

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kaszinsz-u. 2.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Művelődési, bölcsészeti és magán-
közlemények saronként 50 fillér.
Egyrezt és ekeidőit értesítések díja
3 kor: előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:	
Egy óra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "
Postai szétküldéssel:	
Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:

ZALA Nirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponta este 6 órakor

Énnapnapok kivételével.

A száz fokos válság.

Lukácsot elutasították.

Nagykanizsa, június 30.

Az országgyűlési függetlenségi párt intéző bizottsága tegnap délelőtti ülést tartott és ezen kerekén elutasította Lukács László ajánlatát.

Lukács László Kossuth Ferenc előadása szerint a következő pontokból álló javaslattal közeledett a párthoz:

I. Lukács László három, illetőleg öt tényleg követel olyan politikuskor számára, akik ezidőszent egyetlen egy parlamentben képviselt párthoz sem tartoznak. Az igényelt tényleg ezek: miniszterelnökség, belügy, pénzügy, honvédelem és a horvát miniszter.

A 67-es pártok tehát, — jegyezte meg Kossuth Ferenc — többségben lettek volna a kabinetben, mert a függetlenségi pártnak az eddigi tárcákon kívül csak még két tárcát jutott volna.

II. Lukács László proposícióját még továbbá: Biztosítassanak a rendes állami szükségletek, megszavazandó azonban minden olyan javaslat is, amely a kormányzat érdekében kívánatosnak mutatkozik.

III. A harmadik proposíció: az általános és egyenlő választói jog behozatala a legcélszerűbb alapon.

IV. Ami a bankkérdést illeti, ha az önálló bank felállítására a lehetőség most nem volna meg, akkor 1911-től számított három esztendőre hosszabbítandó meg a közös bank szabadsága.

A párt-intéző bizottsága ezt a közvetítő javaslatot egyhangú határozattal elutasította, amiről Lukács László ma jelentést tett a királynak.

Az intéző bizottság állásfoglalása Lukács javaslatával szemben az egyetlen helyes, logikus és hazafias álláspont, melyre helyezkedett és Lukácssal szemben tanúsított magatartása oly eszményien korrekt, hogy ahhoz semmi ráncsa nem férhet.

Lukács László hivatalos *homo regius*-ként közeledett a párthoz. Bár ilyen politikai funkciót a magyar törvény nem ismer és alkotmányunk szelleme azt törvénytelennek minősíti, mert módot ad oly uralkodói intézkedések megtételére, melyeket miniszteri felelősség nem fed, a függetlenségi párt vezetői Lukácsal mégis tárgyalásba bocsátkoztak, illetve előterjesztéseit meghallgatták és ezzel loyális respektsussal voltak a *homo regius* magas küldője iránt.

Bádkig elmelehetett a loyális és kötelességszerű elmelehetetlenség, melynek helyét kellett, hogy okos és hazafias megfontolás váltsa fel az előterjesztett javaslattal szemben. Ez pedig azt diktálta, hogy Lukácsnak a függetlenségi

párt teljes kijátszására készült javaslatait a leghatározottabban elutasítsák. Mert egyszerűen és világosan mit is jelentenek Lukács pontjai? Lássuk csak:

A Lukács által tervezett kabinet allig lenne függetlenségének nevezhető, mert benne öt 67-es miniszter foglalna helyet öt függetlenségi mellett.

Széles alpra helyezett választójogi reformot kíván anélkül, hogy a nemzeti szupremácia megtartására garanciákat adna.

Az állami ezek között a katonai szükségletek megszavazása jelent többek között a *bosnyák-anexió*-költségeinek, a török kárpótlásnak, a nagy hadikészülődések rengeteg költségeinek, a tervezett *Dreadnaught* hajók, körülbelül 200 milliójának megszavazását — *nemzeti vívmányok nélkül*.

Végül és mindenek felett: az önálló bank kérdését a függetlenségi párt nem három évvel, de három nappal sem odázhatja el.

A függetlenségi párt álláspontja is egyszerű és világos. Három eleme van:

1. Függetlenségi kormány.

2. Általános választói jogon alapuló választói reform garanciákkal arra, hogy a magyarság szupremáciája biztos védelmet nyer.

3. Garanciák az önálló banknak 1911-re leendő felállítására iránt.

Ezzel, vagy ezen.

A vármegyei tisztviselők egy nemzeti ellenállás esetén. A vármegyei tisztviselők országos egyesületében a legutóbb megtartott igazgatóválasztmányi ülés után még együtt maradtak az igazgatósági tagok s szóvá tették, hogy egy nemzetellenes kormány kinevezése esetén a vármegyei tisztviselők minő állást foglaljanak el. Elhatározásukat nem köztölték a sajoval, — mindazonáltal értesülés nyertünk róla. Eszerint az a főfogás jutott többségre, hogy még az esetben is, ha katonai kormányzás következne, amit lehetetlennek, pusztán fjesztgetésnek tartanak: minden tisztviselő maradjon meg a helyén s törvényes kötelességeit a nagyközönség érdekében hiven teljesítse. Akik törvényellenes cselekvésre találnának kényszeríteni, az *megtagadja a szolgálatot* s ha emiatt elmordítanak, erre a célra gyűjtött s meglevő alaptól nyer ellátást. A mult tanulságain okultak s ha ismétlődnek a szerencsétlenségek, idejekorán elkészülnek rá. Egyelőre nincs pozitív ok erre a veszedelmre gondolni; de mert semmi sem új a nap alatt s az erőszak a nemzeti akarat letörésére megismétlődhetik; tanácsos vele jóelőre foglalkozni. — A vármegyei tisztviselők mindig emberföld megállottak helyüket az alkotmány roszogó védbástyáit fölött s bármikor következék el a pillanat, amikor újra helyet kell állani; mindegyik tisztviselő ott lesz a maga helyén s a nemzettel együtt harcol.

A válság.

A pártértekezlet előtt.

A horvátok összehívatták az országgyűlést.

— Solát tudósítónk távirati jelentése. —

A politikai élet tényezői feszült érdeklődéssel várják a függetlenségi párt ma esti értekezletét, bár a hozandó határozatok iránt alig lehetünk kétségben.

A mai nap tanácskozással telt el, anélkül, hogy a tanácskozások előbbre vitték volna a megoldást.

Mai politikai távirataink a következők:

Budapest, június 30. Lukács László ma délelőtti a kereskedelmi miniszteriumban meglátogatta Kossuth Ferencet és vele egy óra hosszat tanácskozott. Innen Lukács László a nemzeti társaskörbe ment. Itt egy újságíró kérdésére közölte, hogy Kossuthtól ma átvette az intéző bizottság határozatáról szóló jegyzőkönyvet.

— Mikor utazik Bécsbe, kegyelmes ur? — kérdezte az újságíró.

— A kihallgatás napja még nincs meghatározva, — válaszolta Lukács. — Minden ezzel ellenkező nem valószínű.

Lukács után Apponyi, majd Holló keresték fel Kossuthot.

Budapest, június 30. A függetlenségi párt ugynevezett bankcsoportja ma délelőtti Jasth Gynla lakásán értekezletet tartott, melyen harmincöt képviselő jelent meg. Az értekezlet a ma este tartandó pártgyűléssel foglalkozott, s elhatározták, hogy ezen többen felszólalnak.

Budapest, június 30. Hatványos politikai körökben elterjedt hír szerint, melyet fentartással közlünk, a ma esti pártértekezleten Apponyi Albert gróf a füző, Kossuth Ferenc pedig a koalíció fentartása mellett fog felszólalni. A bankcsoport mindkét indítványt elutasítja.

Budapest, június 30. Kubik Béla borsodvármegyei főispán beadta lemondását.

Budapest, június 30. Huszonhárom horvát képviselő kérvényt írt alá, melyben a képviselőház sürgős összehívását kéri. A képviselőházat a horvátok Novoszel Mátyás mentelmi jogának megsértése miatt akarják összehívni. A horvátok megjelentek ma Jasth Gynlával és közölték vele elhatározásukat; a kérvényt holnap adják át és a házelnöknek a házszabályok 255. szakasza alapján a Házat három napon belül köteles összehívni.

Műjég

baktéria mentes, tartós, kristálytiszt
ARTEZI-vízből készült

4 kg.-os darabokban minden nap házhoz szállítva

20 fillér.

Megrendeléseket elfogad és felvilágosítást ad:

Franz Lajos és Fiai

égy leoldja Nagykanizsán. Telefon 55.

Megyegyülés.

— Saját tudósítónktól. —

Zalaegerszegi törvényhatósági bizottsága folyó hó 28-án d. e. 10 órakor Zalaegerszegen rendkívüli közgyűlést tartott.

Gróf Batthyány Pál főispán az elnöklésben akadályozva lévén, a gyűlésen Arany Lajos alispán elnökölt.

Első pontja a tárgysorozatnak a megyei vasúti bizottság javaslata a balatonparti vasút segélyezésére megzavartott öszegnek kölcsön útján leendő felvétele tárgyában. A közgyűlés az állandó választmány javaslatát nem fogadta el, mert a kölcsönt drágának tartja.

A tárgysorozat többi pontjainál a közgyűlés az állandó választmány javaslatát fogadta el. Érdekes és különös vita fejlődött ki a tárgysorozat 6. lk pontjánál.

Az eset maga a következő: Tomasek Pál és társai domaszineci lakosok megfélembesték a községi bíróválasztást azzal az indoklással, hogy a választáson elnököl csak törnyai főszolgabíró a község egy részének jelöltét nem jelölte a bíróválasztás alkalmával.

Ilyen értelemben két támogató felszólalás is történt a közgyűlésen, mire fölállott Arany Lajos alispán és a hozzászólók ámulkú tára nem azzal vetett véget a vitának, hogy az, hogy a főszolgabíró kit jelöl, teljesen a főszolgabíró diszkréciójának joga, melyben más mint a község és államérdeke nem befolyásolhatja, hanem ehelyett bejelentette, hogy majd — rendeletet ad ki a főszolgabírónak a tárgyban!

Öszintén szólva, nem értjük az alispán urat. A rendeletekből halálisan elég volt, — ma-holnap ugys azokba ful bele a megyei közigazgatás! És mit akar rendelni abban a rendeletben? A törvény vonatkozó rendelkezését akarja vele hatályon kívül helyezni? Ugy-e nem? Hát akkor miről jó ez a rendelet? Magyarítani akarja talán a főszolgabírónak, hogy törvényben gyökerező, vonatkozó joguk mit tartalmaz és mit kell e joggal élniük? Hát olyan silány volna a megye főszolgabírói kara, hogy még erre is utasítani kellene őket? Ugy-e, furcsa következtetésekre vezet az olyan felszólalás, mely haboz egy-szerűen a törvényre utalul és azzal vetni véget a vitának.

A főispán ünneplése.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Az az öszinte tisztelet, mely szeretet és igaz ragaszkodás, melyel Zala megye közönsége főispánját, Batthyány Pál grótot és főúri családját övezi, tulajdonképpen melegséggel és közvetlenséggel nyilatkozott meg hétfőn, a főispán névnapján: Zalaegerszegen. Zalaegerszeg városa rendezte az ünnepséget, de csatlakozik ehhez az egész vármegye, mely aggodva szemléli a politika láthatárát: köztűntük marad e a mi fenkölt gondolkodás, a rajongásig haza- és fajszerető, munkás főispánunk; megmarad e megyei társadalmi életünk középpontjánál a főúri család, melynek köréből minden áldásos célú társadalmi mozgalom kiindul. Reméljük, hogy igen. De ha e reményünk nem válna valóra, Batthyány Pál gróf főispánjának emlékét megőrizük, mint olyat, melyben Zala megye élén a kötelesség, tudás polgári erényét, a hazaszeretet lelkesedését és az egyéni generozitás főúri vonását láttuk tündökölni.

A zalaegerszegi ünnepiőről a következőket telefonálta tudósítónk:

Fényes és impozáns ünnepiőr színhelye volt hétfőn este Zalaegerszeg városa. Hét 9 óra tájban mintegy háromezer ember öszülte a főispáni lakás táját, mely elő megérkezett a zalaegerszegi polgári dalkör társasága menete Kuruc János karnagy vezetésével. A dalkör szerenádja után Wapner Ignác, a Kör alelnöke intézett ádvölő beszédet a főispánhoz, amit a jelenlévő órási közönség riadó éljenzése többször megszakított.

Batthyány Pál gróf főispán meleg szavakkal köszöntö meg a megemlékezőt és biztositotta a város közönséget, hogy ha távozna, a legjobb emlékekkel fog visszagondolni a Zalaegerszegen töltött időkre. Báróvá jutassa a sors, Zalaegerszeg lakóira mindig meleg szeretettel gondol.

A főispán közvetlen szavai leírhatatlan lelkesedést keltettek és a szétoszló körönség még soká éjjenezte a főispánt és családját.

Másnap délelőtt a főispáni irodában fogadta a főispán a hivatalok, tisztviselők, egyesületek ádvölzetét, déliben pedig 55 terítékes ebédet adott, melyen Logáth Kálmán apátplébános a főispánt, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő pedig a főispánút és anyját, özv. pallini Inkey Kálmán-ut köszöntötte fel.

Barkóczi Elek öngyilkossága.

— Saját tudósítónktól. —

Hétfői számunkban megemlékeztünk Barkóczi Elek főhadnagy, Barkóczi Károly sümegi ügyvéd fiának korai elhunytáról. Most arról értesítenek bennünket, hogy Barkóczi főhadnagy Marosvásárhelyen, hol állomásozott, agyonlőtte magát. A szomorú esetről a következő tudósítást küldték hozzánk Marosvásárhelyről:

Tegnap délután 3 órakor a Bethlen Gábor-utcai Kasznár-házból egy ijedt képű, könnyes szemű baka futott sietve az ezredparancsnok-ság irodájába. Hapirukba vágta magát az inpekciós tiszt előtt a fuldokló hangon, inkább ajsirta, mint elmondta:

— Jelentem aláson, tessenenk gyűnni, mert a főhadnagy ur megöltötte magát.

A szomorú raport csakugyan igaz volt. Bethlen Gábor-utcai legénylakásán a 62. ezred egyik lagazinpatikusabb tisztje, Barkóczi Elek 32 éves főhadnagy öngyilkos lett. A dallás katonatiszt aznap délelőtt még szolgálatban volt s a tiszt étkeséből egész jókedvvel tért haza, hogy néhány óra mulva végre hajtsa végzetes tettét. Magára zárta az ajtót s vadászfegyverével szíven lötte magát. A durranásra privátdínerje betörte az ajtót s elfutott Rediger dr. ezredorvosát, de már későn. Barkóczi néhány perc mulva kiesenvedett, a grikos golyó szívet furta át. Amire bajtársai megérkeztek, a legénylakás garsonos vidámságát fekete gyászra festette a halál s a kályhában szétépett levéldarabkák hirdették, hogy valaki, egy dallás, erős, szép ember elment utolsó útjára.

A fiatal katonatiszt öngyilkossága annál is nagyobb feltűnést és részvétet keltett, mert Barkóczi rendezett anyagi viszonyok között élt s privát életének sem ismerték olyan körülményeit, amik az élet eldobására indították volna. Állítólag nemrégiben vőlegény volt s életütségát a viszonyok felbomlása okozta volna.

— MAYER KAROLY első dunántúli gőm-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és plüssirozó gyára Nagykenizsán, Kölcsei-utca 19 — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

Sikkasztás egy postahivatalban.

A postamesternő férje manipulált.

— Saját tudósítónktól. —

A somogykéthelyi postán a napokban nagy viasszáléseknek jöttek a nyomára. — A posta voltaképpen vezetője Hanyadi gróf, aki azonban a postamesteri teendőket végzésével Dorner István postamesternőt bízta meg. A postamesternő a multkoriban három heti szabadságra ment s ezen idő alatt a férje, Dorner István helyettesítette, aki egyebekben ügynök volt.

Amíg a postamesternő távol volt, Dorner István 4000 koronát elikkasztott a hivatalos pénzekből. A sikkasztást a következőképpen fedezték föl:

Az egyik előkelő kaposvári cégnek egy somogykéthelyi vevőjénél szemben közel 200 kor. követelése volt. A cég utóbb néhány sor levélben főlszólította adását, hogy fizessen. A levelekre azonban még csak válasz sem érkezett. — A multkoriban Somogykéthelyen járt a cég egyik utazója és személyesen szólította föl a vevőt fizetésre. Az csudálkozva vett elő egy postacsekkeket, amellyel bizonyította, hogy a pénzt már két héttel ezelőtt földalta a postán a kaposvári cég címére.

Azonnal vizsgálatot indítottak és a somogykéthelyi postán rovincsolást rendeztek el. A rovincsolás — amelyre szabadságáról hazaérkezett a postamesternő is — a viasszálések egész sorozatát derítette ki. Kiderült, hogy nemcsak ezt az egyetlen összeget kezelte el Dorner István, de elikkasztott összesen 4000 korona hivatalos pénzt.

A sikkasztó Dorner István a rovincsolás befejezése után hiába keresték. A postamesternő férje nyomtalanul eltűnt. Az egyik vezető szerint a lejtőre jutott ember öngyilkosságot követett el.

A sikkasztás számaiomra méltó áldozatát, Dorner István postamesternőt állásától föl-függesztették.

A Vidéki hírlapírók országos szövetsége Keszthelyen.

Velencei éj a Balatonon.

— Saját tudósítónktól. —

A Vidéki hírlapírók országos szövetsége f. hó 27-től 29. ig tartotta Siófokon és Badacsonyban évi közgyűlését, melyet évente az ország egy-egy vidékére való kirándulással szoktak összekötni. Múltán a Balatonnak egész zalai partját körülhajózták az újságírók, végül Keszthelyen kötöttek ki, ahonnan tegnap este vonaton utaztak szerteszét az ország minden részébe, kiki a maga hazájába.

Keszthely város közönsége fényes fogadtásban részesítette az újságírókat, amiről az alábbi tudósításunk szól:

A V. H. O. Sz. hétfői délután a Badacsony-nak festői látványt nyújtó tetején megtartott közgyűlése után leszállva a tó vizéhez, hajóra ült és este fél hét órakor kötött ki a keszthelyi mólónál. De előbb a kétszáz újságíróval megrakott hajónak át kellett magát torni a sok száz apróbb-nagyobb csónak tömegén, a miken Keszthely város ufjogó népe majdnem egy teljes kilométernyi távolságra eléje evezett az újságíróknak. — Mert a fogadtatás lelthatatlanul impozáns és meghitt

volt. Amit csak egy vidéki város igazán urilású ur községe pártfogolhat, időt, fáradságot nem kímélve létrehozhat, mind az felvonult a fogadtatásnál, csak hogy jól érezze magát.

A hajóról kiszállók dr. Schwarz Zsigmond kecskethelyi ügyvéd átvázolt beszéddel, az újságírók nevében pedig Szávay Gyula szövetségi elnök köszönte meg az impozáns fogadtatást.

Az elszállásolások után a Hullám és Balaton szállodák terraszain gyűltek össze a vendégek, ahol a legkedélyesebb hangulathoz vacsoráltak, este kilenc órákor pedig megkezdődött a vízi ünnepély. Több száz díszesen felszített csónak és szandólin szállította a közönséget az uszó szilpadhoz, — melyen Szalkay Lajos színtársulata adta elő a Cligánybárád II. felvonását. Tündérlátvány volt a tónak ezen villamos színes izzólámpa fényében és reflexében pompázó vízen fürge modulatókkal keringőző száz meg száz lombúttal csónak.

Allig ült el az ének éva zene hangja, felszökkent a magasba az ezernyi színes rakéta és kigyultak a mólón a bengáli tűzek, Eszeregy éjszaka meséinek káprázatos színeivel szórva tele a tó vizét. Majd jött a parton a kabaré, melynek izléses műsorát a színtársulat tagjai, Keszthelyi dílettánsai és néhány újságíró fellépése tették ki. Éjjel felé pedig táncra perdült minden épkézlábú ember és a tánc csak a kora reggeli órákban ért véget.

Tegnap Hévíz fürdőt nézték meg a hírlapírók, ahol Reichl Vencel fürdőbérletnek voltak szívesen látott vendégei.

Hírek.

— Személyi hír. Batthyány Pál gróf, Zalamegye főispánja tegnap délután Budapestre utazott, hol ma este részt vesz a függetlenségi párti értekezletén.

— Eljegyzés. Dr. Orova Zsigmond budapesti ügyvéd eljegyezte Bodó Klárikát, Blamenschein Vilmos és neje, született Kohn Hedvig leányát Nagykanizsán. (Minden külön értesítés helyett.)

— A temető hidépítés nem fog késni. Legutóbbi számunkban „Appellátia a temetői hidépítés ügyében” cím alatt megjelent hírdünkre vonatkozó illetékes helyről a következők közlésére kéri meg bennünket: A hidépítésre vonatkozó helyeztési szemle alkalmával a város megbízottja kifogásolta a vasút által készített tervnek ama részét, mely szerint az újonnan építendő vasbeton hidnak csak egyik oldalára van gyalogjáró tervezve. A vasúttársaság megbízottja indokoltan találta a kifogást és felhatalmazása alapján kijelentette, hogy a város kívánágának megfelelően mindkét oldalán el lesz látva gyalogjáróval, azonban ennek a technikai szempontból csekély jelentőségű pótlásának a tervben való eszközölése a hidépítésből, megkezdését egy nappal sem fogja késleltetni.

— Hivatalvizsgálat Felber Arthur dr. pécsi kir. főügyész két nap óta városunkban tartózkodik, mely idő alatt a nagykanizsai kir. ügyészség hivatali vizsgálatát meg. A főügyész ma este utazik vissza Pécsre.

— Protestánsok gyűlése. A dunántúli evangélikuskerületi rendes közgyűlése augusztus 18-án és a következő napokon lesz Sopronban. A kerületi gyűlés alkalmával tisztájk ünnepélyesen hivatalába s kerület új felügyelőjét, vései Váncs Sándort.

— Kártyaasztalok után. Deák Péter rendőrkapitányt több oldalról támadások érték ama rendelete miatt, mellyel az utcán való kártyázást megtiltotta. E támadásnak a Zalai Közlöny helyet adott az azok túllépték a magánvélemény intim körét, tehát mi is foglalkozhatunk velük. Bizonyára a főkapitány sem oly naiv, hogy remélje, hogy bármily rendeletle ostromlan tetszéssel fog találkozni. Ha a köztetszés elnyerése volna egyetlen ambíciója, akkor alkalmasint tenorista lett volna és nem főkapitány. Ennek a rendeletnek kibocsátásánál is tisztában lehetett azzal, hogy elsősorban azok nem fogják megköszönni, akik eddig kártyáztak utcán, akikre a rendelet közvetlenül vonatkozik. De hogy a rendelet indokolt, szükséges volt, ahhoz nem fér kétség. Hasonló rendelettel más városokban is találkozunk: mindenütt, hol a kávéházak előtti terrasz nem elkülönített hely, hanem a szabad közlekedésre fentartott városi terület. Tehát nyílt utca egy része, másképpen alakul majd az eset akkor, ha a legutóbb elfogadott új szabályrendelet életbe lép s a kávéházi terraszok a közlekedéstől elzárt területek lesznek. Megjegyezzük, hogy a főkapitányi rendelet indokolásának egyes kifejezéseit mi sem tartjuk szerencsésekknek és úgy találjuk, hogy ezek akarattalanul is túl lépnek a célon. Azonban az intézkedés lényege maga a rendelet, melyet nemcsak mi, hanem két fővárosi lap is helyesléssel kommentált.

— Új doktor. Beck Dávid ügyvédjelöltet szombaton, június hó 25-én a kolozsvári tudományegyletemen a jogtudományok doktorává avatták.

— Kinevezések a Déli vasutnál. Július elsejével a Déli vasutnál számos előléptetés történt. A nagykanizsai vasuti hivatalnokai karban a következő előléptetések voltak: Friedländer Mór főtiszt ellenőrré, Ström Ignác és Ney Miksa forgalmi hivatalnokok tisztekké, Molnár Öskár és Úvegy Ferenc forgalmi gyakornokok pedig forgalmi tisztekké neveztették ki.

— Japáni katonatiszt Nagykanizsán. Egy osztrák tüzérfőhadnagy ruhába bujtatott mandulaszemű, filoceru és kreol színi emberke öltözékben tegnap délelőtti Nagykanizsa utcán. Nagy sereg érdeklődő szem kísérel a ritka embert, akit végre is jónak láttunk megkérdezni kiléte és utjának célja felől. Az udvarias kis japán kisértő németül kezdte a beszélgetést, mondván, hogy *Lio-Fau-nak* hívják, a jokatamai tüzérezrednek tisztje, és jelenleg hadügyi kormánya kirendelése folytán az osztrák-magyar sereg tüzérségénél tesz tanfelmunkázó szolgálatot. Al landó állomáshelye a Bruck melletti táborban van, és Kanizsán csak koreztál utasában van két osztrák tüzértiszt társaságában.

— Neogrády-képkiallítás Keszthelyen. Neogrády Antal, a hírneves fővárosi festőművész képkiallítását rendez Keszthelyen. A kiállítás július 7-ig tart. A festőművésze 62 db. azobbnál-esebb képet állított ki, a melyek a lélekben jóleső derűsítést keltenek. Neogrády-nak rendkívül kedves iránya van, a mely a festőművészetben egyedül áll: Képei igaz gyönyörűséget okoznak a látogatóknak. Egy-egy képtől alig tudunk megválni annyira fogva tart bennünket a varázsa. Neogrády a kiállítás belépő díjait galleriával a Balatoni Múzeumnak ajánlotta föl: a kik érdeklődnek a komoly művészi események iránt, jól teszik, ha meg látogatják a kecskethelyi képkiallítást, a hol lel kik felejthetetlen mű élvezetet talál.

— Kaszárnyaépítés Nagykanizsán. A Teleny-úton van egy hosszú épület, mely a lövőavató bizottság rendelkezésére áll. Állandóan 20-30 lovat tartanak az épület istállójában és az épületben laknak azok a katonák, kik a katonalovakat szállítják. Mint értesültünk, az a komoly terv merült fel, hogy a lövőavató bizottság rendelkezésére külön, kisebb fajta kaszárnyát létesítsenek Nagykanizsán és ezt onkóteleppel kötik össze, hogy a Kanizsán át szállított onkókat itt megpihenessék.

— Szénkéneg raktár Örvényesen. A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy a földművelésügyi miniszter Zalamegye Örvényes községe részére szénkéneg (gálókó) raktárt engedélyezett, s annak bizományi kezelésével a községet bízta meg.

— Csecsemők hasmenését legkönnyebben „Kafeke”-vel és tejjel lehet csökkenteni, mert a tej „Kafeke”-vel kevésbé van kitéve annak az erjedésnek, a mely tehenetejéből kibúrtatott okoz. A „Kafeke” tartalmasabbá teszi a tejet, könnyen emészthető, elejét veszi a gyakori emésztési zavaroknak és pompás fejlődést biztosít a gyermeknek.

Vadorzó-sors.

Dráma egy zalamegyei erdőben.

— Saját tudósítónktól. —

A zalamegyei Palisszeg községhez tartozó erdő véres dráma színhelye volt hétfőn este. Az eset részleteit noval tudósítónk a következőképpen közli:

A nagylengyell csendőrfőnök egy csavargót kísért Novára. Az ut a palisszegi erdőn vezetett keresztül, ahova este 9 óra tájban érkezett a két csendőr foglyával. Már jól bent jártak az erdő mélyén, mikor az egyik csendőr a holdvilág fényénél gyanus morgást vett észre az erdő fái között. Társát a csendőr a csavargóval hagyva, rögtön elindult, hogy felderítse mi rejteződik az erdőben. Amint tehát a kocsintról lelért és néhány lépést tett a gyanus hely felé, több alak ugrott fel a fák mögül, hol elrejtözve voltak, és hanyathomlok futásban menekültek a csendőr elől. De a csendőr nyomon követte a menekülőket, a kik orrvadászok voltak, és már annyira közelükbe jutott, hogy megadása szólította fel őket. Erre azonban a megszorult orrvadászok egyike a csendőrré lőtt.

Nagyot dördült a vadorzó fegyvere az éj csendjében, és a lövés hangja elárulta a csavargóval maradt csendőrnek, hogy a lövés vadorzók fegyveréből történt. A csendőr kikapva a vállára akasztott táskából egy hosszú láncot, azzal foglyát egy-két másodperc alatt mozdulatlanra tette és már ott is volt szorongó társa mellett. A két csendőr ekkor tüzeini kezdett, de alig repült ki egyiket golyó a Manlicherekből, midőn a vadorzók egyike, Kovács József palisszegi lakos hangos sálajékiáltással holtan rogyott össze. A többi vadorzó megrémülve társuk véres halálától, kétségbeesetten menekült a helyszínéről. A csendőrök egy darabig üldözték a menekülőket, de azoknak nyoma veszett.

Visszafordultak hát, hogy visszatérjenek az utszélén megkötözve fekvő csavargóhoz, midőn egyszer csak fájdalmas sóhajtozások hangja ütötte meg a két csendőr fülét. Elindultak a hang irányában és rövid kutatás után a bokrok között, mintegy félóránnyira az iménti csata színhelyétől, egy megsebzett orrvadászra bukkantak, akit úgy látszik, szintén ért a csendőrök golyója. A súlyosan se-

Mint noval tudósítónk írja, a hadbíró ma utazik a palaszegi erdőbe, hogy megállapítsa, vajon a csendőrök jogosan használták-e fegyverüket.

Szerda: Erdészleány (premier.)
Csütörtök: Erdészleány.
Péntek: Varázskeringő (főhelyiárad.)
Szombat: Drótoslót (Kövesi igazg., Kövesi
Mariska és Révész János jubileumi fellépte.)

Bécs, június 30. A bécsi szláv egyetemi hallgatók tiltakozó gyűlést tartottak, melynek szónokai tiltakoztak a Horvát-Szlavonországokban uralkodó alkotmányellenes uralom ellen és elhatározták, hogy a zágrábi felségárulási per ügyében tiltakozó feliratot intéznek a Reichsrathoz.

Belgrád, június 30. A görög konzul sürgős távirati utasítást kapott kormányától, hogy a Szerbiában tartózkodó *hadköteles görög alattvalókat* azonnal utasítsa, hogy Görögországba visszatérjenek.

London, június 30. A londoni fanimisták elhatározták, hogy megrohanják a parlamentet, hogy annak elnökével, aki nem akarja őket fogadni, beszélhessenek. Nagy tömegben vonultak fel a parlament elé, ahol a rendőrség a tüntetőket megakartja akadályozni szándékuk végrehajtásában. Ebből nagy verekezés lett, amelyben nagyon sokan megsebesültek. A rendőrség, miután szótveten a tüntetőket *száznyaló aszfalgettet* letartóztatott.

Nagykanizsa, Magyar-utca 3 szám.

Budapest, January 30.

GOLD FERENC, Csáktornya. ==

Blau M. Fiai cognacgyár
irodájában.

Átmozdított a kiadó tulajdonosa, "J. L. A. Hirtlapladi és Nyomda Részvénytársaság" könyvnyomdájában Nagykanizsán. — Igazgató: Fischel Lajos.

Munkások, bányakimutatók és magán-
 közlemények soronként 80 fillér. .
 Eljegyzési és esketési értesítések díja
 A kor: előfizetőnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Egy óra	1,50 K.
Negyedévre	4,50 "
Félévre	9,— "
Egész évre	18,— "

Egyes szám ára 6 fillér.

Megjelenik naponta este 6 órakor
szünetnapok kivételével.

4-ikéig bezárólag (vasárnap estig)
minden nap egy kilónő
női zenekar
hangversenyez!

Furcsa Balaton-kultusz.

Nagykanizsa, július 1.

Valóságos kultusza van a Balatonnak. Ennek a kultusznak érdekében sokat, leg-
többet árad, agórá, lelk. akadik a *Balaton*
Szépség, mely a maga nagy munkakö-
rébe foglalta nemcsak az egész Ba-
latont, hanem annak partvidékeit is úgy a
mái, mint a somogyi és veszprémi ré-
séken.

Amilyen örömdetes haladás, föllendülés tapasztalható a *Baltoni Szövetség* munkája nyomán, mellyel kormányt, társadalmat, egyesületeket, egyeseket a Balatonkultúr országos fontosságú munka körébe von; éppen olyan haladás gát ó, föllendülést megakasztó hatása van minden olyan körülménynek, amely nem a Balaton Szövetség szellemében, hanem az önzés türelmetlen kapzsiságával kívánja kihasználni a Balaton és vidékét, mint természeti kincset

Nagykanizsához a kedvező vasuti összeköttetésnél fogva nagyon közeledő balatoni pontok: *Berény, Balatonkeresztúr, Mirialtp.* Ezek között a *kereszúri* és *máriatelep* rész egyúttal hatalmas homoki szőlőtelep is, ahova annak idején (mikor a zalai részen a balatonmelléki szőlőket kipusztította a filoxéra) a koldusbotra jutott zalai szőlőirtókosokat telepítette le a kormány, hogy ott, az immunis homok talajon folytassák a szőlőművelést és biztosítsanak maguknak létfenntartást.

Ezek az itt letelepedett emberek azután az előbb teljesen elhagyott, kopár homokterületen nemcsak szőlőkultúrát, hanem

Balaton-kultuszt is teremtettek. A balatonkeresztúri részen csakhamar pompás fürdőtelep is létesült. A telepeseeknek, a szőlőtulajdonosoknak a bor és víz egyaránt hajtotta a jövedelmet. A szőlőtulajdonosok a primitív viskók mellé csinos kis szőlőtelepi hajlékokat emeltek és a fürdőidőre jöpénzért bérbeadták az oda egyre jobban özönlő fürdő- és nyaraló vendégeknek.

Keresztúron fürdőegylet is alakult, hogy kényelmes fürdő-telepet csináljon belőle. Ez egészen helyén való dolog volt. De csak addig, amíg bele nem nyult a magánjogba és olyan intézkedést nem léptetett életbe, hogy minden magánosnak, aki a keresztúri birtában fürdő-kabint állít, ezért bizonyos összeget (6—12 koronát) kelljen fizetnie. Ez már olyan megadóztatása a fürdőtelepek tulajdonosainak, mely nem viszi előbbre, nem szolgálja a Balaton-kultuszt, melyet inkább mentül nagyobb kedvezményekkel kell föllendíteni.

Ehhez járul ezután még egy megadóz-
talás.

A szőlőtelep és a Balaton között ugyanis van egy keskeny, hosszú legelő-terület. Meglehetősen kopár bivaly-legelő.

A fürdeni mezőknek ezen a területen
át kell menniök, hogy a Balaton vizéhez
eljuthassanak.

Most a keresztemi Fesztetich-uraldom bérleje úgy intézkedett, hogy mindazok, akik ezt a területet átjáról használják a maguk szőlőtelepétől a Balatonhoz, — 20 koronát fizessenek a fürdő-idő tartamára,

Ezek bizony nem valami nagyon kedvező hatású dolgok a Balaton szépen indult kultuszára.

Talán jó lenne a Balatoni Szövetségnek ebben a tárgyban érintkezésbe lépni a kereszturi fürdőegylettel is, meg a bérlővel is, kinek, legelő-bérletterülete a máriatelepieket is érinti.

A néppárt és a válság. Budapestról jelentik: Az országgyűlési néppárt tegnap értekezletet tartott s ezen kimondta, hogy a koalíció kötelessége a választójogi reform megalkotása s ezért a koalíció további fentartása mellett foglal állást.

Az egységes függetlenségi párt.

Lukács László Bécsben.

A képviselőház hétfőn ülést tart.

— Saját tudósítónk távirati jelentése. —

A függetlenségi párt tegnapi értekezletén hozott *egyhangú határozatával*, mellyel *Lukács László* közvetítő javaslatát elutasította, minden vizet zavaró intrigák, hang híresztelésekkel szemben szinte monumentális bizonyítékként szolgáltatatta annak, hogy a mi pártunk egységes és a párt vezére Kossuth Ferencz. Részletkérdésekben lehetnek elvi eltérések a pártban, voltak is: de az önálló bank követelésében és ama törekvésben, hogy a függetlenségi párt korlátozás nélkül, királyi és nemzeti bizalommal kerüljön kormányra, nincsenek differenciák. Gusztustalan nyelvöltogetések nem alterálják ezt a pártot, mely azért küzd a hatalomért, hogy elveit megvalósítsa s nem azért, hogy hatalom legyen.

A függetlenségi párt állásfoglalását gyönyörűen megvilágítja *Kossuth* Ferenc előterjesztése, mely hatalmas érveivel a közjogi okfejtéssel a politikai alulárú megdöntését követel, benyomását kelti.

Körsuth indoklásából való a következő
rész:

A parlamentáris formán ezen ajánlat elfogadásával nagy serelem esnék, mert parlamenten kívül álló egyének töltének be a legfontosabb miniszteri állásokat, minek következtében a Hosszakarú kritika azonnal rá sütné a kormányra, hogy ez nem más, mint elő szabadevűekkel megfejtelt 67 es függetlenségi kormány; továbbá, minthogy csak csak egy többséggel rendelkeznek ez a kormány, rá lenne valószínűleg szorult arra, hogy a képviselőházat feloszlassa és hogy kellő morális erő nélkül vezesse a választásokat.

A függetlenségi közvéleménnyel lehetetlen volna elhitetni, hogy a függetlenségi az a kormány, melynek előke egy é-szabad, lvd, bár most pártunk kívüli 67 er. A függetlenségi pártban lehetetlen volna eloszlalni azt az el-szorított hatást, a melyet az a tény idézne elő, hogy a pártnak három évig tanúsított egykoroktebb magatartása ellenére a király oly kevéssé bizik meg benne, hogy ellenőrzé-re három meghitt emberét kívánja kiren-delni. Ezt a párt magára nézve bizonyára megalázónak tekintene annál is inkább, hogy a királyné k e fölfogását a nyilvánosság előtt szétfoghatóvá tenné az ellenőrzők kiküldé-ése.

A király bizalmatlanságának ilyen nyilvános jelzése erkölcsi lehetetlenségig tenné azt, hogy a lemondott kormány függetlenségig aggjai az alakítandó kormányban hivatalt vállalnának, különben a bizalmatlanság jele nélkül is szólna. Az által, hogy a kabinet bizalmi férfiakból és parlamenti bizalmasokból állna, különbség volna eze a miniszterek között a király bizalma szempontjából egyrészt a a parlament bizalmából másrészt.

A mint már említettem, a miniszterelnökök a párt keretén kívül való deszignálása lenné a kabinet függetlenségi jellegét és

2 kiváló bór- és lítiumos gyógyfürrás

SALVATOR

Természetes vasmentes savanyvíz.
Kapható ásványvízkezelésben vagy a Széchenyi-látnivaló
Fürdője-Árnyéka Vállalkozási Rendszer, V. Rendszerkezelés 5.

az országban szendergő 6-67-es szervezeteket az 6-67-es miniszterelnök függetlenségi asszisztenciával támogatná föl új életre. A függetlenségi párt tehát maga alatt vágna a fát.

Mai távirataink:

Budapest, július 1. Ma délelőtt *Justh Gyula* főkereste *Holló Lajos*, *Bathányi Tivadar* gróf és *Telaky Arvéd* gróf. A tanácskozás után *Justh Gyula* a kereskedelmi miniszteri umba hajtatott, hol *Kossuth* Ferenczel egy óra hosszat értekezett.

Bécs, július 1. *Lukács László*, ki tegnap este Budapestről elutazott, ma reggel Bécsbe érkezett, hogy küldetésének eredményéről a királynak jelentést tegyen. *Lukács* délelőtt szállóbeli lakásán dolgozott és fél 11 órakor ment királyi kihallgatásra a Burgba. A kihallgatás fél óra-hosszat tartott. A kihallgatás részleteiről semmi adat sem került nyilvánosságra. *Lukács* előtt a király *Aehrenthal* báró külügyminisztert fogadta kihallgatáson.

Budapest, július 1. Politikai körökben két verzió kering *Lukács* mai kihallgatásának eredményéről. Az egyik szerint a király rövid időn belül parlamenten kívüli kormányt nevez ki *Lukács* László miniszterelnökségével és ebben a kabinetben *Khuen Hédervár* lesz a belügyminiszter. A másik verzió szerint, mely különösen a függetlenségi pártban talál hitelt, a király *Lukácsot* újabb isenettel küldte a függetlenségi pártba.

Budapest, július 1. *Barabás Béla* a függetlenségi párt alelnöke ma így nyilatkozott:

— Én meg vagyok róla győződve, hogy most már csak darabontkormány következhet. Az én vezérem *Kossuth* Ferenc, őt követem; egészen bizonyosnak tartom, hogy új nemzeti küzdelem következik s ennek minden függetlenségi embert egységes táborban kell találni.

Budapest, július 1. A horvát képviselők küldöttsége ma megjelent *Justh Gyulánál* és átadták kérvényüket, mellyel a képviselőházat összehívják. *Justh* átvette a kérvényt és kijelentette, hogy miután az szabályszerű, a házszabályokban előírt kötelességénél fogva a Házat hűfőre összehívja.

Budapest, július 1. Azt a hírt, mely szerint a hétfői képviselőházi ülést a függetlenségi párti képviselők fel akarják használni, hogy azon az önálló bank mellett tüntessenek, a leghatározottabban megcáfolják.

Honvéd házi ezredünk ideai nagygyakorlatai.

Ezer idegen katona városunkban.

Kilencvenkilenc tiszt a magánházakban.

— Saját tudósítónktól. —

Alig néhány nap múlva megkezdődnek a nagyobb katonai gyakorlatok, ezred és dandár összpontosítások. Zala megye területén is lesznek előzetes összpontosítások és gyakorlatok, melyeken a 20. gyalogezrednek Körmen-dén állomásozó harmadik zászlóalján és a fiumei századon kívül az egész pécsi 19. gyalogezred részt fog venni.

Pécsről f. hó 6-án, kedden indulnak el vonaton a 19-es bakák, míg ugyanennek az ezrednek Kaposvárott állomásozó 3- és 4-ik zászlóaljai *Iháros Berény* földi gyalogmenetben fognak 7-én, szerdán Nagykanizsára érkezni. Fiuméből ugyancsak vonaton jönnek a 20-as honvédek, míg a körmeniek gyalog érkeznek a többiekkel ugyanegy napon. A város katonai ügyosztálya a 20. honvéd gyalogez-

red parancsnokságától azt az értesítést kapta, hogy július 7-én Körmenről és Fiuméből 1 törzstiszt, 15 főtiszt, 3 százados 1 törzsermon-ter, 4 százados állítást és 210 legény öko-nik városunkba, — akiket a legénységben kívül a város magánházakban helyeznek el. A pécsi 19. ezredről pedig az az átirat érkezett a katonai ügyosztályhoz, hogy a Pécsről Kaposvárról a kaszányában elhelyezett 732 főnyi legénységben kívül 5 törzstiszt, 60 fő tiszt, 10 százados és hadapród érkezett, akiket szintén a magánházakban kell elszállásolni. Az idegen katonák, akik Nagykanizsa környékén fognak gyakorlatot, egészen július 28-ig tartózkodnak városunkban.

Hire járt annak, hogy a télen történt részleges mozgósításra való tekintettel az idén elmaradnak a nagygyakorlatok. Ez azonban így nem felel meg a valóságnak. Az idén is lesznek nagygyakorlatok, csakis a nagyobb összpontosítások maradnak el a manővereket a hadtestek keretében tartják meg. A nagykanizsai 20. honvédegységrezred arra vonatkozólag már kapott parancsot, hogy a nagygyakorlatok lefűvése szeptember 11-én lesz. Átirat is történt már intézkedés, hogy a nagykanizsaiak a lefűvés után azonnal vonatra ülnek, s így már 13-án lithon lesznek, csupán a hadgyakorlatok részletei nincsenek még megállapítva. A behívás napjától visszafelé számítva, megállapíthatjuk, hogy 35 nappal előbb, tehát augusztus 9-re hívják be a tartalékosokat, s innen körülbelül 20-3 táján indulnak el a csapatok a nagygyakorlatra, amelyek valószínűleg Kőszeg táján érnek véget.

Az apa és a fiu.

Borzalmas családi dráma.

— Saját tudósítónktól. —

Rémes gyilkosság játszódott le tegnap éjszaka Vas- és Zala megye határán. Nemesszalókon egy szerencsétlen 60 gazdasember, aki egy emberöltőn keresztül élt zavartalan boldogságban a feleségével, féltékenységi rohamában borzalmas módon gyilkolta meg feleségét, kis kéthónapos gyermekének bölcsője mellett. Az esetet még rémesebbé teszi, hogy az öreg ember tulajdon katonai fiára volt féltékeny, aki a szülői háztól távol Bécs városában eszi a császár kenyérét. — A borzalmas gyilkosságról tudósítunk a következőket jelenti:

Tegnap reggel virradóra kis kéthónapos gyermekének bölcsője mellett borzalmas módon meggyilkolva, óriási vértócsa közepén, holtan találták meg *Bokodi* Jánosét. Az asszony nyaka késsel volt átvágva, egyik fél melle kitépve és az egész teste több késszúrásal elégtelenítve. Az eset nagy riadalmat keltett az egész faluban, amelynek felsodult lakossága azonnal, még a hivatalos vizsgálat előtt megállapította, hogy a rémes gyilkosságot *Bokodi* János, a meggyilkolt férje követte el.

A csendőri nyomozás még növelte az eset borzalmas voltát. *Bokodi* Jánosnak 23 éves József nevű fia Bécsben a gyalogságnál eszi két ezredes 6-át a császár kenyérét. A fiut az aratásra szabadságot kapták, amit azonnal megírt haza szüleinek. Mikor a fiu szülei a levelet megkapták, *Bokodi* János merő tréfából így szólt a feleségéhez:

— Na, megjön a szeretőd.

A rettenetes gondolat féregként futta be magát az öreg ember agyába és ettől fogva féltékenységgel áldozta feleségét.

Kedden éjjel, mikor lefekvésbe aludt, lezárt az ágyról és az asztal fiókjából elővette a kenyérkést és a konyhában, alvó asszony ágyához lopózva, elvágta annak nyakát, kitépte fél mellét, borzalmasan megcsúszkoltatta a jobb kezét és egész testét összezsúrkálva, a véres konyhakéssel kezében elfutott.

A borzalmasan összevagdalt *Bokodi* né nem halt bele azonnal súlyos sebeibe, hanem lemászva az ágyról, az anyjának még a halál-tusában is éber szeretetével kis kéthónapos gyermekének bölcsőjéhez vonzolta magát és végső erejével a bölcsőre borulva lehelte ki lelkét. Ott találta meg reggel aratásra hazatérő fia szonyuan megcsúszkoltott holttestét síró magzatának bölcsője felett.

Bokodi János a falu végén a kereszt alatt ül, értelmetlen, zavaros tekintettel bámult maga elé és kezében görcsösen szorongatta az véres kést, amellyel a rémes gyilkosságot elkövete. A csendőri kérdéseire kusza, laza összefüggésű mondatokban mondta el, hogy azért gyilkolta meg a feleségét, mert szeretője volt a fiának. A szerencsétlen embert a Lipótmezőre szállították.

Hirek.

— Kamarai gyűlés. A soproni kerületi kereskedelmi és iparkamara július hó 6-án kedden délután fél 5 órakor a kamara saját üléstermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő: *Kirchknopf* Frigyes kamarai titkárnak tartós betegség okából való időleges szabadságolása. A kamara hivatalnokai személyzetének *Kirchknopf* Gyula szegedi kereskedelmi és iparkamarai fogalmazó meghívása útján való kiegészítése. *Taizs* Károly dr. másodtitkárnak a védjegyes áruminta-lajstromozási teendőket végzésével való megbízása. A rendkívüli közgyűlést délután 4 órakor a kamarai tagok bizalmas értekezlete fogja megelőzni.

— Gyilkosság Kiskomárom és Komárom között. A Komárom és Kiskomárom között vezető országúton történt megdöbbentő gyilkosságról értesít bennünket komáromi tudósítónk. *Simon* Gyula komáromi gazda részeg állapotban az uton megölte *Lengyel* Marit, kivel 12 éve házasságban él. A borzalmas eset részletei a következők:

Hétfőn, június 28-án országos vásár volt Kiskomáromban és ezen jelen volt Komáromból *Simon* Gyula is a vele 12 év óta házasságban élő *Lengyel* Marival. Délután a Laci-konyhán *Simon* az asszony tiltakozása ellenére is mértéktelenül sokat ivott, úgy, — hogy midőn 4 órakor utnak indultak, alig állt a lábán. Az asszony vezette a kapatos embert és természetesen nem állta meg, hogy szemrehányásokat ne tegyen neki. — Ebből perlekedés támadt s a részeg embernek csakhamar feltámadt a vitézi kedve. Elővette kését, rávetette magát a szerencsétlen asszonyra s őrlöngve szelni, vágni kezdte. Mikor már elszállt a dühe, akkor vette észre, hogy az őt sebből vérző asszony holtan fekszik a földön. Az irtózatos vérengzéstől kijózanodott ember elszaladt a holttesttől, — melyet később arra járó falubeliek találtak meg. A gyilkosságról jelentést tettek a csendőrségnek, mely csak-

hamar rákadt a fájra, kluck kezét és ruháját még véresek voltak. A gyilkos első szóra beleserte bűnét, mire a csendőrök behonták a nagykanizsai ügyészség börtönébe.

— Végezték a polgáriista állászték. Valóban elismerést érdemel az az önzetlenség, — mely *Gottmann Emil* ca. k. 48. gyalogezredéből kapitányt vezetett akkor, midőn már a múlt iskolai év elején egy époly nemes, mint öleles gondolatától sugálva kivitte azt, hogy a kanizsai helyőrség őrmesterrel polgári iskolát végezzenek, oly kvalifikációt szerezve meg maguknak ezzel, mely részükre majd a polgári életpályákon is tisztességes megélhetést fog biztosítani. A múlt esztendőben a polgári iskola első és második osztályáról vizsgáztak le általános sikerrel a nagykanizsai 48. cs. és k. és a 20. honvédgyalogezrednek zupás alispánja, most pedig a harmadik és negyedik évfolyam vizsgáit rakták le az ambiciózus katonák kivétel nélküli elismerésre méltó sikerrel. — Erre az alkalomra lejött Nagykanizsára dr. *Ruzsicska Kálmán* zalamegyei k. tanfelügyelő is, aki a *örzsák* végeztével benyúrtában fűdőzölte a szorgalmas katona-diákokat és *Gottmann* százados érdemeit leendő letes szavakkal méltatta.

— A Dunántúli Agrárbank és Tárháza részvénytársaság július 28-án tartotta alakuló közgyűlését Kaposvárott. A közgyűlés a megalkudást kimondta és az igazgatóság tagjait kinevezte: *Szidlauer Aladár*, gróf *Somssich Gyulát*, *Szalay Gyulát*, *Bogyay Emilt*, *Pollner Gézát*, gróf *Hoyos Miksát*, gróf *Széchenyi Gézát*, dr. *Franz Rudolft*, *Somssich Miklóst*, dr. *Marton Gyulát*. A bank elnöke gróf *Hoyos Miksa*, alelnöke gróf *Széchenyi Géza* lett.

— Leánytálálkozó. Kőteles díszkréclónk tiltja, hogy eláruljuk, mennyi ideje végezték el a nagykanizsai leány-polgári iskola negyedik osztályát azok a leányok és fiatal asszonyok, kik ma iskolatársi találkozózt rendeztek Nagykanizsán. Sőt félreértések elkerülése végett azt is kijelentjük, hogy még nincs tíz éve. Kilenc sincs. Nyolc sincs. De hatnál több. Hogy pontosan mennyi, azt nem mondhatjuk meg. Mindenesetre szép tőlük, hogy eljöttek a találkozóra, mert a leányok között sokkal hamarabb megszűnik a kollegiális és baráti érzés, mint a fiúk között. Az gyakori eset az életben, hogy a méltóságos iskolatárs fentartja a barátságot a tekintetes, vagy. t. c. iskolatárral, de a méltóságos asszony soha a nagysággal, kivel együtt járt iskolában. A találkozó kisasszonyok és fiatal asszonyok, számszerűen mintegy tízen a korzón sétáltak déli előtt s valaki azt a megjegyzést tette rájuk, hogy sétálnak a feministák. A találkozó ez ellen a minőség ellen határozottan tiltakoztak, pedig nincs igazuk, mert ez a találkozás, egykori barátság hét évig való megőrzése arra vall, hogy a leányokban is éled a női önállóság vágya, mely az ösztentartásból nyerhet erőt. Hanem hajh! — a leányok találkozója sem különb a fiúkénál. Ennek az örömeit is megzavarják a társadalmi különbségek, melyek az életben ragadtak hozzájuk és a törvényszéki irnok nem zavartalan boldogsággal issza borát ügyvéd barátja mellett. A leányok közt, kik ma találkoztak s kik egykor egyenlők voltak az iskola padjaiban, szintén különbségek fejlődtek ki. Körülük ketős karriert csinált. Férjhez ment s ma férjével együtt jelentek meg a találkozóon. Vajon ezt is az iskolának köszönhetik-e?

— Öngyilkos urileány. Tolnataimában rovalverrel halántékán lötte magát *Drágics Mari*ka

30. éves győgyeszeredő gyakornoknő, *Örményi Ödön* kamarás gyámleánya. Kedveno helyén, az erdőben követta el tetteit úgy, hogy csak 13 órai keresés után akadnak rá. A revolveren kívül még egy üveg morium is volt nála.

— Ujságlírók gyűlése. A hírlapírók badacsonyi közgyűlése a hegytetőn egy kőkereszt alatt folyt le. Egy ujságlíró-kollégánk, ki szabad óráiban poéta is és muzsája elég gyors járásu nő, a gyűlésen verset rögtönzött, melyet közlés végett rendelkezésünkre bocsátott. Az ügyes és találó költemény a következő:

A badacsonyi kőkereszt alatt
Az ujságlírók gyűlést tartanak.

Alattuk érik a szőlőgereszde,
Fölöttük ott áll büszkén a kereszt.

Mindkettő jelkép, mindkettő beszél,
Szavukat vígan viszi azét a szél.

Szó! a szőlő:

— Az igazságot nektek nem hagyom,
Mert igazság csak a borbán vagyon.

S szól a kereszt:

— Szegény fiúk, én úgy sajnálom öket,
Az eszméket szabadon hirdetőket.

Elő! viszik a Krisztus feszületjét,
És hátukon a — gyűlölet keresztjét.

A badacsonyi kőkereszt alatt
Az ujságlírók gyűlést tartanak.

— Sajtőhibából fizetésképtelenség. Nagyváradon fizetésképtelenné lett egy cég, a melynek oka: egy sajtőhiba. A „Magyar Kereskedők Lapja” múlt heti számában azt jelentette a cég, hogy fizetésképtelenné lett. Összetevés: egy nagyváradai céggel s ennek az lett a következtetése, hogy a céget, a melynek eddig semmi baja nem volt, megrohanák a hitelesítők. A M. K. L. könyvnyomatos újság rektifikálta a hibát, de ez nem használta a megrohanó cég tényleg fizetésképtelenné lett a zaklatások folytán. A cég most beporl a M. K. Lapot, az ominózus sajtőhibáért.

— **MAYER KAROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyszeres ruhafestő, guvrirozó és pilasírozó gyára Nagykanizsa, Köles-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

Színház és művészetek.

(—) Heti műsor:

Csütörtök: Erdészleány.

Péntek: Varázskerlő (féhelyárak.)

Szombat: Drótotst (Kövesi igazg., Kövesi Marika és Révész János jubileumi fellépése.)

(—) Az erdészleány. Az idei színházezon sem fog elmúlni operettaléger nélkül, bár ez kevesebb zajjal és reklámmal vonul be, mint tette ezt a Vig örege, Bob herceg, János vitéz. Az erdészleány, melynek zúfolt ház, lelkes közönség előtt tegnap este volt nálunk a bemutatója, komoly művészi értékénél fogva hosszú életűnek és diadalmasnak ígérkezik. Szövege, zenéje egyaránt bájos, kedves, finom, mely a közönségre mély hatást gyakorol, különösen, ha a tegnaphoz hasonló pompás előadásban látnak. Szövege művészember munkája, zenéje pedig oly könnyed, elegáns és fűlbemázó, hogy minden száma rendeltetve van arra, hogy rövidesen az utcán lánydíljék. Nálunk *Parlagi Kornélia* rend-

kívül lélekes és magával ragadó játéka vitte diadalra az *Erdészleányt*. Parlagi csapongó temperamentumát és finomult léleket, mely ezt megengedett művészi korlátok közé mérésékl, már sokszor megcsodáltuk, de egész játékát oly életteltjesnek, minden mozdulatát oly üdének, minden szavát oly kifejezőnek soha nem találtuk, mint tegnap. Nincs is ennél jobb szerepe. A közönség gyakran percenkig tapsolta; nem tudott betelni vele. — *Hajnos* tegnap is szépen énekelt, csak az a kár, hogy az énekszámok szövegével valósgos akadályversenyt rendez. A szöveg arra való, hogy megértjük a nem hogy lenyeljük, mert szöveg nélkül a legszebb ének is egyhanguvá válik. Ezért nem hatott tegnap a legnagyobb énekszám. Nagyon ügyes és ötletes volt, mint mindig *Szilágyi Helai* józsi mókái hangos derűltséget és viharos tapsokat idéztek elő. *Szöke* a császár alakjában méltóságosan, mégis közvetlenül hatott. — *Bercsik Margit* néhány szép énekszámát kellett őszinte nagy hatást. Jelenléte nagyobb szerepe még *Szöke* Gízinek volt, anélkül azonban, hogy annak játékaival, még kevésbé lehetetlen énekhangjával megfélemlített volna. Összjáték, karok rendben voltak. Tipjeink: az Erdészleány minimum 15 előadása e szízenban.

dr.

Műjég baktéria mentes, tartós, kristálytisztaságú
ARTEZI-vizből készült
4 kg.-os darabokban minden nap házhoz szállítva
20 fillér.
Megrendeléseket elfogad és felvilágosítást ad:
Franz Lajos és Fiai
égy irodája Nagykanizsán. Telefon 55.

Törvényszék.

§ Egy pofon — félhavi fogház. *Wravec* József a Korona szálloda volt bérszolgája nagyon lump életmódot élt. Ezt egy lelkismeretes rendőr, *Kocsis* János nagykanizsai rendőrtizedes bejelentette a szolga gazdájának, mire *Wravec* bosszút forralt a rendőr ellen.

Kocsis János múlt év december hó 22-én huszonnégyórás szolgálatra volt kirendelve a vasuti állomásra. Este 9 óra tájban egy hordár kereste fel a peronon tartózkodó rendőrt és a III-ad osztályú váróterembe hívta. *Kocsis* gyanútlanul követte a hordárt, amint azonban átlépte a váróterem küszöbét, *Wravec* termelt előtte és durva hangon felelőségre vonta árulkodásért. A rendőr elutasította magát a goombáskodó bérszolgát, de az engedelmeskedése helyett megragadta a rendőr ruháját. Nagy csődület támadt erre a támadásra körülöttük és fenyegető helyzetben *Kocsis* a bérszolgát előlkte és arcul ütötte, mire *Wravec* teljesen neki eresztve dühét, újból a rendőrnek rontott és azt arcul ütötte, arcát meg is vérezte és sapkáját fejéről leütötte. A súlyosan inzultált rendőr az állomáson szolgálatot tevő fogalmazónak hísznek panasszolta el történeteket, mire ez a főkapitányságra segítségért telefonált. Azonnal két rendőr ment az állomásra, ahonét a dühöngő bérszolgát bekísérték a főkapitányságra. A kapitány *Wravec* József ellen hatóság elleni erőszak címén feljelentést adott be az ügyészségnek, de az ügyészség *Kocsis* János rendőrtizedesre is kiterjesztette vádiratát, mert az a hordár, *Torma* János, aki által *Wravec* a rendőrt a váróterembe hívatta, azt állította,

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.
Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Művelődési, béli kimutatások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.
Eljegyzés: az esketési értesítések díja
3 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhöz hordva:	
Egy óra	1.— K.
Negyedévre	3.— "
Félévre	6.— "
Egész évre	12.— "
Postai szétküldéssel:	
Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.— "
Egész évre	18.— "

Egyes szám-ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:
ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SANDOR.
Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor
szombatnapok kivételével.

Rendületlenül.

Irta: Buza Barna orsz. képviselő.

Nagykanizsa, július 2.

A hónapok óta vergődő keserves válság szeszélyesen váltakozó jelenségei sokakból megint azt a régi sóhajt csalták ki, hogy ime megint pusztít a magyarság évezredes átká, a visszavonás és pártoskodás. Mert sok minden körülmény olyan színt adott a helyzetnek, mintha az ország vezető pártja és többsége, a függetlenségi párt éppen ezekben a nehéz napokban, amikor a súlyos küzdelmek a legszorosabb összetartást tennék szükségesé, belső viszályok és egyenlenségek között vergődne és mintha ez a párt, amelyre most vár a legsúlyosabb, de talán a nemzetre nézve legértékesebb hivatás, éppen érvényesülésének küszöbén indulna a felbomlás, megsemmisülés felé.

Minden jó magyar embernek öröme a való tények ezeket a sötét látszatokat teljesen megcáfolták és szétfoglalták. Most már tisztán láthatja mindenki, aki gondolkodni tud, de akinek gondolkozását a zavaros újsághírek is összezavarták, tisztán láthatja nem újsághíradások kombinációjából, hanem a letagadhatatlan tényekből, hogy igenis a függetlenségi párt egységesen és rendületlenül áll programja mellett és híven követi ennek a programnak érvényesülését dolgozó vezérét. Láthatja mindenki, akinek tisztán látását nem tették még tönkre a rosszindulatú célzatos gyanúsítások és rágalomok, hogy nem a függetlenségi pártban volt lényeges ellentét és viszály, hanem hogy voltak sokan a függetlenségi pártban kívül, akik mindent elkövettek, — hogy zavart vámasszanak a többségi pártban, mivel hogy nagyon vágytak az így támadó ziv-ro-ban halázzgatni. Ilyenfajta elemek dirigálják azt a betek óta tartó sajtóhadjárat, amelynek célja volt folytonos makacs hazudozásokkal, rágalomokkal és gyanúsításokkal egymás ellen uszítani a függetlenségi párt tagjait s őket verni a párt és a vezér közé.

Mint a hogy a hajnali ködöt szétoszlatják a fölkelő nap sugarai, úgy oszlatta el a féreértések és mondva csúfolt ellentétek mesterséges ködét a vezér és párttagok memélyes érintkezésének meleg és világító sugara.

Nem sikerült tehát a függetlenségi párt külön jóakaróinak megbontani a párt egy-

ségét és megszüntetni azt a domináló és Magyarország egész jövőjére elhatározó erejű tény, hogy a magyar képviselőház abszolút többsége a függetlenségi párt. Nem sikerült elhíttetni Kossuthat, hogy a párt egy része az ő személye ellen tör és nem sikerült elhíttetni a függetlenségi párttal, hogy Kossuth hajlandó a párt programját és különösen az önálló bankot elejteni, mert a pozitív tények mind a két irányban az ellenkezőt igazolták.

Azok az újságok, amelyek eddig a magyar sajtóban példátlan perfidiával és rosszhiszeműséggel vezették a függetlenségi párt szétrobbantására indított hajszát, bizonyára tovább fognak hazudni ezután is. Tovább fogják hirdetni, hogy a függetlenségi pártban aknamunka folyik Kossuth ellen, tovább fogják ámitani az országot azzal, hogy Kossuth hajlandó lenne az önálló bank elejtésével is megegyezni. De hogy ezek után találjanak még az országban épelméjű embert, aki hitelt ad ezeknek a gonosz célzatos hazug híreszteléseknek, azt alig hiszem.

Hagyjanak fel azok az újságírók és az ő sugalmazói az aknamunkával, mert világosan láthatják immár, hogy annak sikere semmiképp sem lehet.

A magyar hazafias közönség pedig fogadja és várja az eseményeket avval a megnyugvással, hogy minden belső és külső, nyílt és titkos támadással szemben az egységes függetlenségi párt, az egységes függetlenségi többség élén Kossuth Lajos fiával rendületlenül áll őt a nemzet jogai és érdekei mellett.

Az egységes függetlenségi párt.

Lukács László a királynál.

— Saját tudósítónk távirati jelentése. —

A hatvanhetes berkekben hangos a káröröm afelett, hogy a függetlenségi párt nem egyezett meg Lukács Lászlóval, ez a káröröm azonban teljesen indokolatlan, mert a függetlenségi párt semminek sem látja a kárát. Eltekintve attól, hogy a párt álláspontja előbb, vagy utóbb, simán, vagy náporú árán, de föltétlenül győzni fog, arról még mindig nem lehet beszélni, hogy a függetlenségi kabinetet elvesztette volna. Sőt! Ennek az eszmének ma, Lukács László bécsi kihallgatása napján több kilátása van a megvalósulásra, mint volt valaha. Hazudozásra kész és függetlenségi párt minden mozdulatát félre-

magyarázni hajlandó elemek bárhol kommentálják is: tisztá, világos, meghamisíthatatlan tény, hogy a függetlenségi pártnak Lukács Lászlóval szemben tanúsított állásfoglalása a párt oly szilárd és zavartalan egységeről tanuskodott, mely a koronát is bizalommal töltheti el, mert meggyőződhetett róla, hogy ez a párt, ha garanciákat fog nyújtani, ezek mellett egységesen, minden szeccedáló törekvések nélkül köti le magát.

Mai távirataink közt olvasható, hogy a pártegység további demonstrálása végett Kossuth Ferenc és Justh Gyula közt bizonyos akció folyik, mely a párt további, egységes magatartását fogja megállapítani és biztosítani. Egészen bizonyos, hogy ezt az akciót is el fogják fejezteni, hazug föleresztekkel fogják magyarázni azok, kik ebben a függetlenségi párt kilátásainak megerősödését látják. De ily világos, nyílt szándékkal ténnyel szemben a ferdtések nem sokra mehetnek. Kossuth és Justh tárgyalásainak egyszerű és kétségtelen magyarázatát adja a következő, illetékes helyről érkező távirat:

Budapest, július 2. Kossuth Ferenc és Justh Gyula közt valóban folytak tárgyalások, melyeket azonban nem a függetlenségi pártban állítólag dúló egyenlenségek, melyek nem léteznek, tettek szükségessé, hanem azok a rosszindulatú és hazug híresztelések, melyek a Kossuth és Justh közt csupán taktikai kérdésekben fölmerült differenciákat úgy akarták feltüntetni, mint ha a pártban elvi kérdésekben is két tábor állana egymással szemben. Hogy minden további ilyen híresztelésnek elejét vegyék, a következő eljárásra vonatkozólag írásban meg fognak egyezni s ez az írásos megegyezés minden váddal szemben kétséget kizáróan fogja demonstrálni a párt zavartalanul egységes eljárását.

Miközben a párt ily egyöntetűen halad a maga útján, jogos a remény, hogy ezt a bebizonyosodott pártegységet a király elég szilárd alapon fogja találni ahhoz, hogy bizalmat belé fektesse.

A válság legújabb eseményeiről még a következő mai távirataink számolnak be:

Budapest, július 2. Justh Gyulát ma a képviselőházban kikeresték Holló Lajos, Batthyány Tivadar gróf, Teleky Árpád gróf és még több képviselő, kik Justh-tal hosszasan tanácskoztak. A tanácskozó képviselők többször telefonon értekeztek Kossuth Ferencel, majd végül társasági körbe. Rátay László a hercekedelmi miniszter. Lumb ment, hogy Kossuth-tal a tanácskozás eredményét közölje. A tanácskozás után az arról folyt, hogy bizonyos pontozatokban állapodjanak meg, melyek biztosítják a függetlenségi párt zavartalan együttműködését. Így többek közt megegyeznek a legközelebbi teendőkre vonatkozólag. A megegyezés pontosított írásba foglalják.

Budapest, július 2. A függetlenségi pártban általában optimistikusan látják meg a helyzetet és biztosan remélik, hogy miután a függetlenségi párt egysége oly imponálóan megnyilatkozott, a király Kossuth Ferencet és nem Lukácsot designálja miniszterelnöknek. Ma egy politikus figyelmét arra, hogy ha a király hétfő előtt nevezne ki miniszterelnököt, ebből komplikációk keletkezhetnek. Ugyanis az új kormány hétfőig nem alakulhat meg, viszont a designálás után a mai ügyvivő kabinet sem jelenhet meg a képviselőház hétfői ülésén, melyet emiatt el kellene halasztani.

Bécs, július 2. Lukács László ma délelőtt Aehrenthal báró külügyminiszterrel tanácskozott, majd fél 12 ig szállóbeli lakásban dolgozott a déli királyi kihallgatásra a Barga hajtattott. Kihallgatásának részleteiről semmi hír sem terjedt el, de annyi bizonyos, hogy a király Lukácsot nem designálta miniszterelnöknek.

Budapest, július 2. Kristóffy József ma délelőtt megcáfolta azt a hírt, hogy Bécsbe utazik, hol a trónörökös kihallgatáson fogadják.

Léghajó a Balatonban.

— Saját tudósítónktól. —

Hála a kutató emberi elme örök tevékenységének, annyit már minden léghajós biztosan tud, hogy hol száll fel, — azt azonban még a németek nagy Zeppelinje sem tudja, hogy hol száll le az anyaföldre.

Ennek a problémának a megoldásán a mi hadvezetőségünk is régóta tóri a közönséges fejét, de hogy nem sok sikerrel, azt bizonyítja az, hogy legtöbbször ott szállnak le a katonai léghajók, ahol a bent ülők legkevésbé szeretik. Ilyen leszállóhelyek ez ideig magas fák sudarán, kopasz hegytetőkön, vagy nem ritkán templomok tornyaián vannak elhelyezve, és sokszor csak a véletlen menti meg a léghajókat a nagyobb veszedelemtől. De a felsorolt kényszerleszálló helyeknél is veszedelmesebb helyre pottyant tegnap a Bécsben két katonatiszttal felszállt léghajó, mely teljes igyekezettel azon volt, hogy a Balaton somogyi partján kőszön ki, — ennélfogva biztosan esett bele a Balaton közepébe Siófok és Balatonfüred között.

A szerencsés véletlen azonban egy a Sióban horgonyzó motoros hajó képeben ismét megjelent és elég sikerrel operált a léghajó köteleibe kapaszkodó, bőrig ázott katonatisztek érdekében, nem csekély bánatra a Balaton harcsáinak és egyéb ragadozó állatainak.

A katonatisztek megmentése után ugyanazon hajó a léghajót is szárazra vontatta, hol összehozmagolva kormányozható vasuton küldötték vissza Bécsbe. A katonák pedig jó balatoni bor mellett vitatták meg azt az okot, ami a szárazföldi leszállást megakadályozta. Az ok egyelőre ismeretlen.

Más megyék és városok.

(=) Hirdetési oszlopok. Nagykanizsa minden jó ismétlődő embereké idők óta sürgeti a hirdetési oszlopok felállítását, mért az utcai hirdetések mai módja mellett hogy a hirdetések céljainak sem felel meg, a legnagyobb mértékben ront a város tisztaságán és szépségén. Más városokban gyorsabban segítenek az ilyen szembesülő hátrányokon. Ma egyszerre két szomszéd városból kapjuk a hírt, hogy mindkét városban hirdetési oszlopokat állítanak.

Szombathelyi tudósítónk jelenti: A hirdetési oszlopok, valószínűleg rövidesen létesítőknek városunkban. Nemesz László, városunk agilis főszámvivője akarja a hirdetési oszlopokat felállítani olyanképpen, hogy ezeknek belsője elárulja helyi beérkezőket. Az oszlopok elterelése, a valami hasznát fog hajtani a városnak.

Kaposvárról a következőket írják: A jövőben Kaposvár a hirdetési oszlopok intézményét vezeti be. Az ezekre a hirdetési oszlopokra kitűzött pályázat ma járt le — a beérkezett egy ajánlatot ma délelőtt 10 órakor bontották fel a városbázis. Az ajánló: Feiner Samu és Spitzer Samu társaság. Ezek a vállalkozók hajlandók felállítani a 25 hirdetési oszlopot (négy és fél méter magasságban), négy kis pavillont a vagy 40 drb. táblát, azóval, mintegy 25 ezer korona befektetést eszközölni. Emellett fizetnek még a tulajdonjog ellátása fejében a városnak évenként egy darab 10 koronás aranyat. Természetesen, a feltételek értelmében, ingyen lehet majd kiragasztani az összes hatósági hirdetményeket, a magánosok plakátjaiért pedig a vállalkozók a szabályrendeletileg megállapított díjakat szedhetik. A tanács a pályázatot elfogadásra fogja ajánlani a közgyűlésnek.

(=) Megszűnt 70 éves iskola. Nagyatád somogyvármegyei közsághoz kerék betven esztendő óta áll fenn az ottani izr. hitközség által fenntartott elemi iskola. Az 1839-ben alapított iskolát most a hitközség felszámolja. Az új népoktatási törvény értelmében az izraelita hitközség nem szedhet továbbra tandíjat és e nélkül nem tudja az iskolát fenntartani. Ezt megfontolva legutóbb határozatot hoztak, hogy az iskolát már a jövő tanév elején nem nyitják meg; hanem felszámolják.

Figyelmeztetés! Lapunk 1. előfizetőit és olvasóit értesítjük, hogy az előfizetési pénzek beszédével nyugta ellenében csak pénzbeszedőnk van megbízva. Lapkihordóink lappeldányokat nem árúszhatnak el, és előfizetési pénzeket sem vehetnek fel.

Hirek.

— Lesz-e második közbághidai állatorvos? Még a múlt év augusztus hó 1-én lépett életbe a huszvizgálás egyöntetűsége érdekében hozott belügyminiszteri rendelet. A feltétlenül humanus célokat szolgáló rendelet ami nem régen épült közbághidunkon és annak személyzete körében fontos átalakítások szükségességét vonja maga után. Ezért Vécsey Zsigmond polgármester még a múlt év augusztus havában előterjesztést adott be a városi tanácshoz, mely a rendelet értelmében mindenek előtt a vágóhidnak sertések levágására való alkalmassá tételét és a közbághidai állatorvos fizetésrendezését, illetve még egy állatorvosi állás szervezését tartja a legelsőbb keresztfelvendőnek. A terjedelmes előterjesztés elmondja, hogy a szóban forgó rendelet értelmében a közbághidai felügyelőnek semmi hatásköre nincs, de az új rendelet annál inkább megszorodik a vágóhidai állatorvos dolga. A felügyelői állást tehát be kell szüntetni, és az állatorvos mellé, — aki ezután ugyszólván egész napját a vágóhidon lenne kénytelen tölteni, de emellett állandó ellenőrzés alatt kell tartania a piacot, a mérszárszárakat, bentes-üzleteket és a huszfeldolgozó telepeket, még egy állatorvost kell szerezni, mert ennyiféle megosztott működést egyetlen ember el nem végezhet. — A városi tanács véleményezés végett a pénzügybizottsághoz tette át a polgármester előterjesztését, — mely tájékozás végett az országnak majd minden nagyobb városát megkereste. Állatában a közbághidák személyzeti és fizetési viszonyairól. Most érkeznek a városi

tanácsok a feleletek, melyek legtöbbje akként szól, hogy a közbághidakon egy felügyelő és állatorvos működje, tehát habár nem két oklevéles állatorvos, — de feltétlenül két egyen. Az állatorvosai fizetése évi 1000—2400 korona között variálnak, de a magánpraxis mindenütt meg van engedve, és mint a megjegyzésekből kitűnik, arra minden megkeresett városban elég ideje is van a közbághidai állatorvosnak, végül a legtöbb helyen teljesen méltányossá egészítik ki az állatorvos jövedelmét a huszvizgálattal külön díjak.

— A városok hitelintézete és a kormány.

A Keleti Értéslő jelenti: A pénzügyminiszter és a belügyminiszter már állást foglalt a városok részéről tervezett pénzügyintézetek vonatkozásán. E pénzügyintézet tudvalevően a városok országos kongresszusának határozatai alapján a városok hitelügyeinek olcsó kamatu kölcsönök által való kielégítését célozza. A legnagyobb városok már csatlakoztak a mozgalomhoz s a tíz milliónyi részvénytörzsek legnagyobb részét a városok jegyezték le. A belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértően kimondta, hogy az intézet igazgatóságában és a felügyelőbizottságban csak az érdekelt városok tanácsosai és polgármesterei foglalhatnak helyet. A belügyminisztérium részéről a részvények jegyzését Hartl Sándor miniszteri tanácsos ellenőrzi. A pénzügyintézet megalakításában csak azok a városok vehetnek részt, a melyek a szükséges vagyonnal és jövedelemmel bírnak. Az új pénzügyintézet fölött az ellenőrzést a pénzügyminiszter fogja gyakorolni.

— A Badacsonyi vidéki Szőlősgazdák Szövetkezte Vastagh János szőlőbirtokos elnökségével tartott ülésén elhatározta, hogy alapszabályai értelmében most már működése körébe vonja a bor adásvételi üzletet is, illetve működését a borértékesítés előmozdítására is kiterjeszti. Az értékesítés módjának megállapítására Vastagh János elnökségével Handlery Gusztáv, Marton Rzsó, Weller Kálmán, Frisch László és Szűcs Jenő tagokból álló bizottságot választottak meg.

— Ferenc Ferdinánd — baranyai bányarészvényes. Bányászati szakkörből eredő értesülés szerint Baranyavármegyében új, előkelő kőszénbánya társaság van mostanában alakulóban. A pécs—vasasi vasutvonal folytatásában, Pécsváradon létesítik az új kőszénbányatelepet, amelyen nagyon kedvező körülményeket konstátáltak a mély furások. Az új bánya részvényeit jelentékenyebb összegben Ferenc Ferdinánd jegyezte. Részes a bányában továbbá Böckh Hugó dr. a nagy hírű selmecbányai professzor is, aki geológiailag felfedezte a területet s most a műszaki munkálatokat is vezeti.

— Huszvizsgáló tanfolyam Nagykanizsán.

A nagykanizsai közbághidon tegnap ismét egy harminc napos huszvizgálós tanfolyam nyílt, melyen Zala- és Somogyvármegyék községeinek küldöttel vesznek részt, számszerint mintegy tizenötön. A tanfolyam, melynek előadója Kortész Lipót közbághidai állatorvos, augusztus hó elejéig ér véget.

— Elhunyt tanító. A zalamegyei munkás

tanítóság ismét egy fárhadatlatlan tagot veszített a napokban. Bucsy József balatongyörki tanító hunyt el múlt hó 30-án, hosszas szenvedés után. A megboldogultat még élete délelőn, java munkakörében támada meg a kór, mely hónapokig gyötörte, majd életét vette, művelt, munkás ember volt, ki fárhadatlatlan szorgalommal dolgozott iskoláján kívül is a nép anyagi és szellemi haladásán. A

illóxéra pusztítása után a szép termések és a széles szakkereskedése az ő érdeme. Díjazott remélte buzgalommal dolgozott egy a közegben létesítendő fürdőtelep érdekében is. Fáradságát szép alker koronázta. Sikeresen elvégezte azt, hogy közegét, Balatonyörköt az első Balatonmenti fürdők között emlegetik. A közeg népe mindig elismeréssel volt iránta és nagy részvétellel temette derék tanítóját.

— A tanár jogos felháborodása. Abban a régi keletű, vitás kérdésben illetkeztet tegnap a kaposvári járásbírósg, hogy szabad-e a tanárnak testi fenytést alkalmaznia. Kaposváron történt, hogy a Szegvári Gyula tanár arcát ütött egy Bénica nevű fiút, ki a főgimnázium ötödik osztályának növendéke. Ugy látszik, az ütés súlyos volt, mert a fiúnak megeredt az orra vére. — mire a különben is rossz magaviseletű tanuló haza szökött és rémes dolgokat mesélt arról, — hogy a tanár mennyire megkínosztta. A megijedt szülők felháborodtak a várost és miután a pofozás a lapokba belekerült, az elsőrendű botrányú dagadt. A felpofozott fiú apja pert indított a tanár ellen, kft azonban a járásbírósg tegnap azzal az indoklással felmentett, hogy a tettét a gyerek kibívó és rakoncátlan viselkedése következtében támadt méltó és jogos felháborodásában követte el.

— Jogásznemzet. Egy kolozsvári újság írja: Nem hiába különböztet meg a német köztudat feildletes frazeológiája Magyarország lakosai között csupán kanászokat, betyárokat és jogászoikat. Magyarországot a legutóbbiban jogásznemzetnek lehet nevezni. Ezt leggyakrabban és leginkább Kolozsvárt lehet konstatálni az egyetemi kvalifikációt kívánó pályázók kuforrásánál. A legutóbbi két nap statisztikai adatai erre vonatkozólag például a következők: pénteken reggel hétfőt este kilencig összesen 75 jogszigorlat volt, 104 egyetemi hallgatót avattak doktorrá: ezek közül 103 jogi doktor lett és egyetlenegy volt a székelyi doktor. Ez a fehér holló orvoskari doktor lett. Az adatok kiabáló volta felment bennünket a további kommentálástól.

— Ráday grófné — Nagykanizsán A következő sorok közlésére kértünk fel:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! B. lapjának 1. évi június hó 23-án megjelent számában Ráday grófné — Nagykanizsán. — A grófné — nem grófné címen megjelent közlemény némelyek az én személyemre vonatkoztatták. Kénytelen vagyok tehát a helyiútt közölni, hogy ez a két nő, aki Nagykanizsán, onnan való elutazásom után nevemet hitrolva megjelent, — tényleg szélhámos. A közlemény nyilván jóhiszemű információ alapon, ámde ami az én személyemet illeti, kijelentem, hogy én Nagykanizsán egyedül jártam, senkitől pénzt fel nem vettem, engem soha nem kötöttek, semmiféle bűncselekményért és így le sem tartóztattak sem Siofokon, sem másutt. Amikor megköszönöm érte mésem szives közlését, vagyok Szerkesztő Ur iránt Budapest, 1909 július 30. 110. tisztelettel Örv. gróf Ráday Balázzs.

— Daktiloszkópia a főszoigabírói hivatalban. Hiába, csak haladunk minden tekintetben. Modern intézmények kelnek minduntalan életre és aki nem akar elmaradni, annak minden új intézményt meg kell ismernie. Ezután a vármegyében is ismerni fogják a daktiloszkópiát. Andrássy belügyminiszter tegnap leiratot intézett Zalavármegye alispánjához az országos bünygyi nyilvántartás érdekében. Elrendeli a miniszter, hogy ezután a szolgabírói hivatalokban is vegyenek ujlesematokat az eltilétekről. Mert a modern nemzedékben és az igazságszolgáltatásban nagy szerepe van az ujlesematoknak.

— Tévelyodott kislány a rendőrségen. Szánalmas és egyben idegborzongató látványossága van ma reggel óta a nagykanizsai rendőrség 1. számú cellájának. — Egy alig arasznyi széles vállú, összezsúrt és állatiasan torz arcvonásokkal vigyorgó 15 éves kislány a cella lakója, kit a rendőrorvos szállítottatott be megfigyelés végett a rendőrségre, mert az ijesztően öreg kinézetű kislány minden kutban Szűz Máriát látta, minden fán a felfeszített Krisztust fedezte fel és éjjel-nappal szoltár frázisok ismétlésével van elfoglalva. A vallási őrljogésben szenvedő kislány neve Szabó Anna, Szabó György szabadhegyi szőlőbirtokos leánya, kit addig tartanak a rendőrség cellájában, míg valamelyik közelebb fekvő elmegyógyintézetben egy hely számára megnyílik.

— Hogy olvasnak újságot az asszonyok! Egy olvasónk a következő érdekes sorokkal keresett fel bennünket:

Kedves szerkesztő ur!

Ha ön tudni akarja, hogyan olvasnak az asszonyok újságot, hallgassa meg a feleségem esetét.

— A feleségem legfűremltetlenebből várja este éntek a lapot. Mert nincs mohóbb újság-olvasó nála. S már megállapítottam, hogy a napi hírek kivül a tárcák érdeklik legjobban; utabban azonban, mintha politikával is foglalkoznék. Legalább arra enged következtetni az a buzgalom, amellyel a vezércikk oldalát tanulmányozza a politikai válság óta... Tegnap este azonban e tekintetben szörnyű csalódás ért. A lap megérkezett, a feleségem nézi a hasábjokat, aztán a következő kérdéssel fordul felém:

— Mondja, fiom. Mi van ezzel a Lukács Lászlóval? Elitélék? ...

— A gazdátlan kutyák veszedelme. A szegény kitéhezett, zörgő csontu gazdátlan ebeket halálos veszedelem fenyegeti. Az utóbbi időben ugyanis annyira elszaporodtak a város utcáin szerteszéjjel csatangoló kóbor-kutyák, hogy a régi irtsási rendszer már nem bizonyul elégségesnek ennek a közbiztonságot főleg éjjelente veszélyeztető állapotnak megszüntetésére. Azért tehát a rendőrfőkapitány elrendelte, hogy a város gyepmester a legszigorubbán teljesítse kötelességét és hetenként ne csupán egyszer, hanem kétszer járja be a várost vörösréshu köpecrelvel. Ma kezdődött meg az irtóháború a súlyos etikettbírában szenvedő, nyakendőtlen kutyákra.

— Bornyilvántartás vezetése. Nagy gondot akasztottak a szőlősgazdák vállára a földművelésügyi miniszter ama rendeletével, hogy elrendeli a bornyilvántartás vezetését. A szőlősgazdák mindent megmozgattak, hogy a rendelet legalább ilyen formában ne lépjen életbe és mozgalmuk nem is járt eredmény nélkül. A földművelésügyi miniszter utabban kiadott rendeletével ugyanis a hamisított bor forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló 1908. évi XLVII. t. c. 14 § értelmében mindezeket, akiknek 4 kat holdnál nagyobb szőlőjük nincs, ha törkölybort nem készítenek és bor, must, szőlőcsepe, borkészítésére szánt szőlő vagy seprő adásvételére, vagy bormérésre, illetőleg bornak kis mértékben való elárnyításával nem foglalkoznak, a bornyilvántartás vezetése alól felmentik. Mindenki más azonban, aki a bornyilvántartás vezetésére köteles, tartozott azt már 1. évi július 1-én tehát tegnap megkezdeni, még pedig úgy, hogy ezen a napon az akkori összes borkészlet — esetleg must vagy seprő — már be legyen a nyilvántartásba vezetve.

— A Honi Ipari július 1. száma igen érdekes tartalommal jelent meg. Az aktuális kérdésekről Szagár Ottó emlékezik meg Rigler József Edeiről Goldkieber Géza írt szép méltatást. A drágaság okáról Dan Leó, a bonyák piaci viszonyokról Tonelli Sándor emlé-

kezik meg. A lap nagy tábellária összeállításban ismerteti a kormány iparfejlesztési tervén való működésének eredményeit. A szám terjedelmén részét képezik jelentések foglalkoznak el, melyben a legelőkelőbb gyári vállalatok világosítják fel az olvasót, az egyes iparágak, — mint a vas-, textil-, papír-, üveg-, cementipar stb. helyzetéről. — A Honi Ipari előfizetési ára egész évre 16 kor, félére 8 kor, Kladohivatal: Budapest, VI, Király utca 34.

— MAYER KAROLY első dunántúli gőzmű-festő, vegyszeres ruhatisztító, guvrirozó és pilasírozó gyára Nagykanizsán, Kálisei-utca 19 — Kiválai szakmájába vágó munkákat a legutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Arjogyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

Műjég

baktéria mentes, tartós, kristálytiszt, ARTEZI-víziből készült

4 kg.-os darabokban minden nap házhoz szállítva

20 fillér.

Megrendeléseket elfogad és felvilágosítást ad:

Franz Lajos és Fiai

cég irodája Nagykanizsán. Telefon 55.

A bizonyítvány.

(Két fiú. — Az egyik a 14 éves félénk, a másik a 14 éves cinikus. Közükben a friss bizonyítvány.)

A félénk: Hazamész?

A cinikus: Haza! Bánom is én!

A félénk: Én nem tudom mit csináljak. Agyonlőjsem e a tanárt, vagy öngyilkos legyek?

A cinikus: Előbb lőd agyon a tanárt, aztán jöhetsz a többi... Hányból buktál?

A félénk: Négyből.

A cinikus: Éa hétből.

A félénk: És mégis haza mersz menni? Bátor fiú lehetsz... Nekik csak az fáj, hogy tornából és vallásból jelesem van. Az apám megnézi a bizonyítványt és kacag. Tudod, olyan furcsán kacag és így szól: Haha!... Pé, sze, tornából jeles, hittanból jeles!...

A cinikus: Ha olyan nagyon drukkolsz, hamisítsd meg a bizonyítványt.

A félénk: Kijavítsam a négyeseket egyesre? Biz az nem lehet!

A cinikus: Az egyeseket javítsd négyesre. Akkor apád nem fog kacagni. Az én papám egyáltalán nem kacag. Hét szekunda hét pofon a ezzel reudben is van a dolog.

A félénk: Az én papám nem pofoz. Előbb gunyosan kacag, aztán mindig sóhajt. Éa csak azért akarok öngyilkos lenni, mert most minden éjjel olvasok a fog sóhajtani a papám, hogy az nekem jobban fáj mint egy pofon. És hallani fogom, hogy éjjel föl alá fog járni a papucsban és ezt fogja mondani a mamának: »Milyen szerencsétlenek vagyunk! A mama pedig ezt fogja mondani! »Du bist Schuld! És össze fognak veszni miattam. Legjobban szeretnék Amerikába kivándorolni cow-boynak. Neked jó, vallásból is megbuktál.

A cinikus: Tornából hármassal van.

A félénk: Nekem egyes. Magaviseletből is egyes. A fene egye a magaviseletet és tornát! A legjobb volna meghalni!

(Hazamennek. Félóra múlva rettenetes tragédiák játszódnak le a szülői hajlékban. Délután már fotballozik a cinikus és a félénk.)

Törvényték.

§ Nyugalomba vonult pécsi ítélőtáblai bíró. Amint ennek bekövetkezését előre is jeleztük, Póth Antal kir. kuriai bírói címmel és jelleggel felruházott pécsi kir. ítélőtáblai bíró 37 évet meghaladó szolgálát után saját kérelmére 9400 korona évi nyugdíjjal ideiglenesen nyugdíjazták a 1909. július hó végén állásáról, hosszú évek során át kiváló ügyhuzgossággal és szakértelemmel teljesített hasznos szolgálatainak elismerésével a táblai elnök felmentette. Az így megárusított táblabírói állásra már a pályázatot is kiírták.

— Igazgató: Fischel Lajos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kálmány-u. 2.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Helyesírás, más kimutatások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.

Reklámok és szociális értesítések díja
3 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra	1,- K.
Negyedévre	3,- "
Félévre	6,- "
Egész évre	12,- "

Postai szétküldéssel:

Egy hóra	1,50 K.
Negyedévre	4,50 "
Félévre	9,- "
Egész évre	18,- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:
ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Fetelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor
Szombatnapok kivételével.

A Fiume kávéházban

4-ikéig bezárólag (vasárnap estig)
minden nap egy kitűnő

női zenekar
hangversenyez!

Politikai hetiszemle.

Nagykanizsa, július 3.

A függetlenségi párt egyhangulag vis-
szutasította Lukács László javaslatát.

Ezután a rövid intermezzo után, amely-
nek a komolysága igen kétséges, újból ott
állunk az előtt a kihelyezett, élére állított
kérdés előtt: béke lesz, vagy harc. Vagy
homorúlják a függetlenségi párt álláspontját,
vagy megpróbálkoznak az alkotmányellenes
harc kísérletezésekkel. Vagy jön a függet-
lenségi kormány, vagy — Héderváry. Ter-
tium non datur.

Aki higgadtan mérlegeli ezt a két es-
hetőséget, az kénytelen csodálkozni azon,
hogy mi is van ezen mérlegelni való. —
Héderváry hozza a harcot, a belső válsá-
got, az ország romlását, a monarchia meg-

gyengülését, a dinasztia tekintélyének, su-
lyának megingását. A függetlenségi kor-
mány hozza a békét, az alkotmányos ren-
det, az egyetértést a korona és a nemzet
között, az ország fejlődését, virágzását, —
haladását, a monarchia megerősödését. —
Tessék választani; melyik ut szolgálja in-
kább a nemzet, a monarchia, a korona
érdekét.

És tisztában kell lenni azzal is, hogy
itt minden erőszak hiu próbálkozás, meddő
vállalkozás marad, a végén mégis csak a
függetlenségi párt álláspontja kell, hogy
győzelmet arasson, a kampf-miniszteriumok
átmenetileg legénykedhetnek, de a megol-
dásnak csak egyetlen módja van: a füg-
getlenségi párt kizárólagos kormányra ju-
tása.

Vannak körök — úgy látszik — ahol
sehogysem akarnak belenyugodni abba,
hogy a függetlenségi elvek annyira tért
foglaltak. Nem akarják elhinni azt, hogy
a szabadelvűeknek már nálunk bealkonyo-
dott és itt csak egy pártnak van jövője és
létfogosultsága: a függetlenségi pártnak. —
Vissza akarnak idézni minden áron az
életbe — sőt még a függetlenségiakat is
fel akarnak használni ennek érdekében —
az ó-szabadelvűeket. — Céltalan fáradozás.
Jöjjön már egyszer mindenki tudatára an-

nak, hogy Magyarországon a függetlenségi
párt az ur, nélkül és ellene semmit sem
lehet elérni, de vele, általa hatalmas virág-
záshoz lehet juttatni az országot.

A függetlenségi párt a koalíciós kor-
mányzás három éve alatt bebizonyította;
hogy bővelkedik guvernementális erények-
ben is, és tud nemcsak opponálni, hanem
alkotni, teremteni, dolgozni is. A függet-
lenségi párt e három év alatt — azt
hiszük — teljes mértékben rászolgált a
korona bizalmára és a legkorektebbül állta
meg helyét a kormány mellett, teljesítette
vállalt kötelezettségeit. Miért húzódoznak
mégis tőle, miért bizalmatlankodnak vele
szemben? És ha a parlamentarizmus nagy
alapelveit vesszük, micsoda jogon utasítják
vissza a nemzet többségét képviselő pártot,
micsoda címen akarják elfojtani a nemzet
jóröleléseit?

A józan belátás azt követeli, hogy a
függetlenségi pártot bízzák meg a kormány-
zással. Az alkotmányosság is ezt paran-
csolja. A nemzet érdeke, a monarchia
érdeke, a dinasztia érdeke egyképen kíván-
ják ezt. És aki nem akarja a nemzetet
harcba kergetni, nem akarja a belső válság
minden rémét felidézni, nem akarja a
nemzetnek, monarchiának, királynak meg-

Színész-élet Nagykanizsán.

Nem a mai színész-életéről akarok beszélni.
Bat nem ismerem.

Elrepült az aranyos fiatalkor, amikor úgy
vártam Nagykanizsára a színészeket, mint
régén látott kedves ismerősöket. Nemesak én,
mások is, nagyon sokan.

Az nem volt baj, hogy csupa ismeretlen
alakok jöttek az érkező társulattal. Nehány
nap alatt megismerkedtünk úgy, mintha tíz
év óta ismertük volna egymást.

Talán most is így van. De én nem tudom.
Most már csak a színpadról ismerem a színé-
szeket. Ez semmi! Az igazán színész élet a szí-
npadon kívül kezdődik és zajlik. Ott lehet csak
igazán élvezni ezeket a bohém-lelkeket, akik
kinevetnek, kikacagnak minden filléster nagy-
képűsködést; akik előtt nincs semmi tekin-
tély, ember-bálvány; akik csupán egyetlen
hatalmat respektálnak, a gázszt; ezt is csak
addig, míg el nem költik.

És a csupa-szív emberek igazán meg-
tudják a maguk számára is, a mások számára
is édesíteni a társas együttlét pillanatát. —
Mennyi aranyos, kedves bohóság, — mennyi
keresetlenség, ötlet, vidámság, szellemesség,
humor terem a színész-élet levegőjében!

Bizonyosan most is élvezik sokan itt a
színész-élet örömeit. Nekem már csak olyan,
mint egy kedves, szép álom, tele elfeledhe-
tetlen, ragyogó képekkel.

Megjelennek előttem most is a régi szí-
nész-alakok.

Geröffy Andor, a kissé rártartós direktor,
aki sehogy sem akart megöregedni. Talán
azért is halt meg olyan fiatalon, férfikor
delén.

Geröffyné, az aranyos kedvű, örökösen ci-
csergő, apró csalagány, a nagy Blaháné-utánzó,
akit imádtak a közönség.

Balogh Árpád, Geröffyné partnere a szí-
npadon és színpadon kívül.

Arányi Dezső, ez a hatalmas jellemkomikus,
akiről sohasem tudtuk megállapítani, hogy a
színpadon vagy a színpadon kívül öltöztet be
pompásabban a maga szerepéért. Csupa
szellem volt az egész ember. Újházy Edével
volt egyszer nálam. A nagy művész is élvez-
zettel, gyönyörűséggel hallgatta. Végül azt
mondta neki: »Fiam, neked nem színésznek,
hanem csempésznek kellett volna lenned.« —
Ez az erős talentum most Birtán városi ta-
nácsos. Ugy hallom: ott is rajonganak érte.
Pedig már eddig az ő haja is alaposan be-
deresedhetett.

Tóth Béla, a rendkívül élelmes színész-
direktor, aki a kizuhásában eddig a legnagyobb
rekordot érte el Nagykanizsán. Négy hónapig
játszott itt szakadatlanul és majdnem mindig
telt ház előtt, az Arany Szarvas szállónak
akkor még megvolt, nagy, üvegterős termében.

Ez a Tóth Béla nagyon ügyes, praktikus
ember volt. Annak is jól értette a módját:
hogyan lehet az intelligens színházlátogató
közönséget belevonni a színész-élet bűvös
körébe. Egyik előadásra megállapította (ugy
gondolom: csak ráfogta) hogy az az órásszám
előadás az ő direktorsága alatt. Ennek meg-
ünnepléséül a Szarvasban nagy vacsorát (100
terítékűt) rendezett, ahová a színtársulata
tagjain kívül meghívta az előkelő színházlá-
togatókat is. Ott volt Pihál Ferenc, az akkor
való daliás, szép közjegyzőnk. Igazi férfi-
szépség, aki aranyos jókedvvel, szebbnél-szebb
tösztekkel mulattatta a nagy társas. Ott
volt Simon Gábor ügyvéd is, a híressé ki-
áltott népszerűnk. De nem ezen, hanem az
aggregátsággal járó szabad legyekedés jo-
gán. — Oroszváry Gyula is sok szépet mon-
dhatna arról a nagy színészlakomáról, amely
igazán szoros kapcsolatot teremtett a város
intelligenciája és a színészek között. Minden-
kének otthonává lett a színház, aki a színpa-

gyengülését, leromlását, annak nem lehet ez elől kitérnie.

Függeljenek meg ezeket jól azok, akik a függetlenségi pártot el akarják utasítani. Ha harcot akarnak, ám legyen harc. De ebben a harcban a kudarcot csak ők vallhatják. A nemzet nem riad vissza a küzdelemtől. Volt már részünk benne, nem futamodunk meg gyáván, ha most újra rájuk akarják szabadítani. Sőt bizalommal, hittel várjuk a küzdelmet. Ez a harc egy táborba fogja megint tömöríteni a magyar parlamenti pártokat és oda sorakoztatja a függetlenségi párt oldala mellé, impozáns táborba a többieket is.

Hát jöjjön a harc. Elvállik, ki huzza a kövidebbet.

A közös külügyminiszter és a magyar válság. Egy budapesti lap éles támadást intézett *Aehrenthal Lexa* Alajos báró közös külügyminiszter ellen a magyar válságba való állítólagos beavatkozása miatt. A támadás a *Fremdenblatt* tegnapi vezércikke miatt történt, a melyről azt hiszik, hogy a külügyminiszter sugalmazta. Erre vonatkozólag a Magyar Tudósítót fölhatalmazták illetékes helyen annak kijelentésére, hogy a közös külügyminiszter a *Fremdenblatt* kérdéses cikkétől teljesen távol áll. *Aehrenthal* báró szigorúan tartózkodik attól, hogy a magyar válságba bármily tekintetben is beavatkozzék.

Halasztás őszig.

Wekerle a királynál.

Mégis a függetlenségi párt!

— Saját tudósítónk távirati jelentése. —

Lukács László kísérlete nem sikerült. Nem sikerülhetett, mert hamis, sőt erkölcstelen alapon indult meg. A tárgyalások során kiderült, hogy Lukács azt a hin ábrándot keltette Bécsben, hogy ha a függetlenségi pártnak megadják a hatalmat, ez a párt képes lemondani elvről,

don kívüli színész-élet varázsnak hatását érezte.

Nagyon okos, energikus, gyakorlatias észjárású ember volt *Tóth Béla*. Sokkal jobb és szerencsésebb direktor, mint színész. Pedig az utóbbi szereplésére sokkal büszkébb volt, mint a direktorira.

Azon az éjszakán, mikor a nagyvacsora után egyik kávéházban már csak kettesben bíztalman beszélgettünk *Tóth Bélával*, mégis megtörtént, hogy akaratom ellenére nagyon kellemetlen kritikát kellett tőlem hallania.

Beszélggettünk fiatalabb korunkról, ifjúkori emlékeinkről. Többek között említettem neki, hogy az én diákkoromban a veszprémi színházban *Gerő Jakab*, a szépséges *Gerő Lina* apja játszott társulatával.

— Kifűnő erők szerepeltek ott! — mondtam én — *Bács, Bácsné, Lebanovics Ágnes*. Hanem volt a társulatnak egy fiatal, kezdő színésze, *Miskolczy* nevű. Tudod, ha ez a színpadra lépett, mindekit ájulás környékezett.

Tóth Béla kesernyés mosollyal mondta:

— Barátom az a *Miskolczy Béla* én voltam.

— Tabló! ...

Nem is folytatom most. Majd máskor! Van még elég emlékem.

—y.

nemzeti követelésről, mindenről, amihez politikai becsülete kötötte, Lukács László csatlódott és leverten visszavonult. Bár saját kijelentése szerint tovább is a király rendelkezésére van, lehet, hogy az udvar már el is ejtette ezt a rossz politikust, ki a válságos bonyodalmat a legfontosabb tényező teljes félreismerésével akarta megoldani.

A láthatárról letűnt Lukács és letűnt a parlamenten kívüli, katonai és egyéb törvénytelen kormányzás réme. Egyik mai táviratunk arra vall, hogy a válság megoldását őszre halasztják és azt csak ekkor fogják újból megkísérelni a függetlenségi párttal és csakis ezzel. Ez a párt legutóbb impozánsan demonstrálta győnyörű egységét és azt, hogy *Kossuth* Ferenc vezetésével olyan garanciákat képes nyújtani, melyeknek politikai hiteléhez nem férhet szó. Ilyen hatalommal szemben sem fenyegetéssel, sem tényleges eszközökkel nem mehetnek semmire. A tisztázásnak itt csupán egyetlen biztos és besseltes módja van: a jogok kölcsönös respektálása. Kiálltuk a bécsi terror áradatát és ez leszerelt. Ősszel pedig egy őszintébb, erkölcsösebb tárgyalás veszi kezdetét az addig még jobban megerősödött függetlenségi párttal.

Mai távirataink a következő jelentős politikai eseményeket közlik:

Budapest, július 3. *Lukács László*, ki ma reggel Budapestre érkezett, délelőtt a Nemzeti-Társaskörben tartózkodott, hol barátaival tanácskozott. Egyik barátja előtt kijelentette, hogy királyi kihallgatásain nem történt döntést, mert ezt a király azutánra halasztotta, hogy a tauerni vasut megnyitásáról visszatér Bécsbe. Addig *Lukács* senkivel nem tárgyal.

A Nemzeti Társaskör egy tagja, ki sokat érintkezik *Lukács Lászlóval* a következő kijelentést tette:

A legjobb forrásból tudom, hogy a függetlenségi párt egységének megnyilatkozása Bécsben nagy hatással volt és ennek tulajdonítható, hogy a király a döntést elhalasztotta. Bizonyos, hogy a függetlenségi párttal újabb tárgyalásokat kezdenek.

Budapest, július 3. *Wekerle Sándor* miniszterelnök ma délelőtt 11 órakor a kereskedelmi miniszteriumban fölkereste *Kossuth* Ferencet és vele hosszasan tanácskozott. A tanácskozásba később belevonták *Szterényi József* államtitkár is.

Budapest, július 3. *Wekerle Sándor* miniszterelnök ma reggel az udvari kabinetirodából meghívást kapott királyi kihallgatásra. *Wekerle* az éjjel Bécsbe utazik, holnap délelőtt kihallgatáson jelenik meg, aztán rögtön visszatér Budapestre, hogy a képviselőház hétfőn ülésén jelenlehessen. *Wekerle* királyi kihallgatása azt bizonyítja, hogy a válság új stádiumba jutott. Ezt a kétségtelen föltevést politikai körökben a következőképpen magyarázzák:

Mikor *Wekerle* legutóbbi királyi kihallgatásán a kabinet végleges fölmentését kérte, a király kilitásba helyezte, hogy a fölmentést rövidesen megadja, előbb azonban más valakivel óhajt érintkezésbe lépni. Ez *Lukács László* küldetésével megtörtént, azonban eredménye nem volt. Ugy látszik, hogy a megoldást az uralkodó elhalasztotta, valószínűleg az őszig és holnap őfelsége fölkeri *Wekerlét*, hogy a kormány egyelőre vigye tovább az ügyeket.

Budapest, július 3. *Justh Gyulánál* ma délelőtt több rendbeli tanácskozás folyt a képviselőházban. Hir szerint sikerült a balpártot lebeszélni arról, hogy a hétfői ülésen az önálló bankról és *Lukács László* küldetéséről tervezett sürgős interpellációjukat előterjeszszék.

A Somogyi parasztlak Nagykanizsán.

Beszélgetés *Török Istvánnal*.

— Saját tudósítónktól. —

Az őszre érkező színházi estélye igérkezik Nagykanizsának. *Kövési Albert* színgazgató ugyanis elfogadta előadásra *Török Istvánnak*, egy fiatal színműírónak, *Somogyi parasztlak* című új irányú népszínművét. — Lehetséges, hogy ez a színházi est utjelzője lesz az annyira várt modern színpadi népiességnek. A forradalmárok már itt vannak a határnál, amennyiben az új-paraszt élet problémáinak két világhíres színpadilírója: *Encengruber* és *Rosegger* épp Ausztriában él. Nálunk *Gárdonyi* igyekszik ebbe az irányba. Én *Török* új parasztlak típusában a nagy osztrák író tökéletességét látom. Lehet, hogy csalódnai fogok, lehet hogy csak a csirája fogamzott meg meg a Somogyi parasztlakban a jövő népies új színpadi széppék, amely még később fog megülni; de *Kövési* direktor, aki tudvalevőleg nemcsak színházi igazgató, hanem országos hírszíníró és rutinos ízlésű művész is, valószínűleg rajongással beszél a Somogyi parasztlakról.

A véletlenül fogva módomban volt, hogy beszéljek a kitűnő magyar íróval. *Török* két heti nyári vakációjára tegnap utazott kereszti Nagykanizsán somogy-megye rokonaihoz. Kimentem a vonatához elébe, de sajnos, az idő rövidsége miatt csak keveset beszélgethattunk. Különbben is alig tudtam vele beszélni, mert a kedves fiatal író agyonáradozott a maga bájosan bohém boldogságával. Alig győzte meghallgatni *Kövési* tate, a nagykanizsaiak újabb és újabb dicsőítet. Különbben is nagyon vigyáznom kellett a szavakkal, mert ha a tulszerény ember észre vette volna interview szándékomat, hát menten a faképnél hagyott volna. Ravasz-sággal azonban lassan kicsikartam tőle az életrajzát.

Most huszonkilenc éves, hat év óta ír, amennyire már megengedi a magyar zenikátka: a robot. A Budapesti Naplónál kezdte tárcáival, utóbb a Pesti Hírlaphoz került novellistának. Klienckszázhétben a Népszavában írt egy országos feltűnést keltett Béresekre c. tárcasorozatot, amiből később a Thalia társaság számára egy egyfelvonásost írt — és tavaly írta meg a Somogyi parasztlakot.

Kicsiny mult, de nagy jövő lehet belőle! Szerettem volna még a darabjáról tőle egy kis önkritika félélt kivenni, de diskurzusunknak véget vetett a vasutas éles hangja, hogy tesszen beszélni Murakeresztur—Prágerhof felé... Ribucszukdunk. A kátgóto kerekék után mindegyre távolabb vitték előlem a szímpatikus, fess fiatal írónak magyarosan ívelt, szép, piros, szittya arcvonásait. Boldoggá és büszkévé tesz, hogy előre meginvitálhatom a mi intelligens, érettségű közönségünket az őszre, egy nagy ígérkező fiatal író helyéből szellemi — keresztelőjéhez.

Abonyi Andor.

Műjég

baktéria mentes, tartós, kristálytisztá ARTEZI-víziből készült

4 kg.-os darabokban minden nap házhoz szállítva

20 fillér.

Megrendeléseket elfogad és felvilágosítást ad:

Franz Lajos és Fiai

égy irodája Nagykanizsán. Telefon 55.

Hirdetmény.

A Neptakarékpenztár részvénytársaság
Nagykanizsánpályázatot hirdet egy új kezdő fizetéssel
javadatmazott

gyakornoki állásra.

A pályázatban csak felső kereskedelmi iskolát végzett fiatal emberek vehetnek részt. Előnyben részesülnek azok, kiknek némi irodai gyakorlatuk van, vagy a német nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírják. Bizonyítvány-másolatokkal felszerelt s a fizetési igényeiket is feltüntető ajánlatok folyó hó 7-éig kizárólag posta útján küldendőek be.

Az állás azonnal elfoglalandó.

Az igazgatóság

Hírek

— A hercegprímás állapota. Balatonfüredről táviratozzák: Vaszary Kolos hercegprímás állapota egyelőre nem ad okot aggodalomra. A 77 éves főpap egészségére ugyanis nagyon rossz hatással van a hűvös és erős időjárás és a beteg gyengébb meghűlés következtében most nem hagyhatja el a szobát. Ma érkezett Balatonfüredre a bíboros főpap háziorvosa, Jordán Ferenc dr. kórházi főorvos, aki a beteg részére a legnagyobb nyugalmat rendezte el és a beteg korára való tekintettel minden eshetőségre készülve, — állandóan a gyöngélfekdő főpap mellett van.

— Tanítói kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Steinovier József, Derzovics György, Kuhár Ernő és Steinauer Gérics Mária okl. tanítókat, illetve tanítónőt a muracsányi új 44. elemi népiskolához, Szécsi Lajos okl. tanítót a domasineci népiskolához tanítóknak kinevezte.

— Gyászrovat. Nagykanizsán a héten elbunytak: Vincze Kálmáné szül. Németh Anna városházi házimester neje, 61 éves; — Milel Katalin 6 napos, Munkácsi Ferenc közműves 78 éves; Jóna András, munkás 51 éves; Berger Ferenc, 1 hónapos; Vajda Katalin, 3 hónapos; Horváth Magdolna, 1 napos; Domján Teréz, 21 napos; Paradicsom Jánosné szül. Domján Teréz, földműves 50 éves; Rozenfeld Jozsef na magánzó 72 éves; Milánkóvics József, 2 hónapos; Horváth Mária, 3 napos; Czégely Ferenc, kocsifényező segéd 18 éves és Bogdán Mihály tekuóvájó cigány, 78 éves.

— Szabadságolások a városnál. A városi tanács tegnap tartott ülésében Anhofer Gyula városi számvevőnek szabadságát f. hó 5-éig 15-éig terjedő időre állapította meg, és helyettesét Hardy Gyula számvisztet rendelte ki.

— Áthelyezés a 48. gyalogezredben. A közös hadügyminiszter váratlanul jött rendeletével dr. Zeilendorf Derzsi, a nagykanizsai 48. közös gyalogezred ezredorvosát Pozsonyba, a csapatkórházhoz helyezte át. Itt tartózkodásának rövid ideje alatt is nagy népszerűsége lett ezért Nagykanizsán dr. Zeilendorf, aki városunk polgári társadalmával is a legjobb

viszonyban volt. A még ma elutazó ezredorvos utóda dr. Zsák Hugó volt nagyszombati csapatkórházi orvos.

— Szakszervezeti alakulás. A nagykanizsai közműves munkások több ízben tették kísérletet arra nézve, hogy helyi szakszervezeti csoportot alakítsanak, miután már egykor létezett, szervezettük a belügyminiszter feloszlatta. Ez a törekvésük a hatósági tilalmon több ízben hajótörést szenvedett, ami azonban nem vette el kedvüket a további kísérletezéstől. Ugyanis most azt jelentették be a rendőrségnek, hogy folyó hó 5-én, hétfőn délelőtti 10 órakor a helyi szakszervezetük megalakítása céljából gyűlést tartanak.

— Esküvők. Nagykanizsán e héten házasságot kötöttek: Tislér Károly földműves — Hajdu Katalinnal; Polgár Emil könyvelő, (Budapest) — Welsz Ilonával; Csonka Sándor szabó, (Budapest) — Cziboly Máriával; Kabutak János kalauz (Pákráz) — Vellák Juliannával és Magyar István gépgyári munkás (Budapest) — Cseke Erzsével.

— Ügyvédek a gyermekvédő liga szolgálatában. Az országos gyermekvédő liga nagyszabású akciót indított a fiatalok bűnösök érdekében. Megkereste az összes ügyvédi kamarákat az iránt, hogy tagjaikat szolgáltassa fől a fiatalok bűnösök védelmének ingyenes ellátására. A zalaegerszegi kamara ma irt át a nagykanizsai ügyvédeknek e tárgyban, főlcsólitotta őket a védelem ingyenes elvállalására.

— Anyakönyvi Statisztika. Nagykanizsán a folyó év első felében született összesen: 421 gyermek (mult évben 445, kik közül törvényes 188 fiu és 152 leány; házasságon kívüli 30 fiu és 35 leány; halva született 9 fiu és 7 leány. Elhunytak száma: 356 (mult évben 383), kik közül 194 a férfi és 162 a nő nemhez tartozott. Házasságkötés céljából jelentkezett 133 pár (m. évben 140.) Házasságot kötött 129 pár, (m. évben 122.) Vegyes házasság ugy a mult, mint ez évben 9—9 esetben jött létre. Természetes szaporodás 65 lélek, (mult évben a természetes szaporodás 62 lélek volt.)

— Leszállították a husárákat. A nagy takarmányhiány miatt tudvalevőleg ismét nagy mértékben leszállított a szarvasmarha ára. Erre való tekintettel a mészárosok is a marhabús kioldjának árát 1 korona 20 fillérről 90 fillérré szállították le. Egy hibája van ennek a híreknek, ezt mi egyik szombathelyi lapban olvastuk. Mi nem merjük remélni, hogy ezt a példát a nagykanizsai mészárosok is követni fogják.

— Tarcsa fürdő — mint írják az ország minden vidékéről megtelt elsőkel vendégekkel, s mivel látogatottsága még mindig emelkedik, célszerű, ha az érdeklődők előre irnak az igazgatóságnak és a kényelmesen berendezett lakásokat maguknak biztosítsák. Tarcsa, az ország első női fürdője, nemcsak Franzensbadot pótolja teljesen, világihírű vaslápfürdőivel, hanem természetes rendkívüli szénsavdús fürdői révén valóban feleslegessé teszi, hogy a szivbajosok a hosszú naubelmi út fáradsalmának kitégyék magukat. A modernül berendezett hidegvizgyógyintézetben az idgámbántalmakban szenvedők találhatnak gyógyulást.

— Siófoki löversenyek. Két napos meetinget rendez ma és holnap az urlovaso szövetség a Balaton partján, Siófokon. Tizenhat éve állnak ott fenn a versenyek, melyek minden évben nagy érdeklődés mellett, sikerrel folytatók le. A megnyitó „Faredi díj”-ban a 13 benevezett belvár közt Daidás és Fincos válnak ki. — A „Keszthelyi díj” gátversenyben top-waightja dacára Westminster a jelölt mellett Soltykoffot vesszük számításba. A somogyi női kézilabda verseny pályázói közül Macó a

legjobb, így neki adjuk a legelső szezont, míg utána Ifjasszony pártjára állunk. — A „Fonyódi díj” gátversenyben először lépnek ez évben gátpályára a három évesek. Ugy ez a körülmény, mint a futás handicap jellege csak találatára vezet a jelölésnél s nézetünk az, hogy a díjra Colette, Rontó Pál és Sina Pista a legjósultabb pályázók. A „Balatoni díj” eladóverseny 14 aláírottja közül Bagola, Recolte és Dócsey eddigi szerepléseik alapján a legjobbak s talán közel járunk a valóshoz, amikor a győztest Dócsey ben keressük. A napot béfező „Boglári handicapban” 13 jó képességű tolvár van kötelezve, a padir első sorban „Igaz legyen” és Lotlián esélyére hívja fől figyelmünket, ha pedig Colette itt áll starthoz, legtöbb igényt tarthat a győzelemre.

— Utóállítás. Hétfőn, f. hó 5-én a Polgári Egylet nagytermében utóállítás lesz, melyen 62 védőteles fog sor alá kerülni s ezenkívül megvizsgálják 15 apát, kik munkaképtelenségük címén fiaikat a katonai szolgálatól mentesíttetni akarják.

— Megkezdődött az aratás. Elszomorító volt már az a több napos eső, mely éppen a magyarországi aratások megkezdésének tradíciós napjától Péter és Páltól kezdve szünet nélkül verte a határt. Hozzáértők és birtokosok panaszai voltak tele az időjárás miatt, mely a megérezt, de még lábán álló gabonát elrotadással fenyegette. Ma reggel végre megszünt az esőzés és azt a hirt vesszük, hogy az aratás a város egész területén megindult. Bár még vannak fellegek az ég boljáj, de ezeknél sokkal aggasztóbb fellegek voltak azok, melyek az ideai aratások egerél végleg elvonultak. Ezek a fellegek a szocialista agitátorek minden esztendőken ismétlődő izgatásnak sötét viharfelhői voltak, melyek bár egész jjesztő mivoltukban átvonultak az idén is mezőgazdaságunk egén, kijázanodott munkásnépünkben kár már nem okozhattak. Mert a megkezdődött aratások a munkások szerződéseinek mintaszerű betartásával folynak. A szocialdemokraták az ideai aratásokra is terveztek rendbontó izgatásokat, de ugy a mi vidékünkön, mint az egész országban ezek az izgatások eredménytelenek maradtak, ami azonban a szocialdemokraták hitelvesztésén kívül annak is tulajdonítható, hogy a magas gabonaárak mellett kiválóan jónak ígérkező a termés és így az arató munkások a munkájukat nekik jutó terméshányadokból az idén nagyon szép keresményre tesznek szert.

— Megtalált ékszer. Egy családi ünnepeyre érkezett Nagykanizsára Orona Bertalan fővárosi nagykereskedő. Midőn a kereskedő az eljegyzést tartó családtól szállóbeli lakására visszatért, eszébe jutott, hogy gyémántgyűrűjét távozáskor a szállóbeli szobájában hagyta. Összekutatta tehát a szoba minden szegét-zugát, de a gyűrűt csak nem találta. — Ármásta hát a szálló egész személyzetét, de a gyűrűnek csak nem sikerült nyomára jutnia. Erre aztán a rendőrségre ment Orona Bertalan, ahol bejelentette az esetet. A rendőrségnek sikerült hosszas kutatás után megtalálni a gyűrűt, mely jsszámó szemetes ládájában rejtőzött meg, s így minden valószínűség arra utal, hogy a gyűrűt kisépártés és ugy k... gyűrűnek csak nem sikerült nyomára jutnia.

— A gyilkos öngyilkossága. Székesfehérvárról jelentik nekünk: Simon János dunaföldvári ácsmester lakásából elveszett a minap kétszáz korona. Az ácsmesternek gyanúja támadt, hogy a pénzt K. Zombori József odaváló ác

lopta el, aki gyakran megfordult a lakásán. Zombori váltig tagadta a lopást, de a két ember halálos ellensége lett egymásnak. Tegnap aztán szörnyű vége lett a civódásnak. A két ács együtt dolgozott a községben egy épületen. Eppen egy tetőgerendát akartak ketten az épületre vinni s amikor Zombori József lehajolt, hogy a gerendát fölemelje, Simon hitelen mögéje került és egy acél-mérőleccel oly erővel szurt Zombori hátába, hogy az acél vége a szerencsétlen embernek a mellén jött ki. Mikor Zombori jajszóval össze-roskadt, Simon szekercéjével még széthasította a vérben fetrengő ember koponyáját is. Zombori nyomban meghalt. Simon János véres munkája után hazafutott s a padlás gerendájára fölakaszkodta magát. Mikor a csendőrök érte mentek, már csak holttestét találták meg.

— **Halálos cseresznyeszedés.** Törekvő, szorgalmas ember volt Werner Ferenc szentmártoni földműves. Tegnap reggel is korán felkelt, hogy leszedje a magas cseresznyefáról a gyümölcsöt. Az egyik fához odatámasztotta a magas létrát a negyvenöt éves ember és felkuszott rajta a legfelső fokra. Alig szedett azonban egy kis kosárra valóit, hirtelen megcsuszott és rémes jajszékielés között fejfel alábukott a földre. A házbellek akadtak rá a szerencsétlen eszméletlenül heverő emberre. Gyorsan orvost hívtak hozzá, de a segítség hiábavalónak bizonyult: Werner az esés következtében agyvérzést szenvedett, amely rövid idő után kioltotta életét. Az egész környéken nagy részvétet keltett a szegény ember tragikus vége.

— **A halastó halottja.** Nagyabajomból jelentik: Horváth Kékény István 18 éves nagyabajomi legény tegnap két társával a Nyíres pusztáról hazafelé tartott. A nagy melegben, amikor a halastóhoz értek, eszébe jutott, hogy megfürdik s bár társai intették, hogy vigyázzon, mégis levetkezett s beleugrott a tóba. De éppen a legrosszabb helyen, ahol a víz nagyon mély s a meder alja hináros, úgy, hogy a szerencsétlen, aki nem tudott úszni, nyomban elmerült. Mire társai és a segítségül hívott emberek segítségére siettek, már nem is találták a testét. Le kellett a halastó vizét eresztetni s csak így tudták a hinárban a szerencsétlen legényt holttestére ráakadni.

— **Tisztelt olvasóink** becses figyelmébe ajánljuk a Budapest, VIII., Főherceg Sándor utca 30. szám alatt levő Magyar Otthont Mérsékelt árban (már 2 koronától feljebb) teljes ellátást, beleértve reggelit, ebédet s vacsorát, különbejárata, szépen berendezett szobát lehet ott bérelni. Csoportos jelentkezőknek, utazóknak, turistáknak, hivatalnokoknak, tanítóknak stb. megfelelő kedvezmény. Villanyvilágítás. Tűkészekrények.

— **A féllábu ember halála.** Székesfehérvárról írja tudósítónk: Arany Ferenc gazdálkodónak néhány évvel ezelőtt féllábát tőben levágták s helyette falábat kapott. Tegnap este a gémes-kútból vizet akart meríteni, miközben megcsuszott és egyensúlyát veszítve, a kutba bukott. A házbellek segítségére siettek, de a béma embernek csak a holttestét tudták a kútból kihozni.

— **Eltűnt.** Budapestről jelentik: Nagy János nagykapornaki (Zala megye) születésű, huszonkilenc éves laboráns, aki a marokkói

utóban lévő Magyar király-gyógyszertárban volt alkalmazva, a minap eltűnt a gyógyszer-tárból s azóta nem adott életjelet magáról. A rendőrség keresi az eltűntet.

— **Amateur fényképezészeknek!** Általánosan elismert kitűnő szalon és uti fényképezési készülékek, felülmúlhatatlan minőségű pillanat kézi apparátusok, valamint mindenféle fényképezési cikkek Moll A. cégnél (Bécs I. Tuchlauben 9. cs. kir. udvari szállító) kaphatók. Ezen üzletág alapított 1854-ben. — Kíváncsiakra nagy képes árjegyzéket bármikor küld a cég.

— **MAYER KAROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyszeres ruha-festő, guvrirozó és pilasírozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

Oppolzer, Drasche, Schnitzler, Kainzbauer tanárok ajánlják Dr. J. G. POPP cs. és k. udvari fogorvos

ANATHERIN 59 év óta egyedül leg-hathatósabb lógszereit

a szájat, fogakat, foghúst torkot rögtön meggyógyítják csaknem száraznak és megszabadítanak a legkínzóbb fájdalomtól és szenvedéstől. Gyomorba, belekre, igen jóhatásúak. Valódi csodák az én cégemmel. A K 280 2. 1. — Anatherin fog krém tubus — 60; üvegben 140, csomagban — 70. Fogorvos 126. Nem habzik, a fogakat nem rongálja. Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban, illatszertüzletekben.

Színház és művészetek.

(—) Heti műsor:

Szombat: Drótostót (Kövesi igazg., Kövesi Mariska és Révész János jubileumi fellépte.)
Vasárnap este: Erdészleány délután: Nani.
Hétfőn: Romeo és Julia (Thury Elemér felléptével.)
Kedd: Tatárjárás (Heltai Hugó jutalomjátéka.)
Szerda: Cabaret, (Reinitz Aurél fellépt.)

(—) **Bihari Ákos Nagykanizsán.** Mint értesülünk, Kövesi igazgató és Bihari Ákos, a fővárosi Vigszínház művésze, volt nagykanizsai színikészítő közti tárgyalások folynak avégett, hogy Bihari a jövő hét három estéjén Nagykanizsán vendégszerepeljen. Mivel Bihari fellépése még nem bizonyos, ezért a jövő hét műsorát az igazgató csak csütörtökig állapította meg.

(—) **Heltai Hugó jutalomjátéka.** A jövő hétnek két olyan színházi eseménye várható, melyeket nagy érdeklődéssel vár a közönség. Az egyik Reinitz Aurél fellépte, ki mint cabaret-művész fog bemutatkozni, a másik Heltai Hugónak, a népszerű és talentumos komikusnak keddi jutalomjátéka. Heltai igen jó színész; humora jéles, egészséges és rendkívül ötletes, amivel Heltai már sok derűs órát szerzett a kanizsai közönségnek. Szeretik is nálunk Heltait, megbecsülik és népszerűsége oly nagy, mikor kevés komikus tett nálunk szert. Neve vonzóerővel bír, minden fellépése attrakció számba megy. Ezért kétség sem fér hozzá, hogy keddi jutalomjátéka, mely alkalommal a *Tatárjárás* című kitűnő operett kerül színpadra, meg hozza a kívánt anyagi

eredményt. A *Tatárjárás*-t ugyan sokszor adták nálunk, de közönségünk megunt már egyszer Heltai pompás Wallenstein-jét, ezúttal annál szívesebben, mert Heltai betétképpen elénekli *»Ez cimborám a Léle»* című betéte, melyet Bécsben a híres Palmberg több, mint kétszázszor énekelt. Egy másik betéte lesz az előadásnak a *»Csibikém csibikém»* című nagy táncduett. A jutalomjátékra ajánlatos előre jegyet váltani, mert Heltai tavalyi jutalomjátékára is sokan nem kaptak jegyet.

Törvényszék.

§. Aki minden órának leszakasztja a virágát. A hatvanas évek hírhedt rablóromatikájára emlékeztet Garai Kis Lajos szentesi illetőségű, 26 éves csavargó működése. Az u. n. "szép reményekre jogosított" fiatal ember össze-vissza három-négy hét alatt éppen hét olyan bűntetben vett részt, melyek a hatóságok előtt rábizonyíthatók voltak és képzelték, hogy ez a szám nem a maximuma Garai Kiss Lajos egyhávi képességének.

Folyó év április hó 30-án reggel 6 órakor a Zalaszentjakabi vasúti állomás pénztári helyiségében arra riadt fel íróasztala mellől az inspekción állomásfőnök, Holzapfel Gyula, hogy valaki kívülről betört a pénztár ablakát és a támadott részen egy szurtos kéz nyul be, mely mindenáron a pénzes fiókot igyekszik elérni. Az állomásfőnök hirtelen elhatározással künn termett a folyosón, ahol három rablót talált. A bátor vasutistiszta az ablaknál operáló alaknak ugrott, aki Garai Kis Lajos volt, és eközben a másik két rabló megugrott. Garait a főnök egy váltóór segítségével megbilincselte és átadta az odasürgönyözött csendőröknek. — Március 17-ől 18-ra viradó éjjel Galambok községben több lopás történt. Betörték Szollák János gazda házába, ahol egy bezárt kamrárt felfeszítve, onnét 140 korona készpénzt és 60—70 korona értékű házi szükségleti tárgyakat vittek el; betörők jártak ugyanez éjjel Egyed Imrénél is, akinek két 330 korona értékű lovát hajtották el, de mert szebb a ló kocsival, kocsit is szereztek az éjjele alatt Szabó László udvarából, és hogy a lovakat be lehessen takarni, mint jó gazdák, két lópoক্রót is kerítettek a betörők Garai István gazda házából. A nyomozás kiderítette, hogy ennek a mozgalmas és eredményekben dus éjszakának hőse és mozgató elméje Garai Kis Lajos volt. — Március 18-tól április 19-éig az ismeretlenség homálya fedi Garai Kis Lajos életét. Ez éjjel azonban életjelet adott létezéséről. Április 16-án hajnalban a kiskomáromi éjjeli baktearra a meglepő felfedezésre jutott, hogy a kiskomáromi fogyasztási szövetkezet raktárának fala erősen meg vannak rongálva, ami kétségtelessé tette, hogy a ház falán betörők kísérleteztek, de mert a fal vastag volt, a betörés nem sikerült. Ez a kudarc nem hagyhatta nyugodni a folytonos ambíciótól tüztelt Garai Kis Lajost, tehát közvetlenül a zalaszentjakabi tragikus éjszaka előtti éjjelen még egy kísérletet tett a régi dicsőség megmegtérésére. Tóth János galamboki lakos volt a kismemelt delikvens, de ez a vállalkozás is csak Garai kudarcainak számát szaporította. A gazda megneszelte, amint valaki a pitvar ajtót fesse-

A mi cégünk készítménye az egyetlen, amely Olaszországban a hivatalos orvosi szerek jegyzékébe is föl van véve.

AZ ERNESTO PAGLIANO-tanár cég

PAGLIANO SYRUP

Nápoly (majt házában) Calisto S. Marco 4 — a legjobb és legdrágább vörösvirágú szer. A mi PAGLIANO SYRUP-unk a legelőkelőbb gyógyszer-tárakban törvényes engedéllyel jut forgalomba. Pagliano tanár eredeti receptjei szerint, melyek a mi birtokunkban vannak és amelyet legelőkelősebben készítünk el.

Öväs. Mindenkit figyelmeztetünk, hogy nekünk ha-onnevi cévekkel semmi leköltetésbe lépni. Felkérjük tehát a vevőinket, hogy óvakodjanak bizonyos ártalmas utánzatoktól, a melyeket minden lehető módon és kétes reklámokkal ismarnak forgalomba hozni. Hogy a legbiztosabban kaphassuk az egyedüli a mi valódi jelzésünkkel ellátott készítményt, amelynek egyáltalán semmi köze egyéb hasonló készítményekhez, ajánljuk direkt a mi cégünkhez Nápolyba fordulni, vagy pedig SOCRATE BRACHETTI REAL-GYÓGYSZERTÁRBA, ALA (Del-Tirol).

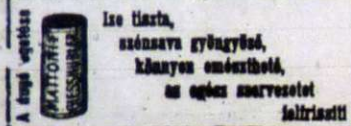
gette, kiment a 'zajra az udvarba, és habár Garai Kis ép börtöl el is menekült, ez már sorának alkonyát jelentette. És másnap bekövetkezett a katasztrófa, Garai Kis Lajosnak a nyárspolgári társadalom durva vasbilincseket rakott tevékeny kezeire és nagy ambícióját semmi elismerésre sem méltatva, igazságszolgáltatási intézménye által mindössze két és fél évi fegyházbüntetéssel jutalmaztatta Garai Lajos fáradhatatlan munkálkodását.

Nyílt-tér.

Legjobb üdítő ital

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
SAVANYUVIZ

Időjárásunk június hónapban.

— Klimatológiai jegyzetek alapján. —

Időjárásunk ezen hónapban általában nem mondható kedvezőnek, az átlagos hőmérséklettel egy egész fokkal hűvösebb volt (19°5 el szemben 18°5 volt az átlagos meleg) csapadéunk alig mérsekelt, mert 70 mm. szemben csak 53.1 mm. volt. Szélviharunk is volt 21-24-ig, amikor is a szabadban való tartózkodás kellemetlenül hatott az érzékekre. Különben a száraz adatok a következők:

Hőmérséklet fokokban 1865/3, melynek középszáma 55°0 átlagos pedig 18°0; legnagyobb volt 4-én 23°0. (reggel 16.6, délután 20.4 este 22°0), leghűvösebb 15-én 13°6 (reggel 12.2, délután 14°2 és este 14°4).

A felhőzet átlagosan félig derült; és félig borult volt 5 nap és teljesen derült 9 nap. Uralkodó szélünk a délnyugati, utána legtöbbször északnyugatról fújt és általában elég élénk, erősebb szélünk 21. és 24. én, vihar pedig 22. és 23. án volt.

Csapadék volt 15 napon, legnagyobb a hónap utolsó napján 11.9 mm., legkisebb 8-án 6.2 mm., egész havi csapadék 53.1 mm.

Villámás dörgéssel volt 5, 6, 7, 8, 9, 11, és 24-én; szivárvány volt látható 8, 11 és 26-án; Holdnak udvara 3 án és teljes Holdfogyatkozás 4-én éjjel 1 és fél 2 óráig volt látható.

Ihási Horváth István.

O. M. I. nagykanizsai állomás vezetője.

Mérleghitelesített

Mérlegjavítás

Mérlegkészítés.

A „Mérleghitelesítéről” szóló törvény életbelépése alkalmával van szerencsém a n. érd. közönséget értesíteni, hogy műhelyemben mindenféle

mérleget

a. m. karos (balance, egyenau) tízedes, százas, tolos, súlyos (skála) marha- és hídmerleg, valamint waggon mérleg és súlyok javítását gyorsan és pontosan eszközölöm a legjutányosabb árak mellett. Minden mérleget műhelyemből hitelesítve szállítok el, úgy a műhelyemben javítottakat is.

A javítás végett hozzám be nem szállítható mérlegek javítására vidékre is elsőrendű munkáimat küldöm.

A mérleg pontosságáért kezességet vállalok. Munkásaim az ország elsőrendű mérleggyárainak csoportvezetőiből vannak összeállítva.

A n. érd. közönség megbízásait kérem.

Kohn Samu

épület-, műlakatos, drótfonógyáros és mérlegjavító.

Nagykanizsa, Magyar-utca 3 szám.

Táviratok

és telefonjelentések.

A horvát tartománygyűlést feloszlatják.

Zágráb, július 3. Rauch Pál báró horvát bán Belsőből haza érkezett, és mint beavatott helyről jelentik, magával hozta a király leiratát, melyel a tartománygyűlést feloszlatják.

Meghalt Balog Tuta.

Budapest, július 3. A pestvidéki kir. ügyészség ma délelőtti távirati értesítést kapott az illavai fegyház igazgatóságától, mely szerint a dánosi rablógylilkosság országosan hírhedt főszereplője, Kolompár Balog Tuta a fegyházban tüdővészben ma reggel meghalt.

Különös öngyilkosság.

Balassagyarmat, július 3. Szegfű Antal jómódu földbirtokos ma reggel a legjobb hangulatban kocsiútra ült fiatal feleségével. Alig haladtak azonban néhány kilométert az országúton, a földbirtokos hirtelen revolvert rántott elő zsebéből, s a kocsi sósége oldalán löbelőtte magát és szörnyen halt. Amint megállapították, a földbirtokos különös öngyilkosságát hirtelen támadt elmezavarásban követte el. Egyébként rajta már korábban is észrevették az elmebaj tüneteit.

Sikkasztó községi jegyző.

Budapest, július 3. A budapesti főkapitányságnál jelentést tettek, hogy Dus Lajos somogyapáti-i körjegyző hivatalos pénzek elsikkasztása után megszökött. A sikkasztó jegyzőt országosan körözik.

Két III-ik osztályú gimnáziumi tanuló

részére keresztény családnál ellátás — lehetőleg zongorahasználattal — kerestetik. — Szóbeli ajánlatok a ZALA kiadóhivatalába kéretnek.

2919

Közigazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

1. Pest Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 755 —, Osztrák hitel részvény 89. —, 4%, magyar koronajáradék 93.15, Kereskedelmi bank részvény 3420 —, Balgótárjani közszónbánya részvény 565 —, Rumamurányi vasút részvény 584. —, Adria tengerhajózás részvény 388. —, Hazai bank részv. 278.50,

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, július 3.

Készáru-üzlet.

Változatlan.

Határidő-üzlet.

Buza 1909. október 13.33 Buza 1910. április 12.67, Rozs 1909. október 9.76 Zab 1909. október 7.64, Tengeri 1909. júliusra 7.74 Tengeri 1909. aug. 7.91, Tengeri 1910 májusra 7.03. Repce 1909. aug. 14.45.

HOTELBELVEDERE, Bécs.

Gyönyörű tervű, az államvasút, déli vasút, Park, egyedül nyugodt, 16 szobát, mellett 230 szobával, jó és olcsó, 2 koronától feljebb.

Egy négy szobás lakás konyhakerttel, esetleg nagy kerttel

és mellékhelyiségekkel augusztus 1-jére kiadó, de esetleg hamarabb is.

Fölvilágosítást ad a kiadóhivatal. 2907

Kinizsy-utca 18. sz. alatt

ujjonan épült, tizenöt évig adómentes ház eladó. Három szobás utcai és egy két-szobás és egy egy-szobás udvari lakásból áll. Bővebbet a háztulajdonosnál ugyanott, 2901

Rheuma

és köszvényben szenvedőket szívesen értesítem levélileg díjmentesen, mikép gyógyultam ki teljesen makacs fájdalmas betegségeből.

Carl Bader, Illertissen (Bajorország.)

Tűzifa-eladás!

Legjobb minőségű száraz, egyszécses bükkhéscsábtól alábbi árak mellett szállít azonnal

KONDOR ADOLF tűzifa-bizományos, Arany J. u. 2.

Telefon: 122 szám.

Árjegyzék: 1 méter-61-2.00 m. magas 36 korona, 1 erdei-61 2.20 m. magas 39 korona házhoz szállítva s általam összerakva.

Egy vasúti kocsi rakomány 10.000 kgr. garantálva legalább 5 méter-61-el szintén házhoz szállítva 180 korona.

Megrendeléseket még elfogadnak: Brück Márkus és Társa szállítónál, Dedovác Béla és Schlesinger Izidor kereskedőknél.

Elsőrangú fürdőhely

LIPIK
BIZTOSAN GYÓGYITJA

atápcsatorna bántalmait, hurutokat, cukorbetegséget, izületi bajokat, gyermekkorokat és vérbetegségeket.

Prospektusát küld a firdőigazgatóság (Slavonia.) LIPIK

A kiváló bőr- és léghimnusz gyógyforrás

SALVATOR

— és bőrgyógyászati, bőrvédő, bőrfelújító, bőrfelújító és bőrfelújító készítmények. —
Törvényes orvosi engedéllyel.
Kapható: Gyógyfürdővel szembe, vagy a Budapesti Állami Gyógyfürdővel szembe, V. Budapesti Állami Gyógyfürdővel szembe, V. Budapesti Állami Gyógyfürdővel szembe.

HÖLGYEK

részére nélkülözhetetlen!

Legjobb szépitőszert a

FÖLDES-FÉLE MARGIT-CRÈME

Pár nap alatt biztosan eltávolított szeplőt, májfoltot, pattandót, bőrtájkát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot simává varázsolja, üdül és fiatalít. Ár: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona. Kiváló toalettcikkek: Margit-hőlgypor (3 színben) 1.20 kor., Margit-szappan 70 fill., Margit-fogpép 1 kor., Margit-arcvíz 1 kor. — Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszerkereskedésben. — Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD.

Főraktár Nagykanizsán: Belus Lajos, Prager Béla, Reik
Gyula gyógyszerészeknél, Gelts és Graef dro-
geriában és Löwy Sándorné
arcdpelo-intézetben, Ma-
gyar u. 2.

Pírátás és
csodás hatásaiÖrökösök
utánzatoktól

Eladó ház.

3 szoba, előszoba, ve-
randa, fürdőszoba, víz-
vezetékekkel gyümölcsös-
sel, szőlőkerttel és 11
évi adómentességgel bíró ház. elkölözés
miatt azonnal, olcsó, igen előnyös feltételek
mellett eladó. Megtekinthető Kiszny-utca 34/b
szám alatt, hol bővebb felvilágosítással szí-
vesen szolgálnak.

ELADÓ HÁZ

a város bel területén 3 utcai 2 udvari
lakással igen olcsó árért megvehető. 2008
Bővebbet, Hunyady utca 6-ik szám alatt.

Óvatosság sohasém árt!

szert vegyük a legjobb higiénikus gummi
övcsert Auer-nél. 3 minta 1 kor.,
6 minta 1 K 80 f., 12 minta 2 K
20 f., 4 K 20 f., 6 K 20 fill. (bő-
lyegekben is küldhető) utasítással és nagy
képes árjegyzékkel együtt, amely az öv-
csert övszereket és különlegességeket tar-
talmazza.

AUERH. gummigyarak, WIEN I.,
Wipplingerstrasse No. 15-20.

Palkó Péter építő

Nagykanizsán, VI. kor. Veresdi-u. 63. (Saját ház.)

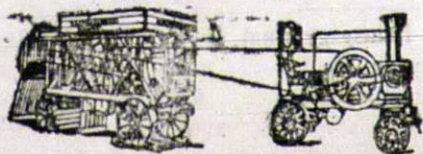
Elvállal minden új épület emelését
és tartozmányait szolid áron. Költsé-
gvetést és terveket díjmentesen ké-
szítik. Lovélből értékesítő személye-
sen megjelennek, vagy levélben vala-
szolnak. A n. é. közönség bizalmát kérem.

Kalmár és Engel

motor és gépgyára

Városi rektár: BUDAPEST Gyár és iroda:
V. Lipót-körút 22. VI. Öteg-utca 19.

Ajánlja úgy cséplőgépet, mint malomüzemre leggye-
szerűbb benzínmotorjait, benzínlokomobiljait, vala-
mint szivógásmotorjait, melyek V. Lipót-körút 18
sz. bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jóállású kitérő — Egyedül létező újdonság!
Cséplésért! —
Ezen motorok egyenesen járának és bámulatos
egyszerű szerkezetük folytán bármely legjárata.
nabb ember által is azonnal könnyen kezelhetők.
Árjegyzék ingyen. Olcsó árak részletekért

Értesítés.

A nagyérdemű közönség becses tu-
domására hozom, hogy sok éven át
fenntartott

kárpitós üzletemet

boldogult férjem halála után is
folytatni fogom.

Tisztelettel

2908

Özu. Steinberger Terencéné.

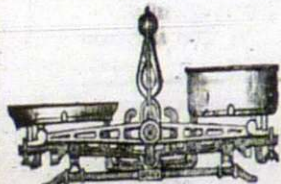
Mérlegek és Súlyok!

Tizedes, százados, egyenkaru, táblás

mérlegek és súlyok

legpontosabb javítása és hitelesítése,
nagyobbított mérlegkészítő műhelyemben
gyorsan és a legolcsóbb árak mellett
elfogadtatik. 30 évi szakgyakorlat!

Szíves pártfogást kér továbbra is

Golenczy Ferenc

okl. gép- és mérlegk-
észítő Nagykanizsa útvé-
— tér 31. szám. —A cím fontos!
Megőrizendő!

Értesítés!

Tisztelettel értesitem a n. é. közön-
séget miszerint I. a ág- és tuskómentes
gyertyán hasáb fát saját fakirakóim-
mal 220 centiméter magasra kirakva

39 korona 20 fillérért,

200 centiméter magasra kirakva

35 koronáért ölenként.

Egy vasuti kocsirakomány
10,000 Kgr. hasábfát

a vasuti mérlegen hivatalosan megmá-
zsalva 170 koronáért házhoz szállítom.

Tisztelettel

STRÉM KÁROLY.

Telefon 127. sz. — Telefon 127. sz.

"NIGRIN"

gyűjtő
hüvelybenTörvényesen védve.
Ára 40 fillér.LEGJOBB
cipő
crème

Legtiszább és
leggyorsabb
kezelés. Az alsó
réteg egyszerű
forgatással — az
elfogyasztott
crème pótolva
lesz és így nem
száradhat ki.
Dr. FERNOLANDT
Bécs III/1.
Cs. és kir. udv.
szállító.

KLYTHIA a bőr ápolására

az arczbőr szépitésére
és finomítására

PUDER

Elegánsabb, tolla te, hál és salen puder.

Fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg analízálva és ajánlja Dr. J. J. Pohl os. kir. tanár által Bécsben
Elismert levelek a legbb körkötő és dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB TAUSSIG

cs. és kir. udv. tolla te, hál és salen puder

Főraktár: BECS, I. Volszelle 2.

Szétküldés utánvétel vagy az összeg előzetes beküldése mellett.

Kapható a legolcsóbb illatszer-
drogus-kereskedésben és
Nagykanizsán: Alt és Böhm Keleti M. Mór, Kráner Gyula,
Gelts és Graefoknál.

Hangya-Sósorszesz

törvényesen védve.

2216

Legjobb fájdalomcsillapító, nélkülözhetlen háziszor bedörzsölésre.

Nagy üveg a 1.50 K. Kis üveg 80 fill.

Kapható Nagykanizsán: Gyógyszertárakban, Armuth Náthán és társa, Neu és Klein fűszerüzletében, Bader Henrik (Csengery-út) és Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

===== Számos elismerő levél! =====

Tűzifa-eladás.

Az Alsólendva lentii uradalom főbérnöksége ezennel közhírré teszi, hogy a bánokszentgyörgyi erdőgondnokságában a tűzifa értékesítését ez évben is házilag kezeli.

Az ismert kitűnő minőségű fa ára a szokott erdei (120—25 magas) méterekben.

FARKASBÜKK, HARASZTI VÁGÁSOKBAN:

Hasáb II-ik osztály 650 korona. Hasáb III-ik osztály 6— korona.
IV-ik „ 5— „ Dorong I s6 „ 5— „

MÁRKI és GYÖRERDŐ VÁGÁSOKBAN:

Hasáb II-ik osztály 7— korona. Hasáb III-ik osztály 650 korona.
IV-ik „ 5— „ Dorong I s6 „ 5— „

A fuvardíj a farkasbükk — haraszi vágásból 350 korona Györerdő — Márki vágásból 3 korona, (köttelezettségünk nélkül).

Megrendelések azonnali, vagy órási szállításokra kizárólag az

Uradalmi főbérnökség,

bánokszentgyörgyi erdőgondnoksága címére,

„Bánokszentgyörgyre címzendők.”

Figyelmeztetjük:

Közvetítőink nincsenek, csakis az erdőgondnoki hivatalnál (Bánokszentgyörgy) és az erdőgondnokságnál alkalmazott erdőőröknel való megrendeléseket fogadjuk el.

Hirdetéseket

felvesz a

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság Nagykanizsán.

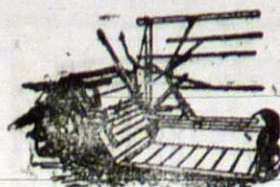
Stechenpferd-Liliomtejszappan

Legenyhább szappan arcbőrre és szeplő ellen jó hatással.

MINDENÜTT KAPHATÓ!

Azon mélyen tisztelt gazdák, kik fűkaszáló és kéveket aratógépeket óhajtának vásárolni, saját érdekükben kérjenek prospektust

MASSEY-HARRIS

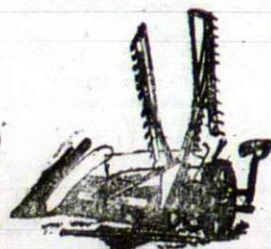
kéveket,

MASSEY-HARRIS

MASSEY-HARRIS

fűkaszáló,

aratógépekről.

Kartellen kívül!

MASSEY-HARRIS COMPANY, TORONTO,

évesközvetlen fűkaszáló- és aratógépgyár.

!!! A világ legerősebb gyártmánya !!!

Veretékprizsóló: Kornateln Gyula Sándor BUDAPEST,

Utazók és ügynökök uton nincsenek.

Közvetlen kérdézőkérdezők kéretnek.

Szőlő-sajtók, Gyümölcs-sajtók

»Birkules« hettős nyomószerszámmal kézi hajtásra

Hydraulikus sajtók

magos nyomás és nagy munkahépeség számára

Gyümölcs-zúzó, szőlő-malmok, boggyózúzó-gépek

Teljesen felszerelt szűrőelők készülékek állandóan és kocsihoz szerelve. Lé-sajtók, boggyó örlők.

Aszaló készülékek, gyümölcs és főzelék számára. gyümölcs-hámzó és vágó gépek. — Szabad. önműködő, hordozható és szállítható »SYPHONIA«-permetezőzők szőlők, gyümölcs, fák, komló és szegács permetezésére. Szőlő-ekék gyártatnak és szállítatnak jótállás mellett különlegességgé legújabb szerkesztés szerint

Mayfarth Ph. és Társa

gazdasági gépgyár, vasöntő és gőzhőerő állít

BECS, III. Taborsztrasse 31. — Kétfeltele 820 arany, szék dímmel ell.

Részletes árjegyzéket ingyen és bérmentve. Képviselek és vasöntőműhelyek kereszletnek.

Schicht szarvasszappana

legjobb

Fehéreműt' felegyelik,
Borog egy folt sem létesik;
S hogy oly szép fehér,
Megmondom miér:
Szappant csak Schichttől vegyen,
S az is szarvas jegy legyen.

Minden jó, anyá

Iszonyának a kelengyén kívül még a következő igen értékes tanácsot fogja adni: „Ovd. fehéreműtést a közönséges, jóllehet olcsó szappanoktól. Csakis Schicht szarvasszappannal moss, akkor finom, sávos, világos vázsnád, a kényes csipkék és, puha dancok, valamint a többi fehéreműt is, legyen az fehér vagy, színes, finom vagy durva, olyan marad mint az új, mert Schicht szarvasszappana kiműli és konserválja a szövetet. Ha minden tisztítási célra kizárólag Schicht szarvasszappannal fogod használni az otthonodban, sok fáradságot, munkát és pénzt fogsz megspórolni megtakarítani.”

Tisztasága 30.000 koronával szavatoltatik.

MOLL-FELE
SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik do-
boz **MOLL A. védjegyét és aláírást**
tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógy-
hatása a legmarkosabb **gyomor- és alvástán-**
talmak, gyomorgörés és gyomorfájás, törzsi
székrekedés, májbanalóm, vértelenség,
aranyér és a legkülönbözőbb nőbetegségek
ellen, a jeles háziasszonyok értékedik óta mindig na-
gyobb terjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti
doboznak: **2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek**

MOLL-FELE
SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,
ha mindegyik üveg **MOLL**
A. védjegyét tünteti fel,
„A. Moll“ felirattal öno-
zóttal van zárva. A Moll-
féle sósborszesz ne-
vezetesen mint fájda-
lomcsillapító beér-
zőlési szer közvény,
csisz és a meghűlés egyéb
következményeivel legi-
meretesebb népszerű.

Egy önozott eredeti üveg ára **2 korona**

MOLL-Gyermek szappanja. Legfinomabb, legújabb
módszer szerint készí-
tek gyermek és hölgyiszappant a bőr okszerű ápo-
lására gyermekek s felnőttek részére. Ára darabon
ként **40 fillér. Öt darab 1 korona 80 fillér.**
Minden darab gyermek szappan **MOLL A.** védjegyével van ellátva

Főszékhely:
Moll Fk. gyógyszerész, cs. kir. udv. szállító öltö-
Bécs, Tuchlauben 9 sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellet-
teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.“ alá-
írásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.
Raktár Hagykanizsán: **ROSENFELD ADOLF FIAL.**

EREDETI
AIXI ÉS NIZZAI
Saláta-Olaj

gőzölgethetetlen tiszta nemes izzel.

≡ Literje forint 1.20 ≡

Nagykanizsán kapható:

Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

Valódi brünni szövetek
 az 1909. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3.10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes fé. firuhához	1 szelvény 12 korona
(kabát, nadrág és	1 szelvény 15 korona
mellény) ●	1 szelvény 17 korona
elegendő, csak	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonnához 20 R.-ért, színtyú felkötőszövetet, turistalendét, selyemkamagant a gyári árakon küld a mint megfizethető és szolid cég mindenek ismert posztógyári raktár

● Siegel-Imhof Brünn.
 Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánnevű Siegel-Imhof cégnek, a gyári piacon rendelni meg, igen jelentékesnek. Szabott, legelőször árak. Óriási választék. Mintahú, figyelmes kiszolgálás, meg a legkisebb rendeléstől is, teljesen friss áruban.

Védjegy: „Norgony”

A Miniment. Capsici comp., a Norgony-Pain-Expeller

patika

egy régóta is bizonyított hatású, mely már sok
 év óta legfőbb fájdalomcsillapító szernek bizonyult
 közvéleményre: ezáltal is meggyőződésünk, bedőle-
 sülésképpen használva.

Figyelem! Ez a Silány hamisítványok miatt
 borszerűtlen ártalmakat okozhat és csak olyan áru-
 gat fogadjunk el mely a „Norgony” védjeggyel
 és Richter cégjegyzékével ellátott dobozt van
 csomagolva. Ára áruházaiban K. - 80, K. 1.40, és a 2.-
 és így tovább minden gyógyszertárban kapható. —
 ártalmak: Török Múzeum gyógyszertárnál, Budapest.

Dr. Richter gyógyszertára az „Araay oroszlanhoz”,
 Prágában, Elméletstrasse 5 nos.
 Minimentapi ártalmak.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kaszinó-u. 2.

Telefon-szám: 78.
egy melléklettel.

Működés: hat kimutatás és nap-
közlekedési táblázat 60 fillér.

Előfizetés és árték: árték: 10
8 kor: árték: 10

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hónap	1,- K.
Negyedévre	3,- "
Félévre	6,- "
Egész évre	12,- "

Postai szétküldés:

Egy hónap	1,50 K.
Negyedévre	4,50 "
Félévre	9,- "
Egész évre	18,- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadóhivatal:

ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SANDOR.

Felkészítő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponta este 6 órakor

szombatnap kivételével.

A kereskedők záróideje.

— július 5.

Talán senki se tudja annyira foglalkozásunk, mint a kereskedő, aki közvetlenül a fogyasztókkal van érintkezésben. Nemcsak hogy főnöknek, udvariasnak, bizonyos tekintetben méltóknak, szolgálatra késznek kell lennie, de megköveteli tőle a társadalom is, hogy a kereskedő ott legyen minden humanus, kulturális szempontból még pedig nemcsak mint szemlélő, hanem mint adakozó és együttműködő.

De maga a kereskedő is szinte telhetetlen munkájában önmagával és alkalmazottjaival szemben. Ezért igyekszik üzletét minél előbb hozzáférhetővé tenni a közönségnek és szíves melegsággal igyekszik kibújni a munkáját, ameddig csak lehet. Nálunk például este 8 óráig.

Ez a rengeteg hosszú idő nincs hasznára a kereskedőnek, a boltosnak és nincs rá szüksége a közönségnek. Mert a fogyasztást nem fokozzák a kinyitott boltok. Senki sem széri meg az üzletbe, mert már, vagy még nyitva van, hanem, mert valamely irányú szükségletet kell fedeznie. Ezt pedig akkor is megteheti, ha az üzlet nem esti 8 óráig, hanem mondjuk csak 7 ig volna nyitva. És ha esetleg egyik nap már nem volna a beszerzésre ideje, biztosan megteszi a következő és pedig ugyanazon a kereskedőnél, akinek bizalma, szokása, vagy egyéb ok vezetni szokta.

De meg a publikum ez irányban szoktatott is. Amint tudja, hogy a postára csak bizonyos ideig mehet, úgy alkalmazkodik a boltok kinyitási idejéhez is; és naplós szükségleteit idejekorán fedezni fogja akkor, amikor a kereskedő rendelkezésre áll.

Ezért bizonyos irigységgel nézik a kereskedelmi alkalmazottakat, mikor d. u. 6 órakor az iparosok szabadulnak testi munkájuk alól, hogy a nap hátralevő idejét teljes szíjjal tölthessék, míg a boltosok csak 8 órakor válnak szabadokká. Azt az ellenvetést nem fogadjuk el, hogy az iparos munkája terhebb. Minden munkát súlyossá tesz a folytonosság és a hosszú munkaidő.

De amint kimutattuk, nincs szükség a boltok nyitvatartásának idejét gumiszerűen nyújtani. De arra még igenis szüksége van az alkalmazottnak, hogy néhány órák is emberit voltkra tudjon fordítani, hogy családja és a barátai számára nyújtotta szellemi élvezetéből szívesen kivessék részüket.

A kereskedőnél tisztára méltányossági kérdés, hogy a közönség legalább nyáron a testet és lelket is hozza, üzleti szolgálatától mentesen. És bizonyos dolog az, hogy a közönség hamar megszokná és méltányolná az új rendet, az üzleteknek nyáron át korábban

való bezárását és vásárolni valóit hamarabb szerezni be.

Min áll tehát a kereskedők nyári robotjának kényszere? Azon áll, hogy a kereskedő urak legyenek szolidárisak. Közönségnek egy ívet maguk között és állapodjanak meg, hogy a nyári hónapokban kivétel nélkül este 7 órakor üzleteiket bezárják. Ha erre egyetemesen elkötelezték magukat, akkor anélkül, hogy ebből bárkinek kára származnék, kereskedők és alkalmazottak szabadulnak pályájuknak a most szinte elviselhetetlen robotjától, kellemessé teszik a nyarat maguknak és családjuknak, a közönség pedig az új rendet csak helyeselni fogja.

Mercurius.

A somogykéthelyi postásikkasztás.

A sikkasztót letartóztatták.

Amerikába akart szökni, de Fiumében lefűlelték.

— Saját tudósítónktól. —

A Zala hírlap adta, hogy a somogykéthelyi postán nagy visszatéréseknek jöttek a nyomára. Megittuk, hogy a somogykéthelyi postamesternő férje Dörner István, amíg a felesége szabadságon volt, 4000 korona hivatalos pénzt elikkasztott. A rovacsolás végén Dörner Istvánné postamesternőt fölfüggesztették, a sikkasztó Dörner István pedig eltűnt és a községben azt beszélték, hogy vagy öngyilkos lett, vagy Amerikába szökött.

A sikkasztót akkor rendőrlleg nem nyomozták, mert a posta voltaképpen főnöke, Hunyady gróf magára vállalta, hogy az elikkasztott 4000 koronát fedez. Pár nap elült azonban újabb nagy hiányokat fedeztek föl és megállapították, hogy Dörner István a 4000 koronán felül még igen nagy összeget elikkasztott a somogykéthelyi posta pénzéből. Erre újabb rovacsolás vált szükségessé, amelyet most foganatosítanak és féltő, hogy megdöbbentően nagy összegek elikkadása fog kiderülni.

Amikor az újabb hiányokat fölfedezték, megtették a bűnvádi följelentést a sikkasztó Dörner István ellen, aki ismeretlen helyen bujdosott. Megindult a nyomozás és Dörner István tegnapelőtt Fiumében letartóztatták. A sikkasztó néhány nap óta Fiumében bujdosott és egyik közelebb induló hajón Amerikába akart utazni. Az időközben értesített fiumei rendőrség azonban kinyomozta és tegnapelőtt letartóztatta.

Dörner István eleinte tiltakozni próbált a lefűleltetés ellen, de aztán hamarosan belátta, hogy ezzel vajmi kevésre megy és mert nem tehetett mást, megadta magát a sorsának. Dörner István Fiuméből nyomban Somogykéthelyre vitték, ahol kihallgatták a postásikkasztás körülményeire vonatkozóan. A sikkasztó

klasztó cinikusan belismerte tettét és védelmére csak annyit hozott föl, hogy szükség volt a pénzre. Dörner István már utban van Kaposvár felé, ahol egyelőre az ügyészség fogházába fogják elhelyezni. Legszármazomra méltóbb áldozata ennek az ügynek Dörner Istvánné, akit a postamesternőt hivatalból fölfüggesztettek és aki férje gazsága miatt bizonytalan jövőnek néz elébe.

Érdekes, hogy Dörner István letartóztatását megelőző nap kedélyes tartalmu képes-kártát küldött egyik nagykanizsai ismerősének.

Más megyék és városok.

(=) A szegedi városi alkalmazottak lakbérére. A városi tisztviselői múlt hó 27-én foglalkoztak azzal a tervszel, amelyet a szervező bizottság a városi alkalmazottak lakbérrendezése dolgában készített. — E terv szerint a város összes alkalmazottai — kivéve az altiszt és kezelőszemélyzetet, — a állami lakbérskáának megfelelő lakbért kapnának. A nagy számban megjelent tisztviselői kar lelkes éljenzéssel, egyhangúlag fogadta el a határozati javaslatot.

(=) Szekszárd r. t. város borértékesítő hivatala. Ez lesz a elme azon iróának, mely hivatala lesz a szekszárdi bortermelők borait nyilvántartani és értékesíteni. Beható, komoly tanácskozás után a kiküldött bizottság ugyanis abban állapodott meg, hogy a mostani viszonyokhoz képest a városi borértékesítő hivatal felállítására fog legjobban megfelelni a borértékesítés körül eddig tapasztalt akadályok elhárításának.

(=) Mikor az alispán felmond a városnak. A szentesi polgármester hivatal helyiségei, tudvaleg, városi háza hiányában — a vármegyeházán vannak elhelyezve. Ezeket a helyiségeket pedig a város az alispán jóvoltából kapta meg, miután ő a természetben kapott lakást a neki járó lakbérilletményül összeg ellenében bocsátotta át. Az alispán most magasabb fizetési osztályba lépve, a lakbérére is emelkedett, ezért kérte a városi közgyűlést, hogy a régi lakbérilletmény és az új közötti különbséget összegével emelje fel a házbérszöveget. A képviselőtestület kimondta, hogy megadja a régi többletet, de csak a jövő év elejétől kezdve. Az alispán erre beadványt küldött a polgármesterhez, mely szerint a városnak a lakást október elsejére felmondja. Nem nyereszkedésre adta ki — ugymond — lakást, mert csak azt az összeget kérte bérnek, melyet ő fizetése után, mint lakbérilletményt kap már a méltányosság magával hozza, hogy amikor ő neki az év elejétől jár a felemelt lakbér, a város is ezen összeggel nagyobb bért fizessen. Július végéig hajlandó várni az alispán a város válaszára. Valószínűnek tartják, hogy a város a 200 korona miatt nem fog kiborulni és az alispán óhaját teljesíti annál inkább, mert nincs is hely, ahol költözhetne, mivel a városház építésének ügye még nincs nyelbe átvé.

Sikkasztó segédjegyző.

Somogyapáti szenzációja.

— Saját tudósítottól. —

Somogyapáti községnek nagy szenzációja van. Bus Lajos, a község segédjegyzője három ezer korona elikkasztása után megszökött. — Somogyapáti Kenedy Károly a köljegyzője, aki azonban beteges ember és hetek óta szabadságon van.

A jegyzői hivatalt ezalatt az idő alatt Bus Lajos segédjegyző teljesen önállóan vezette. Ezt a hivatalbéli nagyhatalmat a segédjegyző első sorban arra használta föl, hogy Basal, — Hatvan, Pata, Pöklosi és Viszók községek bíráitól — amelyek a somogyapáti jegyzői körületbe tartoznak — valamilyen hivatalos ügygel bekérte a szegényalap-pénztár betétkönyvét és azokat egyszerűen beváltotta a takarékpénztárban.

Igy mintegy 2400 koronát sikerült kézhez kapartania. Ezenkívül az időközben befolyt adópénzekből is elkezdett körülbéli 500—600 koronát. A 3000 korona elikkasztása után Bus Lajos segédjegyző még június 28-án megszökött Somogyapátiból, de eltűnését csak 30-án vették észre. Nyomban jelentést tettek a szigetvári főszolgabíróknak, aki a sikkasztó segédjegyző körözletése iránt megtette a szükséges lépéseket. Idáig nem is sejtik, hogy Bus Lajos hol tartózkodik.

Szombaton délután az érdekelt községek bírái megjelentek a kaposvári alispáni hivatalban, hogy személyesen is jelentést tegyenek a történetekről. Az alispán távollétében Plachner Sándor vármegyei főjegyző fogadta a küldöttséget; amelynnek tagjai elpanaszolták, hogy a megugrott segédjegyző hivatalos uton elvette tőlük és saját céljaira értékesítette a szegényalap-pénztári betétkönyveket. A főjegyző tudomásul vette a bejelentést és megindítja a vizsgálatot ez ügyben.

Műjég

baktéria mentes, tartós, kristálytisztított
ARTEZI-VIZBŐL KÉSZÜLT

4 kg.-os darabokban minden nap házhoz szállítva

20 fillér.

Megrendeléseket elfogad és felvilágosítást ad:

Franz Lajos és Fiai

egyházi irodája Nagykanizsán. Telefon 55.

Hirek.

— Személyi hírek. Dénes Sándor nagy kanizsai szolgabíró nyári szabadságáról mai napon hazatért és elfoglalta hivatalát. — Viosz Ferenc nagykanizsai főszolgabíró négy heti nyári szabadságra Nagykanizsáról elutazott.

— Szerkesztőségünkben. Nagy Samu felelős szerkesztőnk hosszabb nyári szabadságra elutazott. Kérjük, hogy a szerkesztőséget illető leveleket ne küldjék felelős szerkesztőnk címére, mert az így küldött leveleket csak elkéské kapnók meg.

— Ügyvédi vizsgák. A budapesti ügyvéd vizsgáló bizottság előtt a múlt héten 53 ügyvédjelölt jelentkezett ügyvédi vizsgára, köztük 18 ismétlő. Képesítettek 25-öt, megbukott 28 és pedig 16 egészen, 12 jelölt pedig pótvizsgára. Az eredmény szóval az, hogy megbukott 52% doktor juris. Felesleges hozzá kommentálni inni.

— A balatonvidéki vasút műtanrendőri bejárása június 29-án és 30-án történt meg.

Huszonkilencedikén a fővonalon, 30-án pedig a Vaspém alsóbbi vonalon. A bizottság elnöke Horváth Károly vasúti és hajózási főfelügyelő volt, Vasvár vármegyei Koller Sándor alispán és Molnár János kir. főmérnök képviselték. A bizottság főbb feladatokat nem tapasztalt, az észlelt kisebb hiányoknak pótlását július 8-ig a vasúti megnyitásnak napjára a vállalat képviselői megígérték és kitártatba helyezték.

— Új Munkás Egyesület. A nagykanizsai építő-munkások f. hó 4-én délelőtt 10 órakor tartották meg alakuló közgyűlést. A gyűlésen 43 építő-munkás volt jelen és egyhangulag megválasztották elnöknek: Vágrinecz Gyulát, alelnökké pedig Fátér Lászlót. — A közgyűlés egyetlen tárgya a megalakulás lévén, Fátér alelnök az alapszabályok ismertetése után bezárta a legnagyobb rendben lefolyó ülést.

— Nincs vér! Vasárnap volt a híres, nevezetes kiskanizsai aratási bucsu. Folyt a bor, pergett a tunc és harsogott a nóta. Szépek voltak a lányok és szépek a legények, épp úgy, mint máskor mindig, amikor Kiskanizsán bucsu volt. É, mégis! Ez a kiskanizsai bucsu nem volt az igazi. Nem akarunk — Isten mentse — heccelődni, de furcsa, hogy Kiskanizsán bucsukor egyetlen egy bátor szittya koponyát sem lékeltek meg a kedves cimborák. Nem tudjuk, a bor volt-e mégis rosszabb, a lányok voltak-e mégis csak csúnyábbak. Vagy a régi, neves sáska-virtus lenne már oda? A tény az, hogy a vasárnapi kiskanizsai bucsu egyetlen egy embernek sem verték be a fejét. Nem folyt a vér... Nem bizony! És a kultúra, a kifinomult izlések mellett, — ami ugyátszik ur ma a kanálison túl, — ez a rekord még a rendőrség elővigyázatos, és kivételesen szigorú intézkedéseinek köszönhető. Őzülva az okulandókon, a vasárnapi bucsu alkalmából a rendőrség páratlan erélyességgel és gyorsasággal igazította ki a mámoros polgártársak ügyes bajait.

— Eltűnt tanuló. Simon János, egy bécsi földbíró fia, a zalaegerszegi állami gimnázium III. osztályába járt. A fiú nem tartozott a legszorgalmasabb tanulóknak közé, azért sejtette, hogy a vizsga reá nézve nem a legjobb eredménnyel végződik. Jónak látta tehát még a vizsga előtt odább állni. Egy szép napon bucsut vett a kapuféltől a lakásáról ismeretlen helyre távozott. Azóta nyoma vesztett.

— Elveszett tize er korona. Keszler Péter, pogányzentpéteri garda-ember a pénteki batyvárször elvesztett egy tizezer koronáról szóló Dézslai Takarékpénztári betétkönyvet. A nagyon megkárosult ember jelentést tett érzékeny veszteségéről a rendőrségnek, ahol várják a tisztességes megtalálót, ha ugyan jelentkezik.

— Lopás a nyitott ablakon keresztül. Viosz Ferenc nagykanizsai főszolgabíróknak a Batthyány és Kisfaludy utcák sarkán álló házába szombaton este ismeretlen tettes behatolt a Kisfaludy utcára néző nyitott ablakon és a szobából női és férfi ruhákat és három ágytakarót vitt el összesen 300 korona értékben. A rendőrség a vakmerő tettesnek nyomában van.

— Kerékpáros tartalékosok. A nagykanizsai hadkiegészítő parancsnokság felhívja azokat a tartalékosokat, akik az ősz fegyvergyakorlaton mint kerékpárosok óhajtanak résztvenni, ezt a község jegyzőjével tudassák. A kerékpárok után a K használati díjat kapnak.

— Az új börtörvény követelményei. P. hó elseje óta a börtörvény teljes egészében érvénybe lépett. Aki eddig börtörvényszerűt nem vette a hat börtörvényszerűtől, bele nem írta, az tegye ezt meg haladéktalanul, mert vizsgálat, illetve feljelentés esetén esetleg több száz korona bírságot fizethet. Ugyanily veszedelem fenyegeti azt is, aki — dacára, hogy szőlője négy holdnál nagyobb — pincéjében vagy présházában a börtörvény kivonatát ki nem függesztette. Az új börtörvényszerű bizottságok megalakulása már csak napok kérdése, nagyon valószínű, hogy ezeknek tagjai első sorban ezen kihágások miatt fognak jelentést tenni és akkor azok, akik borsikat nyilván nem tartják vagy a börtörvénykivonatot ki nem függesztik, szigorú pénzbüntetésnek néznek elébe.

— Kiknek kellene aratómunkások? A földművelésügyi kormány gondoskodott, hogy az esetleg jelentkező arató-sztrájkokat az országban leküzdhesse. Ez okból Mezőhegyesen eddig 4 ezer mármarmaggyal és székelyföldi földmivest helyeztek el. Eisején még ezer földmives érkezett a községbe és ez az ötezer aratómunkás július 25-ig Mezőhegyesen marad tartalékban. Abban az esetben, ha az országban valahol aratósztrájk üt ki, Mezőhegyesről nyomban munkásokat küldenek arra a vidékre, hogy az aratás zavartalan lefolyását biztosítsák.

— A r. t. városok tisztviselőinek vasuti arcképes igazolványa. Megirtuk, hogy a kereskedelmi miniszter elintézte a r. t. városok tisztviselőinek kedvezményes vasuti utazásra jogosító arcképes igazolványának ügyét. Mint értesülünk a r. t. városi tisztviselők közül az arcképes igazolvány kedvezményében csak a következők részesíthetnek: polgármester, rendes fizetési jegyző, rendőr-kapitány, rendőr alkapitány, rendőrtiszt, rendőr hadnagy, rendőr felügyelő, tanácsnok, árvaszéki főnök, főügyész, rendesfizetési ügyész, pénztárnok, adóhivatali főnök, adó főtiszt, adó behajtási főnök, adótitkár, adópénztári tiszt és adóvégrehajtó. A kedvezményből tehát teljesen kihagytak a következő állatok: mérnök, orvos, állatorvos, számvevő, alszámvevő, számtiszt, könyvelő, pénztári ellenőr, pénztári tiszt, fogalmazó, közgyám, községi bíró, levéltárnok, irodavezető, iktató, kiadó irattárnok, nyilvántartó, irodatiszt, írnok, erdőmester, (főerdész, erdősz, erdőtiszt), városgazda.

— Mének selejtezése. Az állami méntelepek ménanyagának osztályozását, illetve selejtezését július és augusztus hó folyamán eszközölik országszerte. A hozzánk legközelebb fekvő telepeken és pedig Székesbányavárat július hó 28-án, Komáromban július hó 30-án, Palibán augusztus hó 5-én és Nagyatádon augusztus hó 6-án. A méntelepeknél ezeken a napokon kiseljeztett, tenyésztésre még használható ménnek azonnal, ott a helyszínen eladtnak.

— Szerencsétlenül járt kocsis. A zalamegyei Tárnokról írja tudósítók: Szabó András kocsis volt Tóth Józsefné tárnoki gardakodó asszonynak. Az asszony elküldte a napokban kocsisát a rétre szénáért. Szabó megrakodott szénával, felült a kocsi tetejére és hazafelé hajtott. Utközben a lovak megbokrosodtak, a kocsi elragadták, az utasok árokba döntöttek, mely alkalommal a kocsis olyan szerencsétlenül bukott a földre, hogy jobb vállát eltörte. Súlyos sérülésével becsúszott a faluba, a hol orvosi ápolás alá vették.

— A szegszárdi jégverés. A szegszárdi borvidék kerületi szőlőszeti felügyelője Nits István, a következő helyesbítést küldte be lapunkhoz, kérve annak közlését: A június hó

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai Árfolyamok. —
(Távirat.)

Peall. Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 754 —, Osztrák hitel részvény 637 75 4¹/₂, magyar koronajáradék 93 15, Kereskedelmi bank részvény 3420 —, Salgótarjáni közszolgáltatás részvény 168 —, Rimamurányi vasút részvény 589 50, Adriai tengerhajózás részvény 388 —, Hazai bank részv. 278 50

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, július 5.

Készáru-üzlet.

Változatlan.

Hataridő-üzlet:

Buza 1909. október 13 39 Buza 1910. április 18 74
Rozs 1909. október 9 79 Zab 1909. október 7 60.
Tengeri 1909. július 7 77 Tengeri 1909. aug. 7 89.
Tengeri 1910. május 7 02 Repce 1909. aug. 14 40.

A nagykanizsai sörgyári vendéglő

betegség folytán 2920

azonnal átadó. Értekezni lehet
a vendéglőssel.

Egy 13 soros Hofherr és Schranz féle
jókarban lévő

vetőgép

eladó Frankl Gyulánál, Letenyén.

Eladó ház.

3 szoba, előszoba, veranda, fürdőszoba, vízvezetékkel, gyümölcsös-sel, szőlőkerttel és 11 évi adómentességgel bíró ház, elköltözés miatt azonnal, olcsón, igen előnyös feltételek mellett eladó. Megtekinthető Kinizsy-utca 34/b szám alatt, hol bővebb felvilágosítással szívesen szolgálnak.

Palkó-Péter építő

Nagykanizsa, VI. ker. Vörösmarty-utca 63. (Bajai ház.)

Kiváltva minden új épület emelését és tetőzését az alábbi árak mellett. Költségvetést és terveket díjmentesen készítek. Hozzájárulok az építkezés személyesen megjelenésnek, vagy levélben való megbeszélésnek. A n. é. közönség bizalmát kérem.

Értesítés!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget miszerint I-a ág- és tuskómentes gyertyán hasáb fámat saját fakirakóimmal 220 centiméter magasra kirakva

39 korona 20 fillérért,

200 centiméter magasra kirakva

35 koronáért ölenként.

Egy vasuti kocsi rakomány
10,000 Kgr. hasábját

a vasuti mérlegén hivatalosan megmértve 170 koronáért házhoz szállítom.

Tisztelettel

STRÉM KÁROLY.

Telefon 127. sz. — Telefon 127. sz.

Zala nyomda

és

hírlapkiadó r. t.

Nagykanizsán

Nyomdai iroda

Kiadóhivatal és
Szerkesztőség

Kazinczy-utca 3.

(Melczér-ház.)

Telefon: 78.

Legújabb berendezések
és felszereléseinkkel
minden nyomdai és könyv-
kötészeti munkát a legtisztább
és legizibesebb kivitel-
ben szállítunk.

Személyzetsszaporodás

folytán minden megrendelést a
leggyorsabban eszközölünk.

Áraink a legjutányosabbak

Hirdetéseket

a „Zala” politikai napilap és
„Nagykanizsa” reggeli lap
részére kiadóhivatalunk a legmértékeltebb árak mellett vesz fel.

Két ill-ik osztályú gimnáziumi tanuló

részére keresztény családuál ellátás — le-
hetőleg zongorahasználattal kerestetik, —
Írásbeli ajánlatok a ZALA kiadóhivatalába
kérhetnek.

2919

EREDETI

AIXI és NIZZAI

Saláta-Olaj

utóérhetetlen tiszta nemes ízzel.

Literje frt 1.20

Nagykanizsán kapható:

Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

Mérleghitelesíttetés

Mérlegjavítás

Mérlegkészítés.

A „Mérleghitelesítésszóló” szülő törvény életbe-
lépése alkalmával van szerencsém a n. érd. közön-
séget értesíteni, hogy műhelyemben mindenféle

mérleget

n. m. karos (balance, egyensúly) tízedes, százas,
dolós, súlyos (skála) marha- és hidmérleg,
valamint waggon mérleg és súlyok javítását gyorsan és pontosan eszközölöm a legjutányosabb árak mellett. Minden mérleget műhelyomból hitelesíttetve szállítok el, úgy a műhelyemben javítottakat is.

A javítás végeztéig hozzá nem szállítható mérlegek javítására vidékre is elsőrendű munkáimat küldöm.

A mérleg pontoságáért kezességét vállalom. Munkáim az ország elsőrendű mérleggyárainak csoportvezetőiből vannak összeállítva.

A n. érd. közönség megbízásait kérem.

Kohn Samu

épület. műlakatos, drótfonógyáros és
mérlegjavító.

Nagykanizsa, Magyar-utca 3 szám.

Valódi brünni szövetek

az 1909. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3.10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljesfő firuhához	1 szelvény 12 korona
(kabát, nad ág és mellén.)	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
elegendő, csak	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 fl.-ért, szintgy felöltőszövetek, ruhatárolást, valamint egyéb gyári árukat küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert postagyári taktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvásárló élvez, ha szövetségi tagként a Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacokon rendel meg, igen jelentősök. Szabott, legújabb árak. Örökös választék. Minták, ingyenes kísérőkérdés, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen ingyen.

Szerkesztőség és kiadóhivatala

Nagykanizsa, Kaszinszky-u. 2.

Telefon-szám: 78.

egy melléklettel.

Műveket, bár kimutatások és magán-
közvetlenek soronként 60 fillér.Helyi és országos hírekért díja
3 kor.; előfizetésnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Kiadóhivatala:

ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Rt. vezényeltársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolvasó munkatárs: NAGY SAMU.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz fordítva:

Egy óra	1.-	K.
Negyedévre	3.-	"
Félévre	6.-	"
Egész évre	12.-	"

Postai szállításal:

Egy óra	1.50	K.
Negyedévre	4.50	"
Félévre	9.-	"
Egész évre	18.-	"

Egyen szám ára 6 fillér.

Kossuth miniszteri működése.

Nagykanizsa, július 6.

(P.) A napokban egy vasos kötet látott napvilágot, amely Kossuth Ferenc három éves kereskedelmi miniszteri működéséről számol be. Áttérnénk most az érdekes és tanulmányos művet, a minden tudás nélkül mindjárt megállapíthatjuk róla, hogy igazán ércnél maradandóbb emléket képez a rendkívüli munkásságával, fényes talentummal és bámulatos alkotóképességgel megadott Államérfiú korszalkodó és áldados tevékenységének.

Sajnálattalunkra, ezen a helyen a rendelkezésünkre álló szűk tér korlátait nem engedjük meg, hogy csak per tangens is ismertetessük e nagyszabású működés részleteit. Csak a kereteket jelölhetjük meg egy pár edvetett vonással és néhány adatot sorolhatunk fel; melyekből azonban mégis képet alkothat magának mindenki e roppant munkásság nagy arányairól és messze kiható közgazdasági jelentőségéről.

A közlekedési politika terén fokozott figyelmet és áldozatkészséget tanúsított Kossuth a közutak fejlesztése iránt. Szakított a transzverzális utak építésének rendszerével, amely utak tudvalevőleg nem annyira gazdaságosak, mint inkább a hadászati érdekeket szolgálják. Ehelyett a vasuti állomáshoz vezető utak építését kultiválta, hogy így a közlekedési hálózatot első sorban a praktikus szempontok és a gazdasági érdekek szolgálatába állítsa. Elkészítette az új közuti törvényja-

vaslat tervezetét, mely lényeges és hasznos újításokat kontemplál, új igazságosabb alapokra fekteti az utadót és bizonyos idő alatt biztosítja 16 ezer kilométer járási körútnak kiépítését. Nagy áldozatkészséggel karolta fel az Állami utak építését is, s e célra egyelőre három millió korona költséget szánt. Hidak építésére 13 millió koronát fordított és még további költségeket preliminált. Megalakította az Országos Központi Tanácsot, s elkészítette a mérnöki és építészeti gyakorlat rendtartásáról szóló törvényjavaslat tervezetét, amely egy műszaki kamara felállítását kontemplálja.

A vasúti ügyben, mint nagyon fontos momentumot fölemlítjük a vasuti szolgálati rendtartás elkészítését, amely a vasuti alkalmazottak jogviszonyait és illetményeit szabályozza. Fölemlítjük továbbá az Országos Közlekedési Tanács megalakítását és egy közlekedési akadémiá felállításának kezdeményezését. A vasuti beruházásokra, mint ismeretes, 202 millió korona kölcsönt engedélyeztetett Kossuth, továbbá a költségvetésbe is évenként jelentékeny összegeket álltat be, úgy hogy e célra 1910. év végéig mintegy 340 milliót irányzott elő; de ezenkívül még 1911-1916 évekre további 795 millió értékű beruházást tervez, hogy a vasuti közlekedést a közszükségnek megfelelő nivóra emelhesse. A vasuti alkalmazottak sorsának javítására 22 millió új kiadást fordított. A forgalmi eszközök számát pedig három év alatt 386 dondonnal, 1907 személy- és 14375 tehersúlyszal szaporította. Három év alatt a vasúti ügyben negyven tör-

vényt készített, s a vasutvonalak hosszát mintegy háromezer kilométerrel növelte.

A folyam- és a tengerhajózás dolgában megalkotta a tengeri szabadhajózás segélyezéséről szóló törvényt, s folyamhajózás fejlesztéséről is hathatósan gondoskodott. Elkészítette a Duna-Tisza csatorna nagyszabású tervének kivitelét, s a Duna és a Száva folyók összeköttetését. A flumel tengeri kikötő fejlesztésére is sokat áldozott.

A posta, távirat és távbeszélő szervezetét, a decentralizáció elvének megfelelően, új alapokra fektette. Elkészítette a telefondíjak le-
szállításáról szóló törvényjavaslatot. A nemzetközi összeköttetések tekintetében több új viszonylatot létesített és előnyös szerződéseket kötött. A céltudatos fejlesztés maga után vonta a forgalom nagyarányu emelkedését, úgy, hogy három év alatt az összes postal küldemények forgama 160 millió darabbal, s a szállított értékek és utalványozott pénzesz-
szegek nem kevesebb, mint 2950 millió koronával emelkedtek; s a táviratok száma 1 millió 755 ezer darabbal, a telefonközlemények száma pedig több mint 41 millió közleménnyel szaporodott.

A kereskedelmi politika terén első sorban a magyar vámtarifa megalkotását kell kiemelnünk, amely főként Kossuth érdeme, s amely által gazdasági területi önállóságunk teljes kifejezésre jutott. Szintén Kossuth érdeme, hogy Ausztriával vám szövetség helyett vámszerződést kötöttünk, amelyben gazdasági önállóságunk kifejezetten elismertett és gon-

Sir a kis lány

(Utazás a Balaton körül)

Irta: Lili.

I.

Nem mindig a fájdalom sajtója ki az emberek szívéből a legdrágább gyöngyöt: a könyvet. Gyakran a meghatottság, a megáll-
lódás és elragadtatás idézik elő a legneme-
sebb és legmélyebb érzést és most visszatérve
Balaton körül utazásunkról, amint elvo-
rulunk most már lelki szemünk előtt azok
a képek, melyeknek szemléletébe emelkedve
voltunk, hiába kerestük a hullámzó Balaton
partján vagy tetején azt a kis szőz leányt,
akit szármára vett a magyar nótá, mint a
magyar szívének és gondolatvilágának meg-
szólaltatását. De azt a Balaton partján élő
kis leányt, bizonyos, hogy schenke a róts
ember fájdalomkönyvet hallgatja, mivel a
Balaton mellett még a buda-pesti, Európá-
ban egyedül álló közúti telepen nehéz munká-
tát végez munkások és munkés-szeronyok,
leányok se hiának. Ház annyit van a Ba-
latonban, hogy azt fölösleges lenne könyvpa-
rákkal gyarsítani!

A vidéki hírlapírók mindinkább gyarspodó
országos szövetsége ezúlv nagygyűlését a
Balaton tetején tartotta. Újság ingerével ha-
dott a vidéki hírlapírók legfőbbjére a Balaton,
az egyedüli magyar tenger, mert biz az

Adriát magyar tengernek még a nemzet ér-
zés ől szaturált magyar se mondhatja, és így
szokatlanul sokan hallgattak az előcsé-
hívó szavára, hogy aki csak lehet, jöjjön el
a Balatonra, e csodálatos vízhez, mely még
akkor is csodálatos, ha szürke az égboltozat
és csipős szél tarajozza annak hulláma, mely
hullámszám megtöcölta a tó tetején ringó
hajót. Akik még nem jártak a háborgó Bala-
ton tetején, azok is ismerik már a tó költé-
szetét. A régi fantaszok prózában és versben
megteremtették annak költészetét. Népre-
gét szedtek elbeszélő formába és a legfan-
tasztikusabb történetek addig jártak évszázá-
dokon át szájról-szájra, amíg a mesék mind
testet öltöttek és méltó keretét képezték az
igazságnak.

A Balaton a magyarok évszázadokon át
elhanyagolták, amíg azt épen a magyar
költők fölfedezték a magyar nyelvet és üd-
tő kereső közönség részére. Ugy a somogyi,
mint a zalai partokon évtől évre nyaralók
bájosk és a föld fölől, melyeket magáno-
sok, az ország minden részéről, a saját gyö-
nyörűségükre építenek és jól esik látni, mint
merednek lankás hegyoldalakon és az erdők
sziklabércén föl megrázkoltat ritkásain vár-
szerű tájak épületek az égnak. Egyik villa-
tulajdonos vonzza a másikat és így alakulnak
egyremásr a villatelepek és a villatelepekkel
együtt járnak a nyilvános étkész helyiségek
és szállodák, melyek több kevesebb kényelmet
nyújtsanak az átutazó és ott nyaraló közö-
ségnek. Balatonfüred, Siófok, Keszthely a
nagy balatoni fürdők, teljesen nyilvános jel-
leggel. Almádi különös kis nyaraló kunyhó-
lival a szabadság, napkurára berendezve,
Balatonföldvár, Pongyód, Boglár, Lelle és még
egész sorozata a főlkapott fürdőhelyeknek,
évről-évre erősödnek és örvendtes versen-
gést fejtenek ki, hogy egymáson túl tegye-
nek. És ezt igen helyesen teszik, mert így
haladva, mint az utolsó években, bizonyosra
veszem, hogy a zürichi, vierwaldstadti, staren-
bergi zeili tó partján mind kevesebb magyar
szót fogunk hallani, mert a magyar nem pré-
dázza el pénzét idegenben, ha lthoz kevés va-
suti költséggel megtalálja azon kényelmet és
olcsó ellátást, mint a távolú külföldön. Lassan
át fogják engedni a külföldi tavakat a világ-
járó nemzetközi közönségnek, mely a tó partja
és üdítő víze után sóvárogva kénytelen Lu-
zern és más tóparti helyeket felkeresni, mivel
nincsen Balatonja, mert a Balaton szépségé-
vel, vírének gyógyhatásával, romantikus fekvé-
sével, erdei utainak gondozott voltával, jó
levegőjével, de méretével is tulterz vala-
mennyl Európán taven és ha a magyar költé-
szet oly nemzetközi lenne, mint például a
német, ha a külföldi érdeklődését halhatatlan
lrok és költők műveikkel úgy felébresztették
volna a Balaton iránt, amint Schiller Schweio-
nak, Göthe Itállának és Heine a Rajnának
voltak lánglelkű apostolai, akkor most már a
Balaton partján is nemzetközi közönség hem-
regne és akkor fölösleges lenne már az a

doskodás történt arról, hogy 1917-ben megvalósíthatassuk az önálló vámtérületet.

Kükereskedelmi érdekelinket a kereskedelmi hírszolgálat fejlesztése és megerősítése, a új kivittl szervezetek létesítése és támogatása által jelentékenyen előmozdította Kossuth. Ugyancsak ő vitte keresztül, hogy külképviseleti hatóságaink a magyar felekkel magyar nyelven levelezzenek. Elkészítette a mérték-hitelesítési, továbbá a tisztességtelen versenyre vonatkozó, valamint a tőzsdereformról, a mintatörvényről és a védjegy-törvény reformjáról szóló törvényjavaslatokat, illetőleg előmunkálatokat.

Iparügyi és szociálpolitikai téren tudvalevőleg szintén nagy alkotások történtek. Elkészült a vasárnapi munkaszünet új szabályozásáról szóló törvénytervezet. Megalkotották a munkás-biztosításról szóló nagyfontosságú törvényt, sőt annak kiegészítéséről és módosításáról is készült már egy javaslat. Folyamatban van az ipartörvény módosításának munkája, amely sok bajt és a multnak sok hibát van hivatva orvosolni. Az iparkutatás céljaira Kossuth az eddiginél majdnem 800 ezer koronával többet fordított; aminek a következményeképpen az iparkutatási szakintézetek tanulólainak száma megkétszereződött, a tanfolyamok száma pedig megháromszorozódott.

Az iparfejlesztési akció nagy arányú fejlődést eléggé illusztrálja az a tény, hogy Kossuth erre a célra ötször annyit fordított, mint elődei; ennek következtében e három év alatt a gyáripari befektetés 60 százaléka, a munkáslétszám 58 és fél százaléka emelkedést mutat; a gyáripari termelés értéke pedig több mint 671 millió koronával növekedett.

fáradhatatlan, soha ki nem merülő actió, melyet a balatoni szövetség, kultúregyleti boriermelők szövetkezett: apostoli túréleummal a Balaton. minél nagyobb mérvű látogatása céljából a haza határain belül kifejtették.

Ma még rejtett, a magyarok által se eléggé méltányolt kincsrunk a Balaton, de megérjük még azt az időt, amikor fölfedezik azt a kútforrászere is. Csakis akkor fog annak kerete teljesen átalakulni és a gözhajók süttében fognak azon közlekedni, mint most. És Öváry Ferenc dr. országgyűlési képviselőnek, aki egy pillanatra se lankadó buzgalommal tesz veszt a vidéken, mintha a Balaton az övé volna és keblére ölel mindenkit, aki el nem palástolhatja, hogy a Balaton szépsége elbűvölte, mint a sikerült gyermekére büszke apa, bizonyára lesznek követői, amint voltak apostoli elődjék, akik azonban kevesebb hozzáértéssel kezelik a Balaton kultuszát. Ott van mellette hűséges c. atlósa, Sággy János keszthelyi telekkönyvvezető és újságíró, aki fanatikus a Balaton kultuszának és nem eredménytelenül. Ismeri a partoknak minden talpalattnyi földjét, annak történelmét, geológiáját, faunáját, vulkanikus alakulatait és képződményeit, valamint nyaralóhely tulajdonosának nevét, pedig tud vannak már az ezeken. Ezen tulajdonosok geológiáját, leírás-mázát és családfát állapították és boldog, ha akad hallgatója, melynek a Balaton dicsőségét zengheti és elmondhatja, melyik földön melyik művehol íródott meg és merre van annak szülőhelye. Bármerre kanyarodik a Balaton, amint a gözhajó elhagyja az egyik partvidéket és fölmerül a másik, akár a somogyi, akár a zalai parton, vagy Veszprém megye partját mossa is a Balaton vize, mindenütt otthon van. A Balaton elhagyatottságáról ma már beszélni nem lehet és ha oly sok gözhajó járna azon, mint a világjáró közönség által elreptet tavakon, ez megromtaná a Balaton poézisét és romantikáját, mely előláthatatlan magától a Balatonról.

Még hosszasan folytathatnók ennek az áldásos munkálkodásnak a vázolatát. De talán az elmondottak is elég gondolkozási anyagot szolgáltatnak azoknak, akik — gondolkozni szoktak. Azon gondolkozhatszunk ugyanis, hogy tulajdonképpen örülnünk kell-e, vagy busulnunk?

Örüljünk-e annak a sikerekben és biztató kezdeményezésekben, alapvető reformokban és céltudatos alkotásokban gazdag tevékenységnek, amit Kossuth Ferenc és miniszteriuma e rövid három év alatt is kifejtett, s amelynek minden mozzanata és minden eszméje Magyarország gazdasági felszabadulásának, előhaladásának, fejlődésének és megerősödésének nagy és nemes gondolatát szolgálta?

Avagy busuljunk-e azon a rettentő látumon, hogy íme, amikor az isteni gondviselés olyan államférfiú kezébe adja a kormányzati hatalmat, aki nagy tehetségének minden erejével és lángoló hazaszeretetének teljes buzgalomával dolgozik sorsunk jobbrafordulásán és messzelátó szemmel a biztos kézzel irányítja a szebb jövő előkészítését, akkor az általános politika forgataga hirtelen lesodorja őt hivatásos pozíciójáról, a talán olyan utódot ültet majd helyébe, akinek kártékony kezében az üdvös alkotások eltorzulnak és a nemes célú kezdeményezések visszafajlódnek?

Valóban nem jó erre még gondolni sem. Istent övja e csapástól mi magyar hazánkat.

Hírek.

— A nagykanizsai esküdtbíróóság új helyettes elnöke. A pécsi kir. ítélőtábla elnöke a nagykanizsai kir. törvényszéknél szervezett esküdtbíróóság helyettes elnökévé Vóber Károly elhalálozása következtében az 1909 év tartalmára az 1897 XXXII t.-c. 2 § a alapján Knorr Kálmán kir. törvényszéki bírói jelölté ki.

— Új hajó a Balatonon Közudomásu, hogy a balatoni vasut megnyitása halasztást szenvedett, mert nem tudtak elkészülni még azzal a résszel sem, amelyre a balatonmelléki fürdők közönsége oly régóta és expedre vár. Bedig a Balaton, országunknak és a gyöngye valóban rászolgál a környező természeti szépségek révén, hogy kényelmes és oleső közlekedése legyen. Lám a Wörthi tó, — vagy a svájci tavak csak ugy hemzsegnék jól épített, könnyű, izléses, kényelmet nyújtó vízi járművektől s néhány óra alatt körül lehet rajtuk járnai az egész tavat. A magyar tengeren pedig évtizedek óta a Balatoni Gözhajózási Társaság küzd nemcsak az elemekkel, hanem a — részvétlenséggel is. A körül fekvő Zala és Somogy megyék törvényhatóságától pár ezer korona támogatást élvez. Veszprém vármegye pedig még ezzel a csekély összeggel is fukarkodik. A kormány évi huszonegyezer korona szubvenciót ad, de ennek fejében a társaság hajóit a postát szállítják. Most egy új, 120 lóerős gözhajót épít a társaság, melyet most bocsátottak vízre s állítottak munkába.

— Építik a temetői hidat. A temetői hidépítés csakugyan nem késett soká. Ma érkezett le a városi tanácshoz, az alispán leiratja, mely szerint az alispán a mindkét oldalon gyalogjáróval építendő helyesbített hidépítés tervét elfogadja és az építési engedélyt megadja. Mint-hogy a pótlással sem technikai nehézségek, sem pénzbeli differenciák nem merültek fel, arról értesültünk, hogy a hidépítést már a jövő héten megkezdik.

— Gyermekrabló cigányok. Károlyvárosból írják: Horada Károly városi építész tíz éven leánya a napokban valamivel távolabb ment a várostól, ahol három cigány megrabolta és a kocsijukba hurcolták. A leánya sikoltozásaira figyelmessé lett egy vasúti pályasőr, aki a kis leány segítségére sietett. A pályasőr, lármájára többen összesereglettek és csak a rendőrség közbenjöttével sikerült a cigányokat elfogni és megkötözni. A sötétrel ellátott cigánykocsi fenekeén még három gyermeket találtak, akikről megállapították, hogy szintén rabított gyermekek. A három gyermek iszonyúan meg volt nyomorítva. Az egyiknek a szeme volt kiszorva, a másiknak a karja volt kitörve, harmadiknak az arcát rutították el a kegyetlen cigányok, így akarván őket koldulásra felhasználni. A szomorú látományra iszonyu düh fogta el a nézőket és ha a rendőrség nincs jelen, agyonütnék volna a kegyetlen gyermekrabló cigányokat. A cigányokat az ügyesség börtönébe zárták. A három gyermeket egyelőre, míg a szülőik esetleg jelentkeznek, a károlyvárosi kórházban helyezték el.

— Szélesebb lesz a Teleky-ut bazaltkövezete. Mílőn az állam értesítette a várost, hogy a pécs—varasdi utastébe eső Teleky-utat 8 méter szélességben bazaltkockával szándékozik köveztetni, költségeiket a várostól hozzájárulást kívánt. A városi közgyűlés megszavazott egy nagyobb összeget az utépítéshez, de miután az utat az eredeti tervtől eltérően csupán 6 méter szélesre építették, felírt a város a kereskedelemügyi miniszteriumhoz, kérve az utnak pótlólag 8 méter szélességűvé való kiszélesítését. Most érkezett le a felírtat a miniszter válasza, mely szerint a Teleky-utat már a legközelebb mindkét oldalról egy-egy méternyi széles kiklopsz (nagybazaltkő) kockával fogja az állam megtoldatni.

— A szigetvári új városház ünnepélyes alapkövetétele. Szigetvárról jelentik: Tegnap délelőtti 10 órakor történt az előjáróság, a képviselőtestület és nagyszámú közönség jelenlétében az új városház alapkövetétele s ez alkalommal Duchon Ödön országgyűlési képviselő mondott hatásos ünnepi beszédet. Ezt megelőzőleg a képviselőtestület díszközgyűlést tartott, melyen az alapkövetétele helyezéséről felolvasott okmányt az előjáróság és a képviselőtestület tagjai aláírták. Az alapkövetétele és lepecsételt üveghegyszerbe az okmányt és a régi városháza fényképét helyezték.

— Halálosvégű cseresznye szedés. Buki József 38 éves gazdasági cseléd, a Vizlendvay-féle zalabörzöncel majorban f. hó 4-én felmászott a cseresznye-fára cseresznyéért; szedés közben azonban az egyik ágon megcsuszott és olyan szerencsétlenül esett le a földre, — hogy súlyos koponya-repedést szenvedett. A nagyon megsebzett embert, kinek életbenmaradásához is kevés a remény, be szállították a helybeli kórházba.

— Beszámoló. Nagyatádról írja tudósítónk: Szabó István a nagyatádi kerület országgyűlési képviselője Vizváron mintegy ötszáz főnyi hallgatóság előtt beszámolót tartott. Szabó István beszédében szólt a mai politikai helyzetet a többiek között a plurális szavazati jogról szóló. Megköszönte egyúttal a polgárság megjelenését, főképp pedig a nem remélt fogadtatást. Örült ennek annál is inkább, mert Vizvár választói a legutóbbi kivételválasztás alkalmával az ellenpárt szavaztak. Végül kérte a polgárság bizalmát segítségért, hogy a kibontott zászlót győzelemre vihessék.

— Magyar báró Kanadában. Jossenszky Ödön volt paksi szolgabíró kivándorolt Amerikába és Calgary mellett hatalmas földbirtokot vásárolt, ahol magyar mintagazdaságot fog berendezni. A fiatal báró, aki televan ambícióval, már az ősszel Kanadában járt és akkor vett meg Calgarytól 30 mérföldnyire Gladys farmer város mellett egy 2560 acre-es birtokot.

— A hordójelző-hivatalok. Az 1907. évi V. t. c. a borhitelesítési hivatalokat hordójelző-hivatalokká alakította át, mely új hivataloknak az egész országban július 1-én kellett volna megkezdeni működésüket. Azonban az átalakítás mindenütt még nem történt meg és ez okból a kereskedelemügyi miniszter új rendeletet hozott ki, amely szerint azokban a városokban és községekben, ahol az átalakításra vonatkozó határozat még nincs végre hajtva, a borhitelesítést teljesítő régi hivatalok 1909. december 31-ig működhetnek.

— Sumakoff birkózó-mester Londonban. Amióta magyar ember nyerte meg a birkózó-sport terén a világbajnokságot, azóta sok derék magyar birkózó ambícióját keltették fel a londoni versenyek. Augusztus 15-én a könnyű súlyú görög-római szabad birkózás és a drótnál szabad terén fog folyani Londonban a küzdelem a világbajnokságáért. A versenyek a volt nagykanizsai birkózó mester is résztvevője lesz, Sumakoff, aki orosz származásu ugyan, de már szívó-lélekkel magyarrá lett. Sumakoff, ki most tért haza külföldi utjáról, szabad idejét trenírozásra fordítja.

— Néműtös csókok. Együtt mulatott tegnap este négy földmives legény, Kovács József, Keresztes Lajos, Héjjas János és Szakál Antal. Csak négyen voltak egész este a kocsmában, azért nagyon otthonosan érezték magukat, úgy tizenkét óra tájban. Danolgattak, meg összeszókolóztak — hol ölelkeztek, hol meg veszekedtek, jól bekáfoltt paraszti emberek szokása szerint. Javában danolgattak, mulattak, mikor megnyílt az ajtó és belépett egy színjós, kedvetlen legény, Acsai János. Felelvágta a fogásra a süvegét és maga is félrevonult egy szögletbe. A vig társaság azonban nem respektálta Acsai komorságát, mind fölugráltak és körülvették a jövevényt. Kovács meg egyenesen a nyakába borult.

— Adj egy csókot, tubám!
— Má hogy én? Eridj!
— No, ne szégyenközz, Jani. Sz' tudod, hogy szeretlek.

— De engem ne szeress.
— De ha szeretlek.
— Eridj hát, mer főruglak!

Ezen már megsértődtek, elmentek a helyükre, ott ittak tovább. Később összetalálkoztak megint Acsaival, aki az okvetetlenkedő és csókolózó Kovácsot meg is verte. Acsai azszal védekezett, hogy Kovács néműtösen csókolózott, mert ő még sose látta, hogy legény legényt csókolgasson. Ő olvas újságot, tudja, hogy ez nem járja, azért becsukják az embert. Nem lehetetlen azonban, hogy így is becsukják, mivel Kovács sürüvel nagyon súlyosnak.

— MAYER KAROLY első dunántúli gőzmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és pilisírozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elváltai szakmájába vágó munkákat a legutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

Műjég baktéria mentes, tartós, kristálytisztá ARTEZI-víziből készült
4 kg-os darabokban minden nap házhoz szállítva
20 fillér.
Megrendeléseket elfogad és felvilágosítást ad:
Franz Lajos és Fiai
cég irodája Nagykanizsán. — Telefon 55.

Színház és művészetek.

(—) Heti műsor:

Kedd: Tatarjárás (Heltai Hugó jutalomjátéka.)
Szerda: Cabaret. (Reinitz Aurél fellépt.)
Csütörtök: Bihari Ákos vendégszereplésével: Biboros.
Péntek: Az ördög. (Fábiárákkal.)
Szombat: Bihari Ákos vendégszereplésével: Tolvaj.
Vasárnap: Bihari Ákos vendégszereplésével: Tanító.

(—) Heltai Hugó jutalomjátéka. Tehát már többé nem is látunk a kanizsai arénában mást, mint zsufolt házat. Ma Heltai Hugó jutalomjátéka a mult szezon leghatásosabb operettjével, a Tatarjárás-sal, holnap Cabaret az ezermester festőművész-szel, Reinitz Auréllal, mint az est starjával, holnapután és aztán egész héten Bihari főművelhetetlen művésze. Ez valóban több a legutóbbi igények kívánságánál is. Nem akarjuk tisztán Heltai személyes tulajdonságainak előnyére könyvelni azt a ma este meginduló néplávnát, mely előreláthatólag egész héten át fog az aréna deszkafalai közé zárandokolni, hanem szeretnők azt hinni, hogy a mai Ausverkauf-hoz közeledő jegyeladás Ez cimborám a Lépi! című pompás kuplénak az érdeme is, melyet Heltai Hugó felművelhetetlenül tud előadni.

(—) A holnapi Cabaret. Reinitz Aurél Bécsben elismert magyar festőművész. Nagyon jól megél az ecsetkezelésből, de aki őt mint jongleurt, indusbűvészt, excentrikus táncost és kabaréénekest látta, az nem gondolhat egyebet, mint hogy ez a felművelhetetlenül ügyes kezű, hátú, lábu, száju ember csak azért üzi ezt a sok ördögösséget úgy mint dilettáns, mert derogálna neki egyszerű köklör gyanánt besópórní azt a rengeteg guruló aranyat, amivel az ilyen mesterséget szívesen fizetik szerte nagyvilágban. Nem tudjuk, hogy jó nevéhez képest valóban mekkora festőművész Reinitz, de hogy a kabarégenre elérhetetlen művelője, azt nem fogja megcáfolni senki.

(—) Bihari vendégszereplése. Serényen folynak a próbák az országos hírvélemzés, Bihari Ákos vendégszereplésére színterülő darabokból. Egykori kedves színház-igazgatónk, akinek regímeje alatt valósággal orgiákat ült Nagykanizsán a vidéki színházi siker, ma éjjeli vonattal érkezik Budapestre, hogy résztvegyen az első vendéglőadás holnapi próbáján, a Biboros-én. Mint a jelekből megítéljük, Kanizsa népe óriási ovációval fogadja a valaha I-guényszerűbbnek ismert Bihari exdirektort.

(—) Romeo és Julia. Shakespepa klasszikus tragédiáját: Romeo és Juliát játszotta tegnap a szintársulat. Rohan az élet, hull a kék virág, oda oda a sirig tartó szerelmes romantika és mégis! Házasság ágeusok, kialakított hozományok és mindennek ellenére, amíg lüktetnek a szívek és él szerelem a világon; Romeo és Julia szerelmi apotheozisa örökké becses lesz. Ugy látszik a közönség is így vélekedett a gyönyörű antik munkáról, mert zsufolásig megteltek az arénában a padok. Az est két főszereplője a Thuri pár volt. Thuri Elemér Romeoja és T. Csige Böske Juliája mindenben kiváló két alakítás volt. Thuri leszokott, ugylátszik, a deklamációról, s ezzel minden előnyös tulajdonsága zavartalan összhangban nyerhet kifejezést. Megrázó erotikája a szíveket szurt és a veséket vágott. T. Csige Böske mint Julia, megközelítette a 16 éves leánya mimozá-szerelmének

illuzióját, azét a szerelmét, ahogyan csak a trowalrek és minnüságerek korában tudtak szeretni. A Thuri-pár mellett feltűnt még Szőke Sándor, Romeo barátja. Szőke a társulat legintelligensebb színésze. Azonkívül férfitrimadonna, Ritka kedven, behízelgő férfi arc. Károlyi tata (Capulet) Niozkiné Iona (Capuletné) és Julia öreg dajkája Károlyiné, a régiek voltak: minden szavukban, s minden mozdulatukban öntudatos, érett színészek. Szilágyi, Hajagos, Léval és Somogyi egyformán hozzájárultak az előadás értékes művőjához.

Törvényszék.

§ A Piry és Horváth féle bűnügy tárgyalása. Holnap szenzációs bűnügyet tárgyal a helybeli kir. törvényszék. Piri és Horváth cég 1908. március 18-án csődbe ment. E csődnyitással kapcsolatban ellenük bűnügyi eljárás indult és megvádolta a kir. ügyész azokat is, a kik a vagyonbukott cégtől a fizetési képtelenség idején nagytömegben vettek árukat. A vádtanács annak idején az összes vádlottakat, köztük több vidéki és budapesti parthieárus ruhakereskedőt vád alá helyezte, kiknek egy része ellen a bűnvádi eljárás pótmagánvádra indult. A főtárgyalás valószínűleg 2 napig fog eltartani s 11 ügyvéd fog a főtárgyaláson védő és vádbeszédet tartani. A kir. vádat dr. Jureczky Iván kir. ügyész, a pótmagánvádat dr. Márkus Adolf budapesti és dr. Fria Ödön helybeli ügyvédek, a sértetteket Sebásty Lajos helybeli ügyvéd tömeggondnok és dr. Rothschild Jakab helybeli ügyvéd képviselik. A vádlottakat dr. Bród Tivadar, dr. Hajdu Gyula, dr. Rothschild Samu, dr. Schwarz Adolf helybeli, dr. Sebásty József budapesti és dr. Guthi Soma budapesti ügyvéd, a jeles bohózatíró, képviselik. A főtárgyalás iránt városszerzte nagy az érdeklődés.

A kiváló bőr- és lithimikus gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbetegségekre, köszvényre, cukorbetegségre és hurutos bántalmakra különösen hatásos.

Természeti vasmentes ásványvíz.

Kapcsolódó ártalmatlanítások vagy ártalmatlanítások.

Salvator ártalmatlanítások vagy ártalmatlanítások.

Táviratok és telefonjelentések.

A válság.

Wekerle bécsi utazása.

Budapest, július 6. Wekerle Sándor miniszterelnök, aki tegnap dános birtokára utazott, ma reggel visszaérkezett Budapestre, hogy a délutáni vonattal tovább utazzék Bécsbe, ahol holnap délelőtti fog a király előtt audiencián megjelenni. Az audiencia egész tárgya csak az lesz, hogy a miniszterelnök bejelenti a királynak a minisztertanács határozatát, mely szerint a kormány az ügyeknek őszig való továbbvitelét elvállalta.

Budapest, július 6. A kormány további megbízatásáról szóló királyi kézirat pénteken fog a hivatalos lapban megjelenni, a képviselőházban pedig szombaton vagy legkésőbb hétfőn fogják a kormány legujobb küldetését bejelenteni. A képviselőháznak ez az ülése csak néhány percig fog tartani és akkor hír

aszerint szeptember hó 15-éig, egy másik ver-
sio aszerint pedig egészen október 20-áig
elnapellják.

Budapest, július 6. Apponyi Albert gróf
közoktatási miniszter ma kora délelőtti meg-
látogatta — a kereskedelmi miniszteriumban
Kossuth Ferencet, akivel a helyzetről hossza-
san tanácskozott.

Budapest, július 6. Wekerle Sándor mi-
niszterelnök ma délelőtti Bécsbe való elutazása
előtt hosszabb látogatást tett Kossuth Ferenc-
nél, akivel mintegy másfél óra hosszáig ta-
nácskozott. A miniszterek a holnapi kihallga-
tás felől értekeztek.

Budapest, július 6. Jasth Gyula ma reg-
gel tornyai birtokára utazott, de ott csak rö-
vid időig fog tartózkodhatni, mert a minisz-
terek kérelmére szombatra a képviselőházat
összehívta és annak ülésén ő fog elnökölni.

Bánfy nem volt akcióban.

Budapest, július 6. Bánfy Dezső báró ma
reggel Gastelnéből Budapestre érkezett és
egy újságíró előtt kijelentette, hogy valótlan
az a híresztelés, mintha ő a válság idején
Bécsben a királynál lett volna. Az utóbbi
időben, — mondja tovább Bánfy — aktív
politikával egyáltalában nem foglalkoztam,
egyébként azonban változatlanul rendíthet-
len hűve maradtam az önálló banknak.

Lemond a horvát bán.

Novoszel Mátyás miatt.

Budapest, július 6. Ranch Pál báró ma
Budapestre érkezett és megérkezése után
azonnal Wekerle miniszterelnököt kereste fel.
A bán utazása Novoszel Mátyás megsértett
mentelmi jogának ügyével áll szoros kapcsa-
latban, amely ügy minden valószínűség
szerint a bán lemondását fogja maga után
vonni. Ugyanis a bródi rendőrség a bán
utasítására ítélte el Novoszel képviselőt, su-
lyosan megsértve annak képviselői mentelmi
jogát.

Százhetvennyolc büneset — egy vádlott.

Budapest, július 6. Monstre-bűnper tárgya-
lását kezdte meg ma a budapesti büntető-
törvényszék. Molnár Aladár szombathelyi fog-
lalkozásnélküli egyén. hatalmas rekordot
teremtett vádlott, aki ellen 96 rendbeli csa-
lás, 31 magánokirathamistás és 51 szikkasztás
miatt folyik az eljárás. Összesen kétszázötven
tanút hívtak be a tárgyalásra, mely napokig
fog eltartani.

Macedónia hadiállapotban.

Konstantinápoly, július 6. A török kor-
mány ma egész Macedónia területére kiter-
jesztette a hadi állapotot.

Öngyilkos házaspár.

Pápa, július 6. Ormai Kálmán kateszteri
becslo-biztos nejét revolverrel agyonlőtte,
azután önmaga ellen fordította a fegyvert,
lőbelőtte magát és szörnyet halt. Az idős
házaspár amlat. határozta el magát a szörnyű
öngyilkosságra, mert nagyon eladósodtak és
már tűrhetetlenné vált rájuk nézve a hittele-
zők folytonos zaklatása.

Bornylvántartások.

Bortörvény.

Kapható: *Fischel Fülöp Fia* könyv-
kereskedésében Nagykanizsán.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —
(Távirat.)

A Peatl Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai
létfájának jelentése:

Magyar hitelrészvény 752.50. Osztrák hitel részvény
187.50. 4%, magyar koronajáradék 93.10. Kereskedelmi-
bank részvény 3420. — Balgótárjánai közszónbánya rés-
vény 167. — Rümamurányi vasúti részvény 683.75. Adria
tengerhajózás részvény 389. — Hazai bank részv. 776. —

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, július 6.

Készáru-üzlet.

Kínálat és kereslet egyaránt gyöngye, árak emel-
kedők.

Határíró-üzlet.

Buza 1909. október 13.61 Buza 1910. április 18.94
Rozs 1909. október 9.18 Zab 1909. október 7.72
Tengeri 1909. júliusra 7.83 Tengeri 1909. aug. 7.96
Tengeri 1910. májusra 7.03. Repce 1909. aug. 14.36.

A nagy- kanizsai sörgyári vendéglő

betegség folytán 2920

azonnal átadó. Értekezni lehet

a vendéglőssel.

Kazinczy-utca 18. sz. alatt

ujjonan épült, tizenöt évig adómentes ház
eladó. Három szobás utcai és egy két-szo-
bás és egy egy-szobás udvari lakásból áll.
Bővebbet a háztulajdonosnál ugyanott. 2901

Magyar királyi államvasutak igazgatósága.

175.597 sz.

Menetrendmódosítás a kisterenye-kisujszál lasi vonalon.

Folyó évi július hó 15-től kezdve a kisterenye-
kisujszálasi vonalon a jelenleg: Hevesről — Kál. Kápol-
násig közlekedő és Hevesről este 7 óra 20 perckor
induló vegyesvonalat forgalmon kívül helyezzük,
ellenben Pusztataskony — Abádszalóktól Kál. Kápolnásig
egy új vegyesvonalat helyezzük forgalomba.

E vonat Pusztataskony — Abádszalóktól reggel 4
óra 48 perckor fog indulni és Kál. Kápolnára reggel 6
óra 35 perckor érkezni, hol csatlakozást talál a Kál.
Kápolnáról reggel 6 óra 51 perckor Miskolcra felé induló
személyszállító tehervonathoz.

Az ellenirányban pedig a jelenleg Kál. Kápolnától
Hevesre közlekedő és Kál. Kápolnáról délután 5 óra 29
perckor induló vegyesvonalat forgalmat Pusztataskony —
Abádszalóktól kiterjesztjük és oda 7 óra 14 perckor
érkezik.

A részletes menetrendre nézve a kifüggesztett
hirdetmények nyújtanak bővebb felvilágosítást.

Budapest, 1909. június hó 25-én.

Az igazgatóság.

(Utánnymás nem díjazatik).

Magyar kir. államvasutak igazgatósága.

187.211/C. I. sz.

Díjkedvezmény sőküldeményeknél.

»A m. kir. államvasutak igazgatóságától nyert
hivatalos értesítés szerint, kereskedelemügyi magyar
kir. miniszter ur. az évi tömegforgalom alkalmával
beállható kocsi hiány enyhítésére, s az előző években
felmerült sőküldemények elmozdításának előjött veendő,
a folyó évi július hó 1-től, folyó évi augusztus hó végéig
terjedő időben szállítandó, s bementetlenül feladásra
kerülő sőküldeményekre a magyar kir. államvasutak
vonalait illetőleg a következőleg revatolás után alkalmazandó
díjkedvezményt engedélyezte.

a) kocsi- és fuvarlevelenként legalább tízezer
kg.-ért való díjfeladás mellett az a) alatti mérekektől
alulmaradó sőküldemények fuvardíjából kocsi-
használati jutalék fejében, kocsi- és fuvarlevelenként három korona
engedélyezte.

b) kocsi- és fuvarlevelenként legalább 15 ezer
kg.-ként való díjfeladás mellett az a) alatti mérekektől
alulmaradó sőküldemények fuvardíjából kocsi-
használati jutalék fejében, kocsi- és fuvarlevelenként három korona
engedélyezte.

Ezen intézkedésnek az a célja, hogy az érdekel-
tség sőküldemények folyó évi augusztus hó végéig
való elszállítására ösztönöztesse.

Budapest, 1909. június hó 30-án.

A kereskedelmi főosztály.

Dr. Árvay,

kir. tanácsos, igazgató-helyettes.

Eladó ház.

3 szoba, előszoba, ve-
randó, fürdőszoba, víz-
vezetékekkel, gyümölcsös-
vel, szőlőkerttel és 11
évi adómentességgel bíró ház; elköltsége
miatt azonnal, olcsón, igen előnyös feltételek
mellett eladó. Megtekinthető Kinczy-utca 34.
szám alatt, hol bővebb felvilágosítással szol-
gálnak.

Tűzifa-eladás!

Legjobb minőségű
száraz, egyeneságú
bükkhcsásból
alábbi árak mellett
K szállítás szonai 21

KONDOR ADOLF tűzifa-bizományos, Arany J. u. 2.

Telefon: 122 szám.

Árjegyzék: 1 méter-51 2.00 m. magas 36 korona,
1 erdei-51 2.20 m. magas 39 korona
házhoz szállítva s általam összerakva.

Egy vasúti kocsiakomény 12.000 kgr. garantálva legafőbb
5 méter-51-et szintén házhoz szállítva 180 korona.

Megrendeléseket még elfogadnak: Brück Markus
és Társa szállítónál, Dedovác Béla és
Schlesinger Izidor kereskedőknél.

Palkó Péter építő

Nagykanizsa, VI. kar. Veresdi-u. 89. (Hajót ház.)

Elvállal minden új épület emelését
és tartoztatását szolid árak mellett. Köl-
ségvetést és tervekért díjmentesen ké-
szítek. Levélben értesítésre személye-
sen megjelenek, vagy levélben vála-
szolok. A n. 4. kőszőnyeg bízalmát kérem.

GESSLER SIEGFRIED

cs. és kir. udvari szállító, József főherceg
cs. és kir. fensége kamarai szállítója

BUDAPEST,

ajánlja különlegességét, az

„ALTATER“ NÖVÉNYLIKÖRT

és egyéb finom likörgyártmányait, valamint
ezüst üstben főtt valódi
málnaszörpöt.

EREDETI

AIXI ÉS NIZZAI

Saláta-Olaj

utóérhetően tiszta nemes ízzel.

literje 1.20

Nagykanizsán kapható:

Drogeria a „Vörös kereszt“-hoz.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kaszinó-u. 2.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Munkások, bál kimutatások és magán-
közlemények soronként 80 fillér.

Helyzúd és események értékelésének díja
5 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra	1.— K.
Negyedévre	3.— "
Félévre	6.— "
Egy évre	12.— "
Postai szétküldéssel: (—)	
Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.— "
Egy évre	18.— "

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:
ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SANDOR.
Feladós szerkesztő: HAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor
Ünnepnapok kivételével.

A zalamegyeiek feladata.

Nagykanizsa, július 7.

Minden erőnk felhasználásával oda kell hatnunk, hogy egy szellemiekben és anyagi-
akban gazdag, erős, önálló hazát teremtsünk.

E célnak kell szemünk előtt lebegni, mikor összeülünk a községházán, népgyűlésen, kaszinóban, midőn napi munkánkat megkezdjük vagy befejezzük; ha társadalmi vagy politikai mozgalmat indítunk, vagy abban részt veszünk.

Nem szabad néznünk azt, hogy ki jött-e vagy azt a társadalmi, politikai, jövedelmi, kulturális mozgalmat; nem szabad tekintettel lennünk semmire másra, hanem néznünk kell azt, hogy a magyarság haladására nézve üdvös-e az, vagy nem? Nekünk magyaroknak egyik legnagyobb bajunk az, hogy egymás között nem tudunk megegyezni. — Mindenki honfitó akar lenni más utakon, más eszközökkel.

Minden ember annyit ér, amennyit a köznek dolgozik. Ha magának dolgozik a másik megkárosítása nélkül, akkor is a köznek dolgozik, mert egyesekben boldogul a haza.

Nekünk zalamegyeieknek, széles alapokra fektetve kell terjesztetni a magyar kultúrát s ezzel kapcsolatban magyar érzelművé, magyar ajkúvá nevelni minden zalamegyei lakost. Szép de egyuttal nehéz feladat. Kitaró szorgalom, fáradságot nem is-

merő önzetlen munkáság kell ehhez — és lelkes emberek.

Politikai téren teendők: szervezni Zalamegye minden községében a függetlenségi pártot s vele kapcsolatban ápolni a magyar érzést — a szovinizmust, Igen, a szovinizmust, mert csak ez, mint lelki motívum, képes a magyar ipar, a magyar kereskedelem, a magyar kultúra lelkes, odaadó, — minden mást mellőző pártolására indítani bennünket. Ha a függetlenségi párt szervezve lesz megyénk minden falujában, s a nép igazi megbízható függetlenségi lapot olvas, akkor (egy muraközi földmivelő szavai idérem) könnyen tudunk képviselőt választani.

Ami a gazdasági téren kifejtendő munkásságunkat illeti, — ki kell terjesztetni a gazdasági egyesületek működési körét, s ezt szorgalmas munkával tovább fejleszteni. Tanítsuk meg földmivelő népünket intenzív gazdálkodásra. Háziipar meghonosítása által nyissunk számára új keresési forrásokat. Fogjunk össze a faluban pap, jegyző, tanító, s együttes munkával alkossanak téren is valamit. Minden faluban a körülményekhez mérten lehet és kell cselekedni valamit. Ha sikerül valamit tennünk e téren, anyagiilag segítünk a népen. Ha a nép látni fogja, hogy vezetői az ő anyagi boldogulásán fáradoznak, nem tudok akkora hálálanságot elképzelni, hogy politikai és kulturális téren is ne haligatna azokra.

Ezt szintén egységesen kellene intézni az egész megyében. Tudomásunk szerint e

nyár folyamán tartanak megyénk jegyzői gyűlést Zalaegerszegen, tanítóink pedig Keszthelyen. Tegyük ez eszmét megbeszélés tárgyává. Ha megyénk értelmiségének két hatalmas, egységes tábora külön-külön meghányja-veti az ügyet, körülbelül tisztán fog előttünk állani a dolog s mindenki, tájékozódva a dolog mibenlétéről, tudni fogja teendőit.

A Muraközben, és a muravidéken buzgólkodó értelmiséget pedig minden erejéből támogatassa a magyar vidékek társadalma. — Érdeklődjék e nemzetiséglaktá vidékek minden ügye iránt s pártfogásával, érdeklődésével, rokonszenvével buzdítsa a további munkára a vidékek lelkes tanítói, jegyzői és papi karát.

Első feladata legyen mindenkinek belépéssel s mind erkölcsileg, mind anyagiilag pártfogolni a Dunántúli Közművelődési Egyesület zalai fiókját. Ezen egyesületnek itt a határszálen gyönyörű missiója van.

Feladatának azonban csak úgy tud megfelelni, — ha megvan hozzá a kellő ereje. Ezt pedig a magyar társadalom adhatja meg neki.

Ime, itt vázoltam általánosságban a zalamegyei magyar közönség feladatát. Ez irányban kell lankadalan buzgalommal, állandóan segíteni.

Szavam bár ne lenne pusztába hangzó szó, hanem termékeny talapra találva, közhasznú munkára bírná a közönséget. Ha ez megtörténne, ha a zalai magyar

Sir a kis lány . . .

(Utazás a Balaton körül)

Írta: Lili.

II.

A mesék országába való, hogy mindenütt primitív állapotokkal találkozunk meg, hogy szállás, élelmezés elviselhetetlenül drága és költséges a középosztály részére. Minden igény kielégítésére találhat és akinek kevés pénze van, annak igen természetesen szerényebb szállással és vendéglővel kell beérnie. Az egyik balatonfüredi vendéglőben, a legnagyobb és legelőkelőbbben, kis hal-adagért és húért, ha ahhoz kis bort is iszik az ember, 5-6 koronát is elfizethet a jámbor utas és ezért még gyönyörködhetik Lili Valérián, a balatonfüredi tulajdonos rendház főfogadójának galambosz fejének szemléletében, örökösen udvarias mosolyában, meleg kézfórtatásában és örmében, amikor tömegesen járják az emberek a part kopasz fasátányait és parkutait. De azért Balatonfüreden ezen összeg harmadánál is meg lehet vacsorázni és a lakásért sem kell mindenütt egy éjjelre 5-6 koronát fizetni szerény kis szobáért, mert akad az 2 koronáért, vagy még olcsóbban is. Ugyanígy vagyunk Siófokon, ahol például a partmenti nagy vendéglőben a vidéki hírlapírók országos szövetségének társas ebédjén előrangú díner 4 koronába került, míg

ugyanaz a luzerni Schweizerhofban, mely rangban ennek felel meg, 10 frankon alul nem igen kapható. De jaj annak, aki amott smoking nélkül ülne e nagy étkezőben est ebédhez, ami turistának sehogyan se lenne kellemes, míg a Balaton partján az ilyen etikette szabályok nem háborgatják az utast, a mi megbecsülhetetlen előny. Csak a kulturának ezen hímszel soha se találjanak utat a magyar Balatonhoz! Kisfaludy Sándor dolgozó szobájában, melyet a magyar turista valahogy el ne kerülni, a bájosan egyszerű butorok között járva, el se tudom képzelni a lakelpót és a szalonruhát . . . Rágalom, hogy a drágaság fűl el az embereket a Balaton mellől. Mindenki mindenütt megtalálja a viszonylatnak megfelelő helyet és Keszthelyen se tehet róla az egyedüli partmenti nagyvendéglős, Strausz Miksa, ha egyszerre félelzen rohanják meg vendéglőjét és egyeseknek olyan pechük van, hogy éppen az fogott el az ételről, amit éppen rendel és erről csak egy órával a megrendelés után értesíti a fáradságtól agyongyötört pincér, hogy félórával később ugyanezzel értesítse a második megrendelt ételről. És ha várakozás közben mindjárt az ezeregyedik gyönyörűséggel is játszódnak le a Balaton tetején és mint csak távoli moraj hallatszik az elragadt közönség gyönyörűtás sósaja és mint apró Szentjánosbogárként ragyognak a tárcsából a villamos villámok és lámpákonk ezrei, ez nem hatja meg a derék vendéglőt, aki Keszthelyen nem mehet el a pincérkö-

csönző intézeibe, se ezer ember részére nem készíthet vacsorát, mert félóra alatt kellene főliszolgálni ha csak 200 vendégre készült.

Legnagyobb baja valamennyi balatoni nagy fürdőnek, hogy ott privilégium a part mentén épített szálló és étterem, hogy ott a versenyt kizárják, ahelyett, hogy gondoskodnának arról, hogy a parton véges végig, ahol ezt csak a hely megengedi, mindenki szabadon szerezhetne telket, építhetne és vendéglőt nyithatna, hogy valóságos vendéglő sor szegélyezné a partot és ne csak kivételesen szerezhesen magának jó borsos áron a vízre kilátást nyújtó szobát. — A balatoni fürdők nemzetközi találkozó helyévé tételének ez egyik igen fontos előfeltétele. De azt meg kell alapítani, hogy minden igény kielégítést talál a Balaton mellett és a drágaság onnét senki el nem riadt. Másrészt meg kell alapítani azt is, hogy a magyar magyar fürdőhelyen jóval türelmesebb, s a külföldön és igényeit nem igen tudja a viszonyokhoz szabni. — A magyar fürdő helyek folyamatosan lerő örvényes fejlesztése ezen tekintetben itt is meg kell hozni a szükséges változást és a különböző vendéglő és szállókat jogosultságokkal a Tatránban is találkozunk, jól fogja váltani az egészséges és elengedhetetlen magánvállalkozás versenye, melynek mindig a közönség látja a hasznát. És a Balaton partjára nagy közönség való. Hogy nem erősítik meg sorjában a már létező fürdőző helyeket, hanem min-

társadalom dolgozának a mi szűkebb hárszék boldogulásán, nagyon szépen beilleszkednénk mozaikszerteleg az egység, hatalmas, minden ízében magyar nemzeti államban. S ha mi sikerrel dolgozunk, nemcsak a zalaiak boldogulását vinjük előre, hanem a magyar hazát is, mert fiaiba boldogul a haza.

Kozma Imre

Az új balatoni vasút.

A magyar stílusú állomási épületek.

— Saját tudósítónktól. —

A távozótérben levő kormány egyes miniszteriumai mostanában sorjában számot adnak azokról a nagyobb alkotásokról, amelyeket három év alatt alkalmuk nyílt s e beszámolók sorában most került közkékre a kereskedelemügyi miniszternek az a jelentése, amely a Máv. új vasutvonalait ismerteti.

E vonalak között a beszámoló is előhílyen említi — és legnagyobb jelentőségének mondja a holnap megnyíló *balatoni vasutat*, amely az 1907. évi XX. törvények alapján, mint államvasúti fővonal épült s a melynek építése az 1907. év október havában vette kezdetét.

A vasút létesítésénél kettős cél lebegett a kormány és a törvényhozás szeme előtt. Először a Balaton egész parti vidékének az országos vasúthálózatba való befoglalása s ezáltal annak gazdasági fellendítése. Másodszor a kies és fűződésre képes fűrdő és nyaralótelepek a modern kor emberére nézve eddig szinte megközelíthetetlen volt egész láncolatának a székesfővárossal való közvetlen összekapcsolása, ami nagy befolyással lesz a vidék és mindenekelőtt *Zala megye* gazdasági fellendülésére is.

Az új vasútvonal építkezésénél egy érdek és nagyjelentőségű újítással is kísérletet tett a kormány. Ugyanis ennél a vasútnál történt először kísérlet arra nézve, hogy a vasúti épületektől, azok rendeltetésénél fogva alig elválasztható szabványosság az átszeli vidék és környezet képébe összhangatosan illeszkedhessék be. E célból a Balaton part

mentén emel. építtek magyaros díszítő nyelveket nyertek. Rendelhetőleg és önközzségi fog szolgálni az újabb nyaralók építőinek is, hogy a magyaros építési és díszítési formákat alkalmazzák és fejlesszék.

Holnap, csütörtökön fogják több ízben elhalasztás után a szep. jövő elő néző vasutat megnyitani, amit a érdekelt megyék és városok díszes küldöttségel, az egész biatloni birtokosság és nagyszámú egyéb érdekeltő közönség jelenlétében *Szaterényi József* kereskedelemügyi államtitkár eszközöl.

Műjég

baktéria mentes, tartós, kristálytisztá
ARTEZI-VIZBŐL KÉSZÜLT

4 kg.-os darabokban minden nap házhoz szállítva
20 fillér.

Megrendeléseket elfogad és felvilágosítást ad:
Franz Lajos és Fiai
cég irodája Nagykanizsán. — Telefon 55.

Hirek.

— A „Darnay-múzeum” államosítása.

Sümegről írják, hogy a *Darnay* Kálmán által a nemzetnek ajándékozott műkincsekben gazdag múzeumát új hajlékbaak öt termében már teljesen berendezték. Az állam részére való hivatalos átvétel ma, e hó 7-én, szerdán történt meg. Erre a vallás- és közoktatásügyi miniszter képviselőtében *Szalay Imre* miniszteri tanácsos, a Nemzeti Múzeum igazgatója a múzeumok és könyvtárak orsz. felügyelőségének képviselőtében *Mihalik József* kir. tanácsos, orsz. felügyelő és *Hüttli Dezser* dr. műépítész Sümegre érkeztek. A hivatalos átvétel után, az új állami Darnay-múzeumot megnyitják a nagyközönség részére is. Állami múzeuma eddig csak Budapestnek és Kassának van. Így tehát a sümegi múzeum lesz most a harmadik az országban.

— **Eljegyzés.** *Pszota* István Budapestről eljegyezte *Orbán* Jankát, *Orbán* János Petőfi utcai pék leányát.

— **Vonatkisiklás.** Székesfehérvárról írja tudósítónk: Könnyen kiszámíthatatlan veszedelemmel járhatott volna az a vonatkisiklás, amely július 4. és 5-ike közötti éjjelen Székesfehérvárról, a Széchenyi utcai átjárónál történt.

tént. Csak a mozdonyvezető éberségének köszönhető, hogy a fenyegető veszedelmet nyomában észrevette és a vonatot megállította. A 304. számú gyorsvonat vasárnap éjjel fél 10 órakor indult a székesfehérvári vasúti állomárról Nagykanizsa felé. Alig hagyta el a már teljesen sebességgel rohogó vonat a Széchenyi-utcai átjárót, amikor a közepén levő III. osztályú kocsi nagy robajjal kiugrott a sínról. A mozdonyvezető rögtön észrevette a veszedelmet, megállította a vonatot és így megakadályozta, hogy a kiskilott kocsi után következő három kocsi felboruljon. A hirtelen megállás a nyílt pályán nagyon megijesztette az utasokat és rémülve ugráltak ki a kocsikból s csak nagy nehezen lehetett őket megnyugtanni. Miután a kiskilott kocsit és az utána következőket a vonatról lekapcsolták, a vonat egy negyed órai késéssel folytatta útját. Mint a megeltett vizsgálat megállapította, a kiskilott korai váltóállítás idézte elő.

— Öngyilkos gyógyszerészgyakornok.

Egy somogy megyei tisztartó tizenhét éves fia: *Rajman* Kálmán gyógyszerészgyakornok Szombathelyen főbeütötte magát. Meghalt. Tettének oka ismeretlen. — Így mondja a szűkszavú rendőri jelentés. A véres tett végrehajtására hozzátartozó, főnöke, barátai szerint semmi oka sem volt *Rajman* Kálmánnak, a Babics István szombathelyi gyógyszerész fiatal gyakornokának. Jómódú szülők gyermeke. Atyja *Vécsey* Sándor somogy megyei nagybirtokosnak, a dunántúli r. e. egyház új felügyelőjének a tisztartója, ki minden szükségességgel ellátta a fiát. Vasárnap éjjel ugy 12 óra tájt nyugovóra készült tért a gyógyszer-tár mellett levő szobájában. Félíg már le is vetkőzött, mikor végzetes tettét elkövette. Egy rozoga pisztolyt szorított a halántékához. A fegyver elsült és *Rajman* Kálmán állott koponyával holtan bukott a szoba padlójára. Reggel fél hét órakor akadt rá főnöke ki költeni akarta őt. Az orvosrendőri vizsgálat szerint *Rajman* vagy planatnyi elmezavarában követte el tettét, vagy pedig végzetes véletlen áldozata. A tragédiáról távirattalig értesítették a szerencsétlen fiatalember szüleit.

— **Szerelmi dráma a Badacsonyon.** Badacsonytomaji tudósítónk írja: Rémes szerelmi dráma tartja izgalomban a környék lakóit.

dig újabb és újabb telepek létesülnek és így a rengeteg terület egyes helyeken népes soha sem lesz, mert először a közönség, ez talán nem is olyan nagy baj, mert a fűrdőző közönségnek csakis egy része szereti és keresi a fűrdőhelyeken való társas érintkezést, míg fátadt, pihenést és nem szórakozást kereső emberek a csendet és nyugalmat keresik és balatoni iürdőzésnek egyik nagy előnye éppen az, hogy a különböző igényeket is képes kielégíteni. Bizonyos az is, hogy a parti élet kifejlesztése máris igen előrehaladott állapotban van, azt föltartóztatni már semmi se fogja és még súlyos milliókat fognak ott beépíteni a szőlőhegyek dűlő, a magaslataira és az új balatoni vasút hatását csak hamar éreztetni fogja. Bizonyos az is, hogy a balatonmenti községek lelkeszei, akik a balatoni szövetségnek is legagilisabb mozgatói, lelkesedéssel dolgoznak a balatoni kultusz érdekében és még néhány évtizedes munka után élvezhetni fogják ennek gyümölcsét is, csakis a társadalom széttagoltságát kell a lehetőségig elkerülni, mert egyelőre ott mindenre nagy szükség van, a kinek érzéke és szíve van ahhoz, hogy a magyar haza és gyöngyét egyelőre az ország közönsége, majd az utazó világ előtt megfelelő világításba helyezze, hogy azt mindenki láthassa és élvezni is tudja.

A vidéki hírlapírók országos szövetségét igaz és mély hálára kötelezték azok, akik a

szokásos évi közgyűlésnek a Balaton partján és tetején való rendezését lehetővé tették. A vidéki sajtó munkásainak zöme biz nem igen luthat tovább a fővárosnál és igen sokan, a nevesebb újságírók közül is most látták először a Balaton. A tettezősebbek is előszeretettel kószálnak szabadságidejük alatt a külföldön, mint itthon és ezen szempontból is helyeseljük, hogy egyik legközelebbi közgyűlést, tán két év múlva a Tatrán tartsa meg a szövetség. A balatoni kirándulás alatt annyi szeretettel találkoztak, hogy ezt biztatásnak vehetik arra, mennyire tudatában vannak mindenütt az egész ország vidéki sajtója jelentőségének azon tényezők, akik nemcsak kontemplatív belső életet folytatnak, hanem a közel és távolra nézők és saját, szűkebb hazájuk boldogítására egész lényükkel közreműködnek okaiknak. A mostani kirándulásnak egyes mozzanatairól már beszámoltunk, de nekünk is kedves kötelességünk külön is megemlékezni a szövetség kifogyhatatlan kedélyű elnökeiről, *Szávay* Gyuláról, a poetáról, aki hírlapíró társai között időzve, mindig ott-hon hagyja a debreceni kamarai titkár, ezt a bármily eredményes, de prózái foglalkozást. A legifjabbak egyike és mégis 25 éves hírlapírói multra tekint vissza, mely multat Badacsonyan a Hullám szálloda ad hoc közgyűlési termében szemére is lobbantotta *Rábel* László, a legudvariasabb szerkesztők egyike, aki Sopronban csudálatra méltó

eredményeket ér el ezen város örvendetes megmagyarosítása terén. Ő a leghivatottabb volt Szávay méltóságára, aki magyar poéta a javából, a legbájosabb versek írója, melyek az utolsó évtizedben magyar szívből fakadtak és ha a Balaton mentén síró kis lányt nem is láttuk, de az ő szemében ott ragyogtak a könyvek, amint Balatonfüreden a szövetség, koszorúját helyezte el *Kisfaludy* Sándor szobrának alapzatán. Senki nem szót arról előre, senki se tervezte, keresetlen szaval nyomán egyszerre csak fölhangzott a Szózat dallama a fűrdő sétányon időző hírlapírók és nagyközönség ajkán és e magyar dal soha mélyebb benyomást nem gyakorolt réám, mint a fűrdő park fáinak lombja alatt. Szávay nagy szívével, gondolatvilágának gazdag tárházából, mindig friss szemlével szívóvers seavakat talál valamennyi kollegája részére. Ézért veszik körül annyi szeretettel és ezért van szavának olyan hatása, amikor a háborgó szenvedélyeket valamely keresetlen tréfával, vagy komoly intelemmel lecsillapítja. Szakadó esőben, nap sugar vagy borús ég mellett való üdvözlésnél, fehér asztalnál, vagy a badacsonyi hegy csucsán, gyöngyöző balatoni borok hörplutése közepette való üdvözlésre mindig a helyes választ találta meg és minden ünnepeltetést óvatossan kerülve és mégis szívesen elszenvéve megtáitja a helyes választ, a komoly beszédet kifogyhatatlan humorával fűszerezve.

R. hó 5-én hétfőn este együtt sétált a Buda-
csany tetején levő nagy tölgyesben Fehér
Mihály badacsonyládból legény Szentesi Rózi
badacsonyhegyi leányával, amidőn egyszer
csak hirtelen revolvert rántott elő a legény
és a lány kétázer mellbe lötte. Majd nyom-
ban ömögára fordította a fegyvert és egyet-
len lövéssel agyonlőtte magát. De csak az
öngyilkosság sikerült, mert a lány él, habár
életbenmaradásához kevés a remény. A legény
hulláját a hatóság emberrel csak hosszas ku-
tatás után találták meg az erdő sűrűjében.
A rémes dráma okát még nem sikerült
felideríteni.

— **Távozó mérnök.** Kálai Tivadar okl.
építésmérnök, ki városunkat ma elhagyta,
felkért bennünket, hogy jó ismerősei közül
azokkal, kiktől búcsút venni alkalma nem
volt, ez uton közöljük búcsú üdvözlését.

— **Megkerült brilliáns gyűrű.** Mintegy
két hónapja történt, hogy Schreiber Viki nagy-
kanisszal varrónő az Erzsébet-téren egy női
aranyfoglatu brilliáns gyűrűt talált. A varrónő
a gyűrűt nem vitte a rendőrségre, hanem azt
egészen folyó hó 4-éig magánál tartotta, majd
akkor átadta Budapestről érkező öccsének
Schreiber Adolfnak, hogy az vagy adja el, vagy
ajándékozza a leányának. Schreiber Adolf vissza-
utazott a fővárosba és fiát, egy asztalosinaszt
küldte el a gyűrűt értékesíteni. De akinek a fiu
a gyűrűt megvételre kínálta, az gyanusnak ta-
lálta az értékes gyűrűt a szegény asztalosinas-
nál és a Rendőrségnél tett jelentést az ügyről.
Schreiber Adolfék elmondták a gyűrű történetét,
mire a fővárosi rendőrség sürgönyözött a nagy-
kanisszal főkapitánysághoz, ahol néhány óra alatt
kiderítették, hogy a gyűrű csakugyan nem
bűnös uton került Schreiber Vikihez, mert azt a
megtalálás napján Stern Mór téglagyáros neje
az utcán vesztette el. A gyűrű most már ut-
ban van szerencsés jogos tulajdonosa felé, de a
varrónő ellen eljárást indítottak, mivel nem
jelentette be a rendőrségnél az értéktárgy talá-
lását.

— **Az utóállítások eredménye.** Még csak
ma állapították meg a hétfőn tartott katonai
utóállítások eredményét. A sor alá került 62
hadköteles közül mindössze hatot találtak af-
kalmassnak — katonai szolgálatra, míg a keres-
teképtelenségük címén a fiaikat a katonai
szolgálat alól mentesíteni kívánó tizenhét apa
közül tizenögy apa volt kereseteképtelen.

— **Megjött a dandár.** Mint megírtuk, mai
napról kezdve egészen f. hó 28-ig ezredössz-
pontosítások és dandárgyakorlatok lesznek
Nagykanizsán és környékén. A katonák nagy-
része már délelőtti megérkezett. Délelőtti vona-
ton jött a 20. honvéddalozogezred fiumei szá-
lada, míg a körmei-i zászlóalj Magyar-utca-
felől gyalog tartotta bevonulását. Gyalog jö-
tek még a Teleky-uton át a kaposvári 19-es
honvédek, míg ugyanezen az ezrednek pécsi
törzse délután 4 órakor katonai különvonaton
érkezett. — A fiumei és körmei 20-as hon-
védek a temetői laktanyában vannak elhe-
lyezve, míg a pécsi és kaposvári 19-es ezred
búcsút a régi gimnáziumban és a petőfi-utcai
laktanyában helyezték el. A mintegy 120 ide-
gen tisztet a város magánházaiban szállásol-
ták el. Az összpontosított dandár holnap fogja
megkezdeni gyakorlatait melyek legnagyobb
részt a récsai határban, azonkívül pedig a
Kiskanizsa és Bajcsa községek között elterülő
tölgyes erdőben folynak le.

— **Német lap Toinamegyében.** Bélnár
Béla bonyhádi magántisztviselő, eddigi fele-
lős szerkesztője és kiadótulajdonosa a Toina-

megyel Hirlepe című politikai hetilapnak.
»Baue unbund« címmel németnyelvű hetilapot
indított meg, mint a lap neve is mutatja, a
németajku földművelés részére. A lapot még
nem láttuk és róla híreket nem mondhatunk,
de magát a vállalkozást és ténylet helytelenünk
kell, mert németajku polgáraitaink szépen
induló magyarosodását egy német lap köny-
nyen megakadályozhatja.

— **Fiatalokú bűnösök kerületi fogháza.**
Január 1-én lépnek életbe a büntető novellának
a fiatalokú bűnösökre vonatkozó intézkedései, a
melyek között van az is, hogy a fiatalokú el-
ítéltek külön fogházakban helyezendők el. Az
életbeléptetésnek előkészületei közé tartozik,
hogy ezen kerületi fogházak elhelyezéséről jó
előre gondoskodás történjék. Sárospataki József,
a pcsi kir. ügyészség vezetője, Feiber Arthur
kir. ügyész és Angyal Pál dr. patronage-elnök
bathatós támogatásával el is érte, hogy az
igazságügyminisztérium hajlandóságot árult el a
fiatalokú kerületi fogházának Pécsen leendő
létesítésére. A minisztérium kiküldötte Ruten-
biller Fülöp pécsi kir. ítélőtáblai bírót, aki a
minisztériumban a patronage ügyek előadója és
Záborszky István, a minisztérium építési osztá-
lyának főnöke, akik a napokban megtekintették
a pécsi kir. ügyészség fogházának épületét, hogy
megállapítsák azon módokat, amelyek mel-
lett az a fiatalokú kerületi fogházává átalá-
kítható lenne. Az átalakítások után az épület
kizárólag a mondott célt szolgálja és abban a
pécsi kir. tábla területének fiatalokú bűnösök
kívül csak a vizsgálati fogságban, előzetes letar-
toztatásban levő és a házi munkák körül szük-
séges felelőtt foglyokat tartatának, legfeljebb
ötvenet, míg a jogerősen elítélteket azonnal
elszállítatnak a nagykanizsai, kaposvári, szek-
szárdi stb. fogházakba.

— **MAYER KÁROLY** első dunántúli gőz-
mű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvri-
rozó és plissalrozó gyára Nagykanizsa, Kö-
csi-utca 19. — Elvállalja szakmájába vágó
munkákat a legutányosabb áron, — úgy
helybe, mint a vágókra is. Árjegyzék in-
gyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

R Piry és Horváth bűnügy tárgyalása.

Hamis bukás büntetvével vádolt kereskedők.
Monstre pör Nagykanizsán.

— Saját tudósítónktól. —

Érdekes és minden részletében bonyolult
bűnügyet tárgyalt ma a helybeli kir. törvény-
szék Piry és Horváth cég 1908. márc. 18-án
csődbe került. A csődnyilatással kapcsolatban
azután ellenük bűnügyi eljárás tétetett folya-
matba és a kir. ügyész ezen cégek ellen is
vádát emelt, — akik a fizetés képtelenség
idején nagy mennyiségű árut vásároltak az
insolvens cégtől. A nagyszabásúnak ígérkező
tárgyalás hírére a publikum zsufoltság meg-
töltötte a törvényszék főtárgyalási termét és
valószínű is, hogy a számos perbeli személyt
foglalkoztató bűnügyben csak legjobb eset-
ben holnap este felé kerülhet ítélelhozatalra
a sor.

Előzmények.

Egyezerkilencszázhatvan nyitották meg
Piry és Horváthék üzletüket az Erzsébet
téren. A kereskedés előbb hosszabb ideig
Kővesdi Kálmán tulajdona volt, akitől a va-
gyonbukottak késpénzért vásárolták meg a
berendezést és a maradék árut, ami állítólag
később azután veszítüket is okozta. Különb-
ben elég tőkével kezdték meg az üzletüket, Piry
hozományt kapott, Horváth pedig kölcsönt
vett föl a kereskedés biztosításához. Az üzlet

elég jól is indult, amennyiben a vádlottak
bevallása szerint az első évben már igen nagy
forgalmat csináltak és mégis a dolog oda
fejlődött, hogy alig egy év lefolyása mulva
a cég mintegy 40.000 korona differenciával
csődbe jutott. A csődnyilatás során azután ki-
tűnt, hogy az üzlet vagyona bűnös uton
elűnt, mert nem csak hogy az áruk egy
részét a vádlottak potom áron eladták, hanem
az áruk legnagyobb részének eltűnéséről
még számot sem tudnak adni. Ezekért fogta
hamis bukás büntetvének vétéséért perbe a
kir. törvényszék a cég volt tulajdonosait
Piry és Horváthot és ugyanezen büntetben
való részességért azokat a kereskedőket, akik
a vagyonbukott cégtől 45—50%-ra árukat
vettek.

A tárgyalás.

Pontban kilenc órakor nyitotta meg a tár-
gyalást Kenedy Imre törvénzi bíró, a tanács
elnöke. A tanács tagjai voltak Gyenes Sán-
dor és dr. Fischer József szavazóbírák. Aköz-
vadászt dr. Jureczky Iván kir. ügyész, a pót-
magánvádat dr. Márkus Adolf budapesti és
dr. Friedl Ödön helybeli ügyvédek, a sértet-
teket Sebostény Lajos helybeli ügyvéd tömeg-
gondnok és dr. Rothschild Jakab helybeli
ügyvéd képviselik. A vádlottakat dr. Bród
Tivadar, dr. Hajdu Gyula, dr. Schwarz Adolf
és dr. Bartha József helybeli ügyvédek ill.
ügyvédjelöltek és dr. Sebostény József, dr. Guthi
Soma budapesti ügyvédek képviselik.

Piry Ernő kihallgatása.

Legelőször Piry Ernőt hallgatta ki az el-
nök. Részletesen előadta az üzlet alapításá-
nak történetét és természetesen ártatlannak
vallja magát, mindössze annyit vall be, amit
letagadni különben sem lehetett volna, hogy
Erdős Arnold csurgói és Morelli budapesti
kereskedőknek nagyobb mennyiségű árut
adtak el. A vételár, az egyezség és az eladás
egyéb körülményeire nézve is aprólékosan
vall, de a legnagyobb részt mindenkivel el-
lenkezően. Konokul megmarad állítása mel-
lett és a szembesítésekkel sem igen enged,
Azt mondja, hogy nem ő tőle ered a büntett
eszméje, az ő megrontója Sebők, aki néki
régii ismerőse és akinél segéd is volt. A
könyvelést vele ellenőriztette, mert nem ért
hozzá. Tönkrementésük oka a végtelen nagy
és erőszakos konkurrencia és hogy az üzlet
utóbb rohamosan hanyatlani kezdett.

Horváth vallomása.

A másik vagyonbukott cégtárs, Horváth
is erősen mentegeli magát. Az üzlet főinté-
zője Piry volt. Őt Piry csak tette-vette. Nem
engedett neki kellő befolyást az üzlet vezeté-
se körül sem, úgy, hogy mikor Sebők meg-
kezdte náluk heti látogatásait, az áruk ela-
dására vonatkozólag ő előtte Piry Sebőkkel
sugdolódozott, titkolódzott, úgy, hogy ő eleinte
semmitől sem tudott. El is akart válni Piry-
tól, mert azt is észre vette, hogy Piry sok
esetben megkárosítja. A részletekben több-
ször különbözően vall Piryvel, de szembesíté-
s alkalmával ő is makacsodik.

Sebők, Erdős, Morelli, Pásztor.

Bűnrészességgel van vádolva Sebők és
Erdős csurgói, Morelli budapesti kereskedő
Morelli segédje, Pásztor. Erdős mintegy 2000,
Morelli pedig circa 5000 korona árut vett
meg a fizetése képtelen emberektől. Az Erdős
fele véteit Sebők vádlott közvetítette, aki jó
barátja és főnöke volt Pirynek, de akitől Piry
a szembesítéskor azt mondta, hogy egyedül

megrontója volt, mert ő bujtogatta és biztatta. Pásztor, Morelli segédje és mint ennek megbízottja volt lenni Kanizsán a vételfüggetlenben. Vádoltak valamennyien tagadnak és azt mondják, hogy ők jóhiszeműleg vették meg a portékákat és sejtelmük sem volt, hogy a cég rosszul áll. Morelli hivatkozik arra, hogy ő tisztességes, becsületes pesti kereskedő, aki parthé-árak bevételével foglalkozik és azt hitte, hogy most is ilyenről lesz szó, mert úgy volt informálva, hogy Piry és Horváth valóban készült. Erdős mentése szintén az, hogy nem tudta, hogy a cég rosszul áll. Ő neki különben is selejtes és visszamaradt árukat ajánlottak. Bejegyzett kereskedő, büntetlen előéletű, vagyonos polgár, nem akart bűnös uton járni.

Szembesítések.

Az elnök az egyes vallomások után, szembesítette a feleket, akik erős csate-patét rögzítettek, de mindegyik kitarított a saját mondkája mellett. Talán csak Piry volt ingadozó egy esetben, amikor arról volt szó, hogy hol vette fel az Erdős féle vételár összegét, de hamarosan újból ismét állt. Tizenkét óra 10 perckor ért véget a vádlottak kihallgatása, amikor is az elnök bezárta a tárgyalást. A tárgyalást délután 3 órakor folytatják tovább.

Színház és művészetek.

(—) Heti műsor:

Szerda: Cabaret. (Reinitz Aurél fellépt.)

Csütörtök: Bihari Ákos vendégszereplésével: Biboros.

Péntek: Az ördög. (Félhelyárrakkal.)

Szombat Bihari Ákos vendégszereplésével: Tolvaj.

Vasárnap Bihari Ákos vendégszereplésével: Tanítónő.

(—) Bihari redivivus. Megjött Bihari Ákos a legnépszerűbb exdirektor. Jelenleg a Vigaszínház művésze és kellemes feltűnést kelt a város utcáin elegáns alakja. Alig győzi viszonzni a sok meleg üdvözlést, amiben lépten nyomon részesítik, és alig győzi megköszönni azt az igazán őszinte érdeklődést, mellyel annyi meg nem érdemelt hányattatás után ismét a magasba szökő pályája iránt érdeklődik minden ismerőse. Úgy látjuk, hogy egész Kanizsa népe ott lesz a Biboros bolnapi előadásán, melynek címszerepe Biharinak Pesten is nevezetes alakítása.

Táviratok

és telefonjelentések.

Wekerle királyi audencián.

Marad a megoldás őszre.

Bécs, július 7. Wekerle Sándor miniszterelnök az éjjel érkezett ide. Ma reggel felkereste Vörösmarty Géza-külgügyminiszteri államtitkár, kivel hosszasan tanácskozott.

Bécs, július 7. A miniszterelnök délelőtt fél tizenegy órakor a Hofburgba hajtatott, hol azonban az audienca előtt a kabinetirodába ment. Innen kijöve pontban 11 órakor jelent meg a király előtt, aki Wekerlét külön kihallgatáson fogadta. A miniszterelnök a felség elé terjesztette a minisztertanács határozatát, jelentést tett a pártok álláspontjáról és ismertette a királlyal az általános politikai helyzetet. Az audienca egy teljes óráig tartott.

Wekerle az audienca részleteiből közölte az újságírókkal, hogy a király helyeslőleg vette tudomásul Wekerle előterjesztését, és újból kinevezte a kormány tagjait, illetőleg ezeket eddigi állásukban megerősítette. Ezzel most ugyanaz a helyzet áll elő, mint amint 1894-ben volt, midőn a második Wekerle-kabinet megalakulása idején a király az egyes minisztereket újból kinevezte, illetőleg állásukban megerősítette őket olyképpen, hogy nem kellett mandátumukról lemondaniuk és magukat újra képviselőkké választatniuk.

Bécs, július 7. A királyi kihallgatás után Wekerle visszament a kabinetirodába, ahonnan Jusch Gyula képviselőházi elnöknek táviratozott, — hogy a képviselőházat szombatra hívja össze, majd a kormány kinevezésével járó formáltságokat intézte el. A kabinetirodából a külgügyminiszteriumba hajtatott Wekerle, hol Aehrenthal külgügyminiszterrel tanácskozott, majd a délutáni vonattal visszautazott Budapestre.

Budapest, július 7. A függetlenségi párt pénteken értekezletet fog tartani, melyen a kormány kinevezését tudomásul veszik, melyen *ujjól kifejezést ad a párt az önálló bank és az általános választójoghoz való ragaszkodásának.* — A miniszterek a képviselőházban szombaton fogják bejelenteni újból kinevezetésüket, míg a hivatalos lapban minden valószínűség szerint már pénteken megjelenik a kinevezésről szóló királyi kézirat.

Vallott a tattersali gyilkos, de felakasztotta magát.

Budapest, július 7. A tattersali gyilkosság ügyében szenzációs fordulat történt. Keller József közhuszárt gyanúsították a rejtélyes gyilkosság elkövetésével, de semmi nem volt rábizonyítható. Az éjjel végre töredelmes vallomást tett Keller a detektívek előtt. — Elmondta, hogy együtt mulatott a meggyilkolt szabóval, majd elmentek a Tattersal bekerített udvarába, ahol áldozatát, aki őt ki akarta használni, szolgálati kardjával megölte. Csak ezután gondolt arra, hogy áldozatánál sok pénz van, és erre a zsebeit is kiürítette. A gyilkost ma délelőtt újból ki akarták hallgatni a detektívek, de mikor keresésére indultak a kaszánya egy félreeső helyén felakasztva találták. Próbálták életre kelteni Kellert a detektívek, de már meghalt.

Eulenburgerot le akarják tartóztatni.

Berlin, július 7. Ma volt Eulenburger herceg ismert bűnpertében az újabb tárgyalás, melyen a vádlott herceg azt az előterjesztést tette, hogy nem képes a tárgyalás folyamatát követni. Az ügyész javaslatot terjesztett a bíróság elé arra nézve, hogy Eulenburgerot sürgősen tartóztatás alá, mert gyanúja szerint színeli a botrányt.

Közigazdaság.

Pénz papir törlése

Mai arfolyamok. —
(Távirat.)

A Pezsi Magyar Kereskedelmi Bank nagybanki jelölté.

Magyar hitelrészvény 751.75. Oestrák hitel részvény 686.26. 4%, magyar koronajáradék 93.08. Kereskedelmi bank részvény 3420.—. Balgótárjani közszabánya részvény 167.50. Rumuniai vasmű részvény 584.75. Adriai tengerhajózás részvény 388.—. Hazai bank részvény 388.—.

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, július 7.

Készlet-üzel.

Buda 04-tíz fillérrel magasabb.

Határidő-üzel.

Buda 1909. október 13.74. Buda 1910. április 14.07.
Rosa 1909. október 10.07. Zab 1909. október 7.74.
Tengeri 1909. júliusra 7.79. Tengeri 1909. aug. —
Tengeri 1910. májusra 7.04. Hepső 1909. aug. 14.80.

Két esetleg három diák izr. családnaí teljes ellátására

Zongora használat, esetleg zongoratanítás.
Cím a kiadóhivatalban.

Külön bejárata csinosah butorozott szoba

Nádor utca 4. számú házban azonnal kiadó.

A nagykanizsai sörgyári vendéglő

betegség folytán

azonnal átadó. Értekezni lehet a vendégkössel.

Egy 13 soros Hofherr és Schranz-féle jókarban lévő

vetőgép

eladó Frankl Gyulánál, Letenyén.

Eladó ház.

3 szoba, előszoba, veranda, fürdőszoba, vízvezetékkel, gyümölcsös-sel, szőlőkerttel és 11 évi adómentességgel bíró ház. Elköltözés miatt azonnal, olcsón, igen előnyös feltételek mellett eladó. Megtekinthető Kiszty-utca 34. szám alatt, hol bővebb felvilágosítással szívesen szolgálnak.

Hirdetmény.

A nagykanizsai magyar királyi pénzügyőrség elszállásolására

2 nagyobb, 4 kisebb szobából, 2 konyhából, faház és kis pince, esetleg kis kertből álló

LAKÁST

megfelelő bér mellett a királyi kincstár azonnal bérbe venné.

Írásbeli vagy szóbeli ajánlat a helybeli pénzügyőri főbiztosnál, esetleg a pénzügyőri szakaszon megtehető.

Nagykanizsán, 1909. évi június hó 14-én.

Bogáry,
p. főbiztos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Káptalan-u. 2.

Telefon-szám: 78.
egy melléklettel.

Helyi hírek, híradások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.

Helyi és szakmai értesítések díja
3 kor; külföldieké 5 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra 1.—
Negyedévre 3.—
Félévre 6.—
Egész évre 12.—

Postai szétküldéssel:

Egy hóra 1.50
Negyedévre 4.50
Félévre 9.—
Egész évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadóhivatal:

ZALA Népkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felkérő szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor

Szombatnapok kivételével.

Ma este a „Fiume-kávéházban”
a veszprémi Kőrös József zenekara
HANGVERSENYEZ.

Balaton-partunk jövője.

— A Balatoni Vasút. —

Nagykanizsa, július 8.

Ma nyitották meg a Balatoni Vasutat. Azt, amely ránk, zalaiakra, kiválóan nagyfontosságú. Mert hisz balatoni vasutunk volt már a múlt század hatvanas éveinek elején, amikor a Balaton partján végigfutó déli vasúti vonalat megnyitották. Csakhogy ez a hozzánk nagy kereskedelmi és kulturális föllendülést hozott vasút-vonal a somogyi partreszen fut végig, és így — mint balatoni vasútvonal — inkább a somogyi szomszédoknak lehetett kedvesebb. — Azért mondjuk, hogy »kedvesebb«, mert kedves-

nek nekünk is kedves volt, és most is — az, mert gyorsan és olcsón röpt bennünket a mi gyönyörű Balatonunk partjára; de ez a körülmény magára, vármegyénk — különösen közgazdasági szempontból nem olyan nagyfontosságú, — mint a most megnyitott Balatoni Vasút.

Ez a mi igazi Balatoni Vasutunk. Ez a vasút új életet, föllendülést, vagyoni és kulturális erőt, gyarapodást, nagy jövőt hoz be a mi vármegyénkbe.

Eddig az volt az egyedül való vigasztalásunk, hogy Zala csak Somogyból szép igazán; s hogy azok is, akik a somogyi parton nyaralnak, voltaképpen a mi vármegyénk pártatlanul szép vidékében, a hegyes, bérce, gyönyörködtetően változatos, zalai partvidékben élvezik a Balatonvidék szépségeit. Hát ez bizony nagyon-nagyon sovány vigasztalás volt!

Aki elnézte a Balaton zalai partjának leírhatatlanul, lélekfűzőlően remek-szép tájait, bizony-bizony el kellett hogy szomorodjék a lelke attól a gondolatától: mennyi természeti kincs hever ott teljesen parlagon, gyümölcsözéstelenül vagy csak szánalmasan csekély gyümölcsöt hozva.

Hisz nem mi magunk találtuk ki erre a megragadó szép vidékre a »Magyar Svejc« nevet. Nem mi magunk kereszteltük meg. Hanem megkeresztelték, — elnevezték így azok a lelkes idegenek, akik száz meg száz közlekedési, elszállásolási és ételmezési kellemetlenséggel megküzdve és kibékülve, napokon, heteken át szívták lelkükbe a természeti szépségek nyújtotta gyönyörűséget. És aztán, amikor a lelkek megtelt elfeledhetetlen gyönyörűségek eszményi, — tiszta boldogságával, ragyogó emlékeivel: elmentek hazájokba és édes emlékezéssel beszéltek, — írtak otthon a szép magyar Svejcről.

Igazuk volt! Az elragadtatás minden elfogultságtól megszabadította lelküket. Az igazság pattant ki lelkükből. A tiszta igazság.

Mi is érezzük, mi is tudjuk, hogy a Balaton zalai partja éppen olyan istenáldotta, természeti kincsekben gazdag föld, mint a gyönyörű Svejc. Éppen azért szomorodott el olyan sokszor a mi lelkünk, mikor láttuk, hogy ez a mi drága kincsünk, melyből jólétnek, virágzásnak, anyagi

Sir a his lány . . .

(Utazás a Balaton körül)

Irta: LILI.

III.

A szövetségi közgyűlés kimagasló mozgalomát a badacsonyi kirándulás, majd a keszthelyi fogadtatás képezte. Balatonfüredről ment a rendeltetésünkre bocsátott legszebb balatoni hajó, a Baross a badacsonyi bazalt kőtörő telep, mely hatalmas méreteivel és amerikai tüzkonstrukciójával, gépezetével, dróton szaladó kutyáival, melyek a távoli hegyekről hozzák a kifejtett kőanyagot, a kőzúró telep, mely pokoli zajával kessé furcsán illeszkedik a Balaton méla csendjéhez. Onnét aztán a társaság gyalogszerrel tette meg a mási fél órai utat a Badacsony hegy tetejére. Többnyire árnyas erdei úton, mely csak a tisztásokon kínál sztrépillantást a vízre. A sziklák, kőves utakon is igen haladt előre a társaság, — a homoki lapály — utakhoz szokott alföldiek is, akiket alaposan kimerített a szokatlan hegyi séta. De főtt a magasban kis harapni valóval és a borok remekeivel kedveskedett a badacsonyi bortermelő szövetséget a vendégeknek; tüz, illatos, a szőlő és bordeauxi borok minőségével vetekedő italokkal, melyekről csakhamar kinyúltak a szemek és tetőpontra emelkedett a hangulat. A sziklák kijárat helyén, melyről alápillantva, valószínűleg tengernek képzeljük a Balatont, pártatlan kép tárul a szemlélő elé. A hírlapíró szövetség emlékeztetése tette a kiránduló helyet, amennyiben Révész Sándor győri kollégánk ide páncélszerű lement kényel-

tetett, melyen kivésve megőrizték a közgyűlés emléknapja, alatta a két elnök neve: Óvári és Szávay. Akit arra hív vezet az útja, a badacsonyi hatalmas kereszt alatt megfogja találni ezen emléktáblát, melynek emléktáblája a roszdának is ellentét fog álnak. Odafönt a magasban nyitotta meg Szávay a közgyűlést is, mely első sorban tiszteltbeli tagjává választotta a Balaton koronázatlan királyát, a mint Rábel egyik felkészítőjében Óvárit elkeresztelte és akkor emelkedett hangulatban indult le a hegyi úton a Hullám szőlőbe a társaság, szőlőhegyek között, Kisfaludy lakóházában állapodva meg. Odalent vár a társaság lustább része, mely nem tette meg a hegyi kirándulást és melyet a hajó egyenesen ott szállított partra. Badacsonyból 4 órakor kelt a társaság utra Keszthely felé.

Pompás volt az út, de azért akadnak itt is maradványok, akik sehogy se bírják a vizut. De Keszthely felé közeledve kiderült újból és még vagy negyedóránál távolaságról jött élénk a most ott játszó Szalay Lajos igazgató színtársulatát horo pompásan földszíntett, világos, lámpások nagy gálya, négy evezőssel és mi szeretettel viszonzottuk a színes-népszerű szíves figyelmét, melyet betetőzött a keszthelyi benszülőttek és fűrdővendégek figyelmé, akik ugyancsak földszíntett csónakokon messze kijöttek az érkező Baross elé, majd követve a hajót, a kényelmes kikötő hidjánál két oldalán telepedtek meg világos csónakjalkban és csak az maradt rejtély, honnét szerezte a helyi rendező bizottság ezen alkalmra a balatoni fehérruhás, virágos kalapos balatoni vízi tündérek ezen beláthatatlan számát. De a balatoni kultuszot miképpen és kik hevitik, ennyi szép leány és fiatal asszony láttára,

most már könnyen megértettük. — De élt Keszthely is ez alkalommal. Évről évre szépül és Takács főszolgabíróknak ebben nagy része van. Ahol ezelőtt két évvel még iszap volt, most jól ápolott sétány vezet el és a balatoni fürdőik haladása dacára már előgában tovább is vezet Keszthely. Milyen lelkes emberek lakják e szépen fejlődő, minden jóval ellátott, de földesuráért, Festetics Tasziló főúrnét nem igen rangos város lakosságát, a fürdő dolgoznak intézőségét, a lelkes fogadtatáson kívül megmutatta a velenet ismét estűnne, amikor lángba borult az egész Balaton és a parton több ezer ember nézte a rakétajátékot, bengáli tüzet, az azon napra felszerelt villamos fényhatásokat, illuziókat, a vízen tovasikló lampionos, kivilágított, fölbogozott és virágokkal ékesített gondolaszert, de világos színt, tűzben égő csónakot. A fürdőház mellett rögtönzött vízi színpadon Szalay Lajos jó színtársulata, mely jó anyagi sikerrel játszik most Keszthelyen. A Cigánybáró operettből játszott, illetőleg énekelt jó orchesterkísérettel mellett részleteket és megismerhettem az onnét honnánk jövő Fábrián Linka kólorátur énekesnőket (Sólt), akiket erőteljes szép hangja áttört a nagyvilágot a hangjától a hallgatók közt. Akit zúgó tappanai honorált a közönség az azt követő kabaré előadásban előadott énekei miatt is. Ugy-ejjük, jó énekesnő nyert benne. A keszthelyi dalosok is több ének. Az új mutatták meg, hogy értenek a dal művészetéhez. Miként Balaton-füreden, itt is táncokoztette be az est garda sorrendjét.

Keszthelyről másnap korán reggel kocsi-kon a közel Hévízre rándult a hírlapírók klassz már megfoglyatkozott gárdája. Nehezen

és szellemi gyarapodásnak, nagy haladásnak kellett volna áradnia, csak van és van. Kiaknásztalanul, inkább csak a somogyi partrészre áradók, nyaralók gyönyörködtetésére.

És miért?

Mert *nincs* sem vasúti, sem vízi alkalmatossága, mely olyan könnyen vinne oda a nyaralókat, mint a Déli vasút a somogyi partrészre.

Most már — hála Istennek! — úgy mondhatjuk, hogy eddig *nem volt*. Mert a *Kossuth* Ferenc által tervezett Balatoni Vasút a közlekedési mizeriákat megszüntette.

Most már a Balaton zalai partján is olyan pezsgő vagy talán még pezsgőbb élet indul meg, mint a somogyi partrészen.

Nem akarjuk frázisokba fulasztani a magában is minden ékesszólásnál szebben beszélő nagylontosságú eseményt, a Balatoni Vasút megnyitását, mely egy beláthatatlanul nagy és hatalmas kulturális föllendülés jövőjének képét tárja eléünk. De azt ki kell mégis jelentenünk, hogy abból az az agy, amelyben ennek a Balatoni Vasútnak (természetesen: még továbbfejlesztendő) terve megfogant: nem csupán a Balaton zalai partvidékére lakó népre, hanem az egész nemzetre nézve kincs-forráshoz, — a magyar természeti kincsek leggazdagabb forrásához nyitott meg egy világ utat, mely, hogy minő új életet, föllendülést, alakulásokat, áldást, haladást hozhat ide vármegyénkbe és édes hazánkba: az még ebben a pillanatban beláthatatlan.

Ennek a tervező agynak a jövő fog állítani monumentális emlékoszlopot.

szakadtak el a szép Keszthelytől, a Georgicon városától, melynek megalapítójának szobrát emelték a városi főteren a modern gazdasági akadémia épülete előtt. Híviz is jól gondozott, forró iszapvizével csodás gyógyhatású fürdőhely, ahol magyaros vendégszeretben részesültek a hírlapírók Reischl fürdőbérletéről. A hévízi fogadtatás méltóan illeszkedett az előző szép esztendő és biz jól esett a másoknak annyi szép ünnepséget rendezett hírlapíróknak, hogy ezuttal ők lehettek az ünnepelték és úgy gondoltuk, akik e gárdával, a vidéki hírlapírók elítjével a balatoni közgyűlés alkalmából érintkezésbe léptek, megváltottatták eddigi, a vidéki zsurnalisztikáról táplált véleményüket. Hogy valamit szólnak még a közgyűlésről is, melyet itt tartottak, mint pozitív és örvendetes ténny említhetjük meg, hogy 100.000 koronát vincült a közgyűlés, azaz egy helyezi el ezen összeget gyűmölcsözőleg, hogy annak tökéltéhez nyulni semmi körülmények között senkinek soha többé nem szabad és csakis ennek kamattal fordíthatja a szövetség céljaira: a bajba jutott, beteg és állás nélkül levő vidéki hírlapírók segélyezésére. A vidéki közönség jóakarati érdeklődése és áldozatkészsége hozta a szövetséget ezen kedvező anyagi helyzetbe, hogy annak anyagi fönlállása és boldogulása a távoli jövőre is biztosítva van. Ez — vidéki sajtóról lévén szó — első sorban is a vidéki közönség érdeme, mely arra érdemes sajtóját és annak munkáit érdem szerint megbecsüli.

A kormány kinevezése a hivatalos lapban. A hivatalos lap tegnap száma közli a Wekerle kormány kinevezéséről szóló királyi kérésről. Az egyik kérés a *parlamentnek* szól, egy másik *Wekerle Sándor* dr. miniszterelnöknek és *Wekerle Sándornak* miniszterelnökké és pénzügyminiszterre való kinevezésére illetve megerősítésére vonatkozik. A többi kérés a kabinet szakminiszteréhez van intéve.

A sikkasztó segédjegyző.

Somogyapáti azenzációja.

A börtönviselt kétnejű kalandor bünei.

— Saját tudósítónktól. —

A »Zala« elsőnek adott hírt *Bus Lajos* somogyapáti segédjegyző furfangosan kieszt sikkasztásairól. A sikkasztó, kinek fölötté zajos multja van, mult kedden tánt el Somogyapáti. Börtönéről somogyapáti tudósítónk utjabban a következőket írja:

*Bus Lajos*ról, a megszökött somogyapáti segédjegyzőről csak most, eltűnése után derült ki, hogy vele egy nagystűlő szélhámos telepedett le néhány hónap előtt Somogyapáti. Az elegáns megjelenésű, de annál zajosabb multu segédjegyző ez év március óta állt *Kenedy Károly* somogyapáti jegyző szolgálatában és ez idő alatt annyira megnyerte főnöke bizalmát, hogy a mikor *Kenedy* tíz nap szabadságra ment, a legnagyobb nyugalommal bízta rá hivatala vezetését.

A szélhámos segédjegyző, úgy látszik, — egész tervszerűen készülődött a sikkasztásokra, mert ahogy *Kenedy* szabadságra ment, másnap már maga elé idézte: *Basal*, *Hatvan*, *Pata*, *Poklosi* és *Vizsló* községek bíráit és egy hamisított főszolgabírói rendeletet mutatott föl nekik, amely elrendeli, hogy a községi szegényalapok pénzt ezentúl sokkal gyümölcsözőbben fogják elhelyezni, mint eddig. Előző az apáti körjegyzőséghez tartozó községek a szegényalapra befolyt pénzeket a Szigetváron székelő *délsomogyi takarékpénztárnál* gyümölcsöztették. *Bus* azt mondta, hogy ő kijárta, hogy az apáti hitelszövetkezet egy százalékkal több kamatot fizet, tehát vegyék ki a szegényalapokat a szigetvári takarékpénztárból s adják át neki, hogy ő elhelyezhesse az apáti hitelszövetkezetnél.

Ugyancsak bekérte a bíráktól a községi pénztárakba befolyt, de az adóhivatalba még be nem szállított adókat is. Mivel mindegyik intézkedésről főszolgabírói rendeletet mutatott föl, a községbírák kétkedés nélkül, a legnagyobb bizalommal adták át a segédjegyzőnek a szegényalapok betétkönyveit és adópénzeket, összesen mintegy 3000 koronát.

Bus Lajos aztán előzőköt Somogyapáti. A délsomogyi takarékpénztárnál még aznap fölvette a szegényalapok pénzt és Szigetvárról Pécsre ment. Itt keresték őt először, amikor sikkasztásai nyilvánosságra jutottak, de már ekkor nem találta. A sikkasztó állítólag Szerbiába menekült.

A mostani sikkasztás kiderítésével *Bus Lajos* multjának minden bűne napfényre került. A szélhámos már hat év előtt hasonló sikkasztásokat követett el a baranyamegyei Mágocs községben, itt 2500 korona tűnt el a kezén. Mágocsról is elszökött, de hamarosan elcsípték és kilenc hónapi börtönrre ítélték el ezért.

A büntetés *Bus* annak rendje és módja szerint kitöltötte s aztán hosszú ideig szanaszét csavargott az országban, míg ez év má-

rcsában Szigetváron ültette föl tanyáját. Belsőlegte magát az intelligencia és a közigazgatási tisztviselők körébe és így került Somogyapáti segédjegyzőnek *Kenedy Károly* jegyzőhöz.

A sikkasztásokon kívül egyéb bűnök is terhelik még *Bus Lajos* lelkiismeretét. A többek között *bigámia*t is elkövetett. A kalandor természetű férfi tíz évvel ezelőtt *Lugoson* megnősült, de felesége csakhamar elhagyta őt, azonban törvényesen el nem váltak. *Bus Lajos* dacára ennek ez év április havában Pécsen másodszor is megnősült és feleségül vette *Szamos* András vasúti hivatalosza *Matild* nevű leányát. A házasságkötés hamisított okmányok alapján történt meg.

A megszökött segédjegyző az apáti körjegyzőséghez tartozó községekben egész sereg embertől kisebb-nagyobb kölcsönöket vett fel és velük váltókat zsárlatott.

A szökevény kézrekerítéséhez nagy erőfírel láttak hozzá. Valószínű volt az a feltevés, hogy *Bus* Pécsre szökött, ezért *Illegyessy János* főszolgabíró nyílt parancsra Pécsre küldötte *Tóth Aladár* szigetvári tb. szolgabíró közigazgatási gyakornokot. *Tóth* a rendőrség segítségével megállapította, hogy *Bus* a szökezés után tényleg járt Pécsen a feleségével és annak szüleinél, azonban már szerdán elutazott Pécsről. Azt is megállapították, hogy *Eszék*-felé menekült. *Tóth Aladár* Eszékre utazott és tovább is nyomozza a szökevény sikkasztót, nehogy Szerbiába menekülhessen. Szerbiával ugyanis nincs törvényhatóságilag becsikkelyezett egyezményünk arra vonatkozólag, hogy katonaszökevények és közönséges bűntettesek kölcsönösen kiadandók. Nagyon valószínű tehát, hogy *Bus Lajosnak* — aki ezt nagyon jól tudja — a legfőbb vágya, hogy átjuthasson a szerb határon.

Hirek.

— Az utcai kártyázás. A minap közöltük, hogy a rendőrfőkapitány eltöltötte azt, hogy a kávéházak utcai tereaszai kártyázzanak a vendégek. Erre vonatkozólag ma a következő tudósítást olvassuk egyik vidéki lapársunkban, mely a nagykanizsai főkapitány élénk feltűnést keltett, de egyszersmind általános helyesléssel kísért közismert rendeletét ismertette. A levél közlése legalább is annyiban érdemes, hogy jó oldalát világosítja meg ennek az anomáliának s így mindenesetre megszívlelendő.

A levél így hangzik:

Budapest, 1909 július 6.

Kedves barátom! Az utcai te raston való kártyázást tiltó rendeletben, melyet lipod július 27-iki száma tett közzé, azt olvasom, hogy *Doak Péter* ur, a nagykanizsai főkapitány véleménye szerint, amint ő maga hirdeti: *stóteles törvényeink és jogszabályaink közt nem találni szakszót, amely az efféle nyegleségeket tiltalmazná.*

Mint az Egyetértés közigazgatási szerkesztőjének, legyen szabad e kérdéshez hozzászólanom, annál is inkább, mert ez a kérdés már más városban is felmerült s az érdekeltek lapunktól kértek tájékoztatást, épen azért, mert erről tétele szabály csakugyan nincsen. Mint kiklimeretes ember és mindennemű kártyázásnak őszinte ellensége, akkor azt a tanácsot adtam, hogy ne paragrafust keresünk, hanem induljunk ki abból, hogy a kávéházak előtti utca egész szélességében közterület és ha abból egy részt kávéházi teraszoknak használnak, az csak engedély alapján történhetik, ebbe az engedélybe tehát, amelyet

küldetéből bármikor vissza lehet vonni, mint általában bele lehet vonni, hogy: *terrazzon kártyái nem szabad.*

A nagykanizsai főkapitány ur tehát ugyancsak ezen az alapon szeressen érvényességét kártyáinak akaratainak és akkor rendelkezte külön paragrafus nélkül is jogos és törvényes alapon helyezkedik és senkinek sem fog eszébe jutni, hogy rendelkezése belefűző. Amint hogy azokban a városokban is, amelyek az Egyetemes tanácsa szerint jártak el, a *spiller* és a *kibécs* egyhangulag meghatalmazt a tiltó határozat előtt.

Déri Gyula.

— Gyásarovat. *Weiss Miksa* dívalárunkeskedő súlyos gyász árt. Édesanyja *Weiss Davidné* szül. *Weber Cecilia* halt meg tegnap este 68 éves korában. Temetése holnap (pénteken) délután 4 órakor lesz a Teleky ut 63 sz. gyászházban.

— A péküzletek és a munkaszünet. A belügyminiszter most döntött a péküzletek munkaszüneté dolgában, ami miatt, mint ismeretes, sok zavar támadt a közelmúltban. A miniszter úgy határozott, hogy a péküzletekben lisztet, illetve a teljesáronokban tojást *vasárnap délután tíz óráig szabad eladni*. Toj és péksütemény egész nap árusítható, de természetesen azaz a korlátozással, hogy tojást, illetőleg lisztet *délután tíz óra* után árusítani nem szabad.

— A kártyázás vége. Majdnem halállal végződött az a kártyapartibé, melyet ma éjszaka a Fiume kávéházban *Pacsics Sándor* d. v. kalauz és *Lidits Miksa* férfiszabó játszottak. Nem tudjuk, az osztás körül volt-e valami hiba, vagy más vitás kérdés okozta-e, hogy a parthiérek, mint egymás halálos ellenségei hagyták el a porondot, ahol eddig csak egymás pénzének megszerzése volt ellenséges indulatuk minden ambíciója. De s'ig hogy kikerültek az utca aszfaltjára, bár ügyük elintézésére ráért volna vagy 24 óráig, *Pacsics*, aki híve a statáriális eljárásnak, *Lidit*et zsebkészével lágyékon szurta, úgy hogy talán csak *Goda doktor* gyors segítségének köszönhető hogy a derék szabó nem lett egész életére harcképtelen.

— Csőd A szombathelyi kir. törvényszék, mint csődbíróaság *Löwenstein és Deutch* gabonakereskedő cég, ugy ennek tulajdonosa *Deutch Tivadar* ellen tegnap, folyó hó 7 én a csődöt elrendelte. Tömeggondnokká *Ezen Gyula*, helyettesítő dr. *Siadler Izidor* ügyvédék, csődbíróként dr. *Prugberger Vince* tszvéski bíró rendeltettek ki. Bejelentési határidő 1909. évi augusztus 25. Felzámolási tárgyalás határnapja szeptember 15. csődválasztmány megállapításának határnapja szeptember 18.

— Az új házadó törvény a jövő év január 1 én lép életbe. Az új törvény a házbirtokot is a földbirtok nyilvántartásához hasonló módon kataszter rendszerbe rendeli foglaltatni s ahhoz hasonlóan kezelteni; ehhez képest az 1910. évi házadótörvény és házadóról kivetések már a kataszter rendszer szerint lesznek foganatosítandók, ennek eszközölhetése végett a házasszéki és törzsvédelmi előmunkálatok jövő hó elején kezdődnek. Az új házadó kataszter alapján megszűnik az eddig szokásban volt évenkénti házasszéki, ennek ellenében azonban az új törvény köteles a házbirtokosokat nyilvántartásuk, valamint a bérleti viszonyokban beálló vagy bekövetkezett változások 15 nap alatti bejelentésére, ennek elmulasztásáért — főleg, ha az az adókat elutóztatására irányul — büntető határozmányalban 1-től 4 százaléig való pótdó emelését, továbbá 5-től 200 koronáig terjedő bírságot állapít meg: a felszámolásokat, vagy egyéb bejelentéseket pedig az eddigi köz-

vetlen a pénzügyigazgatáshoz intézés helyett hivatalos jegyzőkönyv feljegyzésében rendelkezni el.

— A Nyugat 18-ik száma: Most jelent meg az *Ignotus*, *Fonyó Miksa* és *Ovát Ernő* szerkesztés alatt álló legmodernebb szépirodalmi folyóirat, a következő nagybecsű tartalommal: *Riek Artur*: *Poe Edgar* költeményei. *I. Babion Mihály*: *Poe Edgar* Lee *Annóka*. *Biró Lajos*: A szent házasság. (Jelenetek) *F. Kafka*. *Margit*: *Vörösek*. *Horváth Tibor*: *Utazás a bírák* (Rajz) *Szép Ernő*: *Vörösek*. A függelék rovatátalma: *Nyugati kultúra* (Havasi Lajos); *Erdős Renée*: *Jöttöm honzatok*, ... (Gallert Oskár); *Bodor Aladár*: *Keletiek nyugaton*. (Hegedűs Gyula); *Szeccsio* 1909. *Berlin* (Moly Tamás); *Heitai Jenő*: *Az édes teher* (Lengyel Menyhért). A Nyugat kiadóhivatala V, Dorottya utca 14. Előfizetési ár: 1 évre 20 korona, fél évre 10 korona, egy évi szám ára 1 korona.

— Országos ifjúsági célilövő verseny *Jekelfalussy* honvédelmi miniszter néhány évvel ezelőtt kisleletet kezdett arra nézve, hogy az ifjúság lövészikképzését a középiskolákban, továbbá az ifjúsági és sportegyesületekben meg-honosítsa. Ezek a kisleletok kitűnő eredményre vezettek. A honvédelmi miniszter az ifjúság képzettségének a bemutatására elhatározta, hogy a tavaszi vett országos tornaversennyel kapcsolatban ifjúsági katonai célilövő versenyt rendez a maga és *Bolgár Ferenc* államtitkár védnöksége alatt. Ez a terv azonban a tornaverseny elmaradása miatt megúsult. A célilövő versenyt a jövő évre halasztották.

— Zárlatfeloldások. *Sand* (Somogy megye) községben megszűnt a marhák ivarszervi hólyagús kiűzése, *Pacsán és Dióskálán* a sertésorbánc *Nagykapornakon* pedig a lépiene, miért is a hatóságok ezen kömegeket a zárlati tilalom alól feloldották.

— Állatzáratok elrendelése. Ijesztő nagy számmal léptek fel az idén vármegyénk területén az állatbetegségek, melyek egész nagy vidékek állatkereskedelmét hónapokig tartó időre megakasztják. A nagykanizsai járás következő községeiben rendelék el a különféle ragályos betegségek miatt a zárlatot: *Csápin* szörványos lépiene, *Felsőrajkon* sertésorbánc, *Kisradán* szörványos lépiene, a letenyei járásban *Cserneben* lépiene, *Kerkassent-királyon* sertésorbánc, *Kerkassentfaluiban* szörványos sertésvesz, végül a pacsai járásban *Cátyán* orbánc és lépiene, *Zalaapátiban és Igri-zén* szörványos sertésorbánc és *Nemesrádón* szörványos sercegő őszök miatt monták ki a szigorú tilalmat.

— Fél hónapra való eső egy éj alatt. Óriási eső, melyet bátran lehet felhőszakadásnak is nevezni, áztatta tegnap kora estétől kezdve egész ma reggelig a város téglaporos utcáit. De amilyen jól tett az istenadta esőviz a mi gyatrán ápolott kövezetünknek, ép annyi kárt is okozott a tulajdonos bősádsá a város határán. A ma éjszaki eső ugyanis a nagy részt még learatásra váró gabona értékét ismét csökkentette. — Megkérdeztük a helybeli klimatológiai intézet vezetőjét, *Ihász Horváth István* a ma éjszaki felhőszakadás mértékére nézve és azt a választ kaptuk, hogy a ma éjszaki csapadék 262 milliméter magasú volt, holott az egész június hóban, (mely hónap az év legnedvesebb szaka) mindössze 53 mmnyi eső esett.

— Törvényhatósági katonaiügyi előadók. A honvédelmi miniszteriumban a katonai igazgatás megkönnyítése céljából azt tervezik, hogy törvényhatósági katonaiügyi előadók szer-

vezetést alakítsák meg. Ezek a katonaság, valamint a polgárság kölcsönös érdekeit a városi, illetőleg a megyei költségvetési bizottságban fogják képviselni. Ezek elnöknek azt, hogy a kisebb jelentőségű ügyek elintézésétől a honvédelmi miniszterium megszabadul s ezeket átruházhassa a költségvetési bizottságra. Ilyen ügyek például: a hadköteles kor előtt való nősülési engedélyek, a holtak nyilvántartott távollévő unjok ügyében való intézkedés stb.

A Piry és Horváth-féle bűnügyi főtárgyalása.

Elhalasztották a tárgyalást.

— Saját tudósítónktól.

Az elnök délután 3 órakor nyitotta meg a főtárgyalást és a tanú kihallgatásokat fogadtatott. Az összes kihallgatott tanúk közül csupán néhánynak vallomása lényeges. Így *Piry Ernő* és az elsőrendű vádlott neje vallja, hogy az nap este, midőn *Erdősnek és Sebőknek* az árukat eladták, ő előtte mondta *Sebők Pirynek és neki* magának, hogy adjanak el árukat és szerezzenek pénzt az egyezséghez. Neki is mondotta *Sebők*, hogy beszélje rá a férjét, hogy gondoskodjék családjáról és szerezzen pénzt, mert így ki tudnak egyezni, *Heisler Ignác*, *Piryék* segédje vallja, hogy ő járt közbe a kritikus vételnél az áruk való, gátása és csomagolása körül. *Erdős és Sebők* jobbára paraszt- és seletjes-árukat vett s azt, a mit *Piry* válogatott ki, míg *Moreno* mindenféle árukat vett és azt, a mit akart. Ő látta gyakran *Piry* *Sebőkkel* beszélgetni, de hogy mit, azt nem tudja. Ő előtte az adás-vétel alkalmával sem beszéltek. Igazolta, hogy *Piry Horváthot* az üzleti vezetésben háttérbe szorította és hogy e miatt sok egyenetlenség volt a cégtárgyak között.

Eperjesy Gábor tanu vallja, hogy ő eleinte a vagyombukott céget jóállásával támogatta, de midőn 1907. decemberben arra a meggyőződésre jutott, hogy a cégtárgyak könnyelmű életmódot folytatnak, a további támogatást megvonta.

Radovics István csurgói utbiztos vallja, hogy *Sebők Mária* 1907. őszén kínált neki *Piri és Horváthék* árújából 2000.- kor. áru seletjes áru megvételre.

Kiss Ádám a cég könyvelője igazolta, hogy *Horváth* az üzlet vezetésében alig vett részt és hogy *Piri és Piriné* kezelték a pénzürt s abban *Horváth* több ízben hiányt észlelt.

Majd több csurgói tanu hallgattak ki, kik azt bizonyítják, hogy *Sebők és Erdős* által vett árukat látták és hogy az seletjes áru volt.

Ezután a védők a könyvszakértők írásbeli vélemények felolvasását kérték, de ezt a kir. ügyész, hivatkorással a Bp. tiltó rendelkezése, ellenzte. Hosszas vita után a vád és védelem egyetelműen kérték a tárgyalás elnapolását és arra a könyvszakértők megidézését. A keresés a törvényszék eleget tett és a folytatolagos tárgyalást hétértre, folyó hó 12 re tűzte ki.

Műjég

baktéria mentes, tartós, kristálytiszta ARTEZI-VIZBŐL készült

4 hl-g-os darabokban minden nap házhoz szállítva

20 fillér.

Megrendeléseket elfogad és felvitelgésit ad:

Franz Lajos és Fiai

cég irodája Nagykanizsán. Telefon 55.

Színház és művészetek.

(-) Heti műsor:

Csütörtök: Bihari Ákos vendégaszereplésével: Biboros.

Péntek: Az ördög. (Félhelyekkel.)

Szombat Bihari Ákos vendégaszereplésével: Tolvaj.

Vasárnap Bihari Ákos vendégaszereplésével: Tanítónő.

(-) Biboros, Tolvaj, Tanítónő. Ugy látszik,

Bihari Ákos csakugyan abban a kellemes emlékekben maradt meg a nagykanizsaiaknak, mint amint rendkívül meleg fogadtatásban részesítettünk. Erre enged következtetni legalább a közönségünk minden rétegében megnyilvánuló rendkívül érdeklődés a három klasszikus előadás iránt, melynek főszerepe az országos hírvéleményezésnek elsőrendű kabinetaletalkításai. Nem is marad el erről a három előadásról senki, aki a komoly színjátszó művészetet csak némileg értékelni tudja s akinek igényét nem elégítik ki az operettnek pillanatnyi hatású eszközei.

(-) A színházi kabaré-est. Kabaré-estélyi rendeztek tegnap este a színházban. Előadtak két mélyesleges tendenciájú, erős hatású egyfelvonásost, külön száma volt Heltai és Károlyi Ipolykának, Pintérnek és Parlasi Kornéliának és fellépett a végén Reinltz Aurél festőművész. — A két egyfelvonásos Ferstenberg gróf s az Erkölcsei erő szereplői kifogástalan előadást produkáltak. — Thury Ferstenberg Max gróf és Neustift gróf szerepében egyaránt tökéletes volt, T. Csige Bóna is méltó partnere volt úrnak és a többi szereplők is Léval Elemér, Szőke Sándor, Szilágyi Aladár, Károlyi Ipolyka mindnyájan jók voltak. Léval meg látszik még, hogy tehetséges kezdő, akinek még bizony gyakorlatra van szüksége. Szilágyi nyugodt, finom játékkal emele ki különösen. Az egyfelvonások komoly tónusát megélénkítették a színész-magánszámok. Parlasi Kornélia huncut íker-dala bájos volt. Heltai és Károlyi Ipolyka »Csibikém, csibikém« tánc-együttese is mulattatta a közönséget. Pintér Imre kacagató paraszt figurái pompások és jóízű mókállyal mindvégig kacagatók voltak. Pintér nemcsak kifűző alakításáért, hanem remek baritonjáért is a legtöbb tapsot kapta. A végén, már ugy közel tízezer felé jött az est reklámozott szenzációja: Reinltz Aurél fellépett. Reinltz csakugyan fel is lépett, produkált is ügyes dolgokat, egyes fiú mindenképpen és festeni is jól tud; mondják, hogy egyik-másik helybéli ur-szalomban állandóan jó kedélyre is hangolja a háziakat, de a nagyközönség ásitani és szállingózni kezdett mutatványai alatt, ami bizony sajnos, az unalom csálhatatlan jele. Ismétlem: Reinltz bravuros táncos, sikkes fiú, őt gáncs nem érheti, — hiszen egyenesen némelyek reá presszionáltak a fellépést, de ugy látszik, hogy a közönség átlag-ízlése más, mint egyes tulmodern »überwelb«-dások szalonvendégeié.

(-) A magántisztviselők kedvezményes színházjegygyel. A magántisztviselők egyenlő-ték tagjai kedvezményes színházjegygyel váltására jogosító igazolványokat máj napján fogva Rók Béla divánján kereskedésében (Erzsébet királyné tér) válthatnak.

— MAYER Károly első dunántúli gömb-festő, ügyes és ruhatisztító, guvri-szó és pipázó gyára Nagykanizsa, Kölcse-utca 19. — Elvállal csakmájába vége munkáit a legújabbakban aron, — ugy helyre, mint a vidékre is. Arjegyzék in-gyán és háson. Alapítási év 1892.

Táviratok

és telefonjelentések.

Az első minisztertanács.

Budapest, július 8. Az új kormány Wekerle Sándor dr. elnöke alatt ma délelőtti tartotta első minisztertanácsát a kereskedelmi miniszteriumban. Wekerle előterjesztette bécsi kihallgatását és megállapították annak a deklarációnak a szövegét, melyet a kormány nevében mindkét Ház elé fognak terjeszteni.

Jönnek a horvát képviselők.

Budapest, július 8. A horvát képviselők ma Budapestre érkeztek, hogy holnap értekezletet tartsanak, amelyen a képviselőházhoz előterjesztendő deklarációjuk szövegét fogják megállapítani. A deklarációt Szupilo fogja magyar nyelven előterjeszteni.

Felrendelték Novoszelt elfogatását.

Budapest, július 8. Rauch Pál báró horvát bán, aki Novoszelt Mátyás képviselő megsértett mentelmi jogának ügyében napok óta a fővárosban tartózkodik, ma táviratilag felrendelte Budapestre a pozsegi alispánt és a bródi rendőrfőkapitányt, akik Novoszelt elfogatásánál jelen voltak.

Véres szerelmi dráma a Pannóniában.

Budapest, július 8. A fővárosi legelőkelőbb szállóban, a Pannóniában szenzáció szerelmi dráma történt az elmúlt éjszaka. Egy kétfogatú bérkocsin előkelően öltözött pár érkezett tegnap este 10 órakor a szállóba. A feltűnő elegáns ur a bejelentő lapra ezt írta: Felszegy László főszolgabíró és neje Dicső-szentmártonból. Feltűnt, hogy podgyász nélkül jöttek, de erre nézve kijelentették az érkezők, hogy az holnap érkezik utánuk. A pár éjszakai szálló éjtemében időzött, majd szobájukba vonultak vissza. Hajnali 3 órakor hat revolverlövés dörrenése verte fel álruk. A szálló lakóit és személyzetét és kétségbeesett segélykiáltozás hallatszott a jövevények szobájából. A szolgák betörték a szoba ajtaját és rettenetes látvány tárult szemük elé. — Az asszony a pamlagon feküdt, a férfi pedig mellette a szőnyegen, mindketten vértől teljesen elborítva. — Az asszony már meg volt halva, de a férfi még élt. Azonnal jelentették az esetet a rendőrségnek, mely megállapította, hogy szerelmi dráma történt. — Először a férfi az orvosokhoz vitte, majd pedig önmaga. Megállapították, hogy az öngyilkosok hamis neveket használtak, mert a férfi Gang Lajos budapesti bankhivatlanok, míg a nő Teleszky Andor honvéd adóbiztosító és szegény szülő. Kacsozay Katalin, Kacsozay házvezetkes leánya. — A szerelmek több levelet hagytak hátra, melyben elmondják, hogy közös akaratuk követelték el az öngyilkosságot. A rendőrség az asszony holttestét a halottak házába szállította, míg a férfit a Rókus kórházba vitték, ahol már teljesen meggyógyult, minden vallomást megtagadott. — mégis sikerült a rendőrségnek megállapítani, hogy az asszony, ki tíz év óta van férjénél, mindvégig boldogan élt férje oldalán, a míg csak Ganggal meg nem ismerkedett. A férfi tudott feleségének viszonyáról és tőle válni készült.

A Balatoni Vasút megnyitása.

Budapest július 8. Szerényi József kereskedelmi államtitkár Kossuth Ferenc kerek, miniszter képviselőiben ma délelőtti több főispán és képviselő társaságában elutazott a Balatoni Vasút ünnepélyes megnyitására. A balatonmenti községek felbuzgóva és nagy díszben várják a kormány képviselőit.

Halálos ítélet egy horvát bíróságnál.

Eszék, július 8. A mitrovicai törvényszéken ma tárgyalták Jása Pál pazovai lakos bűnügyét, aki husvétkor feleségét és kis gyermekeit meggyilkolta. Az emberi érzéseiből kivetkőzött vádlottat a törvényszék kötél általi haláltbüntetésre ítélte.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

A Pest Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai

Hírlélek jelentése:

Magyar hitelrészvény 752.75. Osztrák hitel részvény 48 —. 4%, magyar koronaárjádék 93.18. Kereskedelmi-bank részvény 3420. —. Salgótarjáni közönséganya részvény 538. —. Rímamurányi vasút részvény 591.75. Adria tengerhajózás részvény 388. —. Hazai bank rész. 279. —.

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, július 8.

Készáru-üzlet.

Buna 10—18 fillérrel magasabb.

Határ-idő-üzlet:

Buna 1902. október 13.76 Buna 1910. április 14.09. Rossz 1909. október 10.07. Zab 1909. október 7.70. Tengeri 1909. júliusra 7.74 Tengeri 1909. aug. 7.90. Tengeri 1910 májusra 6.99. Repce 1909. aug. 14.80.

Kazinczy-utca 18. sz. alatt

újra épült, tizenöt évig adómentes ház eladó. Három szobás utcai és egy két-szobás és egy egy-szobás udvari lakásból áll. Bővebbet a háztulajdonosnál ugyanott. 2901

A Kincsi-u. 58. sz. házban 4 szobából, verandából és hozzártatózó mellékhelyiségekből álló lakás, konyhával együtt 1. évi nov. hó 1-ére kiadó. 2929 Bővebbet ugyanott az udvarban a tulajdonosnál.

Mérlegek és Súlyok!

Tizedes, százados, egyenkar, táblás

mérlegek és súlyok

legpontosabb jelölés és hitelesítettetés, a gyöbbsített mérlegkészítő műhelyben gyorsan és a legelőkelőbb árak mellett elfogadtatik. 30 évi szakgyakorlat!

Síves partfogást kér továbbra is

Golenczky Ferenc
 aki gép- és mérlegkészítő nagykanizsai újsz.
 — tér 31. sz. —
 A cím fontossá
 Megérkezéskor!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kassai-ut. 2.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Műveltség, béli kimutatások és magán-
közlemények sorozatát 50 fillér.
Eligyei és ekelesi értesítések díja
3 kor; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra	1— K
Negyedévre	3— „
Félévre	6— „
Égész évre	12— „
Postai szétküldéssel:	
Egy hóra	1.50 K
Negyedévre	4.50 „
Félévre	9— „
Égész évre	18— „

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:
ZALA Naplajtársak és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponta este 6 órai or
Szombatnapok kivételével.

Őszig.

— Mit tegyünk itt vidéken? —

Nagykanizsa, július 9.

Az már bizonyos, hogy a válság meg-
oldását célzó tárgyalások szünetelni fognak.
Legalább: a nyílt színen.

Hogy azután majd ősszel nagyobb si-
kerrel veszik-e föl a tárgyalások fonalát az
arra bízott és kirendelendő tényezők: ar-
ról most még korai volna beszélni.

Annyit azonban minden gondolkodó ember
tudhat, hogy a megoldásnak a magyar
nemzet érdekei szempontjából való sikerére
óriási hatással lesz a pártoknak, különösen
pedig a függetlenségi pártnak magatartása.

Bármennyire szeretnék is bizonyos ol-
dalról a függetlenségi párt nagy súlyát le-
kicsinyíteni és föltétlenül bizonyos maga-
sabb akaratról függőnek hirdetni: a tény
az, hogy a függetlenségi párt akaratával
minden rendű és rangú akarat-tényezőnek
számolnia kell. — De csak (és ezt erősen
hangsúlyozzuk!) egy egységes, tehát hatal-
mas függetlenségi párt akaratával!!

Azoknak a tényezőeknek, melyek a nem-
zeti érdekek szempontjából elfogadhatatlan
politikai törekvések keresztülhatásolási ma-
nőverezése közben folyton a hatalmas, egy-
séges többségi párttal, a függetlenségi párt
tal találkozhatnak, — határozottan utokban is
van a függetlenségi párt akarat-egysége.
Mert tudják nagyon jól, hogy egyedül csak
ez kereszteli minden jól kiszámított politi-
kai törekvések útját.

Miattuk lehetne Magyarországon, a ma-
gyar parlamentben bármilyen számarányú
függetlenségi párt is; csak az akarat-egy-
ség ne volna meg a pártban. Csak huzód-
nág a párt-tagok erre is, arra is, más-
más akarat csoportokra szakadozva! Így
majd könnyű szerezni elbánhatnának vele.

Azért — amikor a nemzeti törekvéseket,
érdekeket legerősebben, legelszántabban kép-
viselő függetlenségi pártot el akarják moz-
dítani az utból — a legelső kísérlet min-
dig az szokott lenni, hogy megbolygassák,
megbontsák annak tekintélyes hatalmas
akarat-egységét.

Csak vissza kell egy kissé pillantani a
válság megoldási törekvése érdekében imént
történt mozzanatokra. Mindenki láthatja,
csalhatatlanul följátszhatók ezekben a moz-
zanatokban azt a rejtőzni akaró szándékot,

mellyel a függetlenségi párt kiválóbb tag-
jai és a verér között, meg a párttagok ösz-
szességében is miként igyekeztek szétvá-
lasztó, esetleg szétrobbantó ellentéteket tá-
masztani. Mindenki tudhatja, hogy csak a
függetlenségi párt vezérének bölcs nyugal-
mán, példás mérsékletén és a párttagoknak
már több alkalommal kipróbált hűséges
ragaszkodásán tört meg a függetlenségi
párt meggyöngyítésén dolgozó politikusok
manővere.

Tanulságos, nagy mértékben tanulságos
volt a függetlenségi párt nézve a válság;
megoldási kísérletek minden mozzanata.
Megtanultuk belőle, világosan láttuk, hogy
a függetlenségi párt akarat-egysége —
bármennyire lekicsinylik is, bármennyire
egy magasabb politikai akaratától függőnek
hirdetik is — határozottan olyan hatalom,
mely szabályozza a legmagasabb akaratot
is; amelyen nem lehet csak úgy egy-ke-
tőre keresztül gázolni senkinek. Most már
csak azon legyünk lelkünknek egész ere-
jével, hogy ez a hatalmas akarat-egység
érintetlenül maradjon. Hogy így találja
ezt a válság megoldási munkájának a
nyílt-színen való folytatása is az őszön.

Párthiveink szenteljék ezt a halasztási
időt itt a vidéken is arra, hogy a párt-
egységet a függetlenségi eszmékhez és a
függetlenségi párt kiváló vezéréhez és
táborához való ragaszkodás élénkítésével,
megtörhetetlenné erősítésével mindenütt a
legnagyobb mértékben megszilárdítsák.
Hogy a függetlenségi pártnak összetartó,
egységes táborát sem mézes csábítással,
sem ármánykodással senki, semmiféle ha-
talm meg ne gyöngyítse.

Hogy mi lesz majd ősszel: nem tud-
juk. De bármi történjék is: akár a jó,
akár a rossz fejlemény kell, hogy egysé-
gesen, tehát hatalmasan találja pártunkat.

A nagykanizsai függetlenségi és 48-as párt üdvö-
zlete az országos függetlenségi és 48-as párthoz.

Kossuth válasza.

— Saját tudósítónkhól. —

A nagykanizsai függetlenségi és 48-as párt
előnképe a válságos politikai helyzetre való
tekintettel erkölcsi és hazafias kötelességet
vélt teljesíteni, hogy amiképpen a párt megbon-
tására irányuló hazafiatlan törekvések köz-
pette a párt egysége oly hatalmas módon
demonstráltatott, ezen alkalomból az országos

függetlenségi pártot üdvözölje, elhatározásá-
ban erősítse, munkájában támogassa, ezen
célből a következő táviratot küldötte az or-
szágos 48-as párt elnökéhez:

Nagyemlétságu Kossuth Ferenc ur Ö
Ex-ellentájához az 0137. 48-as párt elnökéhez
Budapest.

A nagykanizsai függetlenségi és 48-as
párt lelkesedéssel ragadja meg az alkalmat
a üdvözlő Nagymemlétságot és az egész
pártot azon történelmi jelentőségű esemény
kapcsán, hogy a minden oldalról előtörő
céltartozat megfontalt kísérletek és lelketlen
hűségéből eredő ármánykodások dacára is a
párt egysége fényesen domborodott ki s
teljes diadalt aratott a mindenható függet-
lenségi eszme, jelentősen a nemzeti akarat
nagy hatalmát, amellyel szemben megse-
míltülve hullott szét minden hazafiatlan tö-
rekvés.

Adja az Ég, hogy Nagymemlétságot bölcs
vezetése alatt az egységes párt ereje mind-
inkább fokozódjék s vajha minden hazafiat-
ban élő ember lelkesedését, a függetlenségi
párt elveinek és törekvéseinek a nemzetre
egyedül boldogító erejét s belátja, hogy
egyesülésben van erő s hogy a nagy vilá-
gon ezen hazán kívül nincs számunkra hely.

A párt nevében:

Dr. Hajdu Gyula Tripammer Gyula.

Ezen üdvözlő táviratra Kossuth Ferenc az
országos függetlenségi párt elnöke dr. Hajdu
Gyula ügyvédhez a következő táviratban
válaszolt:

»Köszönetet mondok szíves, meleghangu
üdvözlétekért, pártunk mai nehéz helyzeté-
ben kérem továbbra is tántoríthatatlan biz-
talmukat és támogatásukat.

Kossuth, elnök.

Egyes fővárosi lapok, így különösen »Az
új-ság« című politikai napilap a nagykanizsai
függetlenségi és negyvennyolcas párt üdvözlő
táviratát oly szívesen igyekeztek feltüntetni
s ehhez képest oly kivonatos szövegezésben
kölni mintha a távirat éle az országos füg-
getlenségi és 48-as párt egy csoportja ellen
irányulna. Pedig az üdvözlő távirat egyene-
sen a darabont vállalkozást támadja s a nem
48-asokhoz kíván csatlakozni, hogy a függetlenségi
párt elveit megvalósításának ne legyenek akadá-
lyai és egyesüljön a az országos függetlenségi
és 48-as párttal a függetlenségi elvek
megvalósulásának érdekében.

A kiváló bőrcsinos gyógyforrás

SALVATOR

Veszt és helygyógyászati, kórházi, szanito-
logiai és kórházi, szanito- és kórházi kórházak.

Törzsmester: Vasmányos György.

Közel a Jászvölgyi kórházhoz vagy a Salva-
tor-Árnyék Vállalatnál Budapest, T. Hódmezővásárhely.

Zala vezet.

Száznegyvennyolc tüdővész halála egy hónap alatt.

— Saját tudósítónktól. —

Megdöbbentő emelkedést mutat a statisztika a tuberkulózis rettentő pusztításáról. Novato váb nagyobb márvakat ölt a gyilkos kór és egyaránt követeli az államtól és a társadalomtól a vele szemben való védekezést.

A belügyminiszternek február hóról most kiadott jelentése szinte kötségbajt. Egy hónap alatt 6531 embertársunkat pusztította el a tuberkulózis, mely horribilis nagy számból 148 esik Zalavármegyére. Ez az az ijesztően nagy szám nemcsak általános értelemben a legnagyobb, hanem az egyes vármegyék lakosságának számához arányitva is nekünk biztosítja a gyászolatlanságot.

Ily nagymérvű pusztítást rég nem mutatott fel a gyilkos kór.

Országjáró, illetőleg törvényhatóság szerint csoportosítva ezen halálesetek a következőleg oszlanak meg:

A Duna jobbpartján: Baranyavármegyében 79, Pécssett 14, Fejérmegyében 68, Székesfehérváron 8, Győrmegyében 30, Győrött 15, Komárommegyében 71, Komáromban 3, Mosonmegyében 26, Somogy megyében 117, Sopronmegyében 62, Sopronban 4, Tolnamegyében 72, Vas megyében 124, Veszprémmegyében 68, Zalamegyében 148 összesen 910.

A Duna balpartján: 643, Duna-Tisza közén 1175, Tisza jobbpartján 510, Tisza balpartján 788, Tisza-Maros szögletén 735, Királyhágón túl 746, Fiuménban 42.

Magyarországra esik tehát 5579 halálozás, Horvát-Szlavonországra pedig 952 — Összesen 6531.

Hirek.

— Névmagyarosítás. Löwi Adolf nagykanizsai születésű és illetőségű budapesti lakos és kiskori gyermekét Ilona és Jolán családi nevüket elválva-ra változtatták.

— Kinek kellenek arató munkások? Ma érkezett le a városi tanácshoz Zalavármegye alispánjának az a leírata, melyet a földművelési miniszter intézkedése alkalmával jeleztünk, s melyben fel vannak sorolva azok a helységek, ahol netáni arató sztrájkok, vagy más okok miatt előálló gazdasági munkáshiány esetén bárki szerezhethet magának munkaerőt. Ezek a helységek a következők: Nagyasó (Heves m.) 50 munkással, Endrőd (Békés m.) 500 munkással, Újszentiván (Tóronalmegye) 60 munkással, Magyarbörhanges (Csanád m.) 160 munkással, Tóthorhages (Csanád m.) 1000 munkással, Szeghalom (Békés m.) 115 munkással, Dévaványa (Jászkanizsai megye) 280 munkással, Nádudvar (Hunyad megye) 100 munkással, Gyöngyös 100 munkással, Magyarakanizsa 200 munkással, Mezökövesd 500 munkással, Nagykanizsa (Arad m.) 50 munkással, Hajdúszoboszló 500 munkással, Szegvár 200 munkással, Alsóhalocsa (Máramaros m.) 500 munkással, Körösbél 4000 gazdasági és földmunkás van tehát az országban munka nélkül, akiknek szegődtetését a munkaadóknak közvetlen levélbeli vagy távirati megkeresésére a felsorolt községek előjárásával készsággal követték.

— Szünidél gyermekmenhely Keszthelyen. Az az ellátását érdemlő busgalom, — melyet a keszthelyiek igyekeznek földjüknél minél nagyobb látogatottságot szerezni, igazán szép eredményeket mutat fel. Évről-évre több és több vendég látogatja a kien föld helyet a örömmel állapíthatjuk meg, — hogy Keszthelyt mindenfelé ismerik és a nagyközönség illó figyelmére méltatja. Csak nemrég adtunk hírt a hírlapok gyűléséről és az azal kapcsolatos kirándulásról, most pedig egy másik esetről számolunk be olvasóinknak, — mely keszthelyi földjüknél szünidél első helyen említendő. A Budapesti Vasúti és Hajózási klub alkalmazottainak gyermekei számára szünidél gyermekmenhelyt rendezett be itt, melynek vezetői Szollár István keszthelyi tanító és dr. Szabó Jenőné fővárosi tanító. A gyermekek naponként fürdenek, csónakáznak, kirándulásokat tesznek a vidékre. Naponként ötször érkeznek. A gyermekek dr. Szabóné felügyelete alatt vannak és úgy élelmük, mint lakásuk és egész életmódjuk a legegészségesebb és a legmegfelelőbb. Hír szerint az áldásos intézményt a jövő nyáron a vezetőség kibővíteti. Mándékozik s a mostaninál sokkal nagyobb számban fognak odavinni gyermekeket.

— A szigetvári új városháza. Szigetvár, ez a fejlődő gyarapodó nagyközség, mint már többször megírtuk, új székházat épít előjárósága, képviselőtestületi gyűlési számára. Az új városháza alapkövét — mint tudósítunk, bár elkéve jelenti — vasárnap, július 4-én délelőtti telték le ünnepies keretben. Az alapkövetéssel ünnepély délelőtti 10 órakor vette kezdetét s azon megjelent Szigetvár minden vezető embere, számottevő polgára. Az ünnepélyt a képviselőtestület díszgyűlése előzte meg, amelyen aláírták az üregben elhelyezendő okiratot, amely Szigetvár történetét tartalmazza. Az ünnepélyt Dachon Ödön dr. Szigetvár országgyűlési képviselője nyitotta meg határozó szép beszéd kíséretében. Utána Farkas Sándor főjegyző felolvasta az alapkövére helyezendő okiratot, melyet ezután elhelyezett az alapkö üregébe, ahova befalazták. Az ünnepélyt a szigetvári dalárda zárta be a Hymnus előadásával. Az alapkövetéssel ünnepélynek voltaképpen még egy pontja volt, de ez csak az előzetes tervekben szerepelt. Midőn a képviselőtestület az alapkövetéssel ünnepély programját megállapította, elhatározta, hogy az egyházi megáldására a Szigetváron levő három vallás, a római katolikus, református és izraelita papjai felkéri. A római katolikus plébános azonban csak egy volt hajlandó a kért tisztelt elvállalni, ha egyedül ő állja meg az alapkövet. A református lelkész és izraelita rabbi ennek hírére visszaléptek a már elfogadott részvételtől, de a képviselőtestület kimondta, hogy a római katolikus plébános részvételétől is eláll. Így az ünnepélyen az alapkövet egyházi áldás nélkül helyezték el.

— A táviró és telefon az aratás idején. A kereskedelemügyi miniszter utasította a posta és távirdalgezatóságokat, hogy az aratás tartama alatt az alispánok, főbírók, polgármesterek megkeresésére nyomban intézkedjenek táviró és telefon-szolgáltatnak a szükséghez képest való kiterjesztésére nézve. Ennek az a jelentősége, hogy például aratósztrájk kitörése esetén a táviró szolgálatot az illető hely postahivatalának hivatalos óráján túl is bármennyi kiterjesztik a hatóságok megkeresésére.

— Harcszerű céllövészet. A m. kir. honvédség legénysége f. é. július hó 20-án harcszerű (éles töltéssel való) céllövészetet tart a

Kiskauliza-szepetneki major, Vöröshegy, — Hajóna és a Princípália kanálja által határolt lőterén. — A fenti területeken a tartózkodás határozott lépésen belül életveszélyes, aminek a kerülése a közbiztonság e bekerített veszélyes területeket.

— Öngyilkos urileány. Keszthelyről írja levelezőnk: Az itteni urilársadalom legkedveltebb tagja Vasskita Mariska f. hó 6-án este szíven lökte magát és meghalt. Később még jókedvű volt s tréfálkozva vált meg rokonaitól és édes anyjától, kinek lakásán volt a szállása. A család mit sem sejtett a leány végzetes szándékáról. Már az egész ház nyugalomra tért, mikor Mariska szobájából revolverdurranás riasztotta fel a házbelleket. Rémülve szaladt az egész ház népe Mariska szobájához, melynek ajtaját azonban zárva találták. Mire nagy erőszakkal árák az ajtót beverték és behatoltak a szobába, a szerencsétlen leányt nagy vértócsában holtan találták ágyában. Nem segíthetett itt már sem a szerető anyja és testvére sírása, sem a gyorsan odahívott orvos. Szegény leány kislénykedett. A szerencsétlen végt ért leány már régebben foglalkozott sőtét tervével, de családja nem vette komolyan fenyegetéseit. Annál nagyobb a gyászoló család szomorúsága most, hogy szeretett leányuk beváltotta szándékát. A még alig huszonkét éves virágú szépségű leány végzetes tettének oka állítólag reménytelen szerelem. Nagyszámú és előrokonosság gyászolja.

— Áthelyezik a szombathelyi huszárezredet. Vasvármegye és Szombathelyi társadalomra súlyos veszteséget készítenek elő Bácsban, a hadügyminiszterumban. Elviszik a szombathelyi huszárezredet és a brassóti horzák helyébe. Beavatott forrásból értesülünk, hogy az áthelyezésre vonatkozó rendelkezés már megtörtént és elhatározott dolog, hogy a 11. számú huszárezred Brassóba, a brassóti 2. számú huszárezred pedig Szombathelyre kerül.

— Pásztor-halál. Major István győtapusztai gulyás f. hó 5-én a gulya őrzése mellett hirtelen összeesett és meghalt. Majornak reggel semmi baja sem volt; a jókedvű ember folyórészve terelgette a mezőre megszokott nyáját és otlikünn érte egyszerre a halál. A halál oka, amint utólag megállapították, gyorsan jött tüdővérzés volt.

— Akik szeretik a disznóhúst. Már két esetben károsították meg érzékenyen ismeretlen tettesek Darvas János Petőfi utcai hentes. Először egy hónapig betörték a jégverembe és onnét egy fél disznó csemetek; most ismét leverték a jégverem zárát és kiloptak a veremből nagyobb mennyiségű disznóhúst. A rendőrség erőfeszéssel nyomozni kezdett a hentes titkos kuncsaftjai irányában és megállapították, hogy a disznóhúst kedvelő jégverem-látogatók nem Nagykanizsán laknak, hanem a közeli hagyokból jöhetnek be hébe-korba a napra valóért. A rendőrség tehát megkezdte ez irányban a csendőrséget, ahol a legszűkebb intézkedést tették meg a husevők kézrekerítésére.

— A jegyzők vasuti igazolványai. A kereskedelemügyi miniszter már döntött a földarvasuti menetjegy váltására jogosító arókpás igazolványoknak kiadása tárgyában. — Az igazolványok kiadása az évből az arókpás igazolványok kiállítására július 1-ével nyílt meg s az igazolvány a jognak az évre való különbeni alváltása mellett, legkésőbb augusztus hó 31-ig kiállítandó. A kérvényeket vármegyénkint as

alapszám gyűjlik és ők tartoznak be az illetékes államháztartási költségvetésbe. A körvénnyel egy alábbi arakóp és a katonai költségvetésben postabélyegekben 1 korona csatolható. Az igazgatóságok ezáltal a rendszámszámlát állományban működő önálló hatáskörű községi és körjegyzőkre nézve nyári megállapítást.

— Itt a kerületi honvéd zenekar. A tegnap és tegnapelőtti városunkba érkezett nagy számú katonasággal együtt eljött Nagykanizsára a Székesfehérvári V. honvédkerületi zenekar is. A Fricsay Richárd karmester vezette alatt álló kitűnő katonazenekar, mely itt tartózkodása alatt többször fog tisztelettel tartani, egészen f. hó 17. éig, a jövő szombatig lesz Kanizsán. Ekkor ugyancsak tíz napig időtartamra Veszprémbe fog utazni a zenekar, ahol a kerület másik két honvédgyalogezrede, a 17. és 18. ezredek tartják ezredösszpontozásukat és dandárgyakorlatokat.

— Rablók a főerdésznél. Barcsról jelentik tudósítónk: Tegnap délután vásárlás ürügye alatt Stark Dezső lászlómajori főerdészt lakásán két férfi kereste föl. B. lépésükkor Starkra pisztolyból lőttek, de az csúttörtőket mondott. Erre Stark hirtelen az egyik emberre vetette magát és az erős rabló és a gyöngye termetű Stark között dülködés támadt, miközben az ajtóhoz érték, mely kinyílt. A z ajra berontott a főerdész nővére, ki nem vesztvén el lélek-jelenlétét, vasbottal az egyik rablót fejbe vágta és az íróasztalhoz futott, ahol a főerdész revolvér volt. A két rabló erre megijedve a fejevertől, hirtelen megugrott. — A főerdész és nővére az izgalomtól betegek.

— Milyen idő lesz július hónap? A „Meteor” jelentése szerint időváltozást a 10. hónapban leginkább a 9. és 10. ki csomópontok hoznak, míg a 15. ki csomópont emelőlég hat a meleg érvényesülésére, valamint a 17. ki és 19. ki-ek is, amidőn napkitörések esetére jegyzetük is valószínűleg Hőcsökkenést a 21. ki van hivatalra bevezetni, amelyet újra Jupiter képez, ennek jellege lehet zivataros, viharos, szeles vagy csapadékos, követőleg újra nyári meleg idővel. Július havának csomópontjai: 9—10—15—17—19—21., és 23. ki-ára ezek, melyek közül 15. és 21. ki-ek a legerősebb hatások. A 15. ki meleg, míg a 21. ki zivataros, viharos, meleg jóságos jelleggel.

— MAYER KAROLY első dunántúli főmestér, vegyeszeti ruhafestő, guvrirozó és pilasztró gyára Nagykanizsa, Kőtelek-utca 19. — Elváltai szakmájában vagó munkákat a legutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

Színház és művészetek.

(—) Heti műsor:

Péntek: Az ördög. (Félhelyárakkal.)

Szombat Bihar Ákos vendégszereplésével: Tolvaj.

Vasárnap Bihar Ákos vendégszereplésével: Tanítóúró.

(—) A bíboros. Jött, látott, győzött. A klasszikus kor világhódító római császára alig mondhatta nagyobb önértéssel ezeket a szavakat triumpusa ünnepén, mint amekkora joggal és önértéssel a legnagyobb, de egyszerűsége a legszerényebb magyar színészek egyike Bihar Ákos azokat bizvást elmondhatta volna tegnap esti ünnepi este. Hatalmas, sokkal hatalmasabb volt Bihar tegnap, mint aminő egy bíboros Medici lehet, császártalan, világot uraló császárhoz illően hatalmas volt ez a klasszikus alakítás. Sokkal szűkebb

a helyük annál, hogysem részletezhetnők annak a drámai erőnek méreteit és azoknak a lehetőségeknek művészi felismerését, melyekkel Bihar Ákos jellemzésére óriási feladatot roví hatalmas szerepét megjárta. Egyszerűen csak a hatást konstatáljuk, a hatást, mely a nyílt színen több ízben tapsorkánokkal honorálta a kanizsai arénában még soha nem látott előadást. Tomboló lelkesedés, örömmámor, zúgó éljenzés, ezek voltak azok a virágok, amelyekkel Kanizsa meghódította népe a triumpusát tartó Bihar Ákos diadalszekerének útját telehíltette. És az óriási talentum ragadta magával a tökéletesség magaslatát íslé az összes szereplőket is. Jobbak voltak mint bármikor Thury, Thury, Tóth Ilona, Szőke Sándor, Pintér, Szilágyi, mind, mind, akik olyan összjátékot produkáltak, aminő egy Biharit csak megillet.

(—) A pécsi színi kerület. Egyik pécsi lap társunk írja: Amely téli állomás állandó színészete rövid nyári színetet el nem bír, annak társulata részére, ha jó társulatot akar, nyári állomásokat kell keresnie. Sorra alakítják meg a vidéki színiigazgatók saját kerületeiket, így kapcsolta be Kövessy Albert Pécshez Újvidéket, ahol jól is ment dolga, de ez egymagában nem elegendő a boldogulásra, — mert Nagykanizsa és Siófok nem felelnek meg a pécsi társulat magas fontartási költségeinek. Nagykanizsán az utóbbi napokban megjavult a helyzet, de a gyengébb állomások közül való Siófok is. A győri színháznak a pécsinél jóval kisebb társulatát Mezei Béla teljes 8 hónapig Győrött játszatta, a vidég legprimitívebb és legkisebb közsínkázában, onnét Komáromba ment, ahol 2 hónapig játszhatott jó eredménnyel és most Esztergomba ment, ahol saját színi körében játszik, onnét pedig még a veszprémi közsínkázába is az ő társulata megy, mivel arról Nádasy József sopron—szombathelyi igazgató végleg lemondott, így jutott ezen színházhoz is Mezei Béla. Így jóval különb kerülete van a pécsi színiigazgatónál, aki kibocsátotta kezéből még Kaposvárt is, melyet azonban, ha ott új arénát építenek, vissza kell hódítani a pécsi színtársulat részére. A kaposváriak már beteltek a pozsonyi színiigazgató semmibevevásával és így most lenne arra a legalkalmasabb időpont, ha ezen elsőrangú nyári állomásnak Pécshez való visszahódítása érdekében a város tanácsa megtenné a kezdeményező lépéseket.

(—) Férjhez ment színésznő. A szeptemberben gyűlékező új nagykanizsa—pécsi színtársulat máris elvesztette egyik Nagykanizsára szerződött tagját, Zöldi Blát, Zöldi Márton író leányát, aki Budapesten kedden kötött házasságot Tolkes Pállal.

(—) Latabár Árpád a Magyar Színházban. A nagykanizsai színházjáró közönség még mindig kedvesen emlékezik vissza azokra az estekre, melyeket a kedvelt „Laty” szerzett. Mióta elkerült Latabár Kövessy Albert színtársulatától, sokat haladt, úgy, hogy most, amint a budai—temesvári színtársulat tagjának minden fellépéséről a legjobb kritikát hozza a fővárosi sajtó. — Tehetsége Beöthy László, a Király és Magyar Színház igazgatójának is feltűnt, ki úgy találta, hogy kar illy erőt a vidéken hagyni és szerződöttette a Magyar Színházhoz. A szerződés szeptember elsejétől szól — s így az új színi évadban a „Laty” mint fővárosi színész aratja a babérokat. A nagykanizsaiak örömmel veszik tudomásul volt kedvencük sikerét.

Törvénytörvény.

§ Egy pofon — téli havi fogház. E címmel f. hó 2. i lapszámunkban megjelent törvénytörvényi közleményünkre vonatkozólag vettük az alábbi levelet:

Tekintetes Szerkesztő Ur:

A „Zala” f. évi július 2. i ki száma törvénytörvényi rovatában Wlavecz József bér-szolgára vonatkozólag oly kijelentés foglaltatik, hogy lump életmódot folytat. Ez a kijelentés tévedésen alapulhat, mert Wlavecz József bér-szolga már csaknem két év óta áll szolgálatomban, kötelességét folyamatosan hűségesen és becsületesen betöltötte, tisztességes családi életet él s mai napon is szolgálatomba áll; Kocsis János rendőrrel is épp azért merült fel a kellemetlen ügye, mert nevezett rendőr felőle a fenti kijelentéseket megtette s Wlavecz József ezért kérdőre vonta. Fenti soraim szíves közrétételét kérve vagyok

Nagykanizsa, 1909. júli 4.

Tisztelettel

Bogenrieder József.

Készséggel ismerjük el közleményünk ténybeli tévedését, mert sem okunk, sem jogunk nem lehetett Wlavecz József magánéletét kritizálni és ez a tárgyalás adatainak ismertetésén túlmenő részlet csakis mint stílusbeli lapszus került közleményünkbe.

Táviratok

és telefonjelentések.

A pártok egységes álláspontja.

Budapest, július 9. Ma délután az összes politikai pártok közös értekezletet tartottak, ahol megállapodtak azon határozat szövege felett, amelyet a kormány holnap fog a két házban bemutatni.

Tanácskoznak a vezérek.

Budapest, július 9. Kossuth Ferenc ma d. e. 11—12 óra között tanácskozást folytatott Apponyi bevonásával Justh képviselőházi elnökkel és Holló Lajossal, hogy a függetlenségi párt két különböző frakciójának határozati javaslata dolgában megegyezésre jussanak. A tanácskozás eredménnyel végződött, amennyiben teljesen sikerült a dolgokat összehangzásba hozni. Tizenkét órakor pontban hagyták félbe a tanácskozást, ahonnan az intéző-bizottság gyűlésére mentek.

Az intéző bizottság gyűlése.

Budapest, július 9. Tizenkét órakor nyitotta meg Kossuth a függetlenségi párt intéző-bizottságának gyűlését. Az értekezlet mindössze tíz percig tartott, amely idő alatt Kossuth bejelentette, hogy sikerült a pártoknak teljesen egységes megállapodásra jutni. Előterjesztette továbbá Kossuth azon határozati javaslat szövegét, a melyet a d. u. pártértekezlet elő fog terjeszteni. A párt megbízásából a holnap délután Bakonyi Samu fogja az egységes határozatot a Házban bemutatni. Az intéző bizottság megállapította végül a határozati javaslat pontjait.

A program pontjai.

Budapest, július 9. i. A függetlenségi párt csak tiszta függetlenségi kormányt fog támogatni.

Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

Ismerkedés és közértesítés
Nagykanizsa, Keszthely, Balatonszörény.

Telefon-szám: 78.
egy melléktelefonnal.

Hasznos, jól kiadott és megfizethető
készenléti szolgálat 80 fillér.

Reggel 8 óráig a szolgálati díj
3 koron; szolgálati díj 2 koron.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához fordva:

Egy hóra	1.-
Hegyedévre	3.-
Félévre	6.-
Egész évre	12.-

Postai szátküldéssel:

Egy hóra	1.50 K.
Hegyedévre	4.50 "
Félévre	9.-
Egész évre	18.-

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadóhely: Nagykanizsa
ZALA Megyei Lap- és Nyomda Rt. igazgatósága.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponta este 6 órakor
Szombatnapok kitérővel.

Ma este és holnap vasárnap este a
„Fiume kávéházban“
a veszprémi Kuruc Józsa zenekara
HANGVERSENYEZ.

A politikai helyzet.

Irta: Mérey Lajos orsz. képviselő.

Nagykanizsa, július 10.

Midőn a volt kormány április 26-án lemondását a képviselőházban bejelentette, a lemondás indokai azon áthidalhatatlan véleményeltérést jelölt meg, amely a kormány tagjai között a bankkérdésben felerült. Azóta az ország egész közvéleményét ezen kérdés foglalkoztatja és mondhatjuk, hogy lázban tartja, aminek jelentékeny fokozó hatással járul hozzá, hogy maga a felsőcses uralkodó sem tudta a kérdést sem egyik, sem másik irányban dűlőre vinni.

Közvéleményünk lett, hogy a függetlenségi és negyvennyolcas pártnak vezére, Kossuth Ferenc, midőn a királynál nem mint miniszter, hanem mint pártjának vezére és elnöke volt kiballgatáson, előadta mindazon súlyos és megoldhatatlan érve-

ket, amelyek a nemzetnek az önálló magyar jegybankhoz való jogát nemcsak törvény által biztosítottan kétségtelessé, hanem elkerülhetetlenül szükségessé is teszik és bizonyítják. Kossuth Ferenc az ő érveivel közhiedelem szerint — és ezt feltenni minden igaz hazafinak könnyű — arról iparkodott őfelségét meggyőzni, hogy az önálló banknak tényleges felállítására Magyarországra nézve egyáltalán semmiféle veszéllyel nem jár és hogy azon aggodalmak, melyeket őfelsége Kossuth Ferenc előtt felémelt, alaposan nem indokolhatók és könnyen megoldhatók.

Sajnos, őfelségének aggodalmát Kossuth Ferenc el nem oszlatta, de annyit mégis elért az ő hatalmas érvelésével, hogy őfelsége e fontos kérdés további megmondolás tárgyává tenni igért.

Azután hetek és hetek multak el és őfelsége még mindig nem határozott, hanem a magyar közvélemény egy szép napon azon meglepetésben részesült, hogy a király homo regius-t küldött Kossuth Ferenchez. Igaz ugyan, hogy Lukács Lászlónak küldetése nem sikerült, de aki tárgyalatosan gondolkodik e kérdés felett annak meg kell döbennie, nemcsak azért, hogy homo regius ra volt-e egyáltalán kellő ok és szükség, hanem azért is, mert Lukács ur olyan kijelentéseket tett, mintha az ő küldetése még most is csak szünetelne és nem nyert volna befejezést. Hogy az ő küldetésére kellő ok és szükség nem volt,

ezt mutatja a kormánynak újra való kinevezése. Mert hiszen ezen kinevezés fényesen bizonyítja, hogy őfelsége Magyarország kormányát ugyanazon férfiakra bízta, akik azt 1906. április 8-ika óta vezették, tehát ugyanazon férfiakban bizalma van még most is. Ha tehát a királynak vannak miniszterei, akikben még mindig bízik, nagyon nehéz megtalálni annak az okadatoltságát, hogy ezen miniszterek mellőzésével egy harmadik személy utján keresse a válság megoldását, holott ugyanazon férfiak közvetlenül érintkezve, bizonyára könnyebben lett volna a cél elérhető.

Mindezek folytán ma már az a politikai helyzet, hogy van egy új kormányunk, amely csak átmeneti és ideiglenes jellegű, ami annyit jelent, hogy magának a miniszteriumnak tagjai között a önálló bank kérdésében megegyezés még mindig nem jött létre és miután ők előre kijelentik, hogy őszkor ismét lemondanak, eszerint nincs is kilátás arra, hogy őszig közöttük a megegyezés létre jöjjön. A kormánynak ősz lemondása után vajjon mi következhetik?

Ha ez a kormány a bankkérdésben meg nem egyezik, kétségtelen, hogy a kormánynak tagjai közül az egyik vagy a másik rész a jövő miniszteriumban helyet nem foglalhat és így önmagától következik, hogy ismét csak őfelségének fog kellene dönteni, vajjon az önálló bank kérdésében a függetlenségi és negyvennyolcas pártnak, vagy a hatvanhetes pártoknak ad megbízást.

Egy törvénytörési tárgyalás tanulságai.

Ugy el néztem azt a két fiatal embert a tárgyalóteremben, ott a vádlottak padján. Bírálgom, latolgatom vallomásaikat, keresem, kutatom a hibáikat. Keresem, hogy elítéljem. Mert hiszen nemcsak a bíról ítélt, hanem minden egyes egyén megítélheti a másikat, sőt az evangéliumi tanács ellenében úgy állunk, hogy a közvélemény ítélete a legtöbbszor alaposabban büntet, mint a törvény szava.

Piri és Horváth esetében semmi különös nincs, egészen egyszerű. Sablonos utazókkal van dolgom. Előttük az a bizonyos hétszer bukott „zsidó“ lebegett mintakép, aki minden egyes bukás után gazdagabb lett. Mintaképül a tisztességtelen kereskedő állott mintaképül.

Szerencsés körülmények között nyitották meg üzletüket, hátuk mögött állott egy egész társadalom segítette őket, hogy ne csak zsidó kereskedő mérhesse a kanavászt, a selymet, hanem vérbeli katolikus is. Mintha bizony reánk katolikusokra a szentelt vízzel együtt a tisztességesség is reánk szállt volna. Nem bizony! A tisztesség az család, az iskola, a kereskedőre meg különösen a becsületlen főnök adja rá.

A nagy érdeklődéssel megnyitott üzletet vezették úgy, ahogy tudták. A vádlottak és a tanúk vallomással megegyeznek abban, hogy a két fiatal cégértés helyett, hogy mintaszerű barátságukkal is rokonszenvet iparkodtak

volna üzletük iránt kelteni, gyerekeskedtek, azon vitatkoztak, hogy ki köztük az okosabb. Most meg az okosságot egyik a másikára akarja tolni.

Hát bizony az „et kompagnie“ nem magyar sajátosság és amíg nem lesz az, nem lesz fejlett kereskedelmünk. Ott vannak a külföldi nagykereskedők, a legtöbbször nem egyese a tulajdonosai, hanem sokszor 10—15 tagból álló cégtársaság amelyek között a közös munkálkodás a közös kenyér nem a gyűlölködést ébreszt fel, hanem a közös érdek által megerősödött barátságot még szorosabbá iparkodnak tenni az által, hogy rokonságra lépnek egymással. Mi nem vagyunk ilyenek.

Mi gyűlölködünk egymást. A rom. kath lenézi az ev. reft., a keresztény gyűlöli a zsidót és viszont. Ma legjobban gyűlöli Piri Horváthot és Horváth Pirit. Egmás iránt bizalmatlank és mind egyik tekintélyesebb akar lenni mint a másik.

Hát mi magyar kereskedők bizony nem vagyunk igazl kereskedők. Ha néhány ezer koronát érünk magunknál egészen becsületlünk, azt hisszük, hogyha annak a pénznek egy bizonyos hányadát nem adjuk ki alkohollal Hérmos okvetlenül kitagad bennünket. Pedig ha valamely pálya megkívánja a józanságot, úgy a kereskedői pálya az. Különösen vigyázon magára az a kereskedő, ki hitellel szorul. Hitelének megromlásához elegendő egy görbe északa. Üzleti ellenfele

gondoskodik, hogy hitelezőit azt a pezsgő éjszakát megtudják.

A kir. ügyész egyik előterjesztésében azt mondotta, hogy a vádlottaknak nem volt meg kellő intelligenciájuk ahhoz, hogy azt a szép üzletet vesethessék. Hány kereskedőről mondhatnánk el, hogy bírnak azzal a képességgel, amit állásuk megkíván. Nagyon kevesről. No de ez természetes is. Ha van egy családban száz tannió gyerek, hát abból biztosan inas lesz. Mily rövidlátás! Milyen lebecsülés az a kereskedő és iparos pályának!

Örömmel olvastam a helybeli főgimn. 2. évi értesítőjében, hogy az idén érettségizett ifjak közül négyen választották a kereskedői pályát — csak aztán le ne becsélje valamelyik jóakarója. Minket szüleink még inassággal fenyegettek ha szekundát vittünk haza. Ebben ne kövessük apáinkat. Buzdítsuk inkább gyermekeinket a tanulásra azzal, hogy nem lehet belőled valamire való kereskedő ha nem tanulsz, mert csak a képzett és művelt kereskedő produkálhat nagy hasznot.

Kereskedői pályára készülő ifjaink előtt álljon példaképül a nagy milliomos, a ki könyvet írt a meggazdagodásról, aki a meggazdagodás első feltételét a becsületességét jelölté meg. Értessék meg velük, hogy csak a tisztas munkálkodással érhetnek el maradandó hasznot és hogy csak a becsületlen kereskedő használ a hazának és az emberiségnek.

Szathmári Sándor.

Nem szenved kétséget, hogy Magyarország egész nemzetgazdasági és politikai élete, jóléte mindkét koronájának nagyhatalmú érdekkel és az egész külpolitikai helyzet feltételül megköveteli, hogy nálunk az alkotmányos élet folytonossága meg ne szakadjon, ami annyit jelent, hogy egy új erőszakos darabont vagy parlamenten kívül kormány ne következzen, mert ez végzetes befolyással lehetne hosszú időkre az ország politikai és gazdasági életére. Ha azt látjuk, hogy Ausztriában a felhatalmazás egyes pártok, sőt az egyes párcsoportok törzskodásával miatt ismét munkaképtelenné lett, sőt egyes pártgyűlések sem hívhatók egybe, mert tanácskozási obstrukciók folytán meddők lehetnének, — másfelől, ha azt látjuk, hogy a közös hadsereg szükségletei oly óriási mértékben emelkednek, melyeknek költségeit politikailag és gazdaságilag viszályban és háborúban élő nemzetek elviselni képtelenek, akkor könnyű belátni, hogy a békés megoldás egyenlő érdeke egy koronának, mint Magyarországnak.

Nagy szerepet játszanak e kérdésben a magyar országgyűlési pártok. Habár tagadhatatlan, hogy most a pártok közötti ellentétek sajnos már majdnem a személyi gyűlölködésig romlottak meg, mégis kíváncsi és reményleni kell, hogy az országgyűlési szünet alatt minden igaz hazafi azon meggyőződésre fog jutni, hogy a magyar pártok közötti háborúskodásnak senkire sem lenne előnye, és hogy maga a korona van elsősorban bízva, minden erejét és tekintélyét arra használni fel, hogy Magyarországon az alkotmányjogi elvek sérelme nélkül jöjjön létre, olyan politikai megoldás, amely a minden pártot nem is elégíti ki de legalább lehetővé teszi, hogy egy oly kormányzást alap teremessék meg, amelyet a függetlenségi és negyvennyolcas párt programjainak sarkalatos pontjait nem sértve és föl nem adva, elfogadhat és — amelyben a '67-es pártok azért nyugodhatnak bele, mert ha a politikai célokból a nemzetnek sikerült többet elérni, mint a mennyi Deák Ferenc '67-iki kiegészése óta elérhető volt, ezért a pártviszályt folytatni a közérdek rovására senkinek sem szabad, a ki jobban szereti hazáját, sem hogy a mennyire gyűlöli ellenségeit. Nem szabad elfajulni annyira a pártok közötti harcnak, hogy magyar politikust nem ellenfélnek, hanem ellenségnek tekintsenek csak azért, mert többet akar kieszközölni, többért és jobbért küzd, mint a mennyit a szabadelvű uralom 38 éven át elérhetőknek hirdetett. És ha ezt a többet és jobbat Ő felsége Kossuth Ferenc vezér kezéhez teszi, le, ezen minden igaz magyar politikusként csak örülnie kell és nem szabad ellenezni csak azért, mert az egyik vagy másik '67-es párt programjába benne foglalva nem volt.

A nemzet feszült figyelemmel várja, de reményli is, hogy Kossuth Ferencnek sikerül nemcsak magát a függetlenségi és '48-as pártot egészen tömör egység gyanánt tartani össze, hanem a '67-es pártoknak vezéremberét is meggyőzni arról a régi mondásnak most nagyon is alkalmas zandó voltáról, a melyik így hangzik: Concordia parvae res crescunt, discordia etiam magnae dilabuntur!

Máriatelep fejlődése.

— Fenyves erdő a Balaton partján. —

július 10.

Megemlékeztünk már lapunkban a Balaton somogyi partjának szép fejlődéséről, örvendés föllendüléséről.

Megirtuk, hogy Balatonberény, Balatonkeresztúr és Máriatelep milyen hatalmas fürdőtelepekké lesznek lassankint. Csak a fejlődésüket előbbre mozdítani tudó tényezőknek kell mindent megtenniük.

Mi egyik ilyen tényezőnek ismerjük a sajátját. Eppen azért kötelességet érzünk teljesíteni, mikor a fürdési évszakban minden alkalmat megragadunk arra, hogy az illetékes tényezők és a közönség figyelmét a Balatonnak ama pontjait felé fordítsuk, amelyek a fejlesztésre kiválóan alkalmasak.

Ilyen pont a többek között: Máriatelep is. Nem az a rész, melyen már szép villák, pompásan virágzó szállótelepek vannak; hanem az a rész, mely a máriatelepi vasuti állomástól éjszakkaletre fekszik.

Nagszerű fenyves erdőske borítja ezt a területet. A levegője pompás, üdítő, fenyőillatos. A Balatonnak itt valóságos tengeri hullámvérése van, mint Siófokon, a magyar Ostende partján. Es — ami szintén nagyfontosságú körülmény — ivóvíze is kitűnő. Talaja pedig filloxeramentes, tehát nagyon alkalmas szállótelepeknek is.

Olyan ez a terület, hogy aki ott területet vesz magának, villát építhethet gyönyörű fenyvespark közepébe, fenyő-parkban mehet fürödni egész a Balatonig és e mellett létesíthet a terület déli részén szállótelepet, mely nem csak a vételár adja vissza majd kamatos kamatjával együtt, hanem bőségesen fedezni fogja évről-évre a nyaralás költségeit annak, aki ide fekteti be tőkéjét.

Ugy tudjuk, hogy már akadtak praktikus gondolkodású felfedezők, akik fölismertek ennek a területnek nagy előnyeit és létesítettek itt villákat, meg szállótelepet, hogy egybekapcsolják a hasznosítást az édessel.

Van ott már villa- és szállótelepe:

Kacsovics Lajosnak, Somogy megye alispánjának;

Dr. Rigler Gusztáv, kolozsvári egyetemi tanárnak;

Matócsy István, csurgói főgimnáziumi tanárnak;

Mohar József, csurgói áll. tanítóképző-intézeti igazgatónak;

Haraszthy Gyula, ungvári földbirtokosnak;

a budapesti főreáliskola nagyszüneti gyermektelepének;

Borbély Sándornak, a váci süket-némák intézete igazgatójának;

a pozsonyi magasabb rangú államhivatalnok egyesületének.

Tehát, aki itt akar villa-telket venni, — elég jó társaságba jut.

Megjegyezzük, hogy a villa-telkekkel fürdési és vízijog jár; s így a telep berendezője nem lesz kitéve utólagosan olyan kellemetlen megadóztatásnak, mint a balatonkeresztúri és a többi máriatelepi telepese, akiket, (ahogy már lapunkban megirtuk) most utólag terheltek meg eféle aprólékos adózással.

Igazán csodáljuk, hogy a Balaton vizének nagy erejét és vidékének szépségét, használhatóságát értékelni tudók eddig is többen nem siettek Máriatelepnek ezt a gyönyörű, fenyvessel már pompásan beárványolt területén maguknak villa- és szállótelepet létesíteni. Pedig csak futó pillantást kell vetni erre a területre, hogy bárki rögtön fölismerje benne azt a parti részt, melynek úgy fekvésénél, mint talaján, közlekedési és egyéb nagyon előnyös körülményeinél fogva igazán szép és nagy jövője lesz.

Hisszük, hogy a Balaton-kultusz érdekében e kötelességszerűleg, de készséggel írt cikkkel talán sikerült annyit elérnünk, hogy többen és élénkebben fognak érdeklődni a Balaton partja e gyönyörű, fenyves részének fejlesztése iránt.

Egy zalamegyei iparvállalat fejlődése.

— Saját tulajdonból. —

A Muraközi Pezsgőgyár Rt. évről-évre fejlődését, az indítványok legkiválóbbja a részvényekre felmérésére vonatkozó volt, melynek kezességvételével az igazgatóság bízott meg. Az elmúlt üzleti év számadatának részleteiből láttuk, hogy ezen év az üzleti életképes és tovább szakaszerűen vezetve hazánk iparának díszére fog válni. Az igazgatóság közgyűlési jelentésében utal arra a fontos nemzetgazdasági szerepre, mely a pezsgőgyárakra vár. A jelentés többek között ezt mondja: Hozzájárult tény, hogy utjabban a közönség izlése mindinkább a szénsavtartalmú italok felé irányul. Ez az oka, hogy a pezsgőipar évről-évre nagyobb jelentőséget nyer. Franciaországban 1845-ben a pezsgőárvitel 4.300.000 üveg volt, 1896-ban már 30.000.000 üveget exportáltak. Az utóbbi évtizedekben már a többi országokban is, különösen Németországban nagyobb lendületet nyert a pezsgőipar. Sajnos, hogy nálunk még jelenleg azon előtétl utalunk, hogy abszolút jó pezsgő csak a francia lehet és mint tudjuk, francia gyártmányért még mindig kétszeres árt és többet is fizet a közönség.

Bizton állíthatjuk, hogy ezen előtétl jobban utóbb meg fog szűnni, sőt már ma külföldi szaktekintélyek meg vannak győződve, hogy e magyar pezsgő, miután megfelelő borral rendelkezünk, kelő szakzerű kezeléssel teljes egyenértékűt fog nyerni a francia gyártmányokkal. Ha valahol, ugy a pezsgőiparnál leginkább mondható, hogy a kezdet nehézségekkel jár — hisz tudjuk, hogy a közönség egy új, kevésbé ismeretes pezsgőj iránt mindig bizonyos aversióval viseltetik — és ép ezért a bevezetés nagy munkával és nagy költséggel jár.

A mi meggyőződésünk, hogy ezen akadályokat leginkább a pezsgő minőségével lehet leküzdeni — és miután mi a bor minőségére a legnagyobb gondot fordítjuk, a gyártásnál az összes előállítási mozzanatokat a legnagyobb pedanteriával vezetjük — nyugodt lelkiismerettel mondhatjuk, hogy pezsgőnk előállítására teljes a ugyanaz, mint bármely legelismertebb francia gyáré — és örömmel jelenthetjük, hogy mivel a teljes turnus szerint működünk, — mely szerint 26–28 hónap elűt pezsgőnk egyáltalán nem jön forgalomba, már eddig is, ahol Animo pezsgőnköt csak bevezették, mindenütt általános elismerésben részesül. És ha a magyar pezsgőipar ily irányban következetesen fog működni, nemcsak hogy sikerülni fog a francia pezsgőt hazánkba kiszorítani, hanem igenis a többi eddig csak Franciaországból exportált államok szükségletének tekintélyes részét magunkhoz ragadhatjuk. Mindenesetre várható, hogy e tekintetben az állam és különösen a kereskedelmi múzeum vezetésége bennünket támogatson, legalább is abban az irányban, hogy közeg által külföldön pezsgőnk bevezetését támogassa.

Katona-halál.

Meghalt egy honvéd hadnagy utban Nagykánizsa felé

— Saját tulajdonból. —

Megrendítő az a haláleset, mely a minap a Kaposvárról Nagykánizsa felé vonuló 19-es honvédek egyik derék, népszerű hadnagyát, Szigeti Miklóst utközben, Somogy megye egyik falujában érte. A fiatal katonatiszt kedden reggel még viruló egészségben, jókedvvel indult el a zászlóaljajjal s ma már sirjában pihen. Szigeti Gy. Miklós, a 26. évet élt honvéd hadnagy, előkelő kaposvári család tagja, aki nem csak alantasi, hanem a város egész polgári társadalmában körében is általános kedveltségnek és népszerűségnek volt részese.

Szigeti Gy. Miklós a pécsi 19. honvédegységet érked Kaposvártól állomásozó egyik zászlóaljának volt a hadnagya. A fiatal katonatiszt kedden reggel indult el a zászlóaljjal Nagykanizsa felé, ahová szerdán délelőtt kellett érkezniök. Alig haladt a zászlóalj néhány órátt, Szigeti Nagykanizsa községben hirtelen rosszul lett, annyira, hogy orvost kellett hívni hozzá és értesítették a hadnagy fivérét is, dr. Szigeti Gy. Sándor a kaposvári körház főorvosát, aki lóhalálban rohan Nagykanizsában. Először azt hitték, hogy Szigeti Miklós romlott szardiniától lett rosszul, amelyet az indulás előtt elfogyasztott és az első orvosi segítség ezt látszott igazolni, mert a hadnagy az orvosi segítség után jobban lett. Ez a javulás azonban csak nagyon rövid időre szólt. Mert Szigeti Miklós állapota csakhamar ismét rosszabbra fordult, úgy hogy haladéktalanul vissza kellett szállítani Kaposvárra. De javulás itt sem állott be. A nagybeteg mindvégig eszméletlenül vergődött, míg nem tegnapelőtt reggel szívévedéseitől megváltoztatta a halálát. Haláláról az volt az általánosnak elterjedt vélemény, hogy az elfogyasztott szardínia romlott és mérgezett volt s ez okozta a halálát. De olyan verzió is kering, hogy a fiatal tiszt életunt volt és maga kereste halálát. Ezt azért tartották a legtöbben valószínűnek, mert a fiatal ember már két ízben követelt el fegyverrel öngyilkossági kísérletet. De ezt a verziót mégis megcáfolta az a tény, hogy a fiatal tisztnak semmi oka nem volt az öngyilkosságra. Úgy fölfebbvájói, mint tisztársai kedvelték, családjával is jó viszonyban állott, anyagi gondjai nem voltak és senki sem tud arról, hogy szerelmi bánat bántotta volna. Tegnap reggel a boncolás feliderítette a valóságot a szerencsétlen véget ért katonatiszt rejtélyes halála okára nézve. És ez sem szardínia mérgezés, sem egyéb mérgezés nem volt, hanem *bélszavarodás*, melyet az orvosoknak nem sikerült elég gyorsan megállapítani.

Tegnap délután ment végbe a tragikus halállal elhunyt hadnagy temetése Kaposvár egész népének részvételével. A temetésre elutazott városunkból az elhunyt nagyszámu kaposvári honvédtisztársza és a székesfehérvári honvédek is, mely azonban már az éjjel ismét visszaérkezett Nagykanizsára.

Hírek.

A humoros paragrafus.

— július 10.

A francia törvénykönyv 213. paragrafusáról van szó, amely a következőképen hangzik: „A férj védelmével tartozik a nevének; a nő pedig engedelmességgel az urának.”

Hat francia képviselő, a parlament hat tagja most indítványt emel abban az irányban, hogy a törvények ez a — szerintök — „szégyenletes”, valójában azonban humoros paragrafusa, mely — szerintök — „milyen megalázza a nőt, a női méltóságot, kitöröltesek, mint egy hibás mondat, mint egy stiláris szépséghiba.”

Pedig hát nyilvánvaló, hogy a francia tétel törvények ezt az intézkedését a valószínűség napról-napra fumiállják; és ha a paragrafus megszégése hivatalból üldözhető és üldözendő volna: akkor a francia államügyéeknek az orruk hegye sem látszanék ki a munkából. Mert, mi tagadás benne, ugyanazon a jogon, amelyen a nők siránkozhatnak, még alaposabb okon kérhetnek a férfiak, hogy adjon a törvény a házasságnak oly színt és jellegét, hogy a férj, ha nem is a házastárs ura és kormányzója, de legalább a hitves rabszolgája ne maradjon ezután. Törvény ide, törvény oda, bizonyos, hogy a tisztelt feleségek amúgy sem engedelmeskednek. De ilyet, a szó szűke értelmében, jóra való és okos férj nem is követel. Csak a hölgyek szeretetreméltó agyveleiben minősítik még mindig a házasságot egy függő viszonynak és nem egy nő kizárólag azzal véli magyarázni a házasság elleni véttségét, hogy „függetlenségem” törekedik.

Okos ember a házasságot nem tekinti olyan intézménynek, amelynek lényege a kö-

rül fordul meg, hogy az egyik fél parancsol, a másik engedelmeskedik. Am, ha valamikor a törvénybe ilyet írtattak, ez bizonyára azért volt, mert általában a férfiak keresik a kenyeret, tehát a házasság vezetéseben, ha a nőtök megbenézés alapján szerencsésen nem tisztázható és össze nem egyeztethető, a férj, úgy is, mint kenyérkereső, úgy is, mint az élettel közvetlenül viaskodó, a többet tapasztaltat illesse a döntő sző.

De a paragrafusnak gyakorlati alkalmazásáról bizonyos humor nélkül gondolkozni lehetetlen. Avagy, elképzelhetünk-e házastársnak közt oly cívódást, vita'korást, eszmecserét, akár lakásváltást, akár egy új ruhát, akár a kis fiuk cipőinek megválása, akár a tisztelt hitves új kalapja forogjon szőban, amikor a férj, kilóggya a szuszából, kilóggya az összes objektív és szubjektív argumentumokból, végül így kiáltson fel:

— Nem, ungalom! Azért sem borjucomb lesz ebédre, hanem igenis, sertéskaraj; így legyen, mert hivatkozom a törvény 213. paragrafusára.

Ha pedig hozzászólunk, íme, a francia törvényhozás legbensőbb ügyéhez, — abban a reményben, hogy diplomáciai jegyzékváltás nem fejlődik a dologból — azért tettük, mert aktálnak találjuk a magunk portáján. Valóban, nem a franciák, hanem a saját házuk előtt separtunk.

Eltéle baj van lithon is elegendő.

— József főherceg a technika doktora. Kissé szokatlan és rendkívüli tartalommal kezdődik a hivatalos lap mai száma. A király ugyanis ahhoz adta beleegyezését, hogy a budapesti József műegyetem József főherceget a műszaki tudományok doktorává avathassa és részére a doktori oklevelet kiszolgáltassa.

— A honvédség főparancsnoka Nagykanizsán. Klobucsúr Vilmos lovassági tábornok, az egész magyar honvédség főparancsnoka a tegnapi est gyors vonattal Budapestről Nagykanizsára érkezett. A legmagasabb rangú honvédtiszt a dandárgyakorlatok megtekintése végett jött városunkba. A főparancsnok ma reggel a Kiskanizsa és Bajcsa községek között elterülő tölgyesbe hajtatott, hol a felvonult 19. és 20. gyalogezred gyakorlatait, majd e két ezred mostanában szervezett gépfegyver osztályának gyakorlatát szemlélte végig és a látottak felett legnagyobb megelégedésének adott kifejezést. A főparancsnok, ki ebédet a két ezred összes tisztjének társaságában a honvédtisztok étkezdében költötte el, már ma délután a gyorsvonattal visszautazott a fővárosba.

— A cigányügy rendezése. Az egész országot állandóan foglalkoztatja a cigánykérdés megoldása. Somogy megyében különösen érzik az orvoslás szükségességét. A mi vármegyénk is feltett egy ízben a kormányhoz és sürgette a kérdés megoldását. Somogyvármegyében azonban, ugyáltszik, a radikális megoldás terére léptek. Nemrég országos feltűnést keltett Hegyessy János szigetvári főbíró memorandum. Ezt a memorandumot Somogy megye alispánja véleményezés végett a többi járáások főszolgabíráinak adta ki. Ezekről a

valás már mind beérkeztek a valamennyi helyeselt a Hegyessy János tervét. Helyeselt ezeket a kaposvári bíróknak most fölterjesztett véleménye is, amely azonban a szigetvári főbíró tervéhez még újabb és igazán radikális javaslatokat csatolt, amelyről későbbiekben, hogy megvalósulásuk esetén gyökeresen rendbehozzák a cigánykérdést.

Szavast Nándor dr. a következő 11 pontban foglalta össze nagyérdéki javaslatát:

1. Hogy a kőborcigányok megjelenésekor mindig azonnal értesíthetők legyenek az összes hatóságok és csendőriök, sürgősen kiépítendő Somogyvármegye közigazgatási telefonhálózata.
 2. Hogy a cigány üldözése eredményesebb lehessen, a csendőrség szolgálati szabályzata olyképpen volna módosítható, hogy a csendőriök bármikor lügyen vehetnek igénybe fuvar és hátsólovasat.
 3. Ugyanezt a célt szolgálnd annak az intézkedésnek megszüntetése, hogy az őrsők csak saját kerületük határáig üldözhetik a cigányokat.
 4. Az összes cigányok lefénképezendők s az így készített albumok minden hatóságnál ott kell, hogy legyenek.
 5. Az összes cigányok törzskönyvezendők s minden cigányok törzskönyvi száma a karjában betetoválandó.
 6. A serdülő cigánygyerekek beiskolázandók s amennyiben szűleik elegendőnek, elhagyottaknak nyilváníthatók s államlag nevelendők fel.
 7. A cigányok illetégségi helyükön letelepítendő, szállás házakba költöztetendők s munkára szoríthatandók, de egyszersmind munkával is látható.
 8. Lőortást a cigányoknak egyáltalában el kell tiltani.
 9. A cigányoknak nem egymás közötti házasságkötését állami jutalmakkal és kedvezményekkel ke' előmordítani.
 10. Állami munkálatoknál a cigányt kedvezményben kell részesíteni.
 11. Az állandóan letelepült cigánycsaládok gyermekeit a katonáskodás körül kedvezményben részesítendő.
- Ezekhez a javaslatokhoz rövid indokolást fűz a főszolgabíró. Tudatában van annak, hogy javaslatainak egyik-másika talán túlságosan keménynek, radikálisnak fog látszani most, a közbiztonság kiterjesztésének korában, de a félvad cigányok teremtette halálos állapotokat másképp nem lehet megszüntetni. A társadalomnak olyan súlyos rákfenéje ez, amelyen csak a kés, a gyökeres operáció segít. És végeredményben mindezen intézkedések a cigányoknak is csak javukra fog szolgálni, lassankint a társadalom tisztességes elemé alakítván át őket.
- Somogy nagyszabású s országos jelentőségű mozgalmában most már közelebből az alispán teszi meg a maga javaslatát, összegezve és megrostálva a főbírók által összehordott hatalmas anyagot.
- Sétahangverseny a sétatérén. A Szépitő Egyesület nemes törekvésének előmozdítása céljából vasárnap délután a sétatérén belépődíjas sétahangversenyt rendez az itt

Különös volna, ha még senkinek sem tűnt volna fel, hogy a fogporral vagy fogszappannal naponta való fogtisztítás dacára a fogak (főleg az őrlőfogak) gyakran rosszak vagy szuvasok. Nem-e legjobban bizonyíték ez annak, hogy a fogporral vagy fogszappannal való fogtisztítás elégtelen? A fogak nem teszik meg kedvünkért, hogy csak oly helyeken rohadjanak, hol a fogkefével, porral vagy szappannal könnyen elérhetők. Ellenkezőleg, éppen azon helyeken, melyek nehezen hozzáférhetők, mint őrlőfogak hátsó felszínei, fogrészek, szuvas fogak, foghiányos helyek stb., a

bomlás és romlás legbiztosabban megy végbe.

Ha a fogakat rothadás és megbetegedés ellen meg akarjuk óvni, tehát épségben megtartani, ezt a legbiztosabban az antiseptikus Odol szájvízzel érhetjük el. Ez az öblítésnél mindenható hatol, a fogrészekbe, az őrlőfogak hátsó felszínére stb.

Odol a fogrontó gombok életfeltételeit vonja el és a fogakat a szuvasodás ellen megvédi. Ezért mindenkinek sürgősen és jó lelkiismerettel ajánljuk, ki fogait egészségesen akarja megtartani, hogy szokja meg az Odollal való szorgalmas szájápolást. Egy nagy üveg Odol ára 2.— kor.; kis üvegé 1.20 K.

2021

Idősebb honvédeknek közreműködésével. — A hangverseny kezdete délután 5 órakor, vége este 8 órakor. — Belépő díj 40 fillér, gyermekeknek 20 fillér.

— Amerikában megnehezült a bevándorlás. Az Egyesült Államok asonátusa elő új javaslat került, amely a bevándorlás megakadályozását célozza. A javaslat egyik rendelkezése az, hogy a partraszállástól eddig követelt négy dollár helyett ennek háromszorosa fogja követelni. Mindaddig azonban, míg az új javaslat törvényre nem emelkedik, közrendészeti intézkedésekkel akarnak az Amerikába való beutazásnak gátat vetni. A kivándorlási ügyek intézésére a szigorúságról ismert Williamont állították, aki beiktatás beaszedében a következőket mondta: „Az én véleményem az, hogy mi igen sok olyan kívándosítót engedünk be az Egyesült Államokba, akiknek műveltsége alacsony fokon áll. S ezek az emberek a nagyobb városokat özönlik el, bántalmag hatván azok feloldására. Mindent meg fogok tenni, hogy a bevándorlást a minimumra korlátozzam.” A múlt szombaton ludított egyik kívándorlót szállító hajón 75 deportált magyar jön haza, akiket a bizon nem engedett partra szállítani.

— Eladott somogyi birtok. Az *Ypsilanti* hercegek simongái birtokát nemrég a sok millió *Vanderbilt* Clady és férje *Szedényi* László gróf akarták megvásárolni, de egyezség nem jött létre. Est a birtokot most *Radvánszky* József báró megvette nyolc millió koronáért.

— Új raktárház Gyékényesben. A Dunántúli agrárbank és tárházrésztvénytársaság Kaposvártól elhatározta, hogy Gyékényesben raktárházi expositurát létesít. A fiók raktárház felállítására vonatkozó engedélyt a társaság már meg is szerezte.

— Az új gimnázium építése. Miután Zalavármegye alispánja jóváhagyta azt a megfellebbezett városi közgyűlési határozatot, mely arról szól, hogy a város az építendő új gimnázium költségvetése, egy vázlatos és részletes tervrajzainak elkészítésére névbe kössön szerződést *Jámbor* és *Bálint* budapesti műépítőkkal és e határozat ellen senki további felelősséget nem gyakorolt, az a minap jogerőssé lett. Ennélfogva a városi tanács tegnap tartott ülésében elrendelte, hogy az említett műépítőkkal a fenti értelemben a város mielőbb szerződésre lépjen. Ha ez megtörtént, akkor kiírják az árlejtést az építés keresztülvitelére névbe és így már csak az építkezés felveendő költségeinek kölcsönnyel hátráltatja az építkezés mielőbbi megkezdését. De azt hisszük, hogy a közoktatásügyi miniszter ebben a ránk néző oly sürgős ügyben mielőbb meghozza jóváhagyását a hozzá felterjesztett előnyös kölcsönajánlatra nézve.

— A sikasztó segédjegyző multja. *Bus* Lajosról, a sikasztó és megszokott somogyispatti segédjegyzőről megírtuk, hogy a baranyamegyei Mágocsra is segédjegyzősködött, ott is sikasztott, csalt és ezért 8 hónapra börtönrre el is ítélték annak idején. Hogy milyen jól tudta adni *Bus* Lajos a jámbor, becsületes embert, arról a következő folyamodvány tanuskodik, mellyel annak idején Mágocsra pályáztott és amely így szól:

Mélyen tisztelt jegyző ur!

Becsés hirdményére bátorlakodom szerény szolgálatamat felajánlani. VIII. gimnáziumot végeztem, érettségi, jegyzői vizsgát tett római katolikus vallású vagyok, az összes jegyzői beosztások önálló ellátására képes. — Pályám abból kezdve atyám keze alatt tanultam, ki 25 évig volt jegyző. Uri család tagja vagyok s az eddigi komoly, férfias magatartásom azt mindig igazolja, a néppel való bánásmódom által mindenkor népszerűségem tettem szert, de a parasztnak mindig csak öt megillető tiszteletet megadni, vele azonban sdréi Schrittvom Leibe érintkezni volt elvem. Gödöt nem tanultam, csupán tekintélyem fontátását megőrizni. Szolid ember vagyok, komoly, férfias gondozással mindenkor és mindenben oda-hatva, hogy időnként érdekel magamnak ismerve, tölem telhetőség védjem. A komoly oldaláról ismerem az életet, gyermekével elmúltam, a tobzódás, dorobézlás és korcsmázást nem ismerem, szeretem az uri társaságot, amíg a tisztesség határai között mozog. Szor-

galmam és magaviseletem által oly állást öhajtanék kiérdemelni, ahol a segédjegyzői vándorlás határt érne. Ha igen tisztelt jegyző urnak nálamál érdemesebb feljött nem volna, úgy méltóan engem, mint kártyásának írt az állás elnyerésére érdemesíteni. Kedves atyám Temesmegyében német közösségben volt jegyző s így a német nyelvet úgy bírom, mint a magyart. Becsés vállalkára magamat érdemesítettnek érezve vagyok késő hiva-

Bus Lajos Károly,
okl. jegyző.

Révfülu, (Sopronm.) 1908. szept. 17.

Amit látható, *Bus* Lajos Károly csakis a tisztaságon uri társaságot kedvelte, de abból magát mégis örök időkre kiközösítette.

— Házasságok. Nagykanizsán a héten házasságok kötöttek: Sittár Aladár, géplakatos, Schwarz Idával. Bunozom Ferenc, földműves, Bencsik Máriaival. Halász István, kalauz, Farkas Katalinnal. Zábó József, vasúti tisztviselő (Körmárváros), Varga Margittal és Bogdán József, földműves, Nagy Rózával.

— Gyászrovat. Nagykanizsán a héten elhunytak: Bedenek János földműves 48 éves, Luczu Franciska házasvetőnő 72 éves, Róka István napazásos 62 éves, Orsós György cigány 18 napos, Blander József a jegyző 42 éves, Schreiner Albert városi szegény 97 éves, Beonics Istváné szűletett Gyura Borbála szakszónő 27 éves, Reizner István 13 napos, Wdiaz Dávidné szűl. Weber Cecília, kereskedő neje 68 éves, Singer Károly 2 hónapos, Vörös Elemér 4 hónapos, Gaszán János 13 napos, Ring Pálné szűl. Szall Éva, kalapos neje, 67 éves és Sümegi Józsefné szűletett Kurucz Katalin, munkás neje 72 éves.

— A honvédkerületi zenekar programja. Megírtuk, hogy a *Frisson* Rósnárd karmester vezetése alatt álló székesfehérvári honvédkerületi katonazenekar f. hó 17. éig városunkban időzik. A kitűnő zenekar több ízben fog ez idő alatt a nagyközönségnek is élvezetes órákat szerezni játékaival. Ma, szombaton este a Korona éttermében, vasárnap délután a 20. honvédgyalogezred tiszti étkezdéjében, délután pedig 5 órától fél 8-ig a sétateren; *hétfőn* fél 7-től — fél 8-ig az Erzsébet-teren; *kedden* este ismét a honvéd tiszti étkezdében, *szórdán* este a Korona éttermében; *csütörtökön* fél 7-től fél 8-ig az Erzsébet-terén, s végül *penteken* este a Korona éttermében koncertezik a jeles zenekar.

— Tisztelt olvasóink! becsés figyelmébe ajánljuk a Budapest, VIII., Főherceg Sándor utca 30. szám alatt levő Magyar Otthoni Művészeti Ártan (már 2 koronától *feljebb*) teljes ellátást, beleértve reggelit, ebédet s vacsorát, külfönbjárata, szépen berendezett szobát lehet ott bérelni. Csoportos jelentkezőknek, utazóknak, turistáknak, hivatalnokoknak, tanítóknak stb. megfelelő kedvezmény. Villanyvilágítás. Tűkészekrények.

— A törvényhatósági mértékitelesítők. Miután a törvényhatóságok városok és községek egy nagy részének az 1873. évi VIII. t.-c. alapján állított hordóhitelesítő hivatalait, hordójelző hivatalait leendő átalakításra írták az 1907. évi V. t.-c. 39. §-a alapján hozott határozatai ez idő szerint még végrehajtva nincsenek, sőt a törvény értelmében megkivántató kormányhatósági jóváhagyásnak hiányában jelenleg még jogerőssé sem váltak a ily viszonyok közt a törvényhatóságok, városok, községek a hordójelzős hivatalok alapján átalakított hordójelzős hivatalokkal végzetni semmi esetre se volna képesek. A kereskedelmi miniszter rendelettel, hogy a meglévő hordóhitelesítők ez évi esőember hó végéig hagyassanak hagyassanak meg helyeiken; *Zalavármegye* alispánja utasította a járási főszolgabírókat, hogy a hordóhitelesítőkkel kötött szerződések érvényét hosszabbítsák meg az év végéig. E szerint az évben minden a régi ben marad.

— Özerkedés csempészett sertésekkel. Arról értesült lapunkat, hogy Szilvónálból a Dráván át sertésekkel csempészeknek át Zalavármegyébe s itt kiállított járásokkal szállítják tovább a halkát. A tiltott műveletet úgy gyakorolják, hogy a Dráván keresztül hozott sertéseket valamelyik zalavármegyei, vagy somogyi

klakóságba hajtják, pár hétig ott tartják s akkor az ottani járatoskák talán bíró, vagy megbízott kiállítja a magyar járati leveleket s mint magyarországi sertéseket szállítják tovább a becsémpészek állatokat. Ittől kezdve attól, hogy az a művelet a törvény nyílt kijáratának nagy veszedelemét rejti magában. Minden pillanatban kideríthet a sertésdél és ragály esztelen áthuroglása által, ami kizárhatatlan károkat okozhat ide át. — Amint halljuk, illetékes helyen szóvá tették ezt a csempészetet s mindent el fognak követni, hogy a veszedelemnek elejét vegyék.

— **MAYER KAROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyészeti ruházatfestő, guvrirozó és pilasírozó gyára Nagykanizsa, Kőleesi-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

Színház és művészetek.

(—) Heti műsor:

Szombat: Bihar Ákos vendég szereplésével: Tolvaj.

Vasárnap: Bihar Ákos vendég szereplésével: Tanító.

D. u. Jókévdű paraszt.

Hétfő: Vasgyáros, (télhelyekkel.)

Kedd: Bőregér. Parlagi Kornélia jutalomjátéka.)

Szerda: Dollárkirály. Mezei Margit, a kassai színház primadonnájának vendégfelléptével.

Csütörtök: Asszony kortes. Pintér Imre énekes bohóza. A szerző jutalomjátéka.

Péntek: Erdészleány.

Szombat: Kata néni (Thury pár bucsu fellépte.

Vasárnap: Viola az alföldi haramia.

Hétfő: A szobaleány. (U. első előadás.)

Kedden (július 20-án) utazás Slófokra.

(—) A Ördög. Molnár Ferencnek a világot bejárt keserűen vig vigázték adták tegnap ismét az arénában. *Torny*nak a cimzerepben ezúttal jobban sikerült a darab szalonlétkörü lengéseivel hozzásimulnia, mint tavaly, s éppen ezért a párbeszédeknek szikrázó, ötlettel is sokkal frappansabbul hatottak, mint az előzőt a tulajdonos kiélezett pontokkal. Általában pompás Ördög volt és nagymértékben megközelítette a szerepnek Molnár Ferenc agyában megfogamzott képzetét. *Tőb* *Ilona* kitűnő képességeit kár, hogy oly ritkán élvezhetjük. Pedig az ő ódatudata, minden részleteben átgondolt és mégis mindenkor elegánsul könnyed játéka megérdemelné, — hogy minél többet gyönyörködjünk benne. *Szöke* Sándor kitűnő jellemzés, intelligenciája minden szerepén uralkodik. *Károly* Ibolyát tegnap láttuk először nagyobb szerepben. — Vilóban nagyra hívatott talentum szánnyontogatását fedezhetjük fel játékaiban, mellyel a tavasz frissítő üdőségét varázsolta színpadra, nézőtérre egyaránt.

(—) Parlagi Kornélia jutalomjátéka. Kitűnő subrett primadonnánk Parlagi Kornélia folyó hó 13-án azaz kezden tartja jutalomjátékát a kanizsi színpadon az előt a szerető közönség előtt, amely neki annyi forró, sikeres estét biztosított. A kedvelt énekesnő nem holmi kétesértékű újdonságot vállasztott hanem engedve a több oldalról való felszólításnak, Strausz János keringő király világhírű operettjét a *Bőregér*-t tűztette műsorára. A gyönyörű zenéjű operettben, amelyben csaknem az egész személyzet részt vesz, a tréfás cseh táncos Molnár Jullika és Tóth Bőke fogják lejtetni. — Ezt írták, amely jóformán bucsu esteje is Parlagi Kornéliának, szokatlan nagy érdeklődés nyilvánul.

(—) „Asszony-kortes” a címe Pintér Imre énekes életképeinek, melyet a budapesti Népszínház is elfogadott és kitűzött előadásra s amely pécsi és újvidéki zajos sikere után csütörtökön nálunk is színe kerül még pedig a szerző jutalomjátékául. — A mulatott darab cimzerep Parlagi Kornélia Kralja, míg a többi szerepek Turi, Szöke S. Szilágyi, Helitai, Pintér Hajagos, Léva, Szöke Gizi és a Károlyi család kezében

ozának meg. Parlagi gyönyörű magán színművel Heltai és a szerző fogtak kuplékról gondoskodni. Az újdonság politikai aktualitását egyes meséit és mulattató alakjait tekintve a színtörök est igen melegen igérkezik.

(—) Mezey Margit fellépése. A jövő színházi hétnek ismét meglesz a maga szenzációja. Néhány nap óta városunkban tartózkodik rokonai látogatása miatt Mezey Margit, a kassai színház első primadonnája, egy Blaha Lujza-képi, fitos szépség, a Nagykanizsán mindenki által ismert Mezey Ilonkának, az újdonsült pesti primadonnának a nővére. A gyönyörű hangú és pompásan játszó szubrett-primadonna Fall Leonak, a hírneves bécsi operettszerzőnek „Dollárkirálynő” című operettjében kezdden fog a kassai publikum előtt megjelenni.

Táviratok

és telefonjelentések.

A képviselők ülése.

Budapest, július 10. A képviselőház ma délelőtti ülést tartott, melyen Jusch Gyla elnökölt. Az ülésen a kormány teljes számmal megjelent. Terem és összes karzatok zsúfolva voltak. Az elnöki előterjesztés után Hódorváry Lehel mentelmi bizottsági elnökök jelentést tett arról, hogy a bizottság Novoszel Mátyás horvát képviselő mentelmi jogát megsértve lájja, és ezért felszólította a miniszterelnököket sérelem orvoslására. Vlad Aurél nemzetiségi képviselő javaslatot nyújtott be ez ügyben, amely szerint az *inflagranti* letartóztatást is a mentelmi jog megsértésének deklarálja.

Jusch elnök felállással rendelt el szavazást a javaslatra nézve. A kormány tagjai a javaslat ellen szavaztak, a többség azonban Vlad javaslatát mellett és így a mentelmi bizottság javaslatát ellen döntött. A szavazás végén nagy lármára, zaj kerekedett a képviselők között. A néppárti tagjai a padokat ütötték és így kiabáltak: — Nem voltak elegendek! —

U! szavazást kérünk! Gasság! Nagynehezen sikerült az elnöknek az őrlást szajongást lecsendesíteni, mire Jusch elnök kijelentette, hogy lelkismeretesen járt el a szavazásnál és éppen ezért nem hajlandó az eljárást megismételni.

Az elnöknek ez a kijelentése újból nagy rezensust kellett, és husznál több képviselő zárt ülés tartását kérte. Jusch a zárt ülést elrendelte, amelyben Henc Károly néppárti képviselő heves támadást intézett az elnök ellen. Nyomban utána Wokerle miniszterelnök szólt fel, aki arra kérte a Házát, hogy az incidens fölött térjen naprendre. Sajnálatosnak találám — ugymond — ha ezt az ügyet bárki pártpolitikai szempontból bírálná el. — S ezzel a zárt ülés véget is ért.

A nyílt ülésen felolvasták a miniszterium újból való kinevezéséről szóló királyi kérését, — majd pedig Wokerle miniszterelnöknek a Házhoz intézett átiratát, mellyel az egyes miniszterek kinevezésének tudomásul vételét kéri. Ezután Wokerle miniszterelnök ismertette azokat az okokat, melyek a miniszterium ily módon való kinevezését szükségessé tették és fölolvasta a legutóbb tartott minisztertanács határozatának pontjait.

Bakonyi Samu a függetlenségi párt nevében a határozat mellett, Cséppassy Géza a balpárt nevében a határozat ellen beszélt, míg Száll Kálmán, mint az alkotmánypárt szónoka a javaslatához való hozzájárulását fejezte ki.

Az ülés folyik.

Gang Lajos — nős.

Budapest, július 10. A tegnapi délutáni szenzációs szerelmi dráma életben maradt szereplője, Gang Lajos az éjszakát nagyon nyugtalanul töltötte a rendőrségi rabkórházban. Amint ma a rendőrség megállapította, Gang Lajos nem is volt nőien ember. Nem élt csupán együtt nőjével, akitől nem volt törvényesen elválasztva.

Becsületsértésért megbüntetett hírlapíró.

Budapest, július 10. A budapesti büntető-bíróság ma tárgyalta Föld Mátyásnak az új Városi Igazgatóság igazgatójának Macskásy hírlapíró elleni becsületsértési perét. A bíróság Macskásyt 8 napi fogház- és 100 korona pénzbüntetésre ítélte.

A kiváló bőr- és Hbiumos Gyógytörzs

SALVATOR

vesz- és hólyagbetegségekre, hólyaggyulladásra, vesztelődésre és húrvetési betegségekre különösen hatásos.

Természetes vasmentes savanyvíz.

Külföldi és helyi forrásokból származó és a Magyarországi Államháztartás Budapesti, V. kerületi kórházban.

Közigazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

A Posti Magyar Kereskedelmi Bank nyitányozási hírlapjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 753.—. Osztrák hitel részvény 389.—. 4% magyar koronajáradék 93.12. Kereskedelmi-bank részvény 3420.—. Balgótárjani közszékhánya részvény 568.—. Rimamurányi vasúti részvény 593.25. Adriai tengerhajózás részvény 389.—. Hazai bank részvény 278.—.

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, július 10

Készáru-üzlet.

Lanyha.

Határidő-üzlet:

Buza 1909. október 13.66 Buza 1910. április 13.94.
Rozs 1909. október 9.90. Zab 1909. október 7.60.
Tengeri 1909. júliusra 7.77 Tengeri 1909. aug. —
Tengeri 1910 májusra 6.94. Repce 1909. aug. 14.30.

Óvatosság sohasem árt!

azért vegyük a legjobb higiénikus gumi övszeret Auer-nél. 3 minta 1 kor., 6 minta 1 K 80 f., 12 minta 2 K 20 f., 4 K 20 f., 6 K 20 f. (bőlyegekben is kúldhető) utasítással és nagy képes ábrákkal együtt, amely az összes övszereteket és különlegességeket tartalmazza.

AUERH. gummigyárak, WIEN I.,
Wipplingerstrasse No. 15—20.

Ritka Occassió!

— Amig a készlet tart —

1 vég igen sűrű huzat kanavász
23 m. hosszú 80 cm. szé. piros vagy kék 10 K
23 „ 116 „ 15 K

1 vég remek szép mintázott damaszt Gradi
23 méter hosszú 80 cm. széles fehér 17 K
23 „ 116 „ 22 K

1 tucat lepedő 150/200
40—45 m. maradékok 5—5 m. hosszú
nyári vagy téli cikkekből kúldők
40 méter 16 K 50 f.

Ezen áru minden kereskedőnek valamint
gazdaszónak rendkívüli jó alkalmi vétel.

Meg nem felelőért a pénzt
visszaadom.

K. KRÁMER szövészet,
NACHOD (Csehország). 2933

Mérleghitelesíttetés

Mérlegjavítás
Mérlegkészítés.

A „Mérleghitelesítésről” szóló törvény életbelépése alkalmával van szerencsém a n. ér. közönséget értesíteni, hogy műhelyemben mindenféle

mérleget

a. m. karos (balance, egyensúly) tízdes, százas, tolos, súlyos (skala) marha- és hidmérleg, valamint waggon mérleg és súlyok javítását gyorsan és pontosan eszközölöm a legutányosabb árak mellett. Minden mérleget műhelyemből hitelesítve szállítok el, úgy a műhelyemben javítottakat is.

A javítás végeztéig hozzá nem szállítható mérlegek javítására vidékre is elsőrendű munkáimat küldöm.

A mérleg pontosságáért kezességet vállalok. Munkáim az ország elsőrendű mérleggyárainak csoportvezetőiből vannak összeállítva.

A n. ér. közönség megbízását kérem.

Kohn Samu

építet, műlakatos, drótfőnyáros és mérlegjavító.

Nagykanizsa, Magyar-utca 3 szám.

KLYTHIA a bőr ápolására

az arczbőr szépítésére és áramítására **PUDER**

Legelőgánsabb, tolelme, bálí és anion puder.

Fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg analizálva és ajánlva Dr. J. J. Pohl és. kir. tanár által Bécsben Elismert levelek a legjobb körökből minde dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB TAUSSIG

és. és kir. udv. tolelme-gyappon és illatanyagára
Főraktár: BECS, I. Wellnelté 2.

Szállítás utánvét vagy az ország előleges beküldése mellett.

Magyar és legközebbi illetékes: Dr. János Kereskedésben és Gyógyszerárban. Nagykánizsa: Alt és Böhm Károly M. Mór, Krámer Gyula, Gellé és Graf cégnek.

A tisztességes becsületes kereskedő éberén ügyel arra, hogy ha vevője utolérhetlen hatásánál fogva kőzismert **»ZACHERLINT«** kér, ne akaszson nyakába megtévesztő surrogatumot.

Sajnos azonban vannak másféle kereskedők is.

Ennélfogva mindenkit aki valódi Zacherlint akar venni, nyomatékosan figyelmeztetünk, hogy utánatöktől, melyek utóbbi időben megtévesztően hasonló üvegekben forgalomba kerülnek, az által óvakodják hogy pontosan ügyeljen a **»Zacherlin«** névre.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kasziny-u. 2.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Mentések, bár kimutatások és magán-
közlemények koronkint 50 fillér.
Rögzítés és szakértői értékelések díja
3 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1 K.
Negyedévre	4 K.
Félévre	8 K.
Egész évre	12 K.

Postai azóküldésel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 K.
Félévre	9 K.
Egész évre	18 K.

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótalajdonos:

ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor

Szombatnapok kivételével.

A Kossuth-kultusz varázsereje.

Nagykanizsa, július 12.

(P.) A kaján káröröm és a lesbenálló vágyakozás hasztalan hirdette a függetlenségi párt bomladozását. Hiába reménykedtek a párt titkos és nyílt ellenségei, hogy az átmeneti alakulással szemben való állásfoglalás alkalmából, a nagy és hatalmas tábornok frakcióra tagolja a taktikai ellentét, vagy a személyes torzalkodás és kicsinyes féltékenykedés.

Ime, a függetlenségi párt mindezekre azzal felelt, hogy frappáns egyetértéssel, vita nélkül, egyhangulag sorakozott azon álláspont körül, melyet vezére: Kossuth Ferenc kijelent. S bizvást elmondhatjuk, hogy soha összeforrottabb és egységesebb nem volt ez a párt, mint éppen most, ebben a kétségkívül szokatlan és kényes szituációban, amikor a párton kívül álló heccelődők és ugatók, ravasz praktikával, igazán mindent elkövettek, hogy differenciák támogatásával nehéz köveket gördítsenek az alkotmányos kibontakozás elsöngészésére hivatott ideiglenes alakulás útjába.

A kudarcot vallott fondorkodók bizonyára keseregve törik a fejüket azon, hogy miféle varázserő tarthatja össze azt a pártot, hogy semmiképpen sem lehet azt szétszakítani?

Nos hát, hogy ne töprengjenek rajta sokáig, megsughatjuk nekik, hogy azt az összetartást — az elveinkben rejlő örökigazságokon és a történelmi hagyományok nagy erején kívül — a Kossuth-kultusznak köszönhetjük, amelynek ellenállhatatlan varázshatalmán mindenkor meg fog törni minden alattomos aknamunka és robbantási kísérlet.

— Igenis, a Kossuth-név és a Kossuth Ferenc bölcsességébe vetett rendíthetetlen bizalom képezi azt a céltudatos összefoglaló erőt, amely nem engedti szétszakadni a függetlenségi párt erős kötelékeit. Igenis, valamint a gyűjtő lencse magában öszpon-tosítja a nap sugarait, ezonképpen a Kossuth Ferenc tisztelettel és szeretettel övezett nagy neve szinte magnetikus erővel magához vonzza mindazokat a hazafiakat, akik a nemzet elvülhetetlen jogait és jogos érdekeit a szívükön viselik.

A pártok életében mindig voltak és mindig lesznek, különösen taktikai dolgokban, nézeteltérések, sőt személyes ellentétek

és indulat-hullámzások is. De akinek szeme van a látásra, láthatja, hogy bármiféle hullámzással szemben Kossuth Ferenc szava úgy hat a pártjára, mint az olaj a háborgó tenger habjaira; mert a pártnak minden tagja annyira együtt érez — és egyesül a vezér iránt táplált bizalomban és szeretetteljes ragaszkodásban, hogy ez az érzés minden egyéb indulatot háttérbe szorít.

Ime, Justh Gyulát, a függetlenségi pártnak ezt a régi vezérérfit németek frondörkötéssel gyanúsították, sőt iparkodtak szembe állítani Kossuth Ferencel. És mégis éppen Justh Gyula volt az, aki pár nappal ezelőtt oszontatívi módon, lelkesedéssel ünnepele Kossuth Ferencet, midőn a pártlakomán mondott pohárköszöntőjében nagy örömmel hirdette, hogy: »a függetlenségi eszméknek és teendőiknek szebb programját rövidebben és hatalmasabban senki se foglalta még össze, mint Kossuth Ferenc abban a beszédben, melyet a (legutóbbi) pártértekezleten mondott.«

S valóban, nem ok nélkül lelkesedett Justh Gyula. Kossuth Ferenc szóbanforgó beszédén. Mert abban a rövid, de velős beszédben tanúságtétel, fogadalom, biztatás és intés volt, amely mind híven jellemzi Kossuth Ferenc tiszta öntudatát, fenkölt hazafias érzését és kitűzött céljait.

Tanúságtétel volt arról, hogy a miniszteri székben is hű maradt a párt elveihez. Fogadalom volt arra, hogy a jövőben is hű marad és pártjával még nagy feladatokat akar megoldani. Végül pedig komoly intés volt, midőn pártjának tagjaihoz a következő szavakat intézte:

Széledjetek szét az országban, mint magasztos elveink apostolai és hirdessétek a mi igazságainkat.

Bizonyára hirdetni is fogják. És szavuk nem lesz a pusztában elhangzó szó. Mert azoknak az igazságoknak szárnyat ad a Kossuth-kultusz varázsereje, amely ébren tartja a hazafias érzést és a nemzeti aspirációkat a magyar emberek lelkében, mindörökkön örökké. És ébren tartja azt a rendíthetetlen hitet, azt a sziklaszilárd meggyőződést, hogy ennyi megpróbáltatás után végre mégis el kell jönnie annak a jobb jövőnek, amelyet ez a sokat szenvedett nemzet türelmével, kitartásával és jogaihoz való szívós ragaszkodásával méltóan megérdemelt.

Elmebetegek ápolása Zalamegyében.

Családi ápoló betegek.

— Saját tudósítónktól. —

Szokatlan intézkedést von maga után az a rendelet, amely a minap Zalavármegye törvényhatóságához érkezett. Az utóbbi időben egyre sűrűbben történt meg az, hogy az elmeorvosi intézetek és a kórházak szűk volta miatt az elmebetegeket el kellett utasítani, vagy pedig a szegényházakban helyezték el őket. A belügyminiszter az állapot megszüntetése végett úgynevezett családi ápoló-telepeket rendszerezett a városokban és községekben.

Erre vonatkozik az a rendelet, amely a minap Zalavármegyéhez érkezett.

A rendelet az elmebetegeknek intézetekben kívül való tartására vonatkozik, amely családi ápoló-rendszernek nevezhető. A belügyminiszter az ápoló-rendszer föltételeit akként állapította meg, hogy a beteget meghatározott ápolásdíj mellett idegen családoknak adják ki (családi ápoló-telepek) s egy központ részéről szakosított orvosi felügyelet és ellenőrzés alatt állanak. Másik módja az ápoló-rendszernek az, hogy a beteget (esetleg segélydíj mellett) a saját családjának adják ki gondozásra, a kellő hatósági felügyelet mellett. Családi ápoló-telep már ez idő szerint is több helyen van, így Dicsőszentmártonban, Balassagyarmaton és Nyitrán, kíséreltetéppen pedig Nagyszeben környékén és Sátoraljaújhelyen.

A családi ápoló-telepek alakítására a belügyminiszter ad engedélyt. Minden ilyen telepnek szakorvos vezetése alatt álló elmeosztállyal kell bírnia, azonban elmeosztályként a kórházak elmebetegek-osztályai is szolgálhatnak. Az ápolás díjait a miniszter állapítja meg.

A községben elhelyezett elmebetegekről a községi eljárárság nyilvántartást vezet és azokra felügyelni tartozik. Ha a felügyelő és ellenőrző község a betegek gondozását nem találja kielégítőnek, vagy a betegen veszélyesnek látszó változást vesznek észre, akkor a hatóságnak nyomban intézkednie kell arról, hogy a beteget intézetbe helyezték el.

Hirek.

A szemérmes pécsi rendőrség.

Lex Heintze a cégtáblán.

(Saját tudósítónktól.) Van még eredeti humor a magyar globuson. Ritkán üt föl a fejét, de ha jelentkezik, akkor ől és mar. — Pécs városa szolgál legújabbban egy eredeti és világhírűl utra szánt kedvvel.

A pécsi rendőrség, mint az alább elmondandókból ki fog tűnni, túl tesz ama német-

ország! Helinté uron is, aki a német birodalmi gyűlésen a hírhedt *lex Heinrici* bebenyújtotta s ebben mint földi gondviselés — a mestelen szobrok fölruházásáról akart gondoskodni. Pécsen még Helinténél is szemérmesebbek az emberek. De nemcsak a nevezetes németet, hanem a görög isteneket is lepipálja a pécsi rendőrség. — Ennek a súlyos vádnak megértéséhez tudni kell, hogy amíg a görög fő-ísten, Jupiter a bikát anyyira tisztelte, hogy nőhódításra a hatalmas állat alakját öltötte magára, — Junó istenasszony tudna erről egyet-mást mondani — addig a pécsi rendőrség megtiltja, hogy a bika bika legyen. A mai naptól kezdve Pécsen a bikák ökrökké változtak.

Legálább a *»Pécsi Napló«* szerint ez úgy van. Ma érkezett számában ugyanis a következőket írja lapjársunk:

— *Milyen legyen a bika?* Kétféle bika van a világon. Eleven és festett. Akármennyire nem tetszik is valakinek az eleven bika, nincs módjában annak természetadta alkotását megkorrigálni, kénytelen elviselni mindenki, hogy a bika — bika legyen. Más képpen áll a dolog a festett bikával. Ezzel szemben már szabad tefe nyílik annak a minden hajszálban megbőltő csodálatos emberi tulajdonságnak, amelynek egyetlen találó neve: álszenteskedés.

Nagy Németországban még ma is habotán azon a kiválóan szemérmes uralkodón, aki gyönyörű nadragokat, krinolinus szoknyákat szabatott muzeuma összes antik istenszobraira s akinek fölséges parancsára válogatott szobafestők öltöztették föl a meztelen anygalkákat, Cupidókat és Vénuszokat a művészi festményeken.

Miután minden boldogság könnyen terjed, ennek a geniális szobor és képöltöztető uralkodónak is akadtak követői nagyon szép számmal. A művészek purgatóriumában kétségtelenül álló bűnhődésben van részüik azért a tönkrevagyított művészi munkáért. De még ezeknek a hiperprúd középkorúknak sem jutott eszükbe, hogy a festett szarvasokra, kutyákra vagy tinókra jól szabott köntöst festessenek. Ebben a tekintetben *Pécsot* illeti meg a pálmá.

Egyik kisebb éjjeli kávéház tulajdonosa „A bikához” címezte üzletét és hatalmas cégtáblát festett, amelyen valamelyik címfestő kezét dicsérve ott ékeskedett a címet illusztráló bika is. Derék, hatalmas bika, illő szarvakkal, hatalmas srüggyel, Arany János Toldijából ismert komor nézéssel és minden egyéb bikát megillető rekvizitummal. Szóval éppen olyan volt a festett bika, amilyennek a természet az elevenét alkotja. A cégtáblát ki-szögezték a sarokra és ezzel rendes körülmények között pont következnek. Ezuttal azonban más következett. — Valakinek, aki gondolkodás tekintetében egyenes és közvetlen leszármazottja lehet a prúd szoboröltöztetőnek, szemébe tűnt a bika a cégtáblán. A valaki, miután megálmáptotta magában, hogy a bika képe természetű és mint ilyen — szemérmes sértő, elment a rendőrségre, ahol erőfeszítéssel követelte, hogy a főkapitány csináljon rendet. Öltöztessék föl a festett bikát, vagy csináljanak vele akármit, de ne hagyják pirolni a járókelőket, gyermekeket és katonákat őrmestertől lefelé, egy hamlatlan, az elevenhez hajszálra hű bika képe miatt.

A rendőrségen nagyot néztek a furcsa panaszon, kicsit talán mulattak is rajta, de

végül hálát adtak az egek urának, hogy a megbotránkozott valaki nem az eleven bikákat kívánja rendőri asztaltencélával piros nadragba öltöztetni, csak a festettét akarja korrigáltatni! Kiment tehát az egyik rendőrbiztos a helyszínére és megállapította, hogy a bika époly kevéssé szemérmes sértő, mint nem az konfiláló, vagy a sark — kutya, de azért kiment a pecsétes parancsolat a bikás kávéshoz, hogy a bika ne legyen továbbra is bika. Megjelent eme rendőri rendelkezés következtében a címfestő és fájdalmas szível és egy fehér ecsettel fehér foltot ejtett a bikán. A pécsi festett bika azóta — ökör. A pécsi eleven bikák a legelőn rettegik is a szigorú erkölcsbíró; még utóbb őket is észreveszi és belőlük is ökröket csinál.

Mit csinálna a pécsi rendőrség ezek után Jupiterrel?

— **Eljegyzések.** Salgó Imre eljegyezte Pollák Laura kisaszonny Pollák Miksa és neje leányát Nagykanizsán. — (Minden külön értesítés helyett.)

Rácz Ödön eljegyezte Krausz Gizit kisaszonny, özv. Krausz Lipotné leányát Nagykanizsán. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Elhunyt nyomdaigazgató Nagy Sándor;** a Pécsi Irodalmi és Könyvnyomdai Részvénytársaság igazgatója f. hó 8-án a Bécs melletti Rekawinkelben elhunyt. A megboldogult kiváló szakember és ernyedetlen szorgalmu hivatalnok volt, aki nemcsak a vezetése alatt levő intézetet virágoztatta fel, hanem mint a Magyarországi Hirlapírók Orsz. Szövetsége alelnöke is sokat fáradozott a hazai nyomdaipar terén. Nagy Sándor iskolált Kanizsán végezte és mint író is ismerték. Höltestét Pécsre fogják szállítani, ahol általános részvételt keltett a még munkabíró derék, jó ember hirtelen halála.

— **Behívók a nagygyakorlatra.** A jövő hónapban megkezdődő katonai nagygyakorlatokra nagyszámu tartalékos és póttartalékos katonát hívtak be városunk katonai ügyosztálya útján. A 35 napi gyakorlatra 2000 póttartalékos és 600 tartalékos honvéd behívójegyet kézbesíti az ügyosztály.

— **Gyjtogatás a sümei járáshoz tartozó Tekenyé községben** az utóbbi időben kétszer volt tűz egymásután. A lakosság gyanút fogott, vajjon nem gonosz kezek munkája okozza-e a veszedelmet és a gyanus nyomok után menve a csendőrség letartóztatta Dázensy József tekenei földmivest. A sümei büntető bíróság az ügyet a zalaegerszegi ügyészséghez tette át, hová Dázensy is átkísérte, de az ügyészség elegendő bizonyíték hiányában szabadlábra helyezte Dázensyit. A nyomozás azonban tovább folyik.

— **Vérfürdő a bucsun** Nóráról írja tudósítónk a következőket: Bucsun volt vasárnap Bazita községben. A korcsában vigan szőlt a zene, melynek hangjai oda csábították a fiatalokat, ahol táncra perdültek. Közben iddógáltak a legények s párosával rakatták a telt palackokat az asztalra. A mulatók közt volt a Boronyák család és a Szmodics család több tagja. A két család közt régebbi idő óta feszült viszony állott fenn s a bucsun is hamar összekülönböztek. Először csak szóval kezdtek, de csakhamar dulakodást kezdtek, melybe a többi vendégek is belevegültek. A nagyobb rész a Szmodics család pártjára állt, mely a kisebbségben maradt Baranyaiakat alaponan helybenhagyta. Baranyai Pálon és Baranyai Boldizsáron 17 közsúrdu

estettek. A súlyosan sebesült embereket busszal vitták dr. Rosenthal János körorvoshoz, ki sebeiket bekötözte és kimosta. Baranyai Pál állapota oly súlyos, hogy felgyógyulásához kevés a remény.

— **Gyilkos erdőőr.** Klár Ferenc az alsó-lendvai járáshoz tartozó Zalatvádon lakott a családjával. Békés, szorgalmas ember volt az öreg Klár, akiről azt szokták mondani, hogy a légynek sem árt. Klár Ferenc a minap fiával és sógorojával kint dolgozott a bagonyai határban levő szántóföldön. Dél felé eszükbe jutott, hogy a lovaknak elcsesztettek szénát hozni s miután haza már nem mehetett egyikük se, a fiu és a sógoró vállalkoztak rá, hogy a közeli uradalmi erdőben ténnek egy kis fűvet. Téptek is, de mikor az erdőből kifelé indultak, találkoztak Szakolcay Ignác brasicmajori erdőőrrel, aki igazolásra szólította őket. Az ifju Klár és a nő erre megijedtek, eldobták a ruhába kötött, alig néhány maroknyi fűvet és futottak egészen az öreg Klárig. Ott elmesélték a kalandot s mivel nagyon sajnálták a ruhát, amelyben a fű volt, az öreg Klár elindult az erdő felé, hogy az elkéri az erdőből. — Hogyan, hogyan sem történt, az öreg Klár nem a legenyhébb szavakkal követelhetette vissza a lepedőt, mert az erdős egyszerre lekapt a válláról a fegyverét és az öreg Klárra fogta. A fegyver ebben a percben elsül és Klár, szíven találva, holtan bukott fölé. Az erdős a halott ember láttára tudatára jött rémes tettének és úgy igyekezett feltűntetni a dolgot, mintha az öreg Klár dulakodott volna vele s dulakodás közben véletlenül ült volna el a fegyver, de ellene valának a szemtanúk, kik azt állítják, hogy Klár nem is ment közel az erdőhöz. Ezt bizonyítja a bírői vizsgálat is, amennyiben sem a földön nem konstatáltak a dulakodás nyomát, sem pedig a holttesten pörkölést, már pedig ha tényleg dulakodás közben sült volna el a fegyver, ez a hullán felismerhető lett volna. A szerencsétlen véget ért Klárt kedden az alsó-lendvai járásbírószág dr. Szász Gerő zalaegerszegi kir. ügyész jelenlétében felboncoltatta s megállapították, hogy a gyilkos golyó Klár szívét furta át. Szakolcayt letartóztatták és beiktették a zalaegerszegi kir. ügyészség fogházába.

— **Meglötte az apását.** Góczán Gyula hadcsaponylábdihegyi lakos rossz viszonyban élt a vele közös háztartásban levő apásával, Kiss Károllyal. A haragos vő a múlt héten egy összeszóalkozás közben kezén és mellén forgópisztollyal meglötte apását aki most életveszélyt közt van. Tetteit a csendőrség a bűnjellel együtt átadták a tapolcai kir. járásbírószágnak.

— **Elgázolt kis gyermek.** Németh József Teleky-utcai napszámos a boltba küldte valamit apróságért 3 esztendő kis leánykáját. De a bolt az utca tulso oldalán volt és a tipegő kis porontynak a hetivásári kocsiforgalom nagy tömkelegén kellett magát keresztül balanszíroznia. Ez már-már sikerült is és az ügyetlen csöppség majdnem minden baj nélkül keresztül jutott a nagy forgalmu kocsiuton, midőn az utolsó pillanatban arra vágatott Gábor (Princics) János Teleky-utcai fuvaros kocsiával. Ha csak még egy arasznyi lépéssel odébb juthatott volna a kislány, mi baj sem történnék, de így Gábor loval felölték és a jó patái a leánykát homlokán súlyosan megsejtették. A súlyosan sérült kislányt beszállították a kórházba.

— A szidőtemplom fosztogatója. Templomfosztogató foglya volt ma a rendőrségnek. Nagy ájtatossággal az arcán ült helyén a nagykanizsai i. r. templom egyik padjában a péntek esti istentisztelet alatt Brüll Mór, míg keze Davidovics Mór hitközségi szolgálatában kutatótt. A szorgos kutatásnak nem nagy eredménye volt. Mindössze egy imádkozó szíjat sikerült Brüllnek szereznie, amelyet Rabinson nevű nagykanizsai házasságnál egy nikkal órával elcserejt. De a rendőrség kutatta az imádkozó eszköz hollétét és csakhamar rákapták a többször büntetett tettesre, kinek foglalkozása utazó tolvaj. Az elvetemült embert átkísérték az ügyészségre.

— A hordó drágasága. A hordó árának növekedése a szőlőbirtokosokra nézve súlyos adót jelent. Mult évben szűrt ideje a faedények ára bektőlterenkint oly magasra emelkedett, hogy sok helyen a must eladási árát kétszeresen is fölműlt. Az idén a helyzet még rosszabbra fordult. Nem mintha a szűrt oly kedvező kilátásokkal kecsegtetne, mint tavaly, hanem azért, mert a termelők hordóiban még nagy készlet van a tavalyi termésből. Nehogy talán a hordó kereslet szűrése idején rendkívüli arányt öltön, a „Magyar Szőlőszőlőgazdák Országos Egyesülete” felhívást intézett a szőlőbirtokosokhoz, melyben előre figyelmezteti őket, hogy hordó szükségletükről idejében gondoskodjanak, hogy oly mennyiségben készítsenek cementhordót, melyek különösen a must klerjesítésére rendkívül alkalmasak, hogy a koronkénti természetből elhelyezésére elegendő legyen. Végül kéri őket, hogy járjanak közbe, hogy az államvasúti raktárakban, valamint egyéb közraktárakban megfelelő számú és nagyságú cement hordó és tartó állítsanak, melyet a nagyobb termelők, szövetkezetek és borkereskedők szűrésre szerint bérbe vehetnének.

— Százegyévi börtön. A „Budapesti” c. lapban olvassuk ezt a furcsaságot: Az örmény lapok jelentik, — hogy a haditörvényszék az Egyiptomba menekült adami örmény metropolitát a zavargásokban való részvétel miatt százegyi évi börtönnre ítélte.

— Koszorutpótló adomány. Folyó hó 9-én elhunyt Weisz David, szül. Weber Cecília urnó iránti kegyelet jeléül adományoztak: a gyászoló család 25 kor., Oesterreicher Samu és családja 4 kor., Pfeiffer Jakab családja 2 kor., összesen 31 kor. Az i. r. Szentgyörgy.

— Kártérítési pör egy törvényszéki elnök ellen. Pleszkovics Lukács dr. ügyvéd Gál Lajos dr. szabadtári járásbíró képviselőjében keresetet adott be Fornszeck Béla sátorajálajhelyi törvényszéki elnök ellen. A kereset a kártérítési pör megindítását kéri. Fornszeck elnök ellen azon a címen, mert az elnök annak idején, mikor Gál bíró még az újhelyi bíróságnál volt, a Gál személyi táblázatába nem megfelelő minősítő jegyeket írt be és ennek folytán Gál elesett az ügyészségtől. A keresetben a felperes Gál bíró azt vitatja, hogy a titkos minősítési rendelet törvényen nem alapszik és így jogtorlást képez, amelynek alapján az elnökök nincsenek is jogosítva a bírákat minősíteni. Ez alapon kéri az elnököt mint alperest, a felperesnek okozott és az elvesztett ügyési pótlékban, mint kártérítésben elmarasztalni. Második jogalapja a keresetnek az, hogy — a kereset szerint — Fornszeck még a titkos rendelet intencióival is szembeelyezkedett és Gál minősítő jegyeit önkényesen szállította fejébe, ami abból is kitűnik, hogy annak idején az igazságügyminiszter utasítására Gál bíró szóbeli panaszára hivatalból kijavították a minősítő jegyeket. Gál drnak az a főszérelme, hogy önhibáján kívül az elnök ténykedésére elcseszt az ügyészi állástól. Ezt a keresetet magának Fornszeck elnöknek küldte be az alperes.

Fornszeck aztán kénytelen volt a keresetét a törvény szerint az igazságügyminiszterhez fölterjesztetni. Az igazságügyminiszter a pör vitelére a kassai kir. törvényszéket delegálta, amely a keresetet ab ovo elutasította azért, mert — a végzés indoklása szerint — az elnök is bíró és az ellene indított kártérítési kereset csak úgy bírálható el, ha előbb az elnök fejelemi bírósága dönt a kártérítés kérdésében. Ezt a végzést Gál bíró fölfolyamodta a kassai kir. ítéletábrához. A fölfolyamodás különösen arra kéri a táblát, utasítsa a törvényszéket, hogy az 1896. évi IV. t. c. alapján bírálja föl a titkos minősítési rendeletet és érdemben mondja ki annak törvénytelen-ségét. Érdekes teszi ezt a pört különösen az, hogy a titkos minősítési rendelet ellen már két igazságügyi miniszter — Polónyi és Günther — is nyíltan állást foglalt az országházban és hogy eme rendelet eltörlése érdekében az összes bírák is akciót indítottak, sőt nemcsak az országos kongresszuson nyilatkoztak ellene, hanem az országos bírói egyesület megalapításának is ez volt egyik főoka. Gál bíró annak idején ezekben a mozgalmakban tevékeny részt vett és most is memorandumon dolgozik, amelyet az igazságügyminiszterhez nyújt be és a minősítési rendelet eltörlését, illetve visszavonását kéri. Jogászai, különösen pedig bírói körökben élenk érdeklődéssel várják most a tábla döntését ebben az egyedül álló perben, amelyhez hasonló még nem foglalkoztatta a magyar bíróságokat.

— Kiténtetés. A francia kereskedelmiügyi miniszter védnöksége alatt álló iparkilátáson a Hercule-sör a legnagyobb díjjal, a Grand Prix-vel ki lett tüntetve. Ugyanazon kiváló sikert aratott a Hercule-sör a jelen római és a tavalyi pozsonyi kiállításán. Ezen hírneves gyártmány főraktárát Rechnitzer Mór cég vette át.

— MAYER KAROLY első dunántúli gőzmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és plissirozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

A Piry és a Horváth cég bünygye.

Második nap.

— Kiküldött tudósítónktól.

A tárgyalás folytatása.

Rendkívüli nagy érdeklődés közepett nyitotta meg a tárgyalást dr. Kenedy Imre elnök, kir. törvényszéki bíró. A bizonyítékból csak Pintarics Károly és Grand Iván könyvszakértők kihallgatása maradt hátra. A könyvszakértők azonban nem jelenvén meg, az elnök felolvastatta véleményüket, amelyet a vizsgálóbíró kérdésre adtak. Ezek a könyvszakértők bizonyították, hogy Piry és Horváth könyveket nem vezették rendszeren, a tételek pontosan elkönyvelve nem lettek; a könyvekből a cselekvő és szenvedő vagyoni állapott ki nem puhatolható és a vádlottak rossz-hiszeműsége s a hitelezők megkárosítására irányuló akarata megállapítható. Ezzel a bizonyítás befejezést nyert és a vád és védelem előterjesztésére került a sor.

Az ügyész beszéde.

Jurezky Iván kir. ügyész alapos vádbeszédében Piry és Horváth bűncselekményének megállapítására nézve a vádlottak beismerésére hivatkozik, minthogy tehát az ő bűnségük világos, ennél fogva kéri, hogy a törvényszék Piry és Horváth vádlottakat a Btk. 414. §-ba ütköző csalás, bukás büntetésében mondja ki bűnösnek. Együttal előterjesztést tesz arra nézve is, hogy alkalmazassék a Btk. 92. §-a, tekintettel a vádlottak fiatal korára, büntetlen előéletükre és arra, hogy mások fölbujtása folytán követték el a cselekményüket. Sebők nézve a vádat megváltoztatja s nem mint bűncselekményt, hanem mint felbujtót kéri megbüntetni, ugyanis Piry és

Horváth, valamint Pirin és vallották, hogy Sebők bujtotta fel őket. Erdős, mint bűncselekményt kéri bűnösnek kimondani, mert kétség-telen is, hogy tudott a cég fizetéképtelenségéről. Morelly és Pásztor ellen a vádat eljelti.

Dr. Fried, magánvádoló.

Dr. Fried, hozzájárul a közvádoló indítványához, de a vádat Morelly és Pásztorral szemben is fenntartja és kéri megbüntetésüket azért, mert Piry és Horváth vallomása alapján és azon sürgősség és tilokzatosság folytán, melyet Pásztor és Morelly az árul-csomagolása s elszállítás alkalmával tanusítottak, bűnösségük nyilvánvaló.

A védők beszédei.

A vádbeszédek után a védőbeszédre került a sor. Dél 12 óráig dr. Bród Tivadar, dr. Hajdu Gyula ügyvéd és dr. Bartha József ügyvédjelölt mondották el beszédeiket. A délutáni tárgyaláson a többi védőbeszédre kerül a sor. Ítélet csak a késő éjjeli órákban várható.

Maláta tápsör különlegesség
Hercules-sör
Főraktár Rechnitzer Mór cégnél Nkanizsán

Színház és művészetek.

(—) Heti műsor:

Hétfő: Vasgyáros, (félfelnyárrakkal.)

Kedd: Bőregér. Parlagi Kornélia jutalomjátéka.)

Szerda: Dollárkirálynő. Mezei Margit, a kassai színház primadonnájának vendégfeléptével.

Csütörtök: A szony kortes. Pintér Imre énekes bohóza. A szerző jutalomjátéka.

Péntek: Erdészleány.

Sombat: Kata néni (Thury pár bucsu feléptével).

Vasárnap: Viola az alföldi haramia.

Hétfő: A szobaleány. (U. első előadás.)

Kedden (július 20-án) utazás Slófokra.

(—) Zöldi Elza aktív színésznő marad.

Midőn a minap közöltük, hogy Zöldi Elza, Kövessy színtársulatának, folyó évi szeptemberre szerződöttett új tagja férjhez ment, úgy szölt híradásunk, hogy Zöldi Elza ezzel a merész lépéssel egyszersmind a világot jelentő deszkákat is elhagyta. Most azonban maga a neves színésznő cáfolja meg ezt a híresztelést. Kövessy igazgatóhoz intézett „ansix” kártyáján, melyet teljes szövegében adunk közre: „Édes jó Direktorném! Jelsutem, hogy férjhez mentem és szeptemberben mint asszony vonulok be örömmel és szeretettel Magukhoz. Zöldi Elza, férjessé Talos Féléné.

— A tolvaj és a tanítónő. Csütörtök esti zajos ünnepiése után még kétszer volt alkalomunk magunkat Bihari Ákos elsőprangu dráma színi szö művészetében kigyönyörködni. Bihari par excellence Bernstein-színész, hatása tehát, mely mindig elmaradhatlan, Voysin Richard mélyeséges naturalizmusával való megalakítása után az aréna deszkafalait meg-rengő méreket öltött. — Tegnap este a Tanítónő ten bucsuzott Bihari a kanizsai közönségtől, mely minden rétegeben sajnálattal vett búcsut az énnepeli művésztől, ki régi színészi nagyságához legutolsó ítélete óta még hatalmassat haladt művészetében.

Táviratok

és telefonjelentések.

A képviselőház elfogadta a kormány bemutatkozását.

Az üléseket elnapolták az őszig.

Budapest, július 12. A képviselőház ma folytatta a kormány bemutatkozására vonatkozó vitát, melyet a szombati ülésen be nem fejezhettek. Az ülés elnöke Justh Gyula. Az elnöki előterjesztések és a kérvények felolvasása után megindult a vita folytatása. Szupló Ferenc magyar nyelven olvasta fel beszédét, melyben a kormány iránti bizalmatlanságát fejezte ki, amiatt, mert Horvátországban teljes abszolutizmus folyik.

Utána Nagy György beszélt, aki nem vette tudomásul a kormány bemutatkozását, azért, mert a kormány, szerinte, nem veszi komolyan az önálló banknak 1911. évre szóló felállítását idejére nézve tett ígértét. Határozati javaslatot terjesztett a Ház elé, mely szerint javasolja, hogy az ősszel a többségi elv alapján oldják meg a válságot és ez a többség a függetlenségi pártból fog kikerülni. Polti Mihály nem veszi tudomásul a bemutatkozást.

Farkasházi Fischer Zsigmond a balpárt nevében kifogásolja a kormány határozati javaslatát, míg Bozóky Árpád azt fejtegette, hogy a kormány kinevezése törvénytelen volt. Miután több szónok nem jelentkezett felszólalásra, az elnök a vitát bezárta. Szavazásra kerülve a sor, a Ház többsége az ellenzéki pártok összes javaslatait elvetette és Bakonyi Samu határozati javaslatát fogadta el, tudomásul vette a kormány bemutatkozását. Végül a Ház üléseit szeptember 20-áig elnapolta.

Mielőtt az ülés véget ért volna még Nagy György sürgős interpellációja foglalkoztatta a képviselőket. Az interpelláció a kormánynak a főrendiházban való bemutatkozása tárgyában szólt, mely Nagy György szerint inparlamentáris volt. Wekerle miniszterelnök azonban válaszolt, azt bizonyítva válaszában, hogy a főrendiházi bemutatkozás megfelelt a törvényes formáknak. A Ház a választ tudomásul vette és ezzel az ülés véget ért.

Justh összeszólalkozott Wekerlével.

Budapest, július 12. A képviselőház mai ülése előtt Justh Gyula képviselőházi elnök heves szemrehányásokkal illette Wekerle miniszterelnököt, amiatt a Justh Gyula személyt támadó és őt milyen sértő közlemény miatt, mely Kolozsvárott az »Ellenzék« című lapban jelent meg. A házelnök tudomása szerint e cikkhez a miniszterelnöki sajtóiroda adott inspirációt. Wekerle visszautasította ezt a feltévést és kijelentette Justhnak, hogy a miniszterelnöki sajtóiroda nem ad rendszeres tudósításokat a lapoknak, az Ellenzék értesüléseit magántudósítások szolgáltatták.

A szocialdemokraták a balpárthoz.

Budapest, július 12. A budapesti szocialdemokrata párt tegnap délután gyűlést tartott, mely bizalmatlanságát mondta ki az újonnan kinevezett kormány iránt, és kimondták, hogy hogy tudomására hozzák a függetlenségi és 48-as párt bankcsoportjának, hogy mindaddig számíthat támogatásukra, míg az általános titkos választói jog kivételése politikai program pontját képezi.

A király elhalasztotta utazását.

Bécs, július 12. Ötlete, a ma reggelre tervezett Ischill utazását elhalasztotta. Az utazás felében maradásra a budapesti politikai eseményekkel függ össze, mert a király Bécsben akarja bevárni a képviselőházi tárgyalások befejezését és Wekerle jelentését.

A trónörökös romániai útja.

Bukarest, július 11. Ferenc Ferdinánd trónörökös romániai útjában mindenütt tüneményekkel fogadják. Ma délután Károly, román király díszbédet adott a királyi palotában Ferencz Ferdinánd tiszteletére. Az első felkészítőt Károly király mondta Ferenc József és a trónörökösre. A trónörökös viszont a román királyra emelte a poharát és örömet fejezte ki afélett, hogy Románia és Ausztria Magyarország közötti hagyományos jóbarátság mindegyre erősödik.

Óriási tűzvész a Máv, gépgyárában.

Budapest, július 12. A Magyar államvasutak gépgyárában egy nagy épület, melyben 600 munkás szokott dolgozni, tegnap délután ismeretlen okból kigyuladt és a hatalmas épület földig leégett, miközben az emeleteken elhelyezett gépek és Wertheimszekrények irtózatossá ruhajjal zuhantak le egymás után a földszintre. A kár meghaladja a félmillió koronát.

Palkó Péter

építő

Nagykanizsa, VI. kor. Vározdai u. 63. (Bajai ház.)

Elvállal minden új épület emelését és tartozását szolid árak mellett. Kétszintes és terveket díjmentesen készítek. Levélben értesítésre személyesen megjelenek, vagy levélben válaszolok. A n. é. körönség bizalmát kérem.

Közigazgatás.

Értékpapír tőzsde

— Mai ártályamok. —

(Távirat)

A Pest Magyar Kereskedelmi Bank nyolcvanötödik üléseinek jelentése:

Magyar hitelrészvény 752.50. Osztrák hitel részvény 38.50. 4%, magyar koronajáradék 93.10. Kereskedelmi bank részvény 3420.—. Halgatórjai közszolgálati részvény 570.50. Rómamurányi vasút részvény 502.—. Állami tengerhajózási részvény 389.—. Hazai bank részv. 271.50

A gabonaüzletről.

(Távirat)

Budapest, július 12.

Készárú-üzlet.

Buza tíz fillérrel magasabb.

Határidő-üzlet:

Buza 1909. október 13.68 Buza 1910. április 13.25. Rozs 1909. október 9.98. Zab 1909. október 7.51. Tengeri 1909. júliusra 7.78. Tengeri 1909. aug. 7.88. Tengeri 1910. májusra 6.89. Repce 1909. aug. 14.20.

EREDETI
AIXI és NIZZAI
Saláta-Olaj

utólérhetetlen tiszta nemes ízzel.

== Literje forint 1.20 ==

Nagykanizsán kapható:

Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

Bornylvántartások.

Bortörvény.

Kapható: Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Lampionok, kertidíszítések a legnagyobb választékban

kaphatók igen jutányos áron
Fischel Fülöp Fia
könyv- és papírkereskedésében
Nagykanizsán.

Pályázati hirdetmény.

Zalavármegye nemesi pénztári és alapítványi választmánya kezelése alatt álló és Gáspár Vilmos által Deák Ferenc nevére tett alapítványi ösztöndíj üresedésbe jövén, az az 1909. 10-ik tanév kezdetétől betöltendő lesz.

Ezen évi 200 koronás ösztöndíjért a pályázati kérvények Zalavármegyei nemesi pénztári és alapítványi választmányához Zalaegerszegrre címezve

1909. évi augusztus hó 8-áig benyújtandók.

Az ösztöndíjat csupán zalavármegyei illetőségű, budapesti kir. József műegyetemi hallgatók, községi illetőségűk igazolása és lecke könyvük bemutatásával nyerhetik el.

Zalaegerszeg, 1909. évi július hó 5-én.

Zalavármegye nemesi választmánya.

2937-2.

Szerkesztőség és Adóközpontja:
Nagykanizsa, Kazinczy-utca 2.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Arányos, két kintutatók és meg-
számlázók sorozatát 50 fillér.
Egyre és sokat értekezők díja
A kor: előfizetésnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához hordva:

Egy óra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "

Postai szállításal:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Egyes szám ára 5 fillér.

Kiadófeladónak:

ZALA Hirtelintő és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolós szerkesztő: NAGY SÁNDOR.

Megjelenik naponta este 6 órakor

szombatnapok kivételével.

A kereskedők zár-órája.

Nagykanizsa, július 13.

Már megemlékeztünk lapunkban a nagykanizsai kereskedők körében felmerült ama tervről, hogy az üzleteket este 7 órakor kellene zárni általánosságban.

Kétségtelen, hogy nagyon sok körülmény szól ennek a tervnek jogosultsága mellett.

Első sorban talán az, hogy azok a kereskedők is emberek összes alkalmazottaikkal együtt. Nekik is szükségük van egy kis pihenésre. Nekik is joguk van részt kérni a maguk számára az élet némely árta kellemetességéből, élvezetéből.

Hogy a mostani boltzárás mellett, este 8 óra után mennyi időt szájon a kifáradt kereskedő és kereskedelmi alkalmazott vacsorára, a szabad-levegő élvezésére vagy mellemi szórakozásra: nagyon nehéz megállapítani. Egy kis adag búvészet kell ahhoz, hogy mindegyik célra szentelhesen valami kis időt és még az éjszakát is kellő providenciával átalugya, s így a következő napra is erőt szerez magába.

Féltünk előtt nem igen juthat haza. Akkor vacsorálni kell. Akármilyen szerény is valakinek a vacsorája, egy félórát csak eltölt mellette. Utána nyomban mozogni nem egészséges; tehát egy negyed-óráskat még az asztal mellett szelhet.

Féltiz tájban fölkel, hogy egy kis szabadlevegőt szíjon. — Evégett ki kellene menni valahova a mezőre. De ki vállalkozik késő esti órában arra, hogy a szabadba menjen, ahol a közbiztonsági állapotok sehol sem szoktak virágozni? A szabadlevegőt kénytelen a város falai között, az utcák között keresni. Ez pedig nagyon messze van a nyílt mező vagy fás sétatér levegőjének üdítő, balszamos tisztaságától.

Mennyivel más volna a kereskedők és azok alkalmazottjainak élete is, hogy ha a boltzárás nyaranta hét órakor történne!

Zárás után, a legkellemesebb alkonyati időben egy óráig sétálhatnának, vagy pihenve tartózkodhatnának a szabadban. Nyolc órakor vacsorálhatnának s akkor még mindig maradna egy vagy másfél órai időnk a társaságban vagy családok körében való szívarozásra.

Tehát minden egyéb, a társadalmi élettel s ennek igényeivel kapcsolatos ok

mellőzésével már csak az itt felhozott körülmény is elég nyomós arra, hogy kereskedőink és alkalmazottjaik a nyári évszakra az addig való boltrabazolgai helyzetből felszabaduljanak.

Ausztriának alpesi tartományaiban Styriában, Karinthiában, Krajnában, Tírolban már régen 7 órakor zárják az üzleteket és pedig a legnagyobb pontossággal. Mikor a toronyóra üti a hatot, szinte ütemszerű pontossággal hallatszik a vásárlók robaja, amint legördülnek.

Ezt a közönség tudja. Vásárlását ehhez alkalmazkodva teljesíti. És nem akad ott soha egyetlen olyan vásárló, aki az utolsó pillanatokban futna valamelyik üzletbe. A jól fegyelmezett, szoktatott közönség részéről ilyen sohasem történik.

Bizonyára éppen így hozzázoknék a 7 órakor való boltzáráshoz a mi közönségünk is, ha ezt kereskedőink elhatároznák. Pedig hát igazán itt az ideje, hogy elhatározzák. Tudjuk ugyan, hogy az emberek konzervatívizmusa nagyon erős, sokszor szinte bosszantóan makacs; de ha kellő határozottsággal lépnek föl kereskedőink, és elhatározzák szigorú betartását a becsületes kereskedői szolidaritás biztosítja: akkor ez a kis egészséges reform minden visszahatás nélkül, egészen simán megtörténhetik.

Megjegyezzük, hogy a 7 órai zárás szolidaritási körébe mi nem óhajtanók bevonni a külső (Magyar-, Petőfi-, Teleky-s a t.) utcák végső részeit, ahol a vásárló földműves közönségre nézve talán nagy hátránnyal járna a hétórás zárás; mert földműveseink csak 8 órakor térnek haza a mezei, hegyi, általában a külső munkákról. Ugy halljuk, hogy tervező kereskedőink maguk is ki akarják hagyni a hétórás zárás kötelezettségi keretéből azokat a külsővárosrészi kis kereskedőket, akik ugy sem lehetnek semmiféle hátrányos hatással a belsővárosi kereskedők forgalmára, ha boltjukat este tovább nyitva tartják is. Végre is az a viszonyuk, körülményeik egészen mások, mint a belsővárosi kereskedőké.

Szóval: jöjjenek össze kereskedőink értekezletre és állapodjanak meg nyár idejére a 7 órai zárásban. A szolidaritás szigorú megtartását illetően ne legyen semmi aggodalmuk. Ezt majd ismert lelkiismeretességgel ellenőrzik a szolidaritás betartásában megalkuvást nem ismerő kereskedői alkalmazottak.

Az ideai hadgyakorlatok új rendje.

Mégis lesznek hadgyakorlatok.

— Saját tudománytól.

Katonai körökben már-már egészen bizonyosra vették, hogy a szerbiál kalandozások miatt az ideu elmaradnak a szokásos hadgyakorlatok. Csak az utolsó hetekben tette meg a hadügyminisztérium az intézkedéseket, amelyekből kétségtelenül megállapítható, hogy a mozgósítás dacára is rendes hadgyakorlatok fognak lefolyni a nyár végén az egész monarchia területén. A nagykanizsai 48. gyalogezred legénysége előtt már napiparancsbau is kihirdették az ideu hadgyakorlatokra vonatkozó utasításokat és minden fegyvernem lázasan készülődik a meleg napokra. Az ideu hadgyakorlatok mégis különbözni fognak az eddigiektől. Most fogják ugyanis alkalmazni az új, modern harci eszközöket, amelyeket még ki sem próbált a hadvezetés. A tavalyi gyakorlatok alkalmával ugyan már működésben volt két-két gépfegyver, most azonban már minden gyalogezred két-két gépfegyverrel lesz felszerelve. Azonkívül néhány tüzérezred is az új ágyúkkal harcolja végig a békegyakorlatot, a bécsi és trübi arzenálból már nagyban szállítják a tüzérezredreket a gyakorló lötlényeket. Érdekes lesz az új tábori telefon és távirati szakaszok működése, a kézibombákkal felszerelt századok harca.

A osztrák önkéntes katonai autómobil csapat néhány új autómobil fog mindketk félnek rendelkezésre bocsátani, a Dunán pedig valamelyik kisebbbajta mentő fog manőverezni. Ezenkívül pedig éppen úgy, mint az előző évben, katonai léggömböget is fognak használni a hadvezérek. Mindezekből kitűnik, hogy kiválóan érdekesnek ígérkezik a mostani hadgyakorlat. A modern harci eszközök ugyanis teljesen átváltoztatják a taktika és stratégia formáit, úgy, hogy most már egészen újon kell tanulni a gyakorlatok alkalmával a főtiszteknek a hadvezetést.

A hadügyminiszter a hadgyakorlat rendjét modern szellemben újra szabályozta. Az új előírás a hadgyakorlaton a harci kiképzésre veti a főszólt. Mivel a tapasztalás azt mutatja, hogy a csapat mindig azt gyakorolja, amit a feljebbvaló megvizsgál s így módon könnyen a harci kiképzés rovására formális parádés gyakorlatozást végeznek, megtiltja az újonkiképzés végetével az eddig divatos újonvizsgálatot. A tisztek továbbképzését előzolja a rendelet, hogy ezentul a tüzérségi lövőgyakorlaton a gyalogor, lovas és utász tiszti mint néző vesz részt, hogy ily módon megismerje a tüzérségi tűz hatását és megtanuljon védekezni ellene. A gyakorlatnál eddig az ellenséges csapat sapkáján fehér jelvényt viselt, ezentul nyolc centiméter széles vörös szala-

got hordanak és csak a döntőök és a gyakorlati vezetősége hord fehér jelvényt, az újságírók és a hadi tudósítók pedig fehér karszalagot kapnak. Hadd tudósítók felállítását. Az új előírás nagy súlyt vet a változatos terepben található akadályok leküzdésére az éjjeli támadásokra és a hadi tengerészettel való szárazföldi gyakorlatozásra.

Balatoni nyaralók öröme.

Miniszeri rendelet a fürdőhelyekre szállított husról.

— Saját tudósítónktól. —

Fürdő és nyaralóhelyeken gazdag vidéki vármegyéknek kellemes hírt hozott az a miniszeri rendelet, amelyet a földművelésügyi minisztérium csak minap bocsátott ki. A nyaralók és fürdővendégek régi siralmas panaszain hivatott segíteni ez a rendelet. A panasz pedig, amely állandóan hangosan zuhogott fel, a kies balatoni fürdőhelyek élelmezését kecsgetteti, amely élelmezés megrontotta a természeti szépségeket szerezte élvezeteket.

A nyáron népes, hangos fürdőhelyek az év legnagyobb részében csendes kis faluk, amelyekben a m. száros ipar természetesen egészen kedvezőtlen fokon áll és így a kis számú husszék nyaranta legkevésbé sem tudják kielégíteni a fürdőhelyre összesereglett üdülő közönség igényeit. A bajon csak úgy lehetne segíteni, ha a közeli helyiségekből is hozhatnának be pelesenyhust a fürdőközönség élelmezésére. Ezt azonban a buszvágásról szóló miniszeri rendelet intézkedései eddig nagy mértékben megnehezítették, lényeges megszorításokat tartalmazván a más községekből behozott hús mennyiségére nézve.

A miniszter most a felhangzott panaszok következtében elhatározta, hogy a fürdőhelyekre nézve a tekintetben a buszvágási rendelet szigorú intézkedései alól kivételt tesz és a busznak a más községekből való korlátlan szállítását megengedi a következő balatonmenti fürdő- és nyaralóhelyekre:

Balaton Keresztúr, Fonyód, Boglár, Lelle, Faluszemés, Szárszó, Balaton-Földvár és Zamárdi

Ezzel az intézkedéssel megkezdődik hát az alkonya a csizmatalpú fiúknak, a golyó álló natureseknek; a balatoni fürdőhelyek közlelmezése ezután lényegesen megjavul a kanizsai nyaraló-jelölt nem reszkirózsa többé, hogyha három hétre elmegy üdülni például Balaton-Keresztúrhoz akkor utána mindjárt hat hétre elmehet — *Karlsbadba*

Hirek.

— Kiténtefett Déli vasuti igazgató és főhivatalnok. Nyilván a szerb háborús készülődések körül szolgáló ok jutalmazását jeleníti a királyi kézirat, mely a hivatalos lap mai számában így olvasható: „A katonai érdekek előmozdítása körül kifejtett buzgó és sikeres szolgálatokért *Frantz Adolff* — déli vasuti igazgató-helyettesnek a kir. tanácsosi címet.

— Személyi hír. Ismét városunkban időzik illusztris ismerőnk *Baldji Zia*, előkelő török kereskedő és politikus. Baldji most németországi utazásából visszatérően van nálunk és már holnap folytatja útját Konstantinápoly felé. De társaságában mennek *Rechnitzer Amália* kissasszony, az új török udvarbölgy és *Vécsey Dezső* zongoraművész is, akit csak februárban

rendezendő bécsi hangverseny idején fogunk látni újból visszatérni, amikor nálunk is nagyobb nyilvános hangversenyt rendez.

— Vécsey Sándor beiktatása. Vécsey Sándor, a dunántúli ág. ev. egyházkerület új felügyelőjét beiktató, aug. 18-án a Sopronban tartandó egyházkerületi közgyűlésen a vas megyei egyházmegyék közül a középvasi egyházmegye képviselőiben dr. László Kálmán, Kund Sámuel esperes, Kiss Gyula, Nagy Pál, Kiss János és Kiss Imre lelkészek, a kemenes-aljai egyházmegye képviselőiben pedig az elnökségen kívül Takács Ferenc és dr. Ottófy Lajos fognak hivatalosan részt venni.

— Építik a temetői hidat. Csakugyan, tán még egy órával sem húzódott a temetői hidépítés ügye a felmerült komplikációk következtében. Ma reggel ugyanis a járókelők nagy meglepetéssel látták, hogy nagyban ássák a munkások a hid mellett a vasúti bevágás oldalát, ami arra való, hogy a régi hidat eltolhassák és átengedjék helyét az új vashidnak, amelynek felpütléig az eltolt régi hidon fog a forgalom lebonyolódni.

— Hány siketnéma van Zalában. A legutóbbi összeírás szerint Magyarország 22126 siketnéma közül *Zalavármegyére 840 asik*, akik közül 243 tanköteles koru. Fájdalom siketnémaink alig tíz százaléka részesül oktatásban. A kormány legújabbán mindent elkövet, hogy ezeket a szerencsétleneket megmentse a szellemi nyomortól, de az anyagi eszközök hiánya miatt csak kevesen helyezhetők el a siketnéma intézetben. A siketnéma legnagyobb része a szegényebb néposztály gyermekeiből kerül ki és a szülők a legcélszerűbb áldozattól is elzárkóznak. Akárhányszor előfordul, hogy a szülők hiúsítják meg a közigazgatási hatóság jóakaratu fáradozásának sikerét; gyermekeiket nem adják a siketnéma intézetbe, nehogy tartásdíjat kelljen fizetniük. A nyomorultak azután felnőnek tudatlanul, falu csufjainak. A múlt évben Zalavármegye alispánja felhívást intézett a községekhez, hogy a kaposvári siketnéma intézetet, amelyhez a zala siketnémaik utalva vannak, adományaikkal támogassák. Amint az intézet által hozzánk küldött kimutatásban látjuk, a községek adakoztak is, anyagi erejükhez mérten. Kíváncsi volna, hogy ez a segélynyújtás állandósuljon, hogy minél több siketnéma legyen emberre, lelkes lényre nevelhető és ne legyen tele a vármegye testü és lelki nyomorékokkal.

— Várhidy Lajos végkielégítése. Zalaegerszeg város volt polgármestere *Várhidy Lajos* lemondásának előzményével vármegyeszerte ismeretesek. Múltán a volt polgármester a képviselőtestület többségének bizalmát elvesztette, állásáról lemondott. A képviselőtestület a lemondást elfogadta és az erre vonatkozó határozatot a belügyminister jóváhagyta. Várhidy Lajos egy későbbi beadványában végkielégítésének megállapítását kérte, de a képviselőtestület a kérelmet elutasította. A végkielégítés ügye a volt polgármester panasza folytán a közigazgatási bíróság elé került, amely Várhidy végkielégítési igényét megállapította a várost 2800 K. megfizetésére kötelezte. Az ítélet indoka az, hogy a város a lemondás elfogadása alkalmával nem vizsgálta meg, vajjon a polgármester szolgálatképes-e, hanem elfogadta a kérvény állítását s múltán a határozatot, amellyel a lemondás elfogadtatott, a belügyminister jóváhagyta, nem lehet visszatérni annak a vizsgálata, hogy a lemondott polgármester annak idején szolgálatképes volt-e, vagy nem.

A képviselőtestület a közigazgatási bíróság által megítélt 2800 K. végkielégítést múlt héten utalványozta ki és ezzel végleg lezárultak a Zalaegerszegen oly sok izgalmat okozott polgármester-válság aktái.

— Egy gyógyszerészsegéd balesete. Könyven végzetessé válható baleset érte *Molnár László* csurgói gyógyszerészsegédet. Egyik ismerőse plastollyal babrált, miközben az elcsúszott az apró kőréttel töltött lövedék *Molnár László* jobb arcába batolt. Kevésen mult, hogy a gondatlanság *Molnár László* egyik szemébe nem került.

— Állatárlat vidékünkön. A csurgói járásban Inke—Antalfa községben az ivarszervi hólyagos kifutást, Bigolánracon a lépfehéret és Somogy-Csicsón a sertésvész járványát állapította meg a járási állatorvos, és ezért e helységek állatait szigorú zár alá vette.

— Új bérkocsi-állomás. Még egy flakkerstandot készítenek a Daák Ferenc téren. A tér alsó csúcsánál kezdődik az új aszfaltszalag, mely az állomászó kocsi helye lesz és a fasor szélén nyulik ötven méter hosszúságban főfelé.

— Nagystilű szélhámos Kaposvárott. Ügyes fogást csinált tegnapelőtt este a kaposvári rendőrség, amikor egy országszerte ismert és körözött tolvajt és szélhámost letartóztattak, melyről tudósítunk a következőket írja: Két-három nap óta sétált Kaposvárott egy kiválóan elegáns ur, akinek ruháján meglátszott, hogy azok a legjobb szabóműhelyek termékei. Az elegáns fiatalur előkelően költökezett is és az éjjeli kávéházak és mulatóhelyek kedvenc, szívesen látott vendége lett, mert viselkedéséből, költökezéséből jó páli-ra következtettek. A fiatal ember, *Horváth Rudolf*, százasokat váltott s jogosan arra gondolhatott mindenki, hogy a gavalér vagy nyaraló ur, vagy — szélhámos gazember. A rendőrség az utóbbi gondolatnak adott helyet. Szemmel kísérték *Horváth* dolgait és amikor látták, hogy költökezése túllépi egy nyaraló ur szokását is, nagy félelemmel ugyan a szép és előkelő ruhák miatt, de mégis letartóztatták. — E letartóztatás azután leleplezte az előzőleg inkognitója alatt mulatozó *Horváthot*, akiről kiderült, hogy legjobb esetben sem más, mint vásári kikiáltó. Egyébként pedig szélhámos és tolvaj, aki lopásért már nem egy évet ült le az ország különböző börtöneiben. — A kaposvári rendőrség a letartóztatott ember holmiját azonnal lefoglalta, átkutatta. A podgyászában a legfinomabb és legdrágább fehérneműket és ruhákat találták meg. Azonnal telefonáltak és táviratoztak több csendőrségnek és rendőrségnek, — míg végre a sífőlk csendőrség táviratot küldött, — hogy *Horváth Rudolf* ott járt *Sílfőkön* és a ruhákat a Sílfőkön nyaraló *Zichy Kázmér* gróftól lopta el. — Az értesítés szerint *Horváth* a nyaraló gróftól három rendű igen finom ruhát, — köztük egy smokingot, hat igen finom férfinget grófi címerrel, — huszonöt igen finom zsebkendőt, két pár drága cipőt és egy nagy csomó igen szép és finom *Brachfeld-féle* nyakkeudót s egy nagyon drága fotográfáló gépet lopott el. A ruhaeműket mind megtalálták, csak a fotográfáló gépet nem, amelyet *Horváth* már eladott. *Horváth* különben mindent tagad és cinikusan szemtelen feleleteivel egyáltalán nem akar fölvilágosítást adni a hatóságnak. Eddig kihallgatása alkalmával megkérdezték tőle, hogy

hasznos szerente a nála talált tárgyakat, amire azt felelte, hogy Amerikából hozta magával. A rendőrség persze nem adott hitelt meséjének és tovább kérdőzködtek. Az elegáns tolvaj minden felvilágosítást megtagadott, csak annyit felelt:

— A fene egye meg a rendőrséget. Hát nyomozza ki!

A kapovári rendőrség a székhámos elogatásról értesítette a nagykanizsai rendőrséget is, hogy itt nem játszotta-e kiadé játékát.

— Az új mértékhitelítési rendszer. A nagykanizsai állami mértékhitelítő hivatal közölte a folyó évben tartandó időszakos hitelítési munkatervét. Az 1907. évi V. tc. alapján köteles minden érdekelt az adásvételnél használt mértékelt s mérőeszközöket (hosszmérték, űrmérték, súly, mérleg) a kitűzött napon a hivatalnál vizsgálatra bemutatni, tekintet nélkül arra, hogy mennyi idő óta vannak azok használatban, illetőleg mikor voltak azok utóljára hitelítelve.

A ki ezt elmulasztja, a fent idézett törvény 32 § a alapján 200 K-ig terjedő pénzbüntetéssel, ismétlődés esetén 400 korona és nyolc napi elzárással büntethető. A fent idézett törvény alapján kiadott kereset. miniszteri rendelet értelmében az érdekeltnek kötelessége a hitelítésre benyújtott tárgyakat tisztán és jó állapotban hozni a hivatalba, különben azok vizsgálat alá nem vehetők. Különösen figyelemre méltó a hirdetés az érdekeltet összes mérőeszközének bemutatására, mely törvényes kötelesség s a minnek elmulasztása büntetést von maga után. Nagykanizsán a következő kezdőbetű szerinti csoportosítás szerint történik az időszakos hitelítés: A-B betűvel kezdődő nevek aug. 4-én, C-D betűsök augusztus 5-én, E-F betűsök augusztus 6-án, — G betűsök augusztus 10-én, — H-I betűsök augusztus 11-én K betűsök augusztus 12-én. L-M betűsök augusztus 13-án, N-O betűsök augusztus 17-én, P-Q-R betűsök augusztus 18-án, S betűsök aug. 19-én, Sz-T betűsök aug. 24-én, V-Z betűsök augusztus 25-én.

— A veszedelmes haragos Murakirályról írja tudósítónk: A letenyei járásban levő Bakodhgy községben történt az alábbi eset. Szubicsán Imre, ifj. Pintarics Ferenc és két Dvansajcsk fiú Mihály és Imre pénteken este 9 óra tájban hazafelé tartottak a szőlőből. Már a községben voltak és éppen Novák Flórián jómódú gazda háza előtt mentek, midőn gyors egymásutánban kétzeri fegyverdörrenés hangzott el hátuk mögött. A lövések Novák ablakából jöttek, aki mintegy 80 lépésnyi távolságról vadászfegyveréből duplázott rá a jökevény társaságra. Szerencsére a lövések nem érték a célpontokat kitűzött embereket, de azért a csendőrség megindította az eljárást Novák ellen. Novák eleinte tagadta, hogy ő lőtt volna a fiatal emberekre, de később mégis beismerte a tettet. Kert mindenki tudta, hogy Pintaricskal egy ellene folytatott per elvesztése miatt régóta haragban állt. A csendőrség a nagykanizsai kir. ügyészégnél tett jelentést az esetről.

— Az államtitkárok és főispánok. Mikor a kormány elhatározta lemondását, mind a hét politikai államtitkár átadta lemondási kérvényét, amelyeket most egyszerűen vissza kapnak azzal, hogy a lemondás indoka egyelőre megszűnt, illetve őszig függőben marad. Ugyanígy lesz a főispánokkal is, akik közül most péntekig ötvenhatnak a lemondási kérvényét Andrássy Gyula gróf belügyminiszter már felterjesztette a kabinettirodához. Értesülésünk szerint, miután a király a kabinettet újjáalakította a kormányzással, a főispánok

lemondása is függőben marad a kormányzatással előterjesztett lemondásáig. R tekintetben különben még a minisztertanács fog határozni, mert az ügynek olyan elintézése is lehetséges, hogy az illető főispánok visszavonják lemondásukat, minthogy az ok, mely miatt lemondásukat felterjesztették, egyelőre megszűnt.

— Ajándék a Széplő Egyesületnek. A Frana Lajos és fia cég a nagykanizsai Széplő Egyesületnek száz koronát ajándékozott, melyért lapunk utján is köszönetet fejez ki az egyesület elnöksége.

— Katonazene a Sétatéren. Csütörtökön d. u. 5 órától 8 óráig a Sétatéren katonai zenekar hangversenyt a Széplő Egyesület javára. Erre az alkalomra a helyesíthető intézkedés történt, hogy a közönség részére hideg-ételek és ádító italok is lesznek. Belépési díj felnőttek részére: 40 fillér, gyermekek részére 20 fillér.

— MAYER KAROLY első dunántúli gómszék-főbíró, vegyeszeti ruhatisztító, guvrirozó és pilisszövő gyára Nagykanizsa, Kölcse-utca 19. — Elvállai szakmájába vágó munkákat a legutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

A Piry és Horváth-féle bűnügy tárgyalása.

Három elítélés — három felmentés.

A védőbeszédek.

— Saját tudósítónktól.

Dr. Bród Tivadar Piry Ernő védője azt vitatta, hogy Piry csak a vétkes bukás vétségében bűnös, de ha súlyosabb vád is terhelné, erre a bűncselekményre Sebők vette rá, mert, amint a közbíró ügyész is kifejtette, Piry és Horváth Sebők gonoszságának az áldozatai. Védenre részére enyhe büntetést kér.

Dr. Hajdu Gyula, Horváth János védője hosszasan fejtegette a magyar kereskedők nehézségi viszonyait, s ennek okait politikai és gazdasági viszonyokra vezette vissza. Szerinte Horváth egyáltalában nem bűnös, mert az üzlet vezetésében Piry őt háttérbe szorította. Kérte védenre felmentését.

Ezután dr. Bartha József, Sebők Béla védője kutatja azokat a lélektani okokat, amelyek Sebőköt arra indították, hogy Pirit és Horváthot a bűnös manipulációkra rávegye. Ilyen lélektani okok a védő szerint nem voltak. Piri és Horváth egy év alatt 65 ezer korona értékű árut tüntettek el, kérdi, hogy miért éppen 13 ezer korona kár miatt folyik az eljárás, melynek előállításában védenének állítólag része van, és miért nem amaz 50 ezer kár miatt is, amelyben az ügyész álláspontja szerint sincs része Sebőknek. — A kir. ügyész tapasztalatlan és együgyű embernek nevezi Pirit és Horváthot, nohiatt ezek 52 ezer korona értékét minden idegen hozzájárulás nélkül úgy el tudták tüntetni a föld színéről, hogy annak még maga a kir. ügyész sem tud nyomára jönni. Kimutatja, hogy sem Piri sem Horváth vallomása, sem pedig Piriné tanuvallomása, aki minden valószínűség szerint a bűncselekmény részese, bizonyították nem képerhett Sebők ellen, akiknek semmi oka nem volt a bűncselekményt elkövetni. Ezután a felbujtás büntetőjogi fogalmával foglalkozott s kimutatta hogy védenre felbujtó nem lehet.

Délután három órakor nyitotta meg az elnök a tárgyalás folytatását s ekkor Dr. Schwarz Adolf Erdős Arnold védője mutatta ki a vád tarthatatlanságát. Sorra cáfolta az ügyész minden egyes bizonyítékát és azt fejtegette, hogy, még ha Piry és Horváth vallomását igaznak lehetne is elfogadni, akkor sem forog fenn a hitelezők megkárosítására irányuló szándék, mert hiszen Erdős csak

annyit tudott, hogy Piry és Horváthnak a pénz az egyezkedésekhez kellett.

Élvezettel hallgattuk ezután dr. Guthi Soma szellemes ötletekkel bővelkedő védőbeszédjét, melyben azt mutatta ki, hogy védenre Morano Henrik jóhiszeműleg járt el és így büntetőjogi felelősség őt nem érheti.

Hasonló értelemben beszélt dr. Varsányi, Pástor védője.

A vád és védelem replikái után a bíróság ítélethozatalra vonult vissza.

Az ítélet.

Egy órai tanácskozás után este fél kilenckor a zsúfolt terem halk csendjében hirdette ki dr. Kenesdy Imre tárgyalást-vezető elnök az ítéletet.

A bíróság Piry Ernő egy évi, Horváth Jánost nyolc havi börtönbüntetésre ítélte mint tettenéket Sebők Béla mint felbujtóként büntetését pedig egy évi börtönbüntetésben szabta meg. Az ítélet ellen a vádlók, mint az elítélt vádlottak védői felelőbészést jelentettek be.

Nem mellőzhetjük el annak a felemlítését, hogy dr. Kenesdy Imre főtárgyalási elnök mily előkelő tárgylagossággal vezette a főtárgyalást, pedig ez, tekintettel arra, hogy a főtárgyaláson 11 ügyvéd és a kir. ügyész folytattak szóharcot egymással, a mire egyébként törvényszékünknek alig volt precedense, nagyon nehéz feladat volt.

Maláta tápsör különlegesség
Hercules-sör
Főraktár Rechnitzer Mór cégnél Nk anizsán

Színház és művészetek.

(—) Heti műsor:

Kedd: Bőregér. Parlagi Kornélia jutalomjátéka.)

Szerda: Dollárkirálynő.

Csütörtök: A szony kortes. Pintér Imre énekes bohóza. A szerző jutalomjátéka.

Péntek: Erdészleány

Sombat: Kata néni (Thury pár bucsu fellépte.

Vasárnap: Viola az alföldi haramia.

Hétfő: A szobaleány. (U. elő előadás.)

Kedden (július 20-án) utazás Sároczka.

(—) A vasgyáros. Régi jó repertoár darabot ujtottak fel az este a színházban. Ohnét György kipróbált sikerű színművét: A vasgyárost adták elő nagy közönség előtt. A színészeket ügylászik, ambicionálta a publikum következetes érdeklődése, a főszereplő legjobb előadást igyekeztek nyújtani A Thury pár az este is szépen játszott, mint mindig, amikor egymásnak partnereik a színpadon. Thury Elemér Darbay Filippje, ahogy azt Thury megjátszotta, magdöböntően energikus férfi lett volt. T. Csige Böske, Carlo szerepében igaz volt és szenvedélyes Leaulien Márkine, Nicky, Orta, egy egész új színész, Dormann játékosan Nicky a régi volt Dormann, teljesítményre képes materiájú embernek látszik. Kisebb szerepekben Széke Sándor: Bigor-herceg-unka, Csicske, Helgay Hugó: Préfont báró és Susanne Károlyi Ibolyka törekedtek az egyöntetű előadás sima nyugodtságot megtartani. Tóth Ilonka színpadi alakja szerencsésen érvényesült athenais, vetélytársai szerepében.

(—) Mezey Margit nem lép fel. Magunk sajnáljuk a legjobban, hogy a bájos primadonnának, Mezey Margitnak fellépéséről korán megírt hírlukon változtattunk kell. A jeles színésznő ugyanis a napokban a fővárosban jártában azt a kedvező ajánlatot kapta Feld papától az új Városligeti színház igazgatójától, hogy a vakációra menő Küry Klárát az Erdészleány mindenestül előadásán helyettesítse. Mezey Margit tehát szerdán nem léphet fel, mert ezt naponta folyó próbái nem engedik, de reméljük, hogy szeptemberben fogunk gyönyörködni művészetében.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kasziny-u. 2.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Műtárgyak, bűn kimutatások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.

Helyre- és átkötési dírtáblák díja
3 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Égész évre	12.- "
Postai szétküldéssel:	
Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Égész évre	18.- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:
ZALA Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor
ünnepnapok kivételével.

Mikor épülnek az iskolák?

Nagykanizsa, július 14.

Ismertes dolog, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter Nagykanizsa városnak öt egymásután következő esztendőre elengedte az állami elemi iskola fenntartási költségeihez való szerződésileg kikötött évi 36 ezer korona hozzájárulási összeget, oly formán, hogy ezt a város iskolaépületekbe köteles befektetni.

Nagyon jókor jött ez a tekintélyes összegű államsegély. Már az iskolaépítés igan a körmére égett a városnak.

Az állami elemi iskolák néhány osztályát igazán elfogadhatatlan, megtarthatatlan helyiségekbe szorították be a szükség törvényt bontva elve alapján. Ujabbán ismét beállott az iskolafejlesztés szükségessége. — Megint új osztályhelyiségek kellenek.

A miniszter a tulzsfolt V.-VI. leány- és fiúosztály szétválasztása céljából már szervezett is egy új tanítónői állást, melyet egyelőre tizedes-hiányában állandó helyettesessel be is töltött. A városnak tehát az iskolai év kezdetére már kell egy új osztályhelyiségről gondoskodnia. Valószínű azonban, hogy ezen kívül még másik két osztályhelyiség is kell. Egy a város belső területén és egy Kiskánizsán. A miniszter u. i. a most rendszeresített tanítónői állásra vonatkozó rendeletében azt írja, hogy az állami elemi iskoláknak továbbfejlesztését a királyi tanfelügyelőnek az őszi beiratások eredménye alapján teendő jelentéséről teszi függővé. No és — ahogy mi az 1908—9. iskolaévi értesítőből látjuk, — az osztályok legnagyobb része olyan túltöltött volt, hogy több mint valószínű az őszi beiratásoknak olyan eredménye, mely osztályszétválasztásokat, illetve osztálypárhuzamosításokat fog kívánni.

Akkor azután megint kell lázasan kapkodni, lótni-futni alkalmas helyiség után; mert nagyon kétséges, hogy a gimnázium régi épületében lehet-e találni megfelelő helyiséget. Ez az épület ugyanis a póttartalékos és a fegyvergyakorlatra bevonuló katonák részére van fenntartva. Az V. és VI. huszárosok odahelyezése alkalmával is nagy gondot okozott a katonaságnak és a tanulóknak egymástól való, elengedhetetlenül szükséges, szigorú elkülönítése. Nagyon kétséges, hogy ott még egy-két osztály szá-

mára akadjon alkalmas, átalakítható és izolálható helyiség. Kiskánizsán meg éppen-séggel nem fog akadni majd alkalmas bérhelyiség.

Mind ez az akadály, nehézség megszűnik, ha úgy a belváros, mint a külváros területén felállítják a nyert 180 ezer korona államsegélyből a tervezett iskola-épületeket.

Azt hittük, hogy ezek az épületek már össze tető alá jutnak, hogy azután a télen át jól kiszáradva, a következő iskola-évben már használatba vehetők legyenek.

De ehhez most már nincs sok reménységünk.

Itt van július közepe és még az épület, meg a költségvetési tervek valahol pihennek a »jóváhagyás« reményességének penészes ölében.

A jó Isten tudja csak: mikor épülnek föl ezek az iskolák, amikre pedig oly égetően nagy szükség van.

Talán egy esetben mégis gyorsul az eljárás. Ha városi tanácsnak, ki egyéb ként dícséretes buzgalommal csüng az iskola-építés ügyén, pihenéstelenül sürgeti a várva-várt jóváhagyást.

Szökés a fogház elől.

A rosszul sikerült föllebbezés.

Hat hónap helyett egy év.

— Saját tudósítónktól. —

Még a múlt év végén történt, hogy Schula György barcsi földműves lovakat ment eladni a babócsai vásárra. Utközben melléje szegődött Neufeld Adolf barcsi ügynök, egy kétes egzisztenciájú egyén, akinek már többször akadt dolga a bíróságokkal. Neufeld készséggel ajánlkozott Schulcnak, hogy segítségére lesz a lovak eladásánál.

A vásár eléggé jól sikerült. Schule György Neufeld Adollyal együtt tért vissza Barcsra, ahol beültek egyik korcsmába áldomást inni. Amikor már vidám volt a hangulat, Neufeld Adolf pénzt kért kölcsön Schule Györgytől, kinél ez alkalommal több mint kétezer korona volt. Schule György a részeg emberek módjára előráncigálta duzzadt pénztárcáját s e közben Neufeld Adolf kibaszálva a részeg ember tehetetlenségét, a tárcából 1200 koronát klopolt.

Schule György csak másnap reggel vette észre, hogy pénzből nagyobb összeg eltűnt. Gyauja azonnal a vele mulató Neufeld felé irányult. Mikor jelentést tett a csendőrségnek, Neufeldet már nem találták Barcon, ő közvetlenül a mulatozás után vonatra ült és Kaposvárra utazott.

A csendőrségnek azonban hamarosan sikerült megállapítani, hogy Schule pénzét tényleg Neufeld lopta el. A nyomozás során az a korcsmáros, akinél Schule és Neufeld együtt mulattak a vásár után, azt vallotta, hogy a jelzett újjelen Neufeld egy ezerekor-nás bankjegyet váltott nála. Még aznap az is tudomására jutott a csendőrségnek, hogy Neufeld Kaposvárról távirati úton 200 koronát küldött Barcsra, a felesége címére.

A tolvaj ügynök néhány nap múlva egész gyanútlanul visszatért Barcsra. A csendőrség azonnal letartóztatta és bevitte Kaposvárra a kőr. ügyészség fogházába.

Ez év március havában a kaposvári törvényszék Neufeld Adolfort lopás miatt hat hónapi fogházra ítélte el. Az ítélet ellen a vádlott föllebbezést jelentett be, a védőjének pedig sikerült kivinni azt, hogy a föllebbezés eldöntéig a törvényszék szabadlábra helyezze Neufeld Adolfort, ki ekkor azonnal visszatért Barcsra.

Mintha csak előre megérezte volna Neufeld, hogy ügye rosszul áll a pécsi táblán, a múlt héten előkészületeket tett a szökésre. Felkészült a szökésre, azaz összes csomagolta minden butorát és felesége után küldte azt is. A barcsi csendőrség azonban, amely állandóan szemmel kísérte az elítélt embert, észlelte ennek és jelentést tett erről a kaposvári ügyészségnek. Az ügyészség utasítására a barcsi csendőrség szombaton letartóztatta a szökni készülő Neufeld Adolfort akit még aznap újból beszállítottak a kaposvári fogházba.

Neufelddel egy időben érkezett meg Kaposvárra a pécsi tábla ítélete, amely a kaposvári törvényszék ítéletét megváltoztatta és Neufeld Adolf büntetését hat hónapi foghárról egy évi fogházra emelte föl.

Meghíusult rablógyilkosság.

A lászlómajori főerdész elleni merénylet.

Amerikába készültek a gyilkosok.

— Saját tudósítónktól. —

Néhány nap előtt csak röviden megemlékeztünk már arról a rabló-támadásról, amelynek majdnem áldozatul esett Stark Dezső, lászlómajori főerdész. — A nem mindennapi esetről barcsi tudósítónk újabban a következőket írja:

Nagy szenzációt keltett az elmúlt héten Barcon az a hír, hogy a közeli Lászlópusztán Jankovich László gróf uradalmának főerdészt: Stark Dezsőt, rablási szándékkal két állig fegyverkezett suhanc megtámadta és súlyosan megsebesítette. Az eset különösen lázas izgatottságra ejtette az egész környéket. A rablógyilkos merénylet részletei a következők:

Hirek.

— Szabadságolások az ügyészségen. Jurecsky Iván ügyész, főnök, f. hó 19-én kezd meg hathetes nyári szabadságát, mely szeptember hó 1-éig tart. Dr. Molnár Jenő ügyész f. hó 19-én érkezik haza vakációjáról és átveszi az ügyészség vezetését.

László-pusztán egy különálló hában lakik Stark Dezső. Kiváló itt csak nővére, — egy hatvan éves matróna lakik. A rablógyilkosok, névszerint: Fülöp Sándor 20 éves és Füle József 19 éves paraszt suhancok vakmerő tettük kivételére azt az időpontot választották, amikorra a cselédség egy része távol volt a pusztától. Délután 3 órakor teljes fegyverzetben állítottak be Fülöp Sándor és Füle József drágavárdonyi legények Stark Dezső főerdész házához s valami ürügy alatt kihívták Stark Dezsőt a lakás folyosójára. A főerdész alig-hogy kilépett a folyosóra, az egyik suhanc: Fülöp Sándor, a kezében volt régi rendszerű pisztolyal le akarta lőni Stark Dezsőt. — A pisztoly gyutacsja eldurant, de a csőben levő puskaport nem gyújtotta meg. Stark Dezső a meglepetés elő pillanatában szobájába akart futni, hogy vadászfegyverét kihozza, de ebben a merénylet megakadályozták.

Fülöp Sándor és Füle József elvakult düh-hel rárohantak Stark Dezsőre s köztük élet-halál harc keletkezett. Stark Dezső emberföltött erővel igyekezett az őt fojtogató kezek közül kiszabadulni. Már-már fogtán érezte erejét, midőn megjelent nővére, a hatvan éves matróna, ki a nagy zajra jött ki a szobából. Midőn Stark Katalin látta testvérének élet-halál küzdelmét, éktelen sikongásban tört ki. Majd rávetette magát a két zsványra s amennyire tőle telhetett, ütötte, rugta azokat. A két gazember kissé meghökken. A főerdész utolsó erejét összeszedve, a reája kapaszkodó támadókat a mintegy husz méternyire levő vasajtóig vonszolta. Itt a keresztvasnak egyik lánzára álló szögét hirtelen kirántotta és ezzel Fülöp Sándor fejére hatalmas ütést mért. Ez segített.

Fülöp Sándor az ütés erejétől elszédülve, eleresztette Stark Dezső nyakát, mi e főerdésznek sikerült Füle Józsefet is leráznia magáról. A főerdésznek annyi ideje és ereje volt még, hogy ki tudott vándorozni az udvarra, vele együtt a nővére is és segélyért kiáltottak.

Ezt a pillanatot fölhasználták a gazemberek, hirtelen kiosontak a folyosóról s elrohantak. A később összeverődött cselédség üldözőbe vette a zsványokat, de elérni nem tudta őket.

Az esetről azonnal telefonon értesítették a barcsi csendőrséget, amely összes embereit mozgósította a merénylet kézrekerítésére.

A nyomozást Augusz Sándor járásbíró-mester vezette, ki csendőreivel három napon keresztül szakadatlanul üldözte a zsványokat, míg végre fáradságos hajszá után, a melléje beosztott Dakla István nevű csendőrrel egyik merénylet: Fülöp Sándort Drágavárdonyban, a másikat: Füle Józsefet pedig a dobzsal állomás közelében elfogta.

A két bűnös legényt a csendőrség bevitt Barcsra, ahol megmozdításkor mindkettőnél Amerikába szóló utlevelet találtak. Fülöp Sándor és Füle József beismerték, hogy gyilkosság árán akartak pénzhez jutni, melyet aztán Amerikába szöktek volna.

Mint hogy a gyilkos merénylet borvára részben történt, a barcsi csendőrség a merényletet a verőcel csendőrségnek adta át. A rablókat vasra verve tegnap kísérték Barcsról Verőcére.

Stark Dezső testén számos sebhely tárt itt a küzdelem alatt, de szerencsére egyik sebhelye sem súlyos.

— Az első magyar vitorlás. Balatonfűről írja tudósítónk: Egyszerű, de szép ünnepély keretében ment végbe, vasárnap Balatonfűrőn a „Sólyom”-nak, az első magyar vitorlásnak vízrebocsátása. A dőcög kis hajó, amely 39 láb hosszú és 7 és fél láb széles, kizárólag magyar anyagból készült, a legújabb angolhoni hajótipusok mintájára. Tervezője és építője szintén magyar: Dallos Ferenc, zalamagyei földművelő gyermeke, aki évekkal ezelőtt, amikor a Stefánia-Yacht-Egyület Young H. angol hajóépítőmestert szerződtette, e kiváló szakember mellé kerülőn, elsajátította az angol és német nyelvet s csakhamar oly kiváló ügyességre tett szert, hogy most már évek óta vezeti a Stefánia-Yacht-Egyület hajógyárát.

— Összeszürkálta az apját. Balatonköröszturi levelezőnk írja: Máriatelepon vérlázító kegyetlenséggel szürkálta össze egy 20 esztendő s suhanc az édesapját. Idősb Mőrie István 55 esztendő s szőlősgazdának tegnap délután szőváltása támadt legényfiával, ifjabb Mőrie Istvánnal. A pörlekedés nevében ifjabb Mőrie István kést ragadott, rárohant az apjára és tízenhat késszurkást ejtett az öreg emberen. — Idősb Mőrie István vérbeborulva esett össze, az orvos, aki a helyszínre érkezve, bekötözte életveszélyes sebeit, reménytelennek mondja állapotát. Az apagyilkos legény megszökött Máriatelepről, — a csendőrök erélyesen nyomozzák.

— Fürdőkönyvtár Keszthelyen. A Múzeumok és könyvtárak országos bizottsága Keszthely városnak mintegy ötszáz kötetből álló könyvtárt ajánlékozott. A csupa értékes, új művet magában foglaló szép kis könyvtár, mely Sági Jánosnak, a Keszthelyi Hirlap szerkesztőjének kezelése alatt áll, a fürdőzők rendelkezésére szánták.

— Egy álgrof szédelgése Zalában. Furcsa alak járt a napokban Zalavármegye több községében, aki előkei biztos föllépésével nagy tiszteletre gerjesztett maga iránt mindenkit. A fő útlevele szemléltére nagyon elegánsnak látszó szőlőhámos mindenki elhitette, hogy ő a bécsi légőhajós katonatiszt osztály megbízottja, aki egy leszállásra teszi meg az előkészületeket, amennyiben pár nap múlva a katonai légőhajós osztály az illető községbe érkezik terepfelvételeire. Mint Keglevich Ferenc gróf fiére mutatkozott be a világlátott gazember, aki különböző vakmerő hazugságokkal többektől kisebb összegeket csalt ki. Pár nap múlva a tört németiséggel beszéző szőlőhámos sokak előtt gyanúsá vált magaviseletével, amit megszimulolván, kevésbé veszedélyen tájakra igyekezett. A csendőrségnek azonban sikerült őt elfogni. A kihallgatásnál kitűnt, hogy a szőlőhámos sem nem Keglevich gróf, sem nem a bécsi katonai légőhajós osztály megbízottja, hanem Hubertus Lajos, csehországi Stoyjensis községbeli illetőségű csavargó, akit már régóta köröznék többrendbeli családai.

— Joghallgató, aki csépléshez ajánlikozik. Évekkel ezelőtt a hílbavaló álláskeresésbe belekeveredett technikuskus heteken keresztül hirdette, hogy — dajkának ajánlikozik. Most egy ungvári lapban a következő apróhirdetés jelent meg:

Joghallgató, négy diplomás, állami iskolai igazgató-tanító, jőnévű író, — hogy az egyetemi tanulmányaihoz szükséges tanúleket megkereshesse, ezután két foglalkozást ügyvédi irodában, pénzügyésznél, lapváltatónál — vagy cséplési munkálatoknál, júliusra és augusztusra. Nevelőnek is elmegy. Címe a kiadóhivataiban.

— Felületes összeírás A napokban érkezett le a belügyminiszter rendelete Zalavármegyéhez, melyből az olvasható, hogy a belügyi kormány múlt évi rendeletének a vármegyei törvényhatóságok nem lelelték meg híven, tízenyolc vármegye jegyzőitől nem tett eleget a rendeleteket. Az 5 és 14 év közti vak tanköteles gyermekek összeírását rendelte el a miniszter s alig jelentettek be pár százat, holott a statisztikai hivatal adatai szerint az országban 16 ezer vak van s ennek 5 százaléka tanköteles. A belügyminiszter e mostani rendeletében újra föl hívja a törvényhatóságokat, hogy lelkiismeretes munkát végeztesse a ne hagyják a szegény világtalan gyermekek elzüllen. Ezzé szomorú, hogy egyáltalán van törvényhatóság az országban, amely az ily komoly dologban is lelkiismeretlenül jár el.

— Késelő parasztok. Novai tudósítónk írja: A lentli körösmában együtt boroztak Tőske István és Tóth István. A két legény összeverekedett a lentliközponti legényekkel és dulakodni kezdtek. Máté Sándor a verekedők közé állt s békíteni kezdte őket. — Erre valamenyien Máté ellen fordultak s miután alaposan elverték, egy legény kést rántott elő s háromszor úgy szurta hasba, hogy Máté belel kifordultak.

— Öngyilkos váltóhamisító főrendező. Hirt adtunk róla, hogy Rubos Ápad ellen, aki néhány évvel ezelőtt a Magyar Színháznak volt a főrendezője és tenoristája, később pedig a vidéknek volt egyik jőnévű színésze, a rendőrség többrendbeli család miatt körözlelevelet adott ki. Rubos különböző helyeken rejtőzködött. Legutóbb Flumében járt, de mikor ott fölfedezték nyomtalanul elűnt. Csak ma derült ki, hogy a szerencsétlen, elzüllött ember Abbáziában tartózkodott s ott most öngyilkossági kísérletet követett el. Revolverrel lőtt magára, de a golyó nem ölte meg. Súlyos sebével átvitték a fiumei kórházba és most ott ápolják.

— A keszthelyi fürdőéletből. Keszthely város társadalmá ugyanancs dícséretes buzgalommal gondoskodik a fürdőzők szórakoztatásáról. Vasárnap, folyó hó 11-én délután június volt kinn a város határában, ugyanaznap este pedig a Balaton partján tündéri kivilágítással velencei éjt rendeztek, ezután pedig a Hüllam szállóban igen sikerült iasmerkedési est volt. Ezen az estélyen részt vettek az összes vendégek és a keszthelyi urtársadalomból is sokan. A jókedv a késő reggeli órákig együtt tartotta a mulatozó társaságot.

— Bika viadal a Magyar-utcán. Rémes, véres látványban volt ma délután részük Magyar utcában a járőkelőknek. Rész látása a spanyolországi bika viadalok képeire emlékeztetett az a jelenet, midőn egy tehén felnyársalt egy lovat, melynek belel kifordult az utca kövezetére, és a szegény pára ott a kövezeten vérben fetrengve hagyta itt ez árnyék világot. Pedig az a kis, alig egy jókora kutyanagyságu tehén dehogyan is akart ily vérengző lenni, Amint geszelgetni gárdája kötélén vezette, valami kocsiól ijedhetett meg a félénk falusi tehénke, és nagy ijedségében egy kocsiba fogott ló hasa alá

került, melyet szarva felsértett, a mielőtt ki szabadulhatott volna kényelmetlen helyzetéből, szarva melyen a ló hasába fúródott. A gyorsan kiszervezett állatot a Magyar Király szálloda udvarára vontatták, mert különben tán még most sem lenne vége a csődületnek, melyet a magyar-utcai békaválad nézői alkotnak.

— Az öngyilkos temetése. A belügyminister ma leiratot intézett Zalavármegye alispánjához, melyben felhívja az illetékes hatóságok figyelmét, hogy ha valaki nem természetes halállal halt el, vagy ha ismeretlen egyén holttestét találta, úgy a temetést még kétségtelen öngyilkosság esetében is mindig a kir. ügyészségtől vagy a bíróságtól engedélyt kell kérni.

Ménlovak eladása. A m. kir. földművelésügyi miniszter felhívja mindazon tenyésztőket, akiknek birtokában három és fél évet betöltött, de nyolcadik életét még nem haladott kora ménló van és azt eladni óhajtják, hogy ebbeli szándékukat annak kitüntetésével, hogy a ménló mely vármegyében, mely városban, mely községben vagy puszán áll, továbbá az eladási árt is legkésőbb folyó évi augusztus 10-ig a m. kir. földművelésügyi miniszteriumnak jelentsék be. Az eladandó ménnek a bejelentések mérvéhez és a bejelentő lakhelyéhez képest, úgy mint a múlt évben, ismét egyes központokon fognak bizottságilag megazmélletetni s a vételár tekintetében létrejött egyezkedés után azonnal megvásárolhatni és átérteitni. 165 centiméternél alacsonyabb ménnek, tekintettel a ménletelekben már meglevő anyagra, valamint hidegvérű ménnek nem vásárolhatnak. A megvásárolt ménnek vételára azon m. kir. adóhivatalnál fog kifizettetni, melyet az eladó a vásárlás alkalmával kijelölendő.

— Katonazene a Sétatéren. Holnap, csütörtökön délután 5 órától 8 óráig a Sétatéren katonai zenekar hangversenyez a Szépitő Egyesület javára. Erre az alkalomra az a helyeseltető intézkedés történt, hogy a közönség részére hidegitalok és üdítő italok is lesznek. Belépési díj felnőttek részére: 40 fillér, gyermekek részére 20 fillér. A befolyó jövedelmet a Szépitő Egyesület az építendő Bathány utca — sétatéri hid építésére fogja fordítani.

Odol az első és egyedüli antiseptikus szájvíz, mely a fogakba és a foghús nyálkahártyájába beszívódik, azokat bizonyos mértékben impregnálja és így a szájban órákon át tovább hat.

Tudományos közlések lenyomatait, melyekből erről bárki maga is meggyőződhetik, mindenkinek, ki ez iránt érdeklődik, kíváncsi díjmentesen megküldjük.

Odolgyár Bodenbach a. E.

Színház és művészetek.

(—) Heti műsor:

Szerda: Dollárkirálynő. (Félhelyárakkal.) Csütörtök: A szony kortes. Pintér Imre énekes bohózat. A szerző jutalomjátéka.

Péntek: Erdészleány.

Sombat: Kata néni (Thury pár bucsu fellépő).

Vasárnap: Viola az alföldi haramia.

Hétfo: A szobaleány. (U. első előadás.)

Keddén (július 20-án) utazás Siófokra.

(—) Pintér Imre jutalomjátéka. Pintér

Imre holtap csütörtöki tartandó jutalomjátékára erős ambícióval készül a színtársulat, hogy minél jobb előadásban mutassa be a jutalomjátékos szerzőnek, Pintér Imrénak »Asszony kortes« című énekes vig életképe premierjét. A címszerepet, mely eredetileg Blaha Lujának volt kiosztva a Népszínház-Vigoperánál; nálunk Parlafi Kornélia játssza s ez alkalmat ad arra is, hogy a világhíressé került »Lorentói dalt« és a »Herkules-fürdői emléket« énekelhesse, míg a híres »Egy-kettő-három-négy« országos hírvadacsónyi csárdás az első felvonásban fog szolgálni betétül. Heltai Hugó táncos kupléja is nagy sikerre számíthat, míg a többi elsőrendű szerepben Thury, Pintér, Szilágyi, Károlyiné, Szőke Sándor, Károlyi Ibolya, Lévai Hajagos jutott nagyobb feledathoz. A vig cselekményű darab, mely egy ügyes fortélyos eseményt visz a választási küzdelmek közé, még mindenütt meleg tetszésre talált s hiszszük, hogy a holnapi est sem marad a többiek mögött.

(—) A bőregér. Kétszeres varázsa volt a tegnapi színházi előadásnak. Először is mindenki ott akart lenni az elbájolóan kedves primadonnának, Parlafi Nellinek jutalomjátékán, de az örök éltűsége hivatott, bűvös bájos operettnek, a Bőregérnek színrehozatala is jelentett valamit a ház zsúfoltságának szempontjából. De kiki bármelyik okból is ment tegnap az arénába, mindenképpen jól érezhette magát. Parlafi szebb, kedvesebb, temperamentumosabb volt, mint bármikor, Strausz János örökszép zenéje pedig most is magával ragadott mindenkit. Valósággal remekelt Parlafi Kornélia, partnere, Pintér Imre pedig ötletes rögtönzéseivel és irigylésre méltó élénkségeivel állandó derűtségben tartotta a nagyszámú közönséget. — Beresik Margit gyönyörű kolorátúrával pompázott, Hunfi is gyönyörködöttetett esengő tenorjával, Heltai azonban pompás szerepének nagyon sok kincsét teljesen kiaknázatlanul hagyta. Végül nem hagyható említés nélkül az a remek táncvetés, melyet Uffalussy Bella és Tóth Böske, mint egy cseh leányzó és fiú lejtettek.

Táviratok

és telefonjelentések.

A király ischli utja.

Bécs, július 14. Őfelsége ma reggel 8 órakor külön vonaton hosszabb időre Ischlibe utazott.

A balpárt elégtételt követel a romániai zászlósértésért.

Budapest, július 14. Nagy György orsz. képviselő a balpárt nevében aláírási ívet küldött, hogy arra az esetre, ha a romániai zászlósértés miatt nem szerezne megfelelő

elégtételt, összehívasson a képviselő házat. Eddig 12 aláírást tudtak szerezni és hiszik, hogy hamarosan a többi 8 névrát is sikerül megszerezniük. Ugyancsak a ház előtt kívánja tisztelettel a balpárt azt a híresztelést is, hogy a trónörökös fogadta volna a magyarfalu Popovics Aurél romániai agitátort.

A király mondta

Budapest, július 14. Nagy felhívást kell tenni egy prágai lapnak azon híre, — hogy a király azt mondta volna, hogy engedményeket tőle semmi oldalról sem lehet kicsikarni. Egy újságíró megkérdezte Lukács Lászlót a lehetetlennek látszó királyi kijelentés felől és Lukács azt válaszolta, hogy az Őfelségének impudált ezen a kijelentésről semminemű tudomása nincs.

A színajai zászló-affér.

Budapest, július 14. A főhivatalos Magyar Távirati Iroda írja, hogy Wekerle miniszterelnök amint tudomást szerzett a romániai magyar zászlósértésről, azonnal sürgősen megkereste a külügyminisztert, hogy a legkomolyabban tegye meg a kívánatos megtorló intézkedéseket.

A képviselők a zászló-sértésről.

Budapest, július 14. Kossuth Ferenc tegnap este Soltról Budapestre érkezett. Ma délután több függetlenségi párti képviselő kezezte fel Kossuthot a kereskedelmi miniszteriumban, ahol a színajai affér fölött tanácskoztak. A képviselők egyhangulag kijelentették, hogyha a kormánynak nem sikerül a legmesszebbmenő elégtételt Romániától megszerezni, úgy elkerülhetetlen lesz a képviselőház összehívása.

Mihálovics százados szabad.

Budapest, július 14. Egy délután megjelenő lap jelenti, hogy Mihálovics Géza, volt huszárszázados, a akikat katonai bíróság rangvesztésre és börtönbüntetésre ítélte, ma szabadságot nyert és elhagyta börtönt.

Sikkasztó Máv. ellenőr.

Budapest, július 14. A főkapitány előtt ma megjelent a Máv. ügyésze és feljelentést tett Roboz Miklós ellenőr ellen, aki a társai állomás pénztáráról mintegy tízenkét ezer koronát elcsikkasztott és megszökött. Roboz a múlt héten levelet írt a fővárosban tartózkodó feleségének, amelyben azt írja neki, hogy 2-3 nap múlva meg fogja látogatni, a ravasz ellenőr azonban nem utazott fel nejéhez, hanem ugylátszik másfelé állt az idegen pénzzel. A rendőrség megállapította, hogy az egész levél-történet csak a hatóság félrevezetésére íródott. Robozt országszerte körözik.

A genfi magyar ünnepély.

Genf, július 14. Genfből írják, hogy véget ért a lélekemelő ceremóniákkal lefolyt Kalvin ünnepély. A magyar protestánsok az ünnepély után átrándultak Territetbe, ahol megboldogult királynőnek áll márvány-szobra és a szobor előtt ünnepélyt rögtönztek. Az ünnepségen, amely nagy lelkesedéssel ment végbe a svejel magyarokon és egyéb magyar vendégeken kívül résztvevő is főiskolánk monstre küldöttsége is.

Hirtelen elhunyt perlaki telekkönyvvezető.

Budapest, július 14. A déli vasút árkonaldi oldalán d. e. hirtelen rosszul lett *Plichta Kázmér* perlaki telekkönyvvezető és meghalt. *Plichta* városunkban is sokan ismerték és valószínű, hogy szívközből részvétel fog keltetni hirtelen halálát.

Végzetes lakodalmom.

Arad, július 14. Varsány községben *Roska Péter* ganda hársában nagy lakodalmat tartottak. A szüles jókedvnek és a hangos vigaszoknak azonban azomoru vége lett, mert a lakodalmas nép közül vagy huszan súlyosan megbetegedtek. Valószínűleg mérgezés történt.

— **MAYER KAROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és pillírozó gyára Nagykanizsa, Kőtelek-utca 19 — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

Nyílt-tér. *)

*) E rovat alatt közölték a szerkesztőség nem felel.

Nyilatkozat.

Ezennel kinyilatkoztatom, hogy a folyó hó 7-én rajtam történt testisértést nem Pácsics Sándor követte el ellenem és így ő ellevé feljelentést nem is tehetek.

Nagykanizsa, 1909. július 14.

Liditt Miksa
szabó.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mel árfolyamok. —

(Távirat.)

A Pezsi Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai

Hóhájának lejelentése:

Magyar hitelrészvény 751.25. Osztrák hitel részvény 696.75. 4%, magyar koronajáradék 93.10. Kereskedelmi-bank részvény 342.2. — Salgótarjáni közszénbánya részvény 570.50. Rumunurányi vasút részvény 582.25. Adriai tengerhajózás részvény 389. — Hazai bank részvény 397.50.

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, július 14.

Készáru-üzlet.

Szállad, változatlan árrakkal.

Hátaridő-üzlet:

Buda 1909. október 12.80. Buda 1910. április 14.06.
Rosa 1909. október 10.13. Zab 1909. október 7.71.
Tengeri 1909. júliusra 7.88. Tengeri 1909. aug. 7.98.
Tengeri 1910. májusra 6.94. Repece 1909. aug. 14.30.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vagy a helygyógyászat, részvényről, csukorbetegségre és károsító bántalmakra is kitűnő hatás.
Természetes vasmentes szennyvíz.
Kapható gyógykezelésért vagy a Salgótarjáni
Salvator-Forrás Vállalatnál Budapest, V. Budapesti út 11.

Legjobb üdítő ital

MATTONI FELE
GIESSHÜBLER
SAVANYUVÍZ

Isa tiszta,
szénásvay gyógyvív,
kényven emészthető,
az egész szervezetet
felhívó

Palkó Péter építő

Nagykanizsa, VI. kar. Vörösmarty u. 63. (Bajai ház.)

Elvállal minden új épület emelését és felújítását az alábbi árak mellett. Költségvetést és terveket díjmentesen készítek. Kevélszűlő öröklendőre személyesen megjelönek, vagy levélben válaszolok. A n. é. község bírálmát kérem.

Bassó József

kovács és kocsigyártó
NAGYKANIZSA, Teleky-ut 6. sz.

Készít és állandóan raktáron tart
könnyű és divatos új kocsikat.

Elvállal lovasalást, kocsik átalakítását,
tisztogatását és bérelését, kitűnő munka,
— jutányos árak mellett.

Értesítés!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget miszerint I-a ág- és tuskómentes gyertyán hasáb fát saját fakirakóimmal 220 centiméter magasra kirakva

39 korona 20 fillérért,

200 centiméter magasra kirakva

35 koronáért önként.

Egy vasuti kocsirakomány
10,000 Kgr. hasábfát

a vasuti mérlegén hivatalosan megmérésülva 170 koronáért házhoz szállítom.

Tisztelettel

STRÉM KÁROLY.

Telefon 127. sz. — Telefon 127. sz.

EREDETI

AIXI és NIZZAI

Saláta-Olaj

utókérdhetetlen tiszta nemes ízzel.

literje írt 1.20

Nagykanizsán, kapható:

Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

Kazinczy-utca 38.sz. alatt

ujonnan épült, tizenöt évig adómentes ház
eladó. Három szobás utcai és egy két szobás és egy egy szobás udvari lakásból áll.
Bővebbet a háztulajdonosnál ugyanott, 2901

2839 tk. 1909.

Arverési hírdelmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közli, hogy a nagykanizsai segélyegylet végrehajtónak Czápéri Adám nagykanizsai lakos végrehajtást szenvedett elleni 150 korona tövé, ennek 1907 évi október hó 15-ik napjától járó 6 százalékos kamatai, 6 százalékos késedelmi kamatai, egyenlő évenként egy-három százalékos kezelési díj, 32 korona per, 15 korona végrehajtás kérelmi, 21 korona 20 fillér arverési kérelmi és a meg telmerülő költések iránti végrehajtási ügyében, a nagykanizsai kir. törvényszék területehez tartozó a nagykanizsai 3952 sz. tölven + 4240/b. 2 hrsz. alatt felvett szántóföld az országos tulajdon 1051 korona becsértékben 1909. évi július hó 24-ik napján délelőtt 10 órakor ezen telekkönyvi hatóságnál Hapoch Gyula alperesi ügyvéd, vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói arverésen eladatulni fog.

Kiküldési ár a fentebb kitétt becsár, melynek kétharmadánál alacsonyabb áron az ingatlan el nem adatik.

Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10 százalékat készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött közérkez letenni.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Nagykanizsa, 1909 évi április hó 27-én.

Gózon,

kir. törvényszéki bíró.

Vezérügynököt és agilis ügynököt

alkalmaz egy régi, kitűnően bevezetett életbiztosítási intézet a legmagasabb javadalmazás, esetleg fixum mellett is.

Havi 400—600 koronáig terjedő ügy-

szólva biztos kereset!

Óvadékképes egyének a díjak behajtására is igényt tarthatnak. Előnyben részesülnek azok, kik kizárólag ezen ágazattal kívánnak foglalkozni. A biztosítási ténen nem jártasakat beoktatjuk. Megkeresések az eddigi működés pontos megjelölésével „AGILIS 400” jelige alatt Blockner I. hirdetési irodájába, Budapest, IV., Sütő-utca 6. szám alá küldendők.

2932

Nélkülözhetetlen

UJSÁG

Magyarországon minden fűszer, gyarmat-aru, csemege, husár, tejtermény stb. kereskedőnek, foglalkozási szövetkezeteknek, szállodák és kávéházaknak, sőt minden háztartásnak a

Csemege Ujság!

JÉLELMEZÉSI SZAKLAP.

Ez a maga nemében párhallan hetilap szeptember 1-én indul meg. Előfizetési ára félre 5 hor. egész évre 10 hor. Előfizetők utólag (5 hónapig) 3 hor-ért kapják.

Szerkesztő Benkei Zsigmond Budapest, VIII. Sándor-tér 4.

A legjobb hirdetési mód.
Senki sem nélkülözheti!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kacsinszky-u. 2.

Telefon-szám: 78.
egy melléklettel.

Munkánk, bár kimutathatóan és megkérdőjelezhetően átlagosan 80 fillér.
Egyetlen- és kétoldalt írt cikkeink díja
3 kor; előfizetésre 3 koron.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához hordva:

Egy hónap	1,- K.
Negyedévre	3,- "
Félévre	5,- "
Egész évre	12,- "
Postai szállítással:	
Egy hónap	1,50 K.
Negyedévre	4,50 "
Félévre	9,- "
Egész évre	18,- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadóhivatal:
ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Rt. évfolyamára

Főszerkesztő: SZALAY SANDOR.
Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponta este 6 órákor
Szombatnap kiadástól.

Olcsóbb a nyaralás.

Kedvező hírek a Balaton mellől.

Nagykanizsa, július 15.

Egy-két esztendővel ezelőtt egyenesen a pokol fenekére kívántak bennünket, mikor arra buzdítottuk a közönséget, hogy menjen nyaralni, fürdeni a mi szépséges Balatonunk mellé. Pedig akkor még bőségesen díszelgett a »tulipán« a gomblyukokban. Hát már ezen az alapon is volt jogunk egy kis hazafiai áldozatot kérni hazánk leányaitól és fiaitól. Mert hogy áldozatot kértünk, azt beismerjük.

Hisz tudtuk, ismertük a Balaton mellett fekvő nyaraló- és fürdőhelyek rettenetes drágaságát. Tudtuk, hogy szinte minősíthetetlen lakásokért és élelmiszerekért olyan árakat kellett fizetni, amiknek csak pusztá hallatára égnek meredt az ember minden becsulata. Földes, szűk, szűcs, mizerábilisen butorozott szobák ára 40–60 forint volt egy-egy hónapra. Az élelmi cikkek, amiket azok sem nélkülözhettek, akik a kibérelt lakásban rendes háztartást vezettek, — olyan méreg-drágák voltak, hogy Páris egy bámulatosan olcsó létszéké törpült a balatoni kis fürdőtelepecskékel szemben. Egy része a nyaralóknak hamar elmenekült e rémséges drágaság elől; a másik része meg, amely talán körülményeinél fogva kötve volt a Balatonhoz, mint foglalkozási helyéhez mégis csak közelesei pontjához, szitkozódva keservesen kiutasította azt a pár hetet; de e közben százszor is megfogadta, hogy inkább a mélységes pokol fenekére megy nyaralni, mint a Balaton mellé. Végre is mindegy: akár megsűtik, akár megnyúzzák az embert. Mert amit a Balaton mellett fekvő falvak lakói — különösen a somogyi oldalon — elkövettek a nyaraló közönséggel: az valóban embernyúzás volt.

Ennek az eredetileg nagyon szegény, szinte földhöz tapadt népek az alatt a néhány esztendő alatt, amíg közönségünk a külföldi nyaralóhelyek helyett kezdte lassan-lassan megszokni, látogatni a mi hazánk leggyönyörűbb vidékét, a Balaton mellékét, — úgy látszik: fejébe szállott az áldás és szerencse. Nem elégedett meg azszal, hogy a nyaralók pénze egyszerre, szinte varázslatos módon kiemelte őket a szegénység, a nyomorúság karjaiból; hanem

gyorsan, rohamosan meg is akart gazdagodni. Ez a mohó meggazdagodási vágy eredményezte aztán azt a rettenetes drágaságot, mely mindenkit eljlesztett a Balaton mellől, akit csak egyéb kényszerítő körülmény oda nem költözött. Nem lehetett bizony oda-édesgetni a közönséget még tulipánnal sem.

És nem akadt olyan vezető egyéniség, aki a népet s általában az érdekelteket fölvilágosította volna. A sajtó eleget foglalkozott ezzel az állapottal; de eredménytelenül.

A partvidék egyes nagyobb helyei, mint aminő Keszthely is, aránylag mindig elég olcsó helyek voltak. De egy-egy ilyen hely nem bírta befogadni a nyaraló közönség összeségét. Így azután bizony a drágasággal elriasztott vendégek kénytelenek voltak a hazafias szempontok átlépésével idegenbe menni, ahol — ha megfizették is a kényelmes lakást és a jó eledelet — legalább a bőrt tiszteltemben tartották mindenkinek.

A Balaton-kultusz szempontjából mindez nagyon elszomorító dolog volt. E mellett végtelenül bosszantó is; mert nem találta meg az ember az orvoslását. Ezt is, mint nagyon sok magyarországi és magyar betegséget, rá kellett bízni a legnagyobb gyakorlattal dolgozó orvosra, az időre.

Hát ez a nagy-orvos — ugylátszik — ennél a bajnál is lelkiismeretes pontossággal végzi a kúrálást, ha bár kissé lassu tempóban is.

Már az idén a balatonmelléki kisebb helyekről is (megmondjuk azt is, hogy Balatonkeresztúrról és Gyenesdiásról) érkeznek olyan tartalmú, örömdetes hírek, hogy most már sokkal olcsóbb a nyaralás, mint az előző években.

A Balaton-kultusz érdekében végtelenül örülünk ennek a jó, kedvező hírek. De azért még sem bírnak abba a gondolatba belenyugodni, hogy a nyaraló közönség bárhol is egyesek, akár tulajdonosok, akár vállalkozók szeszélyének hatalma alatt legyen. A lakás és az élelmiszer kérdését a Balatoni Szövetségnek kell megoldania és állandóan biztosítania valami alapos intézkedéssel, ha másként nem lehet: hát egy hatalmas arányú szervezkedés után, például részvénytársaság szervezésével.

Mert talán főleg az is hangsúlyoznunk, hogy hazánk egy óriási kincsének helyes és okszerű kiaknázása országos közérdeket emelhet államnak, törvényhatóságoknak, társulatoknak, s az egész magyar nemzet-társadalomnak a legelkeszebb odaadással támogatni kell.

Fordulat az alsólendva—muraszombati vasút ügyében.

Alsólendva—Muraszombat—Radkersburg.

— Saját tudósítónktól. —

Az alsólendva—muraszombati vasút építése ügyében váratlan fordulatot hozott az érdekeltség vasárnap Muraszombatban tartott gyűlése, a mely az előbbi határozatok határonkívül helyezésével kimondotta, hogy az alsólendva—muraszombati vasút tervezett folytatásának, a radkersburgi vonal megépítésének kérdését az alsólendva—muraszombati vasútvonallal kapcsolatban fogja megoldani.

Az értekezleten, amelyen ugy a zalai, mint a vas megyei érdekeltség nagy számban volt képviselve, Bathány Zsigmond gróf orsz. képviselő elnökölt, akinek megnyitó szavai után Bartholus István az alsólendva—muraszombati vasút engedélyezése jelentést tett a vasútépítés jelenlegi állásáról és biztosította az érdekeltséget, hogy rendelkezésére állanak mindazon anyagi és erkölcsi eszközök, amelyekkel az érdekeltség 735 származékos hozzájárulása esetén a vasút megépítése biztosítható van.

Bejelentette, hogy a pénzügyi műveletekre vállalkozó pénzeszoport legközelebb megkerdi a forgalmi adatok gyűjtését. Felkérte az értekezletet, hogy a részvényjegyzések gyűjtése iránt tegye meg az érdekeltség az érdekeltség az intézkedéseket. Ami a Szájbély Gyula udvari tanácsossal való konfliktust illeti, az még elintéztést nem nyert, de a maga részéről az alsólendva—letenyei vonalnak az érdekeltségbe való bevonását helyesnek nem tartja.

Hajós Mihály, az alsólendva érdekeltség képviselője az alsólendva—letenyei csatlakozás bevonását szintén ellenzi, de kívánja, — hogy a tervezett vasúti vonal Muraszombaton át egyenesen a stájer határszélig építtessék ki, mert az alsólendvai érdekeltségnek a radkersburgi csatlakozásra van szüksége.

Bathány Zsigmond gróf szintén kívánatosnak tartja a Radkersburgig való azonnali kiépítést, mert a muraszombati járás mezőgazdaságának fontos érdeke, hogy ezen az úton Stájerbe kivittet nyerjen.

Postay Pongrácz főszolgabíró ellenzi ezt a megoldást, amelyhez Vas és Zalavármegyék, az osztrák és a magyar kormány előzetes tárgyalása és meggyezése szükséges. Kerek a

tárgyalások sokáig fogtak elhúzódnál, ami hátráltatja az al-ölelndva-murassombati vonal létesítését is. Elmerül, hogy a járás megépítésére a radkersburgi csatlakozás előnyös volna és éppen ezért indítványozza, hogy a korábbi határozatok fenntartásával a nyomjelzési munkákat szárnyban is végezzék el, de a törvényjavaslat jegyzés külön-külön kezelendő, mert előreláthatólag a murassombat-alsólelndvi vonalra előbb gyűl össze a szükséges pénz, mint abban az esetben, ha a két vonaltervet junktimmal összekapcsolják.

A főszolgabíró ezen alapon aggodalmalt azonban nem méltányolta az érkezőket, hanem a zalai érdekelttség erősen kívánságára úgy határozott, hogy Alsólelndvától a Stájer határáig az egész vonalat egyben kiépíti és az erre szükséges 300.000 korona költséget előteremtli. A zalaiak ez ígérethez Bartalus István kijelentette, hogy ha a pénzt előteremtik, akkor megcsinálja az egész vasutat is. Így azután az érkező hatályon kívül helyezte az eddigi határozatokat, amelyek a vonalnak darabonként való kiépítését helyezték kiállításba és ehelyett most az alsólelndva murassombat-vashidveket vonalnak együttes kiépítését határozták el. Az egész vasúti vonal 500.000 koronát igénylő hozzájárulásának háromnegyed részét a zalamegyei egy negyed részét pedig a vas megyei érdekelttség viseli az érdekelttség arányában.

Maláta tápsör különlegesség Hercules-sör

Főraktár Rechnitzer Mór cégnél Nkanizsán

A dunántúli községi és körjegyzők gyermekeinek internátusa.

Alakuló ülés Győrött.

— Solját tudósítottól. —

A dunántúli községi és körjegyzők gyermekeik számára fiúnevelő-intézet létesítésén munkálkodnak. A figyelmet érdemlő és társadalmi szempontból fontos akció, mely egy internátusnak Győrbe való felállítására irányul, mindenféle az illetékes körök legbensőbb rokonszenvével találkozott, s így remélhető, hogy a dunántúli községi és körjegyzőknek humánus törekvése már a közel jövőben tette fog önteni. A jegyzők a felállítandó fiúnevelő intézet tárgyában a hó 31-én Győrben alakuló közgyűlést tartanak, melyre a következő meghívót bocsátották ki az intéző bizottság:

„Meghívó. A dunántúli községi és körjegyzők fiúnevelő-intézetének Győrötti lendő felállítása tárgyában Győrött a vármegye székházának nagytermében 1909. évi július hó 31-ik napján délelőtt 10 órákor tartandó alakuló közgyűlésre Győr, Komárom, Mosony, Sopron, Vas, Veszprém és Zala vármegye területéről nemcsak a már rendez tagok ki jelentkezett, de az összes községi és körjegyzőknek ezennel meghívatauk, s a szíves megjelensére külön fel is kértnek.

Győrszentmárton, 1909. július 8.

Az intéző bizottság nevében:

Pósch Mihály n. k.

győrszentmártoni jegyző.

Tárgysorozat: 1. A fiúnevelő-intézetet fenn tartó egyesület megalakítása.

2. A fiúnevelő-intézet alapszabályainak tárgyalása.

3. A további teendők megállapítása.

Az alakuló gyűlés után délután 2 órákor a „Royal” szállóban társas ebéd. Az alakuló közgyűlésen, és a társas ebéden résztvevő asszisztensek felkértek, hogy részvételi asszisztensek legkésőbb a hó 23-ig saját megjelölésükkel a gyűlés előtti délutáni közönlös szíveskedjenek.

Akik a gyűlés előtti napon érkeznek Győrbe, azok felkértek, hogy ezt jeleznél szíveskedjenek, hogy elzárólatásukról gondoskodni lehessen.

A gyűlést egybehívó f. hó 30-án délután 5-6 óra között Győrött a megyeházánál feltalálható.

Más megyék és városok.

(=) Országos csendőrkisegítő Nagyváradon. A belügyminiszter véglegesen döntött az országos csendőrkisegítő iskola felállításának dolgában s az iskola helyét annyi sok versengő város közül Nagyváradot választotta ki. Az új intézménynek célja a három éven át szolgáló csendőrkisegítő elméleti és gyakorlati továbbképzése. Régen bebizonyosodott, hogy csendőri intézményünk ugyazólva a legelőkeltebb intézménye az országnak. És hogy folyton tökéletesedjék, lépést tartson a modern fejlődéssel, hogy elavult intézménnyé ne váljék, a belügyminiszterlumban és honvédelmi miniszterlumban elhatározták, hogy szakítanak a mai csendőrkisegítő rendszerével és új csapatot vágnak e téren. O y at, amelyet a fejlődés parancsol. A mai csendőrkisegítőket az egyes kerületi székhelyeken tartott 4-6 hónapos tanfolyamokon képezik ki. A kiképzés azonban e rendszer mellett nem egyenes és nem is kielégítő. A reform tehát azt célozza, hogy létesíthessék az országban egyetlen csendőrkisegítő iskolát, ahol tökéletesített tanterv mellett képezzék ki a legénységet és altiszteket. Ez iskolába az ország minden részéből összpontosítanak a legénység javát, azt, amely három évi szolgálat után alkalmasságának minden irányban bizonyosságát adta. Ezek hat hónapi elméleti és gyakorlati kiképzést nyernének az iskolában s ha a tanfolyamot elvégezték cizmetes örvényelő rangot és másod altiszt képesítést nyernének. A tanfolyamot jelesen végeztek két hónapi szünidő után újabb négy havi tanfolyamra hívnak be s ennek elvégzése után mint őrmesterek őrsparancsnoki képesítéssel kerülnek ki az iskolából.

(=) Középítkezések Karánsebesen. Karánsebes város közgyűlése elhatározta a villamos világítás üzemének házi kezelésbe vételét és háromszáz ezer korona költséggel modern vásárcsarnok építtet. A városi tégágyar céljaira tízenkilenc ezer koronát szavaztak meg, egy új, ötven ágyra tervezett kórházra pedig 170 ezer koronát. Több utat aszfaltburkolattal látunk el, ami 87 ezer koronába kerül. A beruházások fedezésére a város több milliót kölcsönt vesz fel.

(=) Hirdetési oszlopok bérlete Kaposváron. Kaposvár hirdetési oszlopokat állított fel s ezután a hirdetményeket kizárólag csak ezen oszlopokra lehet kifüggeszteni. A hirdetési oszlopokra pályázatot írtak ki s akadt is ajánkozó, aki hajlandó felállítani 25 hirdetési oszlopot (négy és fél méter magasságban), négy kis pavillont s vagy negyven darab táblát, ami mintegy 25 ezer koronába kerülne. Emellett fizetnek még a tulajdonjog ellenében a városnak évente egy dr. 10 koronás aranyat. A felétel k értelmében ingyen lehet majd kiragasztani az összes hatóságai hirdetményeket, a magánosok plakátjait pedig a vállalkozók a szabályrendeletileg megállapított díjakat aradhetik.

(=) Drágaság Aradon. Arad város közgyűlése szabályrendeletben tiltotta a piaci elővásárlásokat, hogy reggel 9 óra előtt vásárolhassanak a termelőktől, mert ezzel a drágaságon enyhíteni akart. A kereskedők és az aradi termelők e szabályrendelet hatályon kívül helyezését kérték. Aradról jelentik most,

hogy a város gazdasági bizottsága tegnap ülésén javaslatot készített, a melyet a közgyűlés elő terjeszt, hogy az elővásárlást illető szabályrendeletet helyezze hatályon kívül, — mert ez káros a kereskedelemre. A város vajmi keveset segített a drágaságon.

Hírek.

— Tanítói Áthelyezések Zalamegyében.

A hivatalos lap mai száma a tanítói áthelyezések és áthelyezések honzu sorozatát közli. Ebből Zalamegyét és Nagykanizsát a következők érdeklik: A vallás- és közoktatásügyi miniszter Barabás György balatonfüredi áll. polg. isk. rendes tanítót a sárvári áll. polg. iskolához és ugyanazon intézetből Modrey Lajos áll. polg. iskolai rendes tanítót a győri áll. polg. iskolához, Borovits Lajos oktatási polg. iskolai rendes tanítót a szegedi áll. polg. iskolához, Földes Miklós áll. polg. iskolai rendes tanítót Szegedről, Fülöp Antal ennek nejét szűli. Valkovszky O. G. áll. polg. isk. rendes tanítót Abonyból a nagykanizsai áll. polg. iskolához, illetve leányiskolához áthelyezte.

— A zalai virtus Zala és Vas megyék határán a két különböző megye községeinek lakói állandó virtuosus vitélkedésben élnek. Most a híres zalai virtusról írja bőrbödi levelezőnk a következőket: Vas megyében Pász István halastól korcsmáros vendéglőjében lakodalmat ült tegnap a Dervallics-család. A kodalmón a zalamegyei Bőrbönd községből a Paks család számos ivadéka vett részt. — A Paks-legendék négyen voltak, József Lőrinc, Lajos és Ferenc. Ezek a mulatságon ki akarták mutatni a zalai virtust, amiért konfliktusba keveredett velük a Dervallics-család legényserege. Véres háborúság ütött ki a mulatságon, aminek az lett a vége, hogy négy Dervallicsot vérfagyva vitték el a tulajdon bástyájuk lakodalmáról. A zalaiak győzelmesen hagyták el a csatateret, de csendőrk mentek utánuk, akik letartóztatták őket és bekísérték Kőrmendre a járásbírószághoz.

— Bartos Géza itthon. Népszerű fogtechnikusunk, Bartos Géza ma a körülményekhez képest kitűnőnek mondható kondícióban megérkezett Budapestre, hol életveszélyes operációt állott ki néhány hónappal ezelőtt. Most már egy-kettőre lábra fog állni a közkedvelt »doktor« és kifogyhatlan humora ismét frissítője lesz a kanizsai társaságnak.

— Motorjáratok Kaposvár és Fonyód között. Moson és Siofok között tudvalevőleg motorjáratok bonyolítják le a forgalmat. A motorközlekedés a lassu vicinális helyett annyira bevélt, hogy mozgalmat indítottak és a balatoni szövetség a kereskedelemügyi miniszterhez már fölterjesztést is intézett, — hogy a Balatonhoz vezető összes vicinális vonalokat motorokká alakítsák át. Elsősorban is a fonyód—kaposvári vonalra kérték a motorközlekedést. Somogyvármegye közigazgatási bizottsága tegnap ülésén szintén elhatározta, hogy föliratot intéz a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy a kaposvár—fonyódi vonalon léptesse életbe mielőbb a motorokat.

— Öngyilkos szakaszvezető. Kaposvárról jelentik: A Baross-utcai kaszárnyában ma hajnalban öngyilkosságot követett el egy manipuláns szakaszvezető. A 23. községi gyalogezred 12. századjának volt manipuláns szakaszvezetője Gaudics György. A 23. esztendő katonát szerették bajtársai, mert jóra való, szelíd természetű ember volt. Gaudics György néhány nap óta a manipuláns őrmestert helyet-

testtette, aki szabadságon van. A szakszervező má' éjjel a órákor fölkel és a folyosón ide-gezen járka. Négy óra után néhány perccel beemest az irodába, ahonnan kis vártatra ki-jött és Kiefer napost pálinkáért küldte. Ek-kor fél négy lehetett a Gundics asztalt kö-vette el az ügylikösságot, míg a napos tá-vo' volt. Beemest az irodába, szolgálati fe-gyvert a földre támasztva, a csövével szívének lövőgolyója a elűtötte a fegyvert. A golyó szívébe fúródott, Gundics György összerogyott és néhány másodpercnél szénvedés után meg-halt. Mikorra Kiefer napos visszatért, a sza-kaszervező véres holtestét találta az iroda padlóján. Az ügylikos levelet nem hagyott hátra s így egyelőre nem tudják, mi vitte rá végzetes tetteire. A kaszárnyában azonban arról beszélnek, hogy a Hazám-kávéházbeli kaszárnyával, akibe szerelmes volt, igen sok-szor elmulatta a katonaság pénzét. Gundics György holtestét holnap délelőtti boucolják föl s a délután folyamán eltemetik.

— Megőrült a szepetneki gyilkos a bór-tónban. Még mindenkinek élénk emlékezeté-ben van az a véres gyilkosság, melyet H. Kresznár János szepetneki parasztleány kö-vetett el. Hajdinák János nevű barátján, kinek mennyasszonyára féltékenykedett. A nagy-kanizsai ügyészség börtönében várta sorsának elődöt a szepetneki rémes éjszakai hőse, de a meggyilkolt ember csontvázafeje örökké szemel előtt állott képzeletében, míg nem rettentő bűnének gondolata teljesen meg-bomlasztotta lelke egyensúlyát. Már régebben mutatkoztak a fogházban az elmebetegség tünetei a gyilkoson s azért még mielőtt fő-tárgyalást tűntek volna ellene, a kir. ügyész az Országos gyűjőfőhöz elmeosztályához küldte fel, ahol csakugyan megállapították Kresznár Jánosnak, hogy közveszélyes elme-beleg. Most tehát, hogy ismét itt van a leg-szörnyűbb büntetéssel, az élőhalottá vá'ással büntetett gyilkos, az ügyész ellene elejtette vádját és az íránt kereste meg a nagykaniz-sai rendőrkapitányságot, hogy a tébolyodott embert szállítsa el valamelyik elmeegógy-intézetbe.

— Reform a hadseregben. Érdekes refor-mot léptetett ma életbe a közös hadügyminisz-terium és ezzel véglegesen rendezte a katoná-orvosok kincsiári lovakkal való ellátásának kérdését. Eddig közös ges remonda lovakat bocsátottak a katonáorvosok rendelkezésére, a gyakorlatok idején, aminek az volt a követke-zménye, hogy a bosszas lovaglás faradalmához nem szokott és a szokatlan lóval bántni nem tudó katonáorvosok „teljesítő képessége” nem volt kielégítő. A hadügyminisztérium legújabb rendelete ezen a bajon úgy segített, hogy az egészségügyi csapatokhoz beosztott segédke lo-vait bocsátja az orvosok rendelkezésére, az egészségügyi segédkatonákat pedig közönséges katonalovakkal látja el. Ilyen módon a katoná-orvosok jól beolavagolt és könnyebben kezelhető lovakhoz jutnak, amelyek nyolc évi szolgálat után tulajdonukba mennek át. A lovak ellátásá-ról egy alosztály gondoskodik és a ló főszerele-sége is a kincsiári bocsátja az orvosok rendelkezésére. Ilyen módon a katonáorvosok kiadásai a minimumra redukálódnak. A most kiadott ren-delet egyelőre csupán a lovasezredekhez beosztott orvosokra vonatkozik. A legközelebbi időben azonban, amint költségvetészerzőleg módjában lesz a hadvezetőségnek, ugyanezt a rendszert válsai kerenzetűl a tábori és hogyi tüzérségnek, valamint a lovas hadosztályok főorvosainál. Vá-gú a gyalogezredek orvosait látják ily módon

jobbban használható lovakkal a ezzel a reform teljes lesz.

— Szepetneki nyári mulatság. Szepetne-ken a községi (Carina) erdőben 1909. július hó 18 án nagy nyári táncmulatságot rendez-nek, amelynek sikeréért erősen buzgólkodik a rendezőség. Beléptidő 60 fillér, családjegy 1 kor. 50 fill. Kezdeté d. u. 4 órákor lesz és kedvezőtlen idő esetére a mulatság a nagy-vendéglő helyiségében tartatik meg. A ren-dezőség egy előrendű vidéki zenekart fog-a-dott fel és gondosságukban annyira mennek a mulató szepeinek, hogy még a kocsi-kényelemről is előre gondoskodtak; kocsi a nagykanizsai Bárány vendéglőben d. u. fél 1-től fél 6 óráig a kirándulni szándékozó vendégek rendelkezésére állanak. A ki és be kocsiás mindössze csak 5 koronába kerül.

— Automobil-postajarat Szegeden. Nagy-szabású intézménnyel lesz gazdagabb Szeged a jövő hó elejétől kezdve. A magyar királyi posta igazgatóság a postal forgalom gyorsabb lebonyo-lítása érdekében automobiljáratot vezet be Sze-geden. A postának automobil útján való lebonyo-lítása nálunk eddig csak a fővárosban van meg. Külföldi nagyobb városokban már régebben bevezették az automobil-postakocsikat, az auto-mobil útján való kézbesítést, amelyekkel kőtségi kívüli gyorsabban bonyolítható le a forgalom, mint a mostani rendszer mellett. A főváros után az első hely az országban Szeged, ahol rövidesen szintén életbe lép a postánál a kul-tura haladásának egyik alkotása: a gyorsan robogó automobil.

— Tolvaj a borbélyműhelyben. Vakmerő tolvajlást nyomoz a kanizsai rendőrség. Man-kovics József Erzsébetteri fodrász tegnap dé-lután néhány percre elszunyadt nyitott üzle-tében, ahol kívülről éppen akkor senki sem volt jelen. Alig néhány percig tartott a szun-dikálás, de mire Mankovics felnyitotta a sze-meit, a legnagyobb meglepődéssel vette észre, hogy a pénztári asztalkára helyezett aranyórája lincostul elveszett. Amíg sludt, valami csendes járásu vendége akadt Mankovicsnak, aki ahelyett, hogy szakállát hagyta volna a műhelyben, inkább elvitte magával a gazda aranyóráját.

— Állatjárvány. A járási állatorvos a nagy-kanizsai járáshoz tartozó Zalacszentbalázs kö-zségben járványos sertésorvancot állapított meg, s ezért e község sertésállományát szigorú zár alá vette.

— Zárfeloldás. A letenyei járásban lévő Csernecz községben a marhák lépéneje meg-szünt és így a községet a zár alól feloldották.

— Szállítás a közös hadseregnek. A cs. és kir. 5 hadtest hadbiztonság pályázatot hirdet a Nezsider, Sopron, Szombathely, Kö-szeg, Nagykanizsa és Kismarton állomásokon elhelyezett cs. és kir. közőshadseregbeli csa-patok és intézetek részére 1910. évi augusztus hó 31 éig szükséges széna, szalma, tü-zelőfa és közén szállítására. — Az ajánlatok benyújtási határideje július hó 20-ika, illet-e augusztus hó 3-ika. Az eredeti hirdetmény a szállítás feltételi füzet kerültől kamará-v hivatalos helyiségében megtekinthető.

— Egy vármegye a boritaladó leszálli-tása mellett. Esztergom vármegye köriratot intézett az összes testvér törvényhatóságok-hoz, melyben a boritaladó leszállítása iránt a törvényhozáshoz intézett felirat támogatá-sát kéri. A körirat hivatkozik arra, hogy éppen a bortermelés fellendülése következtében jutottak a termelők gyorsan helyzetbe, mert a termelés folytonos gyarapodása mellett nagy

akadályai állanak fenn az értékesítésnek, emellett a nagy fogyasztási adó következté-ben a nép igen sok helyen kiadóról a pá-linka fogyasztására tér át. Esztergom vár-megye felirataiban nem kívánja a boritaladó teljes eltörlését, hanem annak a mérséklését, amely mellett a kincsiár tulajdonoson hangoz-tatott érdeke nem károsodnék, mert a nagyobb fogyasztás mellett a kisebb adótétel bizonyo-san többet jövedelmezne a kincsiárnak.

— A bizonytalan apa. Egy vidéki olva-sónk írta ezt. A jelenet olyan helyen játszód-tott le, ahol sok gyerek születik házasságon kívül. A faluban vizsgálta volt a azon megjele-netek a szülők, meg a föltárazatandó plébános úr is. Egy kis parasztiú nagyon szépen felelt a plébános meg is dicsérte.

— Ki az apád? — kérdezte a gyerektől, miközben megismogatta az arcát.

A fiúcska nem felelt, csak motyogott va-lamit.

— Na, ki az apád?

Kinos csönd. A tanító ekkor odafordult a plébánoshoz.

— Itt van a gyerek anyja is. — Talán ő jobban meg tudná mondani.

— Hippokratés a híres görög orvos volt az, aki Krisztus előtt már 450-ban az ember-séget gyógyította. Ő volt az, aki a szájjápolás fontosságára figyelmeztetett és a kellemetlen szájjúzt egy aromatikussal borral és porral jár-tani igyekezett. Ma már tudjuk, hogy a szájjá-padás az infekciós betegségek kiinduló pontja, s hogy a fogak rendszeres ápolása egy jó fogtisztító szerrel, mint pl. a Surg féle kalodons nélkülözhetetlen kellék, mert ez a fogakat az emberi kor legvégéig épségben tartja.

— MAYER KAROLY első dunántúli gőz-mű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvri-rozó és plissirozó gyára Nagykanizsa, Kö-lcsi-utca 19. — Elváltai szakmájába vágó munkákat a legutányosaabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék in-gyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

Színház és művészetek.

(—) Heti műsor:

Csütörtök: A szony kortes. Pintér Imre énekes bohózata. A szerző jutu-lomjátéka.

Péntek: Erdészleány. (Félhelyárakkal.) Szombat: A szerencse fia. (A Magyar Színház ujdonsága mely több mint hatvanzor adatott.)

Vasárnap: A cigány. (Szigligeti énekes népszámúve.)

Hétfo: Egy szegény ifjú története.

Kedd: Aranyvirág. (Hajagos Károly ju-talomjátéka.)

Szerda: Tiszt urak a zárdában.

Csütörtök: Forradalmi nász. (Ujdonság.)

Péntek: Erdészleány. (Ez ledényben utol-jára.)

Szombat: A nap hőse. (Szőke Sándor jutalomjátéka.)

Vasárnap: Arany ember. Jókal színműve.

Hétfo: A szobaleány. (U első előadás.)

(—) Dollárkirálynő. Tavaly allig voltunk egynehányan Fall Leo gyönyörű muzikáju orpsettjének kanizsai premijerén, míg tegnap este a színház utolsó sága is megtelt közönség-gel. De meg is érdemelte ezt a nagyarányú öröklődést, úgy az előadás, mint a darab, amely ha nem is éppen a legmulattatóbb librettóval ókon, de zenéje oly büvös bájos, hogy bárki ba-bunt szímmel bátran végig élvezhette volna az előadást. Parlagi, a dollárkirálynő, Szilágyi, Borók Margit, Lévi, Hajagos, Holty avatott kezeiben voltak a főszerepek.

(—) Még egy hétig marad a színtársulat. A mint e rovatnak az elején az egész héten át látható volt heti műsor mutatta, Kövesi direktor színtársulatával másfélhavi időre már kezdjen, f. hó 20-án szándékozott átrándulni Siófokra. Azonban az igazán mintaszerű színpártoló közönségnek nagyon sok tagja a

népazaru direktor előtt azt a kívánságát fejezte ki, hogy a színházszínház legalább még egy hétig hosszabbítsa meg itt tartózkodásának idejét. E kívánság teljesítése előtt nem zárkózhatott el Kövesi és így derék színészeink csak egy héttel később, f. hó 27-én fognak Siófokra utazni, ahonnan azonban Kövesi teljesen újra szervezett társulattal fog szeptember elsején Kanizsára bevonulni, mert régi társulata egész térfi és női személyzetének tagjai közül csak *Hollay Hugó* és *Hajagos Károly* fognak a társulatnál megmaradni.

(—) Javítják a kaposvári arénát. Kaposvárról írják: Hogy a színházban nyitva felejtett vízvezetési csapból kifolyt vírtömeg nagyban aláásta a rozoga bódé alapját, azt hiszik Kaposváron, hogy az idén nem igen vernek tanyát a tűzre korbátt, szellős muzeumtemplomban Thália vándorapostolat. A polgármesteri hivatalból, meg a torony alól is oly híreket értesítettek utnak, hogy közbiztonsági szempontból sem engedik meg a színházban való játszást. Hát ez korai ljesztegetés volt, mert a Balla színházszínház már e hó 29-én megkezdte előadásait, Kereszturi János főszereplő pedig ma megkezdte a színház tatarozását, Furnak, faragnak már a világot jelentő deszkák.

Táviratok

és telefonjelentések.

Kossuth Ferenc fűrdőzése.

Budapest, július 15. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter ma délután *Pallay Sándor* dr. miniszteri titkár kíséretében Marcheggén keresztül Wiesbadenbe utazott. A nyugati pályaudvaron megjelent *Szterényi József* kereskedelmi államtitkár és az államvasutak több főtisztviselője, akikről a miniszter vonatára szállása előtt búcsút vett. A miniszter wiesbadeni fűrdőzését négy hétre tervezi, és utána utókurára Karlsbadba fog menni.

Mégsem volt Romániában zászlósrítés.

Bécs, július 15. Ma illetékes helyen kijelentették, hogy a román kormány hivatalos értesítése szerint sem Szászváron, sem Bukarestben nem sértették meg a magyar lobogót. Megvizsgálták a dolgot és megállapították, hogy egy bécsi nyomatos alaptalan híre nyomán került a magyar sajtóba ez a valótlanúság.

Apponyi a »Zeit«-ben.

Nem volt a királynál Apponyi.

Budapest, július 15. Politikai körökben nagy feltűnést keltett a bécsi »Zeit« című lap mai híre, mely szerint a király Ischlba való utazása előtt, Apponyi Albert gróf minisztert fogadta volna kinalogatáson, aki a fuzló tervét terjesztette volna a király elé. A hírt Budapesten a leghatározottabban megcáfolják.

Egy képviselő balesete.

Budapest, július 14. Korda Andor a jókedvűről általában ismert függetlenségi képviselőt komoly baleset érte. A Rákóczi úton egy gyorsan haladó villamos kocsi elütötte és az ütés következtében a képviselőnek első álkapca összezsúszódott és négy foga kiesett. Az eszméletlen állapothoz levő képviselőt nyomban be szállították egy kórházba, ahol az orvosok megállapították, hogy sérülése nem életveszélyes.

Esülyedt uszály-hajó.

Baja, július 14. A Baja-bálaszki hajóhid pillérének neklivégződött a Lehel nevű uszály hajó. Az összeütközés oly heves volt, hogy a hajó menten ketté tört a rajta levő 100.000 korona értékű óriási gabonarakomány aly együtt elsülyedt. Több matróz is vízbe fullt.

A perzsa forradalom.

Teherán, július 14. A sah csapatai a városban kivülről bombázták a parlamentet. A sah palotája előtt, mintegy négyszáz főtől idegen nemzetbeli katona áll; a garázd csapatok naponta több európai üzlethez támadnak meg és városaszerte az európaiakat rabolják. A nacionalisták egyre támadásra késztetődnek és már a napokban elkerülhetetlennek látszik a döntő ütközet.

Jäger Mari bünei.

Hódmezővásárhely, július 14. Ma fejezte be a hódmezővásárhelyi rendőrség Jäger Mari bűnperében a nyomozást. Az újabb mérgezési eseteket egyelőre a nyomozás érdekében szigorúan titokban tartják. A szegedi ügyész szeptemberben megkereste a hódmezővásárhelyi rendőrséget, hogy Jäger Marit kísérelje át Szegedre, ahol számos eddig még befejezetlen bűncselekedet vonatkozásában akarják kihallgatni.

Szanatóriumban agyonvert rendőrtiszt.

Budapest, július 14. Brutális bűncselekedet szálalt bogozza most a budapesti rendőrség. A vizsgálat egy levél alapján indult meg, amelyet a főkapitánynak írtak és a levél írója azzal vádozza egy szanatórium több ápolóját, hogy *Kolossa Géza* volt rendőrtisztet a nyugati pályaudvari rendőrség vezetőjét, — akit ideghajja miatt internáltak a szanatóriumban, az ápolók addig ültették, verték, amíg meg nem halt. Az állítólagos gyilkosság ügyében eddig annyit sikerült a rendőrségnek kinyomozni, hogy a szerencsétlen végű rendőrtiszt hulláján tényleg több ütéstől eredő kék folt volt, ami megerősíteni látszik a levél tartalmas vádjait. A holttestet exhumálni fogják.

Ki nyeri?

Budapest, július 15. Az osztálysorsajáték mai húzásán 30.000 koronás nyerménnyel sorsolták ki a 68.663 számú sorsjegyet. 15.000 koronával a 25.298 számú és 10.000 koronával a 65.832 számú.

Közgazdaság.

Értékpapír-tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

A Pestl Magyar Kereskedelmi Bank nyughalmi

lióklának jelentése:

Magyar hitelrészvény 751.50. Osztrák hitel részvény 488.—. 4%, magyar koronajáradék 93.10. Kereskedelmi-bank részvény 342.—. Szászvári közszolgálati részvény 569.—. Rimamurányi vasúti részvény 685.25. Adriai tengervíz részvény 389.—. Hazai bank részv. 277.50.

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, július 15.

Készáru-üzlet.

Változatlan.

Hataridő-üzlet.

Buda 1909. október 13.81. Buda 1910. április 14.06. Rosta 1909. október 10.11. Zab 1909. október 7.71. Tengeri 1909. július 7.86. Tengeri 1909. aug. 7.98. Tengeri 1910. május 6.94. Repce 1909. aug. 14.20.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbetegségekre, köszvényre, cukorbetegségekre és húsvetor-bántalmakra kitűnő hatás.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ártávkészletben vagy a Széchenyi-fürdői Salvator-forrás Vízvezetékénél Budapest, V. Budafokszéki.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar irlalmas rend tulajdon. Elsőrangú kénas hővízi gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszap- medence és kézfürdők, melyek kiváló gyógyhatással rendelkeznek az összes reumatikus- és idegbántalmaknál. Uszodák, hőlég-, szénas- és villamos-fürdők. Ivó- és gyógykezelés-kúra. Prospektus ingyen és bérmentve küld.

Az igazgatóság.

Esernyő-üzlet megnyitása.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy helyben,

a Szarvas-szálló átelében

NAGY VÁLASZTEKU

NAP- ÉS ESERNYŐ ÜZLETET

nyitottam s midőn megjegyezni kívánom: több éven át szerzett tapasztalataim munkavezető voltam előrendő gyáraknál alkalmazva, miért abban a helyzetben vagyok, hogy a legelegánsabb ERNYŐ- és SÉTABOTOKAT a legártósabb klviteiben olcsó árréi bocsátom a közönség rendelkezésére. Behúzásokat és javításokat szakszerűen 2 óra alatt eszközölök.

Kiváló tisztelettel

Kreiser Alajos

esernyő készítő specialista.

Tűzifa-eladás!

Legjobb minőségű száraz, egyszemű tűzifát, búkkhasábtól alábbi árak mellett állít azonnal ki.

KONDOR ADOLF tűzifa-bizományos, Arany J. u. 2.

Telefon: 122 szám.

Árjegyzék: 1 méter-ől 2.00 m. magas 36 korona, 1 erdei-ől 2.20 m. magas 39 korona házhoz szállítva s általam összerakotva. Egy vasúti kocsiakomány 10-1200 kgr. garantálva legálább 5 méter-ől szintén házhoz szállítva 180 korona.

Megrendeléseket még elfogadnak: Brück Márkus és Társa szállítók, Dedovics Béla és Schlesinger Izidor kereskedőknél.

Mérlegek és Súlyok!

Tisztes, szárazos, egyszerű, táblás mérlegek és súlyok legpontosabb javítása és hitelesítése, nagyobbított mérlegkészítő műhelyemben gyorsan és a legolcsóbb árak mellett elfogadtatik. 30 évi szakgyakorlat!

Szives pártfogást kér továbbra is

Golenczy Ferenc

okl. gép- és mérlegkészítő Nagykanizsa útja tér 31. szám.

A cím fontos! Megőrizendő!

EREDETI

AIXI és NIZZAI

Saláta-Olaj

átörkénytelen tiszta nemes izzel.

== Literje ffr 1.20 ==

Nagykanizsán kapható:

Drogeria a „Vörös kereszt”-hoz.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kassai-utca 2.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Művek: báli kimutatások és magán-
közlemények soronként 50 fillér,
Eljegyzési és esküvői értesítések díja
5 kor; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Kiadótulajdonos:
ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SANDOR.
Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben házhöz hordva:
Egy hóra 1.- K.
Negyedévre 3.-
Félévre 6.-
Egész évre 12.-
Postai szétküldéssel:
Egy hóra 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre 9.-
Egész évre 18.-
Egyes szám ára 6 fillér.

Megjelenik naponként este 6 órakor
Szombatnapok kivételével

A választói jog.

Nagykanizsa, július 16.

A függőben levő kérdések egyik legfontosabbika, a választói reform. Hazánk jövője, miként való fejlődése függ ettől az óriási fontosságú reformtól! A lefolyt nemzeti küzdelem napjaiban a wieni körök azért vetették föl ezt a reformot, mert megakarták nyerni a nagy tömegek tetszését és el akarták terelni a figyelmet a nemzeti törekvésekről. Wienben úgy fogják föl a választói reformot, hogy majdan az új választói jog alapján egybegyűlt parlament nem fogja kívánni a hadsereg magyar részének magyarrá tételét és hogy a magyarság szupremáciája gyengülni fog.

Now, ha az általános választói jog arra való, hogy azzal kebelezzék be Magyarországot Ausztriába, hát akkor a pokloknak mélyesége fenekére azzal az általános választói joggal — akármit is mond a szabadlvság. Mert mi magyarok vagyunk, azok akarunk maradni és semmi olyan intézményt nem fogadhatunk el, mellyel ősi alkotmányunkat sarkaiból akarunk kiforgatni.

Ha az udvari politika a szocializmust használja fáltörő kosznak a magyar alkotmány ellen és a szocializmus oda adja erre a célra magát, a magyar állameszmé hűvének csak egy kötelességük lehet, hogy ne engedjék megtörni az alkotmányos bástyákat. Am ha a szocialisták oly nagy lelki vakságban szenvednek, hogy az udvarnak eszközül adják magukat a militarizmus óriási terhének állandósítására, csak tegyük. Mi ugyan kötve hisszük, hogy akik állami adót egyáltalán nem fizetnek, magokra vállalják ezt a terhet. Vagy tán Wien urai a polgári társadalomra kívánják hárítani a terhet, az államhatalmat pedig az adót nem fizető tömegnek szolgáltatni ki? Akkor nagyon bolond állapotok következnek és a vége mégis az lesz, hogy a kockázatba a monarchikus elv fog belepusztulni és a magyar alkotmány mégis megmarad a jobb idők jobb emberei számára. Mert a hámba fogott tigrisnek természete nem változik. Először az első alkalommal és a legnagyobb állatszeliidők sem jutottak odáig, hogy kérdőz állatok neveljenek a tigrisből. A hatalom igazába fogott szocializmus azért csak szocializmus marad s bizony-bizony okosabb dolog az ősi erényben való bízalom, mint az a másik, mely olyan felekezettel: hozza összeköttetésbe az uralkodókat, melyek vadásznak az ő életükre. A forradalmi szocializmus és az anarkia nagyon közel állanak egymáshoz, — s mikor a mi áldott emlékü királynénkat leszúrták az anarkisták — talán emlékezhetnek még rá,

— az egész világon fölháborodást keltett cselekedetét mindenki elítélte, kivéve bizonyos szocialista frakciókat!

Magyarországnak más alkotmánya van, népének más az alkotmányos föltétele. Még ha a szocializmus ideig-óráig eltartíthatná is a magyar népet, egyben nyugodtak vagyunk: mihelyt az udvari politika magyarságunk ellen tör, azonnal fölébred a kuruc szellem. Balga beszéd, hogy a népnek nem haza kell, hanem kenyér. Mert a kenyeret is a haza adja. A császároktól ugyan éhen veszhetnének a népek, azok csak a maguk hatalmát erősítik s a »főlsége« népet — akármielyen nagyon lelkesednek is az az általános választói jogért — egyenrangú faktornak el nem ismerik.

Amíg az egész világon faji csoportokra oszolva rendezkedtek be az emberek, addig mi nem lehetünk a balekek, akik egyedül adjuk fel magyar nemzeti voltunkat. Hiába is aduók fel: dominálna a román, vagy a horvát, vagy a szász, amelyik erősebb lenne.

Minden országban a legerősebb faj dominál. Magyarország nem csak politikai jog, nemcsak történelmi fejlődés, hanem faji erő szerint is a magyaroké. Annak az országnak, annak a geográfiai fogalomnak lakosai tehát, akik Kárpátoktól az Adriáig egy bizonyos törvények és intézmények keretében élnek, nemzeti alapon kell berendezkedve lenni és ez a nemzeti alap: a magyarság. Minden nemzeti országnak pedig természetes létfenntartási törvénye, hogy minden lakosától megvárhassa: a magyar állampolgárságot, nemcsak formailag, de lényegileg is. Aki nem akar magyar állampolgár lenni, az kívándorolhat, vagy itt élhet mint idegen, de állampolgári jogokat nem kívánhat a maga részére. Az állampolgárságnak pedig van egy megfoghatatlan és egy megfogható kritériuma. Az előbbi: az érzés vagy a gondolkodás, az utóbbi: a magyar nyelv ismerete. Mert azt csak nem lehet kívánni egy nemzeti államtól sem, hogy sorsának intézésébe akár franciákat, akár németeket, akár románokat belyeljen engedjen.

A magyarul nem tudó lakosokra az eddigi választói jog továbbra is maradjon meg. De, hogyha az állam új jogot ad polgárainak, ez új jogokat igénybe venni akaróktól méltán megkívánhatja, hogy magyarul tudjanak!

A Dunántúli Pénzügyi Tisztviselők szaktanfolyama Keszthelyen.

A tanfolyam július 19-től augusztus 7-ig tart.

— Saját tudósítónktól. —

A Kaposváron székelő Dunántúli Pénzügyi Tisztviselők Egyesülete a Magyarországi Pénzügyi Szakszervezetek Országos Szövetségének anyagi támogatásával folyó évi július 19-től augusztus 7-éig ímeretterjesztő szaktanfolyamot rendez. A tanfolyamot az idén is Keszthely városában tartják meg, mert ez a Balaton mellett fekvő nagyobb város a legalkalmasabb hely arra, hogy a tisztviselő, aki egész éven át irodában dolgozik, kipihenje az esztendő fáradságait s élvezhesse az örökké hullámzó magyar tenger üdítő fürdését, ismereteinek szórakoztató gyarapítása mellett.

A tanfolyamon szabadon részt vehetnek az ország bármely pénzügyi intézetének tisztviselői, mégis azzal, hogy a Dunántúli pénzügyi szakszervezetek tisztviselői, valamint a Magyar Pénzügyi Szakszervezetek Országos Szövetségéhez tartozó intézetek tisztviselői a tanfolyamot ingyen látogathatják, míg nem tagok az egész tanfolyam idejére titkosított fizetnek. A tanfolyam befejeztével látogatási bizonyítványt kapnak a hallgatók.

Szabad órákban kirándulások lesznek a Balatonvidék nevezetese pontjaira, úgy, hogy a tisztviselők barátságos gyönyörű vidéket nagyobb költségek nélkül megismerhetik. Lakásról és ellátásról az elnökség mérsékelt árat gondoskodik.

A résztvevők érdekében áll, hogy a tanfolyamra mielőbb jelentkezzenek Kötőné Bóniánél, a Dunántúli Pénzügyi Tisztviselők Intézetének elnökénél Kaposváron, (Somogy megyei Takarékpénztár).

Az előadások sora a következő: 1. hét (július 19-től július 24-ig).

Elnöki megnyitó. A vidéki pénzügyi tisztviselők kéri üdvözlője. Tartja: Markovits Gyula, a D. P. T. E. elnöke.

A pénzügyi struktúrája. A külföldi váltók elmélete. Előadja: dr. Bari Agoston, közgazdász író és a P. n. intézeti Szemle szerkesztője.

A végrehajtási novella és a pénzügyi intézetek. Előadja: dr. Berényi Pál, a D. P. T. E. elnöke.

Jelzálog üzem. Előadja: dr. Lehotzky Sándor, a magyar takarékpénztárak központi jelzálogbankjának tisztviselője.

A lezámitóási üzem és hitelrendszerünk. Előadja: Szász János, a M. P. T. E. központi szövetségének főtitkára.

II. hét (július 25-től július 31-ig):

Az 1907. évi pénzügyi válság tanulságai. Egyöntetű mérték. Előadja: dr. Katona Lajos, a magyar pénzügyi intézetek központi hitelbankjának ellenőre.

Telekkönyv. Előadja: Sági János, író, telekkönyvezető.

A kiváló bőr- és kőműves gyártó

SALVATOR

rossz és betegségek, bőrvényes, szesz-
betegségek és harcos bőrvényesek kímélhetők.
Természetes és természetes szavazás.

Kapcsolat: szavazás, szavazás vagy a Szavazó-
Szavazó-Szavazó Szavazó, V. Szavazó-Szavazó S. A.

Jeleslogkölcsonők Átrubázása. Előadja: dr. Zehoczky Sándor.

Az új adótörvények. Jegybankok szervezete. Előadja: dr. Berényi Pál.

III. hét (augusztus 1-től augusztus 7-ig):

Pénzüntézetek üzletkezelése. Tőzsde. A budapesti tőzsze és a vidéki pénzüntézetek. Mobili bankügyletek. Előadja: Bánfi Oszkár, a magyar pénzüntézetek központi hitelbankjának osztályfőnöke.

Az ipartörvény tervezete. a pénzüntézetek és pénzüntézetek tisztviselőik szempontjából. Előadja: dr. Berényi Pál.

Pénzüntézetek adminisztráció; különösen: a) hitelképesség nyilvántartása, b) vagyonrészek kimutatása, c) statisztika. Előadja: Kotzian Emil, a D. P. T. E. alelnöke.

A Néptakarékpénztár

Részvénytársaság Nagykanizsán
Sóliér, Bayer-ukrász-féle ház

Saját tőkék 830.000.- K.

szereződés viszonyban

a Magyar országos központi takarékpénztárral, Budapesten

(saját tőkéi 25 millió K.)

Elfogad betéteket

takarékkönyvre 4 1/2 %
kamatra, folyószámlára
megállapodás szerint;

Leszámitol pénzünté-

zet, ke-
reskedelmi és ipari tárca-
váltókat a legutányo-
sabb kamattal mellet;

Engedélyez

váltó és folyószámla hitelet;

Előleget ad

minden-
nemű
értékpapírra, vidéki
pénzüntézetek- és ipar-
vállalatok részvényeire,
arany- és ezüstműekre
és ékszerekre;

Kötelezvénnyre

kölcsönt ad segély-
egylete keretén-
ben hetenkénti vissz-
fizetésre;

Jeleslogkölcsonőket

ad házra, telekre, föld-
birtokra;

a Magyar országos központi takarékpénztárral való

szoros összeköttetésénél fogva, a legelőszob-
ban és legelőnyösebb feltételekkel nyújt
10-30 évig terjedő
törlesztésen jeleslogkölcsonőket kész-
pénzben vagy záloglevelekben.

Már fennálló jeleslogkölcsonőket előnyös feltételek
mellett convertál.

Elfogad a banküzlet körébe tartozó minden-
nemű megbízásokat.

Felvilágosítások mindenkinek készséggel adatnak.

Hivatalos órák: délelőtti 9—12-ig, délután 3—5-ig.

Telefon-szám: 126.

Elégett asszony.

Tűzbe dobták veszekedés közben.

— Saját tudósítónktól. —

A városunkhoz alig néhány kilométernyire fekvő Somogy megyei Sárd községből írja tudósítónk az alábbi borzalmas esetet:

Borzalmas halálkínok között haltak tegnap Berencsén a falubeliek egy szerencsétlen asszonyt, akit veszekedés közben a szomszédja a tűzbe dobott. A szerencsétlen asszonyt még élve találták meg az utcán, de nem hiszik, hogy életben maradhat.

Berkes Sándor és Magyar Istvánné szomszédok voltak. Ez a viszony azonban nem volt éppen barátságos. Legtöbbször veszekedtek egymással s már az egész falu tudta, hogy a két szomszéd halálos ellenség.

Állandó pörkedésüknek természetesen következménye volt, hogy ahol csak tehették, megbosszantották egymást. Így volt ez szerdán, e hó 14-én délután is, amikor Magyar Istvánné kenyeret sütött.

Valami csekélység fölött megint összekapáltak, szidalmazni kezdték egymást. A szóharc mind hevesebb lett, annyira, hogy Berkes kifogván a szidalmakból, dühösen az asszonyhoz ugrott és megragadta őt, hogy az izzó kemencébe vesse. Magyar né kétkeze-
csetten ordított és védekezett a támadás ellen és a támadójának arcát összekarmolta. Berkes azonban végre is erősebb volt, torokragad a Magyar Istvánnét és a földelő asszonyt a tűz felé dobta. Berkes úgy megszorította Magyar né torkát, hogy ez felájultan esett a tűz közé. Ruhája azonnal lobott vetett. A súlyosan megsérült asszony rémülten ugrott ki a lángokból s futni kezdett a falu utcáján. Mint egy égő fátyla rohant a falu keresztül, míg végre cseméletlenül összeesett.

A falubeliek ekkor már észrevették a borzalmas esetet, letépték az asszonyról a ruhát s azonnal orvost hívtak, de ez sem tudott segíteni a szerencsétlen Magyar né, aki rettenetes égési sebeket szenvedett. Dacára az orvosi segítségnek az asszony életben maradásához nincs remény.

A kegyetlen szomszédot a csendőrség letartóztatta.

Hírek.

Kanizsa reputációja.

A következő figyelemreméltó sorokat egy olvasónk írta hozzánk:

— Mielőtt a szintársulat síelőki fűdülésére távozik tőlünk, egy komoly kéréssem van a társulat igen tisztelt igazgatójához. Bizonyára lesznek, akik az én aggodalmamat kicsinyes akadékoskodásnak minősítik, de Kövesi igazgató, kiből a közéleti ember erkölcsi szempontjait mindig felülkerekednek az üzletemberen, — meg fog érteni.

Történt, hogy mikor a szezon kezdetén a társulat hozzánk érkezett, itt valóban megdöbbentő, ambiciófagyasztó, abszolút közöny-
nyel találkozott. Ennek közepette az igazgató arra — az érthető elhatározásra jutott, hogy a kanizsai arénát deszkástól, gerendástól, szép multu szilpadjával és viharezett üléseivel szabad kézből eladja. Ilyen értelmű hirdetést adott fel a Zala-nak és a lap szerkesztője ezt e nem mindennapi hirdetést oly hatásos cikké bővítette, hogy a kanizsai közönségben menten fölgerjedtek a legnagyobb szabású műpartolás hullámai és azóta a helyi sajtó pártatlanul jóindulattal támogatásával a feltámadt műpartolás immár túlélte a kritikus hét hetet.

A Zala-nak az aréna eladásáról szóló cikke nemcsak itthon keltett feltűnést, hanem az egész ország színi körében s e cikk megjelenése óta az összes fővárosi lapok csaknem hetenként úgy írnak Nagykanizsáról, mint minden művészi törekvés előmozdított temetőjéről, hol egy forint és nyolcvan krajcár a színház átlagos napi bevétel és hol fejagy a szárnya a legmagasabb röptű színiigazgatói ambícióknak is. Erre a fatális 1 forint 80 krajcáros bevételre tegnap is hivatkozott egyik fővárosi újság és Nagykanizsát egy sorban említette azokkal a falvakkal, hol a színészek kocsiúton játszanak és hol Hamlet pipaszurkálással vívja hősi párbajt Lieressel.

Hát, kedves direktor ur, ennek a fele sem tréfa. Az építendő kanizsai közszínházhoz ugyan akkor sem kapnánk államszolgálat, ha Nagyváradra és Kolozsvárra említenénk is benünket egy sorban, még sem hagyhatjuk magunkon száradni azt a vádat, hogy ezt a szép várost oly kul urátlan tömeg lakja, melynek művészeti igényei évente három hónap színházi szezon sem bírnak el. Mert igazság ennek éppen az ellenkezője közeli meg: azt, hogy nincs az országban olyan 24 ezer lakossal bíró város, melynek műpartolása, kulturális igényei időnkint oly garandóztalan nyilvánulnának, mint Nagykanizsáé. Erről bizonyára Kövesi igazgató is hajlandó tanúságot tenni.

Ezek után elterjeszttem a tiszteletteljes kérésemet. Nem tudom, hogy a szintársulat itt tartózkodásának most záródó első fele milyen anyagi eredménnyel járt; annyi azonban bizonyos, hogy a bevétel napi átlaga messze meghaladja a legendás és hazug 1 forint 80 krajcárt és csaknem megüti ennek százszorosát. Amily jogosult volt tehát az első napokban az a hirdetés, ép oly kíváncsú, hogy a válózt és javult körülmények között az igazgató igyekezzék csökkenteni annak országosan felidézett kedvezőtlen hatását. — Röviden: Kövesi igazgatót most az a kötelesség terheli, hogy hirdetése nyomán elterjedt hazug híreket cáfolja meg és adja tudtul, hogy Nagykanizsa ha egy első rendű társulat részére nem is nyereséges állomás, de nyári állomásnak legalább is kielégítő. Komolyan hiszem, hogy ez a rektifikáció nem fog elmaradni és azt is, hogy ezt az ősi színi szezon még fokozottabb mértékben igazolni fogja.

— Elcsipett pénzhamisítók. Szigetváron néhány nap előtt egy vislói ember hamis ötkoronással fizetett. A kihallgatás során azt vallotta az illető, hogy a hamis ötkoronást ő jó pénz gyanánt kapta a legutóbbi szigetvári országos vásáron Sijad Péter felsőkaboli (Bács-megye) földművelőtől. A szigetvári csendőrség megkeresésére a felsőkaboli folytatta az ügyben a további nyomozást és Sijad Péter házánál tényleg sok hamis pénzt találtak. Sijadot, feleségét és két fiát letartóztatták.

— Póttartalékosok családjainak segélyezése. A belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértéssel, sürgős rendeletet intézett Nagykanizsa város katonai ügyosztályához hogy a város területén irassa össze, hogy a közel-múltban visszatartott póttartalékosok és behívott tartalékosok közül kiknek a családja szorult segélyezésre. A nemrég történt külpolitikai események miatt kárt szenvedett családok tehát segélyben fognak részesülni. A segélyezés aránya amint azt a leirat is kifejezetten tudatja, nem emelkedik fölül a katonaságnál tartott családok átlagos kereset, vagy jövedelmi mértékén. A belügyminiszter felhívja a katonai ügyosztályt, hogy a segélyezésre ajánlottak névjegyzékét sürgősen állítsa össze.

— Barcs nagyközség lesz. Megirtuk, hogy Barcs kérésrel fordul a belügyminiszterhez, hogy iktassák be a nagyközségek sorába. Somogy megye állandó választmányáa tegnapi ülésén elhatározta, hogy Barcs kérelmét pártolón terjeszt föl a belügyminiszterhez.

— Rossz idők járnak a fürdőkre. Nem csak mi városiak panaszkodunk a hallatlanul rossz időjárás miatt és a garda, aki nem képes leartatni sülány természetét, hanem panasz-

lódik a sok fűrdőtulajdonos is. Mert ha az időjárásban változás nem áll be, akkor az útna nem megy senki fürdőbe, mert azért senki sem megy drága fürdőbe, hogy ott az esedezés miatt a szobából nézegetse a táj szépségét. A fűrdőidény nálunk általában július elején szokott megkezdődni, amikor az iskolai évkör vége van, mert hát a legtöbb családban van diákgyermek és a család a maga nyaralását kénytelen ehhez szabni. Az időn azonban július elején már hetek óta nyálgig benne voltunk a mindennapi esőségekben és így csak kevés család akadt, amely elment magát, hogy megkerdjé a nyaralást, mikor ilyen bizonytalan az időjárás. Így történt, hogy a legtöbb fűrdőhelyen és üdülőhelyen még most sem indult meg az igazi évszázad, amíg máskor ily időjárást minden szoba el van már foglalva. Alig létezik itt-ott néhány vendég, az is megsavanyodik ebben az időben, hacsak hamarjában valami változás nem történik.

— Az elítélt primadonna Szilassy Etelka, Nádaszy színházának nálunk is jól ismert, közkedvelt primadonnája feljelentette a szombat-beli járásbírósnál Utassy Ernő kardalósát becsületsértésért, vizont Utassy Szilassyt jelentette fel. Az eljárás folyamán Szilassy visszavonta a vádat, a járásbíró azonban Szilassyt 2 rendbeli becsületsértésben büntetnek mondta ki a 40-40 korona pénzbüntetésére ítélt. Szilassy az ítélet ellen most „ártatlanság” címén fellebbezést jelentett be.

— Két hírhedt betörő kanizsai körutja. A közel múltban egymás után több kanizsai házba betörttek, anélkül, hogyja rendőrségnek a legerélyesebb nyomozás ellenére is sikerült volna a vakmerő tetteik nyomára akadni. Tegnap azután egy újabb betörés alkalmával hurokra kerültek a zártörő jómadarak. Amint ugyanis tegnap már megírtuk, Varga János György Jánosné, egy 75 éves törődött öreg asszony Rákóczi-utcai lakos szobájának ajtaját aközben, hogy délután hazulról eltávozott, feltörték és a szegény tehetetlen nőnek mindenét ellopták. — A rendőrség mindent elkövetett az immár következetesen ismétlődő betörések kiderítésére és ma sikerült is a zűllött tetteit Sándor Lajos tatal csaposszegény személyében megcsipni. A nyomozás sikerén felbuzdulva erősebben tovább kezdett kutatni a rendőrség és megelégedő eredményeket ért el. Megállapították, hogy Sándor Lajosnak a Rákóczi-utcai betörésnél társa is volt és pedig Arndt Henrik bonyhádi illetőségű 28 éves facér pincér és ezzel kapcsolatban azután megállapították azt is, hogy a nemrégiben elkövetett gyakori betöréseknek is ez a két jeles cégtárs volt az elkövetője. Sándor Lajos és Arndt Henrik díszes firmája javára a következő betöréseknek sikerült ráírni a rendőrségnek ügyességének. Ők vitték el Németh Andor Hunyadi utca 8. sz. lakásáról ruhaneműit. Némethék Belaton-Berényben nyaralnak és ott tudták csak meg a kellemetlen, hivatalos látogatás hírére. A Korona szállóban ugyancsak ők jártak folyó hó 12-én, és ellopták Moór Izidor bőrdíjút ruháit mindenestül. Mankovics József fodrászüzletéből egy arany zseb órát és láncot vitték el tegnap délután ismeretlen tetteik. Itt is, ott is Sándor és társa működött. Későn lakásán a lábraváló és a cipők tetszetek meg valakinek. — A cipőket is ez a két bűnpártos firma emelte el. Rendőrségünknek nemcsak a betörőket, hanem az ellopott tárgyakat is sikerült visszaszerezni. Mankovics

aranyórája kivételével Sándor és Arndt cég a rendőrség karakórában üdül, ahonnan rövidesen át fogják őket kiadni hozzájuk illőbb lakosatlába, az ügyesség börtönébe, mert ügyüket a kir. ügyfélszolgálat fogja áttenni.

— **Közzéne egy közjegyzőt.** Az ember azt hiszi, hogy a közjegyzői állások után csak úgy török magukat az aspiránsok. Ezt a hitet alaposan megintgathatja a hivatalos lapban megjelent ezen hirdetés:

HIRDETÉS.

6011/1909. A zilahi kir. törvényszék ezen. nel közli a tenz. hogy a zilági cseh kir. közjegyzői állásra kinevezett Bogdán Lajos közjegyző állását 1909. évi július 5. napján foglalja el.

Zilahou, 1909. évi július hó 2.

A zilahi kir. törvényszék.

Hát bizony különösen hangzik ez a közzézés, oly időben, amikor egy sósány napidíjas állásért is ölik egymást az emberek. Ugy látszik, hogy Bogdán Lajos vagy milliomos, vagy ismét csak milliomos. Mert másként hogyne sietne elfoglalni a zilai közjegyzői állást?

— **A csendőrség közegészségügyi főfelügyelete.** A belügyi és honvédelmiügyi miniszterek a csendőrség hatáskörének a kiterjesztését tervezik, még pedig a közegészségügyi törvények ellenőrzésére. Közegészségügyi szempontból nagyon fontosnak találják a miniszteriumokban, ha a portyázó csendőrségnek kötelességévé tennék kormány rendelettel, hogy a vidéki házak belsejét rendszeresen vizsgálja. Nagy súlyt kíván fektetni a kormány arra, hogy jó és elégséges ivóvízről gondoskodás történjék általában felügyelet legyen a bajok orvoslására és az óvintézkedések megtételére. A csendőrség, ha valami hiányt, vagy visszásságot tapasztal, a községi előjáráságot fogja föl hívni a bajok megszüntetésére, mulasztás esetén pedig jelentést tesz a közigazgatás vezetéséhez.

— **A síkaszó segédjegyző.** Bus Lajos, Somogyapáti hűtlen segédjegyzője ellen megindított vizsgálatot már félig-meddig befejezték. A rovincsolás jegyzőkönyvvel részletesen fölítették az egyes összegeket, amikkel a somogyapáti jegyzői körhöz tartozó községek megkárosodtak. A különböző községi alapok pénzéből a következő összegek tűntek el Bus Lajos kezén: Somogyapátiból 929 korona 25 fillér, Basalból 3 kor. 40 fillér, Somogyhatvanból 1907 kor. 60 fillér, Patából 74 kor. 80 fillér, Poklosiból 396 kor. 60 fillér. — Összesen 2984 koronára és 42 fillérre rúgnak azon összegek, amelyek a községek pénztárából hiányzanak.

— **Földmívelők gazdasági kiképzése.** A földmívelésügyi miniszter leiratot intézett Zalavármegye törvényhatóságához, — valamint a zalamegyei gazdasági egyesülethez és ebben kéri, hogy még ebben a hónapban mindazok a gazdasági körök, érdekeltségek, egyletek, szövetkezetek és előjárások, melyek a nép gazdasági kiképzése érdekében rendező munkára vállalkoznak, — mutassák be részletes munkaprogramjukat, jelöljék meg a munkanyag területét és mutassák be a kurzusok költségvetését is, hogy még ősszel az egyes kurzusok kezdetüket vehessék.

— **Háborusdi Nagy emberek gyerekes játéka** a hadsereg. Komoly, öreg polaszkálás, egyenruhás bácsik glédába állítják a fiatalabb bácsikat és azokkal háborusdi játszanak. Ami szép és érdekes játék annak, aki szereti, csupán az nem szép benne, hogy a költséges passzoló nem azoknak az öreg bá-

csiknak kerül pénzbe, akik élvezetet találhatnak benne, hanem a közönséges szürke civileknek, akiket egyáltalán nem érdekel az, hogy jól sikerülnek-e az összpontosítási gyakorlatok. Ezek a civilek ilyenkor, — amikor az aranyállások kedvéért rengetek utakat másznak a poros, fűradt fűk, olyasmire gondolnak, hogy milyen hasznosan lehetne azt a temérdek munkacsiót és energiát valami produktív célra felhasználni, amit a militárizmus műlochlja fogyaszt el. Most ilyen háborusdi játék folyik vidékünkön.

— **MAYER KAROLY** első dunántúli gősmű-festő, vegyeszeti ruhafestítő, guvrirozó és plüssirozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elváltai szakmájába vágó munkákat a legutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

— **Somogyaszentmiklós község egész határában elterülő vadászterület jutányosan albérlésre adandó. Felleteleket közli Dr. Bartha József, Nagykanizsa Kazinczy utca 7.**

A recept.

Rosszírásu emberek mindig voltak és talán mindig is lesznek a földön. De annyi bizonyos, hogy a legislegrosszabbul, a legolvashatatlanabbul, minden időben az orvosok írtak, írnak és fognak írni. Innen van az, hogy egy valamire már való latin tudással felfegyverkezett ember ne adj isten, hogy vényre tudjon leolvasni és innen van az, hogy a gyógyszerészek oly jól tudnak olvasni, hogy majd elrejtik magukat, mikor egy orvos tisztán megírt receptet ad ki nekik a kezei közül. Azt mondják: Node ilyen megálást!

A rosszírásu orvosra, van többek között egy józsu történetem. Mielőttassék:

Nagykanizsán történt. (Hogy kik a szereplők az nem fontos).

Egy öreg asszony beállított a patikába.

— Kérem ássan: csinálják meg ezt a receptet, — mondta.

A gyógyszerész átvette a receptet és olvasta róla, hogy:

Dr. X. Y.

orvos, sebész, szemész stb.

Nagykanizsa.

Ez a nélfány sor nyomtatva volt, ezt fehért a gyógyszerész el tudta olvasni. De tovább egy betűt se. Irgalmatlan ákombákomokkal voltak felfegyverve a gyógyszerészek; olyanokkal, hogy még a patikus viláredvelt szemé se volt elég ahhoz, hogy leolvasson a vényről csak egy szót is. Őrjárosszatti találgatások után így szólt a restelkedő patikus:

— Kérem néni, vigye vissza ezt a receptet az orvos urhoz és mondja meg: legyen szives egy aját írni, mert ezt nem tudjuk elolvasni.

A néni ke a vényt visszavitt az orvoshoz.

— Kérem tekintetes ur — kezdte — ezt a receptet visszaküldték a patikából, mer hogy nem tudják elolvasni. Tessék mást írnia.

Az orvos kezébe vette a receptet, aztán egy negyedórával szünet után az asszonyhoz fordult:

— Mikor írtam én ezt a receptet?

— Tegnap kéremássan — mondta az asszony.

— Tegnap? Blye, hát képtalan az én fejem, hogy arra is emlékeztem amit tegnap írtam?

Színház és művészetek.

(—) Heti műsor:

Péntek: Erdősleány (Főhelyekkel.)
Szombat: A szerencse fia. (A Magyar Színház újdonsága mely több mint hatvanzor adalott.)

Vasárnap: A cigány. (Szigligeti énekes népszárműve.)

Hétfő: Rgy szegény ifjú története.
Kedd: Aranyvirág. (Hajagos Károly jutalomjátéka.)

Szerda: Tiszt urak a szárdában.
Csütörtök: Forradalmi nász. (Újdonság.)

Péntek: Erdősleány. (Ez idényben utoljára.)

Szombat: A nap hőse. (Szőke Sándor jutalomjátéka.)

Vasárnap: Arany ember. Jókai színműve.
Hétfő: A szobaleány. (U. o. előadás.)

(—) Az asszony kortes. Helyi szerző premijerje volt tegnap. Pintér Imre a színtársulat teljes színésze volt az, aki elkövette ezt a gyengécske darabot, amelyre bizony nem sok kíváncsi néző akadt. A darab meséje ómagában tartalmaz némi ötletet és felfogásra érdemes témát, de egymásra halmozott epizódjelenetek két felvonáson át valóságos misztifikussá tették a cselekményt. Itt igazán a fákól nem lehetett az erdei látni. Ez teszi a darab meneti nehézséget, darabossá. Sok az ok nélkül ki be futkosás a színpadon, az éneketek pedig csak a legnagyobb jóindulattal nevezhetők a darabhoz tartozónak. Több kitűnő kabarészám volna a darab egyes részleteiből, melyek között igazán pompás jelenetek akadnak. Nem mondjuk mindazon által, hogy a darab rossz, mert az tény, hogy már nagyon sok sokkal rosszabbat láttunk, még pedig olyanok szerzőségével, akik nem a színdarabok játszásából élnek, hanem azok megírásából. — Az összes szereplők valóban kollegiális ambícióval igyekeztek sikerre vinni kissé nehéz terhetűt, miközben ritka szép játékokat produkáltak. *Parlagi, Szőke Sándor, Pintér, a szerző, Szilágyi és Lévi.*

(—) A „Szerencse fia” Nagykanizsán. — Szombaton fogják az arénában előadni az elmúlt fővárosi évad egyik slágerét. Drégely Gábornak a Magyar Színházban 60 előadásért darabját A „Szerencse fiát”. A darabnak Budapestén pártatlan sikere volt és ez természetes is, ha ismerjük a darab meséjét. Élünk, kávéháznak, utcánk legjelegzetesebb alakját: A modern életnek ugyszólván priviligált balatját, — a strébert karakterizálja Drégely. — Egy huncut szabólegény egyszerű véletlenül felveszi egy miniszteri számlanócsos frakkját, mikor próbálni vitte és a tükör előtt konstataja, hogy jól fest az úri dresszben. Miért ne lehetne ő is az, gondolta magában és megpróbálta a karrierjét megcsinálni. Céltudatos akarásnak meg is lett az eredménye, — mert a nagystílus akarnokból: miniszter lett. A darabban Thurynak lesz bálás szerepe.

Táviratok

és telefonjelentések

A függetlenségi párt — Justh Gyulaéért.

Budapest, július 16. A függetlenségi párti képviselők körében elhatározták, hogy Justh Gyula házelnöknek a legutóbbi időben az ő személynét ért lapzáradásokkal szemben bizalmat és ragaszkodásukat fogják kifejezni. Miután pedig a képviselők legnagyobb része távol van a fővárostól, aláírási ívet hozták forgalomba, melyet Kossuth Ferenc párti-ink is aláírtak elutasítás előtt.

Az új nagyváradai püspök.

Budapest, július 16. Beavatott forrásból jelentik, hogy a nagyváradai püspökséget Lányi József nagyváradai kanonok, felszentelt püspökkel fogják betölteni, aki azelőtt Ferenc Ferdinánd trónörökös gyermekeinek volt a nevelője. Az új püspök kanonoki helyére Szentkirályi Zoltán orsz. képviselő piébános kerül.

Hirtelen elhunyt nagykereskedő.

Budapest, július 16. Polakovics Mátya, a Schlesinger és Polakovics cég főnöke, Sándor Pál orsz. képviselő volt cégtársa hárvavölgyi villájában ma hajnalban hirtelen meghalt.

Nagy földrengés Görögországban.

Athén, július 16. Ma délelőtt Ellis tartományban heves földrengés volt. A több percig tartó katasztrófa több kőszegyet elpusztított. A kár óriási, és számos emberélet esett áldozatul a földrengésnek.

Letartóztaták Szántó Izidort.

Arad, július 16. Az Aradi Hitelbank és Takarékpóntár részvénytársaság büntetőügyben megindított vizsgálata új hamisítási eseteket is érintett fel. Az ügyész, a vezérigazgató Szántó Izidornak és a főkönyvelőnek Ujházy Andornak előzetes letartóztatása iránt indítványt terjesztett a törvényszék vizsgálóbírája elő, melyet ma a vádlásnak jóváhagyott.

Öngyilkos urileány a fővárosban.

Budapest, július 16. Szenzációs öngyilkosság történt ma reggel a fővárosban. Horváth József dúsgazdag háztulajdonosnak 16 éves leánya szűzességű leánya, Erzsike ma reggel a Remete-utcában levő lakásukon revolverrel agyonlőtte magát és meghalt. Az öngyilkos leánya, akin már napok óta észrevették, hogy gondokkal terhelve járkal, érdekes módon igyekezett magát előkészíteni az öngyilkosságra. Hogy a halálgondolatával minél jobban megbatákozzék, már hetek óta minden nap a bouctani intézetben tett látogatást Horváth Erzsike, ahol nagyobb részt az öngyilkosokból álló holttesteket nézegette, míg végre ma reggel midőn apja hazulról eltávozott, magát három lövéssel kivégezte. Levelet hagyott hátra szüleinek, melyben ezek bocsánatát kéri, de végzetes tettének okát nem közli a levélben.

A perzsa forradalom.

Teherán, július 16. A nacionalisták előnyomulása következtében a sah az orosz követésre menekült. A város bombázása szakadatlanul tart. A sah meneküléséről az angol és az orosz követek jelentést tettek a forradalom vezéreinek.

Agyonlőtte az apját.

Arad, július 16. Az Aradhoz közel fekvő Radna községben ma reggel véres családi dráma történt. Bodnár István bírtokos állandó családi perpatvarban élt a feleségével. — Ma reggel is volt a férj és feleség között ilyen izgatott jelenet, melyben a férj végül is revolvert rántott és feleségét le akarta löni. — Meglátta ezt Bodnárnak felnőtt fia, odaugrott apjához, a töltött revolvért kicsavarta a kezéből és lelőtte az apját. A gyilkos fia azonnal önként jelentkezett a csendőrségen, — ahol megmentésére azt adta elő, hogy apja vele és anyjával állandóan rosszul bánt és emiatt gyilkolta apját.

Közigazdaság.

Értékpapír-tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

A Pest Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 75175. Osztrák hitel részvény 63825. 4%, magyar koronajáradék 9310. Kereskedelmi bank részvény 3422. — Salgótarjáni közszolgálat részvény 550. — Rimamurányi vasúti részvény 88425. Adriai tengerhajózási részvény 389. — Ilazai bank részvény 17750.

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, július 16.

Készáru-üzlet.

Változatlan.

Hatalmido-üzlet:

Buda 1909. október 13.84. Buda 1910. április 14.09.
Rosa 1909. október 10.11. Zab 1909. október 7.74.
Tengeri 1909. július 7.86. Tengeri 1909. aug. 7.98.
Tengeri 1910. május 6.93. Repce 1909. aug. 14.20.

A Kinizsi-u. 58. sz. házban 4 szobából, verandából és hozzá tartozó mellékhelyiségekből álló lakás, konyhakerettel együtt 1. évi nov. hó 1-ére kiadó. 2020 fővebbet ugyanott az udvarban a tulajdonosnál.

Bornylvántartások.

Bortörvény.

Kapható: Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Értesítés!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget miszerint I. a ág. és tuskómenten gyertyán hasab fát saját lakrakóim-mal 220 centiméter magasra kirakva

39 korona 20 fillérért,

200 centiméter magasra kirakva

35 koronáért díenként.

Egy vasúti kocsí rakomány

10,000 Kgr. hasabát

a vasúti mérlegén hivatalosan megmértve 170 koronáért házhoz szállítom.

Tisztelettel

STRÉM KÁROLY.

Telefon 127. sz. — Telefon 127. sz.

EREDETI

AIXI és NIZZAI

Saláta-Olaj

utólérhetetlen tiszta nemes ízzel.

== Literje frt 1.20 ==

© Nagykanizsán kapható:

Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

Nélkülözhetetlen

UJSÁG

Magyarországon minden lüszér, gyomratóru, csemege, husáru, tejtermény stb. kereskedőnek az élelmezési- és fogyasztási szövetkezeteknek, szállodák és kávéházoknak, sőt minden háztartásnak a

Csemege Ujság!

ÉLELMEZÉSI SZAKLAP.

Ez a maga nemében páratlan hetilap
szeptember 1-én indul meg.
Előfizetési ára félre 5 kor. egész évre 10 kor.
Előfizetők újéig (5 hónapig) 3 kor-érti. hópók.

Szerkeszt és kiadja Benkei Zsigmond Budapest, VIII. Sándor-tér 4.

A legjobb hirdetési mód.

Senki sem nélkülözheti!

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagykanizsa, Kasziny-u. 2.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomás.

Művelők, bűnösök és károsítók és magán-
személyek soronként 50 fillér.
Egyre és sokat érő díjak 10
kor: előfizetésnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hónap 1,- K.
Negyedévre 3,- " "
Félévre 5,- " "
Egész évre 10,- " "

Postai szétküldéssel:

Egy hónap 1,50 K.
Negyedévre 4,50 " "
Félévre 9,- " "
Egész évre 18,- " "

Egyenlő részletekben.

Kiadótulajdonos:

ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor

Szombatnapok kivételével.

A Déptakarékpénztár

Részvénytársaság Nagykanizsán
Főler, Bayer-cukrász-féle ház

Saját tőkék 830.000.- K.

szerződéses viszonyban

a Magyar országos központi takarékpénztárral, Budapesten

(saját tőkéi 25 millió K.)

Elfogad betéteket

takarékkönyvre 4 1/2 %
kamatra, folyószámlára
megállapodás szerint;

Engedélyez

Előleget ad minden-
nemű
értékpapírra, vidéki
penziontervezet- és ipar-
vállalatok részvényeire,
arany- és ezüstművekre
és ékszerekre;

Leszámitol

penzionter-
vett, ke-
reskedelmi és ipari tárca-
váltókat a legújanyo-
sabb kamattal; mellet;

Kötelezvénnyre

kölcsönt ad segély-
egylete keret-
ben hetenkénti vissza-
fizetésre;

jelzálogkölcsönöket

ad házra, telekre, föld-
birtokra.

a Magyar országos központi takarékpénztárral való

szoros összeköttetésénél fogva, a legelőszob-
ban és legelőnyösebb feltételekkel nyújt
10-50 évig terjedő

törlesztéses jelzálogkölcsönöket kész-
pénzben vagy záloglevelekben.

Már fennálló jelzálogkölcsönöket előnyös feltételek
mellett convertál.

Elfogad a banküzlet körébe tartozó minden-
nemű megbízásokat.

Felvilágosítások mindenkinek készséggel adatnak.

Hivatalos órák: délelőtt 9-12-ig, délután 3-5-ig.

Telefon-szám: 126.

Politikai heti-szemle.

Nagykanizsa, július 17.

(T. D.) A politikában szélségszél uralko-
dik. A parlament befejezte tárgyalásait és
szeptember végéig elnapolta üléseit. Azok
a bécsi körök, a melyek velünk szemben
mindig ellenséges magatartást tanusítottak,
most is igyekeztek befolyást gyakorolni
arra, hogy a király ne kezdje még meg
nyári üdülését, hanem maradjon továbbra
is Bécsben, mert avval remítgettek, hogy

az ujonnan kinevezett kormány bemutat-
kozása a parlamentben nem fog simán
menni. Ezt az intrikát természetesen semmi
sem igazolta és a parlamenti pártok vala-
mennyei tudomásul vették a kormány ki-
nevezését. A király már meg is kezdhetné
nyaralását és szerdán elutazott Ischlbe, ahol
augusztus 27-ig fog egyfolytában tartó-
zkodni.

A politikában beállt csöndet azonban
kellemetlenül zavarta meg egy kínos inci-
dent, a mely a trónörökösnek Sinajában, a
román királyi családánál tett látogatása al-
kalmával lejáródott. A dolgot részletesen
pertraktálták a lapok, hivatalos nyilatkoza-
tok is estek garmadával és román részről
cáfolták, tagadták az egész dolgot. — Bár-
mennyire is tulzottak voltak a zászlósejtés-
ről szárnyrakelt hírek, annyi mégis való-
nak bizonyult, hogy a romániai diákok le-
tépték a magyar lobogókat. A legsúlyosab-
ban esik latba ez a perfidia éppen most, a
mikor a trónörökös egyenesen azért ment
Sinajába, hogy a két állam közt fennálló
barátságos viszonyt dokumentálja.

Ferenc Ferdinándnak sinajai tartózkodá-
sát igyekeztek nyomban kihasználni ellen-
feleink és olyan színezetet adtak a dolog-
nak, mintha Magyarország jövődöbéli kí-
rálya a magyar nemzettel szemben a ro-
mán nemzetiségi agitátorokkal rokonszen-
vezne és helyeselné az ő irridenta törekvé-
seit. — Ennek a mesterkedésnek igen
átlátszó a célja: éket akarnak verni a trón-
örökös és Magyarország közé, hogy majdan
Ferenc Ferdinándnak és az országnak fe-
szült viszonyából politikai hasznót szerez-
hessenek. Számításaikban azonban csalód-
tak a jó urak, mert Magyarországon ilyen
tendenciózus fogásokkal nem lehet hangu-
latot támasztani a nemzet jövődöbéli kí-
rálya ellen.

Ferenc Ferdinánd trónörökös, mint po-
litikus soha sem szerepelt eddig. Mindig
tartózkodott attól, hogy személyét királyunk
mellett előtérbe állítsa. Az ő politikai fel-

fogását nem ismeri senki sem nálunk, sem
Ausztriában, sem másutt. De tudjuk azt,
hogy egész férfi, független, férfias jellem
és bővelkedik katonai erényekben. Egész
férfiúnak ismerjük meg őt akkor, amikor
minden nehézségekkel szembeállva hitve-
sége tette azt, akit szeretett. Az ő katonai
qualitásainak bizonyítéka az az aktív munka,
a melyet katonai téren állandóan kifejt. A
mit ezen kívül bizalmas környezetéből tu-
dunk róla, az mind csak arról szól, hogy
a magyar állami és nemzeti ügyekben rend-
kívül korrekten gondolkodik és hogy igaz
rokonszenvvel van a magyar nemzet iránt.

Senki és semmi sem jogosítja fel a ma-
gyar nemzet ellenségeit arra, hogy a trón-
örökösöt úgy tüntessék fel, mintha ellen-
szenvetne a magyarokkal és a magyar
nemzet ellenségeinek aknamunkáját kísérné
rokonszenvével. Magyarországon senki jó-
zan politikussal nem ad hitelt azoknak az
ostoba meséknek, a melyek a trónörökös
és a magyar nemzetet egymással szembe-
szeretnék állítani. Általános a hit, hogy jó
királyunk lesz egykor és a milyen korrekt
volt, mint a trón várományosa, ép olyan
korrekt, igazságos és alkotmányos lesz
majdan a trónon.

Teljesen indokolatlan a nemzetiségi
politikusoknak az a számítása, hogy a
trónörökös az ő politikai céljait fogja
előmozdítani a jövőben. De hiszen ők
maguk is tisztában vannak ezzel. Nekik
azonban a látszat kell és a trónörökös
korrekt rezerváltságát, amellyel minden
politikai nyilatkozattól távol tartja ma-
gát, ügyes taktikázással arra használják
fel, hogy Ferenc Ferdinándot, mint az ő
barátjukat állíthassák oda ország-világ
színe elé. A trónörökös a mi részünkön
van — hirdetik nagy garral — kelle en-
nél ékebben szóló bizonyíték arra,
hogy a mi nemzetiségi törekvéseink jo-
gosak.

Ezek az urak szemérmetlen panaszai-
ban olyan hangosak és olyan hazugok,

Tüdőbetegségek, hurutok, száma-
köhögés, skrofulozis, Influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utángyártásokat is kínálnak, kérjen mindenkor
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

Sirolin

„Emeli az érellyet és a testet, erősíti a
heti a köhögést, válladást, elfűti a szívet.

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerár-
ban — Ára üvegenként 4.- korona.

hogy egyszerűen elképesztik az embert. Egész Európát telelarmázzák képzelt sérelmekkel, jó nevű külföldi publicistákat bolondítanak el, hogy tollukat, tudásukat, nevüket az ő félrevezetésükkel a maguk céljai érdekében használják fel és most már odáig merészkednek, hogy a trónörököszt iparkodnak úgy feltüntetni, mint velük együttérző pártfogójukat, támogatójukat.

Az ő politikai piszkolódásaikkal szemben a magyar nemzet nyugodtan, önérettel terjeszti az igaz tényeket a művelő külföld bírálata alá. Bármilyen hangosak és hazugok legyenek is, nem akad senki, aki józan és objektív felfogással az ő siralmaiknak adjon hitelt. És legkevésbé fog hitelt adni abban, hogy a magyar nemzet jövődöbeli királya az ő pártjukon van. A trónörököszt másként ismerik Európában és csak meg mosolyogják azt, aki politikai kalandorok eszközeként akarja az ő személyét kijátszani.

A megyei közigazgatási bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

A megyei közigazgatási bizottság kedden tartotta rendes havi ülését gróf Batthyány Pál főispán elnöklésével. A szakelőadókön kívül ott voltak még a következő választott tagok: Bosnyák Géza, Koller István, Bogyay Máté, Vízlendvay Sándor, Eitner Zsigmond ország képviselő, Csértán Károly, Tripammer Gyula.

Az elspáni jelentést tudomásul vették. Azután Koller István panaszt emel, hogy az új mértékhitelítési törvény szerint a mértékhitelítők igen sokat kérnek egy egy kiállításért, pl. a nagykanizsai mértékhitelítő 50 koronát számított. Árvay allspán megnyugtató választ adott a felszólalásra. Eitner Zsigmond óhajta, hogy a kiskisfaludi vasúti állomás Zalaegerszre tetessék.

Dr. Ruzsicska Kálmán tanfelügyelő újában a következő helyeken látogatta meg az állami, községi és felekezeti iskolákat, polgári iskolákat s óvodákat: I. lak, Rékanizsa, Sirdódvár, Zalaörs, Szentorbanhegy, Vízszentgyörgy, Dráskovec, Kotor, Drávaegyház s. b. A tanfelügyelő jelentésében nagyon fontos a csáktornyai polgári leányiskolában levő bennlakásos ellátás, mely már ez év szeptemberében megkezdődik 12 növendéknek a felvételével. Dr. Ruzsicska tanfelügyelőnek és Pataky Kálmán igazgatónak buzgó kezdeményezésére a közoktatásügyi miniszter engedélyezte ezt az internátust, melynek az a célja, hogy a Muraközben, Strájerben és Horvátországban szétszóródott magyar anyáknak, családoknak gyermekeit el ne idegenedjenek, hanem jó magyar anyákká neveltesse. Az intézkedésnek olyan nagy sikere lett, hogy igen sokan jelentkeztek, de egyelőre csak 12 leányt lehetett fölvenni. Klemm a jelentés azt az óhajt, hogy ezt az internátust évről évre tovább kell növelni és fejleszteni. Nagy vita folytódott ki a zalaszentiváni felekezeti iskola költségének a kérdésénél, hogy a nem katolikus lakosok tartoznak-e hozzájárulni, vagy nem. Az előadó javaslatát fogadták el, hogy a fenntartási költséghez nem tartoznak hozzájárulni.

Eitner Zsigmond az erdei kihágás ügyben bíráskodó bizottságnak új tagjaként esküt tett.

Az Odolal való szájjápolás valóságos jóítemény. Aszájbeli erjedési folyamatok, melyek a fogakat lassanként megromtják, biztosan megakadályoztatnak és minden Odolöblítés után az egész szájbah üdítő frissesség terjed el.

Kirchknopf Frigyes halála.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyszabású, közhasznú tevékenységű férfiú váratlan elhunytáról kaptunk szomorú értesítést Sopronból. Kirchknopf Frigyes kereskedelmi és iparkamaránk titkára, tegnap reggel 56 éves korában meghalt.

Kirchknopf Frigyes betegsége már régebbi keletű. Torokrák gyötörte, melyre az orvosi tudománynak eddig még nincs gyógyszere. Legutóbb nyugdíjazását akarta kérni, de aztán úgy érezte, hogy ideiglenesen legyőzte a kórt, így csak szabadságolását kérte. A kamara három havi újabb szabadságot engedélyezett, de ettől kezdve állapota egyre rosszabbodott és tegnap hajnali 4 órakor kiléhelte sokat gyötört lelkét férfikorának javában, 56 éves korában.

Halála hírére a kamarára kltüzték gyászlobogót. Egyetlen fián, Gyulán kívül, aki jelenleg a soproni kereskedelmi kamara idegen fogalmazója, mélyen sujtott ösvegye, söl, Zechmeister Mária urnó gyászolja a példás jószágú családapát. A megboldogult kamarai titkár vasárnap délután fél 5 órakor temetik ez evang. temető halottas csarnokából. A kamara elnöksége ma táviratilag értesítette a kereskedelmi miniszteriumot, a társ-kamarákat és a kamara kütagjait. A vasárnapi temetésen a kamara testületileg vesz részt. A családon kívül gyászjelentést adott ki a kereskedelmi és iparkamara is.

Agitátorius léleknek született Kirchknopf Frigyes, a már örökre plénő. Ezt a hivatást megérezte magában akkor, mikor a lelkész pályára akart lépni. Néhány év múlva a papi hivatás folytatásáról letesz és megy Győrbe fogásznak. Ettől kezdve hanyódotta lesz az élete, melyet tehetségének forrongsága, álmai nak valóulatlanlanságán érzett elkeseredése még fokoznak. 1881-ben kilegítő hivatalnok a soproni kereskedelmi és iparkamarának. Tehetségét, gyors fellogását itt hamar megis-

merik és mind fontosabb ügykörnek elvágást bízzák rá. Itt lell fel tulajdonképpen hivatását. Rövid idő alatt fogalmazó, — majd másodtitkár, míg végül 1892-ben, Seindler titkár nyugalmába vonulásával, a titkári íróda élére kerül. Ettől kezdve még nagyobb hivatossággal, munkakedvvel ül íróasztala mellé, ahonnan majd fél Dunántul kereskedelmi és ipari érdekelte képviseli nagy tudással, rátermett szakértelemmel. Alatta a kamara intézménye azzá lett, amivé lennie kellett. Nem regisztráló, apró üzeneteket küldő hivatal volt ezután a kamara, hanem irányító, szervező, felvilágosító, közgazdasági jelentőségben teljes súlyú intézmény, mely kis és nagy dolgokban állott a kereskedők és iparosok oldalán. Egyes szakok érdekét épúgy figyelemmel kísérve, mint a kereskedelmi politikai magaslata emelkedő nagyobb kérdéseket. Véleményezve, kezdeményezve, kutatva az üzleti élet bajainak okát és megtalálva, rálatálni az orvosságra is. Mily széles látókör, praktikus véna, mily nagy gazdasági ismeret kell a titkárság betöltéséhez, azt Kirchknopf Frigyes példája mutatta meg.

Az országos értekezleteken, melyeken a kamarát képviselte, szakankétozon szavának súlya, szakértelmének befolyása volt a helyes vélemények kialakulására. Mukabírása is óriási volt, csak legutóbbi betegsége törte meg némileg lázas buzgalmát, melyet a kamarákra bízott fontos tényezőknek érdekében kifejtett. Erdemei a megtisztelő állásokon kívül, a felség részéről is elismerésre találtak, mikor ezeltől két évvel a Ferenc József renddel tüntette ki az uralkodó.

Farkas Jánosné halála.

Az igazságügyi orvosi tanács véleménye.

A nyomozást megszüntették.

— Saját tudósítónktól. —

Farkas Jánosné, az elhunyt kiskanizsai asszony széles mederben intonált ügye befejezést nyert azzal, hogy a nagykanizsai kir. ügyész a nyomozást megszüntette, miután az igazságügyi orvosi tanács jelentése alapján az a véleménye alakult ki, hogy büntetendő cselekmény nem forog fenn.

Maga az eset a Zala közléseiből sokkal ismertebb, semhogy annak részleteit újból el kellene mondanunk. Röviden vázolvaz a történet, hogy Farkas Jánosné, ki terhes állapotban volt, a szülést gyakran megelőző u. n. ekklampás görcsök jelentkeztek, amelyek olyan fájdalmakat okoztak a szerencsétlen asszonynak, hogy szinte örlöngött belé. A görcsökben vonagló és környezetére türehtetlenné vált asszonyt tehát beszállították a nagykanizsai kórházba, — ahol, — mint megirtuk, — kényszerzubonyba kötözték. — Néhány napi szenvedés után Farkasné a kórházban meghalt. Nagy feltűnést keltett, hogy Farkasné a kir. ügyész exhumáltatta és felboncoltatta. A boncolást a pécsi és nagykanizsai törvényszéki orvosok teljesítették, akik szakjelentésükben azt a véleményüket fejezték ki, hogy a kórházban a szülést mesterségesen le kellett volna folytatni, mert ezt az eljárást nyújthatott volna egyedül kiltást arra, hogy az asszonyt megmentse k.

Ezt a jelentést az ügyész felterjesztette az igazságügyi orvosi tanácshoz, melynek lekerkezett jelentése a következőket tartalmazta:

A kényszerzubony alkalmazása, habár arra szükség nem volt, mert azt pótolta volna a

kedés. — semmitől befolyással nem volt a hajál bekövetkezésére. Különböző a kényszer-rubony alkalmazásával csak jó szándék vezetett az orvosokat. Az *okkultizmus* nevezett betegség mibenléte és a betegség gyógyításának módja fölül az orvosi tudomány még mindig vitás és ilyen körülmények között az orvos belátására és lelkiismeretére kell bízni a gyógyítás módját. A kezelő orvosoknak az a védekezése, hogy a beteg a szülés megindulását elgyengült állapotánál fogva nem állhatta volna ki a műtetet, a nyomorúságával nem áll ellentmondásban. Az Igazságügyi orvosi tanács véleménye szerint tehát a kezelő orvosok járatlanságnak vagy hanyagságnak minősíthető olyan elmulasztást nem követtek el, mely az anya vagy a magzat halálát okozta volna.

Az Igazságügyi orvos tanács véleménye nek leírta utána a ktr. ügyész a közközlő orvosai ellen vezetett nyomozást megszüntette ezzel az indoklással, hogy az esetben büntetendő cselekményt most már nem lát fenforogni.

A villanyvilágítás új rendje.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa város és a Franz Lajos és Fiai cég között létrejött újabb szerződés, — mely tudvaleg az eddignél intenzívebb közvilágítást és a városra és közönségre nagy költség megtakarítást jelent, e hó 3-án életbe lépett. Örömmel állapítjuk meg, hogy a változó cég szerződésből kötelezettségeinek a legteljesebb mértékben pontosan teljesítik eleget tenni, és e tekintetben nagy előzetes kenységet is tanúsít az új berendezések egy részét már a kiszabott idő előtt eszközöl.

A közvilágítás új rendjének jeleit látjuk az utcákon elhelyezett új lámpákban, melyek közül a főbb utcák lámpái 40 gyertyafénnyel messze világító fénnyel égne. A szerződésben megjelölt utcákban már állították fel a vas oszlopokat és ezek a Csengery-uton a Szemere utcában már készen is vannak, a Kazinczy-utcában és a Batthyány utcában pedig most készülnek. Mint értesülünk, a felállítandó 3 kilométer kábelvezeték utvonalaának tervezését most dolgozik a városi mérnök. A kábel lerakásának munkálatait csak akkor kezdik meg, ha a tervezetet a miniszter jóváhagyja.

A városi tanács — igen helyesen — hirdetményt bocsátott ki, melyben a közönséget megismerteti az új szerződés lényegesebb pontjaival. A hirdetmény szövege a következő:

Nagykanizsa város tanácsa közhírré teszi, hogy az új villamvilágítási szerződés 1909. évi július hó 3-án lépett életbe.

Ennek alapján vállalkozó köteles a nyilvános világítás területén belül a villamos áram szolgáltatásával kapcsolatos felszereléseket és berendezéseket a magánfél kívánataira és költségére létesíteni.

Joga van a magánfélnek a főbejáratról szóló további vezetéket más erre képesített ipa-

ros által is elkészíttetni, ez esetben azonban vállalkozó a villamos áramot csak akkor köteles szolgáltatni, ha a más által készített vezetéket és berendezést felülvizsgálta és azt a csatlakozásra alkalmasnak találta, vállalkozó köteles ezen felülvizsgálatra a fél felhívásától számított 3 nap alatt teljesíteni, a szerelés ezen felülvizsgálatáért támpánként 20 fillér, de legfeljebb összesen 20 korona fizetendő.

A villamos áram hectorvattóránként 6 fillér, munkaávitelre maximum 10 lóerő teljesítő képességű berendezések részére 3 fillér, ennél nagyobb teljesítő képességű berendezéseknél 2 fillér.

A magánvilágítás egész évre szóló átlagos fizetéssel is igénybe vehető, mely esetben az évi átlagos fizetés 24 koronánál magasabb nem lehet. Ezen átlag fizetés 20 Hefner gyertyafényű lámpásért jár.

Oly fogyasztók, akik áramerővel vannak ellátva, a lépcsőház, udvar és kapualja világítására átlag fizetést is vehetnek igénybe.

Az áram mérő használatáért 560 vattos bekapcsolásig 12 korona, 560—140-ig 14 korona, ezen felül 16 korona fizetendő.

Az itt előadottak a szerződésnek főbb pontjait érintik, amennyiben a közönség bővebb tájékozást kíván magának szerezni a szerződés hiteles másolatú példánya a v. kiadónál betekinthető, vagy pedig 20 fillér előállítási árért a v. számvevő hivatalnál megszerezhető.

Hírek.

Mátkázó.

Verselők közt legnyomorékabb,
Más munkában is legügyesebb;
Nyomorék itt is, nyomorék ott is,
Aki botorkál félrelép.

Két féllábam van, két ballábam,
Fél munkám, fél jövőm, hitem.
Egy félemler, fél élethez
Ki kötne magát? Senki sem.

Nincs egy merész, jósdagos asszony?
Balsamos ajku, aki szeret —
Aki összecsokolna lassan,
Két darab, rongyos fél — szívet.

ABONYI ANDOR.

A mulató Nagykanizsa.

Egy törzsvendég keservei.

A kávéházi óra éjfélét mutat. Még egy perc és én ma ismét holnap fekszem le. Ez még nem volna nagy baj, csak legalább tudnám, miért vagyok fenn. A lapokat már elolvastam, a pénztáros kisasszonynak már elreferáltam a legfrissebb színházi pletykákat és az egész nagy, cifa, szomorú kávéházban nincs senki, akivel még beszélgetni lehetne. A kisasszony kezd pákolni a hatalmi jelvényt, a pincér hátul cigarettáznak a figyelemmel hallgatják a cimbalomhordozót, ki illetődött hangon arról beszél, hogy a tavai elhunyt nagybőgős lelke komolyan hazajár. Egyedül a kávéház tulajdonosa tevékeny. Egy törzssasztal felborított székeit idegesen a helyükre rángatja. A törzsvendégek ma ismét nem jöttek el.

Még valaki van a kávéházban. Egy öreg, savanyu agglegény, egy ásatag kávéházi lény, ki huszonöt éve egyazon helyen várja a hajnalt és gondolkodik felette, hogy miért nem tud rendes ember módjára idejében lefeküdni. Itt ül, és kakaskukorítáig fogyasztja a vizet és a drága villanyt. Huszonöt éve.

Magához int.

— Maga újságíró, — kezdli éjjeli előadását a pikkoló mester — minden lében erőt kánnál. Magyarazza meg nekem, hogy mi ez?

— Micsoda mi?

— Hát ez. Ez micsoda? Ez a szomorú üresség. Ez a halotti tor. Ez a füstös köztemető. Ez a borzasztó.

— Ez egy üres kávéház.

— Az. Nagyon üres. Megnéztem a többi is. Azok is üresek. A kucseber mondja, hogy a másokban a lőpincér egyedül karamboloz, a harmadikban meg lábvizet vesz a kávéház közepén. És ma este még egyetlen cédulát sem húztak tőle. A kucsebertől.

— Ez, kérem, Pusztarics ur, nagyon örvendetes esemény, mely azt jelenti, hogy takarékos és szolid emberek élnek ebben a városban. És ez, ha közgazdaságilag véve...

— Ne vegye, barátom, ne vegye. Én azt mondom magának, hogy ebben a városban se takarékosan, se pazarlóan nem élnek emberek. Schogysem élnek. Az egyetlen életjelenségük az, hogy szépen, lassan, biztosan tönkre mennek. Tudja, vig napom volt a multkorában. Híre járt, hogy még egy kávéházat akarnak nyitni Nagykanizsán. Mikor ezt hallottuk, összeültem a kávésokkal, a Kardos és Steinerrel, a Bogenriederrel, a Szilágyival, meg a Bergerrel és olyan jól mulatunk rajta, hogy még most is fáj tőle az oldalam. Hogy azt mondják még egy kávéház. Hát lehet engem öt felé darabolni? Mert kívülem más jó kávéházi vendég nincs ebben a városban. Tegnap kísérletképpen így szóltam a rendőrkapitányhoz:

— Kapitány úr, mi az a licenc? Nem tudta megmondani. Szavamra. Elfelelte már a szegény. Ma így szóltam az egyik főpincérhez:

— Törley.

Rám nézett, aztán felrázta az agyvilejét és emlékezett rá, hogy néhány év előtt még használatos volt a szó Nagykanizsán és valaki kártyajátékot értettek alatta. — Nem, uram, ez nem állapot.

— Régen másképpen volt? — kérdeztem.

— De uhugyam! — rikkantott a kis öreg. Élet volt itt, öcsém és pénz. Csupa asztaltársaság volt minden kávéház. A társaságok mind elpárologtak és csak az asztalok maradtak meg üresen. Tudja, hová lettek a társaságok? Kiházasodtak. Névszerint el tudnám számlálni, ki mikor vonult ki a kávéházból és többé nem jött vissza. Hát életképes, fejlődő város az, hol a kiházasodó fiatal emberek nem jön új a nyomába, hol ha egy kávéháznak huszonöt esti vendége van, aztán a Pista vagy a Józsi kiházasodik, az Istennek sem jön másik a helyébe, hanem marad hu-

A mi cégünk készítménye az egyetlen, amely Olaszországban a hivatalos orvosi szerek jegyzékébe is föl van véve.

Az ERNESTO PAGLIANO tanár cég

PAGLIANO SYRUP

Nápoly (saját házában) Calisto S. Mareo 4 — a legjobb és legújabb
váltású szer. A mi PAGLIANO SYRUP-unk a legelőkelőbb
gyógyszertárakban törvényes engedéllyel jut forgalomba. Pagliano
únak eredeti receptjei szerint, melyek a mi birtokunkban
vannak és amelyet legteljesebb mértékben készítünk el.

Óvás.

Mindenkit figyelmeztetünk, hogy nekünk ha-onnevi cégekkel semmit le-
költésbe lépni. Felkérjük tehát t. vevőinket, hogy óvakodjanak bizonyos ártalmas
utazásoktól, a melyeket minden lehető módon és kétes reklámokkal járkoznak
forgalomba hozni. Hogy a legbiztosabban kaphassuk az egyedül a mi valódi jel-
zésünkkel ellátott készítményt, amelynek egyáltalán semmi köze egyéb hasonló
készítményekhez, ajánljuk dílet a mi cégünkhez Nápolyba fordulni, vagy pedig
SOCRATE BRACHETTI REAL-GYÓGYSZERTÁRÁBA, ALA (Dél-Tirol).

szonnyeg vendég, míg aztán újabb házasság révén már csak huszonhárom marad. Unalom, unalom, unalom. Ha egyszer valakinek eszébe jut, hogy itt egy üveg bort igyék, másnap az egész város beszél róla. Hát nemzeti gyász van itt állandóan? Eh, nagy halottunk van, de sem: az egykor, a jókedvű, a pénzes Kanizsa. Az. Az meghalt. Menjünk mi is aludni. Fizek: (Két tojás pohárban, egy fekete, egy virszina, egy kenyér, nyolc cigareta. Mondja meg a kasszafőnök, hogy itt hagyom az überteleheremet, varrjon rá gombot.) Haj, haj! Ha husz év előtt én is kiházásodtam volna. Jőcákát!

— Azüigeja! — kiáltják a pincérek körben és egy villanykörtét leoltanak.

— **Svastsits főhadnagy halálos bal esete** Mint Szerajerből sürgönyzi tudósítónk, Svastsits József 48. közös gyalogeredbeli főhadnagy, aki éveken át Nagykanizsán szolgált és a polgári uri társadalomban is nagy népszerűségnek örvendett, ma reggel a gyakorlóterem megbokrosodott lováról fejteőre lebukott és szörnyen halt.

— **Névmagyarnosítás** Derbics Sándor nagykanizsai lakos nevét belügyminiszeri engedéllyel „Erdélyi“-re változtatta.

— **Szabadságolások a városnál** Halis István városi árvasszéki ülnök ma kezdte meg négy hetes szabadságát. Heiyyətessül a városi tanács Perger Károly v. aljegyzőt rendelte ki. — Csányi János városi tanácsos, katonai előadó holnap kezd meg négy hétre terjedő szabadságát, — mely időre a katonai ügyek vezetésével heiyyətessül Orbán József v. levéltárost bízták meg.

— **Halálos villámcsapás** Ónási vihar dübörgött e hó 12-én a zalamegyei Salmvár felett. Mint tudósítónk írja a villám többször lecsapott a szegényvágya Szegedi János 21 éves aratát a mezőn. Két másik arató, kik szegedi mellett dolgoztak, eláult.

— **Házasságok.** Nagykanizsán a héten házasságot kötöttek: Mátyás József munkás — Salamon Rozáliával és Varga Ferenc munkás — Kovács Annával.

— **Gyászrovát.** Nagykanizsán a héten elhunytak: Hajdu István, korvas 47 éves, Varga Rozália 2 hónapos, Scherzer Samu, ügynök 71 éves, Szabó Mária, 5 napos, Laczkovics Zoltán 1 hónapos, Dávidovics Anna, nyomdai munkásnő 16 éves, Magyar József 3 hónapos, özv. Németh Ferencné, özv. Varga Anna, városi szegény 65 éves, Zapletár Mária 1 hónapos, Koprina József 6 hónapos, Pánder József 2 éves, Paszleg Pálné, özv. Carnovics Katalin 68 éves, Horváth Istvánné, özv. Nagy Magdolna, vendéglős neje, 64 éves, Kukola Mária 8 napos, Berghoffer József 8 hónapos, Bojtor József 3 hónapos, Garai György, munkás 3 hónapos, Garai György, munkás 64 éves, Gödér László 17 hónapos, Berke Katalin 4 hónapos, Szalai István, munkás 63 éves, Németh Katalin 3 éves és Hermán Káldina, tanuló 9 éves.

— **Két hírhedt betörő kanizsai körútja** Egy című tegnapi hírként felkérde-folytán oda kell módosítanunk, hogy a betörők Kaán Irma áll. tanítónő lakásában nem jártak és csupán a pincé feljárójáról lopták el az ott dolgozó mosónő cipőit.

— **Építkezés a balatonszentgyörgyi állomáson.** Akik nyáron Balatonszentgyörgyön átutazóban veszteltek, sokszor érezték hiányát egy árnyas, fedett peronnak, és így a váróteremben voltak kénytelenek meghuzni magukat.

E hiányon segít most a déli vasút-üzletigazgató-sága, mert az állomáshoz kapcsolva egy öt méter szélességű fedett tornáczerű peront épített, mely rövidesen el is készül.

— **Szjöldöt tanulnak a kanizsai tanítók.** Van Budapesten egy pártolást érdemlő egyesület, a »Kézmunkára nevelő országos egyesület«, melynek többek közül az is programmeljait képezi, hogy az elmi és polgári iskolák tanulóit a feltétlenül jellemképző szjöldi munkát megtanulják. E célból az intézet igazgatója Gutenberg Pál állami tanító holnap, vasárnap délután 3 órára a városház kis tanácstermébe hívta össze értekezletre a tanítói testület itt időző tagjait, akik részére Gutenberg egy négy hetes szjöld-tanfolyamot szándékozik rendezni. Ha a tanítók eljárnak az agyag, papír és fából való apró csecsebecséék és kisebb ipari tárgyak készítését és díszítő mesteriséget, úgy nagy eredményekkel fogják arra egész éven át oktatni a kezük alatt levő serdülő fiúcskákat.

— **A visszaloptott aranyóra.** Megírtuk, hogy egy ismeretlen tettes Mankovics József Erzsébet királyné-téri borbély üzletéből, miközben a gazda néhány percre elszunyadt, annak aranyóráját ellopta. Ma délelőtt aztán nagy álmélkodással látta Mankovics, hogy óráját visszalopták a műhelybe és azt ugylátszik a következményektől tartó tettes az ajtó melletti fogásra akasztotta fel.

— **Baleset.** A Mercur-féle vasgyárban dolgozott Tólosi József gyári munkás. Amint tegnap a kovácsműhelyben tengelyforrasztással voltak elfoglalva és a tüzes vasakat hatalmas kalapáccsokkal lapították, egyik legnagyobb pöröly, mely Tólosi József kezében volt letörtött nyeléről és messze elröpült, míg csomka nyele a nagy lendület következtében a munkás lágyékába furódott. A súlyosan sérült munkást lakására szállították és ott ápolják.

— **A sétatéri hangverseny jövedelme** A Szépitő-Egyesület által folyó hó 11-én és 15-én a honvéd zenekar közreműködésével rendezett hangversenyek összesen 247 K 40 fillért jövedelmeztek az egyesület céljaira. Ezen összeghez hozzájárultak mint felülfizetők: Ebenspanger Leó 21 K 20 f., Ujnépi Elek Lipót 10 K, Ujnépi Eiek Ernő 10 K, Ujnépi Elek Géza 10 K, Sommer Ignác 10 K, Tripammer Gyula 5 K 60 f., Eperjesy Gábor 5 K, dr. Löke Emil 2 K, Schranz István 1 K, N. N. 1 K, dr. Blau Simon 60 f., Keömvies Izidor 40 f., Brück Sándor 20 f., Káldi Mór 20 f., N. N. 20 f., N. N. 20 f. — Ugy a felülfizetőknek, valamint mélt. Horváth Dénes honvéd ezredes urnak a honvéd zenekar szíves átengedéseért ez uton is hálás köszönetet nyilvánítja a Szépitő-Egyesület választmánya.

— **Olcsó szappan csak a jó és tiszta szappan.** A legjobb a „Schicht“-szappan, a „Szarvas“ jeggyel mért is az a legolcsóbb. A mai drága időben, különösen arra ügyelljenek a háziasszonyok, hogy jó és tiszta szappant kapjanak, mert más szappanból kétszer annyit használnak el és avval a fehérműt csak rontják. Egyszeri átsimítás „Szarvas“ jeggyű „Schicht“-szappannal, pótol más közönséges szappannal való kétszeres bedörzsölést. A „Szarvas“ jeggyű „Schicht“ szappan tisztaságáért 25 ezer koronával szavatolunk. Vaódi csak a „Schicht“ névvel! és a „Szarvas“ jeggyel.

— **Egy Milliárd.** A Triest-i Általános biztosító társulatnál (Assicurazioni Generali) biztosított tőkék átlaga elérte az egy Milliárd (ezer millió) korona összegét. Ez az első eset, hogy egy magy.-oszttrák intézet ily állományt képes felmutatni, amilyent különben csak nagyon kevés európai biztosító társaság ért el eddig. Ezen eredmény nagyfontosságú közgazdasági eseményt képez, mert ez egyrészt biztosítási intézményünk versenyképességét, másrészt pedig azt a nagy bizalmat igazolja, amellyel a közönség ezen legnagyobb biztosító társulatunkkal szemben viseltetik.

— **Tiszteit olvasóink** bocsás megajánljuk a Budapesti, VIII., Főherceg Sándor utca 30. szám alatt levő Magyar Országos Munkások Ártán (már 2 koronától feljebb) teljes elállást, beleértve reggelit, ebédet a vacsorát, káldőhajrást, szépen berendezett szobát ugyan ott bérelni. Csoporton jelentkezőknek utasítanak turistáknak, hivatalnokoknak, tanítóknak és megfelelő kedvezmény. Villanyvilágítás. Tűbiztonsági eszközök.

— **Elhízás ellen** időnk legelőkelesebb gyógyesszköze hasznát természeti kincse az egész világon ellismert Ferenc József keserűviz. Kiválóan alkalmas otthoni — a rendszeres fogyasztást meg nem zavaró — rendszeres használatra. Mint naponkénti adag elegendő: reggel éhgyomorra egy pohár felmelegítve. Igazgatóság: Budapest.

— **MAYER KAROLY** első dunántúli gősmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és plüssirozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legutányosabb árban, — úgy helybe, mint a vidékre is. Aranyezek legyen és bármintve. Alapítási év 1892.

— **Somogyaszentmiklós község** egész határában elterülő vadászterület jutányosan alberletbe adandó. Felleteleket közli Dr. Bartha József, Nagykanizsa Kazinczy utca 7.

Színház és művészetek.

(—) **Heti műsor:**

Szombat: A szerencse fia. (A Magyar Színház ujdonsága mely több mint hatvanszor adott.)

Vasárnap: A cigány. (Szigligeti énekes népsziműve.)

Hétfő: Egy szegény ifjú története. Félhelyárakkal.

Kedd: Aranyvirág. (Hajagos Károly jutalmjátéka.)

Szerda: Tíz utak a zárdában.

Csütörtök: Forradalmi nász. (Ujdonság.)

Péntek: Erdészleány. (Ez idényben utoljára.)

Szombat: A nap hőse. (Szőke Sándor jutalmjátéka.)

Vasárnap: Arany ember. Jóka sziműve.

Hétfő: A szobaleány. (Uj ós előadás.)

(—) **A cigány.** Szigligeti Edének, a népsziművelőadalom atyamesterének legkiválóbb műve. A cigány vasárnap este Pintér Imrével a csuszerepben kerül színpadra. A darab, mely hatóság jelenetekben bővelkedik, ma is állandó kaszadarabja a Nemzeti Színháznak a vezető elő szerepében a »Cigány« Rózsijában a legnagyobb művésznők szálltak síkra a dicsőséget. Társulatunknál Tóth Ilonka kreálja a szerepet, mely a drámai hangulatok minden skáláját felöleli. A darab egyéb főszerepeit Parlagi, Hajagos, Heltai, Szilágyi és Károlyiné játsszák.

Táviratok

és telefonjelentések.

A karánsebesi román püspök választása.

Pakláltak Lukácsékkal.

Karánsebes, július 17. Holnap fogják megtartani a karánsebesi román püspök választását. Hetekkel ezelőtt a román tulzók, amikor a politikai válság közepette Lukács László állt előtérben abban a reményben, hogy Lukács miniszter okvetlen meg fogja erősíteni a választást, Popesku Emil román papot a hírhedten veszedelmes nemzetiségi agitátort kandidálták a püspöki székre. Miután azonban a koalíció helyzete nem változott, illetőleg Lukácsék politikai vállalkozása csődbe ment, a románok minden valószínűség mellett elfogják ejteni

Popesku jelölését, mert semmi reményük se lehet arra, hogy a hazafias kormány megerősítse a tulzó román pap püspökké való megválasztását.

Tragikus véget ért igazgató.

Budapest, július 17. Megrendítő szerencsétlen körülmények között halt meg Tarcsay Pál, a Magyar Ipar és Áru bank direktora, Ormódy Vilmosnak, az Első Magyar Általános Biztosító Társaság vezérigazgatójának veje. Tarcsai igazgató ma reggel, mielőtt hivatalába ment volna, egy nagy tükröt akart szobájában felakasztani, és hogy elérje a falon magasan álló szegyet, létrán kellett felmászni. A létra fokán azonban megcsuszott, egyensúlyát elvesztette és oly szerencsétlenül bukott le a meredek létráról, hogy nemten szörnyet halt. Halála fővárosszerte általános részvételt keltett.

eltartóztattak egy nemzetközi szélhámost.

Szentes, július 17. A szentesi rendőrség tudatta a szegedi rendőrséggel, hogy a szegedi ügyészség által köröztetett Plum Vince szélhámost, aki mindenfelé a gázságok egész szombatát követte el, ma délelőtt Szentesen tartóztatták. P. umot, aki Szentesen, mint a Winkler grasszált és ugyancsak ott is nem egy furfangos büntetést követett el, át fogják még a napokban kísérni a szegedi ügyészség börtönébe.

Gyus körülmények között meghalt urinó.

rad, július 17. Nadabán György tekintélyes földbirtokos neje tegnapi délután hirtelen hunyt. A szomszédoknak felűnt az utiasz-szor gyors halála és jelentést tettek a hatóságoknak. Nadabánnét felboncolták és az orvos vizsgálat boncolás közben megállapította, hogy a fiatal urinón tilott operációt végeztek és vérmérgezés okozta halálát.

A cárhoz folyamodik a sah.

Acamed Mirsa lett az új sah.

herán, július 17. A sah családja kíséretében orosz követtség palotájában húzódott meg a sah orosz cárhoz fordult táviratilag a sah oltalmát kér a foradalmárok ellen. A parlant, a nacionalisták és a katonaság délelőtt ülést tartottak, ahol óriási lelkesedéssel Achmed Mirsa trónörökösöt kiáltották ki az új sahna az igazgatóság még mindig nem csillapul.

nygilkos császári tanácsos.

Bécs, július 17. Wolfbauer József cs. és kir. tanácsos, a bécsi tárházak igazgatója, ma délelőtt csben afölötti bánatában, — hogy Lechner-vü föltárára az intézet kárára nagyobb árat sikkasztott, fejbe lötte magát.

Letartóztattak egy gyilkos katonát.

Zomb, július 17. Fiedler András 86 ik gyalogezred katonát, — aki Szeghegyen rablógyilkosot követett el, ma Zomborban letartóztatták átadták megbüntetés végett az illetékes onai hatóságoknak.

Nagy pánikolt a zágrábi felségseértők árnyalásán.

Zágráb, július 17. Kinos zűrzavar támadt a zágrábi felségseértők politikai bűnperének mai tárgyalásán. Árnyalás közben ugyanis a karzatról letört egy nagyobb darab vakolat és a terembe

esett le a terembe és úgy megjelentette a karzat nagy számú közönségét, hogy eszevesztett tolokodással igyekeztek kitudulni. Óriási tolongás, lökdösés és dulakodás támadt a karzati publikum között, úgy hogy az általános pánik között több ember megsebesült.

Borivóknak a bor keveréséhez!

A díjazott kőszoborral a bor savanyúságát, isz kellemesen pessz. Nem teszi a bort.

Közzgazdaság.

Az idő és az aratás.

— Mit mond a Meteor? —

A mai abnormis időjárásban kétszeresen érdekesek azok a jelentések, melyeket az országos nevű Meteor (Vozáry Pál) szokott adni, megjósolv a várható időt. Meteor újabb értesítése a következőket mondja:

A július 3-iki csomópont hatása, amely Jupiter befolyásáról eredt, hűvös csapadékos jellegével a szokottnál sokkal tovább tartott. Mi az oka e tartósabb befolyásnak, az ma még ki nem mutatható, de a további kutatások remélhetőleg fel fogják fedni az ily kivételeket is.

E hosszabban tartó befolyás, bár némi kárt okozott, májusban gyenge fagyot, most pedig a kelletnél valamivel több esőt hozott. De tekintetbe véve, hogy e lehülés nélkül májusban nem kaptunk volna elegendő csapadékot s azt, hogy a lehullott eső szintén több hasznót hozott a kapás növényekre, mint ártott, a most már aratásra készülőknek. A csomópont hosszabban tartó befolyásából a mezőgazdaság átlagban csak előnyöket nyert és pedig oly nagy előnyöket, amelyek majd az őszön fognak érvényesülni, bizonyítva azon jelzést, hogy az őszi termése fogja pótolni a nyári aratás hiányát, amely aratás hozama is megfelel azon jelzésnek, mellyel az idei aratás értékét közepesnek mondtam már áprilisban.

De ennek némi késését is jeleztem, ami szintén ékként állott be. S mindezt a bolygók állásain nyugvó időjelzéseim alapján tehettem, amelyeknek nagy értéke a mezőgazdaságra nézve a bekövetkezett tényekkel jelenleg is eléggé igazolva van.

A 3-ik csomóponttal bekövetkezett melegebb és szárazabb időjárás a 7-iki, de még inkább a 9—10-iki csomópontok által lett részben megzavarva, amennyiben felhőzetesebb, szeles idő és csapadék jelentkezett ezek hatáskörében, de már csak átmeneti jelleggel; míg a 15-iki csomópont emelőleg hat a meleg érvényesülésére, valamint a 17-ik és 19-ikiek is, amikön napkitörések esetére jégverések is valószínűek.

Hőcsökkenést a 21-iki csomópont van hivatva bevezetni, amelyet újra Jupiter képez. Ennek jellege lehet zivataros, viharos, szeles vagy csapadékos. Azt követőleg újra nyári meleg idő várható.

Július havának hátralévő csomópontjai 15., 17., 19., 21., 23. és 25-érek esnek, melyek közül a 15. és 21-ikiek a legerősebb hatásúak. A 15-iki meleg, míg a 21-iki zivataros, viharos, esetleg jégesős jelleggel.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —
(Távirat.)

Magyar Kereskedelmi Bank nagykonzáli főhatalnok jelentése:

Magyar hitelrészvény 751.50. Osztrák hitel részvény 677.50. 4%, magyar koronajáradék 93.—, Kereskedelmi bank részvény 3420.—, Salgótarjáni közönséganya részvény 570.—, Lúdmányi vasút részvény 585.—, Adria tengerhajózás részvény 389.—, Hazai bank rész. 288.—.

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, július 17.

Készárú-üzlet.

Buza 20 fillérrel magasabb.

Határidő-üzlet.

Buza 1909. október 14. 15. Buza 1910. április 14. 33. Roza 1909. október 10. 27. Zab 1909. október 7. 70. Tengeri 1909. júliusra —, Tengeri 1909. aug. —, Tengeri 1910. májusra 6. 97. Repce 1909. aug. 14. 20.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett nőm, illetve anyósom elhalálása alkalmából jóleső részvétüknek bármily módon kifejezést adtak, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Nagykanizsa, 1909. július 17.

Horváth István, Gállovits Andor.

Bornylvantartások.

Bortörvény.

Kapható: Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

A GYOMOR

egészségben való megőrzése

Ölög a emésztés megtartásán, előmozdításán szabályozásán és az elhanyagolt székrekedés elhárításán alapul. Egy kipróbált a keresettek közül a legjobb és hatásos gyórfuvelből gondosan előállított érvényesítő, emésztés előmozdító és tényleg levezető hasizor, mely a mértékletes és ismert következményeit, hálsá diart, meghűlés és elhanyagolás által előidézett székrekedést, mint gyomorégést, székzavarulást, mértékletesen székrekedést, az a gőrcsörögő fájdalmakat csillapítja és megszünteti, az a dr. Rosa-féle gyomorbalzsam, Fragner B. praqui gyógyszerárdból 8 üveg 1 koroná, 16 üveg 2 korona.

FIGYELEM! A csomagolás minden részén törvényileg bejegyzett védjegy van.

Főraktár:

FRAGNER B. cs. és kir. udvari szállító

A „Feltete aszhoz” Prága, Kleinseite 203. (Szudapassu sarkán)

Postai széküldés naponta.

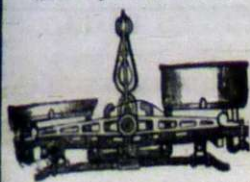
2 kor. 80 fillérnek előre való beküldése után egy kis üveg bérmentre küldeték meg Ausztria-Magyarország bármely részébe. — Raktár: Ausztria és Magyarország gyógyszerárdból. — Főlerak: Török József gyógyszerárdból Budapest, Király-utca.

Mérlegek és Sulyok!

Tizedes, százasos, egyenkaru, táblás
mérlegek és sulyok

Leg pontosabb javítása és hitelesítése
megrobbított mérlegkészítő műhelyembe
gyorsan és a legolcsóbb árak melle
cicogadtatik. 30 évi szakgyakorlat

Selves pártfogást kér továbbra is

Golenczy Ferenc

okl. gép- és mérlegk-
észítő Nagykanizsa Ötvös
— tér 31. szám. —
A cím fontos!
Megőrizendő!

HOTELBELVEDERE, Bécs.

Gyönyörű fekvés az államasut, déli vasut, Park,
egyedül nyugodt, fő, sziget mellett 200 szobával,
jó és olcsó. 2 koronától feljebb.

Nélkülözhetetlen

UJSÁG

Magyarországon minden fűszer, gyarmat-
árú, csemege, húsdaru, tejtermék stb.
kereskedőnek az élelmezési- és
fogyasztási szövet-
kezelésnek, ezáltal az élelmezésnek, sőt
minden háztartásnak a

Csemege Ujság!

ÉLELMEZÉSI SZAKLAP:

Ez a maga nemében páratlan hetilap
szeptember 1-én indul meg.
Előfizetési ára félévre 5 kor., egész évre 10 kor.
Előfizetők újévig (5 hónapig) 3 kor-érti lapjok.

Szerkesztő és kiadó **Lenkei Zsigmond** Budapest, VIII.,
Sándor-tér 4.

A legjobb hirdetési mód.
Senki sem nélkülözheti!

Stedienpferd-

Lilomtejszappan

Legenyhebb szappan arcbőrre és
széplő ellen jó hatással.

MINDENÜTT KAPHATÓ!

Esernyő-üzlet megnyitós.

Van szerencsém a n. é. közönséget ér-
tesíteni, hogy helyben,

a Szarvas-szálló átellenében
NAGY VÁLASZTEKU

NAP- ÉS ESERNYŐ ÜZLETET

nyitottam midőn megjegyezni kívánom,
több éven át szerzett tapasztalataim mint
munkavezető voltam elsőrendű gyárak-
nál alkalmazva, miért abban a helyze-
ben vagyok, hogy a legelőadásabb ERNYŐ-
és SÉTABOTOKAT a legtartósabb ki-
viteiben olcsó árért bocsátom a közönség
rendelkezé-ére. Behuzásokat és javítá-
sokat szakszerűen 2 óra alatt eszközölök.

Kiváló tisztelettel

Kreiser Alajos

esernyő készítő specialista.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyfürrás

SALVATOR

vase- és hólyagbajoknál, hólyaggyulladás, szék-
betegségek és korai tüdőbetegségek kúrájára.
Természetes vasmentes szénásványvíz.
Kapható élelmezéskereskedésben vagy a Salva-Láda
Salva-törzs Vállalatnál Budapest, V. Ródlócsigassz.

Óvatosság sohasem árt!

szíri vegyük a legjobb higiénikus gumi-
övzseret Auer-nél. 3 minta 1 kor.,
6 minta 1 K 80 f., 12 minta 2 K
20 f., 4 K 20 f., 6 K 20 f. (bá-
lyegekben is küldhető) utasítással és nagy
képes árjegyzékkel együtt, amely az ös-
zes övzseret és különlegességeket tar-
talmazza

AUERH. gummigyárak, WIEN I.,
Wipplingerstrasse No. 15-20.

Tűzifa-eladás!

Legjobb minőségű
száraz, egészséges
bűrkhasáblát
alábbi árak mellett
szállít azonnal!

KONDOR ADOLF tűzifa-bizományos, Arany J. u. 2.

Telefon: 122 szám.

Árjegyzék: 1 méter-ől 2.00 m. magas 36 korona,
1 erdei-ől 2.20 m. magas 39 korona
házhöz szállítva s általam összerakva.

Egy vasuti kocsi rakomány 10.000 kgr. garantirva legolcsóbb
5 méter-ől szentén házhöz szállítva 180 korona.

Megrendeléseket még elfogadnak: Brück Márkus
és Társa szállítónál, Dedovác Béla és
Schlesinger Izidor kereskedőknél.

Hirdetések

felvételnek

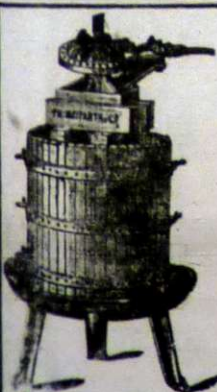
FISCHEL FÜLÖP FIA

könyvkereskedésben

Nagykanizsán.

Kapható minden drogériában, és illatszerekkereskedésben
gyógytüzertárban.

Szőlő-sajtók, Gyümölcs-sajtók

»Berkeles« hettős nyomószerkezettel kézi hajtásra

Hydraulikus sajtók

magas nyomás és nagy munkaképesség számára

Gyümölcs-zúzó, szőlő-malmok,

bogyózúzó-gépek

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek állandóan és
kocsira szerelve. Lő-sajtók, bogzó őrők.

Aszaló készülékek, gyümölcs és főzelék számára, gyümölcs-
hámozó és vágó gépek. — Szabad önműködő, hordozható
és szállítható »SYPHONIA«-permetezők szőlők, gyümölcs,
fák, komló és szegács permetezésére. Szőlő-ekék gyár-
tatnak és szállítanak jótállás mellett különlegességeként
legújabb szerkesztés szerint

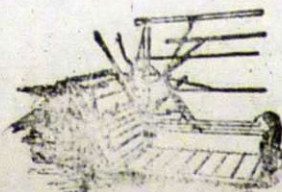
Mayfarth Ph. és Társa

gazdasági gépgyárak, vasöntődjé és gőzhámorai által
BÉCS, II/1. Tabernstrasse 71. — Kihittatva 820 arany, szétl. drómmal stb.

Nápolyi ágyúgyárak ingyen és bérmentve. Kárpisálók és vízszűrőszűrők kereszteknek.

Azon mélyen tisztelt gazdák kik főkézzel és kévekötő arató-
gépeket chaptanak vásárolni, saját érdekükben kérjenek prospektust

MASSEY-HARRIS

kévekötő,

MASSEY-HARRIS

MASSEY-HARRIS

főkasz-10,

aratógépekről.

Kartellen kívül
MASSEY-HARRIS COMPANY, TORONTO,
éveskannálál főkasz-10 és aratógépekr.

!!! A világ legazsolidabb gyártmánya !!!

Váróképről: Kornstein Gyula Sándor — BUDAPEST,
V. Alkotmány-utca 20 sz.

Utazók és ágyúgyárak uton húzócsák.
Közvetlen kő-vezérek ködének kőretnék.

Gyermektelen házaspár a város belterületén
november 1-re 3 szobás földszinti utcai
lakást keres.

MEGVÉTELERE

keresek szintén a város belterületén két-
három lakásból álló újabb modern házat.
Címeket a kiadóhivatal utján kérek.

"NIGRIN"

gyűjtő hüvelyben

Törvényesen védve.
Ára 40 fillér.

LEGJOBB
cipő
crème

Legtisztább és
leggyorsabb
kezelés. Az alsó
réssz egyeztető
forgatásánál az
elfogyasztott
crème pótolva
lesz és így nem
száradhat ki.
ST. FERDINAND
Bécs III/1.
Cs. és kir. udv.
szállító.

GESSLER SIEGFRIED

cs. és kir. udvari szállító, József főherceg
cs. és kir. fensége kamarai szállítója

BUDAPEST,

ajánlja különlegességét, az

"ALTVATER" NÖVÉNYLIKÖRT

és egyéb finom likörgyártmányait, valamint
ezüst üstben főtt valódi
málnaszörpöt.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik do-
boz MOLL A. védjegyét és aláírását
tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógy-
hatásúak a legmakacsabb gyomor- és altestbán-
talmak, gyomorgörös és gyomorhev. okozott
székrekedés, májbántalom, vértelenség,
aranyér és a legkülönbözőbb nőbetegségek
ellen, a jeles házi- és kórházi gyógyszernek óta mindig na-
gyobb terjedést szerzett. Ára egy lefecskentett eredeti
doboznak: 2 korona. Hamisítások törvényileg tenyítettnek

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,
ha mindegyik üveg MOLL
A. védjegyét tünteti fel.
„A. Moll“ feliratu óno-
zattal van zárva. A Moll-
féle sós-borszesz ne-
gyesen mint fajda-
lomszallapító bedör-
gölő szer készvény,
csúsz és a meghűlés egyéb
következményeinél legis-
miretelőbb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

MOLL gyermek szappanjai. Legfinomabb, legegyszerűbb
módszer szerint kész-
tek gyermek és hölgy szappant a bőr ókszerű ápol-
ására gyermekek és felnőttek részére. Ára darabon-
ként 40 fillér. Öt darab 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek szappan MOLL A. védjegyével van ellátva.

Főszékhely:

Moll A. gyógyszerész, cs. kir. udv. szállító által
Bécs, Tuchlauben 9. sz.

Videki megrendelések naponta postautóvót mellett
teljesítettnek.

A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.“ alá-
írásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykároly: ROSENFELD ADOLF FIAI.

"Club"

a legártalmatlanabb

cigarettapapir,

mert kizárólag lenből készül és nem tartalmaz
semmiféle vegyi keveréket.

Egyedüli raktár: SCHWARZ ÉS TAUBER

m. kir. dohánygyártószövetkezetében.

KLYTHIA a bőr ápolására

az arczbőr szépítésére
és finomítására

PUDER

Legelőágasabb, toletté, bál és salon puder.

Fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg analizálva és ajánlva Dr. J. J. Pohl cs. kir. tanár által Bécsben
Ellenőrző levelek a legjobb körökből mind a dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB TAUSSIG

cs. és kir. udv. toletté-szappan és illatszergyára

Főraktár: BÉCS, I. Wollzeile 2.

Szétküldés utánvétel vagy az összeg előleges beküldése mellett.

Kapható a legtöbb illatszert-, drogus-kereskedésben és
Egy doboz 2. kor. 40 f. gyógyszerterben. Nagykároly: Ált és Böhm Keleti M. Mór, Kreiner Gyula,
Gellé és Graef-egység.

Az írógépek terén

egyedül áll a

Teljesen látható írásm
írógép. z z z z

Szilárd konstrukció z

Könnyű kezelés z z

Kivánatra díjtalanul be-
mutatjuk. z z z z

Lukács és Schwarz

Budapest, I. Váci-körút 68.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kaszinó-u. 2.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Hirdetők, ha kiutalták és meg-
bízták soronként 50 fillér.

Helyi és országos értesítések díja
3 kor.; előzetesnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "

Postai szétküldéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:

ZALA Hirtaplakló és Nyomda Részvénytársaság

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor

szombatnapok kivételével.

Megegyszer a hétórai boltzárás.

Nagykanizsa, július 19.

Már két ízben is tárgyaltuk a hétórai boltzárás kérdését a Zalában.

Legutóbb közölt cikkünkben kiterjesztünk azokra a körülményekre, melyek a hétórai boltzárást sürgetik. Kijelentettük, hogy a kereskedői körökben fogant eme terv fogadtatásához nem kell semmi egyéb, mint érdekelt kereskedőinknek együttes elhatározása, közös, szolidáris megállapodása.

Mert számolnunk kell ugyan minden ilyen reform-terv keresztülvitelénél a közönség konzervativizmusával, mely egyes dolgok körül szinte a bámulatos megmozdíthatatlanságig fokozódik; de ezt a hétórai boltzárást e tekintetben olyan könnyen kezelhető kérdésnek véljük, hogy ezzel nemben a közönség konzervativizmusa igazán csak alig számítható súly az eldöntés mérlegében.

Ugy látszik, hogy mikor a konzervativizmusra rámutattunk, voltaképpen irányt létesítettünk. Nem is a közönség konzervativizmusára kellett volna rámutatnunk talán, hanem inkább a legközvetlenebb módon érdekelt és érintett kereskedőkre. Ugy véljük ugyanis, hogy amikor ennek a kereskedői életviszonyait oly erősen érintő kérdésnek, reformtervnek megkezdését, fé-

lig-meddig való elavását kell megállapítanunk: ennek közvetetlen okán a kereskedők mozdulatlanságát kell tekintenünk.

A terv ott merült föl a legelőkelőbb boltos kereskedők körében. Azt tehát nem mondhatják, nem mondhatják senkisé, hogy valaki az ő körükön kívül álló pontról, tehát egészen idegen érdek szempontjából nyomta közéjük, rájuk a tervet. Egyenesen az ő körükből indult ki; tehát ők is vették legelsőbben kezökbe az újszülött tervet. Ennél fogva most már teljes joggal egyenesen hozzájuk intézhetjük a kérdést: hol van? hova tették a kis ártatlant? Csak nem akarják elsikkasztani?!

Mert ha talán röstelnék a kis ártatlant, hát az egész közvélemény nevében nyugodt lelkiismerettel kijelenthetjük, hogy egyáltalában semmi okuk nincs a rejtegetésre, vagy arra, hogy elsikkasszák. Miért nem lépnek hát vele egész bátran a közönség elé, a világ elé? Ha ők maguk talán nem bíznak is teljesen az életrevalóságában: ne dobják ki mindjárt Taigetosz hegyére, hanem előbb próbálják meg igazán az életrevalóságát. Eynyit mindenestre elvárhat jogosan a hétórai boltzárás reformtervének előtűnk ismeretlen, de nagyon érdemes mamája.

Eddig ugyanis csupán annyit tudunk felől, hogy megszületett. Mi a születése

után azonnal üdvözöltük; tehát teljesítettük vele szemben újságírói kötelességünket. Sőt később tovább mentünk. Behatóan foglalkoztunk életrevalóságának kérdésével is. Egyenesen buzdítottuk kereskedőinket, hogy foglalkozzanak ők is vele. Állják körül és védjék és vigyék ki az életre a kis ártatlan csecsemőt!

Hogy azután mi történt vele, nem tudjuk. Arra nézve nincs semmi megnyugtató hírünk, hogy maguk között legalább a tanácskozás tárgyául a szönyegre fektették volna. Arról sem tudunk, hogy a közönségnek, a népnek véneit, írástudóit köréje gyűjtötték volna sorsáról való tanácskozás végett. Szóval: nem hallottunk, nem tudunk semmit.

Mivel azonban mi minden újonnan született, vagy halottaiból föltámasztott reformtervnek a közérdek szempontjából hivatalmentes anyakönyvelői vagyunk; semmiébe újszülött elsikkasztásába bele nem nyugodhatunk. Éppen azért kellett megegyszer foglalkoznunk a hétórai boltzárás kérdésével.

Az minket nem nyugtat meg, hogy született, rövid időig élt, azután meghalt. Minket ilyen reformkérdések sorsát illetően a legkisebb, a legjelentéktelenebbnek látszó körülmények is nagyon melegen érdekelnek. Mert ha csak egyszerűen félretettük a nélkül, hogy így kereskedői szempontból

Schweiz

Nem rég óta járom, mindössze pár napja. De, ha összehasonlom a földről a jelen tapasztalatát a múlt ismeretével, akkor elég nagy csapás támad abhoz, hogy egy-két gondolatot rögzítsek a sorokba róla. Felületesen vétek hozzá nyulni. Vétek, a természet alkotó ereje a az ember teremtő szelleme ellen.

Különös egy hely ez. Az őserők s a gondolat heve egyformán sietett széplétséni értékes tenni. A Holt erő az előhatalommal kell versenyre létrehozatalán más alakjában. Hol a természet szeszélye valami nagyot alkotott, azt az emberi kéz sietett erőteljesebben kidomborítani, hogy a fenség annál intenzívebben tükröződjék vissza az emberi kéz vetítő munkája révén. Mert Schweiz így, mint a modern ember látja, nem tisztán a természet műve. A szeszélyesen elrendezett néphe belevitte az ember saját alkotását is. S belevitte különösen akkor, mikor a világ-hatalom megindultával a nép kenyerre is lett az ország bája s természeti csodája. Schweiz ugyanis ma csaknem ebből él. A mi természetességét a sziklás-föld tőle megtagadott, földjének e hiányát a jégmezők és hegy-öröklők pótolják. Jégsziklák mellől ébred a felkelő nap s havas hegyecsúcsok mögötti tér nyugovóra. Téli s nyáron fehér merőkön

török meg sugara. Onnan tükröződik vissza fénye, hogy vakítóbb s erősebb legyen. Csodás egy fény ez. Olykor biborba borít egész jégmezőt féhérségével, máskor pedig ragyogó földre veri vissza mértőföldes tavak felületeit. Minden természeti szépet más és más színe von.

A szemlélet örök csodálatban van. Nem különös, ha annyi munda tapad a föld minden szirijéhez, összes vízéhez. Egész környék kinálkodik munda tárgyal, ha erősebben nézünk bele. Regefüzér fonja körül mindennek az eredetét. Így támadtak a monád nyomán városok is. Nem rendes uton jöttek létre, a csodás-ág alkotta meg. S talán ez az eleven monadkör, mely élettől dúradó városalban újra éled, adja a hatalmas világforgalom nyitját. Mert oly kevés kell itt, hogy a szórakozás élvezetéből merüljön a lélek. Lángra lobban folyton a fogékony képzelet. S a környezet bő táplálékot kölcsönöz, mert multba merült történelmi idők emléke bukkán elő mindenfelé. S a lépten-nyomon előkerülő rege-részletek ádítóleg hatnak a bágyadt lelkekre. A komoly munka fáradságát lerázó szellemek pedig mohó örömmel kapnak a monádok világához, melyet e helyen csobogó forrás és égnek meredező hegy visszhangoz.

Mindenki szórakozni jön. Megtört idegek acélos rugékonyságát óhajlja visszaeszerelni.

Ez az utazók tömegének egy része. A másik csoportot csak a hely varázsa hozza ide. Ezek a nagy hotelek fényes palotáinak lakói. A gondatlan jólétet folytatják itt is. Irigylésreemelő kényelemmel, melyben a kívánság egy része sem marad kielégítetlen. Nekik terem a gondolat Eldorádója minden jót. Környezetük s ruházatuk mind nagy hatalmukról beszélnek a vagyon országában.

Megkapó képek ötlenek mindenütt élnek. Mintha az emberiség nagy országának piacán volnánk, hol mindent látni, mert egy világ-társadalom fordul meg rajta. Megjelenik népének s fájának jellegzetes vonásával, nemzeti nyelvével s szokásával. Csak egy vasuti kocsiiban is mennyi nemzet találkozik. Minden ilyen rész egy egy neu ráis terület, hol annyi nyelv zengése csendül egy bábeli zavarra, a mennyien kifejezést adnak a látottak fölött való csodálkozás spontán megnyilatkozásának.

Nem ritkán felhőt von az ut gondatlan egére egy szenvedő arc tekintete. Mert itt lyenek is vannak. Ezek birtokosai ádúlni jönnek ide. Keresni az elveszett, vagy még nem is bírt egészséget. S hogy kiáltozó legyen az eleven rózsaszín a betegségszápadás különbsége, nem ritkán ott jelenik meg a kór, a szenvedés, hol az életet hajszoló ember legkisebb örömmel tekint rá. Az élet öröm-

Ujságírói kötelességet teljesítünk, amikor közvetlenül érdekelt kereskedők és a közvetetten érdekelt közönség nevében az ügyet megreklamáljuk.

— Saját tudósítónktól. —

Egy dolog mindenestre vigasztaló. Amerika tiltó táblákat állít föl azokra a helyekre, a honnan a beözönlés állandó. Paralel Európának a kivándorlást nehezítő intézkedéseivel, Amerika is hasonló és komoly intézkedéseket tesz a bevándorlás megállítására. Úgy tetszik nekünk, hogy amerika idestova hasonlóan egy

Városai mindmegannyi külön genre. Zugó-nyúzó idegen embertömeggel. Az egyik a nyugalom, a csend félsíre, a másik a forgalom hangos lármájával bizonyítja nagy kereskedelmét. Művészet nem sok van bennük. Az ember inkább a természettel kezert fogva alkotott itt csodát. Múzeumiál füzet a képtárlatal sem a halhatatlanság örök műmélkeivel tűnek ki. Templomaik lelkiismeretbeli gárdaváltás fogottja meg száadok művészetét. A mi szép rajtuk, az csak a pusztá struktúra. A belsőszépet letörtülte, összerőtte egy más hitre tévedt kor szenvedélye. Mrt az égbenyuló tornyok nem mindig a béke csarnokai bíbóit emelkedtek. O ykor csatatorek voltak azok, hol az objektív hit igazza az egyéni meggyőződéssei kelt versenyre. S itt az volt erősebb mindenütt. Réztáblák építalmujai hídelek, hogy a százados hitet újjal cseréltek ki a reformátorok. A zürichi műnster és genfi katedrális e mondás bizonyítékai. Megkövesedett emlékek történeti tények valóágának.

Bern valamennyi város közül a legeredetibb. Hosszu lábásázak soral szegik útjait.

Ne várjuk azonban összetett kezekkel, hogy mit tesz megmentésünkre Amerika, hanem érző szívvél és szeretettel maga a társadalom induljon munkára, hogy honfi társainkat otthon tartsuk nemzetünk erősítésére.

— Az új balatoni vasutról. *Tapolcáról*
írja levelezőnk: Mióta az új balatonmenti
vasútvonal megnyílt, azóta nap-nap után

De tovább megyünk. Tovább egy országgal. A robogó vonat messzebb gördül mindig Magyarországtól. Megszoktam e vázlat töredéket, míg uj színt, új milieut adok neki egy másik karcolatban.

— Mihálovich Géza itthon. Zalaegerszeg.
ről írja tudósítónk: A múlt héten végre megnyitott Mihálovich Géza előtt a Koati-utcai rideg ház kapuja. A budavári főhercegi palota szenzációjának áldozata, a délceg huszárkapitány mint civil ember hagyta el a katonai fogházat, amelyben hosszú, kinszenvedéssel teljes hónapokat töltött és hazajött Zalaegerszegre szülei házába. A szenvedés megviselte de meg nem törte. Emelt fővel jött ki abból a házból, amelyben megfosztották a rangjától és a szabadságától. Amilyen önértzetesen viselte el nehéz sorsát a hadbírlóság előtt s a fogság szomorú napjaiban, olyan keményen katonásan lépett most ki az életbe. Az ajka zárva maradt, nem ejtett ki egy panaszhangot, egy vádló szót sem. Mert a lelke mélyén meg van győződve arról, hogy a szenvedésért, megaláztatásért rehabilitációt, felemelő kárpótlást kell kapnia. Az egész közvélemény meg volt győződve arról, hogy Mihálovich Géza nem követhetett el bűnt, hanem áldozata egy ismeretlen drámának, amely a fényes főhercegi palota falai között játszódott le. A hadi törvényszék lezárt ajtói mögül nem szivárgott ki a titok, amely edzett katonák keblében van eltemetve. De valamennyi között legedzettebb Mihálovich Géza. Rajta gázolt végig a nagyuri harag; őt teperte le a mohos, nehézszagú katonai törvénykönyv kegyetlen paragrafusai és mégis csak annyit válaszolt a kérdősködre: az én ügyem katonadolog. Pedig alig hagyta még el szenvedésének színhelyét. Marad fegyelmezett, önmagán uralkodó katona és erős férfi, aki az igazságba vetett rendíthetetlen hittel várja és fogja kiküzdni az elégtételt. A rideg ház kapujában a testvéri szeretet, itthon a szülők meleg szíve várta s a társadalom mint hazajött jóbarátot fogadja. Életének nagy tragédiája után itthon szerez erőt és kitartást ahhoz, visszaszerezze azt, amit elvesztett. Mi akik kora ifjúságtól fogva ismerjük Mihálovich Gézát, tudjuk azt, hogy törhetetlen energiája, férfias akarateréje ki nem merül, le nem törik addig, míg ki nem küzdí a maga igazát. Ebben kísérni fogja a társadalom egész szimpátiája, amely egész életében soha el nem hagyta. Zsenialitása meg fogja találni azt a helyet, ahol érvényesülnie kiváló képességgel s nem sokára megpróbáltatás ideje nem lesz egyéb egy szomorú emléknél.

— Uj Temetkezési Egylet Nagykiszán. A szociális alakulások napjait éljük. A kollektív tömörülések, az erőhatványozó-egyesülések korszakát. A megélhetés materiális küzdelmében felolvad az egyén paránya és az

egy ember apró ereje helyén emberek, társaságok, közséletek összekötött hatványosított erők érik el a nehezebb célt. Társulatok, társulatra keletkeznek. És idők folyamán nemcsak közös konyhákban fogunk kosztolni, hanem a bába-egyesület kiküldött tagja bennünket üdvözölni az első stációnál és végig-végig, életünk minden körülményeit közt egy-egy ilyen társas egyesület fog majd gondoskodni rólunk — egész a sirig, ahová megint csak a temetkezési egyesület szállít majd bennünket. A földművelésügyi minisztérium ellenőrzése alatt levő „Gazdák Biztosító Szövetkezet” elhatározta, — hogy tekintettel a folyton emelkedő általános drágaságra, amely már a mindegyre dráguló temetések által érzékenyen sújta anyagilag is a hozzátartozókat, kebelében „Gondviselés” címe alatt Országos Központi Segély-Társulatot alakít a lakuló közgyűléstől folyó hó 24-én Nagykanizsán meg is fogja tartani. — Ezen humánus egyesület létjogosultságát felesleges e helyen bővebben fejtegetnünk. A dolog akcióját csak dicsérni, támogatni lehet. Figyelmébe ajánljuk azért mindenkinnek a *Gondviselés* temetkezési vállalatot, aki könnyíteni akar halála után is hozzátartozóin. Tagja lehet minden magyar honos nemre való tekintet nélkül 15–50 éves koráig. Főfeltétel, hogy az illető még egészséges legyen. Tagsági díj 2 kor. 10 fillértől 3 kor. 80 fillérig terjed fejenként és életkor szerint. A tagdíj haláláig fizetendő, vagy legalább is 20 éven át. Az egyesületnek szerte a vármegyében már igen sok tagja van. Nagykanizsán felvilágosítással és belépési nyilatkozattal készséggel szolgál: *Ihász Horváth István* anyakönyvvezető, a társulat helyi megbízottja.

— A keszthely-hévízi villamos. A keszthely-hévízi villamosvasút ügye új fordulat előtt áll. Ugyanis a budapesti Elektó villamos és erőtelepeket építő vállalat r. t. Keszthely város előjáróságának ajánlatot adott be, mely szerint a Balatonfürdőtől, a vasútállomás érintésével, a Kossuth Lajos utcán végig, Kiskeszthelyen át Hévízre vágány nélküli felvezetékekkel villamos vasutat akar építeni. Erre kér 30 évre koncessziót, hozzájárulást az érdekeltiségtől, u. m. Hévízfürdő bérletjéről és Keszthely várostól 4000—4000 koronát évenként. Ellenben 5 év után a tiszta haszonból 10 százalékot fizet a városnak. A város főutcáját szövel azon utat, melyen áthalad, díjmentesen öntözi és 30 év leforgása után az egész vasút a város tulajdonába megy át teljesen díjmentesen. A villamos vasút a városi villanyteleptől szerezne be a harmincezer korona értékű áramot.

— Puskázó fiúk. Folyó hó 18-án délelőtt Horváth János 11 éves csapji fiú öregapjának, Kovács Györgynek csapjhegyi pincéjében egy kétfővű löfegyverrel babrált, miközben játszótlarsát, egy Horváth János Állam nevű 10 éves fiúcskát véletlenségből vállán meg-lötte. A sérülés a megéjtett orvosi vizsgálat szerint, miután a lövés a tüdőt is érintette, esetleg halálos kimenetelűvé is lehet. A súlyosan sérült gyermeket beszállították a nagykanizsai kórházba.

— Katonavilág Nagykanizsán. Javában folynak a határban a gyalogsági dandárnyakörlatok és már huszárok érkezésének híre is jut hozzánk. A pápai 7. honvédhuszárezred egy szakasza érkezik f. hó 23-án hozzánk. A huszárok közvetlenül Sőlyöről jönnek pénteken reggel 9—10 óra tájban a Magyar utcán át, de mindössze csak egy napig maradnak itt, mert már másnap tovább vonulnak Légrá-

rádra, ahol gyakorlatokat tartják. Az 1. őrszázalost, 12 lötlést és 200 lovasból álló huszárságot Kiskánizsán szállásolják el.

— Pátia Pótkávégyár. Jól értesült forrásból halljuk, hogy a „Pátia” nagykanizsai pótkávégyár tulajdonosai azon meggyőződés folytán, hogy a vállalat megismosodása, fejlesztése és kibővítése a közel jövőben úgy érhető el, ha az eladásai és reklámköltségek apasztása által megtakarítások eszközöztetnek. Ez egyszersmind a jövedelmezőség emelkedését hozza biztos kila-tásba. Sikertől e célból az ugyanezen szakmában működő Franck Henrik Fiai kassai céggel megállapodásra lépniök, melynek értelmében, a a jövőben egy közös üzletvezetőség intézi a gyár üzemét és üzletét. Ezen megállapodás folytán, mint halljuk a Pátia nagykanizsai pótkávégyár üzeme és üzlete csak csekély változást szenved, mert a gyár jelenlegi tulajdonosai a Schwarz és Tauber cég tagjai, a jövőben is belolyásukat érvényesítve, úgy anyagilag, mint erkölcsileg érdekeikre maradnak a gyárnál, és felszabaduló idejüket és figyelmüket egyéb vállalatoknak, de különösen az évtizedek óta helyben fenálló, országjárte ismert gyarmatúru nagykereskedésüknek szentelhetik.

— Bizottsági ülés Nagykanizsa város nyugdíj bizottsága holnap, kedden délután 5 órakor bizottsági ülést tart, melyen több városi alkalmazott és özvegy nyugdíj ügyét tárgyalják.

— Megsértett rendőr. Hangos dárídó folyt az éjjel a Gőzfürdő vendéglőben. Mint rendszeren ezuttal is rendőri asszisztenciára volt szükség, hogy a »záróra« pontosan betartassék. Kénytelen kelletlen távoztak is a korsz-mából a mulatni vágyó legények, de a hatóság elleni haragjuknak legalább oly módon akartak érvényt szerezni, hogy hangos ének-szóval hagyták el a kertet. De ezt ismét meg kellett akadályozniok a lelkiismeretes rendőrnöknek, azért hát utánna mentek a hangos csapatnak. Három kiskánizsai legény azonban nem nézhette ezt az újabb hivatalos beavatkozást, tehát ők meg a rendőrök mögé kerültek és köztük egyik *Hajdu Ferenc*, társai vallomása szerint *Szabó János* rendőrt egy követ úgy vágta fejbe, hogy fejét a vér-előntötte. Az erőszakos polgártárs ellen megindították az eljárást.

— Állategészségügy. Szepetnek községben a szörványos sertésvész állapították meg, miért is a község sertésállományát szigorú zár alá vették.

— Emberhalál egy marék füért. Az egerszegi járásban lévő Zalaivándról írja tudósítónk: *Klár Ferenc* zalaivándi lakos a fiával és ennek feleségével estefél a mezőről hazafelé ballagott. Újok az erdőalmai erdő mellett vezető el. Itt jutott eszükbe, hogy elfelejtettek fűvet vinni a lovaknak, az ifjú Klár tehát feleségével együtt bement az erdő szélébe fűvet lopni. Őssze is szedtek egy kis l-pedővel, amikor rajtuk ült Szokolczay Ignác erdőőr. A két ember megfutamodott. Outhagyták a lepedőt is. Az idősebb Klár visszament a ruháért, amelyet visszahozott az erdőőről. Szokolczay azt hitte, hogy az öreg meg akarja támadni, tehát ráfogta a puskáját, amely abban a pillanatban elsült a Klár szíven találva holtan rogyott össze. Szokolczay úgy törtélt fel a dolgot, hogy Klár dula kodott vele a aközben sült el a fegyver. A helyszínen azonban dulakodás nyomait nem találták. Az erdőőrt letartóztatták és és be-kisérték a zalaegerszegi ügyesség börtönébe.

— Somogyzentmiklós község egész határában elterülő vadászterület jutányosan alberletbe adandó. Fellételeket közli *Dr. Bartha József, Nagykanizsa Kazinczy utca 7.*

— **MAYER KAROLY** első dunántúli gémű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és plüssirozó gyára Nagykanizsa, Kő-csöl-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék in-nyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

Színház és művészetek.

(—) Heti műsor:

Hétfő: Egy szegény ifjú története, Fél-helyárakkal

Kedd: Aranyvirág. (Hajagos Károly ju-talomjátéka.)

Szerda: Tiszt urak a zárdában.

Csütörtök: Forradalmi nász. (Ujdonság.)

Péntek: Erdészleány. (Ez idényben utol-jára.)

Szombat: A nap hőse. (Szőke Sándor jutalomjátéka.)

Vasárnap: Arany ember. Jókai színműve.

Hétfő: A szobaleány. (U. o. első előadás.)

(—) A szerencse fia. Drégely Gábor se-kélyes négy felvonásos »komédiája« a Magyar színházban hatvan előadást ért meg, ami rendkívüli módon érthetetlen. Valószínűleg csupán ez páratlan színházi siker indította Kövesli direktort is arra, hogy ezt a minden írodalmi, vagy akár csak színpadi érték nélküli darabot is bemutassa vidéki premíerfel sorozatába. Ami az efféle fantasztikus dara-boknak létjogosultságát biztosíthat, a valós élet máza, levegője hiányzik. A szerencse fiából, amit ugylátszik előre megérzett a kö-zönségnek az a része, amely távol maradt az előadástól. Amennyire lehetett, enyhítet-ték a darab feleszületett unalmasságát *Thury, Thuryné, Szőke Sándor, Lévy, Pintér és Holtai* jól sikerült alakításai.

(—) A cigány. Vasárnap este Szigligeti »Cigány«-át elevenítették fel *Pintér Imrével* a címszerepben. Pintér kiváló színész, napról-napra a legkitűnőbb alakítást nyújtja. *Tóth Ilona* egyik legszebb sikerét aratta a Rózsai nehéz drámai szerepében és különösen meg-kapó vol. pathológiai valószínűsége a megó-rulás jelenetében. *Szőke Sándor* (Peti) művé-szi összjáték kiegészítője volt. *Parlagi* (Évi) jó diszpozícióban énekelt, míg *Hajagosról* (Gyuri) újólag csak azt állapíthatjuk meg, hogy helyét legmegilletőbben a népszínműben találja fel. *Károlyi* tata (Márton) mókával kacagtatott, míg *Károlyiné* szokott rutinjával játszott.

A kiváló bőr- és lithmos gyógyforrás

SALVATOR

vas- és kőlyagbajknál, bőrvénnyél, cukor-betegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatás.

Törvényes vasmentes savanyvíz.

Kapható ártáryvizkezelőhelyeken vagy a Balay-Lápolyi

Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rodóli utca 13.

Táviratok

és telefonjelentések.

Mikor lesznek a delegációs ülések.

Budapest, július 19. Félhivatalosan jelen-tik a fővárosi lapok ama közleményeire vo-natkozólag, melyek az ideai delegációk egybe-hívásának határidejével foglalkoznak, hogy erre nézve a kormányok között megállapodás még egyáltalán nem történt. Tekintettel pe-dig a Reichsrath öszi munkaprogrammjára és a még mindig megoldatlan magyar válságra, a két kormány még mindig nincs abban a helyben, hogy a delegációk üléseinek idejét meghatározhatná. Az osztrák és magyar kor-

mányok ősal munkatervéből mindössze csak annyi van előre megállapítva, hogy szeptemberben fogják a közös költségeket tárgyalni, és a tárgyalások befejezéséig függ a delegáció ülésének kezdete.

Óriási katasztrófa a berlini motorversenyen.

Berlin, július 19. Tegnap délután egy motorversenyen borzalmas szerencsétlenség történt. Egy a legelő haladó motorkocsinak a legőrlétebb vágatás közben eltört a keréksínje, mire a kocsí óriási robajjal feldőlt és keresztbe feküdt a pályán. Az utána rohanó második motorkocsi ki akart térni, de neki ment a versenytér korlátjának, amelyen akkora lökést szenvedett, hogy a kocsí a levegőben felfordulva a közönség soraiba röpült. Ehhez járult, hogy a felborult kocsí benzínje felrobbant és így a szerencsétlenséget, melyet a pusztító motor a közönség között okozott, még növelte a robbanás folytán bekövetkezett tűz. A szerencsétlenségnél nagy pánik keletkezett. Nyolcan meghaltak, harminckét ember pedig életveszélyesen megsebesült. A nézők egy részét a borzalmas látványra idegrázkódás érte, úgy hogy a mentőknek a külsőleg sértetlenül maradtaknak egy részét lakáukra kellett szállítaniok. A felrobbant benzintől kiletkezett tüzet, mely a nézőközönség ruházatán is terjedt, a tűzoltóságnak csak a legnagyobb erőfeszítéssel sikerült elfojtani.

Meghalt spanyol trónkövetelő.

Madrid, július 19. Don Carlos Bourbon herceg spanyol trónkövetelő ma Párizsban hirtelen meghalt.

Elhárított vasuti összeütközés.

Arad, július 19. Óriási vasuti összeütközést hátrított ma el egy mozdonyvezető lelkes jelenléte. A Tóvis felől jövő 603. sz. gyorsvonat beleszaladt a 690. számú tehervonat egy részébe, de a gyorsvonat vezetőjének ébersége folytán nem történt nagyobb szerencsétlenség, mert az utolsó pillanatban úgy befékezte a vonatot, hogy mindössze néhány kocsí ugrott ki a sínek közül és néhány alkalmazott jelentéktelenül megsebesült.

A perzsa forradalom.

Teherán, július 19. Mohamed Ali volt sah ma hivatalosan is lemondott trónjáról és egyelőre az orosz követségen várja sorsának eldőlését. Teheránban teljes nyugalom uralkodik, de a vidéki városokban nagy zavargások vannak, úgy, hogy a kormányzóknak nem sikerül a rendet helyreállítaniok. — A forradalmi sereg nőiön nő.

Összedült emeletes ház.

Nápoly, július 19. Ma reggel egy háromemeletes ház tetője beszakadt és az egészen a földszintig állította magát, szétrombolva a közbeeső összes lakásokat. — Összesen nyolc családot ért a rettenetes katasztrófa, melyeknek valamennyi tagja elpusztult.

Agyonlőtt rendőrfőnök.

Párizs, július 19. Ma délbén Glott rendőrfőnököt egy többször megbüntettetett tolvaj a nyíl utcán lelőtte. A gyilkos ezután önmagát lőtte agyon.

Közzgazdaság.

Értékpapír tőzsdé

— Mai arfolyamok. —
(Távirat.)

A Pezli Magyar Kereskedelmi Bank nagykonzsai Hőklának jelentése:

Magyar hitelrészvény 751.50 Osztrák hitel részvény 630.25. 10, magyar koronajáradék 97.95, Kereskedelmi bank részvény 3418 —. Salgótarjáni közszénbánya részvény 568.50 Rumunurányi vasút részvény 684.25 Adriai tengerhajózás részvény 389. —. Hazai bank részvény 779. —.

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, július 19.

Készáru-üzlet.

Lanyha irányzat mellett, buza 15—20 fillérrel olcsóbb.

Határldó-üzlet:

Buza 1909. október 13.89 Buza 1910. április 14.10
Rozs 1909 október 10.08 Zab 1909 október 7.63
Tengeri 1909. júliusra 7.83 Tengeri 1909. aug. 7.89
Tengeri 1910 májusra 6.94 Repce 1909 aug. 14.25

Palkó Péter

építő

Nagykanizsán, VI. kar, Varsadi-u. 63. (Bajai ház.)

Elvállal minden új épület emelését és tornacsalát szolid árák mellett. Költségeket és tervek díjmentesen készítek. Bevételek értesítésre személyesen megjelenek, vagy levélben válaszolok. A n. é. közönség bizalmát kérem.

EREDETI

AIXI és NIZZAI

Saláta-Olaj

utólérhetetlen tiszta nemes ízzel.

== Literje frl 1.20 ==

Nagykanizsán kapható:

Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

Graziosa levélrendező

a legjobbak. Emeltyű rendszerű gépezettel, nikkelezve, betűsoros mutatóval igen erős kötő táblával, lyukasztóval

Ára 4 korona.

Ugyanaz lyukasztó nélkül ára 2.40 kor.

Graziosa gyorsfűző

ára darabonként 20 fillér.

Kapható egyedül:

Fischel Fülöp Fia

könyv- és papírkereskedésében

Nagykanizsán.

Kinizsi-utca 18. sz. alatt

njonan épült, tizenöt évig adómentes ház eladó. Három-szobás utcai és egy két-szobás és egy egy-szobás udvari lakásból áll. Bővebbet a háztulajdonosnál ugyanott. 2001

Gyermektelen házaspár a város belterületén november 1-re 3 szobás földszinti utcai lakást keres.

MEGVÉTELRE

keresek szintén a város belterületén két, három lakásból álló újabb modern házat, Cimeket a kiadóhivatal utján kérek.

Tűzifa-eladás!

Legjobb minőségű szász, egészésges bükkhásból álló árák mellett ki szállít azonnal

KONDOR ADOLF tűzifa-bizományos, Arany J. u. 2.

Telefon: 132 szám.

Előgyűzők: 1 méter-él 200 m. magas 36 korona, 1 erdei-él 220 m. magas 39 korona házhoz szállítva s általam összerakva.

Egy vasuti kocsi rakomány 10.000 kgr. garantálva legolább 5 méter-éllet szétbontva házhoz szállítva 180 korona.

Megrendeléseket még elfogadnak: Brück Márkus és Társa szállítóház, Dedovác Béla és Schlesinger Izidor kereskedőknél.

Nélkülözhetetlen

UJSÁG

Magyarországon minden fűszer, gyarmat-áru, csemege, húsrú, tejtermék stb. kereskedőnek az élelmezési- és logisztikai szövetkezetnek, szállodás és kávéházaknak, sőt minden háztartásnak a

Csemege Ujság!

ÉLELMEZÉSI SZAKLAP.

Ez a maga nemében páratlan hetilap szeptember 1 én indul meg. Előfizetési ára félévre 5 kor. egész évre 10 kor. Előfizetők újévig (5 hónapig) 3 kor-ért kapják.

Szerkesztő és kiadó: Lenkei Zsigmond, Budapest, VIII. Sándor-ter 4.

A legjobb hirdetési mód. Senki sem nélkülözheti!

Elismert óriás gyümölcsű

ananasz szamócaim

szétküldése megkezdődött.

Gyűjteményem csak a legfinomabb, legillatosabb s legnagyobb gyümölcsű fajtákat tartalmazza, a melyek mindenütt osztatlan elismerésre találtak.

Ajánlok fiatal erőteljes növényeket:

1 gyűjtemény 100 darab 10 legfinomabb fajtában K 650

1 gyűjt. 500 drb 25 legfinom. fajt. K 20.—

1 „ 1000 „ 25 „ „ 38.—

csomagolással és bérmentesítéssel együtt a monarchia minden helyére.

MÓNIE ÁRPÁD kertészeti telep Temesvár, Árpádtelep.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kacsóczy-u. 2.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással

Reklámok, hirdetések és magán-
közlemények soronként 50 fillér.
Hosszú és sokoldalú értesítések díja
3 kcs.; időtartamuk 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra	1. —
Negyedévre	3. —
Félévre	6. —
Egész évre	12. —
Postai szétküldéssel:	
Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 —
Félévre	9. —
Egész évre	18. —

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótalajdonos:

ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolvasó szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponta este 6 órakor

szombatnapok kivételével.

Lakatlan terület.

Nagy- és Kiskánizsa összeépítése.

Nagykanizsa, július 20.

Nagykanizsának még mindig két külön terület része van. Belváros és külváros. — Nagykanizsa és Kiskánizsa. Példig közigazgatásilag voltaképpen egy ez a két városrész. És még sem bírja a közönség megszokni a közhasználatban ezt az egyesítést. Még mindig úgy emlegetik: Nagykanizsa, Kiskánizsa. Az a belváros, ez a külváros.

Arra nézve, hogy nem bírja a közönség egy városnak tekinteni, nagy hatással van bizonyára az a körülmény, hogy a két városrész között egy lakatlan terület fekszik. A Vár-rét. A két városrész összekötő utvonalon két mellékén elterülő rétség.

Itt állott valamikor a Vár. Most dus kaszáló. Bőségesen adja a szénát. Roppant szárazságnak kell lenni, ha már itt sem terem szén.

Ez a körülmény a marhatenyésztés szempontjából áldás; de a két városrésznek összeépíthetése szempontjából áldástalan. Az a bő éges szénatermés ugyanis, — amit a Vár-rét majdnem minden esztendőben produkál, — azt jelenti, hogy annak a földterületnek talajában nagyon is bőségesen van a talajvíz. Olyan bőségesen, hogy mikor pár esztendővel ezelőtt arról volt szó: nem kellene-e ezt a területet lakóhelyekül kisajátítani, Szekeres József dr. közkórházi igazgató főorvos, aki Nagykanizsa talajviszonyait közegészségi szempontból igazán alaposan ismeri, — az oda való építkezés ellen a legerélyesebb módon tiltakozott és kijelentette, hogy az egy valószínűs tuberkulózis-fészke lenne Nagykanizsának.

Hát mi kijelentjük, hogy Szekeres József dr. igazgató-főorvos ur szakvéleménye előtt teljes reverenciával meghajolunk és azt a valósággal egészen megegyezőnek ismerjük el. De viszont hangsúlyozzuk és hangsúlyozzuk azt, hogy ennek a területnek lakatlanságát meg kell végre szüntetni okvetlenül, bármi módon is. Ez minden tekintetben érdeke és pedig nagy érdeke a városnak.

Ezzel az erős érdekekkel szemben más nem is jöhet szóba, csupán az, hogy miként tegyük ártalmatlanná, közegészségi szempontból veszedelemmentévé azt a betelepítendő területet.

A lakatlansága ridegségén már egy kis mértékben enyhített az, hogy ezen a területen van a *Franz-ódy* hatalmas gőzmalma és villamos telepe, meg a *Szeszfinomító gyár* is. Ez a két telep azonban csak ridegségéből vett el; az egészségtelen talajviszonyok azért még mindig megvannak.

Hát erre nézve volna nekünk egy szerény indítványunk, melyet nyilvánosság elé adunk főképpen azért, hogy mások is talán más-más szempontokból megbírálják és hozzászóljanak. Óhajtunk és kérjük is ezt a hozzászólást; mert az kétségtelen, hogy a két városrésznek okvetlenül össze kell épülnie; de az is kétségtelen, hogy ez előtt most még igazán hatalmas talajviszonyi akadályok fekszenek.

A mi szerény véleményünk az, hogy első dolog lenne ezeknek az akadályoknak elhárítása.

Az a terület — amint az orvosi szakvéleményből is megérthető — betelepítésre csak akkor lesz alkalmassá, ha a túlbőséges talajviztől megszabadítjuk. Ez pedig csak víz-szabályozással történhetik meg. Annak a vízenyős területnek minden vizét egy mederbe kell terelni, levezetni, ahol másképpen nem lehet; alag-csővezéssel. Mikor azután ilyképpen egy mederbe terelődött a víz: akkor az utöltés mellékét az uttesttel egyenlő magasságúvá kell feltölteni.

A vízszabályozással egy mederbe terelt víz már fölhasználható értéket fog képviselni akár fürdési, akár egyéb technikai célra. A víztől megszabadított és szilárd anyaggal jól megalapozott töltésmelléki területre pedig alkalmassá lesz az építkezés. Mert attól már, — hogy éjszokról is, délről is lesz mellette alacsony fekvésű terület, nem kell semmit sem tartani. Azt u. i. már a kis elemi-iskolás gyermekek is tudják a belvárosban is, hogy a mi alacsonyan fekvő Király-utcánk és Kiskánizsánk levegőjét éppen a Principális-csatorna völgyében állandóan (még mikor másutt szélcsendes idő van is) uralkodó széláramlat tisztítja és menti meg az ártalmas bacilusok, baktériumok hatásától.

Ha egyszer az a lakatlan terület lakható területté lesz; ha már az orvosoknak sem kell aggodniok a zépitési terület egészségtelen volta miatt; egyéb bajtól ott nem

lesz okunk tartani. Az oda települők éppen olyanok lesznek, mint a kiskánizsai lakosok. Azokra pedig ugyancsak nem mondhatja senki, hogy nyavalyások.

Kétségtelen, hogy ez a betelepítés, illetve talajjavítás áldozattal fog járni; de erre más oldalról nagyon erős okok sarkalnak bennünket.

Méltóztassanak csak e fölött kissé gondolkozni.

Rabló cigányok.

Két vármegyén keresztül.

Betörés a kanizsai sz. Ferencrendi zárdába

— Saját tudósítónktól. —

Nagy fogásra készült két nap óta a kanizsai rendőrség. A napokban bizalmas értesítés jött egy hatósági személytől a nagykanizsai rendőrfőkapitánysághoz, hogy rabló cigányok vannak urban Kanizsa felé, ahol a szentferenc-rendi zárdát akarják kirabolni. Két éjszaka egymásután várták a zárdá rejtékhelyeire kirendelt rendőrök és csendőrök a rablókat, akik tegnap éjjel meg is érkeztek és felfeltek a zárdá bezáróját, de egy véletlen körülmény közrejátása, egy Kiskánizsán gyónatni volt szerzetes véletlen hazaérkezése, meghusított a hatósági emberek tervét és melótt a vakmerő rablók csak meg is kísérelték volna céljuk elérését, a pénztár kirabolását, megugrottak és az éj sötétjében nyomtalanul eltűntek.

Részletes tudósításunk az esetről a következő:

Vasárnap este szokatlan élénkség mutatkozott a rendőrség táján. Rendőrtisztok, rendőrök ki-be jártak a városház kapuján és az éjjeli órák korzózó gyér népe között az a titokzatos hír terjedt el, hogy a rendőrség rabló-cigányok érkezését várja, akik valamely nagyobb szabású betörést akarnak a városban végrehajtani. Soká vártak az éjszakázók, de a késő éjjeli órákig semmi sem történt. Nyugovóra tért hát mindenki, nem is sejtve azt, hogy ezalatt a szentferenc-rendi zárdában mindenki ébren van az ott rejtőző 12 csendőrről és rendőrrel együtt.

De ez éjjel semmi sem történt. Jött azonban két értesítés, ami kétségtelenné tette azt, hogy a figyelmeztető levélnek igaza van. A két értesítés két betörésről szólt, amit *Kilimánban* és *Alsó-Rajkon* követtek el rabló cigányok a szombatról vasárnapra virradó éjszaka. Kilimánban egy boltot fosztottak ki az elszánt emberek, míg Alsó-Rajkon Koller István földbírtokosnál kíséreltek, ahol a rövid néhány szavas értesítés szerint mindkét részről több lövés történt, de a földbírtokos

kastélyába behatolni nem tudtak. Így már érthető volt a dolog. A rablók vasárnap éjszaka utkőben a két faluban voltak elfoglalva. Tegnap éjjelre tehát szinte bizonyos volt érkezésük.

Ugy este 8 óra körül Bernschütz csendőrmester egy szakaszvezető csendőrrel megjelent a rendőrségen és maga mellé véve társát és négy rendőrt, a szentferencendi várdőba vonult. Itt a következőkép helyezkedtek el. Egy rendőr és egy csendőr az emeleten levő pénztárszobában húzódott meg, egy rendőr az udvar felőli folyosó ajtaját vette megfigyelés alá, egy pedig az emeleti folyosón foglalt állást, végül egy csendőr egy rendőr a templomot vették őrizet alá belülről. Az ekként elhelyezkedettek terve a következő volt: Bárhonnán, bármelyik ajtón át is jönnek a rablók, az bizonyos, hogy a pénztári szobához akarnak eljutni. Addig tehát senkinek nem volt szabad mozdulnia, míg majd a rablók a pénztári szobálg előre nem nyomulnak.

Lassan multak a negyedórák a zárda virrasztói fellett, míg egyszer csak úgy negyed 12 óra körül a templomban elhelyezkedett örök gyanus zajt hallottak a folyosó felől. Oda surrantak tehát a templomnak a folyosóra nyíló ajtajához és csakugyan meggyőződtek róla, hogy a rablók közelednek. A betörők a zárdának a Zárda-utca felé néző ajtaját fészegették, melynek zárját egy-két perc alatt sikerült is feltörniök. Ebben a pillanatban kívülről kocsiszörgés volt hallható, amely mindinkább közeledett a zárdához. Fent, lakásán egy fiatal szerzetes, Prudencius testvér várt a kocsi, mely Andrást pátert hozta Kiskanisáról, ahol gyóntatni járt egy betegnél. Prudencius sietett a pátert beereszteni, alig ért le azonban a földszinti folyosóra, midőn a zárda külső ajtajánál két lövés dördült el, melyektől a hosszú bolthajtásos folyosó bóbolyogva visszhangzott. A fiatal szerzetes megrémülve állt meg a fal mellett, melybe a golyók furódtak és mert rablókra nem gondolt, hanem azt hitte, hogy tán a rendőrök őt rablónak nézve, tévedésből löttek rá, — csak ennyit tudott kiáltani:

— Testvér ne léjj reám, én Prudencius fráter vagyok!

Semmi válasz, néhány másodpercnyi kínos csend, midőn felnyílt a klastrom ajtaja és azon belép egy szerzetes, a gyóntatásból hazatérő András atya.

— »Hagyjátok a piébános urat bemenni«, szolt a sötétben egy zord hang és a szerzetest sértetlenül beeresztették. — De még a lépcsőfeljáról sem érkezett András páter és az ijedségből felocsudott fiatal szerzetes, — midőn a lépcsőn nagy mozgás volt hallható. A rendház összes lakói jöttek le a lépcsőn a lövések hallatára. Erre a rablók anélkül hogy, az ajtók feltörése után a folyosón mindössze néhány lépésnél többet tettek volna, a nagy mozgás hallatára elillantak és nyomtalanul eltűntek az éj sötétjében.

A templomban elhelyezkedett csendőr és rendőr jól hallották ugyan a folyosón történeteket, de mert határozott parancsuk szerint nekik meg kellett várniok, míg a rablók felvonulnak az emeletre, tehát helyüket a halott lövések dacára el nem hagyhatták. Arra pedig senki nem gondolt, hogy a rablók meg sem kísérik a történetek után a pénztárszobába jutást.

Csak percek múlva, midőn a folyosóra nyíló templomajtón fűlve megállapították, hogy a rablók nem mentek fel az emeletre,

jöttek elő az örök rejtékhelyeikről, de ekkora már a rablók árkon-bokron túl voltak.

Az a közre jártzó véletlen tehát, melyről egyik ör sem volt előrelátókoztatva, hogy egyik páter künn van a klastromból és éjjel jön haza, tönkretette az örök ügyesen készelt tervét és a nagy fogást meghusztotta.

Mit mondanak a tanuk?

Többen voltak, akik tegnap este 11 óra után a ferencrendiek Kazinczy-utcai kőbányája mellett láttak hat suhanc külsejű marcona alakot kettős glédában vonulni, mind-egyiknek kezében egy-egy vasvillával vagy vasvégű, hegyes fűtykőssel. A hat gyanus alak a város felé masírozott a fal mellett és a sarkon a templom térré kanyarodtak. Azon-
tul nem kísérték őket érdeklődő szem.

A Kiskanisáról érkező András páter a templom térnek a Zárda-utca felé eső sarkán álló kereszt előtt egy feketeruhás alakot látott térdelni. A lesben álló elgány tehát ezzel a pózzal akarta magáról a járőrelők gyanuját elterelni. Nem is volt tehát az őrszem a barát előtt gyanus, mert ez semmi rosszat sem sejtve ment az ajtóhoz és csak akkor lepődött meg, mikor az ajtó nyitva találta. Mindazonáltal belépett ajtón, de ekkor már észre vette, hogy rablók között jár. És ezek úgy látszik, csak azért engedték el sorfaluk között a szerzetest sértetlenül, mert a néhány másodperccel ezelőtt történt lövések után elhatározták, hogy miután a zárda egész népét felverték a lövésekkel, vissza fognak vonulni. Ily elhatározás mellett pedig minden cél nélküli lett volna, ha a szerzetest bántalmazták volna.

Mit derített ki a nyomozás?

A közleményünk elején említett bizalmas közlés, mely a hatóság figyelmét a készülő rablóátadásra felhívta, tájékoztatást nyújt a rablók személyére nézve. E szerint minden valószínűség szerint a Kanizsa határából régebben elmenekült Lakatos Ferkins család tagjai a tettesek, akik legutóbb Vas megyében Szentgotthárd környékén jártak-keltek. De nem jöttek a kanizsai zárdához minden előzetes tanulmány nélkül. A rendőri nyomozás kiderítette, hogy nemrégiben, midőn a zárdát kőművesek javították, két Kanizsa környéki elgánygyerek is ajánkozott a zárdafőnökénél, hogy őket »culágerek« nek felfogadja. A főnök fel is fogadta a gyermekeket és késégtelen, hogy ezek voltak informálói a szentgotthárdi elgányoknak, akik egész Vas és Zalamegyén rabolva keresztül vonultak.

A kanizsai kudarc után valahol a város határára kívül a vakmerő rablók ismét székre kaptak és reggelre már Récső községből jött a híre annak, — hogy ott az éjjel a nagykorcsmát kirabolták.

A rendőrség a villámgyorsasággal járó rablóelgányok elfogatására megkereste az összes környéki hatóságokat, és így azok elfogatása csak rövid napok kérdése lehet.

— **MAYER KAROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és plüssirozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

— **Somogysszentmiklósi község egész határában elterülő vadászterület jutányosan albérlésre adandó. Felleteleket közli Dr. Bartha József, Nagykanizsa Kazinczy-utca 7.**

Szép, egészséges fogak alapfeltétele a naponta való Odol-száj- és fogápolás.

Az Odol ize kitűnően frissítő.

Leo bűvész kalandja Fonyódon.

A főpincér 1000 koronája.

Az elpáholtt impresszárió.

— Saját tudósítónktól. —

Nagy meghurcoltatásban volt része az országszerte ismert bűvésznek, Leónak, aki Nagykanizsán is megszokott fordulni és káprázatosan ügyes mutatványaival nem egyszer itt is bámulatba ejtette a közönséget. Leo bűvész az elmúlt hétfőn reggel impresszáriójával, Joaneszku Nikolával Fonyódra utazott, hogy a Balatoni fürdőkre tervezett előadásait ott megkezdje.

Hétfőn este a fonyódi vasúti szállóban előadást tartottak és óriási sikerük volt. Leo mutatványai nagyon tetszettek a közönségnek, amely zsufolásig megtöltötte a vasúti szálló éttermét. Előadás után Leo és Joaneszku együtt mulattak *Somssich* Józseffel és *Hortobágyi* Elemérral hajnali három óráig. Ekkor a vendégek eltávoztak és kevéssel utóbb Leo is fölvonult impresszáriójával a szobájába.

Hajnali négy óra tájban azonban lejöttek, mert Joaneszku Nikolának el kellett utaznia, hogy a szomszédos fürdőhelyeken előkészítse az előadásokat. Leo elkísérte impresszárióját, de a szálló udvarán Gera Lajos főpincér erősen beszeszelt állapotban odaállt elébük és azt mondta, hogy neki elveszett 1000 koronája és azt más nem lophatta el, mint a bűvész és impresszáriója. Amikor Leo és Joaneszku főhíborodással tiltakoztak a gyanúsítás ellen, kirohant *Fajda* Endre vasúti vendéghős, a felepége, a fia, Gera főpincér felesége, a portás és az egész társaság rávetette magát Joaneszku Nikola impresszárióra, a boldogtalan embert durva szitkok közepette agyba-főbe verték, leteperték a földre és teljesen pörére vetkőztetve megmozdították minden zsebét, de mindössze 124 koronát találtak nála. Az így meggyötört embert minden ruha nélkül hagyták állni az udvaron és most Leo levetkőztetéséhez és megmozdításához fogtak.

Az aktust azonban nem halhatták már végre, mert a nagy lármára két közelben cirkáló csendőrt tért be a szálló udvarába és meghallgatva a főpincér ismeretes panaszát, elküldötték le — de már a szobában — Leót és a megmozdítás alkalmával mindössze 152 koronát találtak nála. Ekkor fölültek a megkínzott emberek és bekiáltták őket a fonyódi csendőrszere. A pénzt és az okmányokat persze, mint »bűnjelkeket« lefogalták.

Kedd reggel fél kilenc óra volt, amikor a csendőrszere kísérték őket és egy kis piszkos szobában két napig voltak erős őrizet alatt fogva. Csütörtök reggel a lengyeltől járásbíróságra kísérték Leót és az impresszárlóját és innen még asnap átvitte egy börtönőr őket a kaposvári ügyészség fogházába. Itt különböző szenvedéseken mentek keresztül, mert a fogházfelügyelő, mint veszedelmes gonosztervöket kezelte őket és mindenképpen elakarta ismeretű velük, hogy a fonyódi főpincér 1000 koronáját ellopták. A vádtanács végre ujjlenyomat vétel, beoltás, többszörös megmozdítás és hasonló jók után vasárnap délelőtt szobalábra helyezte az ártatlanul meghurcolt Leót Joaneszku impresszárlóval együtt.

Leó bűvész impresszárlóval most a fonyódi főpincér és szállótulajdonos, valamint családtagjai ellen hatóság előtt való rágalmozás, rablás személyes szabadság megsértése és testi sértés miatt tesz följelentést.

Hirek.

— **Uj gőzhajó a Balatonon.** A balaton-tavi gőzhajózási vállalat most állította be a forgalomba a negyedik gőzhajót. Az új hajót, amelyet *Kisfaludy* névre kereszteltek, július 5-én avatták föl ünnepélyesen. A főlavatási ünnepélyen jelen voltak a kereskedelmi miniszterium részéről *Kenessey Kálmán* miniszteri tanácsos és *Vásárosy Jenő* vasúti és hajózási felügyelő. Az új hajó egyelőre Keszthely, Badacsony és Fonyód között látja el a vasárnapi kiránduló forgalmat.

— **Rabbi-választás Barcson.** A barcsi izr. hitközség tegnap délután tartott közgyűlésén *Heilpern Lázár* eddigi főkéntört rabbivá választotta meg.

— **Svasits József halála.** A sarajevói gyakorlóterén oly tragikus halállal kimúlt fiatal katonatiszt haláláról annak családja a következő gyászjelentést bocsátotta ki:

Bocsári Svasits Hugó mint atya, Irén férj, Sipos Károlyné nővére, Ödön, László, János fivéréi és Sipos Károly sógora, valamint kiterjedt rokonsága fájdalommal megtört szívvel jelentik szerető fiának, legjobb testvérüknek, sógorának és jó rokonuknak *Bocsári Svasits József* cs. és kir. 48. gyalogezredbeli főhadnagynak 1909. évi július hó 17-én reggel Sarajevóban viruló életének 32. évében váratlanul történt gyászos elhunytát. A boldogultnak földi maradványait f. évi július hó 19-én délután Sarajevóban rom. kat. hitvallás szerint fogták örök nyugalomra, helyeztetni. Az egesztelő szent mise áldozatok Sarajevóban és Pusztamagyaródon (Szentlászló, Zala) fogtak megtartani. — Szeretet és béke lengjen a drága hamvak felett.

— **A vasúti kocsihány és a kereskedők.** Az államvasutak igazgatósága a soproni kereskedelmi és iparkamarához intézett átiratában annak a nézetének ad kifejezést, hogy az ősszel várható tömeges áru- és terményszállítások, továbbá a folyamatosan levő vasúti nagy beruházási munkálatokhoz szükséges anyagoknak állandóan nagy tömegben való szállítása a vasut teljesítő

képességét előreláthatóan rendkívül mértékben igénybe fogják venni. A máv. vezetősége minden alkalommal látás intézkedést megtett esetileges forgalmi zavarok megelőzésére, mindamellett a bekövetkező kocsihányával a az ebből eredhető szállítási nehézségekkel számolni kell. A máv. igazgatóságának a főkérdés folytán a soproni kamara tehát külön körlevélben azt ajánlja kérdeti nagyobb ipari és kereskedelmi cégeknek, hogy a részükre előszállítandó szállítási időköz nem kötött tömeges áru (épület- és tűzifa, szén, só, érc, kő stb.) zömöt még a nyár folyamán, mindenestre azonban az erősebb széri forgalom bekövetkezte előtt folyó évi azeptember hó közepéig lehetőleg elszállítsák.

— **A déli vasút vízvételi berendezése Fonyódon.** A déli vasút-társaságnak Fonyódon van egy elevátorja, a mellyel a közszállítmányokat a hajóból a vasútra emeli át. Az elevátor eddigi vízvételi berendezése azonban már nem megfelelő s így annak átalakítása vált szükségessé. Tegnap tartották meg Fonyódon a helyszíni tárgyalást, amelyet *Plachner Sándor* somogyvármegyei főjegyző vezetett. A helyszíni tárgyaláson jelen voltak még a pécsi kulturmérnökség részéről *Báky Ferencz* mérnök, a déli vasút részéről *Rossnagl István* és *Schilhan József* felügyelők, végül *Kovács Sándor* főmérnök és Fonyód község előjárósága. A helyszíni tárgyalás eredményes volt s így az alispán az átalakítási munkálatokat előreláthatóan engedélyezni fogja.

— **Halál a Balatonban.** *Boglári* levelezőnk írja: *Táskay József* nyugalmazott vasúti aliszt fiának tegnapelőtt a Balaton egyik fürdőka-binja körül doiga akadt. Közben azonban hirtelen szívgörccsöt kapott és beleszédült a tóba és néhány pillanatig tartó vergődés után a vízbe fulladt. A szerencsétlenül járt fiatal-ember rendkívül szorgalmas munkás volt, néhány héttel ezelőtt nősült. A szerencsétlen család iránt nagy részvét nyilvánult meg.

— **Faludy Károly repülőgépe.** Megírtuk már, hogy Kövesi Albert színtársulatának szeptemberre szerződött új tagja *Faludy Károly*, aki most még aradi színész, repülő-gépet konstruált, amely ha nem is jobb, de nem is rosszabb az eddig feltalált levegő-hódító gépeknél. Mint most Aradról értesülünk, az invenciózus bonviván a minap Arad város polgármesterének kérvényt adott át, amelyben találmánya befejezéséhez anyagi támogatást kér a Weitzer alaptól. Az eddigi kísérletekből a szakértők kedvező eredményt jósolnak s ha egy kis szerencséje lesz Faludynak, könnyen világhírré tehet szert a kor-szakalkotó találmány révén. Hogy Faludy Károly találmánya komoly reményekre jogosít, azt mutatja az is, hogy a budapesti Aero-klub egy 20 lóerős motort bocsát a feltaláló rendelkezésére, hogy azzal folytassa a további kísérleteket. A művész azonban vagyoni ere-jét teljesen kimerítette eddig végzett munká-jával s most azon a ponton áll, hogy tanul-mányait és kísérleteit nem tudja folytatni. Tudvalevő, hogy Faludy a feleségével a nagykanizsa—pécsi színházhoz szerződött s már maga az a körülmény, ha el kellene távoznia Aradról, megakadályozná őt világra szóló tervének megvalósításában. Ezek az okok bírják Faludyt arra, hogy Arad városá-tól szubvenciót kérjen munkájának betetőzé-séhez. A Weitzer-féle végrendelet egyik pontja ilyen célokra is rendeli felhasználni az ala-pítvány kamatait s valószínű, hogy a köz-gyűlés nem fogja megtagadni a művész sze-rény kérelmének teljesítését. Csakugyan ugy

van, ahogy Faludy mondja kérvényében: ennek az aránylag csekély támogatásnak óriási eredményei lehetnek. Ha Arad közönsége folyóítja Faludynak a segélyt, úgy Kövesi színiigazgatóval fölbontja szeszűdését és tanulmánya befejezése céljából Aradon marad.

— **Nem lesznek már lezárt fülkék a vas-uton.** Az utazókban eddig sokszor felforr az epe, mikor sok utas lévén egy-egy vonaton, három-négy fülkét is lezárt a kalesz, mert abban az ellenőr ur fog utazni, — vagy már benne is aludt Hiba volt minden kérdés, ri-mánkodás, fenyegetés, káromkodás, a kalesz ki nem nyitotta a fülkét, mert páparancsolak, hogy az a fülke nem utasoknak való, hanem „szolgálati“ fülke. S a legtöbbször az egész utvonalon le volt zárva. Most az államvasutak elnök-igazgatósága szigorú rendeletben meg-tiltotta a vonatokon bármely fülkének lezá-rását, melyre az utasok igényt tartanak. A fülke lezárásáért bejelentett panaszokat a leg-kíméletlenebbül fogja elintézni.

Színház és művészetek.

(—) **Heti műsor:**

Kedd: Aranyvirág. (Hajagos Károly ju-talomjátéka.)

Szerda: Tiszt urak a zárdában.

Csütörtök: Forradalmi nász. (Ujdonság.)

Péntek: Erdészleány. (Rz idényben utol-jára.)

Szombat: A nap hőse. (Szöke Sándor jutalomjátéka.)

Vasárnap: Arany ember. Jókai színműve.

Hétfo: A szobaleány. (Utois előadás.)

(—) **Szöke Sándor jutalomjátéka.** Szom-baton este *Szöke Sándornak* a jeles bonvivá-nának jutalomjátékaként »A nap hőse« *Blumenthal* és *Kadelburg* kacagtató énekes hó-bózata kerül színi-re.

(—) **Egy szegény ifjú története.** Kinos, majdnem teljesítő hőségben kezdődött az este az előadás a színpadon. Az egész napi nyo-masztó hőség ugyilászik összesűrűdött kilenc órára az arénában, mert fullt, izott, és pörköl minden. Ebben a hevítő melegben játszottak el ezt a hét képből álló érzelmes történetet, jobb sorára érdemes színészeink, mindezek ellenére elég szép számú publikum előtt. Egyik másik művészen azonban meglátszott, hogy inkább a Balatonban lubickolna. *Thury Elemér* sokai deklamált az este *Pintér Imre, Larogue* szere-pében, nagy művészetre valló tehetséggel ját-szotta meg a törődött, vén tengerész alakját, kitűnő volt *Laubepin* jegyző személyesítője), *Szilágyi Aladár* és *Szöke Sándor, Károlyné, T. Csige* Böske, kik a meleg dacára is jól ját-szottak. Azonban *Dormann Andor*, aki egyb-ként talentumos kezdő, ijesztő maszkiával, *Cser Gyula* pedig kis iskolás recitálásával, barométer bússággal jelezték, hogy közel a kánikula.

Táviratok

és telefonjelentések.

A pártok közös értekezlete.

Bécs, július 20. A magyar politikai pártok augusztusban egyeztető tárgyalásokra fognak összehgyülni. Ezen a pártok kész tervvel járulnak az értekezlet elé, melynek célja a világ minden részlet nek, de különösen a bankér-désnek megbeszélése.

Szöke a magyar bakák.

Budapest, július 20. A budapesti főkapl-tánság több hadtestparancsnokságtól kapott értesítéseket, melyek szerint újabban nagy számban szöke a katonák katonai szolgál-tuk alól. Egymagában az ugvári 69 gyalog-ezredben *hetvenkilenc* katonaszökevény hagy-t el szolgálatát. Az összes hadtestparancsnok-ságtól *százharminckilenc* katonaszökevény

Jelentettek a főkapitányságon. A jelentések szerint valószínű, hogy a katonaszökevények külföldre akarnak menni és uttleveikért a belügyminisztériumban fognak folyamodni. Ezzel hívják fel a budapesti rendőrkapitány figyelmét az ország összes katonaszökevényeire, akik azonban minthogy legnagyobb részt uniformisaikban léptek meg, ezzel egy szerszám lopást is követtek el.

A temesmegyei rablógyilkosok egyike megőrült.

Arad, július 20. A temesmegyei kilencszeros rablógyilkosság egyik tettesén, Kádas Jenő kereskedőségében a foghízi orvosok az őrültség tüneteit észlelték fel. Az igazságügyi orvosi tanács megerősítette a fogházorvosok véleményét, mire Kádas Jenőt ma délelőtti a gyulai tébolydába szállították.

Váltóhamisító jegyző.

Szombathely, július 20. A vasvári csendőrség ma egy nagystíli szélhámost tartóztattott le. Schuper József elzülött közszélg jegyző gazdag szőlőbirtokosnak adta ki magát, több mint száz váltót hamisított, és ezeket Vas megye pénztárosaiban értékesítette. A szélhámos megnesze, hogy el akarják fogni, — szólni próbált tehát, de a rendőrség a vasúti állomáson lefűtölte.

Elfogott rabló cigányok.

Körmend, július 20. A sennyeházi takarékpénztár a napokban kőbor cigányok kirabolták. A csendőrség a tetteseket kinyomozta és ma elfogták őket.

A betegsegélyző pénztári orvos figyelmije.

Baja, július 20. A bajai kerületi munkás biztosító pénztár orvosát dr. Kulmann Oszkárt az idővetett súlyos visszaélés miatt felfüggesztették állásától. Az állami központi hivatal most utasította a pénztárt, hogy a

figyelmét választmány az orvos figyelmét sürgetően vegye tárgyalás alá. Ennek folytán holnapra tűzték ki a figyelmét tárgyalást, mely nagyon szenzációsának és izgalmasnak ígérkezik.

Megkezdődtek az arató-sztrájkok.

Makó, július 20. A csanádi püspökség lelel birtokán ma délelőtti arató sztrájk tört ki, amely olyan nagy méreteket öltött, hogy a hatóság kénytelen volt beavatkozni és a munkásokat karhatalommal kényszerítették a munkára.

Sikkasztó könyvelő.

Budapest, július 20. Löbl Gusztáv könyvelő több fővárosi takarékpénztár kárát 20.000 koronát sikkasztott és megszökött. A vizsgálóbíró elfogatási parancsot adott ki ellene.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyfürrás

SALVATOR

vese- és hólyagbetegségeknél, köszvényes, csukorbetegségekben és krónikus bántalmaknál kitűnő hatás.

Természetes vázmosó és savkúrával.

Kapható ásványvízkezelőházban vagy a Salvator-Forrás Vállalatnál Budapest, V. Múzeum körútján.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat)

A Pestii Magyar Kereskedelmi Bank nyolckorizaci tőljőnök jelentése:

Magyar hitelrészvény 751.25. Osztrák hitel részvény 37.55. 4% magyar koronajáradék 99.92. Kereskedelmi bank részvény 3428. — Salgótarjáni közszélg részvény 569. — Rimamurányi vasút részvény 683.50. Adriai tengerhajózás részvény 389. — Hazai bank részv. 278.50

A gabonaüzletről.

(Távirat)

Budapest, július 20.

Készlet-Üzlet.

Változatlan.

Határkő-Üzlet:

Buza 1909. október 13.78 Buza 1910. április 14. —
Rozsa 1909. október 9.95 Zab 1909. október 7.30.
Tengeri 1909. júliusra 7.77 Tengeri 1909. aug. 7.83.
Tengeri 1910. májusra 6.90. Repce 1909. aug. 14.25.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik boldogult család főnk elhalálózása alkalmával részvét tükeket bármilyen módon kifejezésztadtak, fogadják ezuton hálás köszönetünket. Nagykanizsa, 1909. július 19.

Özv. Kohn Vilmosné és családja.

Egy fiatal kezelő mechanikus, aki a kerékpár és varrógép javításban is jártassággal bír, — 50—60 korona havifizetéssel alkalmazást nyerhet.

Cím a kiadóhivatalban. 2946.

Szőllőgazdák figyelmébe!

— Futtassuk a szőlőket. —

Rohamosan fellép az odium (Háziharmat betegség.)

Kitűnő fűtatók kaphatók

a helybeli vaskereskedésekben és Blau Lajosnál cognacgyár.

Ára K 10.—

MEGHÍVÁS.

A Nagykanizsai Tárházak Részvénytársaság

T. CZ. RÉSZVÉNYESEI

az 1909. évi augusztus hó 7 én délelőtti 11 órakor a Nagykanizsai Takarékpénztár Részvénytársaság helyiségében tartandó

rendes évi közgyűlésre

azon értesítéssel hivatnak meg, hogy a felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleget és ennek, ugy az igazgatóságnak jelentését a társasági irodában és a Nagykanizsai Takarékpénztár Részvénytársaság helyiségében az üzleti órák alatt július hó 30-tól kezdve megtekinthetik.

A részvények az alapszabályok 15. §-a értelmében a Nagykanizsai Takarékpénztár Részvénytársaságnál elismervény ellenében három nappal a közgyűlés előtt leteendő.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. A lefolyt üzletév zárszámadásának előterjesztése, a zármérleg megállapítása és a mutakozó nyereség felosztása feletti határozathozatal, az igazgatóság, valamint a felügyelőbizottság felmentése.
3. A hivatalos lap kijelölése.
4. Az alapszabályok 18 §-a, illetőleg 26 §-a értelmében
 - a) a kilépő Dr. Fried Ödön és Bettelheim Győző igazgatósági tagok helyett újak, esetleg azoknak három évre leendő újabb megválasztása,
 - b) három felügyelő bizottsági tagnak megválasztása egy évre.

Nagykanizsa, 1909. július hó 20-án.

Nagykanizsai Tárházak Részvénytársaság igazgatósága.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 2.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Működnek, bár kimutatások és megnevezések soronként 50 fillér.

Helyre- és soketűl értesítések díja 3 kor; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhöz hordva:

Egy hóra	1.— K.
Negyedévre	3.— „
Félévre	6.— „
Egész évre	12.— „
Postai szétküldéssel:	
Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 „
Félévre	9.— „
Egész évre	18.— „

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:
ZALA Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SANDOR.
Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor
Búcsúnapok kivételével.

Zalai vasutak.

Nagykanizsa, július 21.

A vasuti vonalak tervezői rendszeren nagyon jól megtalálják azokat a pontokat, amelyeknek összekapcsolását közgazdasági vagy egyéb szempontok sürgetik. Hogy azután a rendszerint helyes és közérdekű tervezés foganatosítható legyen: az érdekeltéknél is meg kell értenie, be kell látnia a vonal-tervezet célzárúságát, helyességét, a közérdek szempontjából való fontosságát. Minden vasuti vonal létesítéséhez tehát a tervező és vállalkozó tényezőkön kívül föltétlenül hozzá kell járulnia az érdekeltéknél is. E nélkül a terv esztendőknél csak pusztán terv marad, és vagy csak hosszú vajadás után, vagy sohasem jut el a megvalósítás stádiumáig.

A gyakorlat szokta későbbben igazolni a terv helyességét. Nem mondjuk ugyan, hogy mindig, de legtöbb esetben mégis csak a nagyobb áttekintéssel, több szempontra kiterjeszkedő megfontolással bíráló vonal-tervezők tervét szokta igazolni a gyakorlat. Akárhány esetben megtörtént már, hogy egyes érdekeltégek körök kicsinyes szempontjai miatt a tervezőknek el kellett térniük az eredeti vonal-tervtől; később azonban a gyakorlat mégis az ő tervök

helyességét igazolta, és a kicsinyes szempontokból bíráló érdekeltségi körnek keservesen be kellett látnia, hogy helyrehozhatatlan hibát követett el, mikor a tervezők vonaltervét nem támogatta.

Példáért nem kell messze mennünk. Mikor a Déli Vasutnak Nagykanizsától Bécsújhely felé vezető vonatát tervezték, az eredeti terv úgy volt, hogy a vonalat Zalaegerszeg felé, a vármegye székhelye felé vezetik. Ámde a városnak akkor volt intőző körei úgy gondolkodtak, hogy az utazgatásra nézve ugyan elég kényelmes dolog a vasut; de mivel e mellett a gyári portékákat is könnyen szállíthatják a vasut vonalába eső pontokra: a jóra való, szorgalmas helyi iparosságnak létét, kenyerét tehetné kétségessé; tehát többet ártana, mint használna. Ennek a helyi érdekű okoskodásnak alapján azután nem voltak hajlandók az irányító körök sem megajánlani azt a hozzájárulási összeget, amelytől a Déli Vasut a kétségtelenül nagyon költséges vonal-behajlást függővé tette.

Később, mikor a gyakorlat nagyon is érezhető módon igazolta, a tervező Déli Vasut tervének helyességét, kétszeres, háromszoros áldozattal is hajlandók lettek volna a más szempontokból és sokkal szélesebb látókörről bíráló, haladottabb utódok

közvetlen vasutvonalai kapcsolatot szerezni. Egerszeg számára; de ekkor már nem lehetett.

A helyi-érdekű gondolkodást később egy helyi-érdekű vasut-vonal repérálai próbálta; de bizony nem sikerült. És hacsak az ujabban épülő vasut-vonalak forgalma valamiképpen elsőrendű fontosságúvá nem emeli a cellódömölök-csáktornyai vonalat s a vasut-politikusok figyelmét magára nem irányítja: Egerszegnek még évekig sajogni fog az, hogy 45 esztendővel ezelőtt a jóakaratu, de kissé szűk látókörről elődök elolták onnan a megkívánt vasut vonalat. De már hosszú ideig így maradnia, a mai állapotban, nem szabad, nem is lehet.

Az alsólendva-muraszombat-radkersburgi, majd az alsólendva-letenye-nagykanizsai, még csak tervbe levő vonalaknak, meg a Nagykanizsától Ihárosberény felé tervezett vonalnak kiépítése Zalavármegyének azt a részét, melyen most a cellódömölök-csáktornyai helyi-érdekű vasut-vonal vonatai (majdnem úgy írjuk: futnak) dőcögnek át, — közgazdasági szempontból nagyon jelentékeny ponttá emeli. Azt a részt, ahová eddig még vasut-vonal hiánya miatt a természet áldásait, kincseit kiaknázó vállalkozás vagy éppen nem, vagy csak irgalmatlan küzdelmekkel és ólomlábakon juthatott el, az új vasutvo-

Asszonyszerelem.

A herkulesi termelű robusztus ember a hegyoldalon jött lefelé. Az erdőből jött, ahol mindennapi sétáját végezte. Ahol a sűrű erdő már ritkulni kezdett és csak cserjék fedték a hegyhátat, elvált a piros arcú, durvadó keblű leánytól, akivel mindennap találkozott, amikor a leány a szomszédos faluból a hegyen ájtott a fürdőtelepre, hogy eldja kis gardaságuk termékeit a fürdővendégeknek.

A férfi, amint lefelé jött, már messziről látta feleségét. Ott állt a hegy lábánál egy padon, mint minden reggel, amióta a fenyves fürdőben laktak. Sápát, berset mellű, vézna asszony. Összeszorított, fonnyadt arcán mély barázdákban hagyta nyomát a sorvasztó kór, ami néhány hónappal az esküvő után támadta meg a szép asszonyt.

Amióta egyik fürdőhelyről a másikba vándorolnak. Az asszonyon beteges szerelemmel csúg most is a férjén, akinek hatalmas alakja, izmos területe mellett úgy néz ki az ő sápadt, vézna termete, mint az élet meg a halál. Az asszony soha járja a fürdőket, hogy gyógyítsa lázas beteg tüdejét, a férfi pedig követi büszkeségen, mert szereti most is ép úgy, mint amikor a vármegye legszebb leányát vitte asszonyának az ősi kastélyba. Az erős férfinek azonban élet kellett és a beteg asszony lázas, forró csókjával nem tudta a fellobbant vért lecsillapítani.

Amikor a hegyoldairól leért, mosolyogva lépett feleségéhez, aki megfogta görcsösen a kezét és odaültette maga mellé a padra.

— Hol voltál Géza? — kérdezte a férfitől.

— Az erdőben.

— De te mindennap az erdőben vagy és mindig tovább maradsz ott a hegyen. Géza téged már nem az erdő hív, hanem másvalaki. Asszonyt keresel ott Géza.

A férfi megakart nyugtatni, de az asszony lázasan beszélt tovább.

— Tudom, tudom, hogy neked asszony kell s én beteg rom, akit a láz napról-napra közelebb visz a sírhoz, már csak nehéz nyűg lehetek. De én nem bánom, beletörődöm ebbe is, hiszen engem kielégít, ha közelemben látalak, addig is, — amíg egyszer és a vonagló gyöngye test felmondja a szolgálatot.

Egészen kipirult beszéd közben az asszony. Szemmel úgy csillogtak, mint két tüzugyó, az alka reszketett a láztól, a felindultságtól. — Hangja elfulladt, köhörcsűlni kezdett. A férfi odahajolt hozzá, de az asszony eltolta magát tőle, amikor kissé magához tért, — tovább beszélt:

— Tudtam az én csatlakozatlan ösztönnel tudtam, hogy te Géza azért szetsz olyan jó kedvvel az erdőbe, mert ott téged vár valaki. Olyan valaki, akihez te vágyodol.

Te asszonyt találkozol az erdőben. Én tudom. De nem haragszom érte. Nem bánom engem már semmi, csak téged boldognak

lássalak. Nekem elég, ha mellettem vagy, ha lelked az enyém. Tied az élet, az az erős, hatalmas asszony, aki a testedet akarja bírni. Menj hozzá mindig, mindennap. Hiszen ő a tied, a te gyönyörűre lett teremtvé.

Egy kis szünet állott be. A melle zihált, a szíve hevesen dobogott, nem bírt beszélni. Később megint folytatta:

De ha a testét bírod is annak a másznak ugy-e a lelked az enyém marad? Szeresd, öleld, csak a lelkeddel maradj az enyém. Beteg vagyok s nekem nincs jogom féltékenykedni rád.

Elfogta ismét a köhögés. A beteg tüdő zihált, az arcát pirosság öntötte el s a keze görcsösen kapaszkodott a férjéhez. Nem volt a közelükben senki. Korán reggel volt s ilyenkor még aludt a vendégek egy része, a többi meg az erdő bújta.

Az asszonyon olyan köhögési roham vett erő, hogy szinte megfullasztotta. Alig tudott magához térni. Percek teltek el, amíg elphent a roham és az asszony elaléltan a férfi vállára hajította a fejét. A férfi átfogta a karját, lassan gyöngéden feltámasztotta a székről s hazafelé indult vele.

Otthon teljesen magához tért. És akkor ismét az erdei sétákról beszélt. Arról az ismeretlenről, aki neki a vetélytársa, aki boldoggá, elégedetté tudja tenni azt az életet, amelyet az ő beteg, lázas szeszélye elront.

A szobából napokig nem tudott kimozdulni. Mielőtt egy kis hűvösebb levegő-

nalak megnyitják a kultur-ember kiucakoreső, vállalkozó szellemének. Szóval: Göcsej a maga hatalmas erdőivel és a nagy hegyei között valószínűen rejtőző kőszénrétegeivel olyan területté lesz, amelynek felperszülő közgazdasági élete, kínálkozó személy- és áruforgalma egyenesen elengedhetetlenül fogja követelni a csáktornyacellőmölki helyi-érdeki vonalnak olyan mértékű rang-emelését és módosítását, ami azután vármegyénk székhelyét, Egerszeget is kiemeli mai, igazán tarthatatlan vasutkapcsolati helyzetéből.

Zalavármegyében általában örvendés föllendülést ígér a vasutervezők vállalkozása; csak azután a rendesen jó nyomokon haladó tervezőknek az általános közérdekeket mérlegelő tervezetét elvárható okos belátással és áldozatkészséggel támogassa mindenütt az érdekltség, és ne vezessék sehol kicsinyes, részleges érdekek.

Mikor a miniszter pöröltet.

A perveztes vármegye.

— Saját tudósítónktól. —

Három évtizedre nyulik vissza annak a leírtnak az előzménye, amely most érkezett meg Somogyvármegyéhez s amely kielégítő elismerését hozta meg a vármegye egyik követelésének az állam ellen. Az ügy még a megyei pénztárak korából származik s egy hosszadalmas perrel függ egybe, amelyet Somogyvármegye az állam utasítására folytatott néhai Svastits Imre megyei pénztáros ellen. Kezessék volt vármegyei pénztári írnok, aki a perben eredetileg szereplő személyek közül ma már csak kevesedmagával van életben azt állította volt, hogy a megyei pénztár szakadásai nincsenek rendben s egy 1000 koronás alaphól nincs szabályos elszámolás. Aggodalmait azonban a vármegye egyáltalában nem tette a magáévá, részint azért, mert az azóta elhunyt pénztáros kor-

rekt egyénisége minden szabálytalanságot kizárt, részint, mert a tárgyi körülményeket nem látta alkalmasnak arra, hogy belőlük egy a pénztáros ellen indítható keresetre merítsen alapot. Ezért tehát nem is tett semmiféle eljárásat folyamatba az állítólag szabálytalanul elszámolt pénz miatt. A belügyminisztérium azonban úgy vélekedett, hogy a vármegyének mindenesetre kötelessége megkísérlni, nem juthatna-e hozzá a feljelentések által késésgesnek mondott ezer koronához s ezért határozottan utasította a vármegyét: indítsa az összegért pert Svastits pénztáros, illetve, minthogy ő időközben elhunyt, örökösai ellen. A vármegye ez utasítás következtében, noha jól tudta, hogy a dolog eredménytelen lesz, kénytelen volt a pert megindítani, mely aztán csendesen folydogált is számos esztendőközön át. És a nagy pör éppen úgy végződött, amint azt a megye urai előre látták: Somogy teljes egyhangúsággal perveztes lett az összes bírói fórumokon. A mult esztendőben ért véget a Kuria ítéletével a per s ekkor Somogyvármegyének még a per költségeit is meg kellett fizetni. Ekkor azonban Somogy vármegye is megfordította a dolgot s felírta a miniszterhez, hogy most már viselje az a perveztes következményeit. A válasz most érkezett meg és ebben a miniszter teljesíti a kérést, belátván a vármegye igazát. Az állam megfizeti a 365 korona 20 fillérre-rugó perköltséget s így a vármegye a kénytelen perből nem károsodik. Szerencséje az államnak, hogy a vármegyéknek is nem kell ügyvéd, utján perelnők, hanem a maguk tisztügyésze viszi a pört; mert ha véletlenül az ügy valami fogas fiskális kezében lett volna, akkor a hosszú pereskedés ára nem 400, hanem talán még 4000 koronából sem kerülne ki.

Hirek.

— **Eljegyzés.** Szabó Géza pécsi hírlapíró eljegyezte Schmiedt Ellát, Schmiedt Károly dr. nagyatádi körorvos leányát.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter Jabreczky Főris letenyei járásbíróági telekhölyvezetőt a perlaki kir. járásbíróshoz helyezte át.

Áramlat érte, rögtön elfogta a köhögés és ilyenkor órákig tartott, amíg lecsillapult kínos szenvedése. Amíg ő itthon volt, férje mindennap kiment az erdőbe. Őák hosszág volt távol otthonról és az asszony ilyenkor nyugtalanul, lázasan várta haza. Egy reggel a férfi kipirultan, boldogan sugárzó arccal tért haza. Az asszony gyanakodott. Kutatni kezdett a jókedv, a vidámság oka után. Az őszitőne sugta, hogy asszony után jár az ura. Érezte, hogy belől ő a leike a fájdalomtól. De nem szólt, csöndes megadással tűrt, mert nem akarta, hogy férje szenvedni lássa azért a másik asszonyért.

Napok óta feküdt már otthon beteg s egy reggel — alig mult még öt óra, — amikor felébredt, férje már nem volt a szobában. Ement. Az asszonyt megszállta a gyűlölet, a féltékenység s remegve, támo-lyogva kikelt ágyából és felöltözködött. Azután csöndesen kiment a szobából. Ment az ura után. Nem érzett már gyöngeséget, csak rohant előre a hegyen. Jó magasan járt már, mikor egy tisztásra érve látta a férjét közel-ledni. Mellette a karjába fűzve haladt egy leány, olyan, mint az erős, hatalmas élet. — Mosolyogva jöttek lefelé. Néha megálltak és lücskelve évődtek egymással. Az asszony egy fa mögé húzódva nézte a boldog párt. Ezek pedig mindig közelebb értek hozzá. — Amikor éppen a fa mellé értek, ahol az asszony rejtőzött, megálltak és a férfi odahajolva a leányhoz, megcsókolta.

Az asszony görcsösen fogózkodott a fába. Ugy érezte, mintha a torkát fojtogatják volna és a lázasan dobogó szíve verését egy láthatatlan kéz megakasztotta volna. Tovább mentek mellette s ő csak akkor hagyta el helyét, mikor már leérték a hegy lábához, ahol elváltak egymástól. Az asszony hazament tántorogva, beteg. Otthon már várta a férje. Mosolyogva fogadta az asszonyt s jókedvűen őt akarta karolni, de az uddorral lökte el magától és sírva egy székbe hanyatlott. Hirtelen rosszul lett. Heves köhögés roham fogta el s az ajkán vércseppek jelentek meg. A fűrdőorvos feltétlen nyugalmat parancsolt. A legkisebb megrázkódattatás — katasztrófával járhat.

Amikor az orvos elment, az asszony óriási megerőltetéssel felemelkedett a helyéről. A férje ott állt mellette. A nyakába borult az erős férfiúnak és gyerek módjára csókolgatta, ölelte, becézte. — Tulajdonképpen veszekedni akart vele, szemrehányásokat tenni, amiért őt itt hagyta reggelként a másikért. De nem szólt erről. Örült, hogy maga mellett láthatja. Gyöngesége ismét előfogta. Az ablakhoz vitette magát és ott állt le. Mellé a férje. Beszélni kezdett gyenge suttogó hangon:

— Nem akarom elrontani a te boldogságot. Csak maradjunk itt és menj ki minden reggel az erdőbe. Én bírom benned. Visszatérsz te mindig énhozzám. Mert én szeretlek téged.

— **Nyugdíjazások a városnál.** Tegnap délután a város nyugdíjválasztmánya ülést tartott, melyen két nyugdíjügyet intéztek el. **Vlasics János** nyugalmazott városi írnok be-vegyének nyugdíját 341 koronában, **Pietrovsky Károly** nyug. rendőrtizedesét pedig elítöltött 24 évi szolgálatá után 476 koronában határozták meg.

— **Csanády Arthur meghalt.** Grázból értesítik lapunkat, hogy ott hosszas szenvedés után meghalt **Csanády Arthur** altábornagy, a cs. és kir. 48. gyalogezred volt parancsnoka, a L. pót-rend lovagja. Most két éve kezdett betegeskedni a dallás katoná. Először a szemmel gyöngyültek meg, — úgy hogy a teljes megvakulását kellett tartani. Később azután az agylágyulás tünetei mutatkoztak rajta és nyugdíjazását kérte. Az utóbbi években Grázban lakott feleségével együtt és ott gyógyította magát. Az orvosi tudomány és feleségének az önfeláldozó ápolása azonban nem volt képes őt visszaadni az életnek és vasárnap meghalt a derék, kiváló katoná. Beszentelésé tegnap, kedden ment végbe Grázban, a szent János templomban, — kihűlt tetemét azután hazaszállították a sopronmegyei Répcsesföldre és ott temetik el. A cs. és kir. 48. gyalogezred tisztikara küldöttséggel vesz részt volt parancsnoka temetésén és koszorút helyez annak ravatalára.

— **Piknik a tisztii tenispályán.** A polgárság és a katonaság közti jóviszony városunkban nálunk mindegyre erősöbül. Végre is egy nemzetársadalomnak vagyunk mindnyájan a fial és minden áldatlan szét-húzás csak önmagunkat gyöngítene. Ennek a szerencsés együtt érzésnek dokumentuma az a közös mulatság, amit holnap fognak a tiszturak rendezni. A 48. gyalogezred tisztikara ugyanis holnap csütörtök délután 5 órakor a Rozgonyi-utcai tenisz-téren pikniket rendez, amelyre mintegy 40 polgári család kapott meghívót. A kedélyesnek ígérkező mulatságon a 69 es színházi zenekar fog játszani.

— **A szőlők állása Zalában.** Kerecsenyből írja tudósítónk: Az idei terméskilátás a szokatlannul hosszú tél és a májusi fagyok

Rettenetes fájdalmakat állott ki, amíg beszélt. Szerette volna elmondani, amiket láttott, de elfojtotta keserűségét és hallgatott azokról. Félt, hogyha megmondja neki és szemrehányásokat tesz, elveszti a szeretetét és elhagyja őt a másikért. Megfogta a kezét és szeretettel simogatta.

Csöndben ülték az ablaknál. Egyszerre hirtelen eltört az asszony arca. Fel akart ugrani a helyéről, de visszacsett erőtlensé. Nem tudott szólni, csak a gyűlölet látszott rajta. Főlemelte a kezét és a férfit odavonva az ablakhoz, kinyújtotta sovány reszkető ujjait az ablak felé. — A férfi elsápadt. A leány jött arra vidáman, mosolyogva, életérés egészséges teste ringott járás közben. A beteg, sorvadt, vézna asszony olyan vad gyűlölettel nézett felé, mintha a gyilkosát látta. Vonaglott csukájában. Merően kifelé nézett, ameddig csak láthatta a leányt és amikor eltűnt a szemel elől, emberfölötti erővel el-taszította magától a férfit, majd hirtelen megrántotta a csengőt. B. jött a szobaleány. Az asszony véres ajkkal, remegve mondta:

— Csomagolni. Utazunk.

És a legközelebbi vonat már vitte a halálos beteget egy másik fűrdőbe. Az asszonyban már alig volt élet, de az uton folytonosan vad féltékenységgel őrlte az urát.

Edmonde Alba.

át a gyenge közepesnek minősíthető. A június és július havi hűvös és esős időjárás meghozta a peronosporát és lisztharminatot is. A szőlőgazdák legnagyobb része későn, ill. teljesen csak akkor permeteztet, mikor a betegség fellépését megérte volna. A virágzás nagyon kedvezőtlen folyomány volt. A korábban érő fajok mégis elég jól virágoztak és kötöttek. A peronospora leginkább a korai érő fajokban okozott nagy károkat. Eladó borsuk a múlt évi, valamint az 1907. évi termésből is még van elég. A kereslet gyenge. Jelenkéntelen eladások 18—20 korona körében történtek. — Üres hordókra alig lesz szükség az idén. Kapásnövények igen jól fejlődtek. Gyümölcs, meggy és körte kivételével csak kevés lesz a vidéken.

— A nyugat. Az egyetlen modern irodalmi és kritikai szemle az Ignotus, Osvát Ernő és Fenyő Miksa szerkesztésében kéthetenként megjelenő Nyugat, melyhez a fiatal magyar író-gárdá legtehetősebb tagjai tartoznak. A Nyugat múlt évi fennállása óta új hangon, új irányt teremtett a minden száma elsőrangú irodalmi érdekességgel. Most megjelent július havi második száma a következő közleményeket tartalmazza: Lengyel Géza: Magyarok külföldön Kemény Simon: Vera. Balázs Béla: Művészeti-filozófiai töredékek. Kosztolányi Dzsó: Vera. Elek Artúr: Poe Edgar: köteményei II. Babits Mihály: Poe Edgar: "Uame", "Anni". Luczkó Géza: A tanszűz (novella). Gellért Oszkár: Versek Ignotus: Babits. Ady Endre: Versek. A Figyelő kritikai rovat tartalma: Schöppin Aladár: Abafi Lajos. Lengyel Menyhért: Becsvágy. Kuncz Aladár: Váoczy János. "Kaszicz Ferenc", Karinty Frigyes: Kárpáti Aurél. "Az én örökségem", Lengyel Menyhért: Kosztolányi Dzsó. "Boszorkányos esték", Moly Tamás: kép-ek, szobrok és még valami. A Nyugat előfizetési ára egész évre 20 korona, fél évre 10 korona. Kiadóhivatal: Budapest, Dorottya utca 14. II. emelet. A Nyugat kiadásában utjabban néhány rendkívül érdekes és nagy feltűnést keltett munka jelent meg, ezek: Babits Mihály: Levelek Irizs korszorujából. (Versek). Kemény Simon: Lamentációk (Versek). Balázs Béla: Dr. Széplál Margit (tragédia 4 felvonásban) és Móricz Zsigmond: Hét krajcár. (Ebesztések). A magyar könyvpiacon szokatlan külön díszes kiállított könyvek a Nyugat kiadóhivatalában V. Dorottya utca 14. sz. alatt rendelhetők meg.

— Analfabéták a katonaságnál. A hadvezetőség már jó ideje gondoskodik arról, hogy a hadseregbe bevonuló írni, olvasni nem tudó újoncok az írást és az olvasást szolgáljuk ideje alatt lehetőleg tökéletesen megtanulják. Ezen a fáradozásnak a legtöbb esetben teljes az eredménye, amennyiben a szolgálattal végzett katonák közül írni, olvasni tudás nélkül egy sem hagyja ott a hadsereget. A hadvezetőség most statisztikát állított össze, amely föltűnteti a hadseregbe bevonuló újoncok írni és olvasni tudásának számárányát a föltűnteti egyúttal ezt az arányt a többi állam hadseregében. A kimutatás szerint Ausztria és Magyarország újoncainak 26,7 százaléka nem ír és nem olvas a bevonuláskor. Az analfabéták száma legkisebb Németországban, ahol mindössze 0,05 százalék, utána következnek Svédország, Norvégia és Szeja 0,10 százalék, azután Dánia 0,20 százalék, Nagy-Británia 1 százalék, Hollandia 2,1 százalék, Franciaország 4 százalék és Porsország 5 százalék. Az ezután következő országok a analfabéták számának már erősebb megnövekedését mutatják, amennyiben Belgiumban 12,2 százalék, Görögországban 30 százalék, Oroszországban pedig 31,3 százalék az analfabéta. Az újoncoknak több mint a fele nem tud sem olvasni, sem írni Bulgáriában 52 százalék, Szerbiában és Oroszországban 62 százalék,

továbbá Portugáliában és Spanyolországban 70 százalék. Sorban a legutolsó Románia, ahol az újoncok 75 százaléka analfabéta.

— Kresznár János öngyilkos akart lenni. Megírtuk, hogy a szepetneki gyilkos parasztlány, ill. Kresznár János börtönében megörlült és miután e miatt az ellene vezetett eljárást az ügyész megszüntette, intézkedtek, hogy valamelyik elmeorvosi intézetben helyezték el. Tegnapelőtt délután vitték Kresznárt Budapestre, hogy ott a lipótmezői térbolydában helyezték el. Amint a vonat Fonyód állomás felé közeledett, a megörlült gyilkos hirtelen felugrott ülőhelyéből és kiszakítva magát kisérlől kezéből a kocsijátójának rohant, hogy magát a robogó vonatról levesse. Már ki is jutott az ajtón, midőn a legutolsó pillanatban sikerült az egyik őrnök elérnie, aki az öngyilkos szándékú embert a vagon lépcsőjén elkapta és visszahurcolta a kocsijá belsejébe.

— Nem megy férjhez Hatitje hercegnő. A fővárosi lapok nemrégiben azt közölték, hogy Hatitje török hercegnő, néhai Murad szultán leánya Kiamil Eddin pasához férjhez megy. Hatitje hercegnő neve onnan ismerős előttünk, hogy Rechnitzer Amália nagykanizsai nyelvmesternő a napokban foglalja el nála Konstantinápolyban udvarhölgyi állását. E dökélő török barátunk, Baldi Zs, most Konstantinápolyból érkezett levelében arra kér bennünket, hogy a magyar lapoknak a hercegnő házasságáról szóló költött hírt cáfoljuk meg és annak dementálását juttassuk az egész magyar sajtóba.

— Gyilkos apa. Orosztonyóbbi Jeleni tudósítónk: Kaszás István pogányvári szőlőbirtokos, akinek lakása is a szőlőben van, tegnap délután 13 éves fiát elküldte, hogy a teheneiket legeltesse meg. De meghagyta a fiának, hogy a teheneik jólakva érkezzenek haza. — Ugy látszik azonban, Kaszás este mégis megtalálta, hogy a teheneik nem laktak jól a legelőn, ezért fiát előfogta, eleinte csak ültelte, de aztán fojtogatni kezdte. A szomszédok észrevették a brutális embert cselekedtet, de mire a szerencsétlen kis fiu segítségére siettek, az állati érzésű apa gyermekét már megfojtotta. Nyomban feljelentették a gyermekgyilkos embert a szomszédok az orosztonyi csendőrségnek, amely el is fogta a gyilkost. — A csendőrök előtt, azonban tagadja Kaszás, hogy ő ölt: volna meg fiát, és váltig azt hajtogatja, hogy fia felakasztotta magát és ő csak a kötéltől vette le.

— A Budapesti Ujságírók Egyesülete Zalavármegye közönségéhez. A Budapesti Ujságírók Egyesülete Zalavármegye művelt közönségéhez a következő kérelemmel fordult: A Budapesti Ujságírók egyesülete elhatározta, hogy évi Almanachját 1909 év elején újra kiadja, mely évkönyv a múlt évben igen kedvező fogadtatásra talált a magyar olvasó közönség körében. A Budapesti Ujságírók Almanachja hatalmas, díszes kötet, mely a toll művészeinek legkiválóbb alkotásait foglalja magában és tartalomra, diszre egyaránt tud tesz elődein és muljához képest egyik legnépszerűbb évkönyve Magyarországnak. Az Almanach szerkesztésével Szerdahelyi Sándor, a Polgár-főszerkesztő tulajdonosát bíztuk meg. Tekintettel arra, hogy az Almanach jóvedelme az újságírók özvegyeinek és árvaiknak gyámolítását szolgáló egyesületi Segítő Alapunknak válik javára: tisztelettel kérjük az Almanach részére a tisztelt intézeteknek a cégnek valamint az egész olvasó

közönségnek jóakaró pártfogását. Budapest, 1908. október hóban. Budapesti Ujságírók Egyesület. Herceg Ferenc elnök, Szerdahelyi Sándor az Almanach szerkesztője. M. d. n. a Budapesti Ujságírók Egyesületének ezen kérelmét közre adjuk, egyezseregint értesítjük Zalavármegye közönségét, hogy az Ujságírók Almanach szerkesztősége nevében az előzettek gyűjtésével Jankovics Lajos, fővárosi hírlapíró kollégáink biztatott meg és megbízatásának teljesítésére már ködükbe is érkezett. Hiszünk, hogy Zalavármegye művelt közönsége az egyesület kérelmét és az Almanachra való előfizetést eszközölni fogja.

— A balatoni szövetség közgyűlése. A Balatoni Szövetség most küldte szét meghívót az idei közgyűlésre, amelyet Balatonalmádiban e hó 25 én fognak megtartani. A közgyűlést Óváry Ferenc dr. a szövetség alelnöke hívta össze és a Hatlyvendéglistában fogják megtartani.

— MAYER KÁROLY első dunántúli gőzmű-festő, vegyszereti ruhatisztító, guvrirozó és plissirozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

Színház és művészetek.

(—) Heti műsor:

Szerda: Tiszt utak a zárdában. (Félhely-árrakkal.)
Csütörtök: Forradalmi nász. (Ujdonság.) (Félhelyárrakkal.)
Péntek: Erdészleány. (Ez időnyben utoljára. Félhelyárrakkal.)
Szombat: A nap hőse. (Szőke Sándor jutalomjátéka. Heltai Jenő vendégfeléptével.)
Vasárnap: Goldstein Számi. (Heltai Jenő vendégfeléptével.)
Hétfő: A szobaleány. (Utolsó előadás, Félhelyárrakkal.)

(—) Aranyvirág A Martos—Huska irodalmi és művészeti cégnek még mindig nem felejtették el kitűnő nevét. Az aranyvirág bűvös bájos zenéjének örök varázsa marad. A tegnapi esti előadás a felülmúlhatatlanul szép operett régi hatalmas sikereinek kellemes emléket idézte fel nézőben, színészen egyformán. Hajagos Karoly, a jutalomjátékos kitett magáért. Évezetesen éneket. Parlagi, Szilágyi, Heltai, Berck és Károlyi Iolyka a darab kitűnő együttesét alkották meg.

(—) Az Erdészleány, operette 3 felvonásban, Zongorára és énekhangra 2 füzet ára 6.— korona. — Ho dvilág óta. Zongorára és énekhangra, ára 1 korona 80 fillér. Kapható: Fischer Fülöp fia könyv- és papírkereskedésében Nagykanizsán. Vidékre az összeg előzetes beküldése ellenében bérmentve küldöm meg.

H Malátá tápsör különlegesség
Hercules-sör
Főraktár Rechnitzer Mór cégnél Nkanizsán

Táviratok

és telefonjelentések.

Rauch báró Wekerlénél.

Budapest, július 21. Rauch Pál báró hováttán ma délelőtt Wekerle miniszterelnök meghívására Budapestre érkezett. A báró Wekerlét meg a délelőtti folyamán felkereste és vele hosszasan táncskorott. Ennek a tanácskozásnak politikai körökben Horvátország jövő sorsára nézve nagy jelentőséget tulajdonítanak.

A választók az új román püspök ellen.

Karácsebes, július 21. A román püspök-választó szindikátus a püspökké megválasztott Popescu Traján ismert magyarellen agitátor

megválasztása ellen beadványt intézett Mezős nagysebeni görögkeleti érsekhez. A beadványban a megválasztott püspököt számos elkövetett visszaéléssel vádolják és méltatlannak találják állására. A kérvényezők azt kívánják, hogy az érsek is jelentse ki a püspököt állására méltatlannak és ebben az értelembe tesszesse fel a választás ügyét a kormányhoz.

A textilgyár tolvajai.

Pozsony, július 21. A pozsonyi textilgyári tolvajlások ügyében, a rendőrség megállapította, hogy a munkások a lopott posztót pozsonyi kereskedőknek adták el, akik viszont Bécsben értékesítették azt. A rendőrség egy munkást tegnap tetten is ért, amint a lopott posztót a gyár falán dobálta keresztül. Megállapították a munkásokról, hogy már 15—20 év óta rendszeresen lopják a gyárat, és eddig 20—25000 végre tehető az ellopott posztó mennyisége.

Öngyilkos fürdővendég.

Pöstyén, július 21. Roszka Pál földbirtokos ma gyógyíthatatlan betegsége miatt főbe lőtte magát és szörnyet halt.

Letartóztatott rabló.

Arad, július 21. Pap Gábor hírbedt rabló-gyilkost ma a rendőrség a város határában letartóztatta. Már hetekkel ez előtt majdnem sikerült a csendőseknek Papot elfogniuk, de akkor a rabló egy kutha ugrott és így üldözni nyomát veszítették. Ma azonban kedves lakásán sikerült elfogni.

Testvérgyilkos cigányprimás.

Békéscsaba, július 21. Tassi Albert cigányprimás ma reggel összeveszett feleségével és azt meg akarta ölni. Az asszonynak segítségére sietett sógora, a primás testvér bátyja, aki a veszekedésnél éppen jelen volt. A primás akkor bátyjával kezdett dulakodni és azt a verekezés hevében szíven szúrta. A súlyosan megsebesített ember néhány perc alatt kiszenvedett, amit őcse látva, annyira megijedt, hogy kiszaladt a lakásból és a Kőrösbe ugrott, hogy öngyilkossá legyen. Szándéka azonban nem sikerült, mert a gyilkost a folyóból kihúzták és letartóztatták.

Letartóztatott álhlirapíró.

Budapest, július 21. A Gyermekvédő Liga feljelentést adott be a fővárosi rendőrségnél Kepes Márton notórius csaló ellen, aki álhlirapírónak adva ki magát, a Liga nevében több fővárosi urt családot becsapott. A rendőrség a csalót letartóztatta.

Lao-Ling Budapesten?

Budapest, július 21. Az amerikai rendőrség adatai alapján a magyar lapok azt írták, hogy a meggyilkolt amerikai hittérítőnek, Siegel Bizának gyilkosa Magyarországra menekült. Ma délelőtt a fővárosi rendőrfőkapitányságon megjelent egy valószínűtlen csemege kereskedő, Sárán Lajos, és azt adta elő, hogy üzletében ma reggel egy kínai járt, akiben teljesen a körözött amerikai gyilkos Lao Ling személyleírására ismert.

Közzgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —
(Távirat.)

A Pest Magyar Kereskedelmi Bank nyughandzai állásának jelentése:

Magyar hitelrészvény 752.—. Osztrák hitel részvény 639.50 1/2, magyar koronajáradék 92.85. Kereskedelmi bank részvény 3415.—. Magyarországi községek részvény 168.50. Rimamurányi vasúti részvény 583.50. Adriai tengerhajózás részvény 389.—. Hazai bank részv. 279.—

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, július 21.

Készáru-üzlet.

Buza 20—25 fillérrel olcsóbb.

Határkő-üzlet.

Buza 1909. október 13.79 Buza 1910. április 14.13
Rosa 1909 október 10.— Zab 1909. október 7.62
Tengeri 1909. júliusra 7.78 Tengeri 1909. aug. 7.85
Tengeri 1910 májusra 6.94 Repce 1909 aug. 14.50.

Kinizsi-utca 18. sz. alatti

ujonnan épült, tizenöt évig adómentes ház eladó. Három-szobás utcai és egy két-szobás és egy egy-szobás udvari lakásból áll. Bővebbet a háztulajdonosnál ugyanott. 2901

3952/1/09. K. ü.

Versenyfőrgyalási hirdetés.

A nagykanizsai kir. ügyészség, a nagykanizsai törvényszéki, valamint a kir. törvényszék területén levő kizsithelyi, letenelyi, perlaki és csáktornyai kir. járásbírósi fogházakban letartóztatottak rendes élelmizésének, valamint a betegek számára orvosi rendvény alapján kiszolgáltatandó étkeknek és élelmiszereknek a jövő 1910. évi január hó 1-től, 1912 évi december hó 31-ig terjedő három évre való együttes biztosítása iránt, írásbeli nyilvános versenyfőrgyalást hirdet.

Az ivenként 1 korona bélyeggel ellátandó ajánlatokban számokkal és betűkkel, külön árajánlat teendő. először a rendes étadagokra és 2-szer a bőjti adagokra. A betegek részére kiszolgáltatandó étkekre és külön élelmiszerekre nézve köteles a vállalkozó egységárait a kir. ügyészségtől díjtalanul megszerezhető árjegyzék és betegfőrgyalási mintalapokra bejegyezni és a kitöltött mintalapokat ajánlatához csatolni.

Csak a szabályszűren kiállított és: „Ajánlat a 3952/1909 k. ü. számú élelmizési versenyfőrgyalásra” felirású pecsételt lezár, s értelem borítékban elhelyezett és a kir. ügyészség iktató hivatalba 1909. évi augusztus hó 24-ik napján délelőtt 11 óráig közvetlenül beadott vagy posta útján a fenti időpontig beérkezett ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

Ezen vállalat biztosítékul 1200 korona azaz Egy-ezerkettőszáz korona készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban, bármely m. kir. adóhivatalnál a jelen számú hirdetményre letehető, az adóhivatali letéti elismervény azonban az ajánlatához csatolandó.

Azon ajánlattevő, ki a jelen versenyfőrgyalási hirdetmény tárgyát képező élelmizési jelenleg is szállítja, szerződése alapján letéti biztosítékát bánatpénzül lekötheti, ha nincs oly mérvű kötelezettsége, melynek biztosítására annak egész összegében szorálnia kell — Ezt azonban ajánlatában, — a kérdésben biztosíték letételére vonatkozó adatok (összeg, pénztár, rendelet stb.) pontos közlése illetőleg a letéti elismervény csatolása mellett határozottan kijelenteni tartozik.

A versenyfőrgyalás a nagykanizsai kir. ügyészség-nél 1909. évi augusztus 24. napján délelőtt 11 órákor fog megtartatni, illetőleg az ajánlatok akkor fognak bizottságilag felbontatni. A versenyfőrgyalás az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

Az ajánlatok döntés végett az igazságügyminiszteriumhoz fognak beérkezni. Az odaítélésről az az ajánlattevők 1909. évi október hó 22-ik napjára írásban értesítettni fognak. s ajánlataikkal az időpontig kötelezettségben maradnak.

Azon vállalkozók, kik az alulírott kir. ügyészség vezetője előtt ismeretlenek, tartoznak szállítóképességüket és megbízhatóságukat az állandó lakhelyük szerint illetékes kereskedelmi és iparkamara/bizonylatával igazolni.

A m. kir. igazságügyminiszterium részére fentartatik a jog, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választgat.

Kelt Nagykanizsán, 1909. július hó 20-án.

Dr. Molnár Jenő,
királyi ügyész.

Palkó Péter

építő

Nagykanizsa, VI. ker. Vörösmarty u. 63. (Bajai ház.)

Elvállal minden új épület emelését és átépítését szolid árak mellett. Költségvetést és tervek díjmentesen készít. Levélbeli értesítésre személyesen megjelenek, vagy levélben válaszolok. A n. é. közönség bizalmát kérem.

Tűzifa-eladás!

Legjobb minőségű tűzifa, egyszemű, bükkszécsből, alábbi árak mellett is szállít azonnal!

KONDOR ADOLF tüzifa-bizományos, Arany J. u. 2.

Telefon: 122 szám.

Árjegyzék: 1 méter-ől 2.00 m. magas 36 korona, 1 erdei-ől 2.20 m. magas 39 korona házhoz szállítva s általam összerakva.

Egy vasúti kocsi rakomány 10.000 kgr. garantálva legalább 5 méter-ől szétlen házhoz szállítva 180 korona.

Megrendeléseket még elfogadnak: Brück Márkus és Társa szállítónál, Dedovác Béla és Schlesinger Izidor kereskedőknél.

Esernyő-üzlet megnyitása.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy helyben,

a Szarvas-szálló átellenében

NAGY VÁLASZTÉKU

NAP- ÉS ESERNYŐ ÜZLETET

nyitottam s midőn megjegyezni kívánom, több éven át szerzett tapasztalataim mint munkavezető voltam elsőrendű gyáraknál alkalmazva, miért abban a helyzetben vagyok, hogy a legegységesebb ERNYŐ-és SÉTABOTOKAT a legártósabb kivitelben olcsó árért bocsátom a közönség rendelkezésére. Behuzásokat és javításokat szakszerűen 2 óra alatt eszközölök.

Kiváló tisztelettel

Kreisler Alajos

esernyő készítő specialista.

614/909.

Hirdetmény.

Rigyác község képviselőtestületének 8/jkv. 909. számú határozata alapján közhiré teszem, hogy a község határában — az uradalmi birtok és szőlőhegy kivételével — gyakorolható

VADÁSZATI JOG

Rigyáczon a községbíró házánál, 1909. évi július hó 26-ik napjának d. e. 10 órájkor meg tartandó nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek 1910. évi január hó 1-től 1917. évi július hó 31-ig terjedő időre haszonbérbe kiadni fog.

Részletesebb feltételek a sor-mási körjegyzői hivatalban megtudhatók.

Sormás, 1909. június 8-án.

Amtmann Sándor,
körjegyző.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 2.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Művelődési, népi kiadványok és nap-
közönyök soronként 50 fillér.
Egyzáró és sokoldalú értesítések díja
3 kor.; előfizetésnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "

Postai szétküldéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadóhivatalos:

ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SANDOR.

Feloldó szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor

szombatnapok kivételével.

Város-szépítés.

Nagykanizsa, július 22.

Amióta Nagykanizsán megalakult a Széplő Egyesület, és annak támogatására a társadalom is készségebben tömörült: a város szépítése körül kétségtelenül nagyon sok történt.

Ez a rendkívül agilis egyesület, mely anyagi erejéhez mérten már eddig is olyan bámulatos tevékenységet, olyan eredményes működést mutatott, hogy már akárhányszor felvetődött társadalmi körökben az a kérdés: hol veszi ehhez a sikeres működéshez az anyagi eszközöket, — úgy hisszük, hogy nem sokára a legáldásosabban működő egyesülete lesz Nagykanizsának.

Most még csak egy-két száz olyan polgára akad városunknak, akik felfogták, megsejtették és a jövőbe látva, tudják már most, hogy néhány évtized múlva a Széplő Egyesület — ha meg lesz hozzá az anyagi ereje — a mostanihoz hasonló lelkes, fáradhatatlan buzgalom vezetés mellett egészen más külsőt ad Nagykanizsának.

Nagyon sokat gondolkoztunk mi már azon: hogyan, minő eszközökkel és minek az útján létesíthetnénk mi itt olyan alkotásokat, amik nélkül a haladottság mai színvonalán valóságos kultur-városokat ugyszólván elképzelni sem lehet. Eddig, ha egy ilyen alkotásról vágyódó sóhajtozások kíséretében megemlékeztünk: végül mindig csak odajutottunk, hogy városi hatóságunk vállaira raktuk az óhajtott, sürgetett alkotások terhéit.

Azt tudtuk és tudjuk, hogy városi hatóságunk mindig és mindent a legnagyobb készséggel megtett és megtesz, ha azzal városunknak akár erkölcsi, akár anyagi haladásán lendíthet. De hát ez az elismerésre méltó, dicséretes munka-készség még nem elég. Ehhez anyagi erő is kell. A városi hatóság pedig a maga munkájához, alkotásaihoz az anyagi erőt mindig az egész város közönségének közös erejéből, hogy egyenesen nevének nevezzük a forrást: a városi pénztárból merlítheti. Ezt a forrást azonban, melynek tartalmához nemcsak a vagyonos, hanem a szegény polgár is járulnak, — nem való minden alkotáshoz igénybe vennünk. Világosabban beszéljünk! Ezt a forrást nem szabad kitépünk bármilyen szép cél és alkotás érdekében sem, a

teljes kimerítés veszedelmének. Ez a forrás a szegény polgároké is, akikre nézve nem olyan könnyen kezelhető kérdés, hogy mennyit kell fizetniük ebbe a közös forrásba, mint a vagyonos polgárokra nézve. Tehát mindent ettől a forrástól várni nem lehet, nem szabad. Minden szépítési, kényelmi alkotáshoz ebből a forrásból meríteni nem lenne igazságos eljárás.

Ha városunkat szépíteni és a kultur-emberek igényeinek megfelelő alkotásokkal (üdülő, szórakozó, fürdőhelyekkel) is kényelmessé, kellemessé, kedvessé tenni akarjuk: akkor ehhez az erőforrást valamely társadalmi szervezkedés keretében kell keresnünk és megfálnunk.

Bennünket a város jövőjén aggódó szeretettel való gondolkodás a mi Széplő Egyesületünkhez vezetett. Ebben a lassan, de szépen fejlődő egyesületben látjuk mi azt a társadalmi erő-tényezőt, melytől városunknak írszi kultur-várossá való fejlesztését illetően sokat, talán mindent remélhetünk. Ha tehát város-szépítési vágyaink, álmaink vannak, (amint kell is, hogy legyenek) akkor ezt az erő-tényezőt kell izmosítani, hatalmassá fejleszteni, hogy hozzá-fűzött álmainkat, reményeinket megvalósíthassuk.

Első sorban a Széplő Egyesület részére még tagokat kell gyűjteni városunk ama polgárai köréből, akikre nézve az a néhány korona évi tagsági díj, mellyel ennek a szép jelenű és nagy jövőjű egyesületnek eredményes, dicséretes működését támogatja, csak észrevétlenül nélkülözhető, csekélyke összeg.

Másodszorban gondoskodni és minden alkalmat meg kell ragadni, hogy a Széplő Egyesületnek jövedelmi forrásai legyenek. Gyűjtő perselyeket kell fölláztatni, elhelyezni a nagyobb üzletekben s egyéb nyilvános helyiségekben. A városi hatóságnak intézkedni kell, hogy a város csúfító plakát-ragasztásnak most divó módja be legyen szüntetve. A Széplő Egyesület részére kell biztosítani hirdetési oszlopok fölláztatásának jogát; melynek után jövedelme is természetesen az egyesületé legyen. Mi azt hisszük, hogy ez évenként elég szép összeget hozna számára.

Szóval: a város szépítés rendkívül nagy fontosságn, messze jövőre ható, eminens érdekét a Széplő Egyesület kezébe kell

letenni okvetlenül. És hogy ezt a nagy kultur-feladatot becsületesen, alaposan teljesíthesse, támogatnia kell a városi hatóságnak, a társadalomnak, egyesületeknek, egyeseknek és mindenkinek, aki csak ennek a városnak kultúr-színvonalra való emelésén odaadással, szerető gondoskodással csüng.

Hol jártak a rabló cigányok?

Még ma vagy holnap elfogják őket.

— Saját tudósítástól. —

Három vármegyéből érkezik már híre azoknak a gazságoknak, miket a tegnapielőtt Nagykanizsán járt rabló-cigányok követtek el utjukban. Mint megláttuk a kanizsai szent ferencrendieket megelőzőleg vasárnap éjszaka Alsó-Rajk és Kilián közszéket látogatták meg az elvetemült emberek és emelt kéték Kanizsára érkezésükkel egész hétfő estig. A vasárnap éjszakának részletes történetét csak ma sikerült megtudnunk. Már vasárnap délelőtt értesítették a kanizsai csendőrséget, hogy szombaton éjjel a vármegyei Sénybázán rabló-cigányok jártak akik az ottani takarékpénztárba törtek be és a Wertheim-szekrényt együtt loptak el 1848 koronát. A menekülő cigányokat üldözőbe vették, de ezek folytonos lövöldözéssel elriasztották üldözőiket. A pénzszerkezt fejszékel feltörték, az adósleveleket és váltókat szétszórták s a pénzzel sebes járásu lovaikkal elvágattak.

Vasárnap éjjel érkeztek a baramiák Alsó-Rajkra, hol egyenesen Koller István földbírtokos kastélya elé hajtottak. A hat cigány átugorva az alacsony drótsővényen a házhoz ment és nyomban hozzálátottak a fal kiadásának. Már egészen keresztil volt bontva a ház fala, midőn a betörők szerszámaik deszkára akadtak munkájuk közben. Ugyanis a földbírtokos szobáiban minden ablakköz befüröl deszkával van borítva. Ezt a deszkát már nem lehetett olynn zajtalanul eltávolítani, mint a téglákat, tehát a deszka kopogására felébredt ifj. Koller István pasci szolgabíró, ki a szomszéd szobában aludt. Ifj. Koller gyertyát gyújtott, s a mint ezt észrevették a betörők, hanyat-homlok menekültek és már az a három lövés sem érte el őket, amit a szolgabíró gyorsan előkapott puskájából utánuk eresztett.

Alig negyed óra múltán, úgy fél egy tájban már Kiliánban voltak a cigányok, kiket Alsórajkon három parasztlégyen sebes vágatással látott a vasúti töltés mellett elrohanni. A rablók Kiliánban egyenesen Schlesinger Fülöp boltjának tartottak. Senki nem vette észre munkájukat. A boltot minden érdemes holmijától megfosztották és beakartak hatolni a bolthoz tartozó kocsamába is, de ettől a szándékuktól a kívülről hallatszó és szűnő

nem akaró kutyaugatás miatt eltértek. De hogy kárpótolják magukat azért amlt a korcs mában elmulasztottak, sebtiben még ugyan ebben a fuluban betörték Nagy Imre birtokoshoz is, kinek kamrájából 30—40 korona értékű háztartási tárgyakat és élelmiszereket raboltak el. S ezzel egy napra valódi ismét megkeresve valahol, ahol senki nem látta őket, nyugodt ártékra tértek a háramlák, hogy másnap bennünket látogassanak meg.

A hétfőn éjjel a szent-ferenczrendi zárdában ért kudarck után a vakmerő rablók amlnt azt a rendőri nyomozás megállapította, a Zárda-utcán és az Erzsébet királyné-téren át a Kúzsai-utca mentek, ahol újra szekerrükre kapva a récsel országuton vágattak tovább.

Röcsén mint már említettük, a nagykorcs-mába törték be és minden elemelhető elvitték onnét, miközben a korcsmáros lakásának minden ajtaját kívülről bekötötték, hogy őket munkájukban ne zavarhassa. *Galambo*kat sem hagyták figyelmen kívül a rablók. Itt egy pár lovat oldottak el fékeikről és vitték magukkal.

A kanizsai csendőrség parancsnokság intézkedésére egész Zala- és Somogyvármegye csendőrsége várja most a hat vakmerő ember felbukkanását. — Megállapították a csendőrök, hogy a kedd éjszakát Balaton Hídvég község határában a zimányi berekben lévő rengeteg nádasban töltötték a rablócsigányok, tegnap éjjel pedig a Badacsony-Tomszhoz közel fekvő káptalanfői erdőben tanyáztak.

Este tovább mentek Tapolcán keresztül minden jel szerint Veszprém felé, ahova azonban már aligha sikerül bevonulniok, — mert három vármegye, Zala, Somogy és Veszprém vármegyék csendőrsége kerítte őket egy hatalmas gyűrűben, amely óráról órára szűkebb lesz s amelyen alig lehet észrevétlenül keresztül jutni. Így tehát a bozorkányos ügyességgel működő Faraó ivadékok most már előreláthatólag csak órákig fogják élvezni a minden rablót kincsükkel feltettebb szabadságukat.

Más megyék és városok.

(=) Ahol nem lesz cselédmizéria. Szatmár városa igen okosan segít a baján. Azt jelentik ugyanis, hogy ott a napokban egy új és füdős intézmény, a városi cselédszervező intézet kezd meg működését a városban. Az új intézménynak szabályrendeletét — a belügyminiszter is jóváhagyta. Az intézmény célja a főlegesen cselédeknek az ország más részén való elhelyezése és az esetleges cselédhiányoknak cselédek hoztatásával való megszüntetése. Az intézetnek tiszta jövedelme fele a városé lesz, a másik fele pedig — a szabályrendelet szerint — alapítvány létesítésére fog szolgálni, melynek kamatait hosszabb időig ugyanazon munkadónál szolgáló cselédek jutalmazására, azonkívül az önhibájukon kívül nyomorba jutott cselédek segítésére és feljebbmenő tisztességes cselédhiányok kibazasztására fordítják. Ha pedig ez alap vagyona az üzleti tiszta nyereség felének hozzácsatolása után megfelelő összegre szaporodik, abból cselédmenedék-helyeket létesítenek, melyben az ideiglenesen hely nélkül maradt cselédhiányok munkát és annak fejében szállást, ellátást kapnak.

(=) Népfürdők munkások részére. A pécsi szénbányaművekben most két munkás-földi telep létesül, melyekkel külföldön már régebben találkoztunk. Ezeket a pécsi bányaművek munkásaival, akik jól ismerik a külföldi állapotokat, már régebben kérték és most az igazgatóság sietett beváltani a munkásfürdők létesítésére tett ígéretet. Ugy Pécs bányate-

lepen, mint Szabolcs-bányatelepen 50—50.000 korona költséggel létesítenek ezen melegfürdők, melyeknek építési költségei 30.000, a berendezés pedig 20.000 korona költséget igényel egyenként. A szénbányamunkások ezen fürdőknek elkészülte után a bányából feljövot, mielőtt hazamennek, megfürdhetnek.

(=) Három millió városrendezésére Nagyvárad jövődől fejlődésére, utcáinak és tereinek messze időkre kiható rendezésére vonatkozólag hatalmas elborítumot terjesztett be a mlnap a városi tanácshoz a városi főmérnök. A város általános közvezési programját, amely egy három millió koronás budget keretén belül felöleli mindazon munkálatokat, amelyek már a közel jövőben megvalósításra várnak s amelyek végrehajtása elől ma már nem zárkozhata el. Még a legkisebb külvárosi síkatorokról is gondoskodás történt, amlt igen helyesen, elsőrendű kérdésnek tüntet fel maga a tervezet is.

(=) Eternit-palagvár Kaposváron. Borovitz Mauó vállalkozó beadányt intézett Kaposvár tanácsához, és abban ingyen telket kér nagyszabású eternit-pala- és cementárugyára számára. A vállalkozó kötelezi magát évenként legalább 20.000 négyzetméter területű fedőanyag készítésére és hogy 60—70 munkást fog foglalkoztatni. A tanács elhatározta, hogy javasolja a képviselőtestületnek: engedje át Borovitznak a kért telket nagyrészt azzal a feltétellel, hogy tíz éven keresztül köteles sz új gyártelepet azokban a méreteken vezetni, ahogy arra kötelezettséget vállalt. Amennyiben ezt nem tenné, utólag 20.000 koronát tartozik fizetni a vállalkozó a városnak.

(=) Városi építkezések Kaposvárott. Kaposvár város képviselőtestülete elhatározta, hogy a tervbe vett 1.200.000 koronás kölcsönt most veszi fel és ebből több százezer korona költséggel megvalósítja az általános csatornázást, 300.000 korona költséggel közbúvárhidat építenek, 100.000 koronát utcakövezésre fordítanak, végül a pályaudvarral szemben fekvő Rákóczi téren felépítik az új színházat, ennek környékét parkozzák és a térre helyezik át a köngraetzi csatában elesett somogyi katonák emlékoszlopát, mely oszlopnak eddigi helyére a Kossuth szobrot helyezik. Végül elhatározták, hogy a hirdetési oszlopokat saját kezelésbe veszik és ennek jövedelméből a villamosvezeték faoszlopait vasoszlopokkal cserélik ki.

A kiváló bőr- és lithiasmos gyógyforrás

SALVATOR

Veszes és helygyógyászati, bőrgyógyászati, csontbetegségek és harutos bántalmaknál kitűnő hatás. Természetes vasmentes szavanyvíz. Vízhozás állandó, állandóan meleg, a Balatoni-tóhoz közeli, a Választott Vízvezeték Budapest, V. Budapesti körút 4.

Hírek.

A holt város.

A fürdőző Nagykanizsa.

Minden ember a szeszélyes nyá ról, a kellemetlen időjárásról panaszkodik s közben lázasan pakolnak, naftalinoznak és sietve menekülnek — a ridegebb éghajlatu fürdőkre.

Ha végig sétálunk a városban gondosan lefüggönyözött ablakok kacagnak felénk és rőzsás hangulatba ringatják a holt várost.

Az itthon bűsölő nyaralóknak persze sokkal örömet okoz az a mindenesetre jóleső érzés, hogy amíg ők isten különös akaratából dideregnek a kánikula keilős közepén, addig a fürdőző nagykanizsaiak nagy válásdíjat fizetnek ezért a nem közönséges élvezetért.

És mintha a fürdőlevelek is befagytak volna. A Zala kedves olvasóközönsége köreből még csupán egyetlen-egy érkezett a redakcióba az ország és a világ minden részéből. Ugy látszik, nincs okuk miélt fürdőlevelezni. Eppen úgy unatkoznak a négy fal közé kényszerítve, mint az itthon nyaralók.

A holt város maga elég szánandó látványosság.

Uccáink, tereink, sétányaink, kiállitak és még a délelőtti órákban is alig valami forgalom, míg délutánonként teljesen kihalt az egész város.

A társadalmi, az üzleti, az ipari élet maga is pang.

A kávéházak ellenben szokatlanul élénkek a kellemetlen időjárás miatt és főként a zöld asztalok vannak lefoglalva.

A kaszinók, körök tátonagnak az ürességtől és a szolgák olvassák az üres nyári újságokat a kényelmes karosszékben.

A kereskedő üzlete sjtájában állva mereng s barátságosan mosolyog a minden két órában arra haladóra. Kárba veszett mosoly mert a nyári itthon ember az nem fogyaszt, örül ha él.

Az iparos se igen izzad meg a tengernyi munkában. Kevés az építkezés s így általános a munkahiány.

Ráta ül az egész városban a halál hideg csont keze. Egy kis képzelőtehetséggel Pompejibe képzeljük magunkat, ahol csekély kétezre esztendővel ezelőtt volt utóljára nyüzsgő eleven élet.

Egy kissé csak akkor melegsik fel a holt város didergő publikuma, ha egy-egy fürdőző megúvna a drága didergést, hazajön önköltései árba kerülő didergésre. És ezek száma napról-napra növekszik s kilátásunk lehet rá, hogy nem mint rendszeren október elején, de már augusztus közepén vagy a végén ismét pezsgő, eleven lesz Kanizsa és a holt jeizót elraktározhatjuk a jövő 1910. esztendőre.

Hát csak jöjjön is minél előbb az az élet, mert Nagykanizsát szinte rőstelkedve nevezük, még nyáron is, holt városnak.

— Uj gazdasági tudósító. A földmívelésügyi miniszter Zalamegye letenyei járására gazdasági tudósítónál *Salyok Gyula* becsehelyi lakost nevezte ki.

— Névmagyarosítás. *Rosenfeld* Helema nagykanizsai lakos családi nevét belügyminiszteri engedéllyel *Radnai*-ra változtatta.

— *Kirchknopf Frigyes öröke. Ullain* József kir. tanácsos, a soproni kereskedelmi kamara elnöke, e hó 27-ikére teljes időre hívta egybe a kamara tagjait. Ezen az ülésen kerül betöltésre *Kirchknopf Frigyes* elhalálozásával megüresedett tükári állás, melyet pályázat mellőzésével *Taizs Károly dr. II. tükár* előléptetésével töltötenek be, *Taizs dr. aki mint egészen fiatal ember került a soproni kamarához, csakhamar olyan jártasságra tett szert a legbonyolultabb kérdésekben is, hogy méltó munkatársává lett Kirchknopf Frigyesnek. Vele olyan férfi kerül a kamara tükárságának élére, kit tudás, agilitás, magas szempontokból ítélő szakértelem már eddig is egyik legérdemesebb munkássá váratott közgazdasági életünknek. Kirchknopf tükár betegsége alatt már több ízben ő képviselte a soproni kamarát országos értekezleteken és pedig teljes sikerrel. E előléptetéséről őszinte örömmel értesül városunk minden polgára.*

— Egy katonatiszt halálos szerencsétlensége. A Szarejavóban szerencsétlenül járt *Svastsits József* főhadnagy esetéről ujabbán a

Idetkedő résteket jelentik: *Szavits János* malac lovát hozza. *Marta* szoktatni a kónni vanthoz a ezért szándékosan egészen közel argalt egy közeledő motorkecshez. Ebben a pillanatban jött a városból egy automobil a lovas hirtelen a két jármű közt találta magát. Még talán így is lett volna menekülés, de a lovat a közeledő járművek sava annyira megvadtotta, hogy nekiesett a vágyoknak és a motorvonat elé került, amely az erővel ütdöött a lónak, hogy egy kiálló vasdarab a ló testéből nagy darab húst szakított ki. A ló a nagy fájdalomra még inkább megvadult és lovasát kivetette a nyeregéből, keresztül gázolva rajta patkójával, *boszorki* totta a főhadnagy fejét, aki néhány óra múlva kissevedett.

— **Mikszáth Kálmán és a városok.** *Mikszáth Kálmán*hoz a közlő jubileuma alkalmából több oldalról kérdést intéztek olvasói hogy milyen ajándékkal lephetnek meg. Erre néve a jeles költő úgy nyilatkozott, hogy annak ötlése legjobban, ha egy-egy városból, ahol olvasói ebben a szándékban élnek, egy vagy két facsemetét küldenek. A falusi kertjébe, hogy ő azokat ott, az ország mappája szerint elhelyezve felnevelje, s mikor már hanyatló évelben nem fog mesélni tudni többé a közönségnek, akkor — a fák árnyában sétálva, lombjaik susogásában mintegy a körönég meséjén akkor neki. Megvagyunk győződve, hogy *Mikszáth Kálmán*nak ezt a kedves ideáját és óhaját lelkes készséggel valószínű meg a városaink s egynek csemetéje sem fog hiányozni az ő falusi kertjéből. Ezt a kedves figyelmet melegen ajánljuk a polgármester úr szíves jóindulatába.

— **A dandár Liszóra megy.** A városunkban időről írték 19 és 20. honvédegyalogezredet holnap reggel céllovészret rendezése céljából a somogy megyei *Liszó* községbe mennek, ahol három napig fognak tartózkodni. Hétfőn reggel a dandár ismét Nagykanizsára érkezik.

— **Hét órákor zárják az üzleteket.** A nagykanizsai kereskedők és ezek alkalmazottai érdekében a hét órai záróra mellett fel emelt szavunk sokkal gyorsabb visszhangra talált, mint azt maguk is remélni mertük volna. Legnagyobb cégeink egyikének főnöke vette kezébe az ügyet és ennek eredményeképpen már ma csütörtökön az *Erzsébet királyné tere, Kazinczy, Csengeri utcákban, a Főtéren, Főútcán, a Deák Ferenc és Eötvös tere* levő összes üzleteket este 7 órákor fogják bezárni.

— **Eliopták a távbeszélőt.** A katonai tábori távbeszélő-osztály legutóbb Vas- és Zala vármegye határszélén tartotta gyakorlatát. Most, a gyakorlatok befejezése után érkekes jelentés érkezett Zalaegerszegről a körmenői csendőrséghez. Azt mondja jelentés, hogy a körmenői járásban elhelyezett távbeszélő huzalt megszakították és abból má-félezer métert elioptak. A csendőrség gyanúja két csavargóra irányul, akiket most mindenfelé keresnek.

— **Andrássy a 48-as honvédekért.** *Andrássy Gyula* gróf belügyminiszter a vagyon-talanul elhunyt 1848/49-iki honvédek eltemetéről való gondoskodás végett valamennyi törvényhatósághoz és így Zala vármegye törvényhatóságához is körrendeletet intézett, amelyben utal arra, hogy a törvény értelmében a községre szorultak eltemetéséről való gondoskodás a tartózkodási község feladata. E törvényes rendelkezés alapján s

ama kegyetlen évről folyóan is, amely az 1848–49-iki honvédek eltemetéről való gondoskodásról való gondoskodás szigorú kötelességüknek tartásuk. Amennyiben valamely város vagy község anyagi viszonyainál fogva az elhunyt honvédek tisztességes eltemetésével fölmerülő nagyobb költségek viselésére képtelen, a miniszterelnök a maga részéről intézkedett, hogy a vagyon hátrahagyása nélkül elhunyt nyugdíjas 1848–49-iki honvédek után az eltemetettők részére a temetési költségeket jövőre az esetileg esetre hozzájárulandó és kelendő fölmerült folyamodványokra az eltemetést eszközölő községek részére is kiutalványozzák.

— **Megzavart fürdés.** *Szakálos János* kir. ügyész-ségi szolga tegnap délután a családjával a Principális kanáliszhoz indult, hogy ott megfürdőjenek. Amint a víz partján vetkőzni kezdtek, a közeli kukoricából hirtelen egy kiskannizsal polgártárs ugrott elő és a szolga felé ültelgelni kezdte. *Szakálos* fia segítségére sietett, mire a polgártárs az apát egy nagy kővel föbe dobta, — súlyos sérülést okozván a szolga fején. A rendőrség az ismeretlen tettest nyomozza.

— **Jegyzők passzív rezisztenciája ellen.** A győri és soproni jegyzőegyesületek után a nyitrai megyei jegyzőegyesület a vármegye árvaszékeinek egy rendlete miatt kimondotta a passzív rezisztenciát. A közigazgatási bizottság most elrendelte a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot a jegyzőegyesület vezetője s mindazon tagjai ellen, akik a határozat hozatalához hozzájárultak.

— **Az őrnagy és a kapitány.** Most, amikor a gyakorlatok révén kétszeresen aktuális a katonaság. a következő vidám történetet elevenítette fel egy katonabarát uriember a Centrál-kávéházban: Gyakorlat idején történt. Egy őrnagy, meg egy kapitány, akik elváratlan jó barátok voltak, egy szobába jutottak. Oly kevés uri szállás volt a faluban, hogy egy helyre több tisztet is el kellett helyezni. Egy napon a századosnak nagyon korán kellett felkelnie. Meghagyta a szolgáinak előtte való estén:

— Holnap hajnaln 3 órákor óvatosan, lassan felkeltess engem. Az őrnagy urat nem költőd fel, csak engem és vigyázz, hogy ő föl ne ébredjen, mert akkor pofont kapsz.

— Igenis.
A szolga pontos időben óvatosan föl is költötte a kapitányt, az őrnagy nem ébredt föl. A százados álmosan fölkapaszkodott és nehogy az őrnagyot felkeltse, hát sötétben dőltözött fel. — Persze így nem vette észre, hogy nem a saját ruháját, hanem az őrnagy uniformisát vette fel. Ugyanis mindkettőjék ruhája egymás mellett feküdt, két széken. Amikor már teljesen felöltözött az álmos kapitány, gyufát gyújtott, hogy annak világa mellett vessen egy pillantást a tükörbe, vajjon nem hiányzik-e róla valami, akkor hirtelen megpillantotta magán az őrnagy egyenruháját. Nagyot ásított, azután a düdőtől toporzékolva mormogta:

— Az a gazember pucer! Hát mégis csak az őrnagyot költötte fel.

— **A kath. legényegylet nyári mulatsága.** A nagykanizsai kath. legényegylet tegnap tartott vizigalom rendezőbizottsági ülésén elhatározta, hogy jövő hó 20-án, szent István napján nagy nyári mulatságot fog rendezni.

— **Elveszett holmik.** — Tegnapelőtt egy szegény sorban élő — postaszolga a Főúton —

vagy Erzsébet téren, a Rosentfeld Adolf fia cég általól egész a postáig terjedő úton egy 20 koronás bankjegyet elvesztett. A károsult szolga kéri a becsületes megtalálót, hogy a pénzt, melyet neki meg kellett térítenie, a rendőrségen, vagy a postafőnökségnél adják át részére. — Ma reggel a marhavánartéren egy gyémánt nyakendőt elvesztett. Kéri a becsületes megtalálót, hogy illő jutalom ellenében vigye a rendőrségre.

— **MAYER KAROLY** első dunántúli gém-
mű-**testő, vegyészeti ruhatisztító, guvri-
rozó és pilisírozó gyára Nagykanizsa, Kő-
csel-utca 19. — Elváltai szakmájába vágó
munkákat a legutányabb áron, — egy
helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék in-
gyen és bérmentve. Alapítási év 1892.**

Messaline -
Radium -
Louisine -
Taffet -
Seldentabril. Henneberg in Zürich.

Színház és művészetek.

(—) Heti műsor:

Csütörtök: Forradalmi nász. (Ujdonság.)
(Féltelárakkal.)
Péntek: Erdészleány. (Ez idényben utol-
jára. Féltelárakkal.)
Szombat: A nap hőse. (Szöke Sándor
jutalomjátéka. Helai Jenő ven-
dégfeléptével.)
Vasárnap: Goldstein Száml. (Helai Jenő
vendégfeléptével.)
Hétfő: A szobaleány. (Utolsó előadás,
Féltelárakkal.)

() Tisztaurak a zárdában. Sok zenei
találom, pompás színpadi ötletek és tenger-
nyelvi bibemáso meódia emeli máig is ezt a
kitűnő operettet e műfaj számtalan divatos,
tisztavirágú produktuma fölé. Ennek a
régli nagy operettnak minden egyes szerepe
hálás, mind elsőrendű szerep, tehát minden
szereplő tehetségének a javát nyújthatja. A
kitűnő előadást annak az apróságokban is
tökéletes kidolgozottsága tette oly nagy
sikerűvé. Mindjárt az első felvonásban *Hunfi*,
a kit immár csak hetek választanak el nyug-
díjba vonulásától, *Pintér* és *Szilágyi* triója
hatalmas erejével bámulatot kellett, *Hunfi*,
akit első vidéki tenoristáknak mondanak,
ugy látszik azt akarja a színpadon bucsúzó
felépésével a világnak tudomására hozni,
hogy neki még korántsem kellene nyugal-
omba vonulnia. *Parlagi* és *Berczik* sokat
gyönyörködtek kellemes énekekkel. —
Károlyiné pompás maszkja felért egy vigjá-
tékkal.

(—) **A Nap hőse.** Szombaton július hó
24-én nagyszerűnek ígérkező estélye lesz a
színháznak. ha közönségünk kedvvel tudja
majd méltányolni azt az előreláthatólag mű-
vészi becsü előadást, amit két izg. végig
színesz talentum fog produkálni. — **A Nap hőse**
című remek bohózatot fogják előadni az aré-
nán és erre az előadásra már napok óta
pedáns igyekezettel készülnek színészeink,
annál is inkább, mert a két főszereplőnek —
Szöke Sándornak és *Helai Jenőnek* akarnak
hozzájuk mérő egyűstést adni. *Helai Jenő* a
porzsonyi színház kiváló tagja, mint vendég
fog fellépni az előadásban. *Szöke Sándornak*
pedig jutalomjátéka lesz. Helai két évvel es-
előtt a *Bihari Ákos* társulatának volt a fő-
erőse, publikumunknak pedig dédelgetett
kedvence; őt felesleges tehát ismertetni vagy
dicsegni. *Szöke Sándor* magát minden este
eleget beszél. Itt játszik előtűnk, napról-napra
újabb és újabb gyönyörködhetünk az ő kiad-
hatatlanul friss művészetében. A Nap hőse: az
ő jutalomjátéka lesz. Minél többet fognak el-
menni a jutalomjátékára, annál jobban meg-
becsüljük. És ha valaki színészeink közül meg-
érdemli, úgy ez az örökké ambiciózus fiatal
színész mindenek fölött érdemes arra, hogy
megbecsüljük.

(-) Az Erdésszany, operettje 8 felvonásban. Fongorára és énekhangra 2 fűtel. Ára 6. — korona. —
 No világóta, Fongorára és énekhangra, Ára 1 korona 50 fillér. Kapható: Fischei Fülöp fia könyv- és papírkereskedésben. Nagykanizsán. Vidékre az összeg előzetes beküldése ellenében bérmentve küldöm meg.

Táviratok és telefonjelentések.

Szerényi államtitkár beszámolója.

Brassó, július 22. Szerényi József államtitkár 1. hó 28-án Brassóba fog utazni, ahol két napot szándékozik választói körében töltetni. Ez alkalommal fogja Szerényi beszámolóját is megtartani választói előtt, amikor is aktuális politikán kívül közgazdasági kérdésekről is fog beszélni az államtitkár, akitől fontos kijelentéseket várnak.

Elfogott szerb kém.

Mitrovica, július 22. Ma délelőtt a rendőrség letartóztatta Milutinovics szerb alattvalót, aki hosszabb ideig lakott a Szerémségben s a kit kémkedéssel gyanúsítanak. A letartóztatott kémet láncra verve Péterváradra vitték, ahol hadbírósg elé fogják állítani.

Elitelt nemzeti agítátor.

Eszék, július 22. Henc Szlavkó közértelemagítató, a hírhedt nemzeti agítátor ma az itteni törvényszék sajtó utján elkövetett becsületes vétsége miatt két havi fogház büntetésre ítélte.

Öngyilkos földbirtokos.

Balassa Gyarmat, július 22. Vágó Lajos volt országgyűlési képviselő, földbirtokos ma felesége személtára fölbőlte magát és meghalt. Az egykor vagyonos ember amit követte el szörnyű cselekedetét, mert a tönk szélére jutott, és holnapra egy árverés volt kitűzve ellene. Amint felesége a férj öngyilkosságát látta, eszméletlenül esett össze és csak órák múlva tért magához.

Nagy tűz egy fűrésztelepen.

Debrecen, július 22. A külvárosban levő Balog Dezső féle fűrészgár fatelepe az éjjel kigyulladt és a telep nagy része, valamint a telep mellett épült két lakóház porrá égett. Az egész város rémes tűzfényben állott hajnalig. A kár igen nagy.

Tűz egy vegyészeti gyárban.

Budapest, július 22. A Kohner féle vegyészeti gyárban ma délelőtt két hordó benzín felrobbant, és a keletkezett tűz következtében két raktár teljesen leégett.

Játék a fegyverrel.

Abauj Szántó, július 22. Somogyi János erdész ma reggel betért Fehér János földműves asszonyhoz. A konyha küszöbén ült az asszony 4 éves kis fia, akinek az erdész tré falkozva átadta töltött fegyverét, azt mondva a fiúcskának, hogy lőjje le az anyját és mi fogatta a fiúnak, hogy hogyan kell a fegyvert elcsúfolni. A fiú szót fogadott, anyjára célzott és lelőtte anyját, aki azó nélkül esett és meghalt. A csendőrék letartóztatták az erdészt, aki azzal védekezik, hogy részeg állapotban volt, midőn a töltött fegyvert a kis fiúnak adta.

Kristóffy cáfol.

Budapest, július 22. A Magyar Hírlap tegnapi számában Szabó Imre hőmezővásárlásról tanító leleplező cikke körül, melyek szerint az ezélt mintegy két évvel alapított Kibirtokok Szövetsége Kristóffy József volt darabontudományos befolyása és irányítása alá került, sőt hogy Kristóffy rendelkezik a Szövetség hivatalos lapjával. Kristóffy ma nyilatkozatot bocsátott közre, — melyben

megcáfolja a hírszót és kijelenti, hogy a Kibirtokok Szövetségével semmi összeköttetése nincsen és hogy a Szövetség hivatalos lapjának a legközelebbi mulatban is Barabás Béla, a függetlenségi párt alelnöke volt a főszerkesztője.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

A Pest Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 752. — Osztrák hitel részvény 39 75. 4%, magyar koronairadók 92 90. Kereskedelmi bank részvény 3418. — Salgótarjáni közszénbánya részvény 148. — Rimamurányi vasmed részvény 583. — Adri tengerhajózás részvény 389. — Hazai bank részvény 279 50

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, július 22.

Készáru-üzlet.

Buza 5-10 fillérrel olcsóbb.

Határidő-üzlet:

Buza 1909. október 13.74 Buza 1910. április 18.99.
 Rozs 1909. október 9.99 Zab 1909. október 7.67.
 Tengeri 1909. júliusra 7.80 Tengeri 1909. aug. 7.86.
 Tengeri 1910. májusra 6.94 Repce 1909. aug. 13.10.

Melyik anya nem ismeri

a csecsemőkor ijesztő betegségeit? A hányás-közelét, a bélhurutot a hasmenést stb.? Boldog az az anya a ki a „Kufeké” kiváló tulajdonságait megismerte és tudja, hogy a „Kufeké”-vel való táplálkozás kedvencének egészséget és fejlődését előmozdítja és épen tartja.

Szőlőgazdák figyelmébe!

Fujtassuk a szőlőket.

Rohamosan fellép az odium (Hizharmat betegség.)

A Blau-féle szabadalmazott kítő fujtatók kaphatók

a helybeli vaskereskedésekben és
 Blau Lajosnál cognacgyár.

Ára K 10.—

Siófokra

kereskedelmi végzett kisasszonyt keresek
 azonnali belépésre. — Bővebbet a kiadóban.

Értesítés!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget miszerint I-a ág- és tuskómentes gyertyán hasáb fát saját fakirakóimmal 220 centiméter magasra kirakva

39 korona 20 fillérért,

és 200 centiméter magasra kirakva

35 koronáért ölenként.

Egy vasúti kocsirakomány

10,000 Kgr. hasábját

a vasúti mérlegén hivatalosan megmértve 170 koronáért házhoz szállítom.

Tisztelettel

STRÉM KÁROLY.

Telefon 127. sz. — Telefon 127. sz.

Palkó Péter építő

Nagykanizsa, VI. ker. Vörösmarty u. 63. (Sajó ház.)

Kiválóni minden új épület emelését és tetőcsereket szolid árak mellett. Kőszobrok és kőveteket díjmentesen készítek. Levélbeli értesítésre személyesen megjelölnek, vagy levélben válaszolok. A n. é. közönség bízalmát kérem.

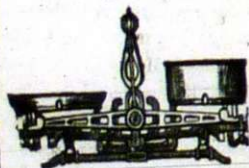
Mérlegek és Súlyok!

Tizedes, százasos, egyenkaru, táblás

mérlegek és súlyok

legpontosabb javítása és hitelesítése, nagyobbított mérlegkészítő műhelyemben gyorsan és a legolcsóbb árak mellett elfogadtatik. 30 évi szakgyakorlat

Szíves partfogást kér továbbra is

Golenczky Ferenc

okl. gép- és mérlegkészítő Nagykanizsa Útja

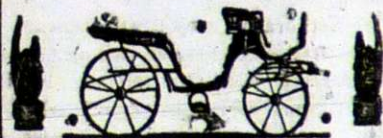
— I. sz. szám. —

A cím fontos! Megőrizendő!

Barzó József

kovács és kocsigyártó

NAGYKANIZSA, Teleky-ut 6. sz.

Készít és állandóan raktáron tart könnyű és divatos új kocsikat.

Elvállal lovas-lás, kocsik átalakítását, tisztogatását és bélést, kítő munkát, jutányos árak mellett.

Elismert óriás gyümölcsű

ananász számócaim

szétküldése megkezdődött.

Gyűjteményem csak a legfinomabb, legillatosabb s legnagyobb gyümölcsű fajtákat tartalmazza, a melyek mindenütt osztatlan elismerésre találtak.

Ajánlok fiatal erőteljes növényeket:

1 gyűjtemény 100 darab 10 legfinomabb fajtában K 6.50

1 gyűjt. 500 db 25 legfinom. fajt. K 20.—

1 > 1000 > 25 > 38.—

csomagolással és bérmentesítéssel együtt a monarchia minden helyére.

MŰNKE ÁRPÁD kertészeti telep Temesvár,

Árpádtel. —

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kaszinó-u. 2.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Hirdetők, bérletkötések és magán-
közlemények soronként 50 fillér.
Helyre- és szétviteli díjak külön
8 kor: előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához hordva:	
Egy hónap	1.00 K.
Negyedévre	3.00 "
Félévre	6.00 "
Egész évre	12.00 "
Postai szétküldéssel:	
Egy hónap	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.00 "
Egész évre	18.00 "

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:

ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Felolvasó szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor
Szombatnapok kivételével.

Közbiztosságunk.

Megint a kóbor-cigányok!

Nagykanizsa, július 23.

Bizonyára mindenki nagy megdöbbenéssel olvasta a Zalának azt a tudósítását, mely kóbor cigányoknak a vármegyén keresztül rablókirándulásáról és a szent Ferenciek zárdájába való betöréséről értesítette közönségünket.

Tehát megint kóborcigányokkal van dolgunk a közbiztosság hivatott óreinek. A kultur-világ ismét szemben áll ezekkel, a kultúra részére meghódíthatatlan, szerencsétlen, rabló, retteggető alakokkal, akiket — úgy látszik — nem rejtett vissza már sem fegyház, sem akasztófa.

De hát igazán különös is, szinte érthetetlen a mi országos közigazgatási szervezetünk magatartása az ugynevezett cigánykérdéssel szemben. Mikor egy-egy, mindenkit borzalommal, iszonyattal elhűlt esetet vet a napi krónikák esemény-halmazába a kóbor-cigányok rettenetes garázdálkodása, — akkor közrendészetnek majdnem egész aparátságát mozgósítják. Akkor egyszerre országos jelentőségű, megoldási kérdésméret nem tűrő kérdéssé nő, magasodik a cigánykérdés. Akkor a még pályadíjakat is tűznek ki azok számára, akik ezzel a kérdéssel mindennapi foglalkozásuk közben is sokat kénytelenek bajlódni, hogy gondoljanak ki valami okos, praktikus megoldási módot.

Akkor egyfelől az igazságszolgáltatás verejtékezik a meglábadott vagy megsértett jogrend érdekében való elégtételadásra; másfelől pedig a közigazgatás mélyed el a preventív intézkedéseket, védelmet, őtalmat biztosító rendeletek szerkesztésébe.

És végül mi történik?

A cigánykaravánok egy-egy ilyen hajmeresztő eset után, mellyel fajuk ellen zúdították az egész kultur-világ elkeseredett haragját, megtorlást követelő bosszúvágyát: néhány hónapig elvonulnak valahova, csendben várják, lesik a fejleményeket. Szinte azt hiszi olyankor az ember, hogy valamennyi tulvan már az ország határán. A világért sem lát olyankor az ember egy eleven rabló-cigányt. A mi humánus közigazgatásunk feje különböző szép tervekkel gazdagítja az olcsó iparost. Néhány hónap múlva azután szépen napirendre tér a fölséges közvélemény is, a hivatalos világ is az egész bolondos, megoldhatatlannak látszó cigánykérdés fölött.

A rabló cigánynak pedig a közrendészet mezején olyan kitűnő szimatja van, mint a legiskolázottabb angol-vízslának. Megérzi: mi történik ott; minők az állapotok. Mikor a közrend órei pezsgésben, lázas munkában vannak, akkor a cigány meglapul, elfüled, mintha nem is volna a világon. Mikor a közrendészet mezején csend van, — akkor fűtyöl az egész hatalmas szervezetre; egész váratlanul kiruccan valahonnan

és végig garázdálkodik két vármegyén. Lop, rabol, sőt gyilkol is, ha a körülmények úgy kívánják.

Igy tett ez a cigánykaraván is, mely Vasmegyében kezdte garázdálkodását. Egy takarékpénztár Wertheim-szekerényét elvitte mindenestül. Volt benne 1848 korona. Innen átszaptak Zalamegyébe. Be akartak törni Koller István földbirtokoshoz, megyei közigazgatási bizottságunk egyik nagyon agilis tagjához, aki talán — ahogy ismerjük — annak idején ékeszlóása egész erejével iparkodott a cigánykérdésnek mentül humánusabb szellemben való megoldásán.

Alsórajkon nem sikerült a betörés; mert Koller István meggyőzte őket, hogy nemcsak szavakkal, de puska-golyókkal is tud argumentálni, ha kell.

Kilimánban a boltost már sikerült kifosztaniok. Ugy jöttek ezután Nagykanizsára s egyenesen a szentferencendi szerzetesek kolostorát szállották meg.

Hogy azután mi történt: bőségesen beszámolt már róla a Zala tudósítása.

A rabló cigányok e semmiképpen sem kellemes kirándulása most bizonyára erősen foglalkoztatja majd közigazgatásunkat, illetve napirendre kerül megint a cigánykérdés megoldása.

Hát csak méltóztassék erre a kérdésre ebből az alkalomból is mentül több jóakaratú szép szót; temérdek elmondandó vagy leírandó tervet vesztegetni. Minket ez a,

Az ellenállhatatlan férfi.

Hogy lesz a férfi ellenállhatatlan? Ennek a megbecsülhetetlenül fontos kérdésnek a megoldására nagy díjat kellene kifizetni, hiszen mindnyájan tudjuk, hogy nemcsak igen kellemes azok közé tartozni, akiknek szerencsésük van a nőknél, hanem elsőrendű életkérdés egy szerencsés férfinak avagy szeretőnek lenni. És tudjuk azt is, hogy jócskán vegyül keserű önlélelésbe az a káosztól-furorba, mely ebben a régi kávéházaló utcában nyilvánul meg: »Roppant szerencsém van a nőknél, nekem mindegyik tetszik.«

Egy angol hölgy vállalkozik rá, hogy válaszol erre a ravasz kérdésre az ellenállhatatlanság receptje szerint. Abban a londoni lapban, ahol ez a kis tanulmánya megjelent, alnév alá rejtőzik, de — amint a lap szerkesztője kijelenti — a cikk szerzője magasztos arisztokrata hölgy, szépségénél és szellemességénél fogva nagy szerepet visz a ködös londoni előkelő szalonjaiban.

Mrs H. minőfjárt cikke elején lerombol egy régi legendát. Azt mondja:

»Az egész szerelemmel és galáns ügyekkel foglalkozó irodalom rengeteg tévedés-

vonul végig. Az egyik kifecsegte, a másik utánacsacsogta és ma szentírásnak veszi mindenki azt a mesét, hogy mi asszonyok a férfiban csak az erőt és brutalitást keressük és szeretjük. Ez iszonyú ostobaság, már mennyiben normális nőkkel van dolgunk, mert hiszen az az egynehány hiszterikus, abnormalis nő, kinek tényleg jól esik a verés vagy zsarnokoskodás, csak nem lehet mértekké. Az igazi nő perhorreszkálja a brutálitást s ellenszenvet érez az izmok és a kedély atlétikája iránt. Bizonyíték erre, hogy sok előkelő asszony művészekkel, vértelen zongoristákkal, ábrándozó és melankolikus poétákkal lép házasságra. De megengedve azt, hogy bizonyos snájdígság, testi erő, bátorság, biztos fellépés lángra lobbanthassa az asszonyok és leányok szívét, ezzel még mindig nem mondtuk azt, hogy az ilyen férfiaknak szerencséjük van a nőknél. Ellenkezőleg éppen nekik nincsen szerencséjük, mert éppen őket csallja meg feleségük. De a férfiakról, az ellenállhatatlan férfiakról akarok itt csevegni, azokról, akikhez hűek maradnak, akikért irigykedünk a barátainkra. És ezek nem erősek, az elegáns, a szép férfiak. Am azért nem becsúljuk le a férfiszépséget. Mink nők lányok és asszonyok egyaránt, könnyen

elbásméskodunk egy-egy csinos arcra. De ez nem bilincsel le bennünket, csak csalogat. Nem bizony! az ellenállhatatlan férfi, akinek nagy szerencséje van a nőknél, egészen más zsénerű.

Néhány évvel ezelőtt nagy skandalum adott új beszédanyagot a társaságunknak. Egy barátommet a férje három évi házasság után csaláson kapta rajta; természetesen az egész világ csodálkozott a dolgon. A férfi: szép szál ember, kitűnő atléta, elegáns előkelő és gazdag; — a csábító: egy szegény angol tiszt, kevésbé elegáns, rossz tartással és roppant félzseng modorral. A választ kimondták, a barátommet elvette a tisztje, ki hagyta a katonaságot. Néhány héttel az esküvő előtt, közvetlen a csunya vélpör befejezése után, találkoztam barátommal. Természetesen első szavam az volt: »De az istenért, hogy tehetett ilyet...« Az asszonyka prlulva felelt: »Ralph oly végtelenül gyöngéd...«

Elmúlt, néhány év, a fiatal pár igen nagyanyru viszonyok között élt; az asszony szülei támogatták őket pénzzel; majd megunták és lemet magukhoz akarták venni lányukat. Engemet bíztak meg a kényes misszióval, hogy az asszonyt bírjam rá, hogy

különbösen szép és humánus törekvés, melyet a cigány-kérdés megoldására méltóztatnak a különböző hatóságok fordítani, majd csak akkor fog élénkebben érdekelni, ha azt látjuk, hogy kiemelkedik valóban a ki-mondott vagy leírt szépszavak, frázisok ösönéből és a gyakorlati fogatosítás terére lép.

Addig is azonban újságírói kötelesség-érzetünk azt parancsolja, hogy fölemeljük szavunkat a közönség, a közbiztonság meg-védése érdekében.

Rágódhatnak a cigány-kérdés megoldá-sán akár esztendőig az arra hivatott ténye-zők. Ez az ő dolguk. Nekünk ahhoz egye-lőre semmi közünk. Segitse őket Isten a jószándékban. Nekünk mindenekelőtt *közbiztonság* kell. Ehhez jogunk van. Min-denki megköveteli, hogy ebben a kultur-országban a nem kultur-elemekkel szemben meglegyen személyi és vagyoni biztonsága.

Addig a közönség nem várhat békés főreménnyel, míg így vagy úgy megoldják a cigány-kérdést. Senki sem kívánja, sem Isten, sem ember, hogy a cigányok rabló-bandáit erősebb védelem nélkül tovább is megtúrje az ország közvéleménye.

Ha a cigány-kérdést gyökeresen, vagy bárhogyan is megoldani nem tudja a köz-rendszet: kérjük, sürgetjük a védelem erő-sítését, biztosabbá tétetni.

Szaporítani kell a csendőrséget! Fel kell állítani új csendőrőrsöket! Ezt sürgesse a megyei törvényhatóság!

A helyi közbiztonság érdekében szapo-ritani kell okvetlenül és jól kell javadal-mazni a nagykanizsai rendőrséget.

Ha majd lesz elég és jól fizetett rend-őrünk, akkor nemcsak *belül*, hanem *külső* is tudnak állítani *biztos* csapatát a betörők elfogására.

A nagykanizsai rendőrség megbízható alapokon való szervezetét sürgesse a városi képviselők érdemes testülete.

Megvannak a miháldi rablók.

Fogdossák a cigányokat.

— Saját tudósítónktól. —

Most, hogy a Zala megye lakosságát rémít-gető cigányjárás egész Dunántúl csendőrségét sorompóba állította, és minden élő cigányt meg fognak, hogy a zalamegyei garázdálko-dókra ráakadhasanak, — a somogy megyei csendőrségnek sikerült ezen általános nagy hajrában a *miháldi jegyzői hivatal betörőit is lefűtölnie*.

A tavaszi hónapokban valóságos rabló-hadjáratot folytattak a kóbor cigányok So-mogyvármegyében. Nem egy jegyzői hivatalt, magánlakást fosztottak ki — és napról-napra megisméltették a gyilkossági kísérletek, ame-lyeknek elkövetői mind kóbor-cigányok vol-tak. A csendőrség és a hatóságok tehetetle-nül állottak a cigányok e garázdálkodásával szemben. Történtek ugyan letartóztatások, de a gaztetteket rájuk bizonyítani nem lehetett.

A napokban végre sikerült a gyöngyös-melléki csendőrségnek három kóbor-cigányt elfogni, akikről kiderült, hogy a rablókban részt vettek és akiknek vallomása nyomán most már remélik, hogy a rablóbanda val-mennyi tagját elcsíphetik.

A rabló kóbor-cigányok, mint azt annak idején megírtuk, a miháldi jegyzői hivatalba követtek el betörést és vitték el onnan a pénzt és egyéb értéktárgyakat, azonkívül pedig Ta-ranyban raboltak, majd az országuton ölték meg egy embert. A vármegye csendőrőrsel a sűrű egymásután bekövetkezett esetek óta különös és kettőzött figyelemmel kísérték a vidéket, különösen az erdőket, ahol a kóbor cigánybandák szívesen húzódtak meg.

A napokban megindult csendőrhadjáratnak tegnapelőtt végre sikerült elérnie azt, amit annak idején a legszélesebb körű nyomozás nem tudott eredményezni, hogy a veszedel-

mes banda minden tagja az igazságszolgá-tás kezére kerül mihamarább. A gyöngyös-melléki csendőrség tegnapelőtt a homokassot-gyógyi pusztán elfogott három kóbor-cigányt. A letartóztatott cigányok eleinte tagadták, — hogy bármit is elkövettek volna.

A kiarató csendőri vallatás azonban meg-szálte eredményét. A cigányok bevallották, hogy részt vettek a taranyi és miháldi kö-zségi pénztárba történt betörésben és még több, a vármegye területén előfordult rablá-sban. A csendőröknek az a nézete, hogy a le-fűlt cigányok az összes somogy megyei rabló-mérényleteknek részesei, sőt szerzőik volt több Zala és Baranyamegyékben elkövetett fosztogatásban is.

A három letartóztatott cigány egy jól szervezett rablóbanda kötelékébe tartozik. A bandának nagyon sok tagja van és vala-mennyien előre kidolgozott terv szerint követték el minden gazságukat. Az elfogott cigányok vonakodnak megnevezni büntársá-kat. A csendőrök vallatásának azonban alig-ha nem ebben az irányban is meglesz a kelő eredménye.

Ilyenformán remélhető, hogy rövidesen a rablóbanda minden tagja csendőrkézre kerül és Somogy- és Zalamegyék sokat vesz-lyeztetett közbiztonsága is jobb állapotba kerül. A vármegye egész csendőrsége lázasan kutat a rablóbanda még szabadon csatangoló tagjai után és egészen bizonyosra vehető, hogy a nagyarányú nyomozásnak most már ere-dménye is lesz.

Hirek.

— A miniszter jóváhagyta a gimnázium-építési kölcsönajánlatot. Ma érkezett le a városi tanácshoz a vallás- és közoktatásügyi miniszter leirata, mely szerint a miniszter a városnak a gimnázium építésére felendő kölcsönre vonatkozó javaslatát elfogadta. A közoktatásügyi kormány annak idején oly ártalmú állami segínyt ígért a városnak ezen építkezéshez, hogy a város szerezzon egy 200000 koronás törlesztéses kölcsönt és en-

hagya el a férjét. Alig tettem az első gyenge célzást erre, mikor megbotránkozva kelt ki barátom az ellen: »Mít hogy elválljál Ralph-tól? Tőle, aki oly gyöngédséggel vesz körül és úgy imád? — Soha!»

Elmult ismét néhány év, ez a Ralph ur igen jól dotált álláshoz jutott és — meg-csalta szegény feleségét. Egész London tudott róla, hogy egy ismert sanszonnellel viszonya van. Egy alkalommal láttam őket nyíltan a Hydeparkban kocsikázni. Felháborodva indultam barátomból. Már régen értesülve volt mindenről, de könnyel között is mosolyogva mondotta: »Mégis egyedül engemet szeret és ő a legjobb és leggyöngédebb férfi...»

Látják igen tisztelt uraim, akik szeretnék, ha szerencséjük volna a nőknél, itt nyujtom Önöknek az egész receptet: A gyöngéd férfi az, akit a nők imádnak.

Sem szépség, elegancia, sem a robusztus erő, sem szellem és műveltség nem köti az asszonyt a férfihez, tessz rabslóglárává a nő, hanem egyedül a gyöngédség, mely mint langyos fürdő permezt körül, mely a gond-talanág a feltétlen bizalomzetébe rin-gatja az asszonyt. Talán igaznak van a német nőgyógyászoknak, mikor azt mondják, hogy a nő hátramaradott a fejlődésben és örökké gyermek marad. Tény, hogy minden norma-lis, egészséges nő azt óhajtja, hogy férje úgy bánjon vele, mint egy gyermekkel. Azt akarja, hogy a karjaiban vigye át azon a patakon, amelyen maga is átélhetne minden baj nél-kül, hogy a jacquetjét vigye, még ha oly

könnyű is, hogy meg sem érezné. Szereti, ha részvétet érezünk és vigasztaljuk, ha meg-fűtötte a könnyökét, szereti, ha megcirógatjuk gyöngéden, mikor elmeséli nekünk, hogy a barátja megbántotta.

Kevés olyan férfi van, akinek tényleg tartós szerencséje van a nőknél, mert kevés a gyöngéd férfi. A legtöbb csak addig gyön-géd, ameddig nagyon szerelmes. Később is talán mindig udvariasat, előzékenyek, de a lágy, tuláradó hízgelő gyöngédségről, mely megnyerte neki választottjuk szívét, már megfeledkeztek. Összönszerűen érzik ezt minden férfi, habár nem lépte át tudása küszöbét. Csak meg kell figyelni a házibarátot, aki szí-vesen volna harmadik a titkos szövetségben! Mi által nyeri meg az asszony szívét, ha megveri? Azáltal, hogy gyöngédebb, mint a férfi. Hármashan kirándulást tesznek. Te szem fel az asszony megbotlik egy fa gyö-kerében és felsikolt: »Auk! A férfi kérdezi: »Megfűtötted magad? — »Nem nagyon« válaszolja az asszony és a férfi nyugodtan tovább sétál és naprendre tér a dolog felett. A házibarátot azonban kihasználja a kedvező alkalmat és ismételtlen kérdi: »Megfűtötted magad? Még fáj? És halkan: »Szegény, kis asszonyka!«, lágyasgot, gyöngédséget visz bele a hangjába, míg az asszonyka, kinek rég nem fáj már semmije, nedves szemével bámulásan néz az udvarlóra. De nemcsak a há-lálját, de az érzékiséget is felkeltette ez a becéző, gondos gyöngédség.

Azt a férfit, ki soha meg nem szűnik

gyöngédeknek lenni, mindig szeretni fogja az asszony. És soha sem fogja megcsalni, sem gazdagabbal, sem szebbel, sem szellemeseb-bel — legfeljebb még gyöngédebbel. Ismerek egy szegény zongoratanítót, aki egész nap órákat ad, míg pernahajder férje egész nap csararog és bilardozik, de ha a szegény asszony munkától fáradtan este hazatér, akkor már várja a férje, lesegíti a kabátját, gyön-géden a divánhoz vezeti, lefekteti mint egy gyermeket, megcirógatja és becézi: »Szegény kis feleségem, fáradt vagy ugy-e, robotoltál egész nap!« Vajaskenyeret készít számára, felszeli a pacsentét és eteti, mint madár a fiókáját. Ez az asszony istenitli ezt a ga-rembert és évek óta ellentmondást nélkül ki-zsákmányoztatja magát általa...

Ha Don Juan tényleg oly nagy szerencsé-vel dicsekedhetett a nőknél, mint ahogy a fáma tartja róla, akkor tényleg csodáltra-méltó ember volt, nem a lebilincselő férfias-ságáért hanem soha meg nem szűnő gyön-gédségéért.

Igy ír az angol miss. Ha az, mit mond, igaz, akkor természetesen áll ez minden nem-zetre és országra. Talán jobb lett volna, ha mindent nem mondja el, mert utóvégre a gyöngédség is olyan dolog, amit könnyen el-tulajdoníthat az ember magának kölcsön-keppen. Nem sok időre, vagy örökre, de talán csak rövid időre, mert egészen véve az ember a szerelem terén mégis csak előbe helyezi az első sikert a maradandó sikernek.

nek törlesztési részleteit egészen a kölcsön teljes visszafizetéséig az állam fogja évenként fizetni. A város felhívása folytán tudvalevőleg három fővárosi nagy pénzügyintézet adott be ajánlatot erre a 200.000 koronás kölcsönre vonatkozólag. E három intézet közül a városi tanács a Magyar takarékpénztárak központi jelzálogbankja mint részvénytársaság ajánlatát találta legelőnyösebbnek és ezért a miniszterhez felírt, hogy a város ennél az intézetnél a kölcsönt felvehesse. — Ugy látszik, a közoktatási miniszter teljes mértékben elfogta és méltányolta ezen ügynek a névze emiatt sürgősségét, mert döntése alig néhány hét elteltével ma már meg is érkezett. Még pedig a legkedvezőbbben. A miniszter a város választását megfelelőnek találta. Most már a városi tanácsnak az előnyösnek elfogadott pénzügyintézettel csak szerződést kell kötnie a pénzfelvételre vonatkozólag, amint ezt a miniszter ismét revidálta, — ami a jelek szerint ismét csak néhány heti időbe fog telni, — ki fogják írni az építkezésre szülő pályázatot és az építést már a jövő év tavaszán elkezdhetik. S ezzel a közel jövőben oly monumentális épülettel fog gyarapodni városunk, ami büszkeségünk lesz, mert a tervek annak a néhány év előtt elődjat nyert góthikus tervezetnek figyelembe vételével készülhetnek csak, amely tervhez hasonló imponáns középiskolai épülete egyetlen magyar városnak sincs.

— Nyugdíjasok veszedelme. A nyugdíjas állami alkalmazottakat — nagyon közelről érintő intézkedést tett a belügy miniszter. Szigorú körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, és ebben azt panaszolja, hogy igen sok nyugdíjazott állami tisztviselő és katonatiszt van mint rendes tisztviselő vagy napidíjas alkalmazásban, akik tehát két helyről huznak díjazást. A belügyminiszter kimutatást kíván az ilyenekről és a mostani fizetési összeget el fogja vonni a nyugdíj összegéből. Ez a szigorú rendelet a napokban érkezett le Zalavármegye alispánjához.

— Leugrott a robogó vonatról. Szombathelyről jelentti tudósítónk: Tegnap délután Gyömör és Szemere között a Gy. felé robogó személyvonat egy másodosztályú kocsiából egy eddig ismeretlen egyén kiugrott és szörnyet halt. Az öngyilkos utasnál Szombathelyről Győrig váltott vasuti jegyet találtak és így az öngyilkos ismeretlen délután fél egy órakor Szombathelyről indult el utolsó utjára. A vonaton nagy izgalmat keltett az eset, amelyről a szombathelyi hatóságokat táviratilag értesítették. — A vizsgálat folyamatban van.

— Piacvizsgálat. Nagyon megnyugtatólag hat mindenkire az az érdeklődés, melyet a rendőrség a piaci kosarak időnkinti megvizsgálásával tanúsít. Ma megint volt piacvizsgálat, amikor is a rendőrorvos 6 kosár gyümölcsöt éretlennek talált és ezt a rendőrség elkobozta.

— A bejelentő hivatal, mint vállalat. A vidéki városok bejelentő-hivatalának szükségét mi sem igazolja jobban, mint az, hogy Nagyváradon például már vállalkozó is akadt rá, aki fizetési alapon szeretné megszervezni a modern városokban szükséges rendőri intézményt. Egy ottani kereskedő az élelmes vállalkozó, aki írásbeli ajánlatot adott be a városhoz, hogy ő hajlandó szervezni a főállítást a bejelentő hivatalt. — Évi tízezer korona szubvenciót kér a várostól, továbbá a szükséges felszereléseket a város berendezéseket. Ennek ellenében ő alkalmazza és fizeti a személyzetet, teljesíti a bejelentő hivatal

összes teendőit, sőt azt sem kifogásolja, hogy a hivatal működését a főkapitány, vagy helyettese ellenőrizze.

— Halálos kocsirakapaskodás. Konsthelyről lejjá tudósítunk: A napokban Hívisről Konsthelyre jött kocsin Berger Károly a gazdasági akadémia intézője. Az intéző fogata az uton egy parasztszekérrel találkozott, melyre három parasztyerek kapaszkodott fel. A szekér ren dőlt a pajkos gyermekeket úgy akarták a szekér végéről eltávolítani, hogy kalapjaikat lekapták a gyerekek fejéről és az utra dobálták. Éppen abban a pillanatban érkezett oda Berger fogata, midőn az egyik gyerek kalapjára leugrott a szekérről, még pedig egyenesen az intéző lova elé. A fiu már elkapta kalapját, de a megvadult lovak elől menekülni nem tudott, a azok keresztül gázoltak rajta, és a kocsinak két kereke is keresztül ment a fiu nyakán és mel lén. Az elgázolás után a fiu még fel tudott ugrani az uton fektéből és mintegy 25 lépésnyire elszaladt, de ekkor összeesett és orrán száján ömlött a vér. A fogat azonnal orvosért vágatott, de mire az orvosi segély megérkezett, a gyermek, — ki saját pajkosságának lett az áldozata már meghalt.

— A tanköteles iparos és kereskedő t. noncok összeírása. Megkezdődött a nagykanizsai ipari és kereskedelmi tanoncok összeírása abból a célból, — hogy megállapítható legyen, kik a tanoncok közül a tankötelesek. Ezzel egyidejűleg fogja a városi kiküldött a munkaadók, illetve főnökök és tanoncok között létrejött szerződéseket is felülvizsgálni, mert akik ily szerződéseket nem kötöttek, azokat a törvény szerint pénzbüntetéssel kell megírni.

— Halraktározó telep Szombathelyen. Szombathely város a lakosság halszükségletének közvetítése érdekében a város területén megfelelő haltartók, a piacon pedig alkalmas árusító medencék létesítését határozta el. Az országos halászati felügyelőség által közzétett terv szerint Szombathelyen öt haltartó épül. A földművelésügyi miniszter felhívta a nagyobb városokat, hogy a szombathelyi példán indulva raktározó telepek és árusító medencék létesítését vegyék tervbe.

— Alkalom szüli a tolvajt. A vasuti állomás perronján lévő kis trafik tulajdonosnője tegnap este néhány percre eltávozott a törszéből és ennek ajtaját, feleslegesen találta bezárni. De valaki bizonyára vásárolni akart a trafikban és mivel ott senkit nem talált, ellenben a törszé ajtaja nyitva volt, alkalomszerűnek találta a trafik pénzesfiókját kiüríteni. Az alkalom szülte tolvaj azonban csak néhány koronával tudta megkísérteni a könnyű műtrafikosnőt, mert a fiókban csak egészen kis összeg pénz volt. A rendőrség nyomozza a tettest.

— Körözött tolvaj. A székesfehérvári rendőrség távirati megkeresést küldött a nagykanizsai rendőrséghez, amelyben egy nagyobb szabású lopás kinyomoztatását és letartóztatását kéri. A székesfehérvári görög keleti lelkészről, Reics Demetertől ugyanis 3100 kor. értéket képviselő különféle ezüst evészközt és női arany ékszereket lopott el eddig ismeretlen tettes, aki valószínűleg erre fel vette útját. Rendőrségünk megtette a kellő intézkedéseket a jeles személyiség kinyomozása és fogadása érdekében.

— A csáktornyai közraktár fiókja Baján. Csáktornyáról jelentik, hogy az ottani közraktári vállalat Baján az államasvuti állomás közelében közraktárakat akar létesíteni.

— Több altiszt lesz a hadseregben. A hivatalos lap tegnapi száma közölte, hogy a tervezett új védtörvényben megvalósításra kerülő rövidebb két évi lényegesen katonai szolgálattal az eddiginél jóval több altisztet igényel a védből, hogy a rövidebb két évi szolgálat alatt intenzív kiképzésben legyen részesíthető. A törvényes kötelezettségén túl önként tovább szolgáló altiszteknek biztosítása a jelenlegi kinézet mellett is nagy gondot okoz a katonai igazgatásnak, mennyivel inkább fog kellőni tehát módokról gondoskodni, hogy az ezertul sokkal nagyobb számban igényelt altisztek rendelkezésre álljanak. Az önkéntes jelentkezés előmozdítására az anyagi és társadalmi előnyök nyújtása és az a jövő kilitása szolgál, hogy az önként elvállalt katonai szolgálattal elsőbbségi igényt biztosít polgári közszolgálatok elnyerésére. Az anyagi előnyök közé sorolható az biztos kilitás is, hogy a továbbbrazsgáló altisztek nemcsak a saját személyüket, de családtagjaikat ért sorcsapások, balesetek, súlyos betegségek, műtétek, elhalálozások esetében oly mérvű pénzbeli segélyezésre számíthatnak, amelyivel a sorcsapások által okozott anyagi zavarokból kimenthetők. Ily célból létesült az 1906. évben a közös hadseregből és az 1907. évben a honvéd altiszti segély-alap. A közszolgálatból ismeretes az a társadalmi akció, melyet a honvédtiszti segély-alap megteremtése érdekében Jakellafussy Lajos honvédelmi miniszter megindított és amely mindjárt akkor több, mint 160.000 korona adománynak gyűjtését eredményezte.

— Elveszett. Ma délelőtt a Csengery- és Zrínyi Miklós-utca sarkán álló Rapoch ház előtt egy arany foglalatú gyémántkőves brosstú elveszett. Kéri a becsületes megtalálót, hogy illő jutalom ellenében adja át a rendőrségnek.

— MAYER KAROLY első dunántúli gemű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és plissirozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elvállal szakkájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

Színház és művészetek.

(—) Heti műsor:

Péntek: Erdészleány. (Ez időnyben utoljára. Félhelyárrakkal)

Szombat: A nap hőse. (Szőke Sándor jutalomjátéka. Helta Jenő vendégfeléptével.)

Vasárnap: Goldstein Számi. (Helta Jenő vendégfeléptével.)

Hétfő: A szobaleány. (Utolsó előadás, Félhelyárrakkal.)

(—) Forradalmi népsz. A Forradalmi népsz.

című színművet adták tegnap este a színházban. Elég hatásos darab és rutinnal megírt meséjének nagy sikere is volt Pesten a Magyar Színházban. Nálunk is meglehetősen előadásban játszották az este, bár nem egy megjegyzésünk lenne az előadás ellen. Talán a legügyesebb dolog volt az, hogy értelmesen megszabdták a darabot és így idejében véget ért a meglehetősen elnyűtt színmű. Thuri Elemér egész este szavalt, szavalt, mindig szavalt. Már napokon át egyebet sem tesz, csak szavalt. Thurié is hideg volt mátká szerepében, nem csak a keze, amlat a darabban van hanem a szíve, minden mosdulata, egész lényé is. Ott is jéghideg volt, ahol fel kellett volna neki lépnie a szerelem és a szenvedély tüzében. Szőke Sándor tegnap este játszott a legszívesebben emlékeztet nálunk játszik. A haláltól rettegő nyúlást

ember szánalmas alakja az 8 alakításával
vándorlók vonaglott. Ögvesen játszott Lóráy
Remér és kisebb szerepekben Szilágyi és
Dormann.

(-) A Nap hőse. Tegnap számunkban
már jelenték, hogy milyen értékes színházi
estére lesz kilátásunk szombaton. A Nap hőse
című kitűnő bohózat előadásában két nagy-
tehetségű színész fogja a főszerepeket kreálni.
Szombaton este lesz ugyanis Szőke Sándor
Jutalomjátéka és ekkor fog fellépni Heltai
Jenő vendég. Mindkét művész neve vonzó
erővel bír a kanizsai publikum előtt, amit
bizonyít az is, hogy már is szépen fogynak a
jegyek. A mint már tegnap is megírtuk ez a
két kiváló színész megérdemli, hogy telt ház
melletti játszasson. Szőke Sándor mélysege-
sen díszkrét művészete s Heltai Jenő pom-
pás, természetes humora egyaránt garancia
arra néve, hogy ezt az utolsó kánikula előtti
nagy sláger estét senki el ne mulassza meg
nézni.

(-) Az Erdészleány, operette 3 felvonásban.
Zongorára és énekhangra 2 fűzet ár 6. — korona. —
Ho világóta. Zongorára és énekhangra, ára 1
korona 80 fillér. Kapható: Fischer Fülöp fia
könyv- és papírkereskedésében Nagykanizsán.
Vidőkre az összeg előzetes beküldése ellenében bér-
mentve küldöm meg.

A kiváló bőr- és lithimus gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbetegségek, köszvény, cukor-
betegség és haragos bántalmaknál kitűnő hatás.
Törvényes orvosi igazolás.

Kapható: Ártárvízgyógyintézet és a Salva-
tor Gyógyintézet, Budapest, V. RUDOLFSZABAD.

Táviratok és telefonjelentések.

A kormány bemutatkozása a főrendiházban.

Budapest, július 23. Wekerle miniszterel-
terelnök holnap reggel dandós bírtokáról Bu-
dapestre érkezik, hogy résztvegyen a főren-
diháznak holnap délelőtti 10 órára egybehívott
ülésén, ahol a Wekerle kabinet újra való
kinevezéséről szóló királyi kéziratot fogják
felolvasni. A képviselőházban történt bemu-
tatkozás alkalmával ugyanis a vita kelletténél
hosszabb időt vett igénybe és így Jasth
Gyula elnöknek nem volt módjában a királyi
kéziratot a főrendiháznak még idejében át-
küldeni és így akkor Wekerle csak szóbelileg
jelentette be a kinevezést.

Meghalt egy tábornok.

Budapest, július 23. A budapesti vörös
kereszt kórházban tegnap Taxis Józsi bárány
gyalogsági tábornok meghalt. Temetése ma
délután tizenöt óráig fényes katonai pompával.

Öngyilkos önkéntes.

Budapest július 23. Ma reggel Lehel-ut-
cai lakásban Csorai Viktor egyéves önkéntes,
Csorai Lajos gazdag fővárosi nagykereskedő
fia öngyilkosságot követett el. Az önkéntes
valami apróbb szolgálati szabálytalanság miatt
öt nap kasszafogságra ítélték, de ennek
darára eltávozott a kasszanyárról és haza ment.
Kapitánya ma reggel az őrmestert küldte az
önkéntesért, aki, midőn neki a szabálytalanság az
őrmester érkezését bejelentette, revolvért ra-
gadt és löbelőtte magát. Az öngyilkos ka-
tona szülői vidéken nyaralnak.

Véresre vert megyei tisztviselő.

Békés, július 23. Lengyel György, megyei
tiszviselőt ma délelőtti a megyeháza előtt Far-
kas Gyula tanár és öccse Farkas Pál hivatalnok
megtámadták korbáccsal és bottal véresre
verték, úgy hogy életveszélyes állapotban vittek
lakására.

Betörések a vidéken.

Makó, július 23. Az éjszaka az itteni bi-
teltszövetkezetben betörők jártak. A betörők a
Weithelm szekrényt felcserélve az abban volt
érték papirokat, kötelevényeket és váltókat
széttépték, a pénzt pedig elrabolták. Ugyanez
éjjel a postahivatalt is kirabolták. A tettesek
nyomtalanságul elűntek.

Megbűntetett magyarejlens papok.

Arad, július 23. A nagygyűlési járás
szolgálatja a járásbeli román lelkészeket
pénzbüntetésre ítélte amlatt, mert azok a mi-
nisteri rendelkezés ellenére nem tétették ki
az iskolák falára a magyar állami címet. A
kirótt pénzbüntetés a belügyminiszter jóvá-
hagyta és azért most a papok küldetésére
felkereste az aradi püspököt, hogy a büntetés
pénzét ő fizesse meg, — mert a papok a
püspök utasítására mellőzték a magyar címet
kifüggesztését.

Öngyilkos földbirtokos.

Csaba, július 23. Tóth Ferenc tekintély-
földbirtokos ma elmezávarában felakasztotta
magát és meghalt.

Sikkasztó postatiszt.

Balassagyarmat, július 23. A balassagyar-
mati rendőrség táviratot intézett a budapesti
főkapitánysághoz, hogy Zembák Vilmos pos-
tatiszt ma 5000 korona elcsikkasztásával meg-
szökött. Kövözik.

Nyílt-tér. *)

Figyelmeztetés.

Ezzel kijelentem, hogy férjem Schweiger
Arnold semmiféle adósságát ki nem fizetem
és a részemre nála teljesített fizetéseket ki
nem ismerem.

Nagykanizsa, 1909. július 23.

Róth Laura
nőikalap üzlet.

*) E rovat alatt közöltek a szerkesztőség nem
felel.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai arányaimok. —

(Távirat.)

A Pest Magyar Kereskedelmi Bank nagyhonizai
lióhjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 752 25. Osztrák hitel részvény
39 75. 4%, magyar koronajáradék 92 95. Kereskedelmi-
bank részvény 3415. —, Salgótarjáni közszénbánya rész-
vény 565. —, Rimamurányi vasúti részvény 584. —, Adri-
engerhajózási részvény 389. —, Hazai bank részv. 279. —.

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, július 23.

Változatlan.

Készáru-üzlet.

Határldó-üzlet:

Buza 1909. október 13.76 Buza 1910. április 13.98.
Rozs 1909. október 9.95. Zab 1909. október 7.70.
Tengeri 1909. júliusra 7.85 Tengeri 1909. aug. 7.86
Tengeri 1910. májusra 7.04. Repce 1909. aug. 13.40

Palkó Péter építő

Nagykanizsa, VI. ker. Varazdi-u. 63. (Bajai ház.)

Elvállal minden új épület emelését
és tetőcserejét szolid árkak mellett. Költ-
ségvetést és tervek díjmentesen ké-
szítek. Levélben értesítésre személy-
esen megjelenek, vagy levélben vála-
szolok. A n. é. közönség bizalmát kérem.

Maláta tápsör különlegesség

Hercules-sör

Főraktár Rechnitzer Mór cégnél Nkanizsán

Kinizsi-utca 18. sz. alatt

ujonnan épült, tizenöt évig adómentes ház
eladó. Három szobás utcai és egy két-szo-
bás és egy egy-szobás udvari lakásból áll.
Bővebbet a háztulajdonosnál ugyanott, 290.

Tűzifa-eladás!

Legjobb minőségű
száraz, egyszerűen
bűkkhosszú
alábbi árak mellett
szállít azonnal

KONDOR ADOLF tűzifa-üzemanyos, Arany J. u. 1.

Telefon: 122 szám.

Árjegyzék: 1 méter-84 2.00 m. magas 36 korona,
1 erdei-81 2.20 m. magas 39 korona
házhöz szállítva s általam összerakva.

Egy vasúti kocsiakomány 10.000 kgr. garantírozva legelőbb
5 méter-81-et szintén házhöz szállítva 180 korona.

Megrendeléseket még elfogadnak: Brück Márkus
és Társa szállítónál, Dedevácz Béla és
Schlesinger Izidor kereskedőknél.

2653/kv. 11:09. Érk. június 4-én.

Árverési hirdelmény.

A perlaki kir. járásbíró, mint tkvi hatóság
közölni teszi, hogy az első dárda földm. részvény-
társaságnak Háhn Bernát keresnivei (a gyurgyevádi
kir. járásbíró területén) lakos elleni végrehajtási
ügyében 124 korona tőke, ennek és pedig 148 korona
után 1908. október 29-től, 1909. évi február hó 15-ig,
124 korona után pedig 1909. évi február hó 15-ik nap-
jától járó 5 százalékos kamattal, 48 korona 39 fillér
eddig, 17 korona 85 fillér árverés körvényi költség
behatása végett a nagykanizsai kir. törvényszék, a
perlaki kir. járásbíró területén — fekvő a következő
ingatlanok, u. m. a ligetvári 2002 sz. tjkben foglalt:
A + 2. sor. 62 hrsz. háznak 46 sz. a. udvar és kert-
nek Háhn Bernát nevében álló fele része 2000 korona, a
drávasiklósi 327 sz. telekjegyzékben felvett: A + 1
sor 85 hrsz. szántóföld és rét Csanakában, egészben
96 korona kikiáltási árban, mint becsárban, az 1909.
évi augusztus hó 21-ik napján d. e. 9 óra-
kor ligetváron a körjegyzői irodában és del-
előtt 10 órakor Drávasiklóson a községháza
dr. Gruber Lajos da dai ügyvéd vagy helyettese köz-
benjöttével megartandó árverésen eladni fognak. Az
ingatlanok a kikiáltási ár (1/3) kétharmadánál alaco-
nyabb áron el nem adhatók és az, ki az ingatlanért a
kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet igény
senki sem akar, köteles azonban a kikiáltási ár 1/3-
a szerint megállapított készpénzt, az általa ígért összeg
ugyanannyi százalékká kiegészíteni.

Venni szándékozik, figyelmeztetnek, és az árverés
megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10 százalékát
bánapénz fejében letenni.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.

Perlakon: 11:09. június hó 5-én.

Szenes,
kir. albró.

STOCK

Cognac Medicinal

szavatolt valódi borpariát

Camis & Stock

gőzpároló telepéből

BARCOLA.

Egyedül cognac gőzfőző
állandó hivatalos vegyi ellen-
őrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

Szerkesztőség és kiadóhivatala
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 2.
Telefon-szám: 78.
egy mellékkiállással.

Hírlapok, más kiadványok és magán-
közlemények áronként 50 fillér.
Hírlapok és események értékeinek díja
3 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:	
Egy hóra	1.— K.
Negyedévre	3.— "
Félévre	6.— "
Egész évre	12.— "
Postai szétküldéssel:	
Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.— "
Egész évre	18.— "

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadóhely: János:

ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor

ünnepnapok kivételével.

Politikai hetiszemle.

Nagykanizsa, július 24.

Ilyenkor nyáron, mikor a napi politika eseményei nem kötik le annyira az ember figyelmét, a politika aktuális kérdéseinek sok olyan dolgot meglátunk, szinte fel-feljövőnk, amellyel eddig nem igen volt időnk foglalkozni és gyorsan elsiklottunk felette, mint kisebb jelentőségű dolog felett. Valaki megírta egyszer, hogy a nyári chronique scandaleuse-ök vetik a legszenyebb hullámokat; a nyár kevés eseménnyel szolgál és ha akad valami szenzáció, a lapok mohón kapnak rajta. Talán ez az oka annak is, hogy más kérdések is rendes terjedelmükkel bővebben kerülnek be a sajtóba, és a figyelmünk ráirányul olyan kérdésekre, amelyeket máskor elhanyagoltunk.

Itt van például a zágrábi felségárulási pör. Hónapok óta folyik már Zágrábban az az ódlorus pör, amely eddig kevés figyelmet szavart és csak a lapok törvényszéki rovatában szerepelt. Most egyszerre kilépett az eddigi keretektől, hasábokat foglal le a lapokban és olyan érdekes és megdöbbentő szenzációkkal szolgál, amelyek mellett érdemes hosszasan megállapodnunk.

A zágrábi felségárulási pörrel kapcsolatban ugyanis kiderült, hogy egész Európában egy hatalmas mozgalom agitál ellenünk, amely úgy akar minket odaállítani a művelt nemzetek ítélőszéke elé, mint durva marnokát és elnyomóját a hazai nemzetiségeknek. Nem volt titok eddig sem, hogy a nemzetiségek a külföldön keresnek támogatást igazatáik mellett és annak idején Björnsen-nak meg Scotus Viator-nak személtése figyelmetetett arra, hogy a nemzetiségek minő aknamunkát folytatnak ellenünk a külföldön. De a zágrábi pör ennek az akciónak olyan részleteire is világít meg, amit eddig nem ismertünk és teljes sivar-
ságban feltárta ezt a nagyarányú, gardag szándékkal rendelkező manipulációt.

Ugyanilyen szomorú tanulságokkal szolgált a trónörökösnek sinajai útja is. Eddig nem sok ügyet vetettünk ezekre a piszkolódásokra, hazug panaszokra, amelyekkel a külföldet akarták ellenünk hangolni. Szörványos eseteknek tartottuk az eddigi szimptomákat, kicsinyes ágálásnak, amelynek senki sem ül föl. Ki veszi őket komolyan — gondoltuk — hiszen olyan állászatok, együgyűek a hazugságaik, olyan nyilvánvaló a mi igazunk. És még akkor is, mikor Björnsen beállott az ellenünk tájékoztatók táborába, csak sajnálkoztunk a derék Mesteren, hogy olyan naívu beugrott ezeknek a politikai kalandoroknak.

Most pedig megdöbbenve, hűledve látjuk, hogy a kalandorok számítása mégis bevált: sikerült ellenünk uszítani Európát, sikerült odakünn közhíjjá érlelni galád rágalmaikat és tervszerű, hatalmas agitációval az egész kontinenst felvonultatják ellenünk.

És ilyen annak az agitációnak a taktikája is, amelyet a zágrábi pör ügyében a külföldön ellenünk kifejtenek. Jeles publicistákat, államférfiakat, írókat sorakoztatnak ellenünk intervjúban, akik hírét sem igen hallották Horvátországnak, akiknek a horvát viszonyokról, még kevésbé a horvát felségárulók dolgáról természetesen halvány sejtelmük sincs és sikerült csaknem az egész Francia sajtót beugrasztaniok abba, hogy átiratban kérjék magyar kollégáinkat a Zágrábban fenyegetett sajtó-szabadság védelmére.

Ez már igazán túlhalad minden képzeletet és ez ellen a legerélyesebben kell sikra szállanunk. A rosszul informált külfölddel szemben hozzá kell fordulnunk a jól informált külföldről, elő kell állanunk nekünk is a világ előtt — és nyíltan, őszintén, de nyomatékosan fel kell tárunk az igaz tényeket, hadd lássák, kiene van hát igaz, hadd győződhessenek meg mindenütt, minő komisz, lelkiismeretlen üzemekkel, hitvány fogásokkal igyekeztek ezek a politikai kalandorok maguk mellett közvé-

leményt verbuválni Európában. Meg kell mindent csinálnunk sürgősen, ha nem akarjuk, hogy a féktelen agitáció egészen elhatalmasodjék és teljesen elbódítsa a külföldet, úgy hogy azzal szemben már minden szavunk, minden igazságunk gyöngye és erőlen lenne.

Függetlenségi népgyűlés Zalában.

Kimaradtunk a nyári programból.

Nagykanizsa teljes hitvallást.

— Saját tudósítónktól. —

Az országgyűlési függetlenségi párt verérel és tagjai feláldozva nyári plihenőjüket, melyre egy nagy harc fárasztó előcsatározása után rászolgáltak, a jövő hónapban nagyszabású akcióba kezdenek és politikai vallomás tételre hívják fel az országot. Ez széles medrű tevékenységnek az lesz az eredménye, hogy mire a képviselőház összeül újból egybegyűl, a függetlenségi pártunk pontosan fixírozott és immár túrpróbát kiállt követelésével mögött majdnem az ország egységes körvéleményének kétségtelen megnyilatkozása fog állani. És akkor ezzel szembe el kell nemulnia minden vádaskodásnak, alacsony szándéku rágalomnak. A függetlenségi párt elvei megvalósulásáért ekkor már az egész magyarság kinyilatkoztatott állásfoglalásnak paizsával fog küzdeni.

Igazán sajnáljuk, ha az országos megnyilatkozásban, mely impozánsnak és döntő jelentőségűnek készül, Zalamegyének nem lenne helye. A mellőzés a félreismeretek keserűségével töltene el bennünket, ha e nagy nemzeti kinyilatkoztatásban Zalamegye függetlenségi körönségének szavazatáért nem jönnének el, ha nekünk nem adnának módot arra, hogy mi, kik a parlament legutóbb lefolyt eseményeinek alkalmával egész lélekkel öhajtottuk a függetlenségi párt győzelmét, mi is zavartalan egységgel erősítsük pártunk további küzdelmének az országos körvéleményben gyökeres alapjait.

Most olvassuk a függetlenségi párt nyilvánosságra jutott nyári programját és ebben arra a leverő hatású fölfelezésre jutunk, hogy Zalamegye nincs fölveve ama megyék rovatában, melyekben a párt a nyári folyamán városi és kerületi gyűléseket szándékozik tartani. Ez a mellőzés teljesen érthetetlen

A mi cégünk készítménye az egyetlen, amely Olaszországban a hivatalos orvosi szerek jegyzékébe is föl van véve.

AZ ERNESTO PAGLIANO tanár cég

PAGLIANO SYRUP

Nagyon (saját házában) Calato S. Marco 4 — a legjobb és legidősebb
gyógyász. A mi PAGLIANO SYRUP-unk a legelőkelőbb
gyógyászati törvényes engedéllyel jut forgalomba. Pagliano
szár eredeti receptjei szerinti, melyek a mi birtokunkban
vannak és amelyet legelőkelősebben készítettünk el.

Óvás. Mindenkit figyelmeztetünk, hogy nekünk hasonló cégekkel semmi köze sincsenek és nem is akarunk velük összeköttetésbe lépni. Felkérjük tehát a vevőinket, hogy óvakodjanak bizonyos ártalmas utánzatoktól, a melyeket minden lehető módon és kétes reklámokkal ívarkodnak forgalomba hozni. Hogy a legbiztosabban kaphassuk az egyedül a mi valódi jelzésünkkel ellátott készítményt, amelynek egyáltalán semmi köze egyéb hasonló készítményekhez, ajánljuk dílette a mi cégünkhez Nápolyba fordulni, vagy pedig SOCRA TE BRACHETTI REAL-GYÓGYSZERTÁRÁBA, ALA (Dél-Tirol).

előttünk, annál inkább, mert a koalíció tényleges követel teljesen megbomboltak és pártközi tekintetek a függetlenségi pártot nem tarthatják vissza attól, hogy Zala megyében is hódító körutra induljon, illetve, hogy Zala megye politikai lelkiismeretét az eddiginél őszintébb megnyilatkozásra készítsék.

De lehet, hogy félreismernek bennünket. Végre is az a tény, hogy e megyében három néppárti és egy alkotmánypárti képviselői mandátumot is kikerült, csakugyan gondolkodóba ejthet af-lett, hogy a megyének valóban gyökeres függetlenségi közönsége van-e. Mit tudunk, hogy van és rendíthetetlenül erős a hitünk, hogy egy legközelebbi képviselőválasztás imponánsan szép eredménnyel fogja ezt bebizonyítani. Ha egyéb nem, a néppárt ellenszenvet keltő garázdálkodása és szinte vakmerően magyartalan politikai magatartása hozzásegít ehhez bennünket. De a néppárt zalamegyei nagy népszerűlenségét csak mi ismerjük, míg a függetlenségi párt csupán befejezett tényekkel, a mandátumok arányával számolhat. An jó: a megyei párt vezetősége kísérelje meg, hasson oda, hogy az országgyűlési párt nyári programja megyénkbe is kiterjedjen; de ha a kísérelt meddő marad, nálunk ritkán tapasztalt, végre elképzelhető agitálással, buzditással, szóval és sajtoton hassunk mi oda, hogy az egész megye közönségét megnyilatkozásra bírjuk a függetlenségi párt törekvése mellett! Megyénk e egyszerű deklarációja a képviselői mandátumok arányszámánál őszintébben hirdesse a megye közönség többségének választási korlatkódástól nem befolyásolt és meg nem hamisított egyenes politikai hitvallását. Ezt a népgyűlést a nyári folyamán okvetlenül meg kell tartani olyan kiterjedt mértékben, mely a nemzeti ellenállás legteljesebb napjaira emlékeztessen.

Ezt a bizonyára indokolt és időszerű indítványt kibővítjük egy vendégszerető invitálással: tartsák meg a megyei népgyűlést, a zalamegyei függetlenségi párt gyűlését *Nagykanizsán*. Biztosíthatjuk a párt vezetőségét, hogy ha a népgyűlést Nagykanizsán tartják meg, ez már magában is biztosítja azt, hogy a gyűlésen a függetlenségi polgárok ezzel fognak megjelenni. Ez a gyűlés, mely néppárti kerület székhelyén folya le, kiválóan ama tény megnyilatkozását, hogy a választó kerületképpen hozzászólott falvak nélkül Nagykanizsa polgárságának tulajdonképpén tisztá függetlenségi érzelmű és ha nagybecsűséssel van is mai képviselőjének egyénisége iránt, nem tartózkodik attól, hogy igaz elvel álláspontjának méltó kifejezést adjon.

A mi hitünk az, hogy a függetlenségi párt minden korlátozás nélkül, a többségi elv tiszta megvalósításaként kormányra jut és hogy a választójogi reformot ez a párt fogja megvalósítani. Tudjuk határozottan, hogy mikor az Andrássy féle törvényjavaslat készül, éppen függetlenségi oldalról foglaltak állást az iránt, hogy Nagykanizsa városa önálló választókerület legyen, mert nem bíztak a városi lakosság függetlenségi érzelmeiben. M elmondhatjuk, hogy e bizalmatlanság méltatlanul éri Nagykanizsa lakosságának nagy többségét és ezért óhajtanók, hogy a kanizsai népgyűlést cáfolata legyen a bizalmatlanságnak és legyen az meg nem alkuvó elvhűség legszebb bizonyítéka. Mert egészen bizonyos, hogy Nagykanizsa önmagában sok-

kal inkább függetlenségi kerület, mint bármely közlekedő vidék hozzászólásával.

Kont.

Vasuti jegyek.

A városi tisztviselők és jegyzők részére.

— Saját tudósítónktól. —

A rendezett tanácsú városok tisztviselőit és a jegyzőket igen közérdeklő dolog van most napirenden és ez a félérujegyre való jogosításnak kérdése. A városi tisztviselőket és jegyzőket eddig igazán érthetően okból kizárták ebből a kedvezményből, a legújabb időkben hosszú és ismételt kérésre jutott annyira a dolog, hogy a kedvezményt rájuk is kiterjesztették. Sajnos azonban több tisztviselő kihagyta a jogosítvágra megállapítottak használatából úgy, hogy most az akciót az iránt, hogy minden tisztviselő élvezhesse e kedvezményt, tovább folytatják.

Egértőbb a minisztertanács Kossuth Ferenc kerandekelémügyi miniszter előterjesztésére a magyar királyi államvasutak vonalain a féléru menetjeggyel való utazásra igényjogosultságot adott annak idején a szorosabb értelemben köz-igazgatási teendőket ellátó tisztviselő-jelleggel bíró községek részére. Ennek fogva a rendezett tanácsú városokban a féléru jegykedvezményre a következők jogosultak:

A polgármester, tanácsnok, rendes fizetési jegyző, főjegyző, rendes fizetési ügyész, rendőrkapitány, alkapitány, rendőrtiszt, rendőrhadnagy, rendőrfőhelyőrs, árvasszéki főnök, püztárnok, adóhivatali főnök, adóbehajtási főnök, adófelügyelő, adóvégrehajtó. A március negyedikén megtartott minisztertanács a tisztviselőknél kívül ezt a jogosultságot kiterjesztette a tényleges szolgálatban levő községi és körjegyzőkre, valamint azon okleveles jegyzőkre, akik valamely nagy községben a vezető jegyző mellett rendszerintelt állásban önálló hatáskörben működnek és emellett a vezető jegyzővel egy minősítés, mint felelősség tekintetében egyenlők.

Az említett városi és községi alkalmazottak csak saját személyükre nézve részesülnek az utazási kedvezményben, ellenben családtagjaik számára kedvezményt nem igényelhetnek. Ugy a városi tisztviselők, mint a községi és körjegyzők csupán tényleges szolgálati idejük alatt tarthatnak igényt az utazási kedvezményre; a nyugdíjazott községeknek a kedvezményre igényük nincs. Ez az utazási kedvezmény csak a távolsági forgalom vonatkozásában az első viszonylatokban érvényes: a díjszabás szerinti szomszédos forgalmi viszonylatokra nem terjed ki. Ezek viszonylatokban tehát a rendes menetdíj, illetve, amennyiben ennél a távolsági forgalom első vonalszakaszának kedvezményes menetdíja olcsóbb az utóbbi fizetendő. Az igényjogosultak csak egy élvezhetik a kedvezményt, ha maguk részére az illető naptári évre szóló vasuti arcképes igazolványt állítanak ki. Az eziránt a Máv. igazgatóságához intézendő, szabályszerű látványozással és kérvénnyel két darab látogatójegy alakú, aláírással ellátott fényképével felszerelt bélyegtelen folyamodványok a folyó év tartamára legkésőbbben folyó évi augusztus harmincegyedikéig, a következő évek tartamára pedig legkésőbbben az előző év december 31-ig, vagy ha évközben foglalják cél állásaikat, megválasztásaikat, vagy kinevezéseiket követő hónap végéig terjesztendő be a Máv. igazgatóságához. Akik az arcképes igazolványt meg nem szerzik, vagy annak kiállításáért előkezes folyamodnak, elvesztik az igényt az illető év tartamára az utazási kedvezménytől. A folyamodványokat a

a városi tisztviselőknél a polgármester látta-mozza, a polgármestereknek, valamint az igényjogosult községi jegyzők kérvényeinek látványozására a vármegye alispánja illetékes. Az arcképes évi igazolvány kiállításáért egy korona kiállítási díj fizetendő, amely összeg egy korona értékű postaleveljegyeket a folyamodványra való ragasztásával rovándó le.

A kiváló bőr- és kőműves gyógytorrós

SALVATOR

vegy- és bolygóhajók, kőművesek, csomó-
bontók és búrások általános kőművesek.
Természetes vasmentes savanyúvíz.
Egyszerű és gyors gyógyítások vagy a Balatoni-Lipót
Balaton-füred Városi Kórházban, V. Belsőosztályon.

Hírek.

Balatoni hangulatok.

— Az új vasut mentében. —

— július 24. —

Nem irunk fürdőlevelet, ne tessék meg-jedni, sem nem akarjuk, ki tudja hányadszor méltatni a balatonvidéki új vasutat, csak néhány kedves apróságot mondunk el a Balaton mellékéről, amelyet rövidesen egészen kiforgat régi pártiakális jellegéből a kultura száguldó előőse, a vasut. A zalamegyei nép, mióta az eszté tudja, nem látott ilyet és a nyári munkaidő ellenére egész fukas csoportok verődnek össze mindenfelé a pálya mentében és üdvrivalgással, kendőlobogtatással köszöntik a tovarobogó vonatot. — Mikor a kerékpár új találmány volt, akkor lehetett látni ilyen üdülők képeket a falusi utcákon és országutakon. Elkeresztelték boldokkocinak, csak az a különbség, hogy a biciklival máig sem tudtak megbarátkozni, — de a vasutat, a rég várt, jöttevő jövevényt csupa szimpitiával kísérik. Sőt az urinép is kijár az állomásokra vonatot várni. Új szórakozás es-mest a Balaton felső partján, ahol kanyargósan jár az új vonat, hogy a legkisebb falunk is jusson belőle.

Almádi után Balatonfüred a fénypontja a hangulatos balatoni vonalnak. A régi magyar uraknak ezt a kedvelt fürdőhelyét kultiválják ma is a legjobban, nem törődve azzal, — hogy a kedves pannonbűn papok még a petróleumvilágításához is ragaszkodnak és féltve őrzik az összes hagyományokat. Itt plien a nemzeti kultura búszkesége, *Blaha Lujza* aszszony. Külön villája van a Templom-utcában, homlokán az intim főlirással: *Főszek*. Másik helyen pedig az áhítatot keltő közmondás: *Ura et labora*. A nagyasszony talpig feketében egész nap kint ül a verandán, egymást érik nála a látogatók, mindenki főkeresi virággal, hódolattal, különösen a színészek, a kinek most Balatonfüred van a szezonjuk. Ha a művésznő kísétál a gyönyörű, széles, törpe-jegyekkel beültetett balatoni partra, egész udvara támad. A legszebb bakfi, a legkivá-natosabb menyecske is megtrigyelhetné tőle. De nem trigylik, mert őt mindenki szereti, bálványozza és boldog, ha köszönhet neki.

Másik híressége Balatonfürednek a herceg-prímás. Egy szelid dombjeletőn áll a szép, — tornyos villa, ahol *Vaszary* Kolos évtizedek óta tölti a nyarat. Az agg egyházfejedelmet senkise látja, nem szokta elhagyni pompás hajlékát, egész nap otthon van bizalmasával, *Kohl* Medárd püspökkel, akit szintén csak nagyon ritkán lehet látni. Most, hogy a politika elphent, azok, akik kedvtelésből vagy hiva-

ídszerűen politizálnak, egyformán elmenekültek a fővárosból. Almádban gyülekeznek a politika kommentátorai, az újságírók, Balatonszerepén pedig a politika csinálói, akik most nem csinálnak politikát, — csak évdőnek és kombinálnak. *Vörös Károly* Szemes érdekesége; hozzájárultunk báro *Pánffy Dezső*, sok idillbiro és kurali bíró, *Réti* ezüztizedes barátai és az *Abbázia* kerekasztalának törzsvendégei, — akik úgy beszélnek egy szemesi kirándulásról, mintha csak a Margitszigetre mennének át.

Almádban viszont a Balaton-kávéház politizáló vendégei adnak egymásnak találkát. Almád, ez a gyönyörű fekvésű, kényelmes villákkal megrakott hegyoldalsó különben most nagyon népszerű hely. Mióta a balatonvidéki vasút egyik mellékvonala, az alsóors-vevzsp-rmi vicinális megnyitott, Veszprém megyéből vasárnapokon észrevalóan rándulnak át Almádba, ahol velősségek nagyvárosi élet van.

De az alsópart sem marad mögötte elevevény. Irisszerű dolgában a zalamegyei partnak. Sőtők a maga pesti mozgalmasságával, szép asztalokkal, negyzerű kultúrájával, Balatonföldvár az ő hűdeg eleganciájával. Látta a maga intím szépségével óriási vendégszerző gyákorol a talán sincs messze az az idő, mikor a párját ritkító Balatont körös körül a magyar intelligencia népesíti be és Magyarországot nyáron nem a földön kelet keresni. Ebben nagy szerepe van az új vasútnak is, amelynek bizonyára vannak még hibái, hiszen a gyorsvonata személyvonat sebességével halad csak, de a jövő szezonban már ép egy rohan végig a csodaszép kilátást nyújtó pályán, mint a déli vasút gyorsvonata.

— **Szabadságolás a rendőrségen.** A városi tanács legnapj tanácsülése *Bay György* rendőrkapitány nyári szabadságát hétfőtől, 26-tól egész augusztus 28-ig terjedő négy heti időben állapította meg.

Hivatalvizsgálatok. Alsólendván folyó hó 20-án gróf *Baththyány Pál* főispán a főszolgabírói hivatali megvizsgálta a legnagyobb megelégedéssel fejezte ki. A főispán tiszteletére társas ebéd volt a Koronában. — *Perlakon* folyó hó 22-én tartott hivatalvizsgálatot gróf *Baththyány Pál* főispán, ahol szintén elismerését fejezte ki a főszolgabírónak. — Este a főispán tiszteletére dr. *Sadghydy* főszolgabíró vacsorát adott. — Mindkét útnak kíséretében voltak a főispánnak *Odor Géza* pénzügyigazgató, dr. *Thassy Gábor* m. főorvos és *Horváth István* h. főispáni titkár.

— **Beleegyezem.** Egy nagykanizsai kereskedőtől, ki egyik osztrák fürdőhelyen nyaral, a következő keserű hangú levelet kaptuk:

Beleegyezem. Tudniillik abba, hogy a kanizsai üzleteket naponta este hét órakor zárják be. Ha hazaérkezem, én is csatlakozni fogok az újítás-hoz. De tovább megyek. Abba is beleegyezem, hogy ne hétkor, hanem hat órakor zárjuk az üzleteket. Sőt ötkor. Sőt egyáltalában ki se nyissuk. Kinek? Minek? Szomorú dolog, igen tisztelt szerkesztőség, hogy kereskedelmünket érdeklő egyetlen hír, amióta hazulról eljöttem, az, hogy az üzleteket korábban fogjuk bezárni. Én azt mondom, akár ki se nyissuk. Végre is, ez csak fölünk függ, a közönség ebbe nem szól bele, mert a közönség egyáltalában nem látogat bennünket. Nem tudom, honnan származik ez a különös zenéjű szó, de szomorú tény, hogy nálunk minden a legteljesebb mértékben pang. Ilyen pangást még egyetlen dunántúli város sem látott, ilyen általános, zavartalan üzleti szélcsendet. Mondhatom, hogy nagy a baj nálunk és

éppen ideje, hogy ezt a kérdést felszínre vessük és állandóan ott tartsuk. Valamit kell tenni, mert különben a Zala egyszer csak a kereskedők azon egyhangú megegyezését közzölheti, hogy az üzleteket — egyáltalában nem nyitják fel.

— **Katonavilág Nagykanizsán.** Bár az ideig katonai nagygyakorlatok szintere messze kívüli esik egész megyénk határára is, mégis a nagygyakorlatra bevonuló rengeteg számú tartalékos és a városunkon átvonuló nagyszámú minden fegyvernemből való katonaság egy egész kisebbfajta hadjárat képét fogja augusztus hónap idevarázsolni. Augusztus 1-én tüzekek jönnek. A zágábról 13. tábori tartsékzed megy a vespérmegyei Hagymáskérre lögyakorlatokat tartani, amikor is három törzstiszt tizenhatsz főhadnagy és 272 legényből álló tüzezség 198 lóval és 16 nehéz ágyúval fog Nagykanizsára érkezni, ahol 2-án pihenő napot tartanak és csak 3-án vonulnak tovább Keszthely felé. A ma reggel fölünk Légiádra vonult egerezege 7 es huszárok is ugyanezkor, 2-án fognak visszatérni ide és 3-án itt tartanak pihenőt. Augusztus 10-én 1600 honvéd póttartalékos vonul be a nagygyakorlatra, 19-én pedig ismét 600 tartalékos katona. A 48. körös gyalogezredhez 21-én vonul be a nagygyakorlatra behívott, összesen 800 póttartalékos, 28-án pedig ismét 600 póttartalékos. Lesz katona tehát szépen, csak a katonai ügyosztály tudjon helyet adni ennek az óriási emberanyagának, mert bizony ebben a hőségben egy cseppet sem frigidésre méltó a helyzete annak a hivatalnoknak a ki nek ennyi ember elszállítására a feladata.

— **A Balatoni muzeum új palotája.** Keszthelyről írja tudósítónk: *Szalay Imre* miniszteri tanácsos, a Nemzeti Muzeum igazgatója, *Mihalik József* királyi tanácsos kíséretében Keszthelyen járt a napokban hivatalos kiküldetésben. *Szalay Imre* ez alkalommal bejelentette a képviselőtestületnek, hogy a vallás- és közoktatásiügyi tárca terhére Keszthelyen 172 000 korona költséggel a balatoni muzeumnak palotát emelnek.

— **Örlött a vonaton.** Gyékényesből jelentik lapunknak: A Kaposvár—Fiume között közlekedő délutáni személyvonat utasait rémületbe ejtette egy eddig ismeretlen nevű elmebeteg tette, aki a teljes sebességgel robogó vonatból a somogy megyei Kutas és Beleg állomások között, a vonat ajtaját kinyitva, kiugrott. Az utasok észrevették a halálugrást s azonnal meghúzták a vészféket: A robogó vonat oly hirtelen állott meg, hogy az utasok az egyensúlyt elvesztve erre-arra dűledezték s a csomagok a polcokról leestek. Nagy volt azonban az utasok csodálkozása, mikor látták, hogy az imént kiugrott egyén a kukorica vetések felé fuval, ott eltűnt. A

vonat 10 perc késéssel folytatta útját. A hatóság az illető kézrekerítése iránt a nyomozást folyamalba tette.

— **Nem sikerült a rabló cigányok elfogása.** Négy napig járt a szakmájában testületi képviselő *Bernschütz József* nagykanizsai járásörmester a hétfő este nálunk járt rabló cigányok nyomában csendőrelvel, míg végre is a cigányok kitűnő hírszolgálatuk révén tudomást szereztek üldöztesükről és a Bakony szélén a vörösbereányi erdőben abbahagyva rablókalandorászataikat, — elmenekültek üldözőik elől. A récsel és galamboki beíresek után szerdán virradóra a rabló cigányok a balatoni hegyek között fekvő Balaton-Udvaron követtek el még egy betörést. A löcségházát látogatták meg, ahonnan a Wertheim-kasszát kicipeltek és az udvaron álló jégverembe lökték és ott feltörték. Ranzal 800 koronát sikerült megszerezni. Másnap csütörtökön a nyomozó csendőrmester, — aki mindenütt csak pár órányival járt a menekülők mögött, megállapította, hogy a rablók Balatonfűröd elkerülésével a Veszprém megye

Vörös Berény községűl kezdődő óriási erdősebbe vették be magukat. Ekkor már igen sok csendőr összpontosult ezen a vidéken akik nyomban a vörösbereányi erdő átkutatásához láttak. De ennek csupán annyi eredménye volt, hogy nagyszámú bűnjelre akadtak, melyeket a rablók elhagytak. Ezek a bűnjelek, melyek között bankópénzek is vannak, mind a vas- és zalamegyei beíresekéből származtak. Így például megtalálták a rablók vasvágó botját, melyekkel a zárda ajtaját felfeszítették és számos háztartási eszköz, melyek elhelyezéséből arra lehet következtetni, hogy a cigányok ott a vörösbereányi erdőben akartak átnyarni, vagy legalább is hosszabb időt szándékoztak ott tölteni. De egyszerűságnál rájötték arra is a csendőrök, hogy mi oka a rablók újból hirtelen kiűnésének. Ez az ok pedig az volt, hogy a vörösbereányi erdőben állandóan letelepülve tartózkodó cigányok figyelemztették a körükbe menekülő rablókat az ottani környéken folyó rendkívül csendőrszpontosításra, amiből azok könnyen megállapíthatták, hogy a csendőrök az ő tiszteletükre gyűltek össze oly nagy számmal. Ezeknél a vörösbereányi erdőben állandóan letelepült cigányoknál meg is talált *Bernschütz* örmester két darab 20 koronás papírpénzt, amelyek a senyeházi rablásból származtak, de a rablók a Bakony rengetegekben oly óriási területen nyomtalanul eltűntek.

— **A tanítók fegyvergyakorlata.** Ma telt le a tizenhárom napra behívott tanítók fegyvergyakorlata és ma vetették le két katonazubbó-

Különös volna, ha még senkinek sem tűnt volna fel, hogy a fogporral vagy fogszappannal naponta való fogtisztítás dacára a fogak (főleg az őrlőfogak) gyakran rosszak vagy szuvasok. Nem-e legjobb bizonyítéka ez annak, hogy a fogporral vagy fogszappannal való fogtisztítás elégtelen? A fogak nem teszik meg kedvünkért, hogy csak oly helyeken rohadjanak, hol a fogkefével, porral vagy szappannal könnyen elérhetők. Ellenkezőleg, éppen azon helyeken, melyek nehezen hozzáférhetők, mint őrlőfogak hátsó felszínei, fogrészek, szuvas fogak, foghiányos helyek stb., a

bomlás és romlás legbiztosabban megy végbe. Ha a fogakat rothadás és megbetegedés ellen meg akarjuk óvni, tehát épségben megtartani, ezt a legbiztosabban az antiseptikus Odol szájvízzel érhetjük el. Ez az öblítésnél mindenhová hatol, a fogrészekbe, az őrlőfogak hátsó felszínére stb. Odol a fogrontó gombok életfeltételeit vonja el és a fogakat a szuvasodás ellen megvédi. Ezért mindenkinek sürgősen és jó lelkiismerettel ajánljuk, ki fogait egészségesen akarja megtartani, hogy szokja meg az Odollal való szorgalmas szájápolást. Egy nagy üveg Odol ára 2.— kor.; kis üvegé 1.20 K.

nyaikat, hogy fölcseréljék kényelmesebb polgári öltözeteikkel. Vidáman s teli örömmel siet mind-egyik a maga kedves kis családi otthona felé, hogy kipihenje az annyira rettegett katonai élet fáradalmait. De csodálatos, e vidámságban a hazatérés örömei kívül van valami jóleső és megnyugtató érzés, s ez az a tudat, hogy a katonaság vezetői körében mind nagyobb és nagyobb teret hódít a humánus bánásmód szel-leme. Ez az érzés ott van mindegyik hazatérő tanító szívében s meggyőződen bizonyítja azt, hogy tapintatos és jó bánásmóddal minden művelt emberrel meg lehet kedveltetni a katonai életet. S ebben nagy érdeme van első sorban a közös zászlóalj derek parancsnokának, Götz Virgil alezredesnek, aki a maga becsületessé, igazságos és uri bánásmódjával nagyon hozzájárult ahhoz, hogy a tanítóság kellemes benyomással és jóleső érzéssel távozzék abból az épületből, amelyhez a köztudat rendszeren csak szomorúságot, szenvedést és bánatot szokott fűzni. De őszinte, meleg elismerés illeti meg Kapenberger Norbert hadnagyot is, aki a maga udvarias és lekötő modorával a bevonult tanítók őszinte szeretetét és tiszteletét szerezte meg magának. Ilyen bánásmód mellett örömmel és lelkesedéssel teljesíti mindegyik tanító katonai kötelességét s lelkesedését átlátnálja abba a nemzedékbe is, amelyre a királynak és hazának egyformán szüksége van.

— **Uj növénybetegség** Zalaiban minden évben újabb és újabb növénybetegséget fedeznek fel a szorgalmas munkások. A filoxera nagy csapásait valahogy sikerült már évtizedes megfeszített munkával helyrehozni s tavaly a burgonyát tette tönkre országwide valami ismeretlen léleg. Most pedig egy zalamegyei községből, Légradról írja tudósítónk, hogy a kukorica gyökereit az egész határban valami ismeretlen élősdli léleg rágja, pusztítja, úgy hogy az ideai kukorica termést valószínűleg megdörmöli. A lakosság tehetetlen rémülettel látja az újabb gazdasági veszteséget és kétségbeesésben, amint ilyenkor már szokás, — istenbüntetésről, világégésről jajveszéköl. Az értelmesebbek azonban nem veszítették el fejüket a bajban sem, hanem védekezésre gondolnak és az országos rovarügyi intézethez fordultak a beteg növényből és utba igazítást kérnek, hogy miképp lehetne kiirtani a léleget.

— **Esküvő** A héten Nagykanizsán házasságot kötött Schwarzenberg Jenő kereskedő — Milhoffer Katalinnal.

— **Halálozások** Nagykanizsán a héten elhunytak: Kálovics István földmives 41 éves, Kohn Vilmos sörgyári raktárnok 54 éves, Balázs Györgyné Horváth Etelka napsz. 37 éves, Varga Mária 4 hónapos, Pliha Józsefné Rösperger Franciska napsz. 67 éves, Bognár József földmives 62 éves, Baranyai József 6 hónapos, özv. Schvarcz Józsefné Kis Mária magánzó 53 éves, Ferenczy Borbála magánzó 73 éves, Bezlay Róza 7 hónapos, Horváth Margit 1 hónapos.

— **Váltólejáratok a lapban.** Nem kell megijedni, nem valósult meg, csak terv volt. És pedig Szécsényben. A Szécsényi Hírlap szerkesztőt cserélt. Szőke Kálmán helyett Kálmán Sándor takarékpénztári pénztáros lett a szerkesztő. Egy bizottsági ülésen, ahol a lap további sorsáról és szerkesztéséről volt szó, valaki indítványozta, hogy talán minden számba a legközelebbi váltólejáratosat is be lehetne tenni. Ez ellen többen, de különösen a takaréki időközvetítője a leghatározottabban tiltakozik s így az eszme megbukott. Pedig ez lett volna a legszenzációsabb új-ság.

— **Hírlapkiadók kongresszusa.** A magyarországi vidéki nyomdatulajdonosok és hírlapkiadók szövetsége most készülődik az évi kongresszusára. A kongresszust előkészítő ülés Nagyváradon lesz holnap vasárnap és erre az alkalomra számos vidéki városból érkeznek Nagyváradra az előkészítő bizottság tagjai. Ez az előkészítő ülés állapítja meg a kongresszus napirendjét, helyét idejét. A nagyváradi nyomdatulajdonosok és lapkiadók Láng József elnöklésével ülést tartottak és a kongresszust előkészítő ülése mikéntjét, az abban való részvételt tárgyalták meg. Majd pedig rendező-bizottságot küldöttek ki. A rendező bizottság már megkezdte működését. A vendégek ma érkeznek Nagyváradra és este ismerkedési estélyre gyűlnek össze. Holnap délelőtt a Kereskedelmi Csarnok helyiségeiben ülést tartanak s ezt déli 1 óra-kor társasbéd követi. Délután 4 órakor kirándulás lesz a Püspökfürdőbe.

— **Éjjeli gyakorlat** Ma szombaton éjjel a 48. közös gyalogezred nagykanizsai zászlóalja a Kiskanizsa, Szepetnek, Sormás és Észteregnya közti területen éjjeli gyakorlatot tart, amidőn azonban csak vaktölténnyel fognak lődni.

— **Uj vasuti műhely Szombathelyen** A magyar Államvasutak igazgatósága új vasuti műhelyt építtet Szombathelyen. Az építésre közel egy millió koronát irányoztak elő. A vasuti műhelyben eddig ötszáz munkás dolgozott, míg az új műhelyben 650—700 nyer majd alkalmazást.

— **Terjed a sertésorvanc.** Az egyre terjedő sertésorvanc, mely a földművelő népet nagy károkkal fenyegeti, arra indította a közigazgatási hatóságokat, hogy a lakosságot figyelmeztessék a sertésorvanc elleni védekezés módjaira. Zalamegye alispánja a következő rendeletet intézte a megye összes főszolgabíráihoz és polgármestereihez: A hivatalos adatok szerint a folyó évben a sertésorvanc elterjedése a vármegyében igen nagy arányokat öltött és a sertést tartó közönségnek az elhullások okozta veszteségeken kívül a zárlati intézkedések főleg pedig a sertés legeltetés tilalmazása révén tetemes károkat okoz. Tekintettel arra, hogy a sertésorvanc ellen a védőoltásokkal sikeresen lehet védekezni s az által, hogy a védőoltásokkal az elhullásoknak elejét vették, a zárlati idő tetemesen megrövidül, felhívom a Cimet intézkedjék az iránt, hogy a sertésorvancot fertőzött községek lakosságának figyelme felhívassék a védőoltások hasznos és szükséges voltaira.

— **A bíró előtt.** Családi állapota? Nős? — Igenis, nős.
— Kivel él házasságban?
— Egy nővel.
— Nővel. Hiszen az természetes.
— Nem olyan természetes. Nekem van egy nővérem, az egy férfival él!...

— **Az ült életmód.** A szükséges mozgás hiányának káros következménye első sorban emésztési zavarokban nyilvánul. Ezen panaszok ellen az orvosi tudomány mai állása szerint a legkövetkezőbb gyógyszer a kén-savas sókban leggazdagabb és mindig egyenlő összetételű természetes ásványvíz. Ferencz József-keserűvíznek több héten át való naponkénti rendszeres használata. A „Ferencz József”-forrás vizének vegyi vizsgálatai az oldó és elvezető, könnyen emészthető és a víznek ízét javító alkáliszólszéknek oly szerencsés összetételét mutatják, hogy ezen hazai ásványvíz a többi keserűvízek között méltán foglalja el kiváltságos helyét.

— **Amateur fényképezésnek!** Általánosan elismert kitűnő szalon és uti fényképezési készülékek, felhívatlanul mindenféle pillanatot készítenek, valamint mindenféle fényképezési cikkeket Moll A. cégnél (Bécs I.

Tuchlauben 9. ca. kir. udvari szállító) kaphatók. Ezen üzletág alapított 1854-ben. — Kíváncsi nagy képes árjegyzéket bármintve küld a cég.

— **Tiszteit olvasóink** becses figyelmébe ajánljuk a Budapest, VIII., Főherceg Sándor utca 30. szám alatt levő Magyar Otthon Művelődési Körén (már 2 koronától feljebb) teljes eljárást, beleértve reggelt, ebédet s vacsorát, kávéházat, szöveg berendezett szobát lehet ott bérelni. Csoporthoz jelentkezőknek utazónak, turistának, hivatalnoknak, tanítónak stb. megfelelő kedvezmény Villanyvilágítás. Tű-örvényszekélyek.

— **Minden szenny** azonnal eltávolítandó, ha a „Szarvas” jegyű „Schicht”-szappant használjuk. Öldöképessége kitűnő és a fehérműt tisztítja anélkül, hogy fonálzatát megtámadná. Tisztaságáért 25.000 koronával szavatolunk. Ügyeljünk a „Schicht” névre és a „Szarvas” jegyre!

— **MAYER KAROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és plissirozó gyára Nagykanizsa, Kőcsel-utca 19. — Elvállal szakmájában vágó munkákat a legutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bármintve. Alapítási év 1892.

Levél a „Cseppek” írójához.

Kedves Szaktárs!

A Zala egyik mult heti számának közlése szerint „kellemes feltűnést kelt” Kanizsa irodalomkedvelő közönségének körében az a hír, hogy ön újabb versei kiadásának tervével foglalkozik. Mint olvasom, a feszült érdeklődéssel várt verskötetnek a címe ez lesz: „Cseppek”. A cím rövid, viszont nem is sejtet sokat.

Bár baráti érzéssel és élénk érdeklődéssel viseltem irodalmi munkássága iránt, mely immár sikeresen túllépte a vidéki megismerés és kicsinyítés határait és a Pesti Hírlap biztos sikert jelentő nyomdájához gravitál — a Zala közönségéből figyelmet főképpen az ragadta meg, ami abban Kanizsa irodalomkedvelő közönségével kapcsolatosan a „kellemes feltűnés”-ről mondvá vágyon. És ez a pont az, mely teljes megismeréssel találkozik. Ugyanis nem tudom elhinni, hogy akadjon ember ki Nagykanizsán a versírást és a könyvkiadást találja a feltűnés legkellemesebb módjának, holott e feltűnésekben különben is szokatlanul gazdag városban eddig a legcélravezetőbb módoknak a következőket tartottuk:

1. Minél messzebből jönni oda. (T. i. Nagykanizsára. Ez a legbiztosabb mód. Ha Nagykanizsán viszed fel a tábornoki gallériát, nem tűnsz fel oly általános és intenzív, mint az a közbaka, ki e minőségben messziről került oda. Nagykanizsán a messziről jöttégek existenciát biztosít.)

2. Tégy hangos kijelentéseket a kávéházak előtt. (Egyenesen e célra készítsd ki a hangodat és kellő ökonomiával bánj vele. Kiabálni nálunk nem ezüst, hanem: tekintély.)

3. Ütközz bele a büntető törvénykönyv ama szakaszába, melyben kicsiny leányokról is szó van. (Ez ugyan nem speciális kanizsai módja a feltűnésnek, de Európában kipróbált.)

4. Légy reggel antiszemita, délből filozemita, este felekezetenküli: társaságod szerint. (Pompában bevált.)

5. A Casinóban légy merkantilista. Ezen kívül szeresd a katonatiszteket, másképpen nem sértálnak veled a korzón.

6. Járasd a Huszadik Század-ot. (Olvasni nem szükséges.)

7. Mindenre, amit Kanizsán látsz, mond, hogy Bécsben külföldben van.

8. Rakettel sétálj az utcán.

9. A csárdást táncold — csárdásnak és ne bosztonnak.

10. Légy pénzintézeti igazgatási tag és követeld a közégi takarékpénztár felállítását.

Ha mindez nem használt, akkor csak írjon ön verseket.

Csutka Mátos.

Színház és művészetek.

(—) Hefi műsor:

Szombat: A nap hőse. (Szőke Sándor jutalomjátéka. Heltai Jenő vendégfelléptével.)

Vasárnap: Goldstein Száml. (Heltai Jenő vendégfelléptével.)

Hétfő: A szobaleány. (Utolsó előadás, Félucyarákkal.)

(—) Kövesi Albert új társulatáról. Egyik pécsi lap társunk írja Kövesi direktornak tőlünk kedden Siófokra távozó, de szeptember elsején majdnem összes tagjaiban felújuló színtársulatáról az alábbi, bennünket is közvetlenül érdeklő és megszívlelésre méltó sorokat:

Hírek a pécsi színtársulatáról. Nagykanizsán is szerencsésen fordult egyet a szerencse keze és a végzetesen gyenge nyári állomáson most már hetek óta oly jól folynak Kövesi Albert pécsi színgazgató dolgai, hogy a július 12-én tervezett utolsó előadást még csak 27-én tartja meg, csak azután megy Siófokra és szeptember 1-én új színtársulatát négy hétre ismét bevonul Nagykanizsára. A legutóbbi napokban a kedvenc színészek bucsúféléi és érdekes repriek tetik vonzóbbá az előadásokat és megtörtént, hogy a Dollárkirályné operette, melynek tavalyi premierjére üres maradt a színház, most megtöltötte a színházat. Kövesi Albert színgazgatónak tudomására jutván, hogy a bemutatott új színtársulati névsor itt kedvezőtlen fogadtatásra talált, most beadványt intézett a színiügyi bizottsághoz, melyben részletesen kimutatja, hogy az új tagok eddig hol működtek, bizonyítja, hogy azok tulnyomó részben az ideiglenes társulatoknál működtek, részben pedig sokat ígérő kezdők és önértékkel mutat arra, hogy jól ismeri kötelességeit a pécsi közönséggel szemben és ideiglenes társulatot jól fellogott saját érdekében se fog hozni. Együttal nyíltan rámutat arra is, hogy új társulatának rossz híret távozó tagok terjesztették el és bizalmat kér a jövőre nézve is. Teljesében igazat adunk az igazgatónak mindaddig, amíg társulatát nem ismerjük, föntartva jogunkat, sőt kötelességünk teljesítését, hogy annak értékét annak megismerése után bíráljuk el. Azért mert a tagok tulnyomó nagy részét nem ismerjük, épen séggel nem mondhatjuk, hogy azok gyengék, Pécsnek meg nem felelnek. Sőt bizonyos mértékig előny, ha azokat nem ismerjük, mert az ismeretlenekről még feltételezhetjük, hogy jók. A sötétben való elhamarkodott bírálat sehogysé állja meg a helyét és a kritika és kifogásolás joga csakis ott kezdődik, — ahol gyengéket tapasztalunk saját szemekkel. A kóloratúr énekesnőit már hallottuk és azt mindenképen megfélelőnek találtuk. Reméljük, ugyanígy leszünk a többi, előtünk ma még ismeretlen taggal. A régiak közül csakis Hajagos Károly és Heltai Hugó térnek vissza, de bizonyos, csakhamar meg fogunk ismerkedni és barátkozni az újakkal is, mert első sorban a színészetre áll, hogy előmozdított tagok sohase pótolhatatlanok és gyakorta még a legjobbak helyére is még jobbakkal jönnek. — A kínálat elég nagy és az igazgató érdeke, hogy jól válogassa meg tagjait. — Ha hiba lesz a szervezés körül, azt a színiügyi bizottság teljes ülése és mi is meg fogjuk állapítani, jól tudva, hogy az igazgató nem fog kénni, hogy az esetleges hiányokat sürgősen pótolja.

(—) Az Erdőszőlőny, operette 3 felvonásban. Zongorára és énekhangra 2 füzet ára 6.— korona. — **Ho világ nőta.** Zongorára és énekhangra, ára 1 korona 80 fillér. Kapható: **Fischer Fülöp** Flakönyv- és papírkereskedésben Nagykanizsán. Vidékre az összes előzetes beküldése ellenében bérmentve küldöm meg.

Egy fiatal kezelő mechanikus, aki a kerékpár javításban is jártassággal bír, — 50—60 korona fravizetisével alkalmazást nyerhet.

Cím a kiadóhivatalban.

2946.

Táviratok

és telefonjelentések.

A kormány bemutatkozása a főrendiházban.

Budapest, július 24. A főrendiház ma délután Desseffy Aurél elnöklésével ülést tartott, melynek egyetlen tárgya a kormány kinevezéséről szóló királyi kézirat felolvasása volt. Az ülésen mintegy 20 főrend volt jelen, a kormány részéről pedig Wekerle Sándor, gróf Zichy Aladár, Günther Antal és Jospovich Imre miniszterek jelentek meg. — Desseffy elnök az ülést megnyitván, kijelenti, hogy a főrendiház legutóbbi ülésén azhatározták, hogy a kormány kinevezéséről szóló kéziratot legközelebb fogják felolvasni. Felkérte gróf Cziráky Gézát a királyi kézirat valami Wekerle miniszterelnök átírának felolvasására. A főrendek a királyi kézirat felolvasását állva hallgatták végig, amelynek végzetével az elnök kijelentette, hogy azt a főrendek hódolattal teljes tisztelettel veszik tudomásul és a kéziratot az országos levéltárba helyezik. — Heretelydy Ferenc jegyző felolvasta az ülés lefolyásáról felvett jegyzőkönyvet, melynek hitelesítése után az ülés véget ért.

Zay Károly grófot elmeógyógyintézetbe vitték.

Budapest, július 24. Néhányi fővárosi lap azt közölte ma, hogy Zay Károly grófot a „Fiume” szállobeli lakásáról elrabolták és vele eltűntek. A rendőrség ma hivatalos jelentést adott ki a dologról, mely a híresztelést megcáfolja és a tényeket a következőképp adja elő: Tegnap a főkapitányságon megjelent dr. Dömötör László fővárosi ügyvéd, mint Zay Károlyné szül. gróf Károlyi Marianne megbízottja, és meghatalmazásán kívül a trencsényi árvászeknek egy határozatát mutatta fel, amelyben az van bizonyítva, hogy Zay Károly gróf súlyos ideg-bajban szenved s állandóan töltött revolverrel jár folyton és öngyilkossággal fenyegetőzik, tehát köz- és önvészélyes egyén. A rendőrkapitányságon két detektívet adtak az ügyvéd mellé, akik az árvászeki határozat értelmében a grófot délután elmeógyógyintézetbe szállították. Minden egyéb közlés tehát valótlanság.

Letartóztatott alkamarás.

Budapest, július 24. A rendőrség ma letartóztatta Csármann Gyula volt budapesti magánhivatalnokot, aki huszárkapitánynak öltözve és magát mindenütt min. Kovács Kálmán ca. és kir. kamarás mutatva be számos szélhámoságot követelt el.

Öngyilkos törzstiszt.

Kőszeg, július 24. Berta Béla nyugalmazott alezredest ma reggel lakásán halva találták. Megállapították, — hogy az ősz veterán megmérgezte magát. Öngyilkosságának oka idegbaj.

Ezer kivándorló.

Fiume július 24. A „Pannonia” nevű gőzös ma reggel ezer magyarországi kivándorlóval Amerikába indult.

Nagy tűzvész Liptóban.

Liptószentmiklós, július 24. Liptska 2000 lakossal bíró községet ma éjjel borzalmas tűzkatasztrófa majdnem teljesen elpusztította. Nyolcvanöt ház leégett és a mentésnél nagyon sok súlyos sebesülés történt. A kár óriási és a nyomor leírhatatlan.

Sikkasztó Máv. hivatalnok.

Mátészalka, július 24. Materni Mihály magyar államvasuti pénztáros a rovarcsalásnál több ezer koronával nem tudott elszámolni, felfüggesztették állásától és letartóztatták.

Legjobb fűtő ital

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
SÁVANYUVÍZ

Az a legjobb, szénsava gyöngyöző, könnyen emészthető, az egész szervezetet feltölti.

MérlegHITELESÍTÉS

Mérlegjavítás

Mérlegkészítés.

A „Mértékhitelítésről” szóló törvény életbelé-
pése alkalmával van szerencsém a n. érd. közön-
séget értesíteni, hogy műhelyemben mindenféle

mérleget

n. m. karos (balance, egyensúly) tízedes, száza-
dos, tolós, súlyos (skála) marha- és hidmérleg,
valamint waggon mérleg és súlyok javítását gyors-
san és pontosan eszközölöm a legjutányosabb
árak mellett. Minden mérleget műhe-
lyemből hitelesítetve szállítok el, egy
a műhelyemben javítottakat is.

A javítás végett hozzam be nem szállítható mér-
legek javítására vidékre is elsőrendű munkáim-
mat küldöm.

A mérleg pontosságáért kezesseget vállalok.
Munkáim az ország elsőrendű mérleggyárainak
csoportvezetőiből vannak összeállítva.

A n. érd. közönség megbízását kérem.

Kohn Samu

épület-, műlakatos, drótfonógyáros és
mérlegjavító.

Nagykanizsa, Magyar-utca 3. szám.

Közzgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

A Pestl Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 753.—, Osztrák hitel részvény
642.50 4/5, magyar koronajáradék 82.95, Kereskedelmi
bank részvény 345.—, Salgótarjáni közszékhely rész-
vény 566.—, Rimamurányi vasúti részvény 583.50, Adria
tengerhajózás részvény 389.—, Hazai bank részv. 279.—.

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, július 24.

Készáru-Üzlet.

Gabóna tíz fillérrel olcsóbb.

Határidő-Üzlet.

Buda 1909. október 13.58 Buda 1910. április 12.86,
Rozs 1909. október 9.86 Zab 1909. október 7.64,
Tengeri 1909. júliusra 7.88 Tengeri 1909. aug. 7.88,
Tengeri 1910. májusra 7.03. Repce 1909. aug. 13.86.

Palkó Péter építő

Nagykanizsa, VI. ker. Vörösmarty u. 63. (Saját ház.)

Elvállal minden új épület emelését és takarozását szolid árak mellett. Költségvetést és terveket díjmentesen készítek. Levélbeli értesítésre személyesen megjelenek, vagy levélben válaszolok. A n. é. közönség bízalmát kérem.

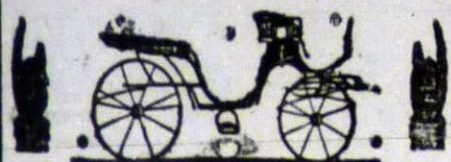
EREDETI AIXI ÉS NIZZAI Saláta-Olaj

utólérhetetlen tiszta nemes ízzel.

== Literje forint 1.20 ==

Nagykanizsán kapható:

Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

Bazsó Józsefkovács és kocsigyártó
NAGYKANIZSA, Teleky-ut 6. sz.

Készít és állandóan raktáron tart könnyű és divatos új kocsikat.

Elvállal lovas-lást, kocsik átalakítását, tisztogatását és bérelését, kitűnő munka, jutányos árak mellett.

Esernyő-üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy helyben,

a Szarvas-szálló átellenében

NAGY VÁLASZTÉKU

NAP- ÉS ESERNYŐ ÜZLETET

nyitottam s midőn megjegyezni kívánom, több éven át szerzett tapasztalataim mint munkavezető voltam elsőrendű gyáraknál alkalmazva, miért abban a helyzetben vagyok, hogy a legegységesebb ERNYŐ- és SÉTABOTOKAT a legtartósabb kivitelben olcsó árért bocsátom a közönség rendelkezésére. Behuzásokat és javításokat szakyszerűen 2 óra alatt eszközölök.

Kiváló tisztelettel

Kreiser Alajos

esernyő készítő specialista.

„Evoo”- haj- csodaszer behizonyíthatólag hatásos.

Ropaszág, hajhullás, hámlás elleni szer. „Evoo” erősíti és felcsatja a fejbőrt, erősíti és elősegíti a hajnövekedést. Egy nagy üveg ára, igen hűlős 5 korona, három üvege 12 korona. „Evoo”-csoda krém ránc, vörösség, piros, bőrrák ellen. Nagy tégely 4 korona.

„Evoo” keleti szőlőszappan 1 korona, Utárvétel.

Rz „Evoo” társaság főraktára:

Wien, II., 517. Praterstrasse 57.

Értesítés!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget miszerint I. a ág- és tuskómentes gyertyán hasáb fámat saját fakirakóimmal 220 centiméter magasra kirakva 39 korona 20 fillérért,

200 centiméter magasra kirakva 35 koronáért ölenként.

Egy vasuti kocsi rakomány 10,000 Kgr. hasábfát a vasúti mérlegén hivatalosan megmászálva 170 koronáért házhoz szállítom.

Tisztelettel

STRÉM KÁROLY.

Telefon 127. sz. — Telefon 127. sz.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmas rend tulajdona Elsőrangú kénes hévízi gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszap-, medence és kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással használhatók az összes reumatikus- és idegbántalmaknál. Uszodák, hőlég-, szénsavas és villamos-fürdők. Ivóbelégzési-kúra. Prospektus ingyen és bérmentve küld Az Igazgatóság.

A mosás akár a tánc,
Fáradtságba nem kerül,
Schicht szappant ha használ,
Még szived is örül.

Schicht szarvasszappana csodálatos, hathatós tisztítóerejét saját szerző előállításának és a legjobb nyersanyagok leggondosabb kiválasztásának köszöni.

Schicht szarvasszappana kiméli a kezeket és a fehérmémet! Megtakarít fáradságot és vesztődést! Kiméli ennél fogva az egészséget! Megtakarít pénzt, időt és munkát! Tisztasága 30.000 koronával szavatoltatik.

A-SZÉPSÉG!

Minden hölgynek kétségtelenül leghőbb vágya, hogy nevetőn szöb legyen a hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb dolgokkal kengetve arcát. — A legelőbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcbőrt úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Földes Ketemen aradi gyógyszerész Margit-Crème-jével elért (Különösen Francia- és Németországban) sok embert arra bír, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arc minden tisztáltsága (szépítő, májfoltt, kiütések stb.) ellen páratlanul és csodálatosan ható szert utánozzák. — Természetes, hogy az senkinek sem sikerült, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s éppen azért, mert a titkot soha senkire sem bízta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Crème mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos.

Övökodunk tehát arcunkat mindenféleképpen kezelni és használni oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arc szépítésére és a szépség megőrzésére. Ez a világhírű szépítőszert a Földes-féle Margit-Crème, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrt, eltünteti a májfoltt, májfoltt, kiütéseket, bőrrákát, miteszt, arc- és kézverősségeit. Az arc ideális szép, üde és ifjú lesz s amellyel a Margit-Crème teljesen ártalmatlan.

Egy tégely ára 1 korona, Margit-szappan 70 fillér és Margit-poudre (fehér rózsás és crème színben) 1 korona 20 fillér. — Ezen szerek mindegyike külön is használható. — A Földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: Földes Ketemen gyógyszerész. Arad.

Kapható: Nagykanizsán: Belus Lajos, Prager Béla, Reick Gyula gyógyszerárában és Geitsch és Graef drogueriarában. Csáktornyán: Pető Jenő és Reichard Jenő gyógyszerárában.

Rheuma

és köszvényben szenvedőket szívesen értesítem levélileg díjmentesen, mikép gyógyultam ki teljesen makacs fájdalmas betegségemből.

Carl Bader, Illertiszen (Bajorország.)

**MOLL-FÉLE
SEIDLITZ-POR**

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláírást tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- s altestbántalmak, gyomorgörés és gyomorhív, szűzött székrekedés, májgátlalom, vértelülés, aranyér és a legkülönbözőbb nőbetegek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb terjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak: — Hamisítások törvényileg fenytettek 2 korona.

**MOLL-FÉLE
SÓS-BORSZESZ**

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel. „A. Moll” feliratu ónozáttal van árva. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer közzvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona

MOLL-gyermek szappanja. Legfinomabb, legújabb módszer szerint készült gyermek és hölgy-szappan a bőr ókszerű ápolására gyermekek s felnőttek részére. Ára darabonként 40 fillér. Öt darab 1 korona 80 fillér.

Mindön darab gyermek szappan MOLL A. védjegyével van ellátva.

Főszékhely:

Moll A. gyógyszerész, cs. kir. udv. szállító állal

Bécs, Tuchlauben 9. sz.

Videki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek.

A raktárakban tessék átdörzsölni „MOLL A.” aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsa: ROSENFELD ADOLF FIAL.

HOTELBELVEDERE, Bécs.

Gyönyörű fekvés az állomásról, díli csatl. Park, egyedül nyugodt, 14 szobát, mellet 200 szobával, 10 és olcsó. 2 koronával feljebb.

Dr. Málnai Mihályné

felsőbb leány tan- és nevelő-intézete
Budapest, VI., Teréz körút 39. sz. I. em.

Internátus és iskola benlakó, felbenlakó és bejáró növendékek számára. Elemi iskola, felsőbb leányiskola, továbbképző tanfolyam. 15-ik iskolai év. Államérvényes bizonyítványok. Korlátolt számú növendékek. Gondos családi nevelés. Egészséges, tágas helyiségek, elsőrangú ellátás. Kiváló tanítók. Svéd torna- és vívókurzus. Benlakó francia és angol nevelőnők. Gyébb felvilágosítást nyújt és kívánatra prospectust küld.

az igazgatóság.

TRIUMPH-TAKAREKTÜZHELYEK

RÉSZÉRE.
TELJES KONYHA -
BERENDEZÉSEK.

GOLDSCHMIDT S. és FIA
WELS, F. AUST.

GESSLER SIEGFRIED

cs. és kir. udvari szállító, József főherceg
cs. és kir. fensége kamarai szállítója

BUDAPEST,

ajánlja különlegességét, az

"ALIVATER" NÖVÉNYLIKÓRT

és egyéb finom likörgyártmányait, valamint
ezüst üstben főtt valódi
málnaszörpöt.

Övátosság sohasem dról!

azért vegyük a legjobb hygienikus gummi
övazert Auer-nél. 3 minta 1 kor.,
6 minta 1 K 80 f., 12 minta 2 K
20 f., 4 K 20 f., 6 K 20 f. (bá-
lyegkefű és kúldhető) utasítással és nagy
képes árjegyzékkel együtt, amely az öv-
azert övazertek és különlegességeket tar-
talmazza.

AUERH. gummigárak, WIEN I.,
Wipplingerstrasse No. 15-20.

Kinizsi-utca 18. sz. alatt

ujonnan épült, tizenöt évig adómentes ház
eladó. Három-szobás utcai és egy két-szo-
bás és egy egy-szobás udvari lakásból áll.
Bővebbet a háztulajdonosnál ugyanott. 2901

TARCSA -gyógyfürdő

Vas megyében.

(A magyar Franzesbad.)

== SPECIÁLIS NŐI ÉS SZIVÓGYÓGYFÜRDŐ. ==

Bideggyógyintézet. Világhírű uszálpa a
franzesbadival egyenértékű, sőt a marien-
badit is jóval felülmúlja és hazánkban a
legjobb. Természetes szénsavas fürdők. —
Glaubersós-vasas és lithion tartalmu alka-
likus sós források. Páratlan gyógyhatásu:
vénérgezés, csúsz, húgyúti, diathézis,
ideggyógy, a vesé, hólyag, emésztési és légző-
szervek hurutos bántalmait ellen. Fürdő-
orvosok: dr. Bartha Kornél, v. tanársegéd
és dr. Glöck Gyula. — Evad május 20-tól
szeptember 15-ig, esetleg végeig. Vasút,
posta, távirda és telefon állomás. Közvet-
len vasúti kocsai közlekedés Tarcsa-fürdő
felirattal. Villany-világítás, fenyvesek. —
Kívánatra prospectus.

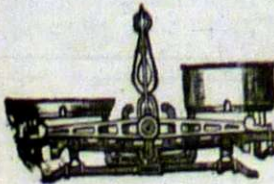
Mérlegek és Súlyok!

Tizedes, százados, egyenkaru, táblás

mérlegek és súlyok

legpontosabb javítása és hitelesítése,
nagyobbított mérlegkészítő műhelyekben
gyorsan és a legolcsóbb árak mellett
elfogadjatik. 30 évi szakgyakorlat

Számos pártfogást kér továbbra is

Golenczky Ferenc

alk. gép- és mérlegké-
szítő Nagykanizsa útján
— tér 31. szám. —

A cím fontos!
Megőrizendő!

Tűzijáték

Tűzijátékokat kivilágításokat stb. leg-
jobb és legolcsóbban kivitelre hoz
Hyra u. Huber Georg Weinbergers Nachf
cs. kir. engedélyezett pyrotechnikai gyár Wien
várossal szerződéses viszonyban.

Telefon 9637. IV/1. Gussbaussstrasse 9. Telefon 9637.
Árjegyzéket, pyrotechnikai cikkekről, valamint
minden fajta-faklyáról, különlegesség Ausztria-cink
faklyák törvényileg védve, kívánatra ingyen és
bérmentve megküldetnek. Vidéki megrendelések
postán és gyorsárúként eszközölhetnek.

Vidéki képviselőik keresetnek. Viszontelárúkat órnak engedélyezni.

Képviselő: **KENNEDY iroda,**
Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 50 sz.

Hirdetések

felvételnek

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyvkereskedésben

Nagykanizsán.

Kapható minden drogeriában, és illatszerekkereskedésben
gyógyszertárban.

**Szőlő-sajtók,
Gyümölcs-sajtók**

»Berkules« kettős nyomószerszeggel tel kézi hajtásra

Hydraulikus sajtók

magas nyomás és nagy munkaképesség számára
**Gyümölcs-zúzó, szőlő-malmok,
bogyózúzó-gépek**

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek állandóan és
kocsira szerelve. Lé-sajtoló, bogyó őrők.

Aszaló készülékek, gyümölcs és főzelék számára. gyümölcs-
hámozó és vágó gépek. — Szabad. önműködő, hordozható
és szállítható »SYPHONIA«-permetező szőlők, gyümölcs,
fák, komló és szegács permetezésére. Szőlő-ekék gyár-
tatnak és szállítanak jótállás mellett különlegességgként
legújabb szerkesztés szerint

Mayfarth Ph. és Társa

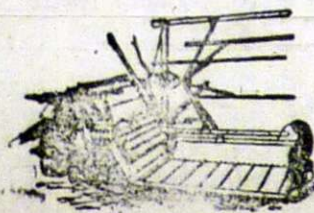
gazdasági gépgyár, vasöntője és gőzházorai által

BÉCS, II/1. Tabernstrasse 71. — Kétfalutya 820 arany, szét árammal atb.

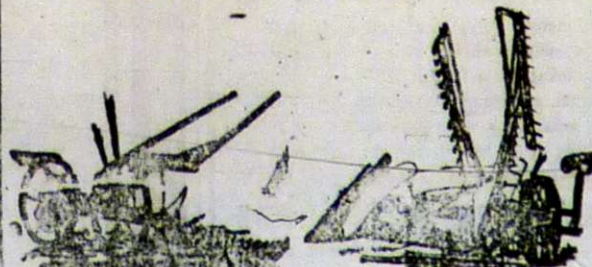
Részletes árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Képviselek és viszontelárúkat keresetnek.

Azon mélyen tisztelt gazdák, kik fűkaszáló és kéveköti arató-
gépetet óhajtanak vásárolni, saját érdekükben kérjenek prospectust

MASSEY-HARRIS

kéveköti,

MASSEY-HARRIS**MASSEY-HARRIS**

fűkaszáló,

aratógépekről.

Kartellen kívül!**MASSEY-HARRIS COMPANY, TORONTO,**

északamerikai fűkaszáló- és aratógépgyár.

!!! A világ legerősebb gyártmánya !!!

Veretkőpínó: Kornisla Gyula Sándor — BUDAPEST, —

V. Alkotmány-utca 23 sz.

Utazók és ügyelők uton utasoknak.

Közvetlen kérdézősködések kéretnek.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak ismert káposzta, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kórházaiban, otthoni és meghittasságoknál, badár-
sültekben használva.

Figyelemre méltó. Súlyos hamisítványok miatt bevételeknek óvatossággal legyünk és csak olyan áru-
kat fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára árcékben K—80, K1.40 és K2—
és ágyasolva minden gyógyszerárban kapható.

Főraktár: Török József gyógyszeráránál, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerára az „Arany országhoz”,
Prágában, Elimbethstrasse 5. sz.
Mindennapi szétküldés.

KLYTHIA a bőr ápolására
az arcz bőr szépítésére
és finomítására **PUDER**

Legelőszívó, telített, hál és szilárd pudor.
Fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg analizálva és ajánlva Dr. J. J. Pohl és kir. tanár által Bécsben
Ellenőrző levelek a legjobb körülmények között dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB TAUSSIG

ca. és kir. udv. telített-gyappon és illatszergyára

Főraktár: BECS, I. Wellzelle 2.

Szétküldés utánvétel vagy az összeg előleges befizetése mellett.

Kapható a legtöbb illatszár- és parfüm-kereskedésben és
Egy doboz 2. kor. 40 f. kőgyógyászoknál. Nagykönyv: Alt és Böhm Keleti st. Mór, Kreiner Gyula,
Gellér és Genefogóknál.

**Steckenpferd-
Lilientejszappan**

Legenyhébb szappan arczörre és
szeptó ellen jó-hatással.

MINDENÜTT KAPHATÓ!

„Club”
a legártalmatlanabb
cigarettapapir,
mert kizárólag lenből készül és nem tartalmaz
semmiféle vegyi keveréket.

Egyedüli raktár: **SCHWARZ ÉS TAUBER**
m. kir. dohánygyárgyőzőségében.

Sebesülések

mindenkor megóvándók minden tisztasá-
ság ellen, hogy ne fájjanak el nehezen
gyógyuló sebekké. — 40 év óta legalkalma-
sábnak bevált puhító kenőcs az ugynevezett
Prágai házikenőcs, mint a legmegbízhatóbb
sebeket, enyhíti a gyulladást és fájdalmakat, hű-
sítőleg hat és elősegíti a varrkozás és gyó-
gyulást. **Postai szétküldés naponta**
1 doboz 70 fillér. — Póstan 3 K 16 f. előze-
tes beküldése után 4 doboz, 7 K beküldése
után 10 doboz szétküldés bér-
mentve Magyar-ország or-
szág minden állomására.

Figyelem a szer elnevezésére.
a készítő nevére, arra és véd-
jegyre. Valódi csak 70 fill. Főraktár: B. Fragner
cs. és kir. a „Fekete Sas” Prága III. Eke
der Nerudagasse 202. továbbá Török József,
Dr. Egger L. és Egger J. gyógyszerárá-
ban Bpestben. Kapható minden gyógyszerárban.

KÖHÖGŐ
gyermek- és felnőtteknek
a leghatásosabb és legeredményesebb
THYMOMELSCILLAE

készítményt ajánlják az orvosok, mert
leggyorsabban enyhíti a gőrosos köhögési
rohamokat, oldja fel a nyálkásodást, meg-
szünteti a lélegzési zavarokat. — Szé-
meg száz orvos véleménye szerint meg-
lepő és gyors hatása van a „Thymomi-
scillae”-nek rekedtség és köhögéskor.

„Tessék orvosát megkérdezni.”

1 üveg K. 2.20. postán bérmentve az
önnek előzetes beküldése mellett 2
K. 90 fill. 3 üveget küldök bérment-
ve 7 kor. és 10 üveget 20 korona
előzetes beküldése mellett.

Készítő és főraktár:
FRAGNER B. cs. és királyi
udvari orvosi.

gyógyszertára a „Fekete Sa-
s” Prága, Kleinseite 202.

Nerudagasse 202.

Figyelem a készítő és a szer nevére
és védjegyre.

Az írógépek terén
egyetül áll a

STOEWER

Teljesen látható írás
írógép. z z z z
Szilárd konstrukció z
Könnyű kezelés z z
Kiváncra dűjtalanul be-
mutatjuk z z z z

Lukács és Schwarcz
Budapest, I. Rákóczi út 68.

Bejelentés és kiadványait
Nagykanizsa, Kasinusz-u. 2.

Telefon-szám: 78.

egy mellékállomással.

Bejelentés, ha kiadványok és meg-
köszönések sorozatát 60 fillér.

Bejelentés és kiadványait 3 korona.
3 kor. előfizetésnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához hordva:

Egy hóra 1,- K.
Negyedévre 3,-
Félévre 6,-
Egész évre 12,-

Postai számlaküldéssel:

Egy hóra 1,50 K.
Negyedévre 4,50
Félévre 9,-
Egész évre 18,-

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadóhivatal:

ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SANDOR.

Felolvas szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponta este 6 órakor

ünnepnapok kivételével.

A Néptakarékpénztár

Részvénytársaság Nagykanizsán s

s Vőte, Bayer-cukrász-féle ház s

Saját tőkéik 830.000.- K.

szerződéses viszonyban

a Magyar országos központi takarékpénztárral, Budapesien

(saját tőkéik 25 millió K.)

Elfogad betéteket

takarékpénztárra 4 1/2 %
kamatra, folyósámlára
megállapodás szerint;

Engedélyez váltó- és folyósámla hitelt;

Előleget ad

minden-
nem
értékpapírra, vidéki
pénztárak- és ipar-
vállalatok részvényeire,
arany- és ezüst-
művekre és ék-
szerekre;

Leszámitol

pénztár-
zeti, ke-
reskedelmi és ipari tárca-
váltókat a legutányo-
sabb kamattal mellet;

Köteleztvényre

kölcsönt ad **segély-
egylete** **keret-
ben** hetenkénti vissza-
fizetésre;

Jelzálogkölcsonőket

ad háza, telekre, föld-
birtokra;

a Magyar országos központi takarékpénztárral való

szoros összeköttetésénél fogva, a legelőszob-
ban és legelőnyövebb feltételekkel nyújt
10-50 évig terjedő

törlesztéses jelzálogkölcsonőket kész-
pénzben vagy záloglevelekben.

Már fennálló jelzálogkölcsonőket előnyös feltételek
mellett convertál.

Elfogad a banküzlet körébe tartozó minden-
nemű megfizésöket.

Felvilágosítások mindenkinél készséggel adnak.

Hivatalos órák: délután 9-12-ig, délután 3-5-ig.

Telefon-szám: 126.

A mester a tanítványokhoz.

Nagykanizsa, július 26.

Miképpen elbocsátott en-
gem az atya, - aképen én
is elbocsátalak titeket. E sa-
vakkal bocsátotta utra a Mes-
ter az ő tanítványait, hogy
hirdessék a földön a vértől
megszentelt, - megpecsételt
igét. És a tanítványok el-
száledtek s hirdették az egész
nemzet világon a Mester tani-
tásait.

(pd.) Szécsend van, a viharadarak,
a varjuk és hollók serege elült Magyaror-
szág nagy rónaságain a magyar gazda
szeme a hullámzó, ringó kalásztengeren
tekint végig, vagy a kereszbe rakott kévé-
ket számlálhatja, hogy hány szem életet
adott vissza a bevetett magokért az édes
anyaföld, a magyar embernek ez a min-
densége, amelyen kívül igazán nincs szá-
mára hely. S a forró napsütésben leperog

arcáról a munka igazgyöngye, az az izzad-
ságszőp, amelyet mohó szomjúsággal nyel
be a száraz föld: ő érte hull az.

A kaszapengéssel a kaszavágás nyomán
lehanyató kalász zizegésével van tele az
ország. Nem zavarja az édes, szent hango-
kat semmi, nem is érdekli most a magyar
gazdát semmi. Az érzéseit is levetette az
ünneplővel s elzárta a ládafiába, hogy várja
ott az időt, amikor a magyar ember elsa-
kad a termőföldtől s beköltözik megint, -
falu lakója lesz. És igaz van, most nincs
más érdekes, mint a föld és rajta a termés,
mert a kaszavágta kalászokkal milliók sorsa
dől el.

Mi azonban, akik nem a rendeket vág-
juk, akik nem a kalászok zizegő muzsiká-
ját hallgatjuk, akiknek nem adatott meg,
hogy erő aranykalászok tengerén tekintsünk
végig, mi még nem arathatunk. Nekünk
még vetni kell előbb, sok magot, szorgal-
masan, hogy egyszer majd jó termésünk
legyen. Erre a vetésre kell készülnünk most,
amikor szélsécsend van. És ebben a nagy
csődben ráér gondolkodni és gondoskodni
a szántóvető, hogy jó magot válogasson a
talajba, amit rendelkezésére megmivelésére
adott a Magyarok Istene.

Politikai szélsécsend van. A parlamenti
harcok, a vita a király és nemzete között
megszakadt.

Ámde a megszakadás nem jelenti a
pihenést, hanem a készülődést az újabb
munkára, talán újabb harcra. A vezér
mikor elbocsátotta seregét, nem pihenni
küldte őket, hanem mint a mester, tanít-
ványait szétküldte, hogy terjesszék az igét.
És nemsokára megkezdődik az az idő,
hogy a tanítványoknak el kell széledni
az országban, s hirdetni az egyik igaz
hitet: a negyvennyolcas eszmék igaz-
ságait.

A parlament szünetel szeptember 28-áig.
A főrendiházban volt még egy ülés, az is
csak formai s ezzel a parlament vala-
mennyi tanácskozó termének ajtaja bezár-
ult hosszú hónapokra, de nem a pihenés
hónapjaira. A magyar politikában válság
van. A nemzet akarata ismét, mint annyi-
szor már szemben találta magát az ural-
kodó akaratával, az osztrák önérdékkel,
nemzetiiségi szemtelenséggel s ami leg-
nagyobb hiba, ami a legsúlyosabb akadály,
a magyar széthúzással. A parlamenti szü-

net alatt ezt a hazai bajt kell gyógyítani
a függetlenségi képviselőknek. Bejárni az
országot és tanítani az igaz hitet, hirdetni
a függetlenségi eszmék igazságait.

A kaszapengés lassanként megszűnik,
a cséplőgépek zakatolása, bugása megrit-
kul, a magyargazda ráér a földnek gond-
jaitól lelkének, érzéseinek hangját is meg-
hallani. Ezekkel a hangokkal egyszerre
kell megszólalnia a mi igazságainknak is,
amelyeknek hirdetésére szétküldötte a Mes-
ter az ő seregét.

Sok tenni való van. A függetlenségi
képviselekre a szünet alatt is nagy munka
vár. A függetlenségi eszmék diadalmas
igazságainak jelszavá alatt most kell egye-
síteniök a magyarságot, hogy az eljövendő
harcok alatt, ha azt mérte ránk a ma-
gyarok istene, hogy harcoljunk tovább a
mi igazainkért, egy táborban, lelkes nagy
táborban együtt találjon bennünket minden
rossz, minden jó.

Erre buzdította őket Kossuth is a mi
vezérünk, amikor az országgyűlés berekesz-
tésekor így szólt a függetlenségi képv-
selőkhöz:

Ti pedig barátaim, menjetek szét az
országba, a kerületekbe s hirdessétek ott
a magyar népnek a mi harcunk igaz-
ságait.

És ha igaz tanítványai a Mesternek,
hű katonái a vezérnek és becsületes hívei
az igének. követték az írás szavát és a
vezér parancsát: elmenvén pedig mind e
széles hazába, prédikálják a függetlenségi
eszmék evangéliumát minden teremtet
lénynek. Mi pedig várjuk a tanítványokat,
hogy meghalljuk és megtanuljuk tőlük,
mit akar nagy seregétől, hivatól a magyar
nemzet vezére.

Kristóffy és a kiscgazdák.

A darabontok Zalamegyére is kivetették
a hálót.

— Saját tudatlanságtól. —

A zalamegyei kiscgazdák között már régóta
gyanus mozgalom észlelhető. Agitátorok for-
golódnak közöttük. Rádjig rejtélyes volt ez
az érthetetlen félszékeldő, de most a véletlen
lerántotta a leplet egy szomorú korszak előtt
alakjainak újabb munkájáról.

Kiderült, hogy Kristóffy József kísérletet
tett arra, hogy a Magyarországi Kisbirtok-
osok Szövetségét a maga titkos politikai
céljaira megnyerje. Kristóffy ur ugyan a

első leleplezés hatása alatt nyilvánosan le-
tagadta a dolgot, de ma több oldalról is rája
szólt, hogy a kísérletet igenis megtette a
hogy tagadása vakmerő szembezárlás a té-
nyekkel és igazsággal.

Az eset maga csak aszimptomatikus jelen-
ség s csak annyiban nevezetes, hogy jelzi
azt az állandó és folytonos aknamunkát, a
mely Magyarországon folyik a nemzeti irány-
zat megdöntésére, válságok keltésére, pártok
és politikusok meghurcolására. Régóta tudom-
ásunk van róla, hogy nemcsak Kistóffy,
hanem a multnak egyéb gyászalakjai is részt
vesznek egy messze elágazó szervezetben, a
mely céljainál tűzte ki, hogy pénzzel, valóttal
hírekkel, beválthatatlan ígéretekkel fenn és
lent, az udvarnál és a népnél egyaránt
diszkreditálja nem a nemzeti irányú pártokat,
hanem magát a nemzeti gondolatot, a melyen
államrendünk és jövőnk alapul. A különböző
paraszt-radikális és polgári pártocskák mind
sátnya szűlőitől ennek a tehetetlen csele-
vésnek, mely erőt magának és magzatjainak
más társulások bevonásával akart volna sze-
rezní. Ez azonban módszerüknek csak egyik
része. A másik abban áll, hogy válogatás
nélkül szövetségbe mindenkit, lealázzanak
mindent, ami magyar, szétromboljanak min-
dent, ami a nemzeti állam erőssége és tőnkre
rágalmazzanak mindenkit, akinek munkás-
sága, egyénisége útjában áll az ő törekvé-
seiknek.

Kiért, kinek csinálják ezt, kitől kapják rá
az erkölcsi és az anyagi eszközöket? Hogy
sikerülhet nekik az, hogy valahány bontó
párt és bujkáló egzisztencia van országban,
szokkal ők mind szoros atyafiságban, állandó
érintkezésben vannak? Egy egy nemzetiségi
agitátor, bécsi pángermán ügynökök állandó
látogatói ez urak budapesti buvóhelyének és
informálói budapesti szövetségeiknek, akik
nagyhangú népbarát jelzavak alatt állandóan
zavart próbálnak keltetni.

A magyar közvéleménynek egyszer már
végezni kell ezzel a cselekvő társasággal.
Politikai rendünk helyreállítása után ez le-
gyen az első feladat: leleplezni és ártalmat-
lanná tenni ezeket az üzemeket.

Hirek.

— **Kitüntetett hivatalszolga.** A király
Molnár Vendel nagykanizsai adóhivatali szolgál-
nak sok évi hű és buzgó szolgálati elismeréséül
az ezüst érdemkeresztet adományozta.

— **A dunántúli ág. ev. egyházkerület
közgyűlése.** A dunántúli ág. ev. egyházkerület
augusztus hó 15–18-ig Sopronban tartja az
évi közgyűlést, amelyen az egyházkerület új
világi felügyelőt Vésey Sándort fogják méltóná-
gába beiktatni. Augusztus 15-ikén reggel isten-
tisztetéssel kezdődik az egyházkerület gyűlésozása,
16-án kerületi tanácsgyűlés, délután igazolóvá-
lasztmányi és gyámintézeti választmányi ülés,
este 7 órakor pedig ünnepi istentisztelet lesz a
templomban. Augusztus 17-én az ev. szövetség
tartja ülését, amelyet délután 5 órakor közgyű-
lési előértekezés, 6 órakor pedig a felsőiskolai
bizottság ülése követ. A közgyűlés 18-án reggel
9 órakor kezdődik. Az alakulás és a küldöttek
igazolása után felolvassák a felügyelő választás
jegyzőkönyvét és az új kerületi felügyelőt beik-
tatják méltóságába. Az ág. ev. konvent meg-
hívójának és a többi átiratok tárgyalása után a
11 egyházkerületi bizottság jelentéseit tárgyalják
és végül megállapítják a jövő évi kerületi köz-
gyűlés színhelyét. A beiktatáson Zsiza István

gróf főgondnok is megjelenik és ugyanezen
beszédet fog mondani.

— **Megyei kölcsön a balatoni vasútra.**
Zala vármegye törvényhatóságának június 28.
rendkívüli közgyűlése tárgyalta a balaton-
parti vasút segélyezésére felveendő kölcsön
ügyét. A megyegyűlés a beérkezett kölcsön-
ajánlatokat drágának találta és döntés nem
történt az ügyben. Ugyanebben a tárgyan
holnapra folyó hó 27-ére rendkívüli közgyű-
lést hívott össze gróf Batthyány Pál főispán.
A gyűlésnek nem lesz más tárgya, mint a
balatoni vasút segélyezésére megszavazott
összegnek kölcsön útján leendő felvétele.
A megyének ugyáztal sikerült olcsóbb aján-
latot beszerezni.

— **Gyászrovat.** A régi Kamizsának ismét
egy típusos, igazán érdemes öreg embere halt
meg tegnap reggel. Markó Antal a nagykanizsai
déliavasúti állomásnak husz éven át 1879-től
1899-ig volt főnöke az elhunyt. A régi fáradhat-
lan munkás gárdának tagja volt az öreg Markó
bácsi, kinek, azt mondják, sok része van váro-
sunk elért fejlettségének megteremtésében. Het-
venkét évet élt Markó Antal déli vasúti főfelü-
gyelő, kinek tevékeny közéleti munkázkodását a
király a koronás arany érdemkeresztrel jutal-
mazta. Kiterjedt előkelő rokonság gyászolja.

— **Megszökött jegyző.** Pfanger György za-
lacsányi körjegyző folyó hó 13-án elbucsuozott
ifjú nejétől, kit csak két hónappal ezelőtt vett el
és azt mondotta, hogy hivatalos ügyben Nagy-
kanizsára utazik. Azóta nyoma veszett. De vele
együtt eltűnt Fölis Erzsébet tanítónő is. Az el-
tűnt jegyző nejétől 4000 koronát csalt ki s még
a községi és állami adópénzekből is vitt magá-
val, azonkívül községeiben fűnek-fának tartozik.
A nyomaveszett jegyzőt, kit hivatalos mulasztá-
sért már több ízben megbírságotlalt, Malatinszky
Lajos zalacszentgróti főszolgabíró felfüggesztette
és a felfüggesztő határozatot a zalacsányi kör-
jegyzőség minden községében közhírré tette, a
felfüggesztett jegyző helyettesítésére pedig Hal-
mos József zalakoppányi okleveles segédjegyzőt
rendelte ki.

— **A póttartalékosok családtagjai.** Isme-
retes, hogy a kormány a Boszniában a rend-
kívüli szolgálatot teljesített póttartalékosok csa-
ládtagjait utólag segélyben részesíti. A bel-
védelmi miniszter leirata értelmében a város-
kapitányi ügyosztálya most írja össze a
póttartalékosok családtagjait, akiknek szemé-
lyenként és naponként 47 fillér segélyt fog ki-
utaltatványozni a kincstár.

— **Merre szöktek hát a rabló cigányok?**
Kétségtelennek látszik, hogy Bernschütz József
nagykanizsai járási őrmester-helyes nyomon járt
akkor, midőn a kanizsai szentferencendi zárda
betörőit egészen a veszprémmegyei Vörös Beré-
nyig üldözte, ahol azok kitünően szervezett
hírszolgálatuk révén tudomást szereztek üldözőik
közelítéről és sietve nyomtalanul megszöktek.
Tegnap azonban egy vas megyei lap közölte azt
az értesülést, hogy a segyeházi rabló ci-
gányok, akik a mi delikvenseinkkel kétségtelenül
azonosak, Csurgón át Horvátországba szöktek,
ahol már Belovár fel is bukkantak a hatóság-
gok előtt. Ma azután egy kanizsai cég könyve-
lője, K. I. érkezett haza somogy megyei utjáról,
és ennek egy kis cigánykalandja támogatni lát-
szik az említett lap fenti értesüléseit. Az utazó
a somogy megyei Góla községből ment fiakkere-
nyeg egy szomszédos faluba délután öt-hat óra
között. Midőn egy erdőszélre értek, az ut
árkából több kamasz cigányfiu ugrott elő, akik
a lovak kantárait megfogva, a kocsit megállásra
kényszerítették. Elég olcsón megszabadult azon-

ban a könyvelő, akinek több száz korona kéz-
pénz volt zsebében, támadóitól, mert a cigány-
gyerekek megelégedtek a cigarettákkal, amiket a
könyvelő tárcája egész tartalmát feláldozva, kö-
zélük szórt. Már tovább is hajlatott, midőn fel-
nőtt cigányokat látott egészen közel kocsiájához
közeledni. Ezekben a könyvelő kijelentése sze-
rint a leghatározottabban Lakatos Nagy Ferkiné
és Lakatos Gyurrit, valamint ezek feleségeit is-
merte fel, akik azonban őt hagyták tovább ko-
csizni. Miután pedig a hatóságok azt kétségtel-
tellennek tartják, hogy az említettek a betörők
között voltak, alaposnak látszik tehát az a fel-
tevés, hogy a rablók Horvátországba menekül-
tek, mint ahogy ezt már a kanizsai betörést
megelőző szentgotthárdi figyelmeztető sürgöny
is jelezte.

— **Nagy tűz Taliándörögdön.** Tapolcáról
írja tudósítónk: A vigyázatlan, és felügyelet
nélkül hagyott gyermekek játéka is egy
szomorú példája a héten Taliándörögdön pus-
tított tűzvész. Két kis gyermek kenyérsütést
jatszott, és ehhez tüzet raktak, amittől csakna-
mar lángbaborult a pajta s a nagy szélben
gyorsan terjedt a tűz egyik házról a másikra.
A falu népe rémülve sietett a tűzhöz és meg-
feszített erővel dolgozott úgy az ottani, mint
a szomszédos községek lakossága a tűz loka-
lizálásán. De mindezek dacára leégett 14 lakó-
ház és melléképület, mintegy 30 ezer korona
értékben, amely biztosítás révén részben meg-
térül.

— **A szombathelyi-köszegi vasút állami
kezelésben.** A jelenleg a Dél vaspályatár-
sági kezelésében lévő szombathelyi-köszegi
h. é. vasútnak állami kezelésbe való átvétele
mint Szombathelyről értesítenek bennünket,
közeledik a megvalósuláshoz. A vasutiga-
zgatóság elnöksége pénteken tárgyalta szom-
bathelyi üzletigazgatósággal, s a tárgyalások
folyamán elismerték a még fennálló apró
differenciákat is, úgy hogy most már csak az
átvételi szerződés formális megkötése van
hátra. Minthogy pedig a h. é. vasutigazgató-
ság felmondási ideje 3 hónap: a köszeg-
szombathelyi vasút minden valószínűség sze-
rint január 1-én már állami kezelés alá kerül.

— **Ivás közben.** Alsólendvai tudósítónk
írja: A lendvaufalu határában folyó vízszá-
bályozási munkálatok több nap száma szomba-
ton este, békifizetés után egy görbe estét
akart rendezni Reichenfeld Bile lendvaufalul
lakos körkörösében. A vigan indult mulato-
zást azonban csakhamar megzavarta az a vá-
ratlan eset, hogy két brutális munkás, Kovács
János és Molnár Sándor összevesztett. A ve-
szekedés mind hevesebb lett, aminek Kovács
akként akként akart véget vetni, hogy kést
rántott és Molnárat hasba szurta. A dobrii
csendőrség letartóztatta és behoza Kovácsot
Alsólendvára, hol a bíróság a beismerésben
lévő vádlottat súlyos testisértésért 10 nap
fogházbüntetésre ítélte.

— **Új kikötő és fürdő a Balatonmentén.**
Tihany, a balatonmelléki nyaralók e kedvelt
kiránduló helye eddig minden vasúti és ha-
józási forgalomtól kívül esett és csak nehezen
és nagy költséggel volt megközelíthető. Igaz,
hogy az új vasút megnyitásával a helyzett
tekintetben némiképpen javult, de mivel a
vasutállomás a községtől még mindig három
kilométernyi távolságra van, tehát az oda és
visszatérés kényelmetlensége sokakat vissza-
tart a tihanyi kirándulás egyéb gyönyörűsége-
inek élvezésétől. Nagyon lendített most
ennek a ritka szépségű helynek a világfor-
gomba való bekapcsolásán Darányi Ignác

földművelésügyi miniszter, aki a község kérelmére a tihanyi földmívelési szertfokú nagyasszonyi Állami házköztől épített. Polytonoson hallattak a környékbeli földmívelőkre az ügy dörögéshez hasonló moraj, amint dinamittal robbantják fel az őrlési szilárdakat, hogy az így nyert anyagot felhasználják a kikötő építéséhez. Az építési munkálatok Nagy Dezső kir. mérnök és Hatala István Állami vármester vezetése alatt már nagyban folynak. A jövő hó 15-ől kezdve a »Kelen« gőzhajó naponta háromszor, vasárnaponként pedig ötször közlekedik Balatonfüred, Tihany, Balatonföldvár között. Ezzel kapcsolatban a miniszter a községnek azt is megengedte, hogy a kolostor alatti telket villáz építése céljából parcellázhassa. Tekintve pedig azt, hogy már eddig is sokan jelentkeztek telekvételre, alapos a remény, hogy Tihany rövid pár év múlva a Balaton egyik legszebb fűrdőjévé fog változni.

— **Elfogott zalamegyei kivándorló-csempészek.** Az alsóleudvai járásból többnyire utlevél nélkül, szököve vándoroltak ki Amerikába az emberek, aminek oka az volt, hogy a magyar-steleri határszélen igen lanya volt a felügyelet. A kivándorlók nagyon jól tudták, hogy a határrendőrök csak a vasutállomásokra vannak beosztva, tehát volt annyi eszük, hogy a vonaton való utazás helyett a kocsizást és gyaloglást válasszák. A lendvai járásból többnyire gyalog mentek át a muraszombati járásba, hol mindig akad fuvaros, aki néhány hatosért átcsempészte kocsijával a határon a szökevényeket, sőt ez a munka egész jó foglalkozásnak bizonyult. Végre a muraszombati csendőrségnek feltűnt, hogy *Rituper István és Temlin Ferenc* gesztenyési gazdák kocsiját igen sűrűn fordulnak meg Stelcerben és habár mindig ülnek rajtuk néhányan, visszafelé már csak egyedül ülnek a gazdák a szekéren. A csendőrök kihallgatták a két fuvarost a vallomásukból megállapították, hogy többnyire katonaköteles ifjakat és kiskorú leányokat csempészték át a határon. A fuvarosok ellen az eljárás megindult.

— **Betörés fényes nappal.** Vakmerő betörést követett el egy eddig ismeretlen tettes tegnap délután a város keleti közepén. Reichenföld Gyula Deák Ferenc-téri deszkakereskedő házának udvari lakásában lakik *Csilag Lajos*, a Polgári Egylet kellekese. Csillagék vasárnap délután nem voltak otthon, és a vakmerő tettes a lakás ablakát betörte, azt a résen benyulva kinyitotta, bemászott a lakásba és három aranygyűrűt és 18 korona készpénzt ellopotott. A rendőrség nyomozza a betörőt.

— **Kinek vannak török kéziratai?** Nem minden nap a kávéval van dolga a városi tanácsnak. Ahol eddig csak a közrend, közegészségügy és a községnek még kitudja hány hivatalos intézménye tartotta uralkodását, a városház aktáporos folyosóira ma ritka vendég, egy senkinek közvetlen anyagi érdekét nem képviselő ügy tévedt be: a tudomány. A belügyminiszter ugyanis azt a felhívást intézte a városi tanácshoz, hogy a határokra terülően levő, nyilvános közgyűteményeknek, levéltáraknak és magánosoknak vannak-e keleti és főleg török nyelven írt kéziratok és mik azok címei. — A miniszter a felhívást a városhoz a Magyar Tudományos Akadémia kívánságára intézte, mely az összegyűjtendő adatokat tudományosan feldolgoztatni akarja. Akinek tehát ily kézírata van, vagy olyanok létezéséről tud, a kézirat tulajdonának minden veszélyeztetése

nélkül megteheti a bejelentést. Az adatok gyűjtésével *Benedit József* városi tb. allegyőző (Városház 11. em. 30. szám alatti) van megbízva.

— **Bizottsági ülések.** Holnap, kedden délután 3 órákor a város pénzügyi bizottsága, fél 6 órákor pedig a közegészségügyi bizottság fog ülést tartani.

— **Uj golyó a gyalogsági fegyverhez.** A hadvezetőség a legutóbbi időben kísérleteket végzett a gyalogság számára készülő újfajta lövedékekkel, amely az úgynevezett próbálövés céljára szolgál. A gyalogság gyakran már az ellenségtől való nagyobb távolságra kénytelen a tüzelést megkezdeni, ezeken a nagyobb távolságokon azonban a lövedékek lecsapódása, különösen puhább talajon igen nehezen figyelhető meg nehezen lehet megállapítani a lövések eredményét. Nagyon jelentékeny katonai értéke van tehát az olyan lövedékeknek, amely láthatóan csapódik le, ameynek segítségével tehát lemérhető a lövés távolsága. Az a próbálövedék, amelyet a hadvezetőség kipróbált, füstöt adó anyaggal van megtöltve, mely a lecsapódáskor meggyullad és észrevehető füst gomolyt bocsát ki magából. Akkor, ha nagyobb csapat egyszerre lö, természetesen még könnyebben ellenőrizhető, vajjon a lövedékek a célba találtak-e. A kísérleteket az új lövedékek folytatják és meglehet, hogy nemskára az egész gyalogságot ellátják az új lövedékekkel.

— **Pang a szerelem.** A hirtelen beköszöntött nyárnak vagy valami másnak tulajdonítható e, — ki tudná biztosan megmondani? — de annyi bizonyos, hogy az emberek nem szívesen házasodnak.

A hivatalos lap mai számában például ez a hirdetés jelent meg:

17661

Csöd.

1-1

18593—1909. A szabadkai kir. törvényszék, mint csődbíróság közbirre teszi, hogy vb. *Bajnoki kibúzasító társaság* csődügyében a pófelszámolásra *Kindris Gábor dr.* csődbiztos elé (1. em. 64. ajtó) határnapul 1909. évi szeptember hó 17-én d. e. 9 óráját tűzte ki.

Szabadka, 1909. évi július hó 15. napján.

Tehát Bajnokom volt egy társaság, amely a házasság föllendítésével foglalkozott és ez a társaság csődbe jutott. Nyár van — mondják a cinikusok. De az is lehetséges, hogy a szerelem már nem csak a házasságban lehelhető föl.

— **Eltűnt örült.** *Zsordán István* nagypalmai lakos jelentést tett az alsóleudvai szolgabíróságnál, hogy István nevű, 27 éves örült fia eltűnt és nyoma veszett. Személyleírása a következő: vallása rom. kath., állapota nőtlen, termete nyulánk, arca barnás, haja szőke, bajusza és szakállja nincs. Eltűnésekor fekete kalapot, fehér durva vászoninget, ugyanilyen vászongatyát, fekete mellényt és sötét kék kötényt viselt. Körözését a szolgabíróság elrendelte.

— **MAYER KAROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és plüssirozó gyára Nagykiszsa, Kölcsei-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

Maláta tápsör különlegesség
Hercules-sör
Főraktár Rechnitzer Mór cégnél Nkanizsán.

Színház és művészetek.

— **A Nap hőse.** *Szőke Sándor* Jutalomjátékára és *Holtay Jenő* vendég fellépés alkalmából meglehetősen publikum gyűlt össze. — A majdnem elviselhetlen meleg természetesen megzavarta a közönség sorait, de a teljesen meg nem tért pad sorok is eléggé bizonyították az érdeklődés arányait. Igen jó volt az előadás, ami kétszeresen dícséretes, ha elgondoljuk, hogy milyen kellemetlen a rekkenő hőségben még állni is, hát szavalni, ugrálni és énekelni hozzá. . . *Holtay Jenő* a régi nagy művész tetőtől talpig humor, kedély és elevenség. *Szőke* is kitett magáért a Jutalomjáték estén. *Nickyné, Hajagos Károly, Lévy és Sallagyi Aladár* szintén szépen játszottak. A végére hagytuk *Parlagi Korneliát, Cornero Lolát*. Ez a caupa tűz, caupa temperamentum primadonna szokott kedvességével gyönyörködtetett mindenkit.

— **Goldstein Számi.** Kövesy direktor országos híré bohózatát adták vasárnap este; Goldstein Számit. Számi polgártárs *Heltay* alakította és ebben a kabinet szerepben élvezte az azután a vidék egyik legjobb kórikusának, az öntudatos és szélsőségekre át nem csapó *Heltay Jenőnek* kacagtatóan igaz humorát. Talán csak Kövesy tudott volna pompásabb Goldstein Számi lenni és ezzel azt hiszem leirtuk a legnagyobb dicséretet. *Szilágyi Aladár* Gólya Frigyes tőképénzes volt és mint minden szerepben, úgy vasárnap este is az átlagon messze túl játszott a megérett művészetével szerepét. Nejét *Nickyné* szintén jól játszotta. Általában egyöntetű volt ez az előadás is. *Károlyi Ibolyka, Lévy, Szőke Sándor, Tóth Ilona, Hajagos és Berczik Margit* játékában nincs igen gáncsolni való. A töltök telhetőt produkáltak az utolsó előtti kánikulás este is. Feltűnt *Torkos Árpád* józsi alakja, mint Bibircs részeges kosárkötő. Kitűnően volt maszkírozva. Külön kell még kiemelni *Berczik Margit* kellemes énekduettjét *Heltay*-val. S talán csak még a tehetséges fiatal *Lévy* figyelemztetjük, hogy bányon csínján szerencsés orgánumával. Kevesebbet kiabáljon!

A kiváló bőr- és lithiomas gyógyforrás
SALVATOR
Vesze- és hólyagbetegségeknél, hólyaggyulladás, veszebetegségek és húrtól való védekezéshez kiváló hatás.
Természetes vasmentes ásványvíz.
Kapható gyógyvizetartalmú palackban vagy a Salva-törzsi Salva-törzsi Vállalkozási Rendszer, V. Budapesti körút, 4.

Táviratok és telefonjelentések.

Képíselőválasztás a kánikulában.

Mezőkövesd, július 26. A Majthényi képviselő halálával megüresedett mandátum jövő hónapban kerül betöltésre. — A mezőkövesdi kerület választói a mandátum ügyében tegnap délután értekezletet tartottak, amelyen az ottani függetlenségi párt elnökét, dr. *Fekete László* ügyvédet kiáltották ki jelöltnek, akinek megválasztása biztos.

Repülőgépen a La-Manche csatornán keresztül.

Dover, július 26. Az angolországi Doverben ma a léghajós diadalát ünnepelték. Már napok óta várta három léghajós a kedvező idő beállását, hogy a La-Manche csatornán való áthaladását megkezdhesse.

Es ma végre Blériotnak sikerült. Blériot monoplánjával Calais közelében Baranesben szállt föl és gyönyörű időben siklott át a csatorna fölött. Az egész utat mindössze huszonhárom perc alatt tette meg, holott a leggyorsabb jársu hajónak is 1 óra 20 perc kell míg Calaisból Doverbe ér. Blériot teljesen sértetlenül érkezett meg az angol partra, mindössze a leszállásnál egy teljesen jelentéktelen kis baleset érte, midőn a lábát kissé megsértette. A bátor aeronautát nagy néptömeg várta, mely viharos üdvölgéssel fogadta őt.

Elhunyt követségi tanácsos.

Konstantinápoly, július 26. Draskovics Lajos osztrák-magyar követségi tanácsos ma tifuszban meghalt.

Szabadon bocsátották Zay grófot.

Budapest, július 26. Zay Károly grófot, ki nek ügye országos szenzációvá nőtt, tegnap délután a Schwarzer-féle szanatóriumból szabadon bocsátották. A gróf első útja a „Fiume” szállodába vezetett, ahová bérkocsin hajtatott. Zay Károly gróf egy újságíró előtt ma kijelentette, hogy tudja, hogy a sajtónak köszönheti szabadulását és őszinte örömet fejezte ki afelett, hogy a sajtó kezébe vette ügyét.

Halálos sebesülés egy párbajban.

Karánsebes, július 26. Ma reggel itt súlyos feltételi kettős párbajt vívott Boros János erdőmester és dr. Práger Béla orvos. A súlyos kiemelésű párbajt először pisztolyokkal kezdték, s midőn a háromszori golyóváltásra sebesülés nem történt, karddal folytatták az ellenfelek a párbajt, amidőn is a második összecsapásnál Boros életveszélyesen megsebesült. A párbaj oka családi ügy.

Rablóvilág Budán.

Kirabolták egy kávéház közönségét.

Budapest, július 26. Vakmerő rablótámadás történt tegnap reggel a fővárosban. — A budai Király kávéházban mintegy tizenötven hajnalig kártyáztak. Már fényes reggel volt, midőn nagy robajjal berontott a kávéházba egy 11 tagú társaság, melynek tagjai magukat detektíveknek mondván, töltött revolvereikkel fenyegetőzve a kártyázók pénzét és értéktárgyait követelték. A kávéházban lévők kénytelenek voltak a felhívásnak engedni és összes értékes holmijukat átadták a rablóknak, akik erre nyomtalanul elmenekültek. — Csak ezután jutott észbe valakinek rendőrt hívni de arra már az áldetektívek sehol találhatók nem voltak.

Szterényi beszámoló utja.

Budapest, július 26. Szterényi József államtitkár ma Brassóba utazott, ahol választói körében több napot szándékozik eltölteni. Az államtitkár ezuttal tartja beszámolóját a választók előtt.

— Az Erdészleány, operette 3 felvonásban. Zongorára és énekhangra 2 füzet ára 6. — korona. — Ho avilág nóta. Zongorára és énekhangra, ára 1 korona 80 fillér. Kapható: Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésében Nagykanizsán. Vidékre az ország előzetes beküldése ellenében bérmentve küldöm meg.

Nyílt-tér. *)

*) E rovat alatt közölték a szerkesztőség nem felel.

Bucsuuszó.

Nagykanizsáról családommal való elköltözködésem alkalmával minden ismerősömnek és jóbarátomnak erutón mondom Isten hozását.

Nagykanizsa, 1909. július 26.

Kaszi Jakab és családja.

Közzgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 753.50. Osztrák hitel részvény 42.75. 4%, magyar koronajáradék 95. —. Kereskedelmi bank részvény 3400. —. Balgrótyai közönség részvény 566. —. Rimamurányi vasút részvény 584.50. Adria tengorhajózás részvény 889. —. Hazai bank részvény 277.50.

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, július 24.

Készáru-üzlet.

Buza 60 fillérrel olcsóbb.

Határidő-üzlet.

Buza 1909. október 13.46 Buza 1910. április 13.75
Rozs 1909. október 9.80 Zab 1909. október 7.65
Tengeri 1909. júliusra 7.80 Tengeri 1909. aug. 7.80
Tengeri 1910 májusra 7.06 Repce 1909 aug. 13.88.

Graziosa levélrendezők

a legjobbak. Emeltyű rendszerű gépezettel, nikkelezve, belüsrös mutatóval igen erős kötész táblával, lyukasztóval

Ára 4 korona.

Ugyanaz lyukasztó nélkül ára 2.40 kor.

Graziosa gyorsfűző

ára darabonként 20 fillér.

Kapható egyedül:

Fischel Fülöp Fia

könyv- és papírkereskedésében

Nagykanizsán.

EREDETI

AIXI és NIZZAI

Saláta-Olaj

utólérhetetlen tiszta nemes ízzel.

== Literje fel 1.20 ==

Nagykanizsán kapható:

Drogeria a „Vörös-Kereszt”-hez.

A Kincsi-u. 58. sz. házban 4 szobából, verandából és hoz-

zártartozó mellékhelyiségekkel álló lakás, konyhával együtt 1. évi nov. hó 1-ére kiadó. 2920 Bővebbet ugyanott az udvarban a tulajdonosnál.

Szöllőgazdák figyelmébe!

Fujtassuk a szőlőket.

Kohamosan leli az odium (Háztartalmi bejegyzés.)

A Blau-féle szabadalmazott kitűnő fujtatók kaphatók

a helybeli vaskereskedésekben és Blau Lajosnál cognacgyár.

Ára K 10. —

Tűzifa-eladás! Legjobb minőségű száraz, egérszeges bükkhcsóbtűz alábbi árak mellett K szálit azonnal!

KONDOR ADOLF tűzifa-üzemanyos, Arany J. u. 2.

Telefon: 122 szám.

Árjegyzék: 1 méter-ől 2.00 m. magas 36 korona,
1 erdei-ől 2.20 m. magas 39 korona
házhöz szállítva s általam összerakva.

Egy vasuti kocsi rakomány 10.000 kgr. garantálva legálább 5 méter-őt szintén házhöz szállítva 180 korona.

Megrendeléseket még elfogadnak: Brück Márkus és Társa szállítónál, Dedovác Béla és Schlesinger Izidor kereskedőknél.

Palkó Péter építő

Nagykanizsán, VI. kor. Vörösi-u. 63. (Saját ház.)

Elvállal minden új épület emelését és tartozását szolid árk mellett. Költségvetést és terveket díjmentesen készítek. Levélbeli értesítésre személyesen megjelonek, vagy levélben válaszolok. A n. é. köszönet bízalmát kérem.

413/1909. sz.

Hirdetmény.

Nagykanizsa város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a Roth Laura kalap kereskedése mellett levő, volt Moller Károly-féle üzlet helyiség bármikor kivethető.

Bővebbet a v. számvevői hivatalban.

Nagykanizsán, 1909. jul. 26.

2976 A Városi Tanács.

Berkendölés és közhivatali
Nagykanizsa, Kálmány-u. 8.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Matatások, hál. kintetők és magán-
állomások sorozatát 50 fillár.
Egyreki és ekeidre árterítések díja
3 kcs. előzetesnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy évre	100 K.
Negyedévre	25 K.
Félévre	50 K.
Egy évre	120 K.
Postai szállításal	
Egy évre	150 K.
Negyedévre	40 K.
Félévre	80 K.
Egy évre	180 K.

Egyenlő rész 5 fillár.

Kiadóhelyek:

ZALA Művelődési és Nyomda Rt. vezényeltetés.

Főszerkesztő: SZALAY SANDOR.

Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponta este 6 óráig

Részesek kivételével.

Városi gazdálkodás.

Nagykanizsa, július 26.

Az egész országban felháborodást keltett a szentesi eset. A városi adóhivatal több tisztviselője, a kik megválasztásuk alkalmával esküt tettek arra, hogy a hivatallal járó kötelezettségeiket lelkiismeretes pontossággal és hűséggel teljesítik, becsapták a polgártársaikat. A törvény megszegésével ott károsították meg őket, a hol már maga a törvény is elég súlyosan nehezedik rájuk. Hamisan könyvelték el az adófizetéseket, illetve az adóelírásokat. A vizsgálat vezetése szigorú kezében van s megvagyunk győződve, hogy a megtévedt tisztviselők példásan megkapják megérdemelt büntetésüket. Nem is igen találunk bűncselekményükre enyhítő körülményt. — Azaz mégis . . . Mintha egyedül őket nem lehetne egészen felelőssé tenni az elkövetett manipulációért. Ugy tetszik nekünk, mintha ezeken a megbottolt tisztviselőkön kívül még mások is volnának, a kiket nagyobb felelősség terhel. — A vármegye főispánja — dr. Kelemen Béla — nagyon is fején találta a szöveget, midőn ez ügyben a hozzá forduló sajtó képviselője előtt azt hangoztatta, hogy a hiba nem a bűnbeesett tisztviselőkben rejlik, hanem abban a rendszerben, amely a városoknál dívik, a hol minden képzettség és rátermettség nélkül csupán a családi összeköttetések, — sógorság, atyafiság révén döntenek el a választásokat. Ezek a tisztviselők az értelmiségnek sokkal alacsonyabb fokán állanak, semhogy beláthaták volna, hogy mekkora bünt követnek el muló apró anyagi haszonért.

A felelősség tehát a bűnös tisztviselőkön kívül a városi képviselőtestületet terhelné. Mi azonban a felelősséget itt sem találjuk kimerítve. Mi még feljebb megyünk. Mi egyenesen azt a törvényhozási és kormányzati szellemet ítéljük el a szentesi esetért, amely a városok fejlődésével, a városi adminisztráció javításával, a mutatózó bajok orvoslásával nem törődik. Azt a szellemet, amely a megbotránkozásig menő közönyt áru el a városokkal és a városi tisztviselőkkel szemben.

Számtalanszor kifejtettük már, hogy a városi, különösen a r. t. városi tisztviselői állások legtöbbször nincsenek kvalifikációhoz kötve s ezért — tisztelet a kivételnek — részen sok selejtes elem tölti a r. t.

városokhoz. A szentesi eset is csak ezen nézetünket igazolja, amennyiben a bűnös tisztviselők mind olyan emberek, akik szegyletek előbbi tisztos polgári foglalkozásukat s az azzal járó munkát terhesnek tartották. Ezek azután az összeköttetések révén bejutnak a tisztikarba, hogy tapasztalatosságuk, — sokszor pedig bűnös eljárásukkal kompromittálják a többi becsületes városi tisztviselő jó hírét. Ez is egyik oka annak, hogy a városi tisztviselőknek a legtöbb helyen nincs az a tekintélyük és befolyásuk, amit tisztos munkásságuk folytán megérdemelnének.

A szentesi esetről kiindulva tehát nem találjuk mi elégnek a szigorú vizsgálatot, a kérielhetetlen megtorlást, hanem a törvényhozási intézkedést kérjük. Ez a törvényhozási intézkedés pedig a kvalifikáció kötelezővé tétele volna a r. t. városokban és aminek ezt okvetlenül meg kell előzni, a városi tisztviselők javadalmaszásának mielőbbi igazságos rendezése.

Érik a fuzió.

A kormány siettet.

Gyurják a programot.

— Táviratok és telefonjelentések. —

A politika nyári csendjébe meglepetésszerűen érkezik annak a híre, hogy a koalíciós kormány buzgó tevékenységet fejt ki annak érdekében, hogy a koalíciós pártok fuzióját előmozdítsa és ezzel lehetővé tegye a koalíciós kormány maradását. Már gyurják a fuzió kormányprogramját, valami olyan maszlagozt, mely minden nehézséget elsikkaszt s ezzel a nemzet követelését is. Mondani is felesleges, hogy mindebből semmi sem lesz, mert az önálló bank és becsületes választójogi reform nélkül nem lehet rendet csinálni. Ezeknek a megteremtését pedig a függetlenségi kormányra vár.

Mai távirataink:

Budapest, július 27. Wekerle Sándor miniszterelnök napok óta egyes politikusokkal tárgyal. Képviselői körökben határozottan tudni vélik, hogy a kormány a koalíciós pártok fuziójának előmozdítására törekszik, ha pedig ez nem sikerül, akkor kormánypárti block alakul, melynek egyetlen feladata lesz a választói reform megalkotása. E forrás szerint Andrássy Gyula gróf, belügyminiszter beleegyezett, hogy reformjában részt a hármas szövetségi jogot és csak az egyet és a kettőt tartja meg. Kézzel akarják a reformot a függetlenségi pártra is elfogadhatóvá tenni. A

bankkérdést valamiféle deklarációval óhajtának elintézni olyképpen, hogy ebben a kormány tagjai lamét szolidaritás lehessenek és ezzel megszűnjék a kormány lemondásának oka.

Bécs, július 27. Zichy Aladár gróf személye körül miniszter ma idéfikezett s innen Franciaországba utazik az ott tartózkodó Apponyi Albert grófhoz.

Rejtélyes politikai mozgólódás Nagykanizsán.

Ahol a tűz és a víz egyesül.

(Saját tudósítónktól.) Budapestről a fuzió szele fujdogál; mi sem természetesebb, mint hogy a fuzió Nagykanizsán is divatba jött, mint minden, ami fővárosi újdonság. De mint mindennek, a politikai fuziónak is karrikatúrája az, mely Nagykanizsán kísért. Anyira karrikatúra, hogy magunk sem adnánk hitelt e tudósításnak. Ha nem volnának oly nagyon ismerősek lithon s nem tudnók sok szomorú és komikus példából, hogy Nagykanizsa a „korlátlan lehetőségek városa”.

Előző társadalmi cég az, melytől a következő értesülésünk származik s ezért nem is kétkedünk a valóságban. Egy szűk körű kanizsai társaság — honnan, honnan sem, azt a hirt kapta, hogy egyik vármegyei tekintély a legközelebbi országgyűlési képviselő választás alkalmával függetlenségi és 48-as programmal föl fog lépni a kanizsai választókerületben. Ez a szűk körű társaság, mely közödmös szerint minden más politikai párti férfiból áll, csak éppen függetlenségiéből nem és ezenkívül jellemzője, hogy miután a megyei életben nem sikerült jelentőségre, súlyra szert tennie, megyei tekintélyeket nem is respektál, — sőt! — tehát ez a társaság horoszkópját neki szegte a politika firmamentumának és abszolút valószínűséggel megjósolta, hogy az ősszel feloszlatják a parlamentet és kiírják az új választásokat. A dolog tehát sürgős, itt tenni kell valamit.

És tettek valamit. Fuziót kíséreltek meg a néppárttal, a függetlenségi párt ellen. A fuzió előkészítői most azon a taktikai kérdésen törnek a fejüket, hogy csupán egy néppárti jelöltet támogassanak-e Zichy Aladár gróf személyében, vagy hogy a függetlenségi pártot még jobban gyengítsék, a néppárti mellett alkotmány párti jelöltet is szerezzenek-e s így közös erővel legyűrjék a függetlenségit.

E fuzió kísérlet teljes megértéséhez és méltánylásához tudni kell, hogy a fuzió kezdeményezői — hogy így mondjuk, — nincsenek egy vallásfelekezeten gróf Zichy Aladáratt. Sőt ellenkezőleg. Éppen ellenkezőleg. Viszont mi, kik ebben az egy dologban legalább is oly jól vagyunk informálva, mint ők, — megnyugtathatjuk a nyugtalanságokat, hogy annak a megyei tekintélynek eszé ágában sincs, hogy Nagykanizsán lépjen fel képviselőjelöltnek.

A vármegye vasuti kölcsöne

A mai törvényhatósági közgyűlés.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Zalavármegye törvényhatósága tudvalevőleg 400 ezer koronával járul hozzá a balatoni vasút költségeihez s ezen összeget a megye kölcsön útján fedezi. A megye több előkelő pénzintézetet felszólított, hogy a kölcsönre vonatkozólag tegyen ajánlatot. Az ajánlatok beérkeztek, azonban a törvényhatóság július 8-iki rendkívüli közgyűlése nem talált köztük elfogadásra alkalmasat.

Ugyanebben a tárgyban mára új közgyűlést hívtak össze, melyet Batthyány Pál gróf főispán délelőtt 10 órakor nyitott meg. A törvényhatósági bizottság sok száz tagja közül a mai közgyűlésen a következők jelentek meg: dr. Hajós Ignác, Kecskés Ferenc, Zathureczky Márton, Izsó Ferenc, Gráner Géza, id. Stádel János, Csutor János, Somogyi József, Udvardy Ignác, Malatinszky Ferenc, Víz György, ifj. Molnár István, herceg Sulkovszky Viktor, Schedl Arnulf.

A kölcsön ügyét Kolbenschlag Béla megyei főjegyző ismertette. Az előadói jelentés szerint a beérkezett ajánlatok közül a Magyar Jelzálog hitelbank a legkedvezőbb. A közgyűlés ezt az ajánlatot dr. Hajós Ignác hozzászólása után elfogadta. A fölveendő kölcsönösszeg 403500 korona, a kölcsön tartama 50 év.

Pihen a nagydob.

Hat heti színjátszás tanulságai.

Nemcsak „inter arma“, hanem verébpoztogató, gyilkos hőségben is hallgatnak a muzsák, kik nagyon érzékeny lények és különösen az időjárásí végletek iránt érzékenyek. A muzsa is, melynek védnöksége alatt a Kövesi féle színtársulat működése áll, a mai gyilkos hőségben jobban érzi magát: a szellős sílófoki strandon, mint a tüzet lehelő kanizsai arénában s ezért, önagysága idegeire való tekintettel a színtársulat ma elutazott Siófokra. Öt hétig az aréna ismét ép oly árván, elhagyottan, üresen fog busulni a Kölcsey-utca sarkán, akár csak az utolsó heti előadás alatt.

Ludokolt sietséggel, míg a közönség emlékéből ki nem vesznek a hat heti szízes jellemző mozzanatait, megállapíthatjuk ezek érdekes tanulságait.

Az első az, hogy e hat hét alatt se nálunk, se máshol soha nem tapasztalt óriási szerepe jutott a közéleti nagydobnak, a leghangosabb reklámnak. A szízes első napjától mindvégig a premlierek százszoros beajánlásokkal, rikító reklámmal jól megtámogatva estek meg és pedig a reklám hatása alatt telt házak előtt. Thalia e tulzott szolgáltatásban állottunk mi is és ha bár, mint látni lehetett, ezt magunk sem találuk teljesen rendben levőnek, megelégedéssel tölt el benünket az, hogy fáradságos munkánk a kívánt sikerrel járt. A lezárolásnál ugyan nem voltunk jelen, de az iránt alig lehet kétségünk, hogy ha a számolásokban mutatkozik is deficit, ez nem haladja meg azt, melyre az igazgató idejövetelekor számíthatott. Mert nincs abban semmi restelni való, ha egy havi 12000 kor. kiadással dolgozó színtársulat egy ilyen kicsiny városban, hol a műpártolási intelligenciája nagyon szűk körre szorult, akkor sem veszi be kiadásai fedezetét, ha nem három hónapot, hanem csak három hetet

töltött itt. Ha egyszer telítve van, a szízes tud több vihet magába szívet.

A nagydobról akarunk valamit mondani. A reklám hatását mi jól ismerjük és régi meggyőződésünk, hogy a reklámunk különösen kanizsai hatását érdemes tanulmányozni. A színházi reklám, a megszokott kommunikáción túlmenő unszólás, bemagyarázás, beajánlás a daraboknak, mely nálunk szükséges, nagyon jellemző. Arra vall, hogy Kanizsán csak a lármá imponál, aki itt eredményt akar elérni, annak sok ökle és torka legyen. Az agyvelő, komoly, méltánylandó érdemek mellékesek. Egészen bizonyos például, hogy nálunk a tapocai színtársulat hangos reklámmal jobban megélt, mint a kolozsvári reklám nélkül. Különös, jellemző, vásári tulajdonsága ez a mi közönségünknek, mely „bukik“ mindenre, ami tömegingert kelt, ami szokatlan, különös, lármás.

Ra így van. Olyan megmáshíthatatlan tény ez, mellyel számolni kell és számolt is a színművészet akkor, mikor a sajtó legmesszebbmenő támogatását kérte. Mi szívesen álltunk a direktor oldala mellé. Társulata megérdemelte a méltánylást és ha ezt csak fel-tűnés-keltéssel lehet — elérni, — történjék meg ez. A földolog az, hogy mégis van egy mód, mellyel közönségünk lelkéhez lehet fér-közni. Ezt a módot pedig a közönség maga választotta.

A színtársulat visszaérkezék hozzánk alaposan kicserélve, megváltozva. Az új arcok, új ismerősök már magukban is fölkeltek a kíváncsiságot és ezért reméljük, hogy az őszi szízesen sikerét nem csupán a hírlapi beharangozás fogja biztosítani, hanem része lesz ebben a társulatnak is.

Hirek.

— Leintett bizottsági ülés. Nyáron szünetel a városi munka, mert a tisztviselők egy része és a bizottsági tagok nyári pihenőn vannak. Emiatt bizottsági üléseket sem szoktak tartani, legkevésbé pedig a pénzügyi bizottság, mely a város legfontosabb ügyeibe foly be s legalább is illik, hogy ez a bizottság minden tagjának jelenlétében történjék — illetve a gyűlésen való megjelenés minden bizottsági tagnak módjában legyen. Érthető feltűnést keltett tehát az a hír, hogy a pénzügyi bizottság tagjai ma estére ülére hívták össze. Ugyanis a bizottságnak mindössze négy öt tagja tartózkodik most itthon. A rejtély még izgatósabbá vált előtűnk is, — midőn megtudtuk, hogy a bizottság a városi boltberek explosív természetű kérdésével fog foglalkozni. Ugyanis a város képviselőtestülete első sorban a tanácsot bízta meg ebben az ügyben a további lépések megtételével, olyképpen, hogy a tanács a pénzügyi — bizottság meghallgatásával járjon el. — Ebből világos, hogy a kezdeményezés a tanácsot illeti meg, a városi tanács pedig tudomásunk szerint még nem fogott bele ebbe a dologba. Ezt alig is tehetné és főképpen a bizottsági tárgyalásig nem készítheti elő az ügyet, mert a tanács feje, a polgármester sincs itthon. Ugy látszik ezek a szempontok méltánylásra találak, mert mint értesülünk, a mára összehívott bizottsági ülést nem tartják meg.

— Markó Antal temetése. Nagy részvét kísértéte tegnap délután utolsó útjára az utóbbi években teljes visszavonultságban élt déli vasuti főhivatalnokot, Markó Antalt. A temetésen részt-

vett a helybeli állomás hivatalnokai kara, amely nagy részének az elhunyt, mint a nagykanizsai állomásnak husz éven át volt főnöke, principalisa volt, a posta és távíró hivatalok köldösége, a Déli vasut főfelügyelőségének kiküldötti, köztük az elhunyt régi barátai, az előkelő család és rokonság, végül az elhunyt nagy tömeg ismerőse és egykori alantosa. A nagy temető gyászos pompáját emelte a haza nagy száma, melyeket a következők helyetlek az elhunyt ravatalára: az övegy, gyermekei és a rokonok, a vasuti tisztikar, a földhízi tisztikar, Bogenrieder család és a Princz család.

— Áthelyezett alezredes. Tantossy Sándor alezredes, a zalaegerszegi honvédszázr osztály parancsnokát Kassára helyezték át, ahol az ottani huszárezred parancsnoka lesz. Tantossy Sándor egész szolgálati idejét Zala vármegyében töltötte. Két évtizeden át volt Keszthelyen s onnét került a zalaegerszegi osztály élére.

— Szerkesztőségünköl. Nagy Samu lelelős szerkesztőnk nyári szabadságáról haza érkezett s lapunk szerkesztését átvette.

— Építik a temetői hidat. A köztemető bejárásánál lévő vasuti bevágás feletti új hid-építés elérkezett a megvalósulás stádiumához. Mint említettük, az új hid építése annak helyén nem fogja a forgalmat hosszabb időre megakasztani, mert amíg az új vasbeton hidat a régi fahid helyén építeni fogják, addig a közlekedés a régi fahidon fog lebonyolódni, amelyet közvetlenül az épülő hid mellé, a görög keleti temető térszomszédságába fognak eltolni. Már megépítve állnak az ideiglenes hid alapjai szolgáló téglafalak a bevágás mindkét oldalának mélyén, és holnapután elkezdik a fahidnak ezekre a falakra való eltolását, ami egy szersmind nagyon érdekes látványosság. Már megjelent Daák Péter főkapitány rendelete is, mely a hieltozás két napjára, csütörtökre és péntekre a forgalmat megszünteti. E két napon, 29-én és 30-án tehát a temetőkhöz és a szentgyörgyvári szőlőhegyekhez kocsi-val a Hajósar uton át, gyalog pedig a Csengery uton és a sétátérén keresztül lehet eljutni Szombaton, 31-én azután az eltolandó fahid forgalma újból megnyílik.

— Elmaradt a kongresszusi bizottság ülése. Említést tettünk arról, hogy Bárczy István elnök a magyar városok országos kongresszusának állandó bizottságát még a nyári szünet előtt, még pedig m. hó 28-ára szándékozott egybehívni. Mivel azonban a jelenlegi politikai valóság mellett nem lehet szó arról, hogy a tanácskozás legsürgősebb kérdése, a városok háztartásának rendezése a nyár folyamán tárgyalás alá vessék, ennél fogva Bárczy elnök cél-szerűbbnek vélte, ha az állandó bizottság első ülését az ősszel tartja meg. Ha azonban mégis szükségesnek mutatkoznék, úgy a bizottságot előbb is össze fogja hívni.

— A városi képviselők felelőssége. Minden vidéki város képviselőtestületének intő példaként szolgál a nagyikindai városatyák kelemelen esete. Nagykanizsa sem kivétel, mert a felelősség tudata a mi közgyűlési termünkben is gyakran feledésbe megy. A nagyikindai eset a következő: Nagyikinda város képviselőtestülete a csödbbe került Nagyikindai Takarékos és Előleg Egyletnél 9540 korona betétet he yezett el, amely azonban elveszett, mert a pénzüntést csödbbe került. A belügyminiszter kimondta, hogy azok a városi képviselők, kik szavazatukkal hozzájárultak a pénz-ilyetén módon való elhelyezéshez, kötelesek azt megtéríteni. Most felhívták őket, hogy nyolc napon belül mind-egyik fizesse ki a reá eső részt.

— Negyven éves találkozó. A veszprémi szeminariumot ezélett negyven évvel végzett is-

kolatársának a mult hétfőn volt Keszthelyen találkoztuk. A jubilaris ünnepélyen megjelentek: Dunszt Ferenc dr. apátplébános, Fekete Gergely zsidó, Bognár Károly káptalanbíró, Székér László halunbai, Hankóci Miklós kisbéri és Szűcs Mária nagykapornaki esperes plébánosok.

— Egy zalamegyei gardakörnek. A földművelésügyi miniszter méltányolva a Keszthelyvidéki Gardakör sikeres működését, Fáber Sándor m. kir. gazdasági akadémiai tanár, mint a gardakör titkárának körlemzőre: trierek és rosták beszerzésére ösztázás korona negyedik utalt ki, a kigazdák számára pedig tíz darab szőlőpermetező és tíz darab szénkőmegőrző gépet adott.

— Telefon a megyében. Keszthelyi tudósítónk jelenti, hogy a Keszthelyről Tapolcára vezetett telefon építését tegnap megkezdték.

— Verekedés a békéltető tárgyaláson. Szokaitan és elítélendő jelenet játszódott le ma délelőtt a nagykanizsai ipartestület hivatalos helyiségében egy békéltető tárgyalás alkalmával. A békéltetés Sattler Oszkár nagykanizsai festőmester és három budapesti festőmunkás: Szővérdi Gábor, Popper Miksa, Császár József közt folyt. A munkásokat Sattler szöbélileg két hónapra szerződítette, azonban egy heti munka után elbocsátotta őket, amit a munkások bejelentettek az ipartestületnél. Míg a tárgyalások folytak, Sattler Géza joghallgató, a mester fia összeközlömbözött a munkásokkal, kiket szidalmakkal illetett, majd annyira elragadtatta magát, hogy két munkást tetleg insultált. A verekedés általános jellegű volt volna, ha közbe nem lépnek. A botrány megakasztotta a tárgyalás menetét. A tárgyalást legközelebb rendőri asszisztenciával folytatják.

— A balatonparti vasút forgalma. Tapolcáról írják, hogy mióta megnyitott az új vasútvonal, azóta naponként óriási nagy a személyforgalom. Ugy a vasut mentén, vagy közelében fekvő községek lakói, mind pedig Tapolcáról és a vidékről ezrével vannak az utazók. Vasárnap pedig a kirándulókkal még nagyobb a forgalom. Aki az új vonalon utazott már, elragadtatással beszél azon fenséges panoamáról, melyet a vonatról a Balaton mentén látott.

— Csendélet Karoson. Egy súlyosan sebesült asszonyt hoztak be ma reggel Karosra a nagykanizsai kórházba. A kórház igazgatósága annyira súlyosnak találta a fején megsbesített asszony állapotát, hogy azonnal a rendőrséget hívatta annak betegágyához kihallgatás végett. Egy rendőrtiszt délelőtt főkereste a nagy beteg nőt, Csordás Boldizsár karosi hegypásztor feleségét, akivel azonban nem beszélhetett, mert már napok óta eszméletlenül fekszik. De körülötte voltak férje és anyja, akik a hatósági kiküldöttnek a következő rémregénybe illő történetet mondták el. Szombaton, f. hó 24-én este felé ifj. Csordás Boldizsár karosi legény aratásból ment hazafelé Sós József karosi gazdával, valamint ennek fiával, Sós Jánossal és Poklos Imre karosi legényekkel. Valami semmi-ségen a hegypásztor fia összeszólaikozott Sósékkal, amiből egy-kettőre egész rangos verekedés támadt. Sósék karókkal mentek ifj. Csordásnak, aki végre is kénytelen volt futásban menekülést keresni és hazarohant. De támadói üldözték és utána hatoltak még a faluban lévő házukba. Itt aztán a karókkal újból neki estek a legénynek, aki pár perc alatt eszméletlenül összeesett. E pillanatban rohant ki a lakásból Csordásné, aki figyelmes lett fia javszékülésére és annak megvédelmezésére sietett. De az oklatan dübükben tájékozott parasztok most már semmit sem tekintettek és újult erővel támadtak a

télig agyonvert flu anyjára. Agyba-döbe vették a védtelen asszonyt, akinek fejét szakították be a hatalmas husángokkal. Mindkét súlyosan sebesültet otthon vették ápolás alá, de míg a flu tegnapra jobban lett, az anyja állapota ma reggelre válságra fordult, úgy hogy be kellett szállítani a kórházba. A súlyosan sérült asszony életben maradásához nagyon kevés a remény.

— Gyermekehalál a falun. Fandi István kis öt esztendőse bérengyerek volt Pakon pusztán. A csintalan parasztyerek felmászott ma reggel egy magas szénaboglyára de leesett onnét, és úgy összenyomta magát, hogy mire a kanizsai kórházba behozták, utolsóban meghalt.

— MAYER KÁROLY első dunántúli gőzmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és pilasirozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19 — Elvállal szakmájában vágó munkákat a legutányosabb árán, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árgyözkék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

A nyári Zala.

Csendélet a szerkesztőségben.

(Ezt a helyzet- és hangulatfestő cikket amaz olvasónk felvilágosítására írjuk, ki úgy találta, hogy a „Zala”-ban nyáron kevesebb a hír, mint télen.)

A riporter pontban egyenvedt tíz órakor berobog a szerkesztőségbe, azoknak az embereknek tulzott önérzetével, akik tudják, hogy ismét nincs igazuk. A szerkesztő, ki öt perccel előbb érkezett, jelentőségteljesen néz a fali órára, aztán a riporterre, majd megint az órára és ismét a riporterre, hol végre megállapodik. A munkatárs (riporter) a sértett érényt méltóságával belevágja tollját a tintatartóba és méltatlankodik:

Ne is mond: tudom, hogy elmúlt kilencz óra. Szóval, ez nem járja. Hogy így nem lehet lapot csinálni. Szóval, nincs több előleg. De bizonyára hajlandó lehetsz viszont belátni, hogy én nem vagyok gyorsvonal és nem vagyok percekre berendezve.

— Istvány, Istvány, nincs igazad, — vélekedik a szerkesztő: Ismerem az álláspontodat, mely szerint tíz perccel előbb, vagy utóbb nem számít. Ez merőben téves felfogás. Tegyük fel például, hogy pont kilenczóra egy gyilkosságról szóló jelentés érkezik a rendőrséghez, melyet azonban már 9 óra öt perckor megcáfoltak. Tehát 9 óra öt perckor már te semmi hírt sem kaphatsz, ellenben kilenczóra még kapsz egy kis üdítő gyilkosságot és holnapra jut egy félhasábos cáfolat.

A munkatárs nagyon impulzív természetű fiú és e kioktatás hatása alatt nagy elhatározások fogannak benne.

— Csakugyan igazad van, — ismeri be loyálisan. Ma be is jöttem volna kilenczóra, de méltóztatol tudni, hogy vándorvesém van s fel kellett mennem a városházára, hogy a vándorvesémnek koldulási engedélyt kérjek.

A riporter elhatározza, hogy szeptemberben a polipokat kiszedi az orrából, meggyógyítja reumáját, melyet hercegi ősektől örökölt (a ripli ugyanis a Bourbonok egyenes leszármazottja) — s ha így tönkretett egészségét helyreállítja, szontul minden nap pont kilenczóra benn lesz a redakcióban. Ezzel az erős elhatározással indul hírszerző útjára. A nap rosszul kezdődik, mert az első ember kivel az utcán találkozik, a törvényszéki elnök, ki nem szokott híreket adni. A riporter bemegy a rendőrségre és benyit Farkas kapitány szobájába:

— Jó napot, kapitány ur.

A kapitány tudvalevőleg jó humoru ember és így válaszol:

— Fogadj Isten, szegény ember. Mi járhatban vagy?

— Hírekért jöttem, kapitány ur.

— Szöröncséd, hogy öreganyádnak szólítottál — kedélyeskedik az öreg a népmesék tónusán, — hír pedig nincs. Hanem egy jó viccet, azt mondom.

Farkas kapitány olyan ember, ki szeret vicceket mesélni, de a legjobb viccet is elrontja.

— Egyik Károlyi gróf — anekdotázik a kapitány — egy parasztot tengeri útra vitt magával. Mikor már napok óta egyebet se láttak, csak vizet, meg eget, megkérdezi a gróf a parasztot, hogy tetszik neki a tenger. A paraszt azt mondja: szép, szép, csak igen nagy. Ugy-e pompás vicc?

A riporter nem tudja, sirjon, vagy neveszen. Mivel hír nincs, odébálik. Bay kapitány a szőlőművelésről tart neki előadást, de hírt ő sem adhat. A városházán is dominál a fehér lobogó. Az összes irodákból nem kerül ki egy csipet bizottsági ülés, vagy miniszteri rendelet. Mindenki nyaral. Kétásgbeesítő csend, nyugalom, nyári álom. A főjegyző klasszikus nyugalommal tesz kijelentést. Hja, gyereken, én senkit sem vághatok fejbe! A riporter öngyilkos hangulatban rohan vissza a szerkesztőségbe. Mikor a városháza udvarán még egyszer áthalad, Farkas kapitány lelkendezve invitálja magához. A riporter azt hiszi hírt kap, — Azért hívtam öcsém, — ujságozza a kapitány örömmel — mert rájöttem az anekdota végére. Tudja, a paraszt nem azt mondta, hanem azt mondta, hogy szép, szép, de tudja fene, mégis — nagyobbak gondoltam.

A riporter sirva fakad és tovább áll. Az utcán egy ismerőse lélekszakadva fut utána.

— Szerkesztő ur, szerkesztő ur! Ujságot mondom!

A riporter szemében még egyszer felcsillan a remény.

— Őh édes, kedves barátom, drága Baczó ur, nem is tudom, hogy tituláljam. Mondjuk, hogy méltóságos ur. Helyes. Tehát méltóságos barátom uram: mi az ujság?

— Hát nem tudja? csodálkozik a nagy Baczó, Julcsa magához tért.

— Julcsa?

— Igen. A Mramorák Juli. A mi szobaleányunk. Tudja, már megvoltunk ijedve, Mert éppen gombát tisztított és elájult. Szent Isten! — mondja a feleségem — a nő gombamérgezést kapott. És a Juli most magához tért. Azt mondja, hogy csak a melegtől elájult. Azt mondja a feleségem —

— Őh, szerencsétlen, hát a gombák?

— Azoknak semmi bajuk — nyugtatja meg Barkóci ur a hírlapíró.

Istvány pedig bejön busan a szerkesztőségbe és csinálja a Zala hírovtatát. És közben néma megadással, túli mint tesz a szerkesztő ilyen félreismerhetetlen vonatkozású célzásokat.

— Hja, a híreket nem hozzák senkinek a helyébe: ... Hja, az én időmben, mikor én riporter voltam! — Hja, persze nem lehet mindeki Rákosi Jenő.

Karc.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

Vas- és káliumtartalmú, kalcium-, magnézium-, szódabikarbóna- és kén-szulfid tartalmú gyógyvíz.

Természetes vasmentes szódavíz.

Kapható üvegpalackokban vagy a Zala-Lipóti

Salvator-Árnyéki Vízvezeték Budapest, V. Rózsaföldi utca 6.

Táviratok és telefonjelentések.

Tűz a Schlick-gyárban.

Tizenhét sebesült, félmillió korona kár.

Budapest, július 27. Nagy tűz pusztított legnap délután a Váci-ut 45—47. szám alatt levő Schlick-féle vasöntő és gépgyárban. Állítólag néhány munkás vigyázatlanságából tüzet fogott az ugynevezett mintaraktár teteje, amelyről a lángok átcsaptak az igazgatósági épületre és más műhelyekre is. Pár perc alatt körülbelül harminc méter hosszúságban égett a gyár és kemény munkát adott a tűzoltóknak a pusztító elem továbbterjedésének megakadályozása.

A tüzet csak két órai megfeszített küzdelem után sikerült lokalizálni, amely alatt számos sebesülés történt. Tizenhét ember testi épségében esett kár és a sebesülések között egy súlyos is van.

A tűzvészről elpusztított gyári részekben ma délelőtt tartották meg a hatósági tűzvizsgálatot, amely megállapította, hogy bűnös cselekmény a tűz keletkezésénél nem játszott közre. Megállapították, hogy a tűz a Váci-uton levő igazgatósági épület padlásán, a mintaraktárban keletkezett. Még pedig olyképpen, hogy a szomszédos gyár kéményéből kiröpülő szikrák a padlás ablakán bejutottak és ott a nagynősegtől teljesen kiszáradt tetőgerendázat tüzet fogott és lángra lobbant. A kár összege meghaladja a félmillió koront.

Meghalt magyar tudós.

Budapest, július 27. Ma éjszaka meghalt dr. Schenek István főbányatanácsos, világhírű kémikus és fizikus, a Magyar Tudományos Akadémia tagja.

Szapáry Pál gróf török lóverseny-privilegiuma.

Konstantinápoly, július 27. A török kormány szerződést kötött Szapáry Pál gróffal, mely szerint a gróf Törökországban kizárólagosan jogosítva van lóversenyek tartására. A szerződés teljesen kész, csupán a képviselőházi jóváhagyásra vár.

Pénzüzerkedésért elítélt ügyvéd.

Budapest, július 27. Vörös János fővárosi ügyvédet pénzüzerkedésért feljelentették a kamaránál, amely azonban az ügyvédet felmentette. A Kuria mai tanácsülésében azonban megváltoztatta az ítéletet, amennyiben az ügyvédet 500 korona pénzbüntetésre ítélte, mert beigazolódott, hogy az ügyvéd rendszeresen foglalkozott váltók leszámításával és ez nem fér össze az ügyvédi állás tekintélyével.

Éjfél párbaj a hátizobában

Titel, július 27. Duics Miklós gazdag földbirtokos ma éjjel midőn hazament lakására, unokaöccsét nejenél találta. Duics unokaöccsét torkon ragadta és miközben fojtogatta, a házasságtörő asszony revolvert ragadott és férjét lelőtte. A csendőrség a gyilkos asszonyt szeretőjével együtt letartóztatta.

Bányaszerencsétlenség Franciaországban.

Clermont, július 27. Ma reggel az itteni bányában gázrobbanás történt. Eddig tizenkét halottat hoztak fel a tárnákbaól.

Lelőtte a sógorát.

Szabadka, július 27. Sári János pétérrédel földbirtokos ideérkezett sógorának, Varga Józsefnek látogatására. Amint beszélgettek, —

Sári egyszer csak hirtelen revolvert rántott és sógorát lelőtte. Ezután pedig teljes nyugalommal a csendőrségre ment, — ahol megmondta, hogy megölte a sógorát amiatt, mert engesztelhetlen gyűlölettel viseltetett iránta. A csendőrök a gyilkos földbirtokost letartóztatták.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

A Pestl Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 752 25. Osztrák hitel részvény 41 75. 4%, magyar koronajáradék 93.—. Kereskedelmi bank részvény 3472 —. Salgótarjáni közszolgálati részvény 569 —. Rimamurányi vasúti részvény 684 25. Adria tengerhajózás részvény 389 —. Hazai bank részv. 278 50.

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, július 27.

Készáru-Üzlet.

Buza 5—10 fillérrel olcsóbb.

Határkő-Üzlet:

Buza 1909. október 13.48 Buza 1910. április 13.77.
Rozs 1909. október 9.85. Zab 1909. október 7.62.
Tengeri 1909. júliusra —. Tengeri 1909. aug. 7.85.
Tengeri 1910. májusra 7.08. Repce 1909. aug. 13.85.

Mérleghitelesítés

Mérlegjavítás

Mérlegkészítés.

A „Mérleghitelesítésről” szóló törvény életbelépése alkalmával van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy műhelyemben mindenféle

mérleget

u. m. karos (balance, egyensúly) tízedes, százas, tolos, súlyos (skála) marha- és hidmérleg, valamint waggon mérleg és súlyok javítását gyorsan és pontosan eszközölöm a legutányosabb árak mellett. Minden mérleget műhelyemből hitelesítve szállítok el, úgy a műhelyemben javítottakat is.

A javítás végett hozzám be nem szállítható mérlegek javítására vidékre is elsőrendű munkásaimat küldöm.

A mérleg pontoságáért kezeséget vállalok. Munkásaim az ország elsőrendű mérleggyárainak csoportvezetőiből vannak összeállítva.

A n. é. közönség megbízásait kérem.

Kohn Samu

épület. műlakatos, drótfonógyáros és mérlegjavító.

Nagykanizsa, Magyar-utca 3 szám.

Kinizsi-utca 18. sz. alatt

újraon épült, tizenöt évig adómentes ház eladó. Három-szobás utcai és egy két-szobás és egy egy-szobás udvari lakásból áll. Bővebbet a háztulajdonosnál ugyanott, 2901

EREDETI

AIXI és NIZZAI

Saláta-Olaj

utólréhetetlen tiszta nemes ízzel.

== Literje frl 1.20 ==

☉ Nagykanizsán kapható:

Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

Értesítés!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget miszerint I. a ág- és tuskómentes gyertyán hasáb fátat saját fakirakóimmal 220 centiméter magasra kirakva 39 korona 20 fillérért,

200 centiméter magasra kirakva 35 koronáért ötenként.

Egy vasuti kocsi rakomány

10,000 Kgr. hasábfát

a vasuti mérlegen hivatalosan megmászálva 170 koronáért házhoz szállítom.

Tisztelettel

STRÉM KÁROLY.

Telefon 127. sz. ——— Telefon 127. sz.

Bornylvántartások.

Bortörvény.

Kapható: Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Graziosa levélrendező

a legjobbak. Emeltyű rendszerű gépezettel, nikkelezve, betűsoros mutatóval igen erős kötésű táblával, lyukasztóval

Ára 4 korona.

Ugyanaz lyukasztó nélkül ára 2.40 kor.

Graziosa gyorsfűző

ára darabonként 20 fillér.

Kapható egyedül:

Fischel Fülöp Fia

könyv- és papírkereskedésében

Nagykanizsán.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kaszinky-u. 2.

Telefon-szám: 78.

egy mellékállomással.

Hirdetők, akik kimutatások és meg-
köszönetnyilvánítások 50 fillér.

Helyzet és események értesítései díja
3 kor. előzetesnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "

Postai szétküldéssel:

Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótelephely:

ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolvasó szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponta este 6 órakor

ünneppnapok kivételével.

A kaszárnya.

Nagykanizsa, július 28

Javában eszik a komiszkenyeret, akiket balsorsuk a katonáskodásra alkalmasnak ítél s akik az egész télen húzták az igát a civilélet nehéz műhelyeiben. Fiatal hivatalnokok, ügyvédek, jegyzők és különösen a tanítók a nyári pihenést akár akarják, akár nem a 28 napos, úgynevezett fegyvergyakorlatban kénytelenek tölteni.

»Kénytelenség« a haza szolgálatában a legrútább, legijesztőbb szó. Hát nincsenek már önfeláldozó, spártai jellemek, kik minden fáradságot, nélkülözést, keménysorsot szívesen viselnek, ha a hazáért viselhetik? Nincsenek vérbeli magyar katonái a hazának, kiket nem dobpergés, trombita harsozás, ritmikus zene lelkesít a fegyverhordozásban, hanem a szívük dobogása?

Sajnos, ma senki sem lelkesedik már a katonáskodásért. Senki dicsőségnek nem tartja vállán a hazát védő fegyvert. Szenvedés a kaszárnyai élet, kiölték az ifjúság kebléből a vágyat e szenvedést örömmel viselni. Vajjon jut-e csak egy katonának is eszébe a három év szenvedései között, hogy ő most a hazáért áldozza ifjúságának legszebb napjait? Nem-e folyton a szabadságra gondol, a menekülésre abból az életből, mely ránézve leszámítva a testi ügyesség fejlesztését, csak hátrányosan működik.

Sok volt a panasz örökösen a katonáskodásra. Magyar fiukat német tisztek nem képezhetnek ki igazi magyar katonáká, magyar lelkületet meg nem érthet a kaszárnya német szelleme. Erről folyik a szó különösen most, midőn intelligens magyar férfiak, legnagyobb részt családapák behívót kaptak a 28 napos fegyvergyakorlatra, az u. n. »nyaralásra«.

Az egyszerű, műveletlen fiu panasza a katonáskodás ellen, senki előtt sem argumentum. Sok kinlódásban, türelmébe, öngyógyításba kerül a tisztek, míg a falusi faragatlan vadócokból, császármundérba illő ügyes ökök tud kigyúrni. De a tanult emberek vádjai már figyelemreméltók. E vád általános szerke a hazában: a kaszárnyákban az intelligens, tanult, állásban levő, sőt már nevet szerzett katonaköteleseket is bundás, műveletlen parasztszámba veszik. A bánásmódban, lakásviszonyokban, a fegy-

mezésben nincs különbség. Fiatal tiszt urak, kiknek alig peyhedzik álluk, szép állásban levő, tisztas családapákkal úgy bánnak el, mint egy közönséges gonosztevővel, kit büntetésből még háromévi utánszolgálatlalt sújtottak.

Ez nem a tisztek hibája, ez az ósdi kaszárnyai szellem követelménye. Itt hiába való tiszturak jóakarata, belátása, humanitása, itt a szellem gyökeres reformjára van szükség.

A kaszárnya ma ront a fiataliságon. — Az anyák tanúsága szerint: a fiuk a kaszárnyában lett erkölcsstelenek.

Amíg a katonáskodásra alkalmasnak csak azokat tartják, kik szervezetükben, testükben hibátlanok, míg a lelki, erkölcsi hibátlanság, épségre nem tekintenek, addig a katonáskodás csak gépeket nevel, kik a vezényszóra pompásan reagálnak, de nem jellemeket, kiktől a hazának igazi haszna lehet.

Ha valahol, úgy a kaszárnyákban van nagy szüksége a válogatásnak, az elkülönítésnek, mert a férgesek, az erkölcsi nyomorékok óriási pusztítást visznek végbe az egészségesek között.

A papi vagyon felosztása.

Hajdumegye Zalamegyéhez.

— Saját tudósítónktól. —

Annak idején foglalkoztunk Hajdumegye közgyűlésének ez évi május hóban hozott határozatával, melyben kimondotte, hogy a szekularizáció ügyében fölirattól fordul a képviselőházhoz s hozzájárulás céljából körlevélben a hazai összes törvényhatóságokat megkeresi. A fölirat egy példányát a körlevél kapcsán megküldték Zalavármegye törvényhatóságának is, melynél azonban nem fog sok vizet zavarni.

A fölirat kimeli, hogy a határozat meghozatalánál egyedül és kizárólag a közérdek önzetlen és elfogulatlan szolgálatára irányuló törekvés vezette a törvényhatósági bizottságot. E határozatunknál — ugymond a fölirat — távol állott tőlünk a felekezeti harc szításának még a gondolata is, vallási türelemmel és a tulajdon szentsége iránti köteles tisztelettel elteelve és áthatva, az igazi hazaszeretettől hevitett emeljük föl szavunkat és élünk a joggal, melyet az 1886. törvény a törvényhatóságok részére biztosít.

A fölirat további része az egyházi vagyon nagyságával foglalkozik, mondván: I. István és utána következő királyaink bőkezű adományozásával folytán hozzávetőlegesen a két

millió katasztrális holdat meghaladja az a földbirtok ma már, ami a katolikus egyház kezén van, amely terület értéke a rajta levő épületekkel, fölhasználatokkal, nem is magasan értékelve, ezeröttszáz millió koronára tehető és amelynek körülbelül 70-80 millió koronányi évi jövedelme 12.000 katolikus egyházi ember ellátására szolgál, akik részére a nagy jövedelem lehetővé teszi a külföldön való két évtizedes és tenger hazai kincseknek odakint elköltését.

Ezzel szemben rámutat az állam anyagi kimerülésére és kéri a képviselőházat:

1. Mielőtt utasítaná a kormányt törvényjavaslat sürgős benyújtására, melyben kimondassék, hogy a közvagyon egyházi célokra addig se fordíttassék, míg a szekularizáció elkövetkezik.

2. Mondassék ki meliőbb a klerus birtokainak szekularizációja, hogy ezáltal a kívándorlás megakadályoztassék és eleje véteassék az államháztartás veszélyeztető krízisnek is.

A kataszteri hivatalból.

Helyszíni szemlék minden ingatlanról.

Újra megállapítják az adóalapot.

— Saját tudósítónktól. —

A városi kataszteri hivatalban nagy munkában vannak. Az új adótörvény Intencióinak megfelelően a pénzügyminiszter már hónapokkal ezelőtt plakátokon felhívta az ország népét, hogy amennyiben ingatlanainak telekkönyvi, illetőleg kataszteri minősítéssel esetleges változások következtében nem felelnek meg a tényleg létező állapotnak, ezt az illetékes kataszteri hivatalban jelezzék be. Miután az új adótörvény a földadókulcsot teljes fél százalékkal leszállította, szükséges tehát, hogy a régi zűrzavaros állapotok megszűnjenek és mindenkin a földadójá birtokának valódi értéke arányában legyen megszabva. — Mert szélteben-hosszában, egész Magyarországon számtalan esetben úgy volt eddig, hogy a jobb minőségű ingatlan után kevesebb adót fizetettek, mint ugyanakkora rosszabb minőségű föld után.

Nagykanizsán már befejezték a helyszíni szemlék tartását és a kataszteri előadó mindenütt felvette a legutóbbi összeírás óta beállott művelési ágváltozásokat, amikről változási jegyzéket készítenek. Ezt jövő hó 4-éig kell a szombathelyi hatodik kerületi kataszteri felügyelőséghez feltenni, ahol a változási jegyzéket felülvizsgálják. A revizió után a felügyelőség kiküldöttel a helyszínre utaznak, ahol a bizottság minden egyes ingatlant, mely a jegyzék szerint változott állapotban van, megvizsgálják és osztályokba sorozzák. Ilyen osztály minden művelési ág alatt (szántó, szőlő, rét stb.) 8-8 van.

Rének megtörténtével egy újabb bizottság fogja majd az egyes ingatlanok tulajdoni állapotát felülvizsgálni. Mert régi panasz az nálunk, hogy a legtöbb falusi ingatlan más néven van telekkönyvezve, mint ahogy annak tényleges tulajdonosát hívják. Rének oka főleg abban rejlett, hogy az ingatlanok adás vételénél az újabb tulajdonos leginkább az átiratás illeték megtakarítása miatt hajlandó volt tűrni, hogy ingatlana a régi tulajdonos nevében maradjon telekkönyvezve.

De a házak új kataszteri nyilvántartásának készítése is folyamatban van a kataszteri hivatalban. Az új nyilvántartás készítését, melyet az 1909. évi VI. törvényclikk rendel el, csak a fent vázolt munkálatok befejeztével, a jövő hó első felében kezdi meg a hivatal. Az előadó hivatalnok háziról házra járva fogja minden ház összes helyiségeit összeházi, mert ezek számához képest kell az új adótörvény szerint a házberadó nagyságát megállapítani.

Mindenkinek egyformán érdekében áll tehát, hogy a tisztviselők munkáját megkönnyítse. Ugy a földet, mint a házak tulajdonosai és lakói helyesen járnak el, ha az ingatlanon megjelenő tisztviselőnek minél részletesebb utbaigazítást adnak. Mert bár a kiküldött hivatalnokok lelkismeretes eljárásra vannak utasítva, mégis sokkal bizonyosabb a kedvező változás elérése arra nézve, aki jelentkezik a bizottság előtt azzal, hogy rossz minőségű ingatlana a jobb minőségűek megfelelő osztályban van, mint arra nézve, aki ezt elmulasztja.

Ugyanez vonatkozik a háztulajdonosokra és lakókira is, mert sehol az adózásban annyi aránytalanság nincs, mint éppen a házberadónál, ahol az összehasonlítás néha szinte képtelen alakulatokat mutat.

A Balatoni Szövetség közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

A Balaton fölvirágoztatását munkáló Balatoni Szövetség ez évi nyári közgyűlését Almádliban vasárnap délután tartotta meg nagy érdeklődés mellett.

Az elnökség jelentéséből örömmel vették tudomásul, hogy a szövetség a folyó év alatt létesítette a Balatonvidék élelmezésére nagyfajosságú zöldség és főzék-termelő telepét és hogy a telep máris jelentékeny szolgáltatásokat tesz. A szövetség a lefolyt télen harminc népies előadást rendezett és most készül hetven ilyen előadás rendezésére. Sikerral fejezte be két gyékényfonó házilapi tanfolyamát és Gyenesdiáson a kitanult munkásokból gyékény-földolgozó házilapi szövetséget szervezett. Szepezden a Szépitő Egyesület és Siófokon a fürdőkonviktus megalakításánál nyújtott segítséget. Dolgozott a tisztviselői üdülő létesítése kérdésében és több élelmiszertermelőt lefelállítását tervezi. Tizenkét közönyvtárat eszközölt ki, a melyet a fürdővendégek is díjtalanul használhatnak.

A természeti emlékek és nevezetes helyek fontartása, illetve megjelölése dolgában szorgosan munkálkodott. Badacsonyan Kísfaludy Sándor egykori szülőházában muzeumot alakított, a csobánci kurucemlékre közel másfélszer koronát gyűjtött és több a turista ügyet szolgáló forrás hozatott rendbe.

A geológusok, a vidéki hírlapírók szövetsége és 60 közép és szakiskola kirándulásánál segédkezett és most készíti elő a Balaton három pontján még a fürdőszekszonban tartandó

borkóstolót, gyümölcs- és zöldségféle kiállítását.

A jelentés nagy elismeréssel emlékezik meg Darányi Ignác és Kossuth Ferenc miniszterek jóindulatú támogatásáról is, a melyért a közgyűlés hálás köszönetét nyilvánította, az ügyvezetésért pedig Óvári Ferenc dr., országos képviselőnek és Cséplő Endő titkárnak elismerését fejezte ki. A választás során elnökké Batthyány Lajos grófot, alelnökké Veszprém megye részéről Óvári Ferenc dr., országos képviselőt, Somogy megye részéről Széchenyi Aladár grófot, Zalavármegye részéről Hertelendy Ferenc főrendet egyhangulag megválasztották. Új tiszteletbeli tag lett: Széchenyi Viktor gróf, Burchard Bélaváry Konrád, Szűcs Béla és Szávay Gyula. Pénztárossá Rózsa Károlyt, ügyésznek Benkő Károly dr.-t választották.

Ha reggel, délből és este a száját egyszerűen Odollal alaposan kiöblítjük, mindig jóillatú a légsz és erjedésmentes a száj, a mi a szép és jó fogak elengedhetetlen előfeltétele.

Motors közlekedés Tapolca és Sümeg között.

(Saját tudósítónktól.) Sümegről írják:

— Adtál, Uram, esőt, nincs köszönet benne.

Mi is elmondhatjuk a főlshajtó gazdával:

— Adtál, uram, vasutat, nincs köszönet benne.

Értjük a börgönd-tapolcai vonalat.

Hej, mi sümegiek is mennyi reményt fűztünk ehhez a vasúthoz! Ringatóztunk a dus reménységben, minő pompás vasuti összeköttetésünk lesz az ország szívével, Budapesttel. Azt hittük, végeszakad az ukk-celldömölki győri óriás kerülőnek, az ukki és celldömölki órátkig tartó kellemetlen, unalmas, pénz és időpazarló várakozásnak: egyenes és gyors összeköttetésünk lesz Budapesttel.

Csalódtunk!

Most már jár a vonat, a Balaton zalai partja gazdagabb a vasúttal, mi pedig — szegényebbek vagyunk a dus reménységgel.

Vasuti közlekedésünk valamennyi mizériája megmaradt. Egyetlen egy előnyt szerzett az új vasut: még egy összeköttetést kaptunk Budapesttel, mert a délután 4 óra 40 perckor induló vonat csatlakozást nyert a celldömölki 5 órakor induló gyorsvonattal.

Tehát ez az egyetlen előny is a hosszú győri kerülőre szorít bennünket.

Ezeket a mizériákat csak az szüntetheti meg, hogyha a börgönd-tapolcai vonalat az állam tovább építtetheti Ukkiig, esetleg Celldömölkiig, illetve ezt a vasutat is a börgönd-tapolcaihoz hasonlóvá alakíttathatja a egységesé tenné. Azonban ha ez idővel meglesz is, hamarosan kiárad a nincs rá.

A forgalmi bajok enyhítésére jó eszméje támadt Polgár József sümegi közjegyzőnek. Tapolcától Sümegig motoros közlekedést kíván, hogy ekként Tapolca megszűnjék ránc nézve szinte a világ vége lenni és gyors és folytonos csatlakozást nyerjünk a Tapolcán sűrűn közlekedő vonatokkal.

Ezt a kívánságot már kérvénybe is foglalták a Lukonich Gábor dr. most gyűjti az érdekeltség aláírait a kérvényre.

Hírek.

— A főispán Nagykanizsán. Batthyány Pál gróf főispán ma reggel városunkba érkezett, hol az összes városi, a rendőrségi és főszolgabírói hivatalokat vizsgálta meg. — A főispán kíséretében voltak Kosztravszky Ferenc pénzügyi titkár, Csomós Benedek pénzügyi számtiszt és Horváth István h. főispáni titkár.

— Rejtélyes politikai mozgolódás Nagykanizsán. A kanizsai politikai koalícióról közölt tegnapi tudósításunk sokkal nagyobb feltűnést keltett, mint mekkora súlyt mi annak szántunk, mivel az egész mozgolódást részint alaptalannak, másrészt kalandos jellegűnek találtuk. Tudósításunkra többen reflektáltak és akadt, aki magyarázatot kért tőlünk. Ezt a bővebb magyarázatot megtagadtuk, mert ha az egész dolgot oly jelentősnek találtuk volna, hogy a vele való foglalkozást folytatni akarnók, akkor tegnapi tudósításunkban a részletekre is kiterjeszkedtünk volna.

— Kossuth a vidéki hírlapírókhoz. A Vidéki Hírlapírók Országos szövetségének ez évi badacsonyi közgyűlése táviratilag üdvözölte Kossuth Ferenc kereskedelemügyi minisztert a szövetség iránt tanúsított előzékenységeért. Az üdvözlésre Kossuth Ferenc a következő táviratot intézte Szávay Gyulához, a szövetség elnökéhez: „A vidéki hírlapírók szövetségének üdvözlését köszönöm és szívből viszonzom. Jól esik lakomnak azok szeretete, kik közérdekű tevékenységükkel a nemzet ügyét szolgálják. Koronázza siker a toll harcossainak nemes munkáját. Haza-fiai üdvözléssel Kossuth.”

— Kaposvár víz nélkül. Kaposvárnak kitűnő szonázója van. A toponári határban elterülő vízműtelep nyomócsőve megrepedt, a víz rohamos sebességgel tört elő a megtört csővön és a vízvezeték tartálya kiürült úgy, hogy Kaposvár ebben a rettenetes kánikulában teljesen víz nélkül áll. Vasárnap óta már kizárólag ivásra fordították a vizet és mégis délelőtt 9 órakor alig egy méter magasságban állott a tartályban a víz. Tegnap délelőtt aztán teljesen kiürült a vízvezeték és Kaposvár dél óta víz nélkül áll. A vízvezeték minden csapja fölmondta a szolgáltatást és egyetlen pohár víz sem telik többé a vízvezetékéből. Nagyobb csapást képzelni sem lehet szegény kaposváriakra e forró kánikulában.

— A hét órai zárás. Bár nagy haladás az, hogy a kanizsai üzletek egy részét már enni 7 órakor bezárják, az újítás még mindig nem teljes, mert a fűszerkereskedők még nem csatlakoztak hozzá. A helybeli fűszerkereskedők többsége is belátja, hogy 7 órai zárás

kiváncos és szívesen követnék is az egyéb szakkell kereskedők példáját, de ez a hajlandóságuk meghaladta három fűszerkereskedő ellenállását, — kik határozottan kijelentették, — hogy nem hajlandók 7 órákor beszállni. — E három kereskedő: Rosenthal Jakab, Schlesinger Izidor és Balaton testvérek, így utjában állanak egy üdvös újítás megvalósításának, anélkül, hogy az általuk felhozott érvek elfogadhatók lennének. Ugyanis kétségtelen, hogy ha az összes kereskedők egy időben beszállnak, ez által egyik sem károsodhat. A fűszerkereskedők remélik, hogy az említett három kereskedőt még rávehetik álláspontjuk megváltoztatására és akkor az egész vonalon megkezdődik a 7 órai zárás.

— **Keresztur hírnevéért.** Már néhány hete annak, hogy a Zala a balaton-kereszturi fürdő állapotairól mint lehetetlen és a fürdőzőkre nézve türelmetlen állapotokról számolt be. Most egy nagykanizsai olvasónk, kinek Kereszturon villája van, kissé hosszú idő múltán, de sohasem elkésve a következő levélben igazítja helyre az említett közleménynek alapját képező értesüléseinket:

Tekintetes Szerkesztőség!

Még csak most olvasom a már hetekkel ezelőtt megjelent Zala-ban azt a híradást, mely a mi kedves fürdőhelyünknek, Balaton-Keresztur-nak minden bizonnyal képzeletalkotta mizériáiról számol be. Mint mindenki igazán barátja, indítva érzem magamat hogy e közlemény téves információit helyesbítsem, s amennyiben még ehhez hasonló helyreigazítás b. lapjokban meg nem jelent, kérem, hogy levelet a mi szép fürdőhelyünk és a fürdőegylet reputációjára érdekében közreadni szíveskedjék.

Mindenekelőtt meg kell jegyeznem, hogy Balaton-Kereszturon rendes fürdő-egylet működik. Ennek elnöke Herczeg Ferenc máv. főmérnök, ahinek állomáshelye Marcali és így ha hosszú nyári szünidejének egész idején kívül a szezon egy részében nincs is állandóan itteni nyaralójában, mégis állandó alkalma van a fürdő szakszerű és mindenkinek igényét kielégítő vezetésre. A fürdőkabinok az egyet tulajdonát képezik. Egy-egy kabin után egy család részére az egész idejére 12 korona a bérösszeg, a kabinokhoz vezető hid használati díja pedig 5 korona. Családonként tehát összesen 17 koronába kerül a 3—4 havi fürdés díja. Schwab Károly itteni uradalmi bérlo a fürdőegylettől sem a vízjog alapján, sem a kabinokhoz vezető ut használatáért semmiféle haszonbérben nem részesül, mert az ő bérletén alapuló jogosítványok szerint csakis az egyleti vendéglő helyeinek használatáért és az új park területe után jár a bérloének csekély bérösszeg.

A Zala említett hírének adatai csak azokra nézve állanak fenn, akik a fürdőegylet területén kívül eső szőlők tulajdonosai, akik tehát kényelmi szempontból nem a közös fürdőt használják, hanem szőlőjük alatt saját költségükön állítottak kabinokat. Ezek csakugyan külön fizetnek vízhasználatért méltányos bérdíjat.

A fürdőegyletnek a 17 koronás díjak utáni jövedelmei a kabinok és a hid építésének és fenntartásának fedezetül szolgálnak.

Ezek az adatok felelnek meg a való tényeknek. Egy fürdővendég.

— **Új szabályrendelet tervezet a pöcsgödörüzítéstől.** A közegészségügyi bizottság tegnapi ülésén u. n. érdemleges munkát végzett. Dr. Szekeres József bizottsági elnök a városi tanács ama kérdésére, hogy mi a véleménye a bizottságnak a pöcsgödör tisztítás jelenlegi módjáról, egy egész szabályrendelet-tervezet terjedelmében felelt. A tervezet melyet legközelebb részletesen fogunk ismertetni tárgyának minden legaprólékosabb részletére kiterjed és értékes gyakorlati felfogásról tanuskodik. A bizottság a szabályrendeletet, melyből a

hátsírtokosokat leginkább az érdekli, hogy a géppel való tisztításnál gépenként 3 koronában, lajtokban pedig hektoliterenként 80 fillérben kívánja megállapítani a szállítási díját, a bizottság Dr. Péter rendőrfőkapitány kiegészítő indítványát elfogadta. Ez az indítvány a szabályrendelet elleni kihágások és ezek büntetéseire vonatkozik. — A bizottság által elfogadott tervezetet a városi tanácshoz terjesztették be, mely annak érvényességét a legközelebbi városi közgyűlésen fogja megszerezni.

— **Az Althámok címere.** Egyik csáktornyai szálló átépítésénél érdekes leltre bukkantak. A lelet egy tábla alakú, domborművű, öntött vasból készült címer, melynek a súlya 395 kilogramm. A hatalmas vastábla minden valószínűség szerint a Althámok ősi címere. Tudvalevőleg az Althámok grófok voltak s állítólag a Nagy Károly korában őt Than grófi családból származtak. Than Dániel gróf 1197-ben L. pót osztrák herceggel a Szentföldön járt. Katonái Alt-Thannak (Öreg Than) nevezték s így maradt meg a családban e név s címerükben Az A és T betűk kombinációja. Al ham Mihály János 1781-ben Muraközt kapta királyi adományul, aranygyapjas vitéz és Zalamegye főispánja volt.

— **A Dráva áldozata.** Barcsi tudósítónk írja, hogy ott vasárnap délután Blahy Vilmos favágó a Drávába fulladt. A favágó a barcsi kereskedelmi hídnál fürdött. Bár uszni nem tudott, — mégis belemérszkedett a mélyebb vízbe, azonban vesztére, mert egy örvény elkapta, és ebből nem tudott kimenekülni. Egy Meig vergődött a szerencsétlen ember, — de mire a hajósneép odaért, az örvény már csak holttestét dobta fel.

— **Megszűnt csőd.** A soproni kir. törvényszék a Bischitz Salamon és fia gabonakereskedő cég ellen 1906. november 10 én elrendelt csődöt, a csődvagyon felosztásával az eljárás befejezést nyervén, megszüntette és erről az érdekelteket értesítette.

— **Milyen az új buza?** Az ország egy részében még lábon áll a buza, de a vidéki malmok közül sokan már őrlék az idei termést. Ezek tapasztalatai szerint a magyar buzá az idén a tavalyinál még jobb minőségű, kiadósabb és 2—3 százalékkal magasabb sikér tartalommal bírnak, mint a tavalyi termés buzái ugyanazon helyeken. A sikér minősége is, amelytől különben lisztjeink exportminősége függ, kitűnő.

— **A sikkasztó segédjegyző nyomában.** Bus Lajos, a somogyapáti sikkasztó segédjegyző Pécs-, Mohács és Baján át menekült és mindenáron azt a hitet akarta ébreszteni, mintha Szerbia felé vette volna útját. A nyomozó közegek ez irányban keresték őt, de hamarosan kiderült, hogy Bajánál irányt változtatott a sikkasztó és Belgrád helyett Budapest felé vette útját. Ma már azt is tudják, hogy Bus Lajos a németországi Mörsbe menekült és ott lakó sógoránál húzza meg magát. A nyomozást folytatják ellene s úgy lehet, hogy már legközelebb letartóztatják.

— **A horvátországi reformátusok elszakadása Szigetvárról.** Irják, hogy a szigetvári járás református lelkészei értekezletet tartottak a napokban Szigetvárt, melyen a horvátországi reformátusok elszakadási mozgalmával foglalkoztak. A mozgalom ellen az értekezlet erőlyesen tiltakozott és követelte, hogy az elszakadó egyházak csatlakozzanak vissza a belső somogyihoz, mely azokat alakította.

— **MAYER KÁROLY** első dunántúli gémű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és plüssirozó gyára Nagykanizsa, Kécskei-utca 19. — Kiválal szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

— és a helygyógyászat, kórházi, otthoni, kórházi és otthoni bántalmaknál kitűnő hatású —
Termékek: vasmentes szappanok,
Kapható kórházgyógyászatban vagy a Balaton-Tópart
Salvator-dombra Választott Budapesti V. kerületi útszélén

Táviratok és telefonjelentések.

Szerényi Brassóban.

Brassó, július 28. Szerényi József Államtitkár ma délelőtti ideérkezett. A pályaudvaron küldöttérek fogadták, élükön a brassói polgármesterrel, ki az üdvözlő beszédet mondta. Erre válaszul az államtitkár megköszönte a fogadtatást és azt mondta, hogy fontosabb kijelentéseket holnap fog tenni a beszámolójában. Ezután hosszú kocsisorral éljenző közönség sorfala közt hajtottak be a városba.

Brassó, július 28. A vonatot, melyen Szerényi József Államtitkár Brassóba utazott, utközben apró baleset érte. Ugyanis a vonat étköz kocsiájában tűz támadt, melyet azonban sikerült gyorsan eloltani. A tűz miatt a vonat 20 perc késéssel ért Brassóba.

A nők választójoga.

Budapest, július 28. A feminista nők ma plakátokkal árasztották el Budapest utcáit. A plakátokon követelik a nők képviselőválasztói jogát és augusztus 1-én a budapesti városigletben megtartandó tüntető népgyűlésre hívják meg az ország feministáit.

Latham repülése.

London, július 28. Ma már megállapítható, hogy Latham, ki repülőgépjével a tengerbe esett, szintén bámulatos gyorsan szelte a levegőt. Latham 5 óra 47 perckor szállt fel a francia parton és 6 óra 13 perc volt, midőn Anglia közelében a tengerbe zuhant. Tehát ez a légi út mindössze 26 percig tartott.

Halálos összeütközés a Dunán.

Orsova, július 28. A Dunagőzhajózási társaság István nevű teherhajója ma reggel összeütközött egy komppal, melyen 16 jóvárosi ut. A komp a heves összeütközés következtében felborult, és a rajta lévőek közül ötén a vízbe fulltak, a többi sikerült a vízből kimenteni.

Elitelt zughirlapíró.

Budapest, július 28. A budapesti büntető törvényszék ma hirdette ki a »Korbács« című zuglap volt felelős szerkesztője, Garai Manó zsarolási kísérlet miatt bűnyügyben utolsó ítéletét. Az ítélet négy havi fogsázbüntetést szab összeütközés gyanúja a jeles férfira, aki sírva könyörgött a bírál előtt, hogy eresszék szabadon, mert a fogház, mely teljesen megtört, eddig is kitűnő iskola volt rá nézve. A védő ideiglenes szabadon bocsátást kért, de a törvényszék a kérés teljesítését megtagadta.

Tűz egy fővárosi pályaudvaron.

Budapest, július 28. A rákosi rendelő pályaudvaron ma egy teherkocsiban egy hordó becsúszott, a melyről a szomszédos teherkocsi is meggyulladt. — Mindhárom vagon egész tartalmával együtt elégett. A mentési munkálatoknál, melyeket azért kellett életre-halálra folytatni, — mert az egész pályaudvart tűzkatasztrófa fenyegette, — sok sebesülés történt.

Leharapta az állát.

Arad, július 28. Dabruza községben tegnap este *Todoresku* Vazul összevestett *Bolgár* János földesgazdával, aki ellenfelének a veredés hevében leharapta az állát és az lenyelte. *Todoresku* állapota nem veszélyes.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mel ártályamok. —

(Távirat.)

■ Pestl Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 252.75. Oestrák hitel részvény 242.—. 4%, magyar koronajáradék 92.40. Kereskedelmi bank részvény 3473.—. Salgótarjáni közszénbánya részvény 570.—. Rimamurányi vasúti részvény 684.50. Adriai tengerhajózás részvény 389.—. Hazai bank részvény 178.50.

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, július 28.

Készáru-üzlet.

Buza 10 fillérrel magasabb.

Hataridő-üzlet:

Buza 1909. október 13.65. Buza 1910. április 13.93.
Rozs 1909. október 9.88. Zab 1909. október 7.61
Tengeri 1909. júliusra —. Tengeri 1909. aug. 7.82
Tengeri 1910. májusra 7.08. Repce 1909. aug. 13.90

Eladó egy jó forgalmu hentes- és mészáros üzlet jó forgalmu utcában, teljes berendezéssel és egy mel-
léküzettsel esetleg házzal együtt. Cím a kiadóhivatalban. 2978.

Bazsó József

kovács és kocsigyártó
NAGYKANIZSA, Teleky-ut 6. sz.

Készít és állandóan raktáron tart könnyű és divatos új kocsikat.

Elvállaló lövasslást, kocsik átalakítását, tisztogatását és bérelését, kintülő munká-
juttatását árak mellett.

Bor nyilvántartások.

Bortörvény.

Kapható: *Fischel Fülöp Fia* könyv-kereskedésében Nagykanizsán.

Zala nyomda

és
hírlapkiadó r. t.

== Nagykanizsán ==

Nyomdai iroda

Kiadóhivatal és
Szerkesztőség
Kazinczy-utca 3.

(Melczér-ház.)

Telefon: 78.

Legújabb berendezések és felszereléseinkkel... minden nyomdai és könyv-
kötészeti munkát a legtisztább és legizlésebb kivitelben szállítunk.

Személyzetszaporodás

folytán minden megrendelést a leggyorsabban eszközölünk.

Áraink a legjutányosabbak

Hirdetéseket

a „Zala” politikai napilap és „Nagykanizsa” reggeli lap részére kiadóhivatalunk a legmérsékeltebb árak mellett vesz fel.

Palkó Péter építő

Nagykanizsa, VI. ker. Verhagdi-u. 63. (Bajai ház.)

Elvállal minden új épület emelését és tetőbeépítést árak mellett. Kőszegvárosi és tanyai díjmentesen készítek. Hővelből ártózkodás személynél megjelennek, vagy levélben válaszolok. A n. e. köszönetet bízalmát kérem.

Tűzifa-eladás!

KONDOR ADOLF tűzifa-bizományos, Arany J. u. 2.

Telefon: 122 szám.

Árjegyzék: 1 méter-ől 2.00 m. magas 36 korong,
1 erdei-ől 2.20 m. magas 39 korong
házhöz szállítva a ártalam összerakva.

Egy vasúti kocsikarománny 10.000 kgr. porantitrova legatább
5 méter-ől ártalam házhöz szállítva 180 korona.

Megrendeléseket még ártfogadnak: Brück Márkus és Tanya szállítómái, Dedovác Béla és Schlesinger Izidor kereskedőknél.

EREDETI AIXI ÉS NIZZAI Saláta - Olaj

átolérhetetlen tiszta nemes ízzel.

== Literje forint 1.20 ==

Nagykanizsán kapható:

Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

413/1909. sz.

Hirdetmény.

Nagykanizsa város tanácsa ezennel közhirrre teszi, hogy a Róth Laura kalap kereskedése mellett levő, volt Moller Károly-féle üzlet helyiség bármikor kivehető.

Bővebbet a v. számvevői hivatalban.

Nagykanizsán, 1909. jul. 26.

2976

A Városi Tanács.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kasziny-u. 2.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Működési költségek és magán-
közvetítések soronként 50 fillér.
Hirdetési és szociális értesítések díja
3 kor: előzetesnek 3 koronát.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra 1.— K.
Negyedévre 3.— „
Félévre 6.— „
Egész évre 12.— „

Postai szétküldéssel:

Egy óra 1.50 K.
Negyedévre 4.50 „
Félévre 9.— „
Egész évre 18.— „

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:

ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Feloldó szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponta este 6 órakor

szünnapok kivételével.

A koalíció beszámolója.

Szterényi beszéde.

— Saját tudósított telefonjelentése. —

Szterényi József államtitkár ma Brassóban képviselői beszámoló beszédét mondott. A csaknem két órás nagy beszéd jelentős mozzanata a koalíciós kabinet kormányzásának, mert ennek széles alapra helyezett mérlegét adja. Szterényi a kormány három esztendő produktív munkájában hatalmas részt vett és mivel fontos és messze kiható alkotások fűződnek az ő nevéhez is tisztelettel vagyunk az önértékes hang iránt, mellyel az eredményekről megemlékezik.

Szterényi nagy beszédének kevés kijelentését nem osztjuk, annak az elismerésében azonban mindnyájan találkozunk, hogy a nemzeti kormány vezetése a produktív munka jelentős korszaka volt. Politikai szempontból nem fájjaljuk a koalíció felbomlását és kívánjuk, hogy egészsebb parlamenti alakulás, tiszta többségi szellem lépjen helyébe. Szterényi azonban a szakemberek tárgyilagosságával kerülte a politikai kijelentéseket, közgazdasági fejtegetéseire pedig bizonyára az egész országban visszhangoznak a brassói népgyűlés lelkes tapsai és éljenei.

Csak a bankkérdés dolgában van egy pont, mely mint a tűz a víztől, oly engesztelhetetlenül választja el a függetlenségi felfogást Szterényitől. Az önálló bank felállítását az államtitkár is kívánja, azonban nem tartja időszerűnek és annyira fontosnak, hogy érte rázkódtatásoknak tegyék ki az országot. Mi meg azt mondjuk: a bank mindennek előtt és ha már kivonultunk érte, ezen a ponton az országnak nem szabad vereséget szenvednie. A hangoztatott politikai pártegységet és békét mindenki óhajtja ebben az országban, de ez csak a bankkérdés megfelelő elintézésének jegyében születethet meg.

A választójogi reform dolgában tisztelt Szterényi felfogását, mely Andrássy gróf tervezetéből alakult ki, — de a tisztelet még nem jelent egyetértést is.

Végül, ha a sorok közül talán a koalíció lemaradásának óhaja lenne kiolvasható, ez a leghatározottabb ellenmondással találkozna országzszerre.

Szterényi beszéde.

Az államtitkár beszédét az alábbiak kezd, hogy a koalíció három éve a

komoly munka korszaka volt. Ez a korszak kettős irányzatot képvisel: nemzeti konszolidációt egyrészt, komoly szociális és gazdasági irányzatot másrészt. (Helyeslés.)

Alkotmánygaranciák.

A nemzeti konszolidáció kifejezést nyert alkotmányunk bástyáinak megerősítésében, az új alkotmánybiztosítékokban, melyeknek méltatása után áttér a választójogi reform kérdésére. Elismeréssel emlékezik meg Andrássy Gyula gróf belügyminiszter törvénytervezetéről, majd kijelenti, hogy meggyőződése szerint az általános választói jogra, mely egyenlőséget biztosítson minden irányban, ma még nem értünk meg. Ezért oly reformot, mely az u. n. egyenlő, titkos választói jogban jutna kifejezésre, nem fogadna el. sőt ilyenfel szemben kötelességének tartaná a legrosszabb harcot is felvenni. (Élénk helyeslés.) A választójogi reform oly fontos és messze kiható, hogy ennek megalkotása érdekében minden magyar pártnak egyesülnie kell.

Az adótörvény.

A kormány az iskola terén kifejtett működésének ismertetése után részletesen foglalkozik az adótörvénnyel, melynek különösen szociális jelentőségét méltatja. A reformot a kormány legnagyobb alkotásának mondja.

Gazdasági viszonyunk Ausztriával.

Ausztriával való gazdasági viszonyunk rendezése egy teljes évi kormányzati működést foglalt le. Az eredmények a legjobbak. A magyar autonóm vámtarifa megteremtését ugyan nem méltányolja kélden az ország nagy gazdasági horderejét csak akkor fogja felismerni, amikor 1915-ben új kereskedelmi szerződési tárgyalások előtt fog állani Ausztriával. Az önálló vámtarifát dolgában azt a kétségtelen eredményt értük ki, hogy a meg egyezős biztosítja nekünk 1917-re az önálló gazdasági berendezésre való tényleges áttérhetést. Ez többé nem írott jog, hanem intézményes garanciákkal van biztosítva.

Mintán ennek a kérdésnek a mélyéig hatolt, a Balkán államokkal celszerű gazdasági politikáról nyilatkozott, mely szükségessé teszi, hogy ezen államokat szorosan magunkhoz fűzzük. E téren konkrét eredmény a Romániával való gazdasági szerződés.

Ipar, kereskedelem, közlekedés ügy.

A kormány követett ipari politikájáról egész tanulmányt terjesztett elő az államtitkár. Különösen a kizsárolás kérdésével foglalkozott és részletesen és számszerű adatokkal igazolta, hogy a területen mily széleskörű munkásságot fejtett ki a kormány és pedig eredményt. A legmészebbben támogatja a gyárpárt is. A kereskedelem pártolása, sajátos, a képviselők kereskedelemellenes tendenciáit gyárt nem lehetett ily intenzív. Nagyön részletesen foglalkozik az új ipartörvénnyel, melynek nagy előnyeit ünneti fel.

Sorra került ezután a közlekedés és a szociálpolitika. A vízi beruházások ismertetését a vasutak ügye követte. Kiemelte, hogy egész vasútépítésünk történetében ez a három év volt a legtermékenyebb. Erről igen részletesen beszélt és azokról az akadályokról, melyeket Ausztria gördít a magyar vasúthálózat megerősödése elé. A kormány rendezte továbbá a vasuti alkalmazottak fizetését. Az

államvasutaknál az új beruházások 300 millióra rúgnak. — Nagy jelentőségű az államvasutak reformjának kérdése, melyet hosszasan fejteget. Megemlékezik a horvát nyelv-kérdésről.

Szociálpolitika

Beszédének következő része a kormány és a törvényhozás szociálpolitikai működésének méltatása volt. A szociális alapokra fektetett birtokpolitika kapcsán megemlékezik a kormány lakásügyi politikájáról, ezzel kapcsolatosan a munkásokokról is. — Az akitások hosszú sorával bizonyítja, hogy hol a munkásszály komoly érdekel forogtak szóban, ott a kormány készséggel vállalkozik azok kielégítésére. Végül megemlékezik a szociális irányú alkotások rendjén az országos ügyvédi gyűlés és nyugdíjintézetéről szóló törvényről is.

Mit hoz a jövő?

Az államtitkár összefoglalván a mondottakat, kijelentette: Bizvást állíthatom, hogy komoly munka korszaka volt és ha ezt a munkásságot elfogulatlanul hasonlítjuk össze alkotmányunk helyreállítás óta bármely hasonlatos korszak tevékenységével, lehetetlen el nem ismerni, hogy ezen három év egyik legproduktívabb korszakunk volt. (Zajos helyeslés.) Ez a tevékenység irányjelző a jövőre is. Beszél a jövő kilátásairól és azt mondja, lehetetlen nem látni meg azt a nagy veszedelmet, mely bennünket több oldalról, de különösen Ausztria nagy vasutállamosítási és hajózási akcióival fenyeget. Nem ma, hanem néhány év múlva, amikor új szerződés tárgyalásokra fog kerülni a sor. Ma még nem késő, de ha nem tér meg jobb belátásunk, éppen gazdasági függelenségünket kockáztatjuk. E pontnál kitér a bankkérdésre és bár magát az önálló bank hívének mondja, nem tartaná helyesnek, ha a jegybankot megválasztások árán akarnák felállítani.

Az ország iránt tartozó kötelességünk — ugymond, — hogy keressük a megterjesztett a normális parlamenti viszonyokat teremtve, újabb komoly munkához fogunk. (Hosszantartó zajos éljenzés.)

Cáfolat Zichy Aladár grófról. Több naplap azt írta, hogy gróf Zichy Aladár, a királyi személye körüli miniszter, a kanizsai kerület országgyűlési képviselője a közel jövőbe Franciaországba utazik, az ott nyaraló gróf Apponyi Albert kultuszminiszter meglátogatására. E hírekkel szemben illetékes helyről közlik velünk, hogy a felelős személye körüli miniszter az egész nyarat Budapesten, színhelyi villájában tölti. Bécsből, a hova társaság ügyének intézésére utazott, visszatért a fővárosba. A franciaszorgsági utról szóló hírek tehát teljesen alaptalanok.

Megmozdulnak a szocialisták. Fővárosi tudósítók jelentik: Ismeretes, hogy Kossuth Ferenc a függetlenségi képviselőket felkérte a nyári parlamenti szünet alatt az önálló bank érdekében az egész országban való agitációra. Több nagygyűlést vettek már tervbe, amelyek helyét megállapították. E nagygyűlések megszervezésére a szocialdemokrata párt elhatározta, hogy ugyancsak a parlament megnyitására vasárnaponként népgyűlést rendez az ország minden nagyobb városában. A népgyűlések szónokai a mostani válság szánálásának egyedül helyes módját az általános, egyenlő, titkos, községenkénti szavazati

Jog megvalósításában látják, de e mellett mint az ország javát szolgáló, az önálló bank felállítását is sürgetik. Augusztus elején vasárnap Pozsonyban lesz népgyűlés, amelynek szónoka Kunfi Zsigmond és egy reichsráti képviselő lesz. Vasárnapon gyűlés lesz még Győrött és Nagyváradon is. Mint értesülünk, a szociáldemokrata párt a parlament megnyitásának napján ország-szerte demonstrációt rendez az általános titkos választói jog érdekében. A szocialisták tehát ismét a függetlenségi párt ellen dolgoznak, amivel nem e pártnak, hanem csak önmaguknak ártanak.

A két millió koronáért.

Átirat Nagykánizsához.

— Saját tudóslónktól. —

Eger város képviselőtestülete a múlt szombaton tartott közgyűlésén elhatározta, hogy állíratot intéz a belügyminiszteriumhoz az iránt, hogy a városok segélyezésére a folyó évi állami költségvetésbe felvett a millió korona felosztása iránt a kormány haladéktalanul intézkedjék, mert a városok jövő évi költségvetésével most készülnek és így minden városnak már most tudnia kellene, milyen az az összeg, amelyet a pótlódó csökkentésére a költségvetésbe felvehetnek. Elhatározta továbbá a képviselőtestület, hogy kérvényt intéz a belügyi és kereskedelemügyi miniszteriumhoz, hogy a vasúti kedvezményes jegyeket az összes rendezett tanácsú városok tisztviselőinek kivétel nélkül adja meg és a családtagokra is kiterjessze.

Jankovics Dezső Eger város polgármestere ehhez hasonló eljárás végett felhívást bocsátott szét a városok polgármestereihez, melyből a következő részt közöljük:

A mostani zavaros politikai viszonyok között iparkodnunk kell azon, hogy a f. évi állami költségvetésbe a városok segélyezésére felvett két millió korona szeptember hó közepe előtti kiosztassék, mert ellenségeit attól lehet tartani, hogy ha a kibontakozási munkálatok megkezdődnek és sokáig tartanak, emiatt később a fontos és sürgős más állami teendők miatt Isten tudja, mikor kerül rá a sor a városokat és a tisztviselőket érdeklő ügy elintézésére. Egyesek szava mint a pusztába kiáltó szó, elhangzik nyomtalanul, ha azonban 120—150 város egyszerre vagy rövid időközökben egymásután kopogtat kérvényével a kormányt, azt hiszem, meg lesz a kívánt eredmény. Eger város képviselőtestülete indítványomra e hó 17-én tartott üléséből terjesztett fel kérvényt a bel- és pénzügyminiszterekhez a jelzett összeg kiosztása iránt. Terjesszen hasonló kérelmet a legközelebbi képviselőtestületi ülésből minden törvényhatóság és r. t. város a miniszterekhez s addig sürgetse a kormányt, míg ügyünket dűlőre nem juttatja.

Titkárválasztás a kereskedelmi kamarában.

— Saját tudóslónktól. —

Sopronból jelentik: A kereskedelmi és iparkamara tegnap délután 4 órakor rendkívüli ülést tartott Ullrich József kir. tanácsos elnökelete alatt. Ullrich elnök az ülés megnyitása után mély részvétellel emlékezett meg Kirchknopf Frigyes titkár elhunytáról és meglepő szavakban méltatta az elhunyt kiváló érdemeit. Jelentette, hogy a kamara koszorút helyezett a koporsóra, testületileg vett részt a temetésen és részvétliratot intézett az özvegyhez. Jelentette továbbá, — hogy Kirchknopf Frigyes elhunyt a legszelebb körben keltezt szomorúságot és a társakamrák táviratilag kondóleáltak a vesztés kamarának. A temetésen képviselve volt a kereskedelmi mi-

nisterium Namborsky osztálytanácsosával és képviselve volt küldöttekkel 11 kamara. — Indítványozta, hogy Kirchknopf Frigyes emléket örökítsék meg a rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyvében és gyászok jelölő emelkedjenek fel székeikről. (Helyeslés.)

Ezután áttértek a napirend második pontjára: az elhunyt özvegy nyugdíjának megállapítására. Az özvegyet férje fizetésének 40 százalékal nyugdíjazták; ezenkívül a jövő évi május 1-éig rendelkezésére bocsátották férjének a kamarában birt lakását.

Az elnök jelentette, hogy a kamara szabályzata úgy intézkedik, hogy az öregecsés esetén, amennyiben ez lehetséges, előléptetés útján töltendők be a tisztviselői állások. A jelen esetben tehát ez az irányadó. Talizs Károly dr. már 17 éve működik a kamaránál, mint másodtitkár és ez alatt az idő alatt kiváló tehetségéről győzte meg a kamarát. Kéri a teljes ülést, mondja ki, hogy előléptetés útján Talizs Károly dr. másodtitkárral töltsön be az első titkári állást (Eljenzés.) és pedig úgy, hogy az első titkári javadalmak élvezésébe augusztus elején lépjen Talizs dr.

Spiegel Szigfrid alelnök, a kereskedelmi szakosztály, Gerencsér József az iparos szakosztály, Weiner Károly kereskedő, szombat-helyi kültag, a kültagok nevében üdvözölték Talizs dr. titkárt és kívántak neki sikert működéséhez.

Talizs Károly dr. megköszöni a bizalmat, mely az első titkári állásba emelte. 17 éve áll a kamarai intézmény szolgálatában és ez, azt hiszi, felmenti az alól, hogy a jövőre nézve munkaprogramot adjon. Spiegel Szigfrid alelnök három dologra hívta fel a figyelmet; ő ehhez még 97-et tudna felsorolni. 17 év alatt megtanulta azt, hogy szeretettel kell gondolni az ipar és kereskedelem érdekeit és ezt a tapasztalatot akarja új állásában érvényesíteni. Minden ügykezelésével azon lesz, hogy a kamarai intézmény bátor, szókimondó védelmezője legyen a rábízott érdekeknek. Mégegyszer köszöni a bizalmat. (Hosszantartó eljenzés, a kamara tagjai kézzsorlással üdvözlik az új titkárt.) Ullrich elnök az ülést bezárja.

Hirek.

A szabadság-bajnok.

— július 29.

Egy régi ismerőssel találkoztam tegnap. — Szervusz! hát te mit csinálsz itt? — Szabadságon vagyok. — Már megint? Hiszen te minduntalan szabadságon vagy. Egy napot, vagy egy hetet kapsz!

— Két hónapot, O'van bizonyítottam állítottam ki az orvosommal, hogy a miniszteriumból leírtak, hogy miért nem kérek három hónapot. Tudod, a szabadságot nem szeretem és nem mulasztok el egy jó alkalmat, ürügyet sem, ha arról van szó, hogy csak egy fél napot is csinálhassak magamnak.

— No és nem jár ez rád nézve hátránnyal?

— Hiszen az a művészet, ügyesen csinálni! Más elhanyagolni a hivatalt és más szabadságot venni. A címek a fők. És én ebben nagy mester vagyok.

— Hogy csinálod? Sokat jelentez be teget?

— Dehogy, nem ettem meszet. Hiszen az belejönne a minősítembe! Egész más fogá-

sokkal dolgozom. Először is a családi ügyek: minden tíz hónapban családi örömet jelentek be, minden két hónapban meghal valaki, — minden három hónapban keresztelnek, minden négy hónapban bérnapra és minden ötben gyámnapra vagyok, akinek szüksége van egy-két-három napra. Minden nyolc évben tízéves találkozássra megyek és minden negyedik évben van tízéves találkozásom. Minden hónap elején van egy változóban tárgyalásom, — minden félévben esküdt vagyok, minden hónap közepén fogorvoshoz kell mennem és hónap végén rendszeren eljegyzés van a ház-nál. Minden második hónapban vendégeim jönnek, akiket kalauzolnom kell, a közbeeső hónapokban elmennek a vendégeim, amikor ki kell kísérnem őket.

Minden téli hónapban van egy szakkongresszus, ahova hivatalos vagyok és minden nyári hónapban van egy ankét, ahol én okvetlen kell, hogy leadjam az ideámat. Minden nap fél-ellenkor megyek be a hivatalomba, mert igaz ugyan, hogy a hivatalos óra pontban nyolckor kezdődik, de én amikor pontban nyolckor kilépek a lakásomból, hogy a hivatalba menjek, már hivatalos munkóidőst fejték ki. És minden tűznel ott vagyok, ha hivatalos óra közben támad, mert ő. t. vagyok és minden temetésen megjelenek, mert nekem minden elhunyt feljuthetetlen barátom volt.

— Aztán nem veszik észre a huncutságot? És nem mondják rád, hogy munkarülő vagy?

— Sőt! Mindenki tisztel és szeret, mert azt mondják, előkelő szerepet játszom, népszerű vagyok és kiváló szellemi életet élek.

— Elmentek a katonák három héttig tartó fiók-ostromállapot után ma reggel elmentek a vendéghonvédek Nagykánizsáról. A pécsi 19 esek egy része, a kaposváriak gyalog indultak utnak, míg az ezred törzse Pécsre vonaton utazott. Sántugy vonaton ment el a mi 20-as háziezredünk főmél százada, míg a körmeneti két század gyalog vágott neki a szaharai forráságnak.

— Építési engedélyek. A város építésügyi bizottsága tegnap délután ülést tartott, amelyen a következő építési engedélyek megadását javasolták: *Fatér* Józsefnek Rákóczi-utca 3 szám alatt utcai ház, *Székel* József ügyésznek Irnok Magyar-utca 7. szám utcai ház, *Rozs* Ferenc kölesnek Magyar-utca 24. sz. udvari ház, *Horváth* Mikó Péternek Rákóczi-utca 1 b. sz. utcai ház, *Farantai* Gyulának Rákóczi-utca 3 sz. utcai ház, *Horváth* Lajosnak Gyár-utcában utcai ház, *Varga* János Gyár-utcában utcai ház, *Scheiber* Józsefnek Gyár-utcában utcai ház, *Kiss* Károlynak a Gyár-utcában utcai ház, *Wehofschtz* Nándornak a Gyár-utcában utcai ház, *Sándor* Istvánnak a Csányi László utcában utcai ház, *Sneff* Györgynek ő. özv. *Szűcs* Juliának faház és ő. *Plander* Teréznek fakamra és melléképítmények, *Mikó* Ferencnek ő. *Kiss* Zsigmondnak fakamra, *Fülöp* Péter Lászlónak udvari ház toltására, *Reichenfeld* Gyulának udvari nyitott udvari műhely építésére vonatkozólag terjesztett a bizottság engedélyező javaslatot a tanács elé.

— Kinevezés a honvédségnél. A honvédelmi miniszter *Kankovszky* Lajost, a pécsi hadapródiskola növendékét a nagykánizsai 20. honvéd gyalogezredhez zászlóssá kinevezte.

— A városház sarkától a vasútállomásig aszfaltjárdát. Sokat foglalkoztunk mi is azok-

nak az utépítés munkái, toknak regisztrálással, amelyek praktikus jelentőségük mellett előrendű városépítési célokat szolgálnak. A Kaszincy utcáról van ísmét szó, amelyről a mai nap reggelén örömmel állapíthatjuk meg, hogy annak még hátravolt összes háttulajdonosi kifejtették abbéli elhatározásukat, hogy házaik előtt aszfaltjárdát készíttetnek. A város aszfaltjárdája a Szemere utca sarkától a vasúti sorompóig teljesen elkészült és már az új klinkerrel borított kocsi rész építése is pár nap alatt átadható lesz a forgalomnak, mintegy készen van a Kisfaludy-utca sarkától a Szemere utcáig terjedő utcájában minden ház előtt az aszfaltjárda. A Nádor utcától a Kisfaludy utcáig a régieken kívül eddig csak öv. Fishel Fülöpné háza előtt készült el az aszfaltjárda, de már építik Grünfeld Ferenc és Guttmann Gyula háza előtt is az új járdát, míg ma Király Sándor városi mérnök, akinek a városrész ily gyors és valóban imponáló hatású átalakítása körül elsőrendű érdemei vannak, sikerült rábírnia a még hátralevő háttulajdonosokat, u. m. az izz. hitközséget, Grosz Józsefét és Rosenfeld A. Jost, hogy házaik előtt szintén aszfaltjárdát csináltassanak. Ez ezzel egy darab másfél kilométer hosszúságú aszfaltjárda fog a város szívéből a vasúti állomásunkig vezetni.

— A hét órai záróra és az uszoda. Van-e, akik vitáznak a hét órai boltzárás helyesége fölül, de egy elvitázhatlan eredménye mégis van a korai zárásnak, és ez az, hogy a kereskedelmi alkalmazottaknak módjában van, hogy a nappali kiállotti hőség kellemetlenségeit 7 óra után, midőn még az uszoda és a gőzfürdő nyitva van, a nagy bazin hűs vizével, vagy a friss zuhannyal feledtessék el. Nagy számmal lépik el az alkalmazottak az uszoda cementstrandját és azt aki ezt a jókedvű, lubickoló csapatot meglátja, mely 7 óra után a bazin vizét ellepi, ha még oly ellenzéke is a humánus és ésszerű újításnak, még a legerősebbnek vélt argumentumát is elfelejti. Az újításnál ugyan nem gondoltak egészségügyi szempontokra, pedig ezek is lényegesek.

— A kaposvári vízhiány. A kaposvári vízhiányról ujabban a következőket jelentik: Két nap óta kellemetlen és sokáig ki nem bírható helyzetbe került Kaposvár város lakossága. A szó teljes értelmében nem volt ivó vize. Az egy millióba került parádés vízvezeték megromlott az egyik főcsatlóerővel aminek aztán az a következménye lett, hogy a város egy kanál ivóvíz nélkül maradt. Midőn a vízvezeték megjénem minden valamire való udvarba bevezették, a nyílt kutakat akkor betömötték, vagy mert nem használták, a viz piszkos, megromlott, egészségtelen lett, a melynek csak egy beti használata olyan tifuszjárványt teremtett volna meg a városban, amelyre sokogva emlékezhetünk volna vissza. Két napi órási munka után már oly helyzetbe hozták a megromlott főcsatló, hogy tegnap este már működött a vízvezeték és tiszta, egészséges, hűs vizet kaptak a kaposváriak.

— A tanítók magánfoglalkozása Szükségessé vált, hogy a tanítók magánfoglalkozását is ellenőrizze valamely formában a tanügyi hatóság. Nem abból a célból, hogy a magánfoglalkozások útjében okvetlen megakadályozza a tanítókat, hanem azért, hogy felügyeljen rájuk, nem hanyagolják-e el magánfoglalkozásuk keretében a tulajdonképpen való tanítói kötelességüket? E végből most elrendelte a vallás- és közoktatásügyi miniszter, hogy a tanítók tartoznak a tanfelügyelőnek bejelenteni esetleges

magánfoglalkozásukat. Természetesen a tanfelügyelőnek meg van az a joga, hogy a magánfoglalkozás megakadályozása érdekében a miniszternek előterjesztést tehessen.

— Utóállítás. Jövő hó 5 én a Polgári Egyet nagyertermében katonai utóállítás lesz, amikor nagy számú védőkötele és magát keresetkötőtelennek állító apa fog sor alá kerülni.

— A husvizsgáló tanfolyan záróvizsgálja. Ma végződött be az a 30 napos tanfolyam, melyet a nagykanizsai közvágóhídon Kertész Lipót városi állatorvos tartott Zala- és Somogyvármegyék községeinek kiküldöttel részére, kik a levágott állatok husának közegészségügyi szempontból való megvizsgálásában nyertek oktatást. A tanfolyamnak, melyen mintegy tizen vettek részt, holnap délelőtti 10 órakor lesz a záró vizsgálja. A vizsga írásbeli és szóbeli. — vizsgáló biztosoakul Mayer Ottó megyei állatorvos és dr. Rátz Kálmán városi tisztviselő orvos lesznek jelen, — ezenkívül pedig a megyének több kir. állatorvosa, akik hallgatók gyanánt vesznek részt a vizsgán.

— Pesti magyar kereskedelmi bank nagykanizsai fiók. Fuchs Arthur a fiók főnöke ma kezdte meg egy havi szabadságidejét. Távollétében Bokor Gyula főnökhelyettes intézi a fiók ügyeit.

— A színész, mint anya. Nádaszy József szombathelyi színigazgató felesége a „színész, mint anya“, ami nem jelenti azt, hogy a kitűnő színész anyaszínész. Nádaszy né tegnapelőtt gyönyörű szüzyermeknek adott életet. Ebből az alkajból írja a Vasvármegye a következő jóízű apróságot:

A Nádaszy trón harmadik örököse képzett és muzikális visítás közben látta meg a napvilágot és éppen hogy meg nem szólalt. Születése előtt nagyobb társaságban beszélgettek az örvendős családi eseményről. Megkérdezték Nádaszyt:

— Szeretnéd-e, ha ikrek lennének. Mert azon lehet segíteni.

— Hogy hogy?

— Nagyon egyszerű. Mikor az első megszületett, mi a szomszéd szobában elkezdünk lelkesen tapsolni.

— No és?

— No és a milyen vérbeli művész a feleség, hát bizonyosan Megújrazza.

— A hőség halottja. Felőrről jelentik, hogy tegnap Oláhoklány községben az aratók sorából emberéletet követelt áldozatul a nagy hőség. Munkaközben többen összeestek. Ezek közt volt Unger János 75 éves aratómunkás is, akit nem sikerült észméltre téríteni. Orvost hívtak hozzá, aki megállapította, hogy a szerencsétlen embert a nap-szúrás megölte. A többi munkás már túl van a veszélyen.

— Gyilkos testvér. Szekszárdról jelentik, hogy a tolnamegyei Orván Sándor János és József testvérek éjjel a vendéglőből hazafelé menő Horváth Imre 21 éves iparoslegényt megölték és meggyilkolták. A tett oka boszu. A szerencsétlen áldozatnak még annyi ereje volt, hogy edesatyjának Horváth Gyula iparosnak megmondja a gyilkosok nevét s azután meghalt. A két gyilkos testvért ma a csendőrség a szekszárdi törvényszékre vitte.

— MAYER KÁROLY első dunántúli gőzmű-festő, vegyszeti ruhatisztító, guvrirozó és pilasírozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elváltai szakmájába vágó munkákat a legutánjabbak Aron, — egy helybe, mint a vidékre is. Arjegyzék Ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

Törvényszék.

§ Az eltévesztett fejbeverés. Farkas Sándor 18 éves dióskáli parasztleány állandó civódásban volt Petrovsky József kocsiossal, aki Ujják Károly dióskáli gazdánál volt szolgálatban. Mikor már az ujjor megvolt, egyik órái este Petrovsky alaposan elverte haragosát, úgy, hogy az menekülni volt kénytelen a csata színhelyéről. De Farkas bosszút forralt. Egy jó nőt este odalopózott Ujják gazda istállójához, amelyben Petrovsky éjszakát töltött azóta. Korom előtér volt az istállóban, a legény csak az alvó ember szuszogásáról tudta, hogy hol van az istállóban élő lény, elindult tehát a hang irányában, s midőn az alvónak fejéhez ért, ezen csak úgy vaktában egy busángal jókora léket vágott. Az alvó a rejtetlen ártásra felébredt mély álmából és ordítani kezdett. De ez az ordítás nem Petrovsky hangja volt, hanem egy Kosáros János nevű gyépmester legényé, aki aznap éppen Ujjákék portáján dolgozott, és az istállóban aludt a kocsi mellett. Farkas Sándor most már észrevette végzetes tévedését, de egyebet már nem tehetett, mint hogy újból elszaladt Petrovsky elől, aki bálótársának jav-veszékelésre szintén felébredt, Kovács János súlyos sebével a nagykanizsai kórházba kellett szállítani, ahol 35 napig nyögte a tévesen adresszált fejbeverés következményeit. A nem közönséges tévedés hőse, Farkas Sándor felett pedig ma ítélkezett a nagykanizsai törvényszék büntető tanácsa, és őt a 92. § alkalmazásával, mert tettét csak revánzképpen akarta elkövetni, háromhavi fogházbüntetésre ítélte.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

Vannak és helyszíneknél, közönségek, csuhabotogatók és haragos bálókban is kitűnő kóros.

Természetes vasmentes szavanyvíz.

Kapható kórosnyitókahelyeken vagy a Salva-Lipót Salva-Lipót Vállalkozási Rendszer, V. Budapesti post.

Táviratok

és telefonjelentések.

Szterényi államtitkár brassói beszéde.

Brassó, július 29. Szterényi József államtitkár Szina-jából tegnap este ideérkezett. Az államtitkár az éjszakát a vasúti kocsiában töltötte. Reggel a város előkelői itt tiszteltek nála és többen üdvözlő beszédet mondtak. Rövid válaszáds után behajtottak a zászlódiszcs városba. Az államtitkár a városházán délután 4 órakor tartja beszámolóját, melyet politikai körökben nagy érdeklődéssel várnak, mert az államtitkár fontos politikai kijelentéseket fog tenni. (Szterényi beszámolójáról lapunk zártakor kaptunk kimerítő telefonjelentést, melyet más helyen közlünk. Szerk.)

Tűz az Atheneum palotájában.

Budapest, július 29. Ma délután főváros-szerke az a riasztó hír terjedt el, hogy az Atheneum nyomja Rákóczi uti palotája lángokban áll. A palotához csakhamar kivonult a főváros egész tűzoltósága, a hír azonban tulstottak bizonyult, mert mindössze az épület második emeletének egyik helységében égett amit csak hamar lokalizáltak.

Sikkasztó bankhivatalnok.

Budapest, július 29. A budapesti büntető törvényszék vizsgálóbírója elfogatási parancs

eset adott ki Kras Ede bankhivatalnok ellen, aki a Magyar Falpari részvénytársaság kárára nagyobb átkasztást követett el és megsekkolt.

A banksalók fogva maradnak.

Arad, július 29. Az aradi törvényszék vád tanácsa ma határozott az aradi Hitelbank volt vezérigazgatója Szántó Izidor és bank volt főkönyvelője Ujházi Andor vizsgálati fogása ügyében. A vádtanács a vizsgálati fogás fentartását rendelte el.

Felhőszakadás Sopronmegyében.

Sopron, július 29. A németújvári járásban az éjjel istenítéleti idő volt Őriási felhőszakadás kideretben tyuktojásnagyságu jegek estek, melyek a járás összes termését elverték. A kár leírhatatlan.

Elhárított hajóserencsétlenség a Dunán.

Pozsony, július 29. A Dunai vízjárás híradása „Léthes” című hírlója jött ma Bécsből lefelé a Dunán, midőn Pozsony közelében a hajó kormányláncja elszakadt és a hajót a víz sodra megfékezhetetlenül hánvta-vetette. A baleset láttára a hajó körönsége között panik tört ki, ami csak akkor csendesült, midőn körülbelül egy órai kísérletezés után a hajót sikerült megfékezni és a bennülők partra szállhattak.

Cigányzenével a halálba.

Budapest, július 29. Mészáros Zoltán ismert nevű fővárosi szobrász az éjszaka budapesti lakásán löbelőtte magát és meghalt. Mészárosnak egy évvel ezelőt halt meg a menyasszonya és a szobrász azóta buskomorságba esett. Tegnap volt a menyasszony halálának évfordulója, amikor Mészáros kiment volt menyasszonya sírjához, arra koszorút helyezett este pedig inni kezdett, egész éjjel ivott, majd a cigányt elvitte lakására és míg a cigányok fülebe huzták menyasszonya nótáját, hirtelen revolvért rántott a fölé lölte magát.

Spanyolországi forradalom.

Barcelona, július 29. Ismeretes, hogy minő elkeseredés követte Spanyolországban a kormánynak nagyarányú mozgósítását, mely a tartalékosok ezreit küldte a marokkói harctérre. Annál is inkább, mert a káblók őriási veszteségeket okoztak a spanyol csapatoknak, a kormány azonban ezeket igyekezett ellátolni és a Marokkóba küldött katonák hozzá tartozó — a legnagyobb bizonytalanságban voltak.

Ezek a körülmények a könnyen hevülő népet nagyon elkeserítették és az elégedetlenség csakhamar forrongásokban, a katalán vidék középpontjában, Barcelonában pedig sztrájkokban és forradalmi mozgalmakban nyilvánult meg. A katalán vidék mindenkor lélek volt a forrongásoknak. Ugyanis régi ellentét van a katalánok és a spanyol kormány között és Barcelona a köztársasági párt főlélek.

A forrongásból lassankint forradalmi mozgalmak keletkeztek és nem lehetetlen, hogy a kedélyek lecsillapítására a kormány kénytelen lesz a megkezdett afrikai katonai műveleteket felfüggeszteni.

Barcelonában az éjjel proklamálták a hadi állapotot. A rendzavarók megtámadták a katonákat és felgyújtották a szerkesztő iktanyát.

A katonaság és a polgárság összefüggésénél hi balott maradt a küzdőtér és so súlyos sebesülés történt. Ma már a munkások általános sztrájkja fenyeget Barcelonában. A városban és az egész környéken forradalom állapota uralkodik.

Közzgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nyughandzal lióhjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 253.—, Osztrák hitel részvény 42 75. 49, magyar koronaárak 92 65, Kereskedelmi bank részvény 3468 —, Salgótarjáni közszénbánya részvény 560 —, Rimamurányi vasmű részvény 584 25, Adriaengerházi részvény 389.—, Hazai bank részv. 178.—.

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, július 29.

Készaru-üzlet.

Változatlan.

Határvidé-üzlet:

Buda 1909. október 13 65 Buda 1910. április 13 65.
Rosa 1909 október 9 87. Zab 1909. október 7 60.
Tengeri 1909. júliusra ——. Tengeri 1909. aug. 7 81.
Tengeri 1910 májusra 7 05 Repce 1909 aug. 13 95.

Kinizsi-utca 18. sz. alatt

ujonnan épült, tizenöt évig adómentes ház eladó. Három-szobás utcai és egy két-szobás és egy egy-szobás udvari lakásból áll. Bővebbet a háztulajdonosnál ugyanott. 2901

Értesítés!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget miszerint I. a ág- és tuskómentes gyertyán hasáb fámat saját fakirakóimmal 220 centiméter magasra kirakva

39 korona 20 fillérért,

200 centiméter magasra kirakva

35 koronáért ölenként.

Egy vasuti kocsi rakomány

10,000 Kgr. hasábfát

a vasuti méregeken hivatalosan megmászálva 170 koronáért házhoz szállítom.

Tisztelettel

STRÉM KÁROLY.

Telefon 127. sz. ——— Telefon 127. sz.

Mérlegek és Sulyok!

Tízdes, százados, egyenkaru, táblás mérlegek és sulyok

legpontosabb javítása és hitelesítése, nagyobblott mérlegkészítő műhelyemben gyorsan és a legolcsóbb árak mellett elfogadtatik. 30 évi szakgyakorlat

Szíves pártfogást kér továbbra is

Golenczy Ferenc

okl. gép- és mérlegkészítő Nagykanizsa útján — tér 31. szám. — A cím fontos! Megőrizendő!

Palkó Péter építő

Nagykanizsa, VI. ker. Vörösmarty-sz. 63. (Hajóház.)

Elvállal minden új épület emelését és tartozását szolid árak mellett. Költségvetést és tervek díjmentesen készít. Levélbeli értesítésre személyesen megjelenek, vagy levélben válaszolok. A n. é. közönség bizalmát kérem.

EREDETI

AIXI és NIZZAI

Saláta-Olaj

utolérhetetlen tiszta nemes ízzel.

== Literje forint 1.20 ==

Nagykanizsán kapható:

Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

Vadászat bérbe adás.

A pesti központi papnevelde a Zala-megyében fekvő Kápolna és Csallópusztai birókainak vadászatát

folyó évi angusztus hó 1-től

6 egymásután következő évre

bérbe adja.

Vadállomány: fogoly, fázán és nyul.

Bérelni kívánók 10 százalék bérpénzzel ellátott ajánlataikat

folyó évi angusztus hó 5-éig

az esztergomi főkapitán Erdőhivatalához Esztergomba küldjék be. Értesítés nyerhető a kiskomáromi rendelkezőség-nél és a főerdész-nél.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 2.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Műveltség, ház kiállítások és meg-
köszönések soronként 50 fillér.

Előfizetés és reklámok árszámát díj
3 kor.; előfizetésnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1.— K.
Negyedévre	3.— "
Félévre	6.— "
Egész évre	12.— "
Postai szétküldéssel:	
Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.— "
Egész évre	18.— "

Egyes szám ára 5 fillér.

Kiadóhivatal:
ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor
Szombatnapok kivételével.

Harc, vagy gazdasági önállóság.

Írta: Batthyány Tivadar gróf

Nagykanizsa, július 30.

Amidőn az elmúlt politikai évad izgalmas munkája után megkezdjük a nyári pihenőt, jó lesz, ha meg nem feledkezünk ezen idő alatt is azon súlyos helyzetről, melyben édes hazánk közviszonyai szenvednek.

A külügyi helyzet bizonytalan. Minden oldalról izzó hangulattal találkozunk; földgömbünk nem egy helyen olyan fókuszok láthatók, amelyekből vajmi könnyen újabb nemzetközi bonyodalmak, háborús veszedelemek kezdődhetnek. Ezen helyzettel szemben mindazok, akik a kettős monarchia véderéjének ügyével foglalkoznak, bizonyára már a jövő parlamenti idény legelején a hadi kiadások óriási emeléseinek követelésével fognak a nemzet elé lépni. Azon nemzet elé, amelynek anyagi viszonyai oly gyengék, hogy belső konszolidációja követelményeinek közigazgatási, közgazdasági, közlekedési, szociális és kulturális téren anyagi erők hiányában alig-alig képes még csak lassu lépésekben is megfelelni. S ha mégis azt követelik tőlünk, hogy ne riadjunk vissza újabb anyagi áldozatoktól a véderő fejlesztése érdekében, természetesen merül fel az a kérdés, hogy miből fedezzük ezen tőlünk kívánt rettentő újabb terheket? A válasz ezen kérdésre igen egyszerű. Fejlesszük gyors léptekben közgazdasági viszonyainkat, tegyük a lehető leggyorsabb módon országunkat anyagilag erőssé és így nagyobb terhek elviselésére képesé.

Ezen axiómával szemben pedig ismét felmerül a további kérdés, hogy mikép. A válasz ezen kérdésre ép olyan egyszerű. Ha igaz ugyanis, hogy a mai közgazdasági helyzetünkben, amidőn hitelügyünk egy Bécsben székelő közös jegybanktól s az osztrák nagy pénzintézetektől függ, amidőn a vámközösség ezer ponton nehezíti meg közgazdasági fejlődésünket, az ország mégis valamelyest előbbre megy gazdasági téren is, úgy még bizonyosabb, hogy Ausztria gazdasági fejlődése aránytalanul gyorsabb és mélyrehatóbb s mi gazdaságilag az elrehaladás terén valóban csak az osztrákok után kullogunk. Kétségtelen, hogy Ausztriától való gazdasági függő helyzetünkben Magyarország teher-

viselő képessége sokkal kisebb mértékben fog emelkedni, semhogy az államkincstárval védelmi célokra felmerülő követeléseknek megfeleljen. Ha tehát azt kívánják tőlünk, hogy véderőnket fejlesszük, hogy a hármasszövetségben Németország mellett az eddiginél nagyobb fegyveres erővel lépünk fel s emellett kell, hogy az ország egyéb igényeit is legalább fokozatosan kielégítsük, úgy conditio sine qua non, hogy a nagyobb mérvű anyagi megterhelésünk ellensúlyozására szóló módokat rendelkezésünkre bocsássák. Ez pedig az, hogy a lehető legrövidebb időn belül vagyis törvény által biztosított terminusokra gazdasági önállóságunk kiépítését lehetővé tesszük. Mi nem azért küzdünk, hogy nemzeti hiúságunkat elégítsük ki a magyar jegybank létesítésével, hanem követeljük azért, hogy hitelügyünket önállósítsa az országot olcsóbb és nagyobb mérvű bel- és külföldi hitelhez juttassuk.

De követeljük azért is, mert ha most fel nem állítjuk a magyar jegybankot, 1917-ben egészen bizonyos, hogy külön vámterületet sem fogunk elérni. Ezek nélkül, valamint egy az egész vonalon természetesen vezetett oly közgazdasági politika nélkül, amely minden téren, minden vonalon Magyarország megerősödését gazdasági önállóság útján előmozdítja, az ország lakossága nem nem lesz képes a nagyhatalmi állás igényelte többi kiadásoknak fedezésére. Amidőn tehát kívánjuk, követeljük a magyar jegybankot s a külön vámterületet, tesszük ezt elsősorban és mindenkéltől a magyar nép gazdasági erejének fokozására, de tesszük egyuttal azért is, mert csakis ez uton leszünk képesek, legalább némileg a véderő fokozásának költségeit az ország polgárságának újabb megterhelése nélkül fedezni. Békés fejlődés, anyagi jólét idebent, erős nagyhatalmi pozíció az európai koncertben tehát attól függ, hogy gazdasági függetlenségünket megkapjuk e.

Ezért egyaránt érdeke a királynak s a nemzetnek, hogy a függetlenségi és negyvennyolcas párt törekvéseit támogassák, ennek elvei mellett küzdjünk, s azokat legelső sorban gazdasági téren előbbre vigyük. Ezen nagy probléma megoldása pedig az őszi politikai kámpány kezdetén dől el. Ha közös erővel, úgy, miként eddig, ezentul is egy csatasorban küzdünk

széles a hazában mindazok, akik az ország gazdasági fejlődése érdekében a gazdasági önállóságot kívánják, úgy a siker biztos.

Függetlenségi népgyűlések.

Kossuth nem intette le.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Az elernyesztő nyári hőségben sok minden pihen, csak a politikai áskálódás és visszavarárs folytatja ernyedetlenül élénk és izléstelen tevékenységét. A politikai élet szünete alatt nincs sok tárgya, de ha valami horgára akad, azt annál alaposabban kihasználja.

Persze, hogy a függetlenségi párt nyári programját sem hagyja érintetlenül. Alig érkezünk el az első mozzanathoz, mely a párt komoly szándékát bizonyítja ahhoz, hogy agítáló körútját megkezdje, máris igyekeznek beleköpní a tábla azok, kiknek a párt előre látható nagy ténylegessége nincs a gazdaságunk szerint. A szegedi népgyűlés tervével kapcsolatosan telekürtölték az országot, hogy e népgyűlést Kossuth Ferenc leintette és ezért azt nem is fogják megtartani. Azt híresztelik, hogy Kossuth, az elnök egyáltalán nem helyesli a párt nyári agítálását, mert azon az állásponton van, hogy ezzel megnehezítik az őszi kibontakozást.

Ilyen híresztelések csak a nyári hőségtől bémúlt agy adhat hitelt. Maga Kossuth volt az, ki a párt képviselőit felhívta, hogy a parlamenti szünetet használják fel és a bankkérdésben szólaltassák meg az országot. Vakmerőség ily közutodásu ténynek éppen az ellenkezőjét állítani.

Tudósítónk jelenti:

Szeged, július 30. Minden ellenkező híreszteléssel szemben Becsey Károly, Szeged város orsz. képviselője hírlapírók előtt kijelentette, hogy szegedi függetlenségi népgyűlést Kossuth Ferenc nem intette le, sőt ahhoz ösztönzést nyújtott. Tehát az a földi és déli déli kerületek első népgyűléseit aug. 22-én megtartják Szegeden és válaszul az alapítási és célzatos híresztelésekre a népgyűlés sokkal nagyobb arányú lesz, mint kezdetben tervezték. A népgyűlésen számos függetlenségi képviselő vesz részt.

Budapest, július 30. Illetékes helyről a leghatározottabban megcáfolják azokat a híreket, melyek arról szólnak, hogy Kossuth Ferenc a függetlenségi párt vidéki népgyűléseinek megtartását ellenzi. E híresztelések zavarkeltésre utazó alapítási kóhalmánynak nem egybek.

— MAYER KÁROLY első dunántúli gósmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és pilisirozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

Spanyolország kül- és bel-háboruja.

— Célvrtatok és telefonjelentések. —

„Mancsáiról jött embernek nem kell sokat binni”. — tartja a közmondás. Bár a messziről jött hírekkel nem vagyunk egészen így, mert a telefon és távíró csökkenti a távolság arányait, a spanyol kül- és belháború híreit mégis erős kétkedéssel kell fogadnunk, mert a legtöbbször cenzúra működik most Spanyolországban, ami birt nem engednek át a határon, azt pótolja a francia és angol hírlapírók fantáziája.

Annai kétségtelen, hogy Spanyolország a legválságosabb helyzetbe került. Bűntető expedíciót küldött a marokkói kabilok ellen, a spanyol hadsereg egymás után vereségeket szenved. Az országban forradalom szerű elégedettség mutatkozik a véres és rengeteg pénz-áldozatot követelő háború miatt, mely meghaladja az ország erejét. Nagyon valószínű, hogy két tűz között a külháborúval vereséggel vissza kell vonulnia Spanyolországának.

Mai távirataink:

Madrid, július 30. Malilla jelentések szerint 30 ezer harcos kész marokkói áll legyverben a spanyolok ellen. *Három spanyol század nyomtalanul eltűnt.* A spanyoloknak rengetegnek a sebesültyük, úgy, hogy már minden kórházuk tele van sebesült katonákkal.

Más jelentés szerint több csapat feltámadt a vezetőség ellen, a ezek ellen a legszigorubb rendszabályt kellett fogadtatítani.

Madrid, július 30. A széküldött behívókra egyetlen tartalékos katonára sem jelentkezett, — ami nagy megdöbbenést kelt.

Páris, július 30. Madridi távirat szerint Morjina tábornok, tekintettel arra, hogy csapatai kimerültek és a figyelem igen megalmult, 75 ezer emberről erőlteti kár.

Madrid, július 30. A forradalom egyre terjed és a kormány nem tudja megakadályozni terjedését. Különösen Barcellona vidékén éri el a forradalom nagy arányokat. Itt tüzéség is harcol a forrongó tömeg ellen. *A sebesültek és elesettek száma igen nagy.*

A Kuria az ügyvédi úzsora ellen.

Műnap foglalkoztunk azokkal a visszafélésekkel, a melyeket egyes ügyvédek úzsora szerű ügyletekkel, a paragrafusok mögé bujva, rendszeresen árnek az ügyvédi jó hírnév rovására. Igazolta cikkünk szempontjainak helyességét éppen most a Kuria tanácsa, mely ügyvédek fejelemi ügyével foglalkozik, a 500 korona pénzbírságot rőtt tegrnapelőtt egy ügyvédre, mert kiderült róla, hogy pénzzel üzredekett. Lezámoltott egy váltót Levonta a törvényes kamatokat, de az ellenértéket csak részben fizette ki készpénzben, a másik részt ékszerekkel egyenlítettte ki. A fejelemi tanács ebben az ügyben nem ismerte fel ugyan a leplezett úzsorát, — bár az ékszerügyet nagyon gyanúsak találta, — de magáról a pénzüzsérkedésről megállapította, hogy sérti az ügyvédi állás tekintélyét és fejelemi bűntetést érdemel.

Érdekes, hogy az ügyvédi kamara, mely első fokon ítél ebben az ügyben, felmentette az átkérkedő ügyvédet. Kimondván, hogy az inkriminált cselekedetben nem lát semmi olyant, ami az ügyvédi állás tekintélyét sértené. Hogy a Kuria a kamaránál szigorubb az ügyvédi kar tekintélyének a védelmében, ez mindenesetre jellemző. A természetes az volna, hogy a legtöbb bírósg legyelemi tanácsa enyhítendő szokot a túlságosan ítélteket, amelyeket a kamara a kor reputációjának védelmében meghozni kénytelen.

De érdekes a Kuria ítélete azért is, mert elvi jelentőségű. Kimondja, hogy a pénzüsér-

kedés bármely fajtája az ügyvédi állással összeferhetetlen. — Ez az eset különben nem a veszedelmesebbik fajtából való. Az igazí veszedelem az olyan ügyletekben van, melyekben az ügyvédi követelés kétes. Csak per után behajtható néha teljesen alaptalan követeléseket vásárol meg, hogy azokat az ügyvédi furfang, lelkiismeretlenség és kíméletlenség minden nemével hajtsa be a szerezcsétlen, tájékozatlan adósokon. A paragrafus-úzsorának ez a fajtája burjánzik nálunk. — Különösen ez veszélyezteti a külfömben is szegény — és gondokkal küzködő középosztály existenciáját.

Fájdalom, a Kuria csak ritkán jut abba a helyzetbe, hogy a tömeges esetek egyikében-másikában ítélhessen. — Az ügyvédi kamara mindeffesetre levonhatná a Kuria ítéletéből azt a tanulságot, hogy ezeket a kérdéseket több szigorral és határozottsággal kell kezelni. Az ügyvédi visszafélések, mint a jogrend és a vagyonbiztonság jogos veszedelmét hivatalból kellene üldözni. Ugy látjuk, hogy ez a kérdés rövid időn belül megéri a gyökere és szerves megoldásra. Az ügyvédi hivatalát vissza kell adni eredeti rendeltetésének és az ügyvédi kart meg kell tisztítani azoktól a kufároktól, akik törvényindásukat nem a jogok védelmére, hanem arra használják fel, hogy a védtelen embereket jogalkból, igazunkból, existenciájukból kiforgassanak.

A zalacsányi jegyző regénye

Szereltem — sikkasztás nélkül.

— Sajni tudósítónktól. —

Pranger György, a szerencsétlen zalacsányi jegyző eltűnéséről közölt minapi híradásunkat ma Zalacszentgrótról a következő tudósítással egészítik ki, illetve igazítják helyre:

Pranger György ezeltört két évvel zalacsányi körjegyzőnek választották meg. Elődjétől megiehelelő restancia maradt, de ezt valamint a folyó ügyeket kellő szorgalom mellett feldolgozhatta volna. Bűntette hivatali mulasztásért a két év alatt négyszer volt rendbírásággal. Pranger, hogy szegény, munkaképtelen szülein segítsen, kinek egy adósággal tulterhelt házukon kívül semmiféle vagyonuk és megélhetési forrásuk sincs s nem is volt, magához vette őket.

Tavalyi Foris Erzsze tanítónő lett Zalacsányba osztálytanítónővé megválasztva. — Kettőjük között benső szerelmi viszony fejlődött. A viszony köztudomása lett s így megtudták Pranger szülei is, kik azt ellenezték. Pranger szülei rábeszélésére f. évi május 22-én oltárhoz vezette Zalacszentgróton Harang Erzsébet, egy fiatal 18 éves vagyonos árva leányt. Célja az volt, hogy ennek hozományával felszabadítja szüleit az adósággal terhe alól a szülei némi segélyvel házuk beszőveldeiméből akkor megtudnák élni.

Pranger esküvője után Foris Erzsébet tanítónő néhány nap mulva eltávozott Zalacsányból s azóta ott nem is volt, de azért leveleztek egymással. Pranger neje az esküvőkor tizenkétszer koronát vitt férjéhez takarékpénztári betétben, melyet a sümegi népbanknál, hol az máig is van, f. évi aug. 1-ére felmondtak. Nejevel Pranger nem jól élt, mióta az esküvője megtörtént, nem dolgozott a erősen ivott, ami azelőtt nem volt szokása.

Pranger György valószínűleg találkat adott Foris Erzsébet tanítónőnek a feleségének azt mondta, hogy Nagykanizsán van hivatalos dolga s folyó hó 13-án este hazulról elutazott; azóta nem tért vissza. A titólóg Foris Erzsébet tanítónővel egydt a Balaton vidékén tartózkodik. Annnyit meg lehetett állapítani magánuton, hogy még 19-én Siofokon volt, honnan ismeretlen helyre elutazott.

Malatinzsky Lajos járás főszolgabíró értesülve Pranger eltűnéséről, Zalacsányba kijszállt s ott a közéleti szegény alapoknál 30 néhány korona hiányt állapított meg. Megjegyzem azonban, hogy ezen hiány a pénzünaplóba szabályszerűen étkönyvelve van s

hogy ezen összegeket a közéleti bírák nyugtákkal ellásmerték, de azt állítják, hogy azt nekik Pranger nem adta át. Győbb hivatalos pénz nem hiányzik.

Hogy Pranger nem sikkasztott, illetve a sikkasztás esse ágában sem volt, igazolja az is, hogy saját magánzsebéjében írószerszámok időjében voltak a közéleti takarékpénztárak mintegy 3000 korona értékben, amit felvehetett volna s ott volt Gencsér árának 170 korona készpénze is, mit szintén elvihetett volna. Ezenkívül a közéleti 61 1909. évi június hó 30-ig járó általánnyal is meg 140 koronát nem vett fel s a sajátjából fizetett be a kezshelyi klr. adóhivatalba, mivel a közéleti pénz nem volt — a közéleti helyett 1 1/2 % os pótdó fejében több mint 200 koronát. T-hát, ha már feltéve, hogy a 300 néhány koronát nem is adta át a bíráknak, még akkor sem károsította meg a közéletet, mert jár még neki általánnyal fejében 140 korona, a közéleti helyett fizetett 200 koronát s így tulajdonképen még neki járna mintegy 20 korona.

Ami a közlelmény azon részét illeti, hogy ifju nejétől 4000 koronát kicsalt valótlanság, hisz neje készpénzhozománya még a takarékbán van. Az sem való, hogy főnek-lának tartozik. Ez a szigorú tényállás.

Tény az, hogy írodáját meglehetően rendezetlen állapotban hagyta, de azt néhány heti szorgalmas munka mellett egészen rendbe lehetett volna hozni.

Ellehet mondani, hogy Pranger szerelmének áldozata.

Férjgyilkosság a szentgyörgyvári szőlőben.

— Sajni tudósítónktól. —

Az országászerte híres somgyi virtus szerdán este egy somgyeszentmiklósi asszony véres cselekedetében, férjgyilkosságban nyilatkozott meg. Egy jó módú u-n, felparassá gazdát agyonvert a felesége, akit az ura folyton féltékenykedésével üldözött, és ez alkalommal is megvert. Az asszony saját védelmére egy kapát ragadott, mellyel férje koponyáján halálos sebet ejtett, — amittől a férj egy két perc alatt kiesen vedett.

Sajni Jánosnak hívják a marbakereskedéssel foglalkozó szentmiklósi gardát, aki szerdán itt Nagykanizsán járt és a beti vásáron meglehetően születeket költött. A jó üzlet öröme betért hát Sajni egy Csengeri-úti kis-korcsmába, ahol jóformán felöntött a garatra. Ugy őt óra tájban azután elindult hazafelé de utközben eszébe jutott, hogy felesége kiut dolgozik a szentgyörgyvári hegyen lévő szőlőjükben, irányt változtatott tehát és betért a szőlőbe. Itt felesége szorgalmasan kapálta a tőkéket és mi sem zavarta volna ezuttal a házastársak közti békét, ha véletlenül éppen akkor arra nem jár egy vasúti alkalmasított, aki így köszöntötte Sajnit:

— Adjon, Isten; hoggyan sógor?

Ez a szó fejébe kergette a vért a mámos embernek, aki folyton féltékenykedett az asszonyra és minduntalan bütlenséggel gyanúsította.

— Hallottad asszony, mit mond ez az ember? Ez az én sógorom?!

Ez már ott is termett az asszony mellett, kit a földre tepert és ráterdölve fojtogatni kezdte. Meglátta ezt a szomszéd pince tulajdonosa, Károlyics Ferenc Rákóczi-utcai cipész, egy öreg bácsi, ki pincéje ajtajában pipázgatótt, — és odarohant a dühöngő emberhez, akit sikerült felesége mellől lerángatnia. Ugy látzott, hogy ez a körbejézés lecsendesítette a felindult embert, aki békésen felvonult pincéjébe. Alig ment azonban vissza

Nyomoruságuk érlelte meg bennük az öngyilkosság gondolatát. Kedden délután vonaton Bicskére utaztak és egész délután járták a határt, alkalmas helyet keresve, ahol terüket végrehajthassák. Éjjel 12 órakor azután az országut mellett végrehajtották terüket. A férfi egyszer a leány jobb halántékába, — majd pedig ötször egymásután a mellébe löött. Azután szinte hihetetlen lelki erővel újból megtöltötte a fegyvert és kétszer egymásután jobb halántékra lötte önmagát. Mindketten elvesztették eszméletüket. — A férfi azonban később eszméltre tért, amikor is segélyért kiabálva, a bial vásárosok megtalálták őket.

Tegnap délután a 2 órai vonattal Szekesfehérvárra, a Szent-György kórházba szállították az öngyilkos szerelmeseket. A férfi állapota nem veszélyes, a leányé azonban súlyos, de azért felépülésében bíznak az orvosok.

Táviratok

és telefonjelentések.

Felcségsértésért letartóztatott ügynök.

Eszék, július 30. A rendőrség a Dráva átlomáson letartóztatta *Bukovics Endre* kereskedelmi ügynököt, akit felcségsértés miatt körtörnek. Az ügynök, akit egy hónappal ezelőtt kémkedés miatt fogtak el és akkor a péterváradí hadbíróhoz állították, — ma éppen egy Pancsováról érkezett hajóról akart kiszállni midőn letartóztatták.

A Balaton áldozata.

Balaton-Almádi, július 30. Az itteni fürdőben idős *Vértessy Wenz* Jenő honvédtábornok hasonló nevű fia szerdán délután csónakon kirándult a tó vizére, ahol nagy vihar érte. Hasztalan volt a fiatalember minden erőlködése, a vihar csónakot folyton baljebb vitte, míg nem a parton állók szemel elől el tűnt. — Két napig keresték a fiút a Balatonon, míg tegnap a csónakot Siófok közelében meg találták, benne a fiú összes ruhával. Ugy látszik a fiú kétségbeesésében usza akart partot érni és így nyelte el a tó. A holttestre mindeddig nem sikerült rákacni.

Tűzvész Sopronmegyében.

Sopron július 30. Az este a Sopron közelében lévő *Lócs* községben tűz ütött ki, mely a nagy szélben rettenetes méreteket öltött. Összesen negyven lakóház és ötvennél több melléképület égett el a borzasztó tűzvészben, mely ellen lehetetlen volt védekezni. Elpusztult azonkívül majdnem az egész falunak minden takarmánya, és három emberélet is a tűz áldozata lett. A kár igen nagy.

Örült urinó az utcán.

Budapest, július 30. Ma délelőtt a kereskedelmi miniszterium palotája előtt a Lánchídfőnél óriási riadalmat keltett egy uriaszony minden látható ok nélkül való kétségbeesett kiabálása. Az elegánsul öltözött nő így kiabált: »Gyilkosok, segítség, a pincében gyilkolják az embereket, — már száz halott van,« és mindenkit lelévéllel fenyegetett. Nagynehezen megfékeztek és a rendőrség beszállította a lípótmezei elmegyógyintézetbe. Az örült nő *Fogel Berta* nyugalmazott fővárosi tanítónő.

Meghalt egy régi híres cigányprimás.

Sátoralfajhely, július 30. Az éjszaka meghalt az itteni elmegyógyintézetben *Lukács Károly* cigányprimás, a mánások egykori híres cigánya, akinek a teljesen elzúllott Freystadtler Flóra egykori milliomosnővel volt valaha országhírű szerelmi viszonya. A régi híres cigány teljesen elhagyatva és elzúllva halt meg a kórházban.

Betörés publikumkísérettel.

Szeged, július 30. A közeli *Kisiraton* községben mulatságos betörési eset történt. Az éjjel rablók jelentek meg a községi szövetkezet helyiségében, amelynek ablakai alatta zajra nagyszámu közönség gyűlt össze és mindenki tétlen egykedvűséggel nézte, hogy a három rabló mint viszi el a pénzes szekrényt. Csak mikor a rablók szekrényükön elvágattak, akkor jutott eszébe, hogy mit tettek és csak ekkor értesítették a csendőrséget a rablókról.

Közigazgatás.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

A Pestl Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 751.—. Osztrák hitel részvény 641.50 4%, magyar koronajáradék 92.60. Kereskedelmi bank részvény 3468.—. Salgótarjáni közszénbánya részvény 569.—. Rimkumári vasúti részvény 583.—. Adria tengerhajózás részvény 389.—. Hazai bank részv. 278.50

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, július 30.

Készáru-üzlet.

Változatlan.

Határvidék-üzlet:

Buza 1909. október 13.60 Buzs 1910. április 13.84. Rozs 1909. október 9.85 Zab 1909. október 7.54 Tengeri 1909. júliusra —. Tengeri 1909. aug. 7.79 Tengeri 1910. májusra 7.04. Repen 1909. aug. 13.95.

Társalkodónő

(isz.) idősebb urnőhöz felvetik. — Irásbeli ajánlatok kértnek, Neufeld Józsefné Nádor utca. 2983

Palkó Péter építő

Nagykanizsa, VI. kor. Vörözd-ú. 83. (Saját ház.)

Elvállal minden új épület emelését és tetőzetését szolid árak mellett. Kőszegre és területek díjmentesen kérésre. Levélbeli értesítésre személyesen megjelenek, vagy levélben válaszolok. A n. é. köszönetét bízalmam kérem.

Tűzifa-éladás!

Legjobb minőségű száraz, egyszécses bükkhcsából alábbi árak mellett K szállít azonnal

KONDOR ADOLF tűzifa-üzemanyos, Arany J. u. 2

Telefon: 122 szám.

Arany J. u. 1 méter-ől 2.00 m. magas 36 korona, 1 erdei-ől 2.20 m. magas 39 korona házhoz szállítva s általam összerakva.

Egy vasúti kocsihoz 10.000 kgr. porontitroza legatibb 5 méter-ől szintén házhoz szállítva 180 korona.

Megrendeléseket még elfogadnak: Brück Márkus és Társa szállítónál, Dedovics Béla és Schlesinger kúdor kereskedőknél.

STOCK
Cognac Medicinal
szavatolt valódi borparlat
Camis & Stock
gőzpároló telepéből
BARCOLA.
Fegyedüli cognac gőzfőző-
állandó hivatalos vegyi ellen-
őrzés alatt.
Kapható minden jobb üzletben.
2133

314/1909. sz.

Hirdetmény.

Nagykanizsa város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a Roth Laura kalap kereskedése mellett levő, volt Moller Károly-féle üzlet helyiség bármikor kivethető.

Bővebbet a v. számvevői hivatalban.

Nagykanizsán, 1909. júl. 26.

2976

A Városi Tanács.

A Zalavármeyyei Takarékpénztár
részvény társaság

az üresedésben lévő
díjas

gyakornoki állásra

pályázatot hirdet.

Pályázótól megkívántatik felső kereskedelmi iskolai képzettség.

Bizonyítvánnyal felszerelt, sajátkezűen irt kérvények az igazgatóságához címzendők.

As állás 1909. évi augusztus hó 15-én elfoglalandó. Egyéb feltételek az intézet igazgatóságánál tudhatók meg.

Zalaegerszeg, 1909. július 29.

Zalavármeyyei tkpzár r. t.
igazgatósága.